

Ószövetség

TANULÓK TANULMÁNYI KALAUZA

**Készítette az
Egyházi Oktatási Szervezet**

**Kiadja
Az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza**

© 2003 Intellectual Reserve, Inc.

Minden jog fenntartva

Printed in Belgium

Az angol eredeti jóváhagyva: 8/96

A fordítás jóváhagyva: 8/96

Az Old Testament: Student Study Guide fordítása

34189 135

Hungarian

Tartalomjegyzék

Mit kell tudnod az Ószövetségről?	1	1 Mózes 42	József bátyjai Egyiptomba mennek	37
Krisztusról való bizonyosság	1	1 Mózes 43	József bátyjai visszatérnek	
Az Ószövetség története	1		Egyiptomba	38
Az Ószövetség áttekintése – A Tartalomjegyzék	1	1 Mózes 44	József próba elé állítja testvéreit	38
Hogyan válik hasznodra az Ószövetség tanulmányozása	1	1 Mózes 45	József felfedi magát fivéreinek előtt	39
Hogyan használjuk ezt a segédkönyvet?	2	1 Mózes 46	Apa és fiú újra találkoznak!	39
Bevezetés	2	1 Mózes 47–48	Jákób magáévá fogadja József fiait	40
A szentírások megértése	2	1 Mózes 49	Pátriárkai áldás Izráel fiai számára	40
A szentírások tanulmányozása	2	1 Mózes 50	Jákób és József meghal	41
Otthontanuló szemináriumi program	2			
Mindennapos szemináriumi program	2	Mózes II. könyve	42	
Ószövetségi olvasási táblázat	3	2 Mózes 1	Bátor bábák	42
A szentírások tanulmányozása	4	2 Mózes 2	Mózes ifjúkora	43
Tanulási technikák	4	2 Mózes 3	Az égő csipkebokor	43
Olvasás előtt	4	2 Mózes 4	Mózes visszatér Egyiptomba	44
Olvasás közben	4	2 Mózes 5	A keményszívű fáraó	44
Olvasás után	6	2 Mózes 6	Én vagyok az Úr	45
Mózes I. könyve, Mózes és Ábrahám könyve	9	2 Mózes 7–10	A csapások	45
Ábrahám 3		2 Mózes 11–12	A zsidó húsvét, azaz a pászka ünnepe	46
A halandóság előtti lét és a mennyei tanács	9	2 Mózes 13	Az elsőszülött	47
Mózes 1		2 Mózes 14	A Vörös-tengeren való átkelés	48
„[E]z művem és dicsőségem”	10	2 Mózes 15	Zúgolódás, 1. rész	49
1 Mózes 1; Mózes 2		2 Mózes 16	Zúgolódás, 2. rész	49
A teremtés	11	2 Mózes 17	Zúgolódás, 3. rész	50
1 Mózes 2; Mózes 3		2 Mózes 18	Levenni Mózesről a terheket	50
Éva teremtése	12	2 Mózes 19	A Sínai-hegynél	51
1 Mózes 3; Mózes 4		2 Mózes 20	A tízparancsolat	52
A bukás	13	2 Mózes 21–23	Szemet szemért és fogat fogért	52
1 Mózes 4; Mózes 5		2 Mózes 24	Hetven vén látja Istent	52
Az áldozat és Ádám családja	15	2 Mózes 25–27, 30	A szent hajlék	53
1 Mózes 5; Mózes 6		2 Mózes 28–29	A templomban lévő papok	54
Énók az evangélium első alapelveit tanítja	16	2 Mózes 31	Emberek lettek elhívva a szent hajlék felépítéséhez	55
1 Mózes 5; Mózes 7		2 Mózes 32	Az aranyborjú	55
Sion a mennybe vitetik	17	2 Mózes 33	Mózes ismét látja az Urat	56
1 Mózes 6; Mózes 8		2 Mózes 34	Az alacsonyabb rendű törvény	56
Noé prédikál	18	2 Mózes 35–40	Megépítik a szent sátrat és felszentelik	57
1 Mózes 7		Mózes III. könyve	57	
Az özönvíz	19	3 Mózes 1	Az égőáldozat	57
1 Mózes 8		3 Mózes 2–7	Egyéb áldozatok	58
Az eső eláll	20	3 Mózes 8–9	Aron és fiai felszentelése	58
1 Mózes 9		3 Mózes 10	A papságviselők legyenek szentek!	59
Egy új kezdet	20	3 Mózes 11	A „Bölcsesség szava” az izraeliták számára	59
1 Mózes 10		3 Mózes 12	Tiszta és tisztátalan	60
Noé leszármazottjai	21	3 Mózes 13–14	Poklosság (lepra)	60
1 Mózes 11		3 Mózes 15–16	A kiengesztelés napja	61
Bábel tornya	21	3 Mózes 17–18	Kerüljétek a bálványimádást!	61
Ábrahám 1		3 Mózes 19–20	„Szentek legyetek, mert én szent vagyok”	62
Ábrahám a papságra vágyik	22	3 Mózes 21–22	A papság szentsége	62
Ábrahám 2		3 Mózes 23–25	Szent napok és események	62
Ábrahám szövetségeket kap Istentől	22	3 Mózes 26–27	Áldások és átkok	63
1 Mózes 12–13		Mózes IV. könyve	64	
Semmilyen versengés ne legyen!	23	4 Mózes 1–4	A népszámlálás	64
1 Mózes 14		4 Mózes 5–8	Mózes törvényének kiegészítései	65
Ábrahám találkozik Melkisédekkel	24	4 Mózes 9	Az első pászka ünnepe a pusztaságban	65
1 Mózes 15		4 Mózes 10	Elindulás Sínai pusztájából	66
A megerősített szövetség	24	4 Mózes 11	Az izraeliták saját vágyaik vezetik	66
1 Mózes 16		4 Mózes 12	A prófeta támogatása avagy elutasítása	67
Ábrahám feleségül veszi Hágárt	25	4 Mózes 13–14	Az Ígélet földjének felkutatása	68
1 Mózes 17		4 Mózes 15	Megbocsátást nyerni	68
Az ábrahámi szövetség	25	4 Mózes 16	Lázadás a prófeta ellen	69
1 Mózes 18				
„Avagy az Úrnak lehetetlen-e valami?”	26			
1 Mózes 19				
Sodoma és Gomora	27			
1 Mózes 20–21				
A beteljesedett ígélet	27			
1 Mózes 22				
Izsák feláldozása	27			
1 Mózes 23				
Sára meghal	29			
1 Mózes 24				
Izsák feleséget szerez	29			
1 Mózes 25				
Mennyit ér a szövetség?	30			
1 Mózes 26–27				
Jákób elnyerte a szövetséggel járó áldásokat	30			
1 Mózes 28				
Jákób szent élménye	31			
1 Mózes 29				
Jákób gyermekei, 1. rész	32			
1 Mózes 30				
Jákób gyermekei, 2. rész	32			
1 Mózes 31				
Jákób elhagyja Mezopotámiát (Mésopotámiát)	33			
1 Mózes 32				
Jákób hazafelé tart	33			
1 Mózes 33				
Jákób találkozik Ézsauval	34			
1 Mózes 34				
Jákób fiainak bosszúálló cselekedetei	34			
1 Mózes 35				
Jákób visszatér Bételbe	34			
1 Mózes 36–37				
József és a cifra ruha	35			
1 Mózes 38–39				
József igazlelkűsége	36			
1 Mózes 40				
József a börtönben	36			
1 Mózes 41				
József és a fáraó	37			

4 Mózes 17–19	Egy tragikus esemény következményei	69	Sámuel első könyve	92	
4 Mózes 20	Harmincnyolc évig tartó csalódottság	69	1 Sámuel 1	„Ezért a fiúért könyörögtem”	93
4 Mózes 21	Az érckívő	70	1 Sámuel 2	Éli fiai	94
4 Mózes 22–24	Bálám története	71	1 Sámuel 3	Sámuel meghallja az Urat	94
4 Mózes 25–26	Izráel elátkozása	71	1 Sámuel 4–6	A szövetség ládája (frigyláda)	95
4 Mózes 27	Izráel új vezetőjének kiválasztása	72	1 Sámuel 7	A bűnbánat győzelmet hoz	95
4 Mózes 28–30	A régi parancsolatok most is érvényben vannak	72	1 Sámuel 8	„Adj nekünk királyt!”	96
4 Mózes 31	Bálám meghal	72	1 Sámuel 9–10	Sault királlyá kenik fel	97
4 Mózes 32	Rúben és Gád földje	72	1 Sámuel 11	Saul csatába vezeti Izráelt	97
4 Mózes 33–36	Az Ígéret földjére vonatkozó utasítások	73	1 Sámuel 12	Az Úr továbbra is király	97
Mózes V. könyve	73		1 Sámuel 13	Saul ostobaságot követ el	98
5 Mózes 1–3	Történelmi áttekintés	74	1 Sámuel 14	Ostoba eskü	98
5 Mózes 4	„[V]igyázz magadra”	74	1 Sámuel 15	Az engedelmesség fontossága	98
5 Mózes 5	A tízparancsolat	74	1 Sámuel 16	Az Úr új királyt választ	99
5 Mózes 6	A nagy parancsolat	75	1 Sámuel 17	Dávid és Góliát	99
5 Mózes 7	Köss házasságot a szövetségen belül!	75	1 Sámuel 18–23	Saul Dávid életére tör	100
5 Mózes 8	Emlékezz!	76	1 Sámuel 24	Tisztelet az Úr felkentei iránt	100
5 Mózes 9–10	Az Úr segíteni fog	76	1 Sámuel 25–26	Szeressétek ellenségeiteket!	101
5 Mózes 11	Áldások vagy átkok – te választasz	76	1 Sámuel 27	Dávid a filiszteusok között jár	101
5 Mózes 12–13	Kerüld a gonosz szokásokat!	77	1 Sámuel 28	Saul lelki sötétségben él	101
5 Mózes 14–17	Isten népének szokásai	77	1 Sámuel 29–31	Dávid sikere és Saul halála	102
5 Mózes 18	Igaz és hamis próféták	77	Sámuel második könyve	102	
5 Mózes 19–25	Konkrét törvények a kiválasztott nép számára	77	2 Sámuel 1–3	Saul halála után	102
5 Mózes 26	Tartozásunk Isten felé	78	2 Sámuel 4–5	Dávid király lesz	103
5 Mózes 27–28	Áldások és átkok	78	2 Sámuel 6	A szövetség ládája Jeruzsálembe kerül	103
5 Mózes 29–30	Visszatérés az Úrhoz	79	2 Sámuel 7	Dávid templomot akar építeni	103
5 Mózes 31–32	Mózes éneke	79	2 Sámuel 8–10	Dávid politikai és személyes sikere	104
5 Mózes 33	Az egyes törzsek áldásai	80	2 Sámuel 11–12	Dávid végzetes hibái	104
5 Mózes 34	Búcsú Mózesről	80	2 Sámuel 13–14	Dávid gyermekeinek bűnei	105
Józsué könyve	80		2 Sámuel 15–18	Absolon király szeretne lenni	106
Józsué 1	„Légy bátor és erős!”	81	2 Sámuel 19–20	Dávid további szenvedései	106
Józsué 2	Kémek Jerikóban	81	2 Sámuel 21–23	További információk Dávidról	106
Józsué 3–4	A Jordánon való átkelés	82	2 Sámuel 24	Dávid további hibáiról	107
Józsué 5	Egy különleges látogató	83	A Királyokról írt első könyv	107	
Józsué 6	Ledőlnek a falak	83	1 Királyok 1–2	Dávid halála	108
Józsué 7	Ai városának meghódítása	84	1 Királyok 3	Mit adjak neked?	108
Józsué 8	Ai meghódítása	84	1 Királyok 4	Salamon megszervezi a királyságot	108
Józsué 9	A gibeoniták csapdába ejtik az izraelitákat	84	1 Királyok 5–7	Salamon templomot épít	109
Józsué 10	A nap és a hold nem mozdul	84	1 Királyok 8	A templomot felszentelik	109
Józsué 11–21	Kánaán meghódítása tovább folytatódik	85	1 Királyok 9	Az Úr megjelenik Salamonnak	110
Józsué 22	Letelepedés a Jordán keleti partján	85	1 Királyok 10	A sábai (sébai) királynő látogatása	110
Józsué 23–24	„Válasszatok magatoknak még ma!”	86	1 Királyok 11	Salamon elfordul az Úrtól	111
Bírák könyve	86		1 Királyok 12	A kettéosztott királyság	111
Bírák 1	Ki fog harcolni értünk?	87	1 Királyok 13–14	Kettős probléma	112
Bírák 2–3	Ehud kiszabadítja Izráelt	87	1 Királyok 15–16	Új királyok, régi problémák	112
Bírák 4–5	Debora, a prófétanő	88	1 Királyok 17	Illés próféta	112
Bírák 6–8	Gedeon	88	1 Királyok 18	Illés szemben Baál 450 papjával	113
Bírák 9–10	Az aposztázia és a kiszabadulás váltakozása tovább folytatódik	89	1 Királyok 19	Illés többet megtud a Szentlélekről	114
Bírák 11–12	Jefte története	89	1 Királyok 20–21	Akháb továbbra is engedetlen	114
Bírák 13	Sámson születése	89	1 Királyok 22	Mikeás próféta	114
Bírák 14–15	Egyik hiba a másik után	90	A Királyokról írt második könyv	115	
Bírák 16	Sámson és Delila	90	2 Királyok 1	A király bálványoktól vár segítséget	115
Bírák 17–21	Izráel szenved engedetlensége miatt	91	2 Királyok 2	Illés a mennybe ragadtatik	116
Ruth könyve	91		2 Királyok 3–4	Csodák	117
Ruth 1	„Mert a hova te megy, oda megyek”	91	2 Királyok 5	Naámán meggyógyítása	117
Ruth 2	Ruth találkozik Boázsal	91	2 Királyok 6–7	Bízzunk a prófétában!	118
Ruth 3–4	Ruth és Boáz házasságot köt	92	2 Királyok 8	Igazlelkűség hatalmas gonoszság közepette	118
			2 Királyok 9–10	Akháb leszármazottjai elpusztulnak	118
			2 Királyok 11–14	Még több gonosz király, 1. rész	118
			2 Királyok 15–16	Még több gonosz király, 2. rész	119
			2 Királyok 17	Az északi királyság (a tíz törzs) foglyul esik	119
			2 Királyok 18–19	Az igazlelkű Ezékiás király	120
			2 Királyok 20	További információk Ezékiásról	121

2 Királyok 21	A gonosz Manasse király	121	Ésaiás 3	Jövendölések a büszkék ellen	144
2 Királyok 22–23	Az ige ereje	121	Ésaiás 4	Az alázatosoknak szánt áldások	144
2 Királyok 24–25	Júda a babilóniaiak fogságába kerül	122	Ésaiás 5	Izrael bűnei	145
A Krónika első és második könyve		122	Ésaiás 6	Ésaiás látja az Urat	145
1 Krónika 22:5–19	A templomépítés előkészületei	123	Ésaiás 7–8	Bízz az Úrban!	145
1 Krónika 29:29	„Dávid királynak ... dolgai”	123	Ésaiás 9	Jövendölés a Messiás eljövételéről	146
2 Krónika 3:1	Salamon templomépítésbe kezd	123	Ésaiás 10	A pusztítók elpusztulnak	146
2 Krónika 7:1–12	Az Úr dicsősége	123	Ésaiás 11	Jövöbeni események	146
2 Krónika 11:13–17	A léviták visszatérése	123	Ésaiás 12	Dicsérd az Urat!	147
2 Krónika 15	Asa megfogadja a próféta tanácsát	124	Ésaiás 13–14	Babilon és Lucifer	147
2 Krónika 20	Asa fia, Jósafát	124	Ésaiás 15–23	Jövendölések olyan nemzetek ellen, akik nem szolgálgják az Urat	148
2 Krónika 26:14–21	Uzziás leprás lesz	124	Ésaiás 24	Egy gonosz világ megsemmisülése	149
2 Krónika 29:1–11	„Most ne tévelyegjetek”!	125	Ésaiás 25	Ésaiás dicséri az Urat	149
2 Krónika 36:11–16	Gonoszság Jeruzsálemben	125	Ésaiás 26	Ésaiás hálaéneke	149
Ezsdrás könyve		125	Ésaiás 27	Az Úr és az ő szőlőkertje	150
Ezsdrás 1	Círus beteljesíti a prófeciát	126	Ésaiás 28	Tanács a gögös nép számára	150
Ezsdrás 2	Ki tért vissza?	126	Ésaiás 29	„Csodásan cselekszem ismét e néppel, nagyon csodálatosan”	150
Ezsdrás 3–6	A templom építése	126	Ésaiás 30–32	Bízz az Úrban!	151
Ezsdrás 7	Ezsdrás – A törvény tanítója	127	Ésaiás 33–34	Jézus Krisztus második eljövetele	151
Ezsdrás 8	Vándorlás Jeruzsálembe	127	Ésaiás 35	A remény üzenete	152
Ezsdrás 9–10	Nem izraelita nőkkel kötött házasságok	127	Ésaiás 36–39	Ezékias király története	152
Nehémiás könyve		128	Ésaiás 40	Az Úr ereje és nagysága	152
Nehémiás 1	Nehémiás imája	128	Ésaiás 41–47	Izrael Megváltója	152
Nehémiás 2	Nehémiás Jeruzsálembe megy	128	Ésaiás 48	Felhívás a visszajövetelre	153
Nehémiás 3–4	Az építők ellenkezésbe ütköznek	129	Ésaiás 49	Üzenet a szétszórt Izrael számára	154
Nehémiás 5	Nehémiás: egy nagyszerű vezető	129	Ésaiás 50	Visszatérés az Úrhoz	155
Nehémiás 6	Nehémiás befejezi a kőfal építését	130	Ésaiás 51–52	Ébredj! Jöjj hozzám!	155
Nehémiás 7	Azok nevei, akik visszatértek	130	Ésaiás 53	Jézus Krisztus szenvedésének megjövendölése	155
Nehémiás 8	Ezsdrás felolvassa a népnek a szentírásokat	130	Ésaiás 54	A kedves férj	156
Nehémiás 9–10	Az ige ereje	131	Ésaiás 55	Az Úr szólít	156
Nehémiás 11–12	A fal felszentelése	131	Ésaiás 56	Az Úr minden nemzetet megszabadít	157
Nehémiás 13	Nehémiás továbbra is bűnbánatot hirdet	131	Ésaiás 57	Az Úrnak hatalma van a gyógyításhoz	157
Eszter könyve		132	Ésaiás 58	A böjt és a szombat	157
Jób könyve		133	Ésaiás 59	bűnök és következmények	157
Jób 1	Jób elveszíti mindenét, kivéve	133	Ésaiás 60	Fényljk a ti világosságotok!	158
Jób 2	Jób további megpróbáltatásai	134	Ésaiás 61	Az Úr és szolgálai küldetése	158
Jób 3	Miért is születtem meg egyáltalán?	134	Ésaiás 62	Izrael házának megváltása	158
Jób 4–31	Jób barátai tanácsot adnak neki	134	Ésaiás 63	Jézus Krisztus második eljövetele	159
Jób 32–37	Egy negyedik barát	134	Ésaiás 64	Az igazlelkűek imája	159
Jób 38–39	Az Úr szól	135	Ésaiás 65	A millennium	159
Jób 40–42	Jób kiállja a próbát	135	Ésaiás 66	Sion reménye	159
Zsoltárok könyve		136	Jeremiás könyve		160
Zsoltárok 22	Zsoltár Jézus Krisztusról	137	Jeremiás 1	Jeremiás elhívása	160
Zsoltárok 23	„Az Úr az én pásztorem”	137	Jeremiás 2–3	Júda bűnei és Jeremiás üzenete	161
Zsoltárok 24	Az Úr eljövetele miatt érzett öröm	138	Jeremiás 4–6	„Nincs szükségünk bűnbánatra”	161
Válogatott versek a Zsoltárok könyvéből		138	Jeremiás 7	Jeremiás templomi beszéde	161
Példabeszédek		139	Jeremiás 8	Még több ítélet Júda ellen	162
Példabeszédek	Áttekintés	139	Jeremiás 9–10	Jeremiás kesereg és Júdáért imádkozik	162
A prédikátor Salamon könyve		140	Jeremiás 11–15	Isten ítéletei	162
Prédikátor 1–2	„Minden hiábavalóság!”	140	Jeremiás 16	Remény az utolsó időkben	163
Prédikátor 3	Amíg csak lehet, a lehető legjobban használd ki az életedet!	140	Jeremiás 17	Izrael bűnei	163
Prédikátor 4–5	Mi tesz téged boldoggá?	141	Jeremiás 18–19	A fazekasmunka és Júda	164
Prédikátor 6	Még mindig minden hiábavalóság	141	Jeremiás 20	Jeremiás problémái	164
Prédikátor 7–11	Megelégedettséget találni az életben	141	Jeremiás 21–22	Jövendölés két királynak	164
Prédikátor 12	A befejezés	141	Jeremiás 23	Hamis próféták	165
Salamon énekek éneke		142	Jeremiás 24	Jó és rossz gyümölcs	165
Ésaiás könyve		142	Jeremiás 25–26	Ha nem hallgatunk a próféták szavára, szolgaságra jutunk	166
Ésaiás 1	Ésaiás bűnbánatra szólítja fel Izráelt	143	Jeremiás 27–28	Babilónia igája (vagy jáрма)	166
Ésaiás 2	Jöjjetek az Úr hegyére!	143	Jeremiás 29	Jeremiás levele a fogságban lévőeknek	166
			Jeremiás 30	Az Úr segítséget ígér	167
			Jeremiás 31	Izrael összegyűjtése	167

Jeremiás 32	Jeremiás földet vesz	168	Jóel próféta könyve	187	
Jeremiás 33	Békesség Jeruzsálemben	168	Jóel 1	A saskajárás leckéje	187
Jeremiás 34	Sédékiás és a zsidók megátkozása	169	Jóel 2	Ki élheti túl azt a napot?	187
Jeremiás 35	A rékábiták	169	Jóel 3	Egy nagy csata	188
Jeremiás 36	Báruk, az írástudó	169	Ámós próféta könyve	188	
Jeremiás 37–44	Babilónia leigazza Júdát	169	Ámós 1–2	Izrael és az öt körülvevő nemzetek megátkozása	189
Jeremiás 45	Az igazlelkűeket is érik megpróbáltatások	170	Ámós 3	A próféták szerepe	189
Jeremiás 46–51	Nemzetek pusztulása	170	Ámós 4	„Én próbáltam segíteni neked!”	189
Jeremiás 52	Jeremiás utolsó írásai	170	Ámós 5	Keresd az Urat és élj!	190
Jeremiás siralmi	171		Ámós 6	„Jaj azoknak, a kik gondtalanul élnek”	190
Jeremiás siralmi 1	A bűn következményei	171	Ámós 7–9	Ámós öt látomása	190
Jeremiás siralmi 2–4	Miért büntette meg az Úr Júdát?	172	Abdiás próféta könyve	191	
Jeremiás siralmi 5	Jeremiás könyörgése	172	Abdiás	A halottak megváltása	191
Ezékiel könyve	172		Jónás próféta könyve	191	
Ezékiel 1	Ezékiel látomása Isten dicsőségéről	173	Jónás 1–2	Meg tudsz szökni az Úr elől?	192
Ezékiel 2–3	Ezékiel szolgálatra való elhívása	173	Jónás 3–4	Jónás Ninivében	192
Ezékiel 4–5	Jövendölések Jeruzsálem pusztulásával kapcsolatban	174	Mikeás próféta könyve	193	
Ezékiel 6–7	Bűn és pusztulás	174	Mikeás 1–2	Izrael és Júda is bukásra van ítélve	193
Ezékiel 8–11	Miért bukott el Jeruzsálem?	174	Mikeás 3	A gonosz vezetőket megfeddi Isten	193
Ezékiel 12–17	Miért kerültek a zsidók fogságba?	175	Mikeás 4	Az Úr Sionban fog uralkodni	194
Ezékiel 18	Felelősek vagyunk bűneinkért	175	Mikeás 5	A Messiás eljövetele	194
Ezékiel 19–20	Engedetlen vezetők	176	Mikeás 6–7	Izrael bűnei és az Úr kegyelme	194
Ezékiel 21–24	A gonoszság pusztuláshoz vezet	176	Náhum próféta könyve	195	
Ezékiel 25–32	Más nemzetek büntetése	176	Habakuk könyve	195	
Ezékiel 33	Órállók a tornyokon	177	Habakuk 1–2	Kérdések és válaszok	195
Ezékiel 34	Izrael pásztora	178	Habakuk 3	Habakuk imája	195
Ezékiel 35	Edom pusztulása	178	Sofóniás könyve	196	
Ezékiel 36	A remény üzenete	178	Sofóniás 1–2	Az ítélet napja	196
Ezékiel 37	Két látomás a visszaállításról	178	Sofóniás 3	Biztató szavak	196
Ezékiel 38–39	Góg és Magóg csatája	179	Aggeus könyve	196	
Ezékiel 40–42	Ezékiel látomása egy templomról	180	Aggeus 1	Fejezzétek be a templomot!	197
Ezékiel 43–44	Isten dicsősége betölti a templomot	180	Aggeus 2	Folytassátok az építést!	197
Ezékiel 45–46	További információk a templomról	180	Zakariás könyve	198	
Ezékiel 47	A templom gyógyító vize	180	Zakariás 1–6	Zakariás nyolc látomása	198
Ezékiel 48	Izrael egybegyűl, és az Úr velük van	180	Zakariás 7–8	A mai és a jövődjő Jeruzsálem	198
Dániel próféta könyve	181		Zakariás 9	Az eljövendő király	198
Dániel 1	Fiatal, hithű izraeliták	181	Zakariás 10	Utolsó napi ígéretek	199
Dániel 2	Nabukodonozor álma	182	Zakariás 11–13	A zsidók és Üdvözítőjük	199
Dániel 3	Három bátor fiatalember	183	Zakariás 14	Jézus Krisztus második eljövetele	199
Dániel 4–5	Két büszke király	183	Malakiás könyve	200	
Dániel 6	Dániel az oroslánok vermében	184	Malakiás 1	Színlelt imádat	200
Dániel 7–12	Dániel prófétai álmai és látomásai	184	Malakiás 2	Az Úr bünbánatra szólítja fel a papokat	201
Hóseás próféta könyve	184		Malakiás 3–4	Az Úr eljövetele	201
Hóseás 1–3	Házassági szövetség	185			
Hóseás 4–5	Izrael és Júda bűnei	186			
Hóseás 6	Isten őszinte bünbánatot kíván	186			
Hóseás 7–10	Izrael learatja, amit elültetett	186			
Hóseás 11	Isten szeretetének bizonyítéka	186			
Hóseás 12–14	Felszólítás az Istenhez való visszatérésre	187			

Krisztusról való bizonyosság

Mint minden szentírás, az Ószövetség is tanúbizonyosságot tesz arról, hogy Isten él, hogy Jézus Krisztus minden ember Üdvözítője, és ahhoz, hogy ebben az életben békét, a halál után pedig örök életet nyerjünk, őket kell imádnunk, és az ő tanításaik szerint kell élnünk.

Spencer W. Kimball elnök mondta: „Jézus Krisztus volt az Ószövetség Istene, és Ő volt az, aki [beszélt] Ábrahámmal és Mózással. Ő volt az, aki Ésaiaást és Jeremiást meghihlette; Ő volt az, aki azokon a kiválasztott férfiakon keresztül előre megmondta a jövő történéseit.” (Conference Report, 1977. ápr., 113. o.; vagy *Ensign*, 1977. máj., 76. o.)

Feltámadását követően Jézus megjelent két férfinak, akik Jeruzsálemből Emmausba tartottak. Ószövetségi próféciákat idézett magáról, melyek eltöltötték a férfiakat a Szellemmel, és szívük gerjedezett a bizonyágtól. (Lásd Lukács 24:13–32.) Az Ószövetség tanulmányozása közben keress olyan igazságokat, melyek többet taníthatnak neked Jézus Krisztusról, és arról, hogyan alkalmazd az ő evangéliumát az életedben! A tanulmányozás részeként egy jegyzetfüzetet fogsz vezetni a benyomásokról és a házi feladatokról. Egy külön helyet tarthatsz a füzetedben arra, hogy leírd azokat a dolgokat, amelyek kimondottan Krisztusról tanítanak vagy bizonyosságot tesznek róla. Miközben Jézus Krisztust kutatsz az Ószövetségben, lehet, hogy azt veszed észre, hogy szíved telve lesz a róla való bizonyossággal.

Az Ószövetség története

Az Ószövetség Ádám és Éva, az első férfi és nő teremtésével kezdődik. Azután röviden elmeséli Ádám és Éva utódainak a történetét egészen Noé idejéig, amikor is egy nagy özönvíz elpusztított minden embert és állatot, kivéve Noét, családját és a bárkában lévő állatokat. Noé története után az Ószövetség röviden feljegyzi az eseményeket Ábrahám életéig, aki szövetségeket (szent ígéreteket) kötött Istennel, és különleges ígéreteket kapott Istentől utódaira vonatkozóva. Az Ábrahámnak tett ígéreteket ábrahámi szövetségnek nevezzük. Az ábrahámi szövetség tovább folytatódott Ábrahám fiával Izsákkal, és unokájával Jákóbbal. Az Úr Jákóbot később Izraelnek nevezte el. Az Ószövetség ezután feljegyzi Isten kapcsolatát az ő szövetséges népével, Jákób utódaival, akiket „Izrael ház[ának]” illetve „Izrael gyermekei[nek]” hívunk.

Az Ószövetség áttekintése – A Tartalomjegyzék

Nézd meg „Az Ótestamentom könyvei” részt a Bibliád elején! Amikor az Ószövetséget összerakták, a könyvek nem mindig álltak időrendi sorrendben. Jó ötlet volna, ha bejelölnéd a tartalomjegyzéket azért, hogy ne felejtse el az Ószövetség különféle írásait. Például írd a következő négy elnevezést a tartalomjegyzékben azon könyvek mellé, amelyekre utalnak!

1. *A törvény.* A Mózes I-től V-ig tartó könyvekre gyakran utalunk úgy, hogy „a törvény”. Mivel Mózes írta ezeket, néha úgy hívjuk őket, hogy „Mózes öt könyve”. Mózes I. könyve a világ, valamint Ádám és Éva teremtésével kezdődik. Mózes V. könyve Mózes életének végével fejeződik be. Ez az öt könyv arról szól, hogy Isten szövetségeket kötött az emberrel, és parancsolatokat adott, hogy ezek szerint éljen a szövetség részeként.
2. *A történet.* Józsuétól Eszter könyvéig Izrael gyermekeinek további történetéről olvashatunk. Ez a rész Mózes után több mint hatszáz évet ölel át. Ezeket a könyveket általában úgy hívjuk, hogy „a történet”. Többnyire időrendi sorrendben állnak, azonban a Krónika I. és II. könyve lényegében egy másik író a Királyok I. és II. könyvében található ugyanazon történetének változata.
3. *A költemények.* Jób könyve A Prédikátor könyvéig olyan tanításokkal és kinyilatkoztatásokkal van tele, melyek vers formában íródtak. Így ez a rész úgy ismeretes, mint „a költemények”. Az Énekek Éneke szintén a költemények részhez tartozik, bár Joseph Smith próféta szerint ez nem egy sugalmazott írás. A Zsoltárok könyve az akkori idők szent zenéjéhez írott szövegeket tartalmaz.
4. *A próféták.* Ésaiaától Malakiás próféta könyvéig különböző próféták tanításait olvashatjuk arról az időről, amikor Izrael gyermekeinek királyaik voltak. Ezek nem állnak történeti sorrendben. Nem ismerjük annak az okát, hogy miért állnak a jelenlegi sorrendben.

Hogyan válik hasznodra az Ószövetség tanulmányozása?

Az ószövetségi történetek a múlt leghíresebb történetei közé tartoznak. Ha nem ismernénk ezeket, akkor az Újszövetség, a Mormon könyve és a Tanok és szövetségek nagy része nem lenne olyan jelentőségteljes. De a történetek pusztán ismereténél többet kell tennünk. Igaz tant kell azokból elsajátítanunk, majd azt a tant alkalmaznunk kell az életünkben.

Miközben szorgalmasan tanulmányozod az Ószövetséget, lesz idő, amikor a Szellem megérinti a szívedet, és segíteni fog abban, hogy egyre jobban olyaná válj, mint Krisztus. Az Ószövetség több évezrede segít Mennyei Atyánk tervét követni azoknak az embereknek, akik hisznek.

Hogyan használjuk ezt a segédkönyvet?

Amint arra e kalauz címe utalást tesz, ez egy tanulmányi kalauz a szentírások tanulmányozásához. Ez a kalauz a következőképp nyújt segítséget:

A 1 Mózes 4; Mózes 5
Az áldozat és Ádám családja

B A szentírások megértése

C Szervezd további felvilágosítást a Mormon könyvekből!

A Bevezetés

Minden egyes tekerecs alatt bevezetéseket találsz majd a szentírások azon fejezeteihez, melyeket el kell olvasnod illetve magyarázatokat találsz olyan fejezetekről, melyeket nem kell elolvasnod. A „Bevezetés” rész a következő fajta információkat tartalmazza:

- a történelmi hátteret
- annak magyarázatát, hogy mi módon kapcsolódik az adott szentírásrész az előző és a következő fejezetekhez
- olyan kérdéseket, melyeken elgondolkozhat az olvasás előtt vagy közben, és amelyek segíteni fognak neked az adott szentírásrész üzenetére összpontosítani

B A szentírások megértése

„A szentírások megértése” rész segítséget ad nehéz szavak és kifejezések valamint megjegyzések megértéséhez, melyek segítenek a szentírásokban található elképzelések és fogalmak megértésében. Ezek a megjegyzések gyakran az általános felhatalmazottak kijelentéseit tartalmazzák.

C A szentírások tanulmányozása

„A szentírások tanulmányozása” rész olyan kérdéseket és tevékenységeket tartalmaz, melyek segítenek neked a szentírásokban található evangéliumi tantételek felfedezésében, átgondolásában és alkalmazásában. Ezeket a feladatokat egy jegyzetfüzetben vagy egy külön lapon fogod elvégezni, mivel ebben a kalauzban nincs hely biztosítva erre.

A következő lépések segítségedre lesznek a szentírások tanulmányozása során:

- Kezdd imával!
- Olvasd el annak a fejezetnek a bevezetőjét, melyet tanulmányozni készülsz, és gondold át egyéb, „Olvasás előtt”-i tanulási technikákat (lásd 5. o.)!
- Olvasd el a feladott fejezeteket! Olvasás közben fordulj segítségért a kalauz „A szentírások megértése” című részhez! Használd az „Olvasás közben” tanulási technikáit (lásd 5. o.)! Használd a jegyzetfüzetet vagy egy lapot a jegyzeteid és kérdéseid leírásához! Írj azokról az érzésekről és benyomásokról is, melyek fontosak számodra!
- Végezd el az általa tanulmányozott fejezethez tartozó „A szentírások tanulmányozása” rész tevékenységeit! Időnként választhatsz, hogy mely tevékenységeket végzed el. Ha többet szeretnél tanulni az Ószövetségről, végezd el az összes tevékenységet!

Othhontanuló szemináriumi program

Ha othhontanuló szemináriumi programban veszel részt, akkor az alábbi olvasási táblázat megmutatja, hogy mit olvass a szeminárium egyes heteiben. Tartsd észben, hogy a szeminárium minden-napi vallási oktatási program, és hogy mindennapos szokássá kell tenned a szentírások imádságos lélekkel való olvasását, és bár nem jársh el minden nap szemináriumra, azért minden iskolana-pon foglalkoznod kell a szemináriumi feladataiddal! Ha harminc-hatnál több vagy kevesebb hét van a szemináriumi évvedben, akkor a tanárod meg fogja mondani neked, hogy mely fejezeteket olvass el egy adott héten, és mely feladatokat végezd el. A szentírások olvasása és e kalauz használata harminc-negyven percet fog igénybe venni minden olyan iskolai tanítási napon, amikor nem mésh szemináriumi órára.

Minden héten add oda a tanárodnak jegyzetfüzeted azon oldalait, melyek az adott héten elolvasott szentírásokkal kapcsolatos gondolataidat és a kérdésekre adott válaszokat tartalmazza! Tanárod elolvassa őket, reagál rájuk, és vissza fogja adni neked a jegyzetfüzetet. Lehet két jegyzetfüzeted is, és akkor felváltva használhatod ezeket az egymást követő heteken. Gyűrűs mappa lapjaira is írhatsh, és akkor az adott héten megírt lapokat adod be. Amikor a tanárod visszaadja a lapokat, tedd vissza őket a jegyzetfüzetbe!

Mindennapos szemináriumi program

Amennyiben mindennapos szemináriumi programban veszel részt, a tanárod utasításai szerint használod majd ezt a tanulmányi kalauzt.

Ószövetségi olvasási táblázat

Olyan napok, amikor legalább tíz percet olvastam

Kijelölt fejezetek, melyeket elolvastam ezen a héten

H	K	SZ	CS	P	SZ	V	1. hét	„A szentírások tanulmányozása”
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	2. hét	Ábrahám 3:22–28 Mózes 1 2 3 4
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	3. hét	Mózes 5 6 7
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	4. hét	Mózes 8 1 Mózes 6:14–22 7 8 9:1–17 11:1–9
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	5. hét	Ábrahám 1 2 1 Mózes 13 14:13–24 15 16 17
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	6. hét	1 Mózes 18 21:1–21 22 23 (tevékenység)
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	7. hét	1 Mózes 24 25:19–34 27 28 29 30:1–24 32 33
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	8. hét	1 Mózes 35 37 39 40 41
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	9. hét	1 Mózes 42 43 44 45 46 49 50
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	10. hét	2 Mózes 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	11. hét	2 Mózes 12 13 14 15:22–27 16 17
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	12. hét	2 Mózes 18 19 20–24
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	13. hét	A következő részek tevékenységei: 2 Mózes 25–27, 30 28 29 32 33 34
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	14. hét	3 Mózes 1 10 11 14 16 19 26
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	15. hét	4 Mózes 6 9 11 12 13 14 16 21:4–9 22 23 24 27:12–23
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	16. hét	5 Mózes 4 6 7:1–6 8 10:10–22 26 28 30 32
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	17. hét	Józsué 1 2 3 4 5:10–15 6 7 10 23 24
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	18. hét	Bírák 6 7 8 13 14 15 16 Ruth 1 2 3 4
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	19. hét	1 Sámuel 1 2 3 7 8 9 10
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	20. hét	1 Sámuel 13 15 16 17 24 26
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	21. hét	2 Sámuel 7 9 11 12 13 14
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	22. hét	1 Királyok 3 8 9:1–9 11 12 17 18 19
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	23. hét	2 Királyok 2 4 5 6 17 18 19 22 23
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	24. hét	Válogatások az 1 és 2 Krónikából 2 Krónika 15 20 Ezsdrás 9 10 Nehémiás 1 6 8
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	25. hét	Eszter 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Jób 1 2 3 38 42
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	26. hét	Zsoltárok 22 23 24 Válogatott versek a Zsoltárokból és a Példabeszédekből A Prédikátor könyve 1 2 4 5 12
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	27. hét	Ésaiás 1 2 4 5 11 14
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	28. hét	Ésaiás 24 29 30:15–21 33:14–17 40 42:1–7 47:5–10
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	29. hét	Ésaiás 48 49 50 53 55 58 61:1–3 63:1–9 65:17–25
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	30. hét	Jeremiás 1 7 9:23–24 16 17:5–8, 19–27 23 29:11–14
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	31. hét	Jeremiás 30 31 33:15–18 52 Jeremiás siralmai 1 5 Ezékiel 2 3
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	32. hét	Ezékiel 11:16–20 18 20:33–44 33 34 37
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	33. hét	Dániel 1 2 3 6
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	34. hét	Hóseás 1 2 3 13:9–14 Jól 2 Ámós 3 4 5:4–6, 14–15 8:11–12 Abdiás 1:21
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	35. hét	Jónás 1 2 3 4:1–11 Mikeás 3 5:2 6:7–8 Habakuk 3:17–18 Sofóniás 3 Aggeus 1
H	K	SZ	CS	P	SZ	V	36. hét	Zakariás 9:9 10 11:12–13 12:10 13:6 14 Malakiás 3 4

A szentírások tanulmányozása

Ez a kalauz azért készült, hogy segítsen neked a szentírások olvasásában, tanulmányozásában és megértésében. Mivel tanulási időd legnagyobb részét a szentírások olvasásával és átgondolásával töltöd majd, ez a rész azért van, hogy segítsen neked annak hatékonyabbá tételében.

Elder Howard W. Hunter, a Tizenkét Apostol Kvórumának tagjaként értékes tanácsot adott az egyház tagjainak a szentírások tanulmányozását illetően, melyet itt összegyűjtünk. Ötleteit leírhatod egy kartonlapra, melyet kitehetsz egy olyan helyre, ahol tanulás közben szem előtt van.

- Olvass figyelmesen, hogy megértsd a szentírásokat!
- Mindennap tanulmányozd őket!
- Minden napra tűzz ki egy rendszeresített időpontot a tanulásra!
- Olyan helyen tanulj, ahol összpontosítani tudsz anélkül, hogy elvonnák a figyelmedet vagy megzavarnának!
- Inkább egy bizonyos időn keresztül tanulj, mint egy bizonyos számú fejezetet vagy oldalt olvasni! A hatvan perc ideális, a harminc perc is nagy eredmény, de tizenöt perc is lehet jelentőségteljes.
- Legyen terved a tanulásra!
(Lásd Conference Report, 1979. okt., 91–93. o; vagy *Ensign*, 1979. nov., 64–65. o.)

Tanulási technikák

Nefi azt mondta, hogy „éljünk” (2 Nefi 32:3) a szentírásokkal, Jézus pedig megparancsolta a nefitáknak, hogy „szorgalmasan kutassátok ezeket” (3 Nefi 23:1). Az ilyen tanulás többet igényel a szentírások gyors átolvasásánál. A következő ötletek és technikák segíteni fognak neked abban, hogy többet tanulj akkor, amikor tanulmányozol. Három különböző kategóriába soroltuk ezeket: olvasás előtt, olvasás közben és olvasás után.

Olvasás előtt

Az ima

A szentírásokat sugalmazás által írták. Ebből adódóan, akkor értjük meg őket a legjobban, ha velünk van a Szentlélek. Az Őszövetségben megismerünk egy papot, Ezsdrást, aki „erős szívvel törekedett keresni és cselekedni az Úr törvényét” (Ezsdrás 7:10), azaz felkészítette a szívét. Mi is felkészítjük a szívünket a szentírások olvasására azáltal, hogy mindig imádkozunk, amikor olvasunk.

Szerezz háttér-információkat!

A szentírások történelmi háttérének megismerése segíteni fog neked abban, hogy jobban beleláss a dolgokba, amikor olvasol. A Tanok és szövetségek részeinek fejlécei rövid magyarázattal szolgálnak a kinyilatkoztatások történelmi háttéréről. Ez a kalauz is ad némi háttér-információt a szentírások számos fejezetéhez. Ha van időd, akkor megnézhetsz egyéb olyan, az egyház által elfogadott könyveket és kalauzokat, melyek háttér-információt adnak az olvasott szentírásról.

Tegyél fel kérdéseket!

Mielőtt olvasnál, segítségére lehet olyan kérdések feltevése, mint: „Ki írta ezeket a verseket?” „Kinek?” „Miért tartalmazzák a szentírások ezt a tanítást?” „Mit akarok megtudni vagy megtanulni, amikor ma olvasok?” és „Mit szeretne az Úr, mit tanuljak meg ezekből a szentírásokból?” A szentírások olvasása közben keress választ a kérdéseidre! Ne felejtse el, hogy egyéb egyházi kalauzokban és kiadványokban is kereshetsz válaszokat!

Olvasd el a fejezetekhez tartozó fejléceket!

A fejezetekhez tartozó fejlécek egyszerűen összefoglalják az adott fejezet fő mondanivalóját. Ha elolvasod a fejléceket, mielőtt elkezdenél olvasni egy adott fejezetet, az nemcsak jó tanulási technikának bizonyul, de abban is segíteni fog majd neked, hogy felkészülj kérdések feltevésére és válaszok keresésére, olvasás közben.

Olvasás közben

Ne félj megállni!

A legtöbb aranyrög nem a föld felszínén található – ki kell bányászni őket. Szentírás-tanulmányozásod is sokkal értékesebbé válik, ha lelassítasz vagy megállsz, és elvégzel néhányat a következő tevékenységek közül.

Nézz utána azon szavak jelentésének, melyeket nem értesz!

Használj értelmező szótárt! Néha egy olyan szó kikeresése, melyről azt gondolod, hogy ismered, további meglátásokhoz vezethet. „A szentírások megértése” részek ebben a kalauzban segíteni fognak neked sok nehéz szó és kifejezés megértésében.

Légy tudatában annak, hogy az Úr néha arra inspirálta a prófétáit, hogy vegyenek be írásaikba olyan magyarázatokat, melyek segítenek nekünk egyes szavak vagy kifejezések jelentésének megértésében. Például olvasd el Móziás 3:19-et, és kérdezd meg magadtól, mint jelent olyanná válni, mint egy gyermek!

Vonatkoztasd magadra a szentírást!

Ha saját neved rakod be egy versbe, az segít személyesebbé tenni a szentírások tanításait. Hogyan változtatja meg például a dolgokat az, ha saját neved teszed be az „ember” szó helyére Mózes 1:39-es versében?

Képzeld el!

Képzeld el gondolatban, hogy mi történik! Amikor például 1 Mózes 37. fejezetét olvasod, képzeld el, milyen érzéseid lennének akkor, ha egy fiatalabb fivér lennél egy családban és bátyáid mind gyűlölnének téged, vagy féltékenyek lennének rád!

Időnként a szentírások mondják azt nekünk, hogy képzeljünk el valamit. Olvasd el Alma 5:15–18-as verseit, állj meg és tedd meg, amit Alma javasol! Szakíts időt annak leírására, hogy milyen érzéseket keltett benned, ahogy elképzelted ezeket a verseket!

Keress kötőszavakat!

A kötőszavak közé tartoznak az *és*, *de*, *mivel*, *tehát* és a *mégis*. E szavak olvasásánál figyelj fel arra, hogy minek a megértésében segítenek két vagy több elgondolással kapcsolatban! Néha azt mutatják meg, hogy miben hasonlít vagy különbözik két vagy több dolog.

Ha például elgondolkozol azon, hogy mire utal a *miatt* szó Móziás 26:2–3-as verseiben, fontos dolgot tudhatsz meg a szentírások tanulmányozását illetően.

2 Nem hitték, amit a halottak feltámadásáról tanítottak, és Krisztus eljövételében sem hittek.

3 Hitetlenségük **miatt** nem tudták megérteni Isten ígését, és szívük megkeményedett.

A *miatt* szó ok-okozati összefüggésre utal az emberek hitetlensége és aközött, hogy képesek-e megérteni a szentírásokat és a próféták szavait.

Most olvasd el a Tanok és szövetségek 45:30–32-es verseit, és figyelj fel arra, hogy az *azonban* szó miként állítja egymással szembe a gonoszok és az igazlelkűek állapotát az utolsó napokban!

30 És abban a nemzedékben teljesedik be a nemzsidók ideje.

31 És abban a nemzedékben élnek majd emberek, akik nem hunynak el addig, míg egy nagy, túláradó ^acsapást meg nem érnek; mert pusztító betegség árasztja majd el a földet.

32 Az én tanítványaim **azonban** ^aszent helyeken állnak akkor, és nem hagyják magukat megteveszteni. De a gonoszok között lesznek, akik hangosan ^bátkozzák Istent és meghalnak.

Az *azonban* szó kihangsúlyozása bizonyosságot adhat nekünk arról, hogy az igazlelkűek megmenekülnek néhány csapástól a második eljövétel előtt.

Keress mintákat!

2 Nefi 31:2-es versében azt mondja Nefi, hogy le akart írni néhány szót Krisztus tanáról. Ezt követően a 21-es versben bizonyosságát teszi, hogy éppen most magyarázta el Krisztus tanát. Tudván, hogy Nefi a 2-es és a 21-es vers között Krisztus tanát tanította, menjünk vissza és tanulmányozzuk még alaposabban Nefi szavait, hogy megtudhassuk, mi Krisztus tana!

A mintakeresés egy másik példája az, ha úgy keressük meg egy próféta ok-okozati összefüggésre vonatkozó magyarázatát, hogy megnézzük, hol használja a *ha* és *akkor* szavakat. Mózes harmadik könyvének 26. fejezetében Mózes azokról az áldásokról vagy átkokról prófétál, melyek Izrael gyermekeit érik majd. Nézd meg a 3–4, 18, 23–24, 27–28 és 40–42-es verseket, és figyelj fel arra, hogy Mózes a *ha-akkor* mintát használta, amikor arról tanította Izrael gyermekeit, hogy mi történik akkor, ha betartják, illetve ha nem tartják be az Úr parancsolatait!

A szó- vagy elgondolás-ismétlés szintén egy olyan minta, melyet kikereshetünk. Figyeld meg például, hogy hányszor említi az író Mózes első könyvének 39. fejezetében, hogy az Úr Józseffel volt!

Keress felsorolásokat a szentírásokban!

A felsorolások segítenek neked világosabban megérteni, hogy mit tanít az Úr és az ő prófétái. A tízparancsolat is egy felsorolás (lásd 2 Mózes 20). A Máté 5-ben található boldogmondások is könnyen tekinthető felsorolásnak. Egyéb felsorolások megtalálása esetleg egy kicsit több erőfeszítést igényel. Készíts például egy felsorolást a Tanok és szövetségek 68:25–31-es versei alapján arról, hogy mit mondott az Úr, mit vár el, mit tanítsanak meg gyermekeiknek a szülők!

Tegyél fel kérdéseket!

Folyamatosan tegyél fel kérdéseket, amint azt az „Olvasás előtt” részben is megmondtuk neked. Olvasás közben átfogalmazhatod az olvasás előtt feltett kérdéseket, vagy teljesen új kérdéseket is kitalálhatsz. A kérdésekre történő válaszkeresés az egyik legfontosabb módja annak, melynek segítségével jobban megértjük a dolgokat a szentírások tanulmányozása során. Az egyik legfontosabb kérdés, melyet feltehetünk, a következő: „Miért inspirálhatta az Úr az írot arra, hogy leírja ezt a szentírásokba?” Keress nyilvánvaló jeleket, melyeket néha maguk után hagynak az írók, például: „és így láthatjuk”.

Válaszolj a szentírásokban feltett kérdésekre!

Az Úr sokszor feltesz, majd megválaszol egy kérdést. A néfita tanítványoktól megkérdezte: „Milyenek kell hát lennetek?” Majd válaszolt: „Olyannak, amilyen én vagyok” (3 Nefi 27:27).

Más esetekben azonban feltevődnek, de nem kerülnek megválaszolásra a kérdések – általában azért, mert a szerző esetleg úgy gondolja, hogy nyilvánvaló a válasz. Néha viszont azért nem adnak választ az írók, mert a feltett kérdés esetleg gondolkodást igényel, és nem azonnali a válasz. Például olvasd el Márk 4:35–41-es verseit, és válaszolj úgy a versekben feltett négy kérdésre, mintha ott lennél.

Keress szimbólumokat és szimbolikus jelentéseket!

A próféták gyakran használnak szimbólumokat és képszerű kifejezéseket, hogy hatékonyabban adják át az üzenetüket. A példázatok például módot adnak egy üzenet egyszerű közlésére úgy, hogy az közben mélyebb értelmet is hordoz magában. A példázatban elmondott történet emlékezetesebbé és jelentőségteljesebbé teszi a tanított leckét.

A következő javaslatok segíthetnek a szentírásokban található szimbólumok megértésében:

1. Keress magyarázatot a szentírásokban! Léhinek például látomása volt 1 Nefi 8-as fejezetében. Nefinek később volt egy olyan látomása, melyben látta azt, amit atyja látott, atyja látomásában lévő szimbólumok magyarázatával együtt (lásd 1 Nefi 11–14).
2. Gondolj bele a szimbólum jellemzőibe, és hogy mit taníthat neked az adott szimbólum! Alma ezt a technikát alkalmazta, amikor fiának elmagyarázta a liahónát (lásd Alma 37:38–47).
3. Nézd meg, hogy a szimbólum tanít-e valamit az Üdvözítőről! Az Úr azt mondta Ádámnak, hogy minden dolog róla tanúskodik (lásd Mózes 6:63). Mi módon tanúskodnak például Jézus Krisztus áldozathozataláról annak a történetnek a különböző részletei, amikor Ábrahám feláldozni készült fiát, Izsákot?

Írj!

Legyen a közeledben papír vagy jegyzetfüzet, hogy leírhasd olyan elképzeléseket, melyekre emlékezni szeretnél, például felsorolásokat, különleges meglátásokat vagy érzéseidet az olvasottakkal kapcsolatban! Ha azt akarod, hogy ezekre a gondolatokra vagy meglátásokra a következő olvasás alkalmával is emlékezz, a szentírásod margójára is írd fel ezeket az elképzeléseket!

Sokan szeretnek megjelölni fontos szavakat és kifejezéseket a szentírásaikban. Ennek nincs helyes vagy helytelen módja. Vannak, akik besatíroznak vagy aláhúznak olyan fontos szavakat és kifejezéseket, melyek különleges jelentéstartamot adnak a versnek. A szentírások megjelölésének másik módja az, ha más szentírásokra vonatkozó utalásokat írunk a margóra. Ha számos

olyan verssel teszed meg ezt, mely ugyanarról a témáról beszél, akkor olyan szentírásláncot kapsz egy-egy témában, melyre rálelhetsz akkor, ha rátalálsz a lánc egyik szentírására. A szentírások megjelölése gyakran segítségedre lehet abban, hogy gyorsabban megtalálj fontos verseket.

Olvasás után

Gondolkozz el!

Elgondolkozni annyit tesz, mint mélyen belegondolni valamibe, mérlegelni azt az elménkben, kérdéseket tenni fel és értékelni azt, amit tudsz, és amit megtanultál. Néha a szentírások ezt úgy mondják: „gondolkodjál” (Józsue 1:8). Számos jó példa van a szentírásokban arra, amikor annak eredményeképpen kaptunk fontos kinyilatkoztatásokat, hogy valaki elmélkedett, különösen a szentírásokon (lásd T&Sz 76:15–20; 138:1–11).

Vonatkoztatás magadra a szentírásokat!

A szentírások magadra vonatkoztatása azt jelenti, hogy a saját életedhez hasonlítod őket. Ahhoz, hogy magadra vonatkoztatd a szentírásokat, ilyen kérdéseket kell feltenned: „Az evangélium mely tantételeit tanítják a most elolvasott szentírások?”, és „Hogyan vonatkoznak ezek a tantételek az életemre?” A szentírások magadra vonatkoztatásának fontos részét képezi az, hogy hallgass a Szellem készítéseire, aki az Úr ígérete szerint „elvezérel . . . minden igazságra” (János 16:13).

Nefi például úgy vonatkoztatta magára és családjára a szentírásokat, hogy az ő helyzetükre vonatkoztatott néhány olyan tantételet, melyet Ésaías tanított. Azt tanította a fivéreinek, hogy Izráel gyermekeihez hasonlóan ők távolodtak el Istentől – nem Isten távolodott el tőlük. Azt is tanította nekik, hogy ha megbánják a bűneiket, akkor az Úr irgalmas lesz és megbocsát nekik (lásd 1 Nefi 19:24; 21:14–16). Nefi azt mondta, hogy Ésaías szavainak magára és fivéreire történő vonatkoztatása által növekedni fog Jézus Krisztusba mint Megváltójukba vetett hitük (lásd 1 Nefi 19:23).

Olvasd újra!

Nem értünk meg mindent egy szentírásrészben első olvasásra. Tulajdonképpen élethosszig tartó tanulást igényel a szentírások valódi megértése. Gyakran két vagy három olvasásra kezdünk el mintákat felfedezni, jobban elképzelni, és mélyebben megérteni szentírásokat. Amikor újraolvasol valamit, kereshetsz új tanításokat, vagy feltehetsz más kérdéseket. Ha saját szavaiddal megpróbálsz újrafogalmazni egy történetet vagy csak egy-két verset, az fényt deríthet arra, hogy vajon megértetted-e az olvasottakat, és segíthet abban, hogy jobban megértsd a szentírásokat.

Írj!

Néhányan naplót vezetnek, melyben leírják az olvasottak fő mondanivalóját, az olvasottakkal kapcsolatos érzéseiket, vagy hogy mit gondolnak, mi módon vonatkoznak életükre az olvasottak. Ha otthontanuló szeminárium keretében használod ezt a kalauzt, akkor jegyzetfüzetet kell vezetned ahhoz, hogy érdemjegyet kaphass. Ez a jegyzetfüzet egy szentírás-naplóhoz hasonlít majd.

Az is jó, ha megbeszéled másokkal az olvasottakat. Ha leírsz néhány megjegyzést, hogy emlékezhess rá, miről akarsz beszélni, és megbeszélitek a tanultakat, az segíteni fog neked az olvasottak megértésében és megjegyzésében.

Alkalmazz!

A szentírásokból szerzett tudás igazi értéke abból ered, ha a tanultak szerint élsz. Az Úrral való közelebbi kapcsolattartás és az őáltala adott békesség érzése csak néhány áldás azok közül, amit az evangélium szerint élők kapnak. Ezen kívül az Úr azt mondta, hogy akik a tanultak szerint élnek, azok még többet kapnak majd, akik pedig nem élnek a tanultak szerint, azok a már megkapott tudást is el fogják veszíteni (lásd Alma 12:9–11).

„Krisztus szavával éljétek, mert Krisztus szava mindent megmond nektek, hogy mit kell cselekednetek.”
(2 Nefi 32:3)

Mózes I. könyve, Mózes és Ábrahám könyve

Mózes I. könyve

Mózes I. könyve Mózes által írt öt könyv első könyve. Hozzávetőleg kétezer ötszáz évnyi történelmet ölel fel – többet, mint a Biblia összes többi része beleértve az Újszövetséget is. A leghíresebb bibliai történetek nagy része Mózes I. könyvéből származik, mint például Ádám és Éva bukása, Káin meggyilkolja Ábelt, Noé és az özönvíz, a Babel tornya építése, Ábrahám majdnem felajánlja áldozatként fiát Izsákot vagy hogy Józsefet eladják Egyiptomba.

Mózes könyve

Néhány hónappal azután, hogy az egyház 1830. április 6-án megalakult, az Úr azt a parancsot adta Joseph Smith prófétának, hogy készítsen egy „bibliafordítást”. A Mormon könyvéből a próféta megtudta, hogy „sok világos és értékes részt” kihagytak a Bibliából (lásd 1 Nefi 13:23–28). Bibliafordításának részét képezte azoknak az igazságoknak a visszaállítása, amelyek azért veszttek el, mert gondatlanok voltak, akik lemásolták a szöveget, vagy mert gonosz emberek kivettek olyan igazságokat, melyeket nem akartak, hogy az emberek megismerjenek. Ennek a biblia-

fordításnak a teljes változatát soha nem adták ki Joseph Smith próféta életében.

Olyan sok változtatás történt a Mózes I. könyve 1–6 Joseph Smith-féle fordításban (JSF), hogy külön nyomtatták ki ezeket az Igazgyöngyben, és Mózes könyvének nevezték el. Mózesben nyolc fejezet van. Mózes 1

olyan, mintha előszava lenne annak, amit általában a Biblia kezdetének tekintünk, és olyan információkat tartalmaz, melyek nincsenek meg Mózes I. könyvében.

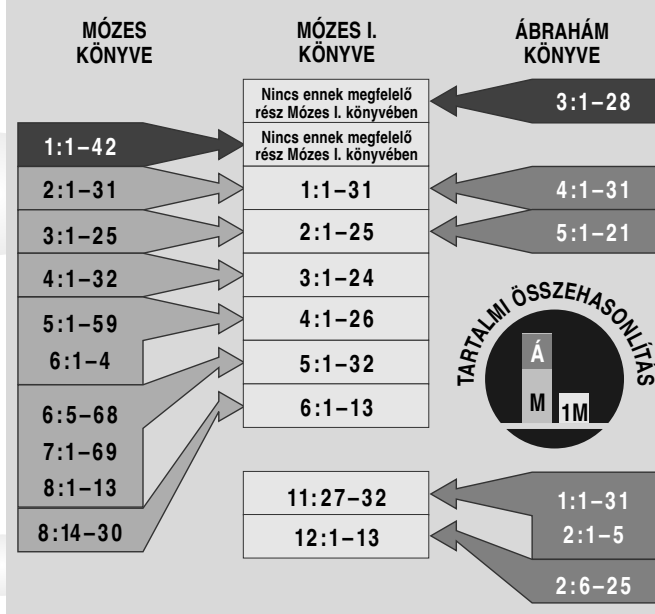
Mivel Mózes könyve egy teljesebb és pontosabb változata a Mózes I. könyve 1–6. fejezetének, ez a tanulmányi kalauz segíteni fog neked Mózes könyvének olvasásában, megértésében és tanulmányozásában.

Ábrahám könyve

Mivel Ábrahámiban a kinyilatkoztatások a Biblia korábbi részeire vonatkoznak, ezért a Mózes I. könyvének első részével és Mózes könyvével együtt tanulmányozzod azokat. 1835-ben Joseph próféta néhány ősi egyiptomi iratot kapott, melyeket régészek találtak meg Egyiptomban. Ezek az iratok Ábrahám prófétától tartalmaztak néhány írást és tanítást, melyeket Joseph Smith próféta lefordított. Ezek szintén benne foglaltatnak az Igazgyöngyben, és Ábrahám könyvének hívjuk őket. Az első két fejezet legfőképp Ábrahám életével foglalkozik, és ezeket a Mózes I. könyve 11–12-vel együtt tárgyaljuk meg ebben a tanulmányi kalauzban. Ábrahám könyvének utolsó három fejezete olyan kinyilatkoztatásokat tartalmaz, melyek Ábrahám a halandóság előtti léttel és a föld teremtésével kapcsolatosan kapott. Ószövetségi tanulmányaidat azzal fogod kezdeni, hogy elolvasod a halandóság előtti lét történetét, ami az Ábrahám 3-ban található.

A következő táblázat segíteni fog neked megérteni azt, hogy Mózes és Ábrahám könyvének sugalmazott kiegészítései miként kapcsolódnak Mózes I. könyvéhez.

Mózes I. könyvének sugalmazott kiegészítései

Ábrahám 3

A halandóság előtti lét és a mennyei tanács

Miután az Úr megparancsolta Ábrahámnak, hogy menjen Egyiptomba, sok igazságot tanított neki a bolygókról, a napról, a holdról és a csillagokról, melyek mindegyike az egyiptomi vallás fontos szimbóluma volt abban az időben. Ábrahám ezeket az igazságokat használta fel, hogy az egyiptomiaknak az evangéliumot arra a tudásra építve tanítsa, ami már megvolt nekik. (Figyeld meg a 3. számú képmásolat magyarázatát az Igazgyöngy 49. oldalán!) Az égistek és mozgásuk megvitatásával Ábrahám azt tanította az egyiptomiaknak, hogy Isten, akit imád nagyobb, mint bármely más teremtmény, mert ő a Teremtő.

A szentírások megértése

Ábrahám 3:22–28

szellemi lényeket, akik ... keletkeztek (22. v.) – Mennyei Atyánk szellemgyermekait első helyét (26., 28. v.) – a halandóság előtti létet

... második helyét (26. v.) – a földi életet
Ember Fia (27. v.) – Jézus Krisztus

A halandóság előtti világ

A vezetők az első helyen választatnak ki.

Halandó születés

A kiválasztott vezetők a második helyen vizsgáltnak meg.

Ábrahám 3:22–23 – Születésünk előtt lettünk kiválasztva

Joseph Smith próféta azt mondta: „Minden olyan embert, akinek elhívása van a világ lakóinak szolgálatára, a nagy mennyei tanácsban rendeltek el pontosan erre a feladatra még e világ létrejötte előtt.” (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, vál. Joseph Fielding Smith [1976], 365. o.) Más szóval nemcsak Ábrahám lett kiválasztva bizonyos feladatokra születése előtt, hanem te is (lásd T&Sz 138:53–56).

Ábrahám 3:27–28 – A halandóság előtti mennyei tanács

Ahhoz, hogy még teljesebben megértsd, mi történt a halandóság előtti mennyei tanács részeként, olvasd el a következő szentírásokat is: Jelenések 12:7–11; Tanok és szövetségek 76:25–28; Mózes 4:1–4!

A szentírások tanulmányozása

Ábrahám 3:22–28 tanulmányozása közben végezd el az A tevékenységet, majd kettőt a többi háromból (B–D)!

A Szentírás-memoriter – Ábrahám 3:22–23

1. Írd le, mit tudott meg Ábrahám a halandóság előtti létről!
2. Olvasd el a Tanok és szövetségek 138:53–56-ot, ami Joseph F. Smith elnök szellemvilágról kapott látomásának egy része! Milyen információval egészíti ki a Tanok és szövetségekben lévő kinyilatkoztatás az Ábrahám 3:22–23-ban leírt kinyilatkoztatást? A két szentírással kapcsolatban keresztutalást tehetsz úgy, hogy vagy kiemeled a lábjegyzetben lévő utalásokat, vagy az egyik utalást a másik margójára írod.
3. Amellett, amit Ábrahám 3-ban és a Tanok és szövetségek 138-ban olvasol, gondold végig Joseph Smith próféta kijelentését is „A szentírások megértése” résznél, majd mondd el, hogy a halandóság előtti lét itt található tantételei milyen hatással vannak rád, és milyen érzéssel tölt el ezeknek a tantételeknek a megismerése!

B Keress fontos szavakat!

1. Keress Ábrahám 3:22–23-ban olyan szavakat, melyek elmondják, kiket választott Isten földi vezetőknek, és mikor választotta őket! Írd le a szavakat a jegyzetfüzetedbe! Be is karikázhatod ezeket a szentírásaidban.
2. Keresd meg azt a kifejezést, ami a legnagyobb valószínűséggel Jézus Krisztust jellemzi Ábrahám 3:24-ben! Írd le a jegyzetfüzetedbe, majd mondd el, miért jellemzi ez a kifejezés jól Jézus Krisztust!

C Írj egy kérdést!

Írj le egy fontos kérdést, amit az emberek megkérdezhetnek, és amire szerinted választ lehet találni Ábrahám 3:24–26-ban!

D Alkalmazd a tantételt!

Válassz ki egy igazságot, amit Ábrahámnak tanítottak a 22–28-as versekben, majd írd le, hogyan kellene bátorítania, hogyan bátoríthatna illetve miként fog bátorítani téged, hogy igazlelkűbb életet élj!

Mózes 1

„[E]z művem és dicsőségem”

Bár ez a Joseph Smith-féle fordítás első fejezete, a (bibliai) Mózes I. könyvében (1 Mózes) nincs Mózes 1-hez hasonló rész. A Mózes 1-ben leírt tanítások 1 Mózes elejéhez tartoznak, mert arról szólnak, hogyan ismerte meg Mózes azokat az igazságokat, amiket 1 Mózesben leírt. Ezen kívül Mózes 1 fontos információt nyújt Mennyei Atyánk gyermekei számára készített tervéről is. Figyeld meg, hogy a Mózesnek adott kinyilatkoztatás Mózes 1-ben azután történt, hogy kinyilatkoztatást kapott az égő csipkebokornál (lásd Mózes 1:18), de az előtt, mielőtt Mózes visszatért Egyiptomba (lásd Mózes 1:26)! Következésképp, ez a kinyilatkoztatás valahol a 2 Mózes 3 vagy 4-ben állna, ha megtalálható volna az Ószövetségben.

Életünk során valamikor feltehetjük a kérdést: „Ki vagyok én?” „Honnan jöttem?” „Miért vagyok itt?” „Hogy keletkezett élet ezen a bolygón és miért?” Mózes hasonló kérdéseket tett fel, és Isten felfedte a válaszokat. Olvasás közben gondolkozz el ezeken a kérdéseken, és keresd meg a válaszokat, amelyeket az Úr Mózesnek ebben a kinyilatkoztatásban adott, Mózes könyvének első és többi fejezetében!

A szentírások megértése

Mózes 1

elviselni (2. v.) – életben maradni

el nem fogynak (4. v.) – véget érnek, befejeződnek

hasonmása (6., 13., 16. v.) – olyan, mint

megdicsőített (11., 14. v.) – átváltozott a Szentlélek által (oly módon, mely lehetővé teszi egy halandó számára azt, hogy halhatatlan lényeket lásson)

továbbra is Istenhez akarok

kiáltani (18. v.) – továbbra is hozzá akarok imádkozni

Isten Szellemén keresztül (27–28. v.) – egy világosabb értelmet és tudást nyerni a szokásos érzékeken túl

kielégíti (36. v.) – boldoggá teszi és békességgel tölti el

halhatatlanságát (39. v.) – örök életet feltámadott lényként

örök életét (39. v.) – felmagasztosulás, mely Istenhez hasonló életet jelent; Istennek lenni, és hozzá hasonló lenni

semmibe veszik (41. v.) – értéktelennek gondolják

Mózes 1:11 – Mózes átváltozott

„A Szentlélek hatalma által sok próféta változott át azért, hogy meg tudjanak maradni Isten jelenlétében, és hogy megtapasztalják az örökkévalóság látványát.” (Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, 2. kiad. [1966], 803. o.) További történetek megtalálhatók a 3 Nefi 28:13–17-ben és a Tanok és szövetségek 76:11–12, 19–20-ban olyan emberekről, akik átváltoztak.

Mózes 1:23 – Miért nincsenek ezek a dolgok a Bibliában?

Mózes 1:23 megmagyarázza, hogy az a történet, amikor Mózes legyőzi Sátánt, miért nincs benne a jelenlegi Bibliánkban. Érdekes megjegyeznünk, hogy a *Sátán* és az *ördög* szavak nem fordulnak elő 1 Mózes 1–6. fejezetében a Bibliában. A *Sátán* és az *ördög* szavak több mint hússzor szerepelnek ugyanezen fejezetek Joseph Smith-féle fordításában (a Mózes 1–8-ban). Sátán egyik módszere arra, hogy megpróbálja becsapni az embereket az az, hogy ráveszi őket, ne higgyenek az ő létezésében (lásd 2 Nefi 28:22).

A szentírások tanulmányozása

Mózes 1 tanulmányozása közben végezz el legalább kettőt a következő tevékenységek (A–D) közül!

A Ki Isten? Ki az ember?

1. Olvasd el Mózes 1:1–11-et, majd írd le, mit tudott meg Mózes Istenről!
2. Ugyanezen versek alapján írd le, mit tudott meg Mózes magáról Istennel való viszonyában! Ki is emelheted a szentírásaidban valahogyan, amiket lejegyeztél.
3. Mondd el, szerinted mit érzett Mózes azzal kapcsolatban, amit megtudott, és miért!

B Miért számít ez?

1. Hogyan alkalmazta Mózes azokat, amiket megtudott magáról és Istentől (lásd Mózes 1:1–11) arra, hogy legyőzze Sátánt? (Lásd Mózes 1:12–22.)
2. Te hogyan alkalmazhatnád Mózes Mózes 1:12–22-ben leírt példáját arra, hogy legyőzd életedben a kísértést?

C Szentírás-memoriter – Mózes 1:39

Mózes 1:39 teljes körű magyarázatot nyújt Isten munkájáról és teremtményeiről. Figyeld meg a *halhatatlanság* és az *örök élet* definícióját „A szentírások megértése” résznél!

1. Írd át ezt a verset a jegyzetfüzetedbe úgy, hogy „az ember” helyére a saját nevedet teszed!
2. Miért fontos ismernünk Isten céljait?
3. Mit tett Isten azért, hogy előidézze halhatatlanságodat és örök életedet?
4. Mit teszel, illetve mit tehetnél azzal, amit Isten érted tett?

D Légy hírtudósító!

Képzeld el, hogy egy tudósító vagy, és felkértek, hogy készíts egy interjút Mózesrel az ebben a fejezetben átélt élményeivel kapcsolatban! Írj le öt kérdést, amit feltennél neki!

1 Mózes 1; Mózes 2

A teremtés

A teremtésről három beszámoló van a szentírásokban: 1 Mózes 1–2; Mózes 2–3 (ami 1 Mózes 1–2 Joseph Smith-féle fordítása) és Ábrahám 4–5. Ez a tanulmányi kalauz segítséget nyújt 1 Mózes Joseph Smith-féle fordításának tanulmányozásához, de további bepillantás céljából Ábrahám könyvére is utal.

Néhányan úgy vélik, a föld véletlenszerűen keletkezett, és hogy az emberiség a megfelelő elemek évmilliókon keresztüli véletlenszerű keveredéséből alakult ki. Egy író így válaszolt erre:

„Ha ki tudsz borítani egy rakomány téglát egy sarki telekre, és én megfigyelhetem, ahogy a téglák házzá rendezik magukat, ha ki tudsz borítani egy maroknyi rugót, fogaskereket és csavart az íróasztalomra, és megnézhetem, amint órává rakják össze magukat, [akkor] könnyebb lesz elhinnem, hogy mindez a több ezer világ bármiféle tervező intelligencia nélkül keletkezhetett, egyensúlyt alkothatott és számos pályán mozgásba állhatott.

Sőt, ha semmilyen intelligencia nincs a világegyetemben, akkor a világegyetem még önmagánál is nagyszerűbbet hozott létre – mert megteremtett téged és engem.” (Bruce Barton, idézve E. Ernest Bramwell, szerk., *Old Testament Lessons* [1934 seminary course], 4. o.)

Olvasás közben nézd meg, szerinted mit próbált mondani Mózes Mózes 2-ben (1 Mózes 1-ben) az ember, valamint minden földi és mennyei dolog teremtéséről!

A szentírások megértése

Mózes 2

Egyszülöttem (1., 26. v.) – Jézus Krisztus
alaktalan (2. v.) – nem volt mostani állapotába rendezve
mélységbe (2. v.) – vízbe

legyetek termékenyek és sokasodjatok (22., 28. v.) – legyenek gyermekeitek
uralkodjatok . . . felett (26., 28. v.) – gondoskodjatok róla, vigyázzatok rá
hajtsátok uralmatok alá (28. v.) – nyerjétek hatalmat felette

Mózes 2:1 (1 Mózes 1:1) – Jézus Krisztus a Teremtő

Mózes 2:1, Ábrahám 3:22–25 és 4:1 arról szól, hogy Jézus Krisztus teremtette a földet az Atya irányítása alatt.

A Készíts táblázatot!

Első nap	Negyedik nap
Második nap	Ötödik nap
Harmadik nap	Hatodik nap

A jegyzetfüzetedben ossz fel egy lapot hat részre, majd nevezd el minden részt a jelzettek szerint!

Minden részbe írd vagy rajzolj képeket azokról a dolgokról, amelyeket Isten teremtett azon a napon!

B Mi és mi nem?

Figyeld meg, hogy Mózes 2 nem sokat mond el arról, *hogyan* keletkezett a föld! Mi az, amit *elmond*? (Lásd Mózes 1:31–33, 39.)

C Szentírás-memoriter – 1 Mózes 1:26–27 (Mózes 2:26–27)

- Hasonlítsd össze 1 Mózes 1:26–27-et Mózes 2:26–27-tel! Mennyiben segít Mózes 2:26 annak megértésében, miért használ többes szám első személyt az 1 Mózes 1:26?
- Miben különbözik az ember az összes többi teremtménytől, melyekről 1 Mózes 1 és Mózes 2 ír?

1 Mózes 2; Mózes 3

Éva teremtése

1 Mózes 2 (és Mózes 3) fejezi be a teremtés történetét. Ebben többet megtudunk azokról a parancsolatokról, melyeket Isten adott Ádámnak, Ádám és az összes többi teremtmény kapcsolatáról, valamint Éva, az első asszony, teremtéséről.

Mózes 3

seregével (1. v.) – számtalan dolgoval
nemzedéke (4. v.) – a kezdetek szellemileg, szellemi (5., 7., 9. v.) – örökkévaló, halhatatlan

természetben, természetesen (5., 9. v.) – halandó, ami végül elpusztul
test (5., 7. v.) – halandó élet
szférák (9. v.) – állapot

Mózes 3:4–9 – Szellemi teremtés

A Mózes 3:5-ben leírt korban minden dolog „szellemi” volt, ami azt jelentette, hogy nem halhattak meg. Elder Joseph Fielding Smith mondta: „Ádám teste a föld porából lett megteremtve, de abban az időben ez egy szellemi föld volt. (. . .)

Mi az a szellemi test? A szellemi testet a szellem kelti életre, nem pedig vér. (. . .)

A tiltott gyümölcsnek hatalma volt arra, hogy vért teremtsen, és megváltoztassa természetét; a halandóság átvette a halhatatlanság helyét.” (Doctrines of Salvation, szerk. Bruce R. McConkie, 3 kötet [1954–1956], 1:76–77. o.)

Más szóval, a teremtésről szóló történetünkben arról olvasunk, hogy Ádámnak és Évának fizikai teste volt, de ez a test „szellemi” fizikai test volt. Bukásuk után változás történt (ahogy az Mózes 4-ben le van írva), és minden „természetessé” vált, ami azt jelenti, hogy Ádám és Éva ki voltak téve a halálnak. Ádám és Éva ekkor „természetes” fizikai testtel rendelkezett (lásd még 2 Nefi 2:22). Kiemelheted a szentírásaidban a *szellemi* és a *természetes* szavakat, és a szentírásaid margójára felírhatod ezek jelentését.

A következő diagram Ádám létezésének különböző fázisait vázolja, ahogy az le van írva 1 Mózes 2-ben és Mózes 3-ban.

Mózes 3:15–17 – A jó és gonosz tudása fájának a gyümölcse

Az Úr szabad akaratot adott Ádámnak és Évának az Éden kertjében. A szabad akarat, vagyis az a képesség, hogy választásokat hozunk és felelősséget vállalunk ezekért, minden olyan ember számára fontos, aki hasonlóvá akar válni Istenhez. Következésképp, Ádámnak és Évának gyakorolniuk kellett a szabad akaratot, és venniük kellett a jó és gonosz tudásának fájáról azért, hogy addig fejlődjenek, amíg olyanok nem lesznek, míg Mennyei Atyánk. Az, hogy Ádám és Éva ettek annak a fának a gyümölcséből nemcsak az ő fejlődésükben segített, hanem Mennyei Atyánk többi gyermekének is lehetővé tették, hogy lejöjjenek a földre, és ők is gyakorolhassák saját szabad akaratukat (lásd 2 Nefi 2:22–27).

Néhányan azon töprengenek, hogy mivel a bukás szükséges volt az örökkévaló fejlődéshez, vajon Isten miért nem helyezte egyszerűen Ádámot és Évát azonnal egy bukott állapotba. De ha Mennyei Atyánk halandónak teremtene az embert, akkor végső

soron ő volna a felelős minden fájdalomért, bűnért és szomorúságért, melyekkel az embernek szembe kell néznie halandó volta miatt. Ádámnak meg kellett adni a választás szabadságát, ami által ő evett a gyümölcsből és elbukott. A szabad akarat miatt az ember felelőssé vált saját sorsáért. Természetesen Mennyei Atyánk tervében szerepelnek azok az eszközök is, amelyekkel megválthatja minden bukott állapotban lévő gyermekét, de nekik akkor is gyakorolniuk kell a szabad akaratukat, és el kell fogadniuk a tervet. Mivel Isten megadta Ádámnak és Évának a szabad akarat ajándékát, és mivel Ádám és Éva gyakorolták szabad akaratukat, ezáltal mi evangéliumi elveken alapuló igazlelkű döntéseket hozhatunk, és végül Istenhez hasonlóvá válhatunk.

Mózes 3:20–24 (1 Mózes 2:20–24) – Az asszony teremtése

Gordon B. Hinckley elnök így szolt az egyház nőtestvéreizek:

„Ti nagyon fontos részét képezitek [Mennyei Atyánk] tervének.

Nélkületek nem működhetne a terv. Nélkületek az egész program meghiúsulna. (. . .) Amikor a teremtés folyamata megtörtént, Jehova, a Teremtő, Atyja irányítása alatt először elválasztotta a világosságot a sötétségtől, majd aztán a szárazföldet a vizektől. Ezt követte a növényvilág megteremtése, majd az állatvilág megteremtése. Azután jött az ember megteremtése, és az isteni cselekedet betetőzéseképpen elérkezett a végső koronázó cselekedet, az asszony megteremtése.” (Conference Report, 1996. okt., 90. o.; vagy *Ensign* 1996. nov., 67. o.)

A szentírások tanulmányozása

A Válassz lényeges szavakat!

Válaszd ki azt a négy, szerinted lényeges szót Mózes 3:2–3-ban, melyek a leginkább segítenek értékelni a sabbat napjának fontosságát, majd mondd el, hogyan érthetjük meg jobban ezek által a sabbat jelentőségét!

B Mondd el saját szavaiddal!

1. Milyen parancsolatot kapott Ádám Mózes 3:15–17-ben?
2. Mit mondott Isten, milyen következményekkel jár ennek a parancsolatnak a megszegése?

1 Mózes 3; Mózes 4

A bukás

Mi történik, ha zöldségmagokat vagy csodálatos virágok magjait ültetsz el egy darab földbe, és soha nem gondozod azokat? Előfordul, hogy a zöldségek átveszik a gyomok helyét és kitúrják azokat? Ha nem ügyelünk, a gyom miért tapossa el azokat a dolgokat, amelyek szebbek és hasznosabbak?

Miért könnyebb sok embernek a rosszat választani a jó helyett? Miért van ennyi gonoszság a földön? Miért van az, hogy az ártatlannak tűnő embereknek annyi megpróbáltatásban van részük?

A kérdésekre adott válaszokat az úgynevezett bukásnál kell keresnünk. A bukás akkor történt, amikor Ádám és Éva evett a jó és gonosz tudás fájának a gyümölcséből, és kiűzettek az Éden kertjéből és Isten jelenlétéből. Ádám és Éva gyermekeiként mi örökljük az ő döntésük következményeit, melybe belefoglal-tatik az is, hogy egy Isten jelenlététől kívüli világban élünk, mely tele van bűnnel, megpróbáltatásokkal, nehézségekkel és halállal. De rá fogsz jönni, hogy ha Ádám nem bukott volna el, akkor mi soha nem születhettünk volna meg, és soha nem fejlődhetnénk addig, amíg el nem nyerjük az öröm teljességét, melyet Mennyei Atyánk gyermekeinek ígért. Áldottak vagyunk, hogy Ádám és Éva bukásáról egy tökéletesebb történetet ismerünk meg a Mózes 4-ben, mint amit a Bibliában találunk. Még áldottabbak vagyunk azért, mert rendelkezünk a Mormon könyvével, mely bármilyen más könyvnél tökéletesebben magyarázza el a bukás tanát.

A szentírások megértése

Mózes 4

megváltani (1. v.) – megmenteni : **arcod verítékével** (25. v.) – a bűntől és a haláltól : kemény munka árán
magod (21. v.) – gyermekeid : **kerubot** (31. v.) – egyfajta mennyei lényt

Mózes 4:4 – Félrevezethet, elvakíthat és rabul ejtethet Sátán?

Mózes 4:4 leírja az egyetlen módját annak, hogy Sátánnak miként lehet hatalma feletted. Le is írhatod a következő magyarázatot a szentírásaid margójára: „Az ördögnek nincsen hatalma felettünk, csak annyira, amennyire engedjük. Abban a pillanatban, amikor fellázadunk bármi ellen, ami Istentől való, az ördög átveszi az uralmat.” (Joseph Smith, *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, vál. Joseph Fielding Smith [1938], 181. o.)

Mózes 4:12 – A választás

Fontos tudni, hogy Ádám és Éva nem értették teljes mértékben választásuk kihatását addig, amíg azok az események be nem következtek, melyek Mózes 5 első verseiben vannak lejegyezve. Más szóval az a döntés, amit Ádám hozott, azon a hiten alapult, hogy ő a helyes dolgot választotta. Ő soha azelőtt nem volt halandó – vagyis nem állt Isten jelenlétén kívül –, és nem lehetett biztos abban, milyen következménnyel fog járni a választása.

A jó és gonosz tudásának fája

Ádám választási lehetőségei

Venni a gyümölcsből

Elmenni a kertből, és a halál kiszolgáltatott-jainak lenni, azonban azzal a lehetőséggel, hogy olyanná válhatnak, mint Isten.

Nem venni a gyümölcsből

A kertben maradni teresztériális állapotokban utód nélkül, és soha meg nem halni.

Mózes 4 – A bukás

Nem érthetjük teljes mértékben Mennyei Atyánk tervében a bukás jelentőségét, hacsak nem értjük meg azt, hogy a bukás által Ádám és Éva fizikailag és lelkileg is meghalnak (lásd Mózes 3:17). A lelki halál azt jelenti, hogy száműzetünk Isten jelenlétéből (lásd Mózes 5:4). A fizikai halál a szellem (lélek) és a test különválása. Bár Ádám és Éva nem haltak meg fizikailag azonnal, miután vettek a gyümölcsből, egy változás történt Ádámban és Évában, ami azt eredményezi, hogy végül meghalnak. Idővel meg fognak halni fizikailag éppen úgy, ahogy Isten mondta. Ádámnak és Évának nem volt hatalma arra, hogy legyőzzék a fizikai vagy a lelki halált. Ezeknek az igazságoknak az ismerete segít nekünk megérteni, miért van nekik és az ő gyermekeiként nekünk is szükségünk egy Üdvözítőre és a kiengesztelésre. A bukás után Ádám és Éva megismerte a kiengesztelést. Mózes 5-ben olvashatunk párat ezekből a tanításokból.

A szentírások tanulmányozása

A Mennyei Atyánk terve

Mennyei Atyánk	Sátán

- Készíts a füzetedben egy két oszlopból álló táblázatot! Nevezd el az első oszlopot úgy, hogy „Mennyei Atyánk”, a másodikat pedig „Sátán”!

Az oszlopok alá írd olyan konkrét szavakat és kifejezéseket Mózes 4:1–4-ből, melyek Mennyei Atyánkat és Sátánt jellemzik! A feladat elvégzése közben segítségedre lehet az a tudat, hogy Mennyei

Atyánk bemutatta az üdvözülés tervét szellemgyermekének a halandó élet előtti világban, még mielőtt az ebben a négy versben leírt események bekövetkeztek. Mennyei Atyánk elmagyarázta, hogy mi az ő jelenlétén kívül leszünk, és hogy egy Üdvözítőt küld el a mi megváltásunkért.

- Írj egy bekezdést arról, miben különbözik Jézus és Sátán! Például miben különböznek a vágyaik?

B Írj naplóbejegyzést!

Képzeld el, hogy te vagy Éva azokban az eseményekben, melyeket Mózes 4 leír! Írj naplóbejegyzést úgy, mintha te lennél Éva! Mondd el, milyen gondolataid és érzéseid lettek volna, miközben azt fontolgattad, hogy eszel a gyümölcsből, és hogy milyen indíttatásból vettél volna végül a gyümölcsből! Majd írd le azt is, milyen érzéseid lettek volna, miután ettél a gyümölcsből, és mit éreztél volna azzal kapcsolatban, amit az Úr mondott neked választásid következményeiről!

vagy

Képzeld el, hogy te vagy Ádám azokban az eseményekben, melyeket Mózes 4 leír! Jegyezd le, milyen gondolataid és érzéseid lettek volna, miután megtudtad, hogy Éva evett a gyümölcsből (lásd Mózes 2:27–28; 3:23–24)! Mondd el, miért határozta el volna úgy, hogy eszel a gyümölcsből – ismerve a következményeket (lásd Mózes 3:16–17; 4:9), és milyen érzéseid lettek volna arról, amit az Úr mondott neked választásaid következményeiről! Írás közben segítségedre lehet a következő idézet: „Ádám . . . nem lett félrevezetve; épp ellenkezőleg: saját akaratából döntött úgy, hogy azt teszi, amit Éva szeretne azért, hogy véghezvigye Alkotója céljait.” (James E. Talmage, *Articles of Faith* [1960], 69–70. o.)

C Választható tevékenység

- Röviden írd le, mi történt Ádámmal és Évával, miután kiűzetek az Éden kertjéből! Olvasd el Alma 12:21–37-et; 42:2–28-at, és keress olyan érveket, melyeket az Úr mondott – röviddel azután, hogy Ádám és Éva ettek a jó és gonosz tudásának fájáról –, hogy miért tartotta távol őket az élet fájától!
- Az Úr által adott érvek mit sugallnak nekünk arról, hogy milyen dolgokat fontos megtenni ebben az életben?

1 Mózes 4; Mózes 5

Az áldozat és Ádám családja

Minden bizonnyal ijesztő lehetett Ádámnak és Évának az, amikor kiűzettek az Édenből és a Úr jelenlétéből. Azelőtt soha nem volt részük a halandóságban. Hogyan térhettek vissza Isten jelenlétébe?

Ádámhoz és Évához hasonlóan mi is el vagyunk szakítva Isten jelenlététől, így ugyanez a kérdés ránk is vonatkozik.

1 Mózes úgy meséli el Ádám és Éva történetét, amikor kiűzettek az Édenből és Isten jelenlétéből, mintha nem lenne reményük arra, hogy újra Isten jelenlétében éljenek.

Szerencsére Mózes könyve (az Igazgyöngyben) sugalmazott kiegészítéseket tartalmaz 1 Mózeshez, melyekből megtudjuk, hogy Ádám ismerte a tervet, amit Isten a világ teremtése előtt készített el, hogy Ádám és ivadékai részesülhessenek a megváltásban, vagyis megszabadulhassanak a bűntől és a haláltól, ami a bukásnak volt köszönhető.

A megváltásról és a kiengesztelésről szóló igazságokon kívül Mózes 5 arról is beszámol, hogy Sátán és az ő követői hogyan kísérelték meg a szellemvilágban befolyásolni Ádám családját, hogy utasítsák el a Krisztus általi megváltás üzenetét. Olvasás közben figyeld meg, mi történt azokkal, akik nem az Úr tanácsára hallgattak, hanem inkább Sátán tanácsát fogadták meg!

A szentírások megértése

Mózes 5

arca veritékével (1. v.) – kemény munkájával

párosával szétoszlottak (3. v.) – különváltak szüleiktől, és házasságra léptek (ezért voltak párban)

áldozatot bemutatni (5. v.; lásd még 18–21. v.) – égő áldozatot mutatni

a nyáj zsengéi (5., 20. v.) – elsőszülött bárány, tehén, kecske stb.

megváltást (9. v.) – a bűntől és a haláltól való megmentést

ivadékaink (11. v.) – gyermekeink

testivé ... válni (13. v.) – a test szükségleteivel, örömeivel és élvezeteivel foglalkozni

érezkivé ... válni (13. v.) – az érzékek örömeivel foglalkozni, más szóval olyan dolgokkal, amelyeket tapintunk, látunk, szagolunk és hallunk

elkárhozik (15. v.) – megáll a fejlődésben

kegyesen (20. v.) – helyeslően **nem hozza neked erejét** (37. v.) – nem nyújt elegendő élelmet

nem szólott hozzájuk (52. v.) – nem áldotta meg őket

az idők közepén (57. v.) – a csúcsponton vagy legfontosabb időszakban (Ez a kifejezés arra az időre utal, amikor Jézus Krisztus eljön és elvégzi engesztelő küldetését.)

A szentírások tanulmányozása

Mózes 5 tanulmányozása közben végezz el legalább hármat a következő tevékenységek (A–E) közül!

A Fejzd be az alábbi mondatokat (lásd Mózes 5:4–11)!

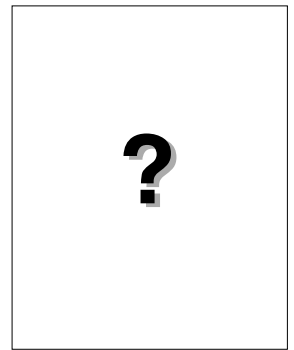
1. Ádám azért mutatott be áldozatot, mert ...
2. Ádám megtudta az angyaltól, hogy ...
3. Ádám és Éva felismerték, hogy ...

B Hasonlítsd össze!

Mózes 5:7–8-ban az angyal elmondta Ádámnak, mit jelent a bemutatott áldozat, és Mózes 5:9-ben a Szentlélek elmagyarázta az Üdvözítő szerepét, miszerint Ő a végső megváltó áldozat. Válaszolj a következő kérdésekre a füzetedben: (1) Jóllehet ma nem ajánlunk fel égő áldozatokat úgy, ahogy azt Ádám tette, de melyek azok a szertartások, amelyekben részt veszünk, és amik ugyanazt a célt szolgálják? (2) Milyen kapcsolatban állnak ezek a szertartások a megváltással, mindennel, amit a „Fiú nevén” cselekedvén teszünk (8. v.), és milyen kapcsolatban állnak az Egyszülött áldozatával?

Ádám kora

A mi korunk

C Szerezz további felvilágosítást a Mormon könyvéből!

Mózes 5:9–11 beszél Ádám, Éva és az ő utódaik néhány áldásáról, amiket a bukás következtében kaptak. Olvasd el 2 Nefi 2:19–27-et, és foglald össze, mit tanultál ebből a két utalásból azzal kapcsolatban, hogy miért volt Mennyei Atyánk tervének egyik fontos része Ádám és Éva bukása, és hogy a bukás miként jelent áldást számunkra!

D Válaszolj Káin kérdéseire!

Káinnak volt két fontos kérdése (lásd Mózes 5:16, 34), amit még ma is megkérdéznek az emberek. Írj egy levelet, ami megadja a helyes válaszokat a kérdéseire!

E Sátán csábításai

Olvasd el Mózes 5:12–13-at, és gondolkozd el Ádám és Éva valamint Sátán cselekedetein!

1. Miként látod Sátán befolyását hasonlóan a mai időkben?
2. Mi az, amit Sátán nem „reklámozott” csábításaiban? (Lásd Mózes 5:41, 52–54; lásd még Alma 30:60.)

1 Mózes 5; Mózes 6

Énók az evangélium első alapelveit tanítja

Ádám és Éva azért buktak el, mert nem engedelmessé váltak az egyik törvénynek, és így „száműzettek” Isten jelenlétéből (Mózes 5:4). Mózes 5-ben arról olvasunk, hogy az engedetlenség még inkább eltávolítja az embereket Istentől – akárcsak Káin, Lámek és mások esetében. Miután Ádám és Éva elhagyják az Éden kertjét, megtanították nekik a tanokat megérteni és azok szerint élni, valamint szövetségeket kötni és azokat betartani. Azt is megtudták, melyek azok az üdvözítő szertartások, amik azért szükségesek számukra, hogy visszatérjenek Isten jelenlétébe, és vele éljenek tovább. Ezekből a tanításokból sok megtalálható Mózes 6-ban. Énók próféta azért tanította népének ezeket az igazságokat, hogy megpróbálja arra indítani őket, bánják meg bűneiket és gonoszságaikat, hogy így megszabaduljanak és visszakérüljenek Isten jelenlétébe.

A szentírások megértése

Mózes 6

nemzetségtáblázat (8., 22. v.) – családtörténet

Isten számolyánál (9. v.) – a földön (lásd 44. v.)

egyéb népei (17. v.) – az egész csoporttól különvált és megmaradt kisebb csoport

összeesküdtek (29. v.) – ígéreteket tettek

erőt venni (32. v.) – bántani, megölni

igazolni (34. v.) – megtörténté tenni

emberek seregét (44. v.) – számtalan embert

az eredeti bűnért (54. v.) – Ádám és Éva vétkéért

épek (54. v.) – tiszták **bűnben fogantak** (55. v.) – bűnös világba születtek olyan szülők gyermekeként, akik egy bukott világban éltek és maguk is büntetést kaptak

a bűn csírája (55. v.) – a bűnre való hajlam, ami növekedni kezd

megszentelve (59–60. v.) – megtisztítva, megtisztulva

igazolva (60. v.) – megszabadítva a bűntől és a velejáró büntetéstől, bűnbocsánatot nyerve

A szentírások tanulmányozása

Mózes 6 tanulmányozása közben végezz el legalább hármat a következő tevékenységek (A–E) közül!

A Készíts egy tartalomjegyzéket!

Írd le, szerinted hogy nézne ki a tartalomjegyzéke annak a könyvnek, amiről Mózes 6:5–25-ben olvashatunk!

B Írj a családdról vagy írd a családnak!

- Mózes 6:45–46 szerint honnan ismerte Énók és az ő népe őseiket (atyáikat)?
- Írj egyik elődödről, akit azért ismersz, mert feljegyzések készültek róla! Írj valami olyan dolgot róla, ami arra ösztönöz téged, hogy jobb ember légy!

vagy

Írj valamit, amit szeretnél, hogy utódaid tudjanak rólad! Fontold meg Kimball elnök szavait:

„Fogjatok egy füzetet! (..) Kezdetek hozzá ma, és írjátok le a dolgaitokat és a tetteiteket, a legmélyebb gondolataitokat, az eredményeiteket és a kudarcaitokat, a társaitokat, a sikereiteket, a benyomásaitokat és a bizonyosságaitokat!” („The Angels May Quote from It”, *New Era*, 1975. okt., 5. o.)

C Miről írnak?

- Keresd meg a következő kifejezéseket Mózes 6:27–29-ben, amelyek az emberek bűneiről szólnak Énók idejében: „megkeményítették szívüket”, „füleik süketek”, „szemük nem lát messze”, „megtagadtak engem”, „a sötétségben kerestek maguknak tanácsot”, „gyilkosságot eszeltek ki”, „nem tartják meg a törvényeket, amelyeket... Ádámnak adtam”, „összeesküdtek”! Aláhúzhatod vagy kiemelheted ezeket a kifejezéseket a szentírásaidban.

- Írd le, szerinted mit jelent az, hogy „megkeményítették szívüket”, „füleik süketek”, „szemük nem lát messze”, és hogy „a sötétségben kerestek maguknak tanácsot”!
- Ezeknek a kifejezéseknek add meg az ellenkezőjét úgy, hogy igazlelkű embereket jellemezzenek! Vagyis hogy az evangélium által szívünk _____-hat, füleink _____-hatnak stb.

D Az Úrtól jövő elhívás

- Mózes 6:31 szerint mit érzett Énók az Úrtól jövő elhívásával kapcsolatosan?
- Mondd el, szerinted Énók mit érzett azok után, amit az Úr mondott és tett Mózes 6:32–36-ban?
- Olvasd el Mózes 7:13–19-et, és írd le, hogy az Úr Énóknak tett ígéretei hogyan váltak valóra!

E Hogyan nyerjük el örökségünket Mennyei Atyánktól?

A bukás következményei	Hogyan győzött le a bukás?

Mint Isten gyermekei, jogunkban áll mindazt örökölni, amivel ő rendelkezik. Amikor azonban bűnt követünk el, tisztátalanokká válunk, viszont semmilyen tisztátalan dolog nem örökölhetsz Isten királyságát. Az Úr megtanította Ádámnak, miként válhat tisztává, és hogy ezáltal hogyan örökölhetsz örök életet. Énók ugyanezeket a dolgokat tanította a népének. Olvasd el Mózes 6:48–68-at, majd

készíts az alábbihoz hasonló táblázatot! Az első oszlopba sorold fel azokat a dolgokat, amelyek a bukás következményei lettek! A második oszlopba sorold fel azokat a dolgokat, amelyek felülkerekednek a bukás következményein!

1 Mózes 5; Mózes 7

Sion a mennybe vitetik

Elgondolkoztál valaha azon, mire gondolhat és mit érezhet Isten, miközben a földön élő gyermekei gonoszságát szemléli? Mózes 7 segít megértenünk, hogyan látja Isten az ő gyermekeit, milyen érzéssel tölti el az ő gonoszságuk, és hogy tűnik el végezetül a gonoszság.

A szentírások megértése

Mózes 7

fátyolozta el (26., 56. v.) – fedte be
és függönyeid még ki vannak feszítve (30. v.) – további teremtek következik még
öle (31., 63., 69. v.) – legbensőbb részek, annak a szimbóluma, hogy valakihez nagyon közel állunk
trónod lakhelye (31. v.) – az, ami a te jelenlétedben él
szemem át tud hatolni rajtuk (36. v.) – szemeim velejükig (legbensőbb énjükig) ellát

akit kiválasztottam; kiválasztottam (39. v.) – Jézus Krisztus
bensője megtelt szánakozással (41. v.) – nagy fájdalmat érzett az emberek iránt
az idők közepén (46. v.) – a csúcsponton vagy legfontosabb időszakban (Ez a kifejezés arra az időre utal, amikor Jézus Krisztus eljön és elvégzi engesztelő küldetését.)
népem derekát felövezze (62. v.) – felkészülve
szomorúságot (66. v.) – megpróbáltatásokat és szenvedést

Mózes 7:16–20 – Sion felépítése és felállítása

Spencer W. Kimball elnök Sion napjainkban történő felállításáról beszélt:

„Hadd javasoljak három alapvető dolgot, amit meg kell tennünk ahhoz, hogy »visszahozzuk Siont«! (..)

Először is el kell távolítanunk az önzőség felé hajló egyéni tendenciát, ami kelepcebé csalja a lelket, összezsugorítja a szívet, és elsötétíti az elmét. (..)

Másodsorban teljes mértékben együtt kell működnünk, és egymással harmóniában kell dolgozunk. Döntéseink teljes egyetértésen kell, hogy alapuljanak, és cselekedeteinknek egységet kell mutatnia. (..)

»Ha szeretnénk, hogy az Úr Szelleme felmagasztalja fáradozásainkat, akkor mindenben, amit teszünk, ez az egységre és együttműködésre sarkalló lélek kell, hogy uralkodóvá váljon.« (..)
(Teachings of the Prophet Joseph Smith, 1983. o.) (..)

Harmadsorban pedig az oltárra kell helyezni, és fel kell áldoznunk bármit, amit az Úr kíván. Azzal kezdjük, hogy felajánlunk »egy megtört szívet és egy bűnbánó lelket«. Ezt követően munkánk és elhívásaink kijelölt területein erőfeszítéseink legjavát nyújtjuk. Megismerjük kötelességeinket, és teljes mértékben elvégezzük azokat. Végezetül időnket, tehetségeinket és eszközeinket a szerint áldozzuk fel, amint azokra helyi vezetőink kérnek, és amint arra a Szellem sugalmazásai ösztönöznek.” (Conference Report, 1978. ápr., 122–124. o.; vagy *Ensign*, 1978. máj., 81. o.)

Áldozathozatal	Erőfeszítés	Felajánlás
Együttműködés		Egység
Önzetlenség		

A szentírások tanulmányozása

Mózes 7 tanulmányozása közben végezz el legalább kettőt a következő tevékenységek (A–D) közül!

A Szentírás-memoriter – Mózes 7:18

Olvasd el Mózes 7:4–27-et, és képzelj el, milyen lenne Énók népéhez tartozni! Írj levelet egy kitalált barátodnak, aki valahol máshol él, és aki tudni szeretné, hogyan lehet egy Sionhoz hasonló csodálatos helyet teremteni! A Mózes 7-ben lévő információkat felhasználva – különösen ami a 18. versben található – mondd el a barátodnak, mit kell tenni Sion felállításához, és ahhoz, hogy valaki ott élhessen! Buzdítsd a barátodat, és adj tanácsot arra vonatkozóan, hogy egy veled korabeli fiatal mit tehetne azért, hogy „eltávolítsa az önzőséget”, vagy hogy megvalósítson egyet a Kimball elnök által javasolt többi dolog közül! Különösen arra összpontosíts, mit tehetne a barátod először is a családjában, majd az egyházban illetve a környezetében élő emberek körében!

B Mi készíti az Urat a sírásra?

1. Mózes 7:29–31-ben Énók megkérdezte az Urat, miért sír. Olvasd el a 31-től 40-ig tartó verseket, és válaszolj Énók kérdésére!
2. Mózes 7:41 szerint mit tett Énók, amikor megértette az Úr választát a kérdésére?
3. Szerinted az Úr és Énók mi miatt sírhatnak, miközben a mai világot szemlélik?

C Válaszolj Énók kérdéseire!

Olvasd el Mózes 7:42–67-et, és keresd meg azokat a kérdéseket, amiket Énók kérdezett az Úrtól! Írj minden kérdést a füzetedbe, majd az adott kérdés alá foglald össze az Úr válaszát is!

D Magyarázd el a jelképeket!

Mózes 7:62-ben az Úr beszélt Énóknak az evangélium utolsó napokban történő visszaállításáról. Énók két fontos dologról szerzett tudomást, melyek segíteni fognak az egész föld „kiválasztottai” összegyűjtésében, hogy felkészüljenek a második eljövételre: „Igazságosságot küldök le az égből, és igazságot árasztok a földből.” Gondold végig, mit tudsz azokról az eseményekről, amelyek a visszaállítás részeként történtek meg, majd mondd el, szerinted mire utalt az Úr!

1 Mózes 6; Mózes 8

Noé prédikál

A szentírások két külön időszokról beszélnek, amikor is az Úr megtisztítja a földet a gonoszágtól. Az első Noé idejében volt (lásd 1 Mózes 6), a második pedig a második eljövételkor lesz. Az Igazgyöngyben Joseph Smith – Máté 1:41–43 arról ír, hogy ez a két időszak miként lesznek hasonlatosak egymáshoz. A legnagyobb különbség a két időszakban az, hogy Noé idejében a föld víz által lett megtisztítva, a második eljövételkor tűz által lesz. Ez a két esemény egyik fajtája annak, hogyan tisztulunk meg víz általi keresztelés és a tűz általi keresztelés által – ez a lélek megtisztulása, ami akkor történik, amikor igazán elnyerjük a Szentlélek ajándékát.

1 Mózes 6–9 Noé és az özönvíz történetét meséli el. Olvasás közben keress okokat arra, miért pusztította el az Úr a gonoszokat, és miért ez volt a legjobb lehetséges dolog, amit tehetett minden gyermeke üdvözülése érdekében! Azt is vedd figyelembe, hogy Noé ideje hogyan hasonlítható össze a mi időnkkel – azzal az idővel, mielőtt a föld megtisztult tűz által!

Mózes 8 az 1 Mózes 5:23–32; 6:1–13 Joseph Smith-féle fordítása, tehát előbb tanácsos elolvasnod Mózes 8-at, mielőtt 1 Mózes 6:14–22-t olvasnád. Figyeld meg, hogy Mózes 8 az utolsó fejezet a Mózes könyvből az Igazgyöngyben!

A szentírások megértése

Mózes 8

az ő ágyékának gyümölcse lesz (2. v.) – az ő leszármazottja
Isten fiai (13., 21. v.) – azok, akik szövetséget kötöttek az Úrral
az emberek fiai (14. v.) – azok, akik nem hajlandók szövetséget kötni az Úrral és azoknak engedelmessé válni
eladták magukat (15. v.) – a szövetségen kívül kötöttek házasságot
kegyelmet talált (27. v.) – áldásokat és hatalmat talált, elfogadottá vált
a maga nemében (27. v.) – a maga idejében
test (29. v.) – emberek

1 Mózes 6

sing (15–16. v.) – egy felnőtt könyöke és leghosszabb ujjának hegye közti távolság (körülbelül negyvenöt centiméter)
padlásúvá (16. v.) – szintűvé (szintek)

Mózes 8; 1 Mózes 6 – Miért árasztotta el vízzel az Úr a földet?

John Taylor elnök segített megmagyarázni, miért döntött úgy az Úr, hogy minden embert elpusztít a földön Noé családját kivéve. Taylor elnök arra emlékeztetett, hogy a világ olyan gonosz volt,

hogya a gyermekeknek semmilyen választásuk nem volt, és csakis gonoszságban nőhettek föl. Akkor, amikor nincs lehetőség a jóra nem igazságosabbé. Következésképp az Úr elpusztított minden gonosz embert, és Noé családjával kezdett el újra igazlelkű férfiakat és nőket támasztani. „Azáltal, hogy elvette tőlük a földi létezését, meggátolta őket abban, hogy bűneiket utódaikra róják rá [örökségül hagyják], hogy elrontsák őket [gonosszá tegyék őket], és abban is meggátolta őket, hogy további gonosz cselekedeteket kövessenek el.” (Journal of Discourses, 19:158–159. o.) Ha Isten nem árasztotta volna el a földet, az ő nagyszerű tervét nem lehetne megvalósítani. Olvasd el, mit mondott Nefi a 2 Nefi 26:24-ben arról, hogy miért cselekszi az Úr azt, amit cselekszik!

A szentírások tanulmányozása

1 Mózes 6 és Mózes 8 tanulmányozása közben végezz el hármát a következő négy tevékenység (A–D) közül!

A Annak mintája, miként teljesítsük az Úrtól kapott elhívásunkat

1. A Tanok és szövetségek 4:2–4-ben az Úr azt mondta: egyik módja annak, hogy megszenteltessünk és lelkünkre üdvösséget hozunk az az, hogy teljes lelkünkkel, elménkkel és erőnkkel azon munkálkodunk, hogy másokat hozunk üdvösségre. Noé ennek a folyamatnak egy kiváló példája. Készíts a füzetedbe a lent látható táblázathoz hasonló táblázatot, és töltsd ki azokkal az információkkal, amiket Mózes 8:14–27-ben találsz! Közben figyelj meg, Noé miként magasztalta föl az Úrtól kapott elhívását! Azt is figyelj meg, miként áldotta meg őt az Úr erővel és hatalommal, és honnan tudta, hogy az Úr elégedett vele és az ő erőfeszítéseivel!

Mit tett az Úr?	Mit tett Noé?	Mit tettek az emberek?
15. vers	16. vers	
17. vers		18. vers
19. vers	20. vers	20–22. vers
	23–24. vers	24. vers
26. vers	25. vers	27. vers

2. Miután kitöltötted a Mózes 8:27-re vonatkozó rubrikát, keresd ki a „kegyelem” szó vallási jelentését a Magyar értelmező kéziszótárban, hogy jobban megértsd, mi volt az, amit Noé elnyert szorgalmas munkája révén! A táblázatod alá írd egy rövid mondatot a kegyelemről!

B Mi a különbség?

1. Olvasd el Mózes 8:13–14, 21-et és „Isten fiai” valamint „az emberek fiai” definícióját a fentiekben található „A szentírások megértése” című részben! Magyarázd el, mi a különbség Isten fiai és lányai, és az emberek fiai és lányai között! Azt is foglald bele magyarázatodba, hogy vajon ma kik tartoznak bele ebbe a négy csoportba!
2. Mózes 8:15–22 alapján mondd el, mit mondott az Úr Isten fiairól, akik az emberek leányaival kötnek házasságot, illetve az emberek fiairól, akik Isten leányaival kötnek házasságot! Azt is mondd el, szerinted miért volt ez olyan fontos!

C Magyarázd el valakinek, aki nem érti!

„A szentírások megértése” részben és a Mózes 8-ban olvasottak segítségével válaszold meg a következő kérdést: „Hogyan árasztotta el vízzel a világot egy szerető Isten?”

D Számold ki!

Olvasd el 1 Mózes 6:14–22-t, és számold ki, milyen nagy volt a bárka, majd hasonlítsd a bárkát valami olyan dologhoz, amit ismersz! Írd le a bárka méretét a jegyzetfüzetedbe! [(Segítségét nyújthat a Vasárnapi

Iskola Ószövetség Evangéliumi tanok tanári kézikönyve –35570 135, 26. o.)

1 Mózes 7

Az özönvíz

1 Mózes 6 Noéről szól az özönvíz előtti időben. 1 Mózes 7 arról szól, Noé milyen végső előkészületeket tett az özönvíz előtt, és hogy mi történt az özönvíz alatt.

A szentírások megértése

1 Mózes 7

- tiszta barom, tisztátalan barom** (2., 8. v.) – olyan állatok, melyekkel lehet illetve nem lehet táplálkozni, és Istennek áldozatként bemutatni
- hogya magvok maradjon** (3. v.) – meghagyni őket szaporodás céljából
- nagy mélység** (11. v.) – óceán
- test** (15–16., 21. v.) – állatok (15–16. v.), emberek (21. v.)

A szentírások tanulmányozása

A Találd ki, mi történt!

1. Olvasd el 1 Péter 3:18–20-at, Tanok és szövetségek 138:6–11, 28–35-öt, majd mondd el, mit tett Jézus Krisztus azokért az emberekért, akik elpusztultak az özönvízben!
2. Mit tanít neked az Üdvözítőről az, hogy tudod, hogy megtette az 1 Péterben továbbá a Tanok és szövetségek 138-ban leírt dolgokat?

1 Mózes 8

Az eső eláll

A szentírások megértése

1 Mózes 8

nem veszem el (21. v.) – nem fogom bántani

A szentírások tanulmányozása

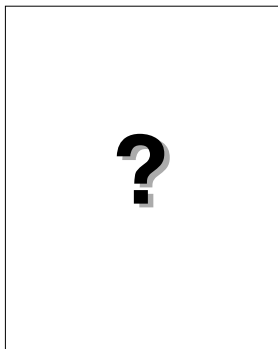
A Alkalmazd a történetet!

Az alapján, amit 1 Mózes 6–8-ban olvastál, mondd el, hogy Noé és a családja miként menekültek meg az özönvíztől! Azután írásban hasonlítsd össze tetteiket azzal, amit ma nekünk meg kell tennünk, hogy lelkileg megmeneküljünk, miközben készülünk a második eljövételre!

Noé ideje

=

Ma

1 Mózes 9

Egy új kezdet

1 Mózes 9 azt a történetet meséli el, amikor Noé és családja elhagyják a bárkát, és segítenek Mennyei Atyánknak abban, hogy beteljesítse gyermekeivel való céljait. Mivel az ő családjuk volt az egyetlen a földön, Ádámhoz és Évához hasonló helyzetben voltak. Azonban Noé családja azzal az előnnyel rendelkezett, hogy ismerte az Ádám és az özönvíz ideje közötti fizikai és lelki múltat. Átgondolva azt, amit arról tudsz, hogy az Úr miért árasztotta el vízzel a földet, mire lennél különös tekintettel az életedben, mit ne tegyél meg, ha Noé családjában élnél? Mi az, amit biztosan megtanítanál gyermekeidnek?

Az a lehetőség, ami Noénak és családjának megadatott, hogy olyan világban kezdjenek el egy új életet, mely megtisztult a gonoszagtól, jelképesen kifejezi azt a lehetőséget, amit mi kapunk, amikor megkeresztelkedünk: lehetőséget kapunk, hogy új életet kezdjünk, és hogy még inkább kövessük Mennyei Atyánk tervét. Csakúgy, mint ahogy a szivároány Isten Noé családja iránt érzett szeretete és kegyelme emlékeztetőjévé vált, az úrvacsora gyakori emlékeztető lehet arra, hogy az Úr elkészített számunkra egy utat, miszerint örök életet nyerhetünk a kiengesztelés által.

A szentírások megértése

1 Mózes 9:1–17

szaporodjatok és sokasodjatok, : zöld fűvet (3. v.) – növényeket
és töltsétek be a földet (1. v.) – ember-vért ont (6. v.) – megöl
legyenek gyermekeitek : egy másik embert

1 Mózes 9:18–29 – Egy összezavaró történet Noéről

Valószínű, nincs meg nekünk a Noé részegségéről szóló történet minden részlete, azt azonban tudjuk, hogy az Úr soha nem ítélte el Noét ezért az esetért, bár mindenhol máshol a szentírásokban az Úr elítélte az ittasságot. Az ószövetségi időkben, amikor szőlőlevet (amit bornak neveztek) tároltak, az idővel természetesen megerjedt, és ittasságot okozhatott. De az erjedt szőlőlé nagyon különbözik attól, amit a Biblia úgy nevez, hogy „részegítő ital”. A részegítő italt különféle gyümölcsökből és gabonaszemekből erjesztették, és szándékosan készítették mámorító hatásúvá. Noé lerészegedése – miután „bort” ivott – valószínűleg nem volt szándékos.

Abban sem vagyunk biztosak, mi történt 1 Mózes 9:22-ben, amikor „Khám pedig, Kánaánnak atyja, meglátá az ő atyjának mezítelenségét”, és hogy ennek eredményeképp a 25. versben miért átkozta el Noé Kánaánt. (Kánaánt ma Kánaánnak mondjuk). Néhányan úgy vélik, hogy Noé öltözeke azért került le, mert különleges

vallási jelentőséggel bírt, és akár Noé papságának a jelképe is lehetett. Ha Kánaán vagy Khám vette le az öltözéket, az átok kapcsolatban állhat az Ábrahám 1:26–27-ben írottakkal, miszerint Khám leszármazottjait „kiátkozt[ák] a főpapságot illetően” (26. v.).

Joseph Smith próféta hozzátette: „Utaltam arra az átokra, ami Khámot sújtotta, amiért kinevelte Noét, amíg még mámoros volt, de bajt nem okozott. Noé igazlelkű ember volt, és mégis bort ivott és lerészegedett. Az Úr viszont nem hagyta el őt ennek következményeképpen, hiszen Noé megtartotta papságának minden hatalmát, és amikor megvádolta őt Kánaán, Noé elátkozta őt a ráruházott papság által, amelyet viselt, és az Úr figyelt az ő szavára, és a reá ruházott papságra annak ellenére, hogy részeg volt. Az átok Kánaán utódain marad a mai napig is.” (*History of the Church*, 4:445–446. o.)

Amikor tisztességtelenül próbáljuk elnyerni vagy használni a papság áldásait, átok fog lesújtani ránk, és lehetőségeket, áldásokat és hatalmat veszítünk el. Például azok az emberek, akik úgy kapják meg a papságot illetve a papsági szertartásokat, hogy hazudtak érdemességükkel kapcsolatban, ezek az emberek nem nyerik el a szertartások áldásait, hanem *elveszítik* azokat. Nem csaphatjuk be az Urat.

A szentírások tanulmányozása

A Mi a te „szivárványod”?

1. Az Úr adott Noénak egy jelet vagyis egy emlékeztetőt a szövetségről, amit az Úr Noéval kötött. A jel segített Noénak abban, hogy eszébe jusson, milyen kegyelmes volt hozzá az Úr. Írj valami olyan dologról, mely arra emlékeztet téged, milyen kegyelmes volt hozzá az Úr!

2. Az úrvacsora miként lehet számunkra olyan, mint amilyen a szivárvány volt Noénak?

1 Mózes 10

Noé leszármazottjai

1 Mózes 10 Noé fiainak a leszármazottjait sorolja fel számos nemzedékre visszavezetve: Jáfet (lásd 2–6. v.), Khám (6–20. v.) és Sém (21–31. v.) leszármazottjai. Ez után a fejezet után a Biblia főleg Sém néhány leszármazottja történetéről szól. A szemita kifejezés – amivel általában a zsidókra utalunk – azt jelenti, hogy „Sém leszármazottjai”.

1 Mózes 11

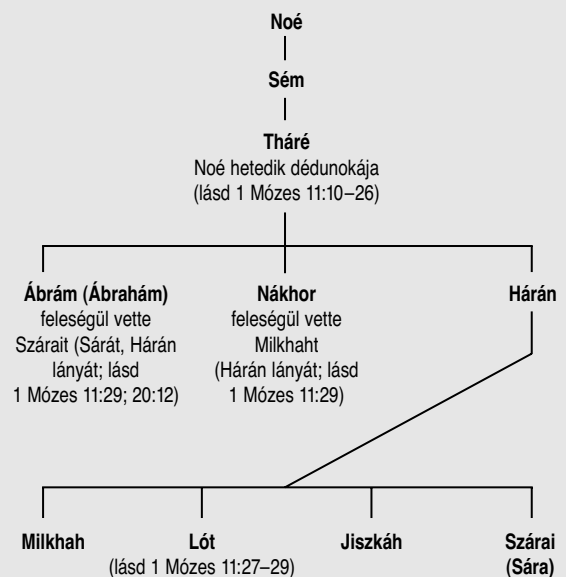
Bábel tornya

Próbáltál valaha olyan emberrel szót érteni, aki nem beszéli a te nyelvedet? Mennyi munka lenne elvégezve, ha minden diák más nyelven beszélne az iskolában, és nem értenék meg egymást? 1 Mózes 11 arról számol be, miért vannak a földön különböző nyelvek.

A szentírások megértése

1 Mózes 11:10–32 – Ábrahám nemzetsége

A szentírások tanulmányozása

Az 1 Mózes 11:1–9 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Olvasd el és hasonlítsd össze!

1. Olvasd el 1 Mózes 11:1–4-et, majd mondd el, mivel próbálkozott Sineár népe, hogy elérje a mennyet!
2. Olvasd el az Apostolok cselekedetei 4:12-t, 2 Nefi 9:41–43-at, Móziás 3:17-et, 5:10–15-öt, majd írd le, hogyan szerezhetünk „nevet” (1 Mózes 11:4), ami által a mennybe juthatunk!

B Keress összefüggést a Mormon könyvével!

Olvasd el 1 Mózes 11:5–9-et, és nézd meg, mi volt az Úr válasza arra, hogy a nép nevet próbált kitalálni magának, és egy tornyot akartak építeni, hogy elérjék a mennyet! Ezután olvasd el Éther 1:33–43-at, majd a jegyzetfüzetedbe foglald össze, mi történt az egyik embercsoporttal abban az időben, amiről 1 Mózes beszél!

C Mit gondolsz?

Mondd el, hogy szerinted az Úr cselekedetei, amiről 1 Mózes 11:1–9 ír, miként jelentettek áldást a népnek!

Amint azt már említettük az 1 Mózes bevezetőjében (lásd „Mózes I. könyve, Mózes és Ábrahám könyve”, 9. o.), Joseph Smith Ábrahám próféta több írását és tanítását kapta meg azáltal, hogy lefordított néhány papirusztekercset, amit akkor kapott, amíg az Ohio állambeli Kirtlandben lakott. Ábrahám könyvét nem tekintjük a Biblia Joseph Smith-féle fordítása részeként, de Ábrahám 1–2 segítségével jobban megértjük az 1 Mózes 12-ben leírt eseményeket.

Ábrahám 1

Ábrahám a papságra vágyik

Lehetnek az emberek igazlelkűek, ha olyan otthonban élnek, ahol nem buzdítják őket az igazlelkűségre, vagy ahol saját szülei üldözik őket azért, mert igazlelkűek? Ha igen, mit kellene ezeknek az embereknek tennie ahhoz, hogy legyőzzék a gonosz hatásokat? Ábrahám, a nagyszerű próféta, aki „Isten barátjának nevezetett” (Jakab 2:23), éppen ilyen körülmények között nőtt fel. Élete során legyőzte azokat a megpróbáltatásokat, amikkel fiatal korában nézett szembe, és akkora példája volt az igazlelkűségnek, hogy Isten megígérte neki: mindenki, aki elfogadja az evangéliumot az ő gyermekének nevezetik, és hogy Jézus Krisztus Ábrahám egyik leszármazottjaként fog a világra jönni. Miközben Ábrahámról olvasol az Ábrahám és 1 Mózes következő néhány fejezetén keresztül, nézd meg, mit tett Ábrahám, hogy legyőzze megpróbáltatásait, és hogyan vált a történelem egyik legnagyobb prófétájává!

A szentírások megértése

Ábrahám 1

atyáim áldását (2. v.) – papsági szertartásokat és szövetségeket
ruházták át (3. v.) – adták
pogányok (5., 7. v.) – azok, akik nem az igaz és élő Istent imádják
erényük (11. v.) – tisztaságuk, engedelmségük a nemi tisztaság törvényeinek és parancsolatainak
ábrázolásra (12. v.) – rajzra
figurákat (14. v.) – írásokat és rajzokat
ebből a törzsből származott (22. v.) – ettől a személytől származott
pátriárkai (25., 26. v.) – apáról fiúra szálló
bálványimádásuk (27. v.) – az, hogy hamis isteneket imádtak

A szentírások tanulmányozása

Ábrahám 1 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Milyen áldásokra törekszel?

1. Elder Neal A. Maxwell mondta: „Ha valamire kitartóan vágyakozunk, akkor idővel olyanná válunk, mint az áhított dolog, és azt kapjuk az örökkévalóságban.” (Conference Report, 1996. okt., 26. o.; vagy Ensign, 1996. nov., 21. o.) Olvasd el Ábrahám 1:2–4-et, és sorold fel azokat az áldásokat, amire Ábrahám törekedett és vágyott! Ezeket ki is jelölheted a szentírásaidban!
2. Válassz valamit ebből a listából, amire te is törekszel vagy vágyasz, majd mondd el, miért! Figyeld meg azt is, hogy a 2. vers végén megtudjuk: Ábrahám megkapta, amire vágyott! Az ő élete példaként állhat előtted arra, hogyan nyerheted el ugyanazokat az áldásokat, melyekre Ábrahám vágyott.

B Miért üldözik az igazlelkűeket?

1. Mondd el, miért üldözték a három szüzet és Ábrahámot, majd hasonlítsd össze ezeket olyan okokhoz, melyek miatt szerinted előfordul, hogy üldözik az igazlelkűeket!
2. Mondd el, szerinted miért érdemes igazlelkű ember módjára élni még akkor is, ha üldözni fognak ezért!

C Írj le verseket a saját szavaiddal!

Írd le Ábrahám 1:18–19-et a saját szavaiddal, mondd el mit ígért az Úr Ábrahámnak, és azt is, milyen kötelességeket bízott rá az Úr!

Ábrahám 2

Ábrahám szövetségeket kap Istentől

Ábrahám 1-ben arról olvastál, hogy Ábrahám bizonyos, az Úrtól jövő áldásokra vágyott, és arról, hogyan kezdte elnyerni

ezeket az áldásokat (lásd különösen a 18–19. verset). Ábrahám 2-ben az Úr további áldásokat ígért. Olvasás közben, nézd meg, mit tett Ábrahám, hogy kifejezze hithűségét és érdemességét az Istentől származó effajta áldások elnyerésére!

A szentírások megértése

Ábrahám 2

elvidd nevemet (6. v.) – képviselőm légy (akárcsak egy misszionárius), tanúságot tégy rólam

lelkeket, akiket . . . nyertünk (15. v.) – embereket, akik az evangéliumhoz tértek

Ábrahám 2:8–11 – Az ábrahámi szövetség

1 Mózes 17-ben többet fogsz tanulni az ábrahámi szövetségről.

Ábrahám 2:22–25 – Ő a nővérem

Néhányan kíváncsiak arra, miért mondta Ábrahám Száraitól, hogy a nővére. Az első és legfontosabb oka az, hogy Isten mondta ezt neki. Érdemes azt is tudni, hogy a héber nyelvben nincs külön szó a lányunokára, a fiúunokára, az unokatestvérre, az unoka-húgra illetve az unokaöcsre. Általános neveket – *fia, lánya, fivér, nővér* – használtak a családi kapcsolatok kifejezésére. Mivel Szárai Ábrahám fivérének, Háránnak volt a lánya, ezért Ábrahám nővérének is neveztehetett.

Valóban különös, hogy az egyiptomiak úgy érezték, ha egy másik férfi feleségével házasságtörésre lépnek, az nem volna helyes, viszont nyilvánvalóan semmi gondjuk nem volt azzal, hogy megöljenek egy férfit, és aztán „törvényesen” házasságra lépjenek a meggyilkolt férfi feleségével. Meg kell jegyeznünk, ha Ábrahám meghalt volna abban az időben, az Úr vele kötött szövetsége nem teljesülhetett volna be. Ezért az Úr megmondta neki, mit válaszoljon ebben az esetben azért, hogy megmeneküljön, és beteljesítse a szövetséget.

A szentírások tanulmányozása

A Keress bizonyítékot!

1. Olvasd el Ábrahám 2:1–17-et, és keress bizonyítékot arra, hogy Ábrahám hitt és bízott Istenben! Sorold fel a jegyzetfüzetedben ezeket a bizonyítékokat!
2. Írj arról, szerinted mások mit találhatnának az életedben, ami azt tanúsítja, hogy te is Isten követed, és hogy hiszel és bízol benne! Jegyezz fel példákat az életedből, melyek Ábrahámhoz hasonlóképp kifejezik Istenben való hitedet, vagy jegyezz le olyan dolgokat az életedben, melyekről szeretnéd, ha hasonlóképp lehetnének Ábrahám hitről tanúsított példájához!

B Használj fel minden szót!

Használj fel *minden* szót, amit itt látsz, és írd egy vagy két mondatot, ami összefoglalja, mit ígért az Úr Ábrahámnak az Ábrahám 2:8–11-ben leírtak szerint (a ragozást neked kell megoldanod): *megáldani, ivadék, hivatal, papság, evangélium, atya, nemzetség, üdvösség!*

1 Mózes 12–13

Semmilyen versengés ne legyen!

1 Mózes 12 újra elmond néhány olyan eseményt, amit már Ábrahám 1–2-ben olvastál. 1 Mózes 12 megadja azt a bizonyos helyet is, ahol Ábrahám oltárt épített és Istent imádta (lásd 1 Mózes 12:8), továbbá arról a történetről is részletesen szól, amikor Ábrahám Egyiptomba ért, és azt mondta a fáraónak, hogy Sára az ő nővére (lásd 1 Mózes 12:14–20).

Észre fogod venni, hogy 1 Mózesben Ábrahámot úgy hívják, hogy „Ábrám”, és a 17. fejezetig Sára „Szárai” néven szerepel. Miközben 1 Mózes 17-et olvasod, többet meg fogsz tudni arról, miért változott meg a nevük.

Ábrahám egy olyan családban nőtt fel, ahol atyja azért üldözötte, mert hithű maradt Istenhez. Lót atyja (Hárán) még Lót nagyapja (Tharé) előtt meghalt. Ábrahámnak és Lótnak is kijutott a megpróbáltatásokból. Sok időt töltöttek együtt miközben elhagyták Úr térségét, és Egyiptomba, majd végül az Ígéret földjére, Kánaánba értek. Az életük azonban egymástól egész eltérő módon alakult. Vajon hogy lehet az, hogy Ábrahám és Lót élete olyan különbözőképp alakult, amikor hasonló körülmények közepette nőttek föl? Miközben 1 Mózes következő hat-nyolc fejezetét olvasod, nézd meg, milyen döntéseket hozott Ábrahám és Lót, és hogyan befolyásolták őket ezek a döntések az idők során!

A szentírások megértése

1 Mózes 13

nem bír meg őket (6. v.) – nem tudta eltartani őket (mert nem volt elég erőforrás)
versengés (7–8. v.) – vita

felemelé azért Lót az ő szemeit (10. v.) – körbenézett
széltében (17. v.) – szélességében

A szentírások tanulmányozása

A Segíts egy barátunk!

Írj arról, miként használhatnád fel az 1 Mózes 13:5–13-ban leírt, Ábrahámról és Lótról szóló történetet ahhoz, hogy segíteni tudj egy barátodnak, hogyan jöjjön ki jobban szüleiével vagy más családtagjával!

B Fordulj segítségért az Újszövetséghez!

Olvasd el a Zsidók 11:8, 10, 13–16. verseit, majd mondd el, mi buzdíthatta Ábrahámot, hogy úgy oldja meg a problémáját, ahogy azt tette az ebben a fejezetben leírtak szerint!

1 Mózes 14

Ábrahám találkozik Melkisédekkel

1 Mózes 13:12-ben azt olvassuk, hogy Lót „sátoroz vala Sodomáig”. 1 Mózes 14:12 felvilágosít minket arról, hogy „Lót Sodomában lakik vala”. Végül foglyul ejtették egy csatában, amit annak a földnek az akkori királyai vívtak. Ábrahámot látszólag nem befolyásolta a háború addig, amíg Lót fogságba nem esett. 1 Mózes 14:1–12 elmagyarázza, hogy a különböző királyok miként hoztak létre katonai szövetségeket azért, hogy megvédjék magukat és csatákat nyerjenek. Ebben az időben, ha az egyik király szívességet tett a másiknak, ezt a szívességet viszonzni kellett. Miközben 1 Mózes 14:13–24-et olvasod, figyelj meg, mit tett Ábrahám, hogy segítsen Lótnak, és mit gondolt a világi hatalommal rendelkező emberek általi tiszteletéről, hatalomról, pénzről és hízelgésről! Hasonlítsd ezt a reakciót ahhoz, ahogy Ábrahám egy mennyei erővel és felhatalmazással rendelkező embert fogadott el és mutatott feléje tiszteletet!

A szentírások megértése

1 Mózes 14:13–24

szövetségesei valának (13. v.) – barátságban voltak egymással, és megállapodtak, hogy segítenek egymásnak
megveré (15. v.) – megtámadta
jóság (16., 21. v.) – vagyon-tárgyak, föld, állatok stb., itt: olyan dolgok, amiket elvettek

megveréséből (17. v.) – meggyilkolása után
felemeltem az én kezemet (22. v.) – ígéretet illetve szövetséget kötöttem
sarukötőt (23. v.) – cipőfűzőt

A szentírások tanulmányozása

1 Mózes 14:13–24 tanulmányozása közben végezd el az A, majd a B vagy a C tevékenységet!

A Ki volt Melkisédek?

Olvasd el Alma 13:14–19-et, Tanok és szövetségek 84:14, 107:1–4, 138:41-et! Mondd el, ki volt Melkisédek, és szerinted miért fizetett neki Ábrahám tizedet, és miért kapott tőle áldásokat!

B Vond le a magad következtetéseit!

Sodoma városa gazdagságáról és számtalan világi örömeiről, valamint nagy gonoszságáról volt híres. Ábrahám Sodoma királya felé intézett cselekedeteiből mit tudunk meg, mit tartott Ábrahám értéknek, és milyen volt az ő Isten iránti elkötelezettsége? Miközben válaszolsz a kérdésre, gondolj arra, mit nyerhetett volna el Ábrahám Sodoma királyától! A Moróni 10:30-ban található alapelvet is vizsgálj meg!

C Rajzolj!

Rajzolj valamit, ami kifejezi vagy jelképezi Ábrahám történetét, ahogy az az 1 Mózes 14:17–24-ben le van írva!

1 Mózes 15

A megerősített szövetség

Ábrahám életének korábbi szakaszában az Úr sok mindent ígért neki utódaival kapcsolatosan. Egyik ilyen ígéret az volt, hogy utódai annyian lesznek, mint a „földnek pora” (1 Mózes 13:16). Az 1 Mózes 15-ben leírt események idejében Ábrahámnak és Sárának még mindig nem voltak gyermekeik. Ebben a fejezetben az Úr tudatta Ábrahámmal, hogy ígéretei be fognak teljesülni.

A szentírások megértése

1 Mózes 15

az én házam szolgaszülöttje (3. v.) – egyik szolgámnak született gyermeke
én örökösöm (3. v.) – az a valaki, aki megkapja vagyonomat, miután meghalok
üszőt (9. v.) – fiatal tehenet

húsdarabokra (11. v.) – elpusztult tetemekre
nyomorgatják (13. v.) – háborgatják
elmégy a te atyáidhoz (15. v.) – meghalsz

1 Mózes 15:9–17 – Mit csinált Ábrahám az ezekben a versekben leírtak szerint?

Az 1 Mózes 15-ben leírt versek egy ősi közel-keleti szokásról szólnak, vagyis egy szövetség megkötéséről illetve „elhasításáról”. Miután a szövetséget kötő személy kétfelé vágta az állatot vagy állatokat, úgy sétált a két rész között, mintha azt mondaná: „Ha nem tartom meg a szövetséget, legyek olyan, mint ez az állat!” Ebben az esetben a tüzes fáklya jelképezte az Úr jelenlétét, és arról biztosította Ábrahámot, hogy az Úr eleget fog tenni a szövetségnek.

A szentírások tanulmányozása

A Magyarázd meg a jelképrendszert!

1 Mózes 15:1-ben jelöld ki azokat a szavakat, amik azt fejezik ki, mit mondott az Úr, ki ő Ábrámnak! Írj arról, az Úr miként jelenti ugyanezt mindazok számára, akik szintén szövetséget kötnek vele és megtartják azt!

B Fejezd be az alábbi mondatokat!

1. Ábrahám azon aggódott, hogy ... (lásd 3., 7–8. v.)
2. Az Úr biztosította Ábrahámot afelől, hogy ... (lásd 1., 17. v.)

1 Mózes 16

Ábrahám feleségül veszi Hágárt

1 Mózes 15-ben Ábrahám kétségeiről és aggodalmairól olvastunk. 1 Mózes 16-ban bepillantást nyerünk arról, hogyan érezhette magát Sára. Az Úr azt parancsolta Sárának, hogy adja Hágárt Ábrahámnak feleségként, majd azt parancsolta Ábrahámnak, hogy vegye el Hágárt feleségül (T&Sz 132:34–35). Bár nehéz lehetett ezt megtenni, de amikor Sára megtette ezt Ábrahámért, mindez azt fejezte ki, mennyire vágyott arra, hogy engedelmeskedjen az Úrnak, és hogy eleget tegyen a szövetségnek. A fejezet olvasása közben gondold végig, vajon hogyan érezhette magát Hágár ebben a rövid történetben!

A szentírások megértése

1 Mózes 16

bezárta az én méhemet (2. v.) – öledbe (5. v.) – neked nem engedte, hogy gyermekeim szülessenek
asszonya (4., 8. v.) – szolgálót tartó nő
alázd meg magad az ő kezei alatt (9. v.) – légy alázas, és tedd azt, amit (Sára) kér

A szentírások tanulmányozása

A Felismerni Isten szeretetét

Egy nehéz megpróbáltatás közepette Hágár olyan dolgokat tanult, amik mindannyiunknak segíthetnek elviselni a megpróbáltatásokat. Írd le, mi az, ami 1 Mózes 16-ban a legnagyobb hatást gyakorolta rád, és ami Isten Hágár iránti szeretetét fejezi ki, továbbá azt, hogy hogyan fogadta el Hágár ezt a szeretetet! (Ismáel neve azt jelenti: Isten hall. Lásd 11. vers)

1 Mózes 17

Az ábrahámi szövetség

1 Mózes 17-ben Isten újból megáldotta Ábrahámot, és további ígéreteket adott a saját és utódai áldásaira vonatkozóan. Csakúgy, mint nekünk, az Úr lépésről lépésre adott Ábrahámnak is ígéreteket és áldásokat, mindig egy picivel többet és többet. Minden ígéretet, áldást és szövetséget, amit az Úr Ábrahámnak adott, tömören úgy hívunk, hogy „ábrahámi szövetség”. Az ábrahámi szövetség ígéreteit összefoglalva elder Russell M. Nelson a következőket mondta:

„A szövetség ... páratlan jelentőséggel bír. Számos ígéretet tartalmazott:

Ábrahámnak számtalan utódja lesz, akiket megillet az örökkévaló gyarapodás és a papság viselése.

Sok nemzet atyja lesz.

Krisztus és királyok származnak majd Ábrahám családjából.

Lesznek bizonyos örökségül kapott földek.

A föld minden nemzete áldott lesz az ő magja által.

Ez a szövetség örökkévaló lesz – egészen »ezerízigen« . (Conference Report, 1995. ápr., 42. o.; vagy Ensign, 1995. máj., 33. o.)

Elder Bruce R. McConkie elmagyarázta, miként kapott egyre több áldást Ábrahám:

„Ábrahám először a keresztelés (vagyis az üdvözülés szövetsége) által fogadta be az evangéliumot, azután ráruházták a magasabb papságot, és celesztialis házasságot kötött (ami a felmagasztosulás szövetsége) – ezzel biztosítva azt, hogy örökkévaló gyarapodásban lehet része –, végül azt az ígéretet kapta, hogy mindezeket az áldásokat az ő összes halandó utódja is örökölni fogja (Ábrahám 2:6–11; T&Sz 132:29–50). (...)

Az ábrahámi szövetség azon részei, melyek a személyes felmagasztosulás és az örökkévaló gyarapodás velejárói, Izrael házának minden egyes tagjánál – akik a celesztialis házasság rendjébe lépnek – megújulnak.” (Mormon Doctrine, 13. o.)

Mivel a szövetség által minden egyháztag Ábrahám leszármazottja, alaposan tanulmányoznunk kell azokat a szövetségeket, amiket az Úr Ábrahámmal kötött, és meg kell tudnunk, hogy ezek hogyan vonatkoznak ránk!

A szentírások megértése

1 Mózes 17

igen megkoszaitlak téged (2. v.) – számos utódot adok neked

1 Mózes 17:9–14 – Körülmetelés

A körülmetelés volt annak a szövetségnek a jegye illetve jele, amit Isten kötött Ábrahámmal. A körülmetelés Isten előtti tisztaságot jelképezett, és ez szimbolikusan emlékeztetett azokra az ígéretekre is, amiket az Úr Ábrahámmal kötött Ábrahám utódaira vonatkozóan. Az úr ma már nem várja el a körülmetélést.

A szentírások tanulmányozása

A Melyek a szövetség részei?

A szövetség két fél közti megállapodást jelent, ahol mindkét fél megígéri, hogy teljesít bizonyos dolgokat. Az evangéliumi szövetségben mindig Isten az, aki megszabja a feltételeket, illetve hogy mi az, amit teljesíteni kell, és mi jár cserébe a szövetség részeként, és az ember az, aki beleegyezik, hogy engedelmeskedni fog ezeknek a feltételeknek.

1. Mít kért az Úr Ábrahámtól, hogy megtegyén, amikor megkötötte vele ezt a szövetséget? (Lásd 1., 10. v.)
2. Mít ígért az Úr Ábrahámnak? (Lásd 2–8., 15–19. v.)
3. Olvasd el: 1 Mózes 12:1–3, 13:14–16, 15:1–7; Ábrahám 1:18–19, 2:9–11! Az itt lévő ígéreteket írd ahhoz a listához, amit a fentiekben már elkezdted!

B Rendszerezd a szövetség részeit!

Az ábrahámi szövetség	
föld	utód
papság és evangélium	üdvözülés

Az ábrahámi szövetségben lévő áldásokat négy kategóriába lehet osztani: föld, utód, papság és evangélium, valamint üdvözülés. Vedd elő a fenti A tevékenységnél írt listádat, majd rendszerezd a részeket kategóriák szerint! Ha úgy érzed, hogy valamely áldás egy-nél több kategóriába tartozik, akkor helyezd azt minden lehetséges kategóriába!

C Mit fejez ki a név?

Figyeld meg, hogy Ábrám és Szárai neve megváltozott a szövetség által (lásd 1 Mózes 17:4–8, 15–16)! Az angol UNSZ szentírások egyik lábjegyzetéből megtudjuk, hogy Sára neve azt jelenti: „hercegnő”.

1. Mít szólnál hozzá, ha Szárai nevéhez (Sárához) hasonló nevet kapnál? Miért?
2. Szárai neve, Sára, miként volt egy további bizonyosság Isten ígéreteiről? Kinek a hercegnője ő, és mit tudunk meg ebből, mivé válhat Sára?
3. Mivel az egyháztagok Ábrahám és Sára gyermekei, mit tudhatunk meg magunkról azokkal a nevekkkel kapcsolatosan, amit Isten ennek a nagyszerű párnak adott?
4. Az, hogy nevet kapunk, milyen szerepet játszik azokban a szövetségekben, amiket ma az Úrral kötünk, hogy az ő népévé váljunk? (Lásd 2 Nefi 31:13, 17–20; Móziás 18:8–10; Moróni 4:1–3.)
5. Mi az az új név, amit akkor kapunk, amikor megkeresztelkedünk, és veszünk az úrvacsorából? Szerinted mi a jelentősége annak, hogy magunkra vesszük azt a nevet?

1 Mózes 18

„Avagy az Úrnak lehetetlen-e valami?”

1 Mózes 17-ben az Úr azt ígérte Ábrahámnak, hogy Sára fiúgyermeket fog szülni. Olvastunk arról, hogy Ábrahám miként reagált erre az ígéretre. 1 Mózes 18-ban megtudjuk, hogy miként reagált Sára, amikor meghallotta ugyanezt az ígéretet.

A szentírások megértése

1 Mózes 18

megszűnt vala Sáránál az asszonyi természet (11. v.) – Sára túl idős volt ahhoz, hogy gyermeke szülessen
uram (12. v.) – férjem
igazságot és törvényt tévén (19. v.) – hogy igazlelkű életet éljenek és segítsenek másoknak
kiáltása (20. v.) – amit a bűnről és a gonoszságról mondtak
megnehezedett (20. v.) – borzalmas

meglátom, vajjon teljességgel a hozzám felhott kiáltás szerint cselekedtek-e (21. v.) – megnézem, tényleg megtették-e mindazokat a dolgokat, amiket az emberek meséltek
távol legyen tőled, hogy ilyen dolgot cselekedjél (25. v.) – te általában nem így cselekszel
por és hamu vagyok (27. v.) – semmi vagyok Istenhez képest

1 Mózes 18:1–22 – Ki látogatta meg Ábrahámot?

1 Mózes 18:1 megemlíti, hogy az Úr megjelent Ábrahámnak. Ez nem azt jelenti, hogy az Úr egyike volt annak a három embernek, akik meglátogatták Ábrahámot. Joseph Smith bibliafordítása révén tudjuk, hogy ez a három ember szent ember volt, akik viselték a papságot, és az Úr hivatalos képviselői voltak.

1 Mózes 18:20 – Sodoma és Gomora bűnei

Majd amikor 1 Mózes 19-et olvassuk, meg fogjuk látni, hogy az erkölcstelenség volt ennek a két városnak az egyik fő bűne. Ezékiel 16:48–50 segít felismernünk azt, hogy Sodoma és Gomora népe büszke volt, nem voltak hajlandók gondoskodni a közöttük élő szegényekről és szükséget szenvedőkről, és lusták voltak.

1 Mózes 18:23–33 – A gonoszokat megkímélheti az Úr az igazak miatt

Olvasd el Alma 10:20–23-at, hogy többet megtudj arról az alapelvről, miszerint az Úr megkíméli a gonoszokat!

A szentírások tanulmányozása

A Válaszolj az Úr kérdésére!

1. Figyeld meg, hogy az 1 Mózes 18:14-ben feltett kérdés megválaszolatlanul maradt! Keresd meg a választ Lukács 1:37-ben, majd magyarázd el azt!
2. Írj egy veled, vagy egy általad ismert másik emberrel megtörtént élményről, ami alátámasztja azt, hogy az Úrnak semmi sem lehetetlen (14. v.)!

B Válaszd ki a legmegfelelőbb szavakat!

Miután elolvastad 1 Mózes 18:16–33-at, gondolkozd el azon, mit tudsz Ábrahám és Isten természetéről! Válassz ki ebből a részből két-két szót, ami szerinted a legjobban kifejezi, milyen volt Ábrahám és milyen Isten természete!

1 Mózes 19

Sodoma és Gomora

1 Mózes 14:12 azt írja, hogy Lót „Sodomában lakik vala”. Az 1 Mózes 18-ban leírtak szerint Isten hírnökei Ábráhámmal maradtak, amikor Sodoma és Gomora felé tartottak. Ábrahám megtudta Isten tervét, hogy el fogja pusztítani Sodomát és Gomorát. 1 Mózes 19 azt a történetet meséli el, hogy mi történt, amikor megérkeztek a hírnökök Lót és családja Sodomából és Gomorából történő kiszabadítására még mielőtt elpusztultak volna ezek a városok.

Bár Lótnak sikerült elmenekülnie még mielőtt az Úr elpusztította volna Sodomát és Gomorát, de volt néhány családtagja, akik hozzászórtak már Sodoma és Gomora gonoszságához. Ők elpusztultak, mert nem követték azt a tanácsot, hogy hagyják el a várost.

1 Mózes 20–21

A beteljesedett ígélet

1 Mózes 20-ban Isten újra azt mondta Ábrahámnak, ahhoz, hogy megmentse életét, mondja azt, hogy Sára a nővére. Így az Úr segíteni tudott egy embernek, Abiméleknek és az ő családjának megérteni, hogy Ábrahám egy próféta. Abimélek családtagjai áldottak lettek, mert Abimélek elhitte, hogy Ábrahám Isten fia és próféta.

Néha az Úr megpróbálja a türelmünket és a hitünket, miközben az Ő ígéreteinek beteljesedését várjuk. 1 Mózes 21 azt a történetet tartalmazza, hogy az Úr miként teljesítette azon ígéletét, miszerint Ábrahámnak és Sárának fia fog születni. Az 1 Mózes 21-ben leírt események akkor történtek, amikor Ábrahám százéves volt, Sára pedig kilencven. Nem kérdéses, hogy fiuk születése Istentől jövő csoda és áldás volt.

A szentírások megértése

1 Mózes 21

meglátogató (1. v.) – megáldotta : nehéznek (11–12. v.) –
elválasztaték (8. v.) – nem helytelennek
etették tovább anyatejjel :

A szentírások tanulmányozása

A Írj levelet!

Képzeld bele magad Ábrahám vagy Sára helyzetébe, majd írd meg egy levelet egyik barátodnak, amiben elmeséled Izsák születésének történetét! Olyan részleteket is vegyél bele a leveledbe, mint amikor Sára azt hitte, soha nem fog gyermeket szülni! Írd le, hogy érezted volna magad a történet egyes mozzanatainál! Izsák neve nevetést, örvendezést jelent. Írd a levélbe azt is, hogy ez miként kapcsolódik a történetekhez! (Megjegyzés: az angol nyelvű Bibliában a 6. versben az szerepel, hogy Sárával együtt örvendezett mindenki, aki hallott Izsák születéséről, és nem pedig azt, hogy Sárán nevettek, amint azt a magyar nyelvű Bibliában találjuk.)

1 Mózes 22

Izsák feláldozása

Ha arra kérne az Úr, hogy mondj le valamiről, mi volna számodra az, amit a legnehezebb volna odaadni? Megtennéd? Miért? 1 Mózes 22 azt a történetet meséli el, amikor Isten egyik legnehezebb próbáját állítja fel, amit valaha bárkinek is adott. Mielőtt elolvasnád a 22. fejezetet, nézd meg a Tanok és szövevségek 101:4–5-ben, mit mondott az Úr az egyháztagoknak! Miközben 1 Mózes 22-t olvasod, képzelj magad Ábrahám vagy Izsák helyébe, és gondold végig, mi jutott volna eszedbe a történet egyes szakaszaiban!

A szentírások megértése

1 Mózes 22

amoda (5. v.) – egy másik helyre : **szövevényben** (13. v.) – bokorban, bokrokban
istenfélő (12. v.) – áhítatos, : **fogja bírni . . . kapuját** (17. v.) – hatalmat fog nyerni felettük

1 Mózes 22 – Miért kérte az Úr Ábrahámot, hogy feláldozza Izsákot?

„Miért kért az Úr efféle dolgokat Ábrahámotól? Mivel ismerte Ábrahám jövőjét, és azt, hogy számtalan utódnak lesz az atyja, szándékában állt próbára tenni őt. Isten ezt nem Maga miatt tette, mert Ő előre tudta, mit fog Ábrahám cselekedni, hanem azért, hogy hatást gyakoroljon Ábrahámra ezzel a leckével, és hogy képessé tegye egy olyan tudás megszerzésére, melyet más módon nem lehetne megkapni. Ezért próbál meg Isten mindannyiunkat. Ez nem az Ő saját ismeretének gyarapításáért történik, mivel Ő minden dolgot előre tud. Ő az egész életeteket ismeri, és mindent tud, amit cselekedni fogtok. Ehelyett saját érdekünkben megpróbál bennünket, hogy megismerjük önmagunkat. (. . .) Azt kívánta Ábrahámotól, állja ki ezt a próbát, mert dicsőséget, felmagasztosulást és tiszteletet akart neki adni. Királlyá és pappá akarta tenni, hogy Ábrahám is részesüljön az Ő általa gyakorolt dicsőségből, hatalomból és uralomból.” (George Q. Cannon, Conference Report, 1899. ápr., 66. o.)

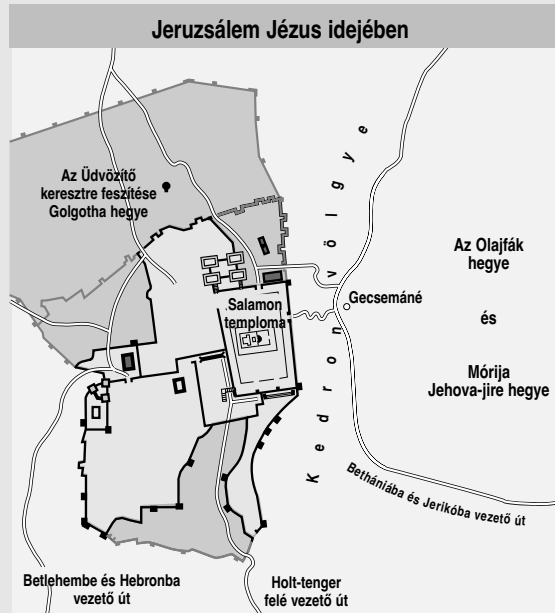
Elder Neal A. Maxwell miránk vonatkoztatva ezeket az igazságokat azt mondta, életünk „nem lehet hittel teljes és egyúttal stresszmentes is. (. . .)

Ezért ti és én hogyan várhatjuk el igazán azt, hogy naivan átsuhanjunk az életen, mintha csak azt mondanánk: »Uram, adj nekem tapasztalatot, de ne adj bánatot, szomorúságot, fájdalmat, ellentétet vagy cserbenhagyást, és persze soha ne hagyj el! Uram, tartsd távol tőlem azokat a tapasztalatokat, amelyek Téged azzá tettek, ami vagy! Azután pedig hadd jöjjenek Hozzád, hogy Veled lakjak, és teljes mértékben részesülhessek a Te örömdobben!« (Conference Report, 1991. ápr., 117. o.; vagy *Ensign*, 1991. máj., 88. o.).

Joseph Smith próféta emlékeztetett bennünket arra, hogy az áldozathozatal az egyik módja annak, hogy nagyobb hitet nyerjünk. Például mit gondolsz, a te Istenbe vetett hited hogyan növekedett volna, ha tapasztaltad volna azt, amiben Ábrahámnak része volt? Ábrahám hite nem növekedett volna, ha nem hozta meg volna azt az áldozatot, amit Isten megparancsolt neki. Joseph Smith mondta: „Annak a vallásnak, amely nem követeli meg mindennek feláldozását, soha nem lesz elegendő hatalma az élethez és az üdvözüléshez szükséges hit megeremtéséhez.” (*Lectures on Faith* [1985], 69. o.)

1 Mózes 22:14 – Hol volt Jehova-jire, és mit jelent a neve?

Ábrahám „Jehova-jirének” nevezte el azt a helyet, ahol az áldozati oltárt építette. Ez egy prófécia volt, miszerint az Úr később ugyanezen a hegyen lesz látható. Általában Móríja hegyének hívjuk (lásd 1 Mózes 22:2) ezt a helyet. Ugyanez a hegyvonulat volt Salamon templomának és az Üdvözítő keresztre feszítésének a helye.

A szentírások tanulmányozása

1 Mózes 22 tanulmányozása közben végezz el hármat a következő tevékenységek (A–E) közül!

A Olyan volt, mint Krisztus

1. Olvasd el Jákób 4:3–5-öt, és mondd el, mit tudunk meg Ábrahám és Izsák történetéről!

Ábrahám és Izsák	Isten Fiának feláldozása
☐	
☐	

2. Sorolj fel annyi részletet, amennyit csak tudsz Ábrahám és Izsák történetére vonatkozóan, amelyek Jézus Krisztus engeszteléséről tanítanak nekünk valamit! Rendszerezheted az információkat egy hasonló táblázatban, mint amit itt látsz.

B Keress példákat, és jegyezd azokat le!

1. Készíts egy listát minden olyan bizonyítékról, amit az 1 Mózes 22:1–14-ben találsz, és ami Ábrahám Isten iránti engedelmisségét, hithűségét és odaadását fejezi ki!

2. Válassz ki a listából egyet, ami különösen nagy hatással van rád, majd írd meg, hogyan alkalmazhatnád ezt az életedben!

C Gondolkozz el és írd meg az áldozathozatalról!

1. Szerinted Ábrahám miért lett volna hajlandó feláldozni a fiát?
2. Az Úr mit kér tőled, hogy felajánld azt áldozatként? (Lásd 3 Nefi 9:19–20.)
3. Miért volnának az emberek hajlandók áldozatot mutatni az Úrnak?

Miközben a kérdésekre adott válaszokon gondolkodsz, elmélkedj el Joseph Smith próféta tanításán: „Ahhoz hogy egy ember feláldozza mindenét, a jó megítélését, a hírnevét, köztiszteletét és megbecsülését, jó hírét, házat, földjét, testvéreit, feleségét, gyermekeit, sőt akár a saját életét is . . . többre van szüksége, mint a pusztá hitre . . . abban, hogy Isten akarata szerint cselekszik. Valódi tudásra van szüksége, felismerve azt, hogy amikor ezek a szenvedések elmúlnak, örökkévaló nyugalomra lel, és részesülni fog Isten dicsőségében.” (Lectures on Faith, 68. o.; lásd még Pál tanításait: Zsidók 11:17–19)

D Hasonlítsd össze az ígéreteket!

Olvasd el 1 Mózes 12:2–3; 13:14–16; 15:5; 17:2, 4, 7-ben Isten Ábrahámnak tett ígéreteit! Hasonlítsd össze ezeket azzal, amit 1 Mózes 22:15–18-ban olvashatsz, hogy Isten Ábrahámnak ígért! Miben egyeznek vagy különböznek?

E Gondolkozz el, majd írd meg arról, hogy az élénk állított próbák, a megpróbáltatással járó tapasztalatok miként erősítik a hitünket!

Az Ábraháméhoz és Izsákéhoz hasonló megpróbáltatások miként erősítik Krisztusban való hitünket? „A szentírások megértése” részben található gondolatok segítséget nyújthatnak a kérdés megválaszolásában.

1 Mózes 23

Sára meghal

1 Mózes 23-ban arról olvasunk, hogy Sára meghalt. Sára volt Ábrahám családjából az első, akit azon a földön temettek el, amit Isten megígért Ábrahámnak.

A szentírások tanulmányozása

A Mutasd be Ábrahámot!

Képzeld el, hogy egy gyűlést vezetsz, és Ábrahám a megbízott beszélő! Írd le, hogyan mutatnád be, és hogy szerinted melyek a legfontosabb és legnagyobb hatással bíró események az életében!

1 Mózes 24

Izsák feleséget szerez

Szerinted melyek azok a legfontosabb tulajdonságok, amiket figyelembe kell venni egy házastárs kiválasztásánál? Ki az, akiben megbíznál, hogy válasszon neked házastársat?

Spencer W. Kimball elnök mondta: „Az egyetlen lényeges tényező, ami befolyásolni fogja azt, hogy mi lesz holnap, és ami hatással lesz a cselekedeteidre, a hozzáállásodra, végső rendeltetésedre . . . az a döntés lesz, amit . . . akkor hozol, amikor megkérsz egy embert, hogy legyen az örökkévaló társad. Ez a legfontosabb döntés egész életetekben! Nem az, hogy hová mentek iskolába, vagy milyen órákon fogtok részt venni, vagy mire szakosodjatok, vagy mi lesz a munkátok. Ezek, bár fontosak, mellékesek, és semmi nem hasonlítható össze azzal a fontos döntéssel, melyet akkor hoztok, amikor megkértek valakit, hogy legyen társatok az örökkévalóságra.” (The Teachings of Spencer W. Kimball, szerk. Edward L. Kimball [1982], 301. o.)

A házastárs kiválasztása mindenkinek fontos, de különösen azoknak, akik vágnak az ábrahámi szövetség áldásaira, amibe az örökkévaló család ígérete is beletartozik. Ha egy férj és egy feleség mindketten elfogadják és betartják az ábrahámi szövetséget, melyet a templomban lehet teljes egészében megkapni, akkor elnyerhetik az örökkévaló család áldását. Olvasás közben figyelj meg, Izsák milyen erőfeszítéseket tesz, hogy a szövetségen belül kössön házasságot, és hogy az Úr miként segítette őt ebben! Gondolkozz el azon, te milyen erőfeszítéseket volnál hajlandó megtenni azért, hogy a szövetségen belül köss házasságot, és az Úr vajon hogyan segítene ebben!

A szentírások megértése

1 Mózes 24

esketésem (8., 41. v.) – parancsolatom és ígéretem

kezében (10. v.) – felügyelete alatt

válúba (vályúba) (20. v.) – oda, ahol az állatok isznak

veszteg hallgat vala (21. v.) – várakozott és csendben maradt

hálásra való hely (23. v.) – olyan hely, ahol meg lehet szállni

abrak (25., 32. v.) – állatoknak való élelem

lenyergelé (32. v.) – levette róluk a terhet

ne késleljetek meg engem (56. v.) – ne álljatok az utamba, ne állítsatok meg

elmélkedni (63. v.) – imádságos lélekkel elgondolkodni valamiről

fátyolt (65. v.) – ruhaneműt, amivel betakarták arcukat; ebben a társadalomban hagyomány volt, hogy az egyedülálló nők ilyen viseltek

A szentírások tanulmányozása

A Milyen emberrel szeretnél házasságot kötni?

1. Készíts egy listát arról, mit tudtál meg Rebekáról az 1 Mózes 24-ben, és sorold fel, Rebeka mely tulajdonságai tették őt Izsák számára megfelelő feleségé!
2. Írj egy olyan, a listádon is szereplő dologról, amit a leginkább szeretnél, hogy hitvesed is olyan legyen, illetve rendelkezzen azzal tulajdonsággal, majd indokold meg válaszod!

1 Mózes 25

Mennyit ér a szövetség?

1 Mózes 25 azt meséli el, hogy miután Sára meghalt, Ábrahám feleségül vett egy másik asszonyt, és még több gyermeke született. Ez a fejezet Ábrahám haláláról és temetéséről is ír. Röviden olvashatunk Ismáel utódairól is, majd ezután a fejezet főleg Ézsau és Jákób születésének történetéről számol be, akik Izsák és Rebeka ikerfiai. Ézsau és Jákób története fontos kérdéseket támaszt, amiket mindannyiunknak fel kellene tenni magunknak: Milyen érzéssel tölt el az, hogy az Ábrahámtól örökölt szövetség lehetőségével születtem? Mennyire értékelem ezt a szövetséget?

A szentírások megértése

1 Mózes 25:19–34

könyörge (21. v.) – imádkozott hozzá

magtalan (21. v.) – nem születhettek gyermekei

miért vagyok én így? (22. v.) – miért történik ez?

válik ki a te belsődből (23. v.) – születik

vad (28. v.) – Ézsau által elejtett állatok húsa

1 Mózes 25:30–34 – Ézsau eladja elsőszülöttségi jogát

Ennek a korszaknak a kultúrájában az elsőként világra jött fiú kapta meg az „elsőszülöttséget”, vagyis annak a jogát, hogy ő vezetheti a családot, és apja halála után kétszer annyi részesedést illeti meg apja javaiból és földjéből. Az elsőszülött fiú így el tudta tartani a család többi részét, beleértve ebbe apja özvegyét is. Az a kinyilatkoztatás, amit Rebeka kapott két fiára vonatkozóan valószínűleg felkészítette őt arra, hogy megértse, ez a hagyomány nem feltétlenül kerül majd alkalmazásra a családjukban. A szövetség elsőszülöttségének elnyerése nem a születési sorrendből adódott, hanem az igazlelkűségéből. Az 1 Mózes 25:29–34-ben leírt történet segíthet megértenünk, miért lett megmondva Rebekának, hogy várhatóan a fiatalabb fiú fogja elnyerni az elsőszülöttséget. Vannak, akik azzal vádolják Jákóbot, hogy „kihasználta” bátyját, azonban mi nem ismerjük az egész történetet. A történetben viszont nyilvánvalóvá válik, hogy Ézsau nem sokra értékelte az

elsőszülöttséget, valamint az elsőszülött fiúnak járó áldásokat Ábrahám szövetségi vonalán. A történetből az is látszik, Jákób mennyire vágyott ezekre az áldásokra.

A szentírások tanulmányozása

A Hogyan történik ez ma?

Ézsau eladott valamit, ami a jövőben értékes lett volna számára (az elsőszülöttségét) valami olyanért, ami nem volt nagyon értékes, de amit azonnal meg lehetett kapni, és ami pillanatnyi étvágát (éhségét) kielégítette. Írj arról, miben tapasztalod, hogy az emberek örökkévaló lehetőségeket és áldásokat adnak el cserében világi dolgokért, vagy olyan dologért, amivel kielégíthetik étvágukat.

1 Mózes 26–27

Jákób elnyerte a szövetséggel járó áldásokat

1 Mózes 26-ban arról olvasunk, hogy az Úr hogyan áldotta meg Izsákot bősséggel, és miként újította meg vele az ábrahámi szövetséget (lásd 3–5., 23–25. v.). A 26. fejezet Izsák további tapasztalatairól is beszámol, melyek hasonlóak azokhoz, amik atyjával, Ábrahámval történtek (6–11., 19–22., 26–31. v.). A fejezet befejező versei arról szólnak, Ézsau miként jutott arra az elhatározásra, hogy a szövetségen kívül kössön házasságot, és hogy ez a döntés mennyire elkésztette Izsákot és Rebekát.

Vannak akik azt hiszik, anélkül is áldásokban részesülhetnek, hogy engedelmeskednének az azokra az áldásokra vonatkozó parancsolatoknak. Ezek az emberek tévednek (lásd T&S 130:20–21). 1 Mózes 25:29–34-ben arról olvasunk, hogy Ézsau inkább saját pillanatnyi étvágya kielégítésével foglalkozott mintsem a szövetségben lévő elsőszülött fiúra tartozó kötelezettségekkel és áldásokkal. 1 Mózes 26:34–35-ben Ézsau azáltal, hogy a szövetségen kívülről választott feleséget, ismét arról tett tanúságot, mennyire nem értékelte a szövetséget. Az, hogy ismerjük ezt a két dolgot Ézsauról, segíthet megértenünk, mi történt 1 Mózes 27-ben. Fel kell ismernünk, hogy Ézsau nem érdemelte meg azokat az áldásokat, amiket Izsák szeretett volna neki adni.

Figyeld meg azt is, hogy a Jákóbnak ígért áldások, amikről 1 Mózes 27 ír, feltételhez köttettek: csak akkor nyerheti el ezeket Jákób, ha hithű marad a szövetséghez élete során! Az áldások nem adtak automatikusan. Közben tovább olvasd 1 Mózes 28–35-öt, nézd meg, mit tett Jákób azért, hogy a megígért áldások beteljesüljenek!

A szentírások megértése

1 Mózes 27

tegedet (3. v.) – nyilvánsszótokodat

kedvem szerint való (4., 7., 9., 17., 31. v.) – jóízű

a föld kövérsége (28., 39. v.) – gazdagság, jólét

álnoksággal (35. v.) – becstelenséggel

láttam el (37. v.) – megáldottam

letöröd igáját nyakadról (40. v.) – nem leszel a szolgálja

1 Mózes 27 – Elkobzott áldás?

Bár Izsák azt hitte, Ézsauát áldja meg, amikor viszont rájött, hogy Jákób volt az, akit megáldott, nem változtatta meg az áldást, és nem átkozta meg Jákóbot (lásd 1 Mózes 27:33). Nyilván Izsák felismerte: az Úr sugalmazta őt arra, hogy a megfelelő embert áldja meg. Jákób és Izsák története segít felismernünk, hogy az Úr sugalmazza az ő szolgálóját, hogy véghez vigyék akarátát gyengeségeik, illetve a helyzet teljes körű ismeretének hiánya ellenére.

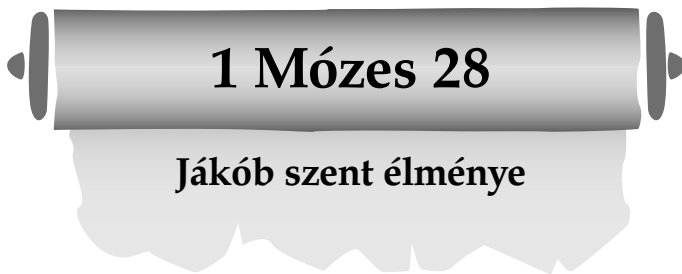
Az 1 Mózes 27-ben leírt események idején ígérte meg az Úr Jákóbnak az áldásokat, de ezek az áldások nem teljesedtek be addig, amíg Jákób nem engedelmeskedett azoknak a parancsolatoknak, amik lehetővé tették, hogy az áldások valóra váljanak az ő életében.

A szentírások tanulmányozása

A Adj tanácsot Ézsauák!

Képzeld el, hogy Ézsau barátja vagy, és alkalmad nyílik beszélni vele az 1 Mózes 27-ben leírt események után! Figyelembe véve mindazt, amit 1 Mózes 25–27-ből megtudtál, segíts Ézsauának megérteni, miért Jákób kapta meg a szövetséggel járó áldásokat, és adj tanácsot Ézsauának, hogy mitévő legyen!

1 Mózes 27-ben Izsák azzal áldotta meg Jákóbot, hogy bőségben fog élni, és uralkodni fog bátyja, Ézsau felett. A legnagyobb áldások azonban, amit Jákób kaphatott, azok az azzal a szövetséggel járó áldások voltak, amit nagyapja, Ábrahám és apja, Izsák kapott. 1 Mózes 28-ban az Úr még többet tanított Jákóbnak a szövetségről és az azzal járó áldásokról.

A szentírások megértése

1 Mózes 28

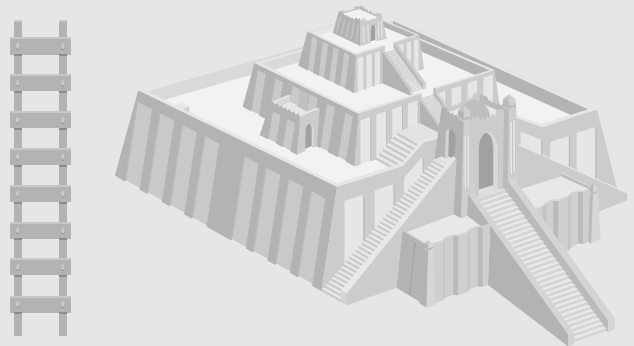
lajtorja (12. v.) – létra
megőrizzelek (15. v.) – vigyázzak rád, és megáldjalak téged

rettenetes (17. v.) – szent

oszlopul (18., 22. v.) – oltárnak

1 Mózes 28:10–28 – Jákób Bételben

Nem tudjuk pontosan, hogy nézett ki a lajtorja Jákób álmában. Mindenesetre a lajtorja a mennybe való „feljutást” jelképezi az Isten által biztosított és az ő szolgálói (az angyalok) által nyújtott eszközök által.

Elder Marion G. Romney azt tanította, hogy a lajtorján lévő lépcsőfokok azokat a szövetségeket jelképezik, amiket Istennel kötünk, és amik által közelebb kerülhetünk hozzá. Azt is mondta: „A templomok jelentik számunkra mindazt, amit Bétel jelentett Jákób számára.” („Temple – The Gates to Heaven”, *Ensign*, 1971. márc., 16. o.) A templomok az „Úr hegyei”, ahová azért megyünk, hogy az evilági dolgok fölé emeljük magunkat, közelebb kerüljünk Istenhez és a mennyhez, és hogy megtudjuk, miként lehetünk örökkön-örökké az ő jelenlétében. A templomban elnyert szertartások fontosak a felmagasztosulásunkhoz. Ezért a templom a „kapu” Istenhez és az örökkévaló élethez.

A szentírások tanulmányozása

1 Mózes 28 tanulmányozása közben végezz el egyet a következő tevékenységek (A–B) közül!

A Keresd meg az ígéreteket!

Izsák ígérete Jákób számára (3–4. v.)	Az Úr ígérete Jákób számára (13–15. v.)	Jákób ígérete az Úr számára (20–22. v.)
•		
•		

1 Mózes 28-ban arról olvashatunk, hogy Izsák és az Úr is bizonyos ígéreteket tett Jákób számára, és Jákób is ígéretet tett az Úrnak, hogy megtesz bizonyos dolgokat. Mondd el, milyen ígérek hangzottak el ebben a fejezetben, majd rendszerezd ezeket az ígéreteket az itt ábrázolt táblázathoz hasonló táblázatba!

B Rajzold meg a saját, mennybe vezető lajtorját!

- Rajzolj egy lajtorját a jegyzetfüzetedbe (a fent láthatók bármely fajtáját választhatod)! Nevezd el a fokokat vagy a lépcsőket azoknak a szertartásoknak a nevével, amiket meg kell, hogy kapj, illetve azoknak a szövetségeknek a nevével, amiket meg kell kötnöd Istennel ahhoz, hogy elnyerd az örök életet!
- Mutasd meg a rajzod a szüleidnek vagy egyházi vezetőidnek, hogy nézzék meg, nem hagyta-e ki valamit!

3. Írj arról, mit csinálsz most az életedben, hogy elnyerd ezeket a szövetségeket, illetve mit teszel azért, hogy érdemes légy azon szövetségek áldásai elnyerésére, amiket már megkötöttél!

1 Mózes 29

Jákób gyermekei, 1. rész

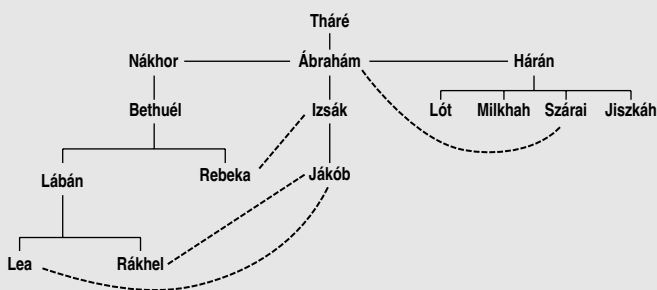
1 Mózes 32-ben arról fogsz olvasni, hogy az Úr Jákób nevét Izráelre változtatta. Az egyházban gyakran beszélünk „Izráel tizenkét törzséről”, ami Jákób (Izráel) tizenkét fiára és az ő utódaikra utal. 1 Mózes 29–30 Jákób házasságainak a történetét és tizenkét fia közül tizenegy fia születését meséli el.

A szentírások megértése

1 Mózes 29

nagy fenn a nap (7. v.) – a nap magasán van az égen, dél van
gyenge szemei (17. v.) – kedves és bájos szemei
szép tekintetű (17. v.) – minden tekintetben vonzó
hadd menjek be hozzá (21. v.) – hadd legyek a férje (szó szerint hadd menjek be az ő sátrába, és hadd éljek vele)
csaltál meg (25. v.) – vezettél félre

kitölteni a hetet (27–28. v.) – marad az ő házastársa, és várj addig, amíg az egyhetes házassági ünneplés véget nem ér; azelőtt semmit ne tégy
megnyitá annak méhét (31. v.) – gyermekekkel áldotta meg őt
magtalan (31. v.) – nem születhettek gyermekei
megszűnék a szüléstől (35. v.) – azután nem születtek gyermekei

A szentírások tanulmányozása

1 Mózes 29 tanulmányozása közben végezd el az A vagy a B tevékenységet!

A Képzeld magad a helyükbe!

Képzeld azt, hogy te vagy Jákób, Lea vagy Rákhel! Írj egy másik helyen élő közeli barátnak vagy családtagnak, és úgy meséld el neki az 1 Mózes 29-ben található történetet, mintha te valamelyik ember volnál ezek közül!

B Mi a jó házasság ára?

1. Volt olyan idő, amikor a férfi fizetett a nő apjának azért a jogért, hogy elvehesse a lányát. Mivel Jákóbnak kevés pénze volt, illetve nem volt pénze, mit tett, hogy kifizesse Lea és Rákhel kezéért a jogot?
2. Mondd el, miért lennél vagy miért nem lennél hajlandó megtenni azt, amit Jákób tett annak érdekében, hogy megszerezzen egy bizonyos hitvestársat!

3. Írj arról, milyen „ára” van ma egy jó, örökké tartó házasságnak!

1 Mózes 30

Jákób gyermekei, 2. rész

A szentírások megértése

1 Mózes 30

méhnek gyümölcset (2. v.) – gyermekeket
hogy szüljön az én térdeimen (3. v.) – hogy szolgálóként gyermeket hozzon világra nekem

mandragóra (14–16. v.) – a Földközi-tenger mellékén élő, a burgonyafélék családjába tartozó, vastag gyökerű növény

megajándékozott (20. v.) – megáldott
megnyitá az ő méhét (22. v.) – gyermekekkel áldotta meg őt
gyalázatomat (23. v.) – szegénymet és szomorúságomat

1 Mózes 30:25–43 – Jákób meggazdagodik

1 Mózes 30-ban arról olvasunk, hogy Jákób szeretett volna visszatérni atyja földjére. Megkérdezte Lábánt, magával viheti-e azokat a dolgokat, amiket a munkája révén szerzett. Csodával határos módon az Úr olyan gazdaggá tette Jákóbot, hogy sokkal több mindene lett, mint amennyit Lábán adni akart neki.

A szentírások tanulmányozása

A Jákób gyermekei

Jákób tizenkét fiának a nevét láthatod felsorolva az alábbi táblázatban születésük szerinti sorrendben. Gondosan tanulmányozd a táblázatot! Ki is emelheted vagy aláhúzhatod minden egyes fiú nevét, amikor először jelenik meg a neve a versekben. Ha így megjelölöd a szentírásaidat, amikor legközelebb olvasol, azonnal látni fogsz minden egyes nevet.

Gyermek neve	Anya	A név jelentése	Annak az oka, amiért ezt a nevet adták
Rúben	Lea	Lássátok, fiúl!	Lea boldog volt, hogy fiat szülhetett Jákóbnak még ha úgy is érezte, hogy nem nagyon szereti őt Jákób (lásd 1 Mózes 29:32).
Simeon	Lea	az Úr meghallgatott	Mivel az Úr meghallotta, hogy gyűlölik (lásd 1 Mózes 29:33).
Lévi	Lea	összekötöm	„Most már ragaszkodni fog hozzám az én férjem” (1 Mózes 29:34)
Júda	Lea	hálát ad	„Most már hálákat adok az Úrnak” (1 Mózes 29:35)
Dán	Bilha	ítélő	„Ítélt felőlem az Isten” (1 Mózes 30:6)
Nafthali	Bilha	küzdlelem	„Nagy tusakodással tusakodtam az én nénémmel” (1 Mózes 30:8)
Gád	Zilpa	szerencse	„És monda Lea: Szerencsém!” (1 Mózes 30:11)
Áser	Zilpa	boldog	„És monda Lea: Oh én boldogságom!” (1 Mózes 30:13).
Izsakhár	Lea	jutalom	„Megadta az Isten jutalmamat” (Mózes 30:18).
Zebulon	Lea	lakozás	„Most már velem lakik az én férjem” (1 Mózes 30:20)
József	Rákhel	Tegyen hozzá, szaporítsa (az Úr)!	„Adjon ehhez az Úr nekem más fiat is” (1 Mózes 30:24)
Benjámin	Rákhel	jobbkez fia (áldott)	Előrevetíti azt a tényt, miszerint ő lesz édesapja kedvenc gyermeke (miután Józsefet eladják testvérei).

1 Mózes 31

Jákób elhagyja Mezopotámiát (Mésopotámiát)

1 Mózes 31-ben az Úr azt parancsolta Jákóbnak, hogy menjen vissza szülőhelyére, ami neki lett ígérve a szövetség által. Amikor Jákób hazament, Lábán, az ő fiai és a szolgálói megharagudtak rá. Úgy érezték, Jákób magával vitt olyan javakat, amik Lábáné voltak, és irigykedtek arra, hogy az Úr gazdaggá tette Jákóbot. Lábán azért is haragudott, mert Jákób elvitte a leányait. Azonban arról is olvasunk, hogy Lábán igazságtalanul viselkedett Jákóbbal és saját lányaival azalatt a húsz év alatt, amíg Jákób közöttük élt. Sőt, meg is fosztotta lányait vagyönörökösödési joguktól. Rákhel – megkísérelve azt, hogy megszerzi örökségét – atyja kis házi bálványaival hagyta el a földet, amin Rákhel

vagyonának jogi leírása állt. Lábán Jákób és családja után eredt, majd megvitatták hogyan bánt Lábán Jákóbbal, és miért döntött úgy Jákób, hogy hazatér. Végül Lábán és Jákób ígéretet tettek, hogy nem bántják egymást, és hogy Jákób jól fog bánni Lábán lányaival és unokáival.

1 Mózes 32

Jákób hazafelé tart

Milyen volt Jákób és Ézsau kapcsolata, miután Jákób feleséget ment keresni? (Lásd 1 Mózes 27:41–45.) Ha Jákób lennél, milyen érzés volna hazamenni? Mit tennél ebben a helyzetben?

1 Mózes 32–33 Jákób visszatérésének a történetét meséli el, és azt, hogy miként készült az Ézsauval való találkozásra. Olvasás közben gondold át, mit tanulhatsz ebből a történetből azzal kapcsolatosan, hogy miként hozhatsz rendbe egy kapcsolatot, ami egyszer már megromlott!

A szentírások megértése

1 Mózes 32

pálczámmal (10. v.) – olyan sétabottal, ami pásztorbotként is szolgált állatok irányításához

hála (13., 21. v.) – aludt, megszállt

abból, a mi kezénél vala (13. v.) – vagyonából

nyáj (16., 19. v.) – állatok csoportja

megengesztelem (20. v.) – megnyugtatom

révén (22. v.) – folyóján

A szentírások tanulmányozása

A Alkalmazd a modernkori próféták szavát!

Gondolkozz el a következő, Spencer W. Kimball elnöktől származó kijelentésen, majd írd arról, hogy a kijelentés miként alkalmazható pár olyan dologra, amit Jákób tett 1 Mózes 32:1–23-ban!

„Ha békéért folyamodnánk úgy, hogy mi tennénk meg a kezdő lépéseket a nézeteltérés tisztázására, ha meg tudnánk bocsátani és feledni tudnánk teljes szívünkben, ha saját lelkünket tudnánk előbb megtisztítani a bűntől, a vádaskodásoktól és a keserűségtől, még mielőtt másokra vetjük a követ, ha előbb meg tudnánk bocsátani minden valós vagy vélt sérelmet, még mielőtt megbocsátást várnánk el saját bűneinkre, ha előbb saját adósságunkat törlesztenénk – legyen az sok vagy kevés – mielőtt adósságunkkal erőszakosak lennénk, ha előbb a saját szemünkben ki tudnánk venni a gerendát, mielőtt felnagyítjuk mások szemében a szálkát, akkor kicsoda nagyszerű világban élnénk!” (Conference Report, 1949. okt., 133. o.)

B Mit jelent ez?

1. Olvasd el Enosz 1:1–5-öt a Mormon könyvében, és mondd el, szerinted mit jelent az, hogy valaki „vívódik” az Úr előtt!
2. Szerinted Jákób miért vívódott az Úr előtt? (Segítséget találhatsz a 9–12. versekben.)
3. Jákób neve mit mond neked az ő Isten előtti vívódásáról? (Jákób nevének jelentése: mást kiszorító. Lásd 1 Mózes 25:26.)

1 Mózes 33

Jákób találkozik Ézsauval

A szentírások megértése

1 Mózes 33

unszolá (11. v.) – bízatta
gyengék (13. v.) – fiatalok

zaklatnak (13. v.) – túl gyorsan
és messzire visznek

A szentírások tanulmányozása

A Ézsau nézőpontja

Írd le az 1 Mózes 32–33-ban található történetet úgy, mintha te volnál Ézsau! Írj arról, milyen érzéseket tápláltál Jákób felé húsz évvel ezelőtt és most a történet idején! Használd az 1 Mózes 33-ban található információkat, hogy a történet a lehető leghitelesebb maradjon!

1 Mózes 34

Jákób fiainak bosszúálló cselekedetei

1 Mózes 33 utolsó részében azt olvastuk, hogy Jákób egy Sekhem nevezetű helyen telepedett le egy időre. 1 Mózes 34 arról a történetről szól, hogy egy Sekhem nevű férfi hogyan kényszerítette Dínát arra, hogy szexuális kapcsolatba lépjen vele. Ez feldühítette Dína fivereit. Ketten közülük, Simeon és

Lévi egy tervet hajtottak végre, aminek az lett a következménye, hogy meghalt Sekhem és a városában élő többi férfi. Jákóbot nagyon felmérgesítették fiai bosszúálló cselekedetei.

1 Mózes 35

Jákób visszatér Bételbe

1 Mózes 28-ban arról olvastunk, hogy Jákóbnak volt egy nagyon lényeges lelki élménye egy Bétel nevezetű helyen. Abban az időben az Úr megígérte Jákóbnak, hogy vele marad, és így haza tud menni, hogy újból szülőföldjén imádhassa az Urat. Tizenkét gyermekkel, és több mint húsz évvel később visszatért arra a szent helyre, ahol egy másik fontos lelki élményben is része volt. Olvasás közben gondolkozz el mindazon, amit Jákóbról megtudtál, és mindarról, ami utolsó bételi látogatása óta történt! Gondolkozz el továbbá azon, hogy Jákób élményei miként befolyásolhatták érzéseit Isten ígéretéről, amit neki tett Bételben ebben az időben.

A szentírások megértése

1 Mózes 35

idegen isteneket (2., 4. v.) –
bálványokat, szobrokat
rettentése (5. v.) – félelme,
tisztelete
származzanak a te ágyékdoból
(11. v.) – legyenek a te
leszármazottaid

emlékoszlop (14., 20. v.) – oltár
vajúdása (17. v.) – a szüléssel
járó fájdalma és erőfeszítése
hála (22. v.) – szexuális
kapcsolatba került valakivel

A szentírások tanulmányozása

A Készülj fel ellátogatni az Úr házába!

Héberül Bétel neve azt jelenti: „Isten háza”. Bétel Jákób számára azt jelentette, amit számunkra ma a templomok jelentenek. Ezt felismerve mit taníthat nekünk 1 Mózes 35:1–5 a templom látogatásával kapcsolatosan?

B Hasonlítsd össze azt, amit az Úr mondott Jákóbnak azzal, amit már másoknak is mondott!

Olvasd el, mit mondott az Úr Ábrahámnak 1 Mózes 12:1–3-ban, 15:17–21-ben, 17:1–8-ban, 22:15–18-ban! Miként hasonlíthatók ezek a szavak ahhoz, amit az Úr Jákóbnak mondott 1 Mózes 35:9–12-ben?

1 Mózes 36–37

József és a cifra ruha

1 Mózes 36-ban Ézsau számos leszármazottjának a nevét olvashatjuk (Ézsau Edómnak is nevezetik az 1. és a 43. versben). Ézsau utódai Jákób (Izráel) szomszédai voltak a bibliai idők során, és „edómitáknak” hívták őket.

Az elsőszülött fiú lett a család vezetője, miután apja elhunyt. Magára vállalta azt a felelősséget is, hogy gondoskodik a többi családtagról is. Ahhoz, hogy kötelességét teljesíteni tudja, kétszer annyi részesedést kapott örökségül apja földjéből és javaiból. Isten Ábrahámmal kötött szövetsége révén az elsőszülött fiúnak lelki kötelessége is voltak.

Rendszerint az elsőnek született fiú nyerte el az elsőszülöttséget. Rúben azonban érdemtelenné vált erre a megtiszteltetésre (lásd 1 Mózes 35:22; 1 Krónika 5:1). Józsefet illette meg az elsőszülöttség, aki Jákób második feleségének, Rákhelnek volt az elsőszülött fia. A „cifra ruha”, amit Jákób adott Józsefnek (lásd 1 Mózes 37:3) azt a tényt vélik érzékeltetni, hogy József nyerte el az elsőszülöttséget (lásd William Wilson, Old Testament Word Studies [1978], 82. o.: „colour”).

Ne feledd, hogy bár József volt Rákhel elsőszülött fia, Jákób fiai közül ő csak a tizenegyedik volt. Még akkor is, ha ő érdemes volt, el bírjuk képzelni, mit érezhetett a másik tíz idősebb fiú, amikor József nyerte el az elsőszülöttséggel járó áldásokat. Miközben 1 Mózes 37 egyes részeit olvasod, gondolkozz el azon, hogy érezted volna magad, ha abban az időben te lettél volna József!

A szentírások megértése

1 Mózes 37

rossz híreket hord vala feléjük (2. v.) – arról számolt be, hogy gonoszat cselekedtek (bátyjai)

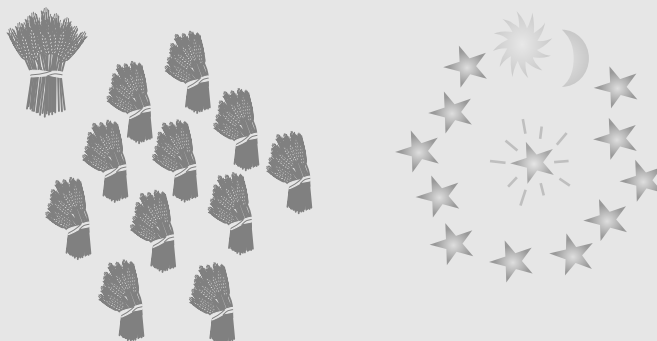
kévéket kötünk vala (7. v.) – búzaszálakat raktunk halomba

megdorgálá (10. v.) – megfedtte illetve megszigta

elméjében tartja vala (11. v.) – emlékezett

összebeszélének (18. v.) – megterveztek

fűszerszámot, balzsamot és mirhát (25. v.) – értékes, eladásra szánt cikkeket
zsákba öltözik (34. v.) – durva szövésű ruhába öltözött (egy olyan hagyomány volt ez, amivel bánatukat fejezték ki)

A szentírások tanulmányozása

1 Mózes 37 tanulmányozása közben végezz el kettőt az alábbi tevékenységek (A–C) közül!

A Adj címet az életrajznak!

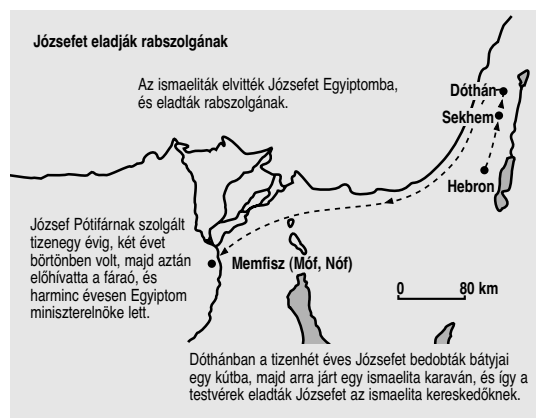
Ha megírnád József életrajzát egészen az 1 Mózes 37 végéig olvasható eseményekig, milyen címet adnál az életrajznak? Magyarázd el, miért!

B József megpróbáltatásai

1. Sorold fel azokat a megpróbáltatásokat 1 Mózes 37 alapján, amikkel József szembenézett!
2. Mit gondolsz, milyen érzései voltak Józsefnek megpróbáltatásaival kapcsolatban?
3. József megpróbáltatásai miben hasonlítanak azokhoz a megpróbáltatásokhoz, amikkel a mai fiatalok kerülnek szembe?

C Nyerj bepillantást a Mormon könyvéből!

1. Magyarázd el, szerinted Jákób miért „nem akara vizsgáztatni” (35. v.)!

2. Jákób megtartott egy darabot József ruhájából, amit fiai hoztak el neki. Később, amikor megtudta, hogy József nem

halt meg, József leszármazottjairól jövendölt. Olvasd el ezt a jövendölést Alma 46:24–25-ben, majd mondd el az olvasottakat a saját szavaiddal! Ez a jövendölés nemcsak a Mormon könyvebeli személyekre vonatkozik, hanem rád is, ha Efraim vagy Manassé (József fiai) törzseiből származol.

1 Mózes 38–39

József igazlelkűsége

1 Mózes 38 Júda történetéről szól, Jákób (Izrael) negyedik fiáról és az ő gonoszágáról. Azt olvassuk, hogy a szövetségen kívül kötött házasságot, és nem úgy gondoskodott a családjáról, mint ahogy kellett volna. Arról is olvasunk, hogy megszegte az erkölcsi tisztaság törvényét a menyével, bár akkor még nem tudta, hogy az asszony a menyéje.

Ezzel szemben 1 Mózes 39 arról szól, hogy József miként igyekezett jót cselekedni. Bár József híthű fiatalember volt, nagy megpróbáltatásokban volt része. Lehetséges volt, hogy soha nem látja viszont a családját. Te mit éreznél hasonló helyzetben? Távol azoktól, akik a te hitedet vallják, mit tennél vallási meggyőződésed és vallásgyakorlásoddal kapcsolatosan?

Egyik alkalommal Joseph Smith próféta ezt mondta elder George A. Smith-nek: „Soha ne csüggedj el! (...) [H]a belesülylyednék Nova Scotia legmélyebb gödrébe, és az egész Sziklás-hegység fölem tornyosulna, akkor megkapaszkodnék, hitet gyakorolnék, és megmaradnék jó bátorságban és [akkor] kimásznék a halom tetejére.” (John Henry Evans, Joseph Smith, an American Prophet [1933], 9. o.) 1 Mózes 39 olvasása közben nézd meg, József miként példázta azt, amiről Joseph próféta beszélt!

A szentírások megértése

1 Mózes 39

Fáraó (1. v.) – Egyiptom királya
szerecsés (2–3., 23. v.) – sikeres és áldott
az ő kezében, kezére bízta, kezébe adá (3–4., 6., 8., 22. v.) – az ő irányítása alá vont valamit
felvigyázójává (4. v.) – vezetőjévé; valakivé, akit megbíztak valamivel

hanem (6. v.) – kivéve
szép termetű (6. v.) – erős
hálni valakivel (7., 10., 12., 14. v.) – szexuális kapcsolatot létesíteni valakivel
az ő ura (16. v.) – Pótifár
semmi gondja nem vala (23. v.) – nem aggódott

1 Mózes 39:7–20 – József és Pótifár felesége

Ezra Taft Benson elnök ekképp magyarázta el József cselekedeteit: „Amikor József Egyiptomban volt, mi állt első helyen az életében: Isten, a munkája vagy Pótifár felesége? Amikor Pótifár felesége megpróbálta elcsábítani, József így válaszolt: »Hogy követhetném hát el ezt a nagy gonoszágot, és hogyan vétkezném az Isten ellen?« (1 Mózes 39:9)

Józsefet börtönbe vetették, mert Istent tette az első helyre. Ha hasonló döntés előtt állnánk, elsődlegesen kihez lennénk hűségesek? Tudjuk-e Istent helyezni a biztonság, a béke, a szenvedélyek, a jómód és az emberek általi tisztelet élvezete elé?

Amikor József választásra kényszerült, inkább Isten kedvében sem mint munkaadója feleségének kedvében akart járni. Amikor nekünk is döntenünk kell, mi is inkább Isten, nem pedig a főnökünk, a tanárunk, a szomszédunk vagy a kedvesünk kedvében akarunk járni? (Conference Report, 1988. ápr., 4. o.; vagy *Ensign*, 1988. máj., 4–5. o.)

A szentírások tanulmányozása

A Keress egy ismételt gondolatot!

1. Olvasd el a 2–3., 21. és 23. verseket, majd keress egy olyan kifejezést, ami mind a négy versben hasonló! (Ezt a kifejezést aláhúzhatod a szentírásaidban!) Szerinted miért volt fontos tudnia Józsefnek, hogy ez így van?
2. Az 1 Mózes 39-ben olvasottak alapján mit tett József, ami lehetővé tette, hogy a 2–3. versben lévő rész a 21. és 23. versben is igaz legyen?

B Szentírás-memoriter – 1 Mózes 39:9

1. Mit mondott József, miért áll ellen Pótifár felesége csábításának, hogy erkölcstelenséget kövessen el?
2. Mi tesz a legnagyobb benyomást rád József kijelentésével és cselekedeteivel kapcsolatban? Miként használhatnád fel ugyanezeket a gondolatokat ahhoz, hogy ellenállj az életedben felmerülő kísértéseknek?

1 Mózes 40

József a börtönben

Miközben 1 Mózes 40–41-et olvasod, keress meg több módját is annak, miként volt „az Úr Józseffel” (1 Mózes 39:21)! Gondolkozz el azon, hogy József semmilyen sikert nem ért volna el, ha nem állt ellent Pótifár felesége kísértésének. Olvasás közben figyeld meg, az Úr miként fordított egy rossznak tűnő helyzetet jóra!

A szentírások megértése

1 Mózes 40

főpohárnok (1–2. v.) – szolga
Józsefet rendelé melléjük (4. v.) – Józsefet tette felelőssé értük

mindegyik az ő álmának értelmé szerint (5. v.) – a két férfi álmának más-más jelentése volt
felmagasztalja a te fejedet (13. v.) – kihoz a börtönből, és kegyeltje leszel

A szentírások tanulmányozása

A Álmok és jelentésük

Készíts az alábbihoz hasonló táblázatot, majd írd bele a pohárnok és a sütőmester álmát és ezek jelentését, amit József fejtett meg!

	Az álom tartalma	Jelentése
Főpohárnok		
Fősütő- mester		

B Mondd el a véleményed!

Alapul véve azt, amit tudsz eddig József életéről, mondd el, miért volt képes megfejteni a fejezetben leírt álmokat!

1 Mózes 41

József és a fáraó

Hogy éreznéd magad, ha országod vezetője elé állítanának, hogy adj neki tanácsot? Mire gondolnál, és mit mondanál? Mit tennél, ha országod vezetőjévé válnál, az elnök, a király, a királynő vagy a miniszterelnök második emberévé? 1 Mózes 41 olvasása közben nézd meg, mit tett József ezekben a helyzetekben, majd cselekedeteit hasonlítsd össze azzal, ahogy te cselekednél!

A szentírások megértése

1 Mózes 41

szép (2., 4., 18. v.) – erős, egészséges

rút (3–4., 19–21., 26–27. v.) – gyenge, beteg

ösztvér (3–4., 19. v.) – sovány, nem egészséges

teljes (5., 7. v.) – érett

elnyelék (7., 24. v.) – megették

megemészti az éhség a földet (30. v.) – az összes élelmet elfogyasztják, amit a föld megtermel; a föld nem bír eleget termelni

bő esztendőben (34. v.) – élelemben gazdag években

vesződségemet (51. v.) – fáradozásomat

A szentírások tanulmányozása

1 Mózes 41 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Jellemezd vagy rajzolj!

Jellemezd vagy rajzolj egy képet a fáraó két álmáról, majd mondd el, József szerint mi volt az álmok jelentése!

B Fejezd be az alábbi mondatokat a saját szavaiddal!

1. Miután a fáraó elmesélte álmát Józsefnek, József ...
2. József javaslata az volt, hogy ...
3. A fáraó kinevezte Józsefet ...
4. Józsefnek volt két fia ...

C Szerinted mire gondolt?

1. Mondd el, szerinted mire gondolhatott József, és mit érezhetett az életével kapcsolatban a 41. fejezet végén, figyelembe véve azt, miként áldotta meg őt az Úr azóta, amióta Kánaánban volt családjával!
2. Szerinted milyen tanácsot adna József másoknak megpróbáltatásaikra vonatkozólag?
3. Mennyiben alakultak volna másként a dolgok, ha József engedett volna Pótifár felesége csábításának?

1 Mózes 42

József bátyjai Egyiptomba mennek

Tegyük fel, hogy valaki becsapott téged, és súlyos anyagi gondokat okozott neked: szinte egész vagyonedat elvesztetted! Később rendeződtek anyagi gondjaid, és eléggé meg is gazdagodtál. Miután meggazdagodtál, megtuátdad, hogy az, aki korábban kárt okozott neked most nagyon szegény, és az éhhalál küszöbén áll. Mit éreznél? Mit tennél? Miért?

Az 1 Mózes 42–45-ben leírt, Józsefről szóló történet nagyon hasonlít az imént vázolt helyzetre. Története el kell, hogy gondolkodtasson bennünket arról, hogyan bánunk azokkal, akik rosszat tesznek velünk. Olvasás közben azok nézőpontjából is szemlélhetjük a történetet, akik sérelmet okoztak. Miként kaptak ezek az emberek lehetőséget arra, hogy megváltozzanak, és miként nyújt az Úr számunkra hasonló lehetőségeket? Keress példákat erre a 42–45. fejezet olvasása közben!

A szentírások megértése

1 Mózes 42

idegennek mutatá magát hozzájok (7. v.) – nem mondta el nekik, ki ő
az ország védtelen részeit (9., 12. v.) – hogy milyen kevés élelem terem (arra utalva, hogy József bátyjai azért jöttek, hogy megnézzék, az egyiptomiak vajjon gyengék-e az élelem hiánya miatt)

egyikünk . . . nincsen meg hozzájok (13., 32. v.) – egyikünk halott
innen (15. v.) – vissza haza
szorongását (21. v.) – fájdalmát
nyomorúság (21. v.) – büntetés
véréit is keresik rajtunk (22. v.) – felelősek leszünk azért, amit vele cselekedtünk

A szentírások tanulmányozása

A Mi történt József bátyjaival?

„Bűntudat és mély fájdalom előzi meg a bűnbánatot. (. . .)

„A szenvedés nagyon fontos része a bűnbánatnak. Senki nem kezdett el még bűnbánatot tartani azelőtt, hogy ne érzett volna végtelen fájdalmat bűnei miatt.” (Spencer W. Kimball, *The Teachings of Spencer W. Kimball*, 87–88. o.)

A fenti kijelentéseket figyelembe véve, az 1 Mózes 42-ben keress és írd olyan dolgokról, melyek azt fejezik ki, hogy József bátyjai miként kezdtek el bűnbánatot tartani amiatt, amit Józseffel tettek! 1 Mózes 43–44 olvasása közben is keress erre való utalásokat!

1 Mózes 43

József bátyjai visszatérnek Egyiptomba

1 Mózes 42 végén Jákób (Izráel) úgy határozott, hogy nem küldi Benjámin Egyiptomba, bár Simeont még mindig ott tartották. 1 Mózes 43 olvasása közben nézd meg, miért változtatta meg döntését Jákób. Szerintetek mi történt, amikor József meglátta öccsét?

A szentírások megértése

1 Mózes 43

erősen fogadkozik (3. v.) – figyelmeztetett
kezes (9. v.) – felelős; Júda megígérte Izráelnek, hogy Kánaánban marad, és életét adja Benjáminért, ha Benjámin nem tér vissza Egyiptomból
balzsamot, . . . mézet, fűszerszámokat, mirhát, diót, mandulát (11. v.) – értékes dolgokat

ölj barmot (16. v.) – ölj le egy állatot élelemszerzésből
reánk rohanjon (18. v.) – okot találjon arra, hogy megbüntessen
gondviselőjéhez (19. v.) – a legfőbb szolgálóhoz
felgerjede szíve (30. v.) – mély szeretetet érzett
megtartóztatá magát (31. v.) – fékezte érzelmeit
részt (34. v.) – ételt

A szentírások tanulmányozása

A Keresd meg a jövődölés beteljesedését!

Olvasd el újra József álmait 1 Mózes 37:5–10-ben! Írd le, hogy pontosan hogyan is teljesedtek be ezek az álmok az 1 Mózes 42–43-ban leírtak alapján! Írd le azt is, hogy szerinted pontosan mely versekben olvashatunk az álmok beteljesüléséről!

1 Mózes 44

József próba elé állítja testvéreit

Korábban József és testvérei történetében nem úgy tűnt, hogy az idősebb fivérek sokat törődtek volna azzal, mi történt öccseikkel. Azzal sem törődtek sokat, hogy mit érez az édesapjuk. Olvasás közben figyelj meg, miként változtak meg József bátyjainak érzései!

A szentírások megértése

1 Mózes 44

jövendőlni tud (15. v.) – tudja, hogy mit csináltak anélkül, hogy bárki megmondaná neki
igazoljuk magunkat (16. v.) – válhatunk ártatlanná

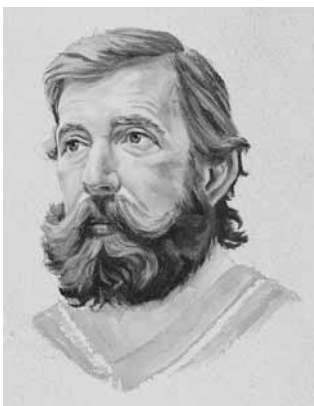
veszedelem találja érni (29. v.) – rossz dolgok történnek vele
kezes (32. v.) – felelős

A Miként jelképes értelmű ez a történet?

Brigham Young elnök ezt tanította: „Józsefet előre elrendelte Isten, hogy atyja háza népének testi üdvözítője legyen, és József leszármazottjait pedig, hogy Izrael háza népének lelki és testi üdvözítői legyenek az utolsó napokban.” (*Journal of Discourses*, 7:290. o.) Joseph Smith próféta Józsefnek, Jákób fiának egyenes ágú leszármazottja volt. A legtöbb egyháztag József két fiának, Efraimnak vagy Manassésnak a leszármazottjai. József újkori leszármazottjai (az egyház tagjai) miként teszik meg lelkiileg Izrael házáért azt, amit József valaha a földön tett a családjáért?

B Júda miként példázza Krisztust?

Írd le, hogy Júda 1 Mózes 44:18–34-ben leírt tettei hogyan hasonlíthatók az ő jövőbeni leszármazottjának, Jézus Krisztusnak a tetteihez?

1 Mózes 45

József felfedi magát fivérei előtt

1 Mózes 45-ben arról olvashatunk, hogy József végül felfedi magát testvérei előtt. A fejezet elolvasása előtt próbáld meg kitalálni, miként reagálnak majd József fivérei, az egyiptomiak és az apja, Jákób (Izrael)! Olvasd el és nézd meg, mi történt valójában!

A szentírások megértése

1 Mózes 45

nem tartóztatható (1. v.) – nem tudta fékezni érzelmeit
sem szántás, sem aratás (6. v.) – sem növények ültetése, sem élelem összegyűjtése

ne tekintsetek sóhajtvá (20. v.) – nem aggódjatok azok miatt
fölélede (27. v.) – erőre kapott

1 Mózes 45 tanulmányozása közben végezd el az A vagy a B tevékenységet!

A Írj naplóbejegyzést!

József nevében írd egy képzeletbeli naplóbejegyzést annak a napnak a végén, amikor felfedte magát testvérei előtt! Írd bele azt is, szerinted mire jött rá életével kapcsolatosan húsz évvel azután, hogy eladták Egyiptomba, és azt, milyen érzései lehettek az átélte nehéz megpróbáltatások miatt!

B Szerinted ők mit mondtak?

1 Mózes 45:25–27-ben arról olvashatunk, hogy József bátyjai elmesélik Jákóbnak, mi történt, amikor Egyiptomban voltak. Természetesen voltak azonban olyan részek a történetben, amiket nekik kellett kitalálniuk, mint például, hogy mi történt valójában Józseffel, amikor Jákób azt hitte, hogy meghalt a fia. Képzeld azt, hogy te vagy Júda, majd írd le, mit mondtál volna Jákóbnak ebben az esetben! A következő információk szerepeljenek abban, amit leírsz: hogyan változtak meg érzéseid az évek során (például hasonlítsd össze 1 Mózes 37:23–34-et 1 Mózes 43:3–10-zel és 44:14–34-gyel!), mely események hatására változtak meg érzéseid, miként érzel a múltbéli dolgok iránt, illetve az Egyiptomba való utazásaid során történtek iránt, különösen az utolsó alkalomra gondolva itt, amikor József felfedte magát!

1 Mózes 46

Apa és fiú újra találkoznak!

Jákób azt hitte, fia meghalt. Húsz év múlva megtudta, hogy József él, és hogy lehetősége lesz viszontlátni az ő szeretett fiát. Csak elképzelésünk van arról, milyen lehetett a találkozásuk! (Olvass erről 1 Mózes 46:28–30-ban.) Ez a fejezet tartalmazza Jákób (Izrael) összes leszármazottjának a nevét, akik elmentek és Egyiptomban éltek (lásd 8–27. v.).

A szentírások megértése

1 Mózes 46

látomásban (2. v.) – álomban életmódok (33. v.) – munkátok

A szentírások tanulmányozása

A József: Krisztus előrevetítése

Egyik különleges módja annak, ahogy néhány ősi próféta bizonyosságot tett Krisztusról az volt, ahogyan éltek illetve a velük megtörtént dolgokon keresztül fejeződött ki az ő bizonyosságuk. Ha alaposan megfigyeljük a próféták életét, példákat illetve típusokat találunk arra, mi történik majd az Üdvözítővel vagy hogy mit fog mondani illetve hogyan fog cselekedni az Üdvözítő. József, Egyiptomban eltöltött ideje számos ilyen példával szolgált.

Nézd át József történetét (lásd 1 Mózes 37–46)! Írd le József életéből – a lehető legrészletesebben – azokat a dolgokat, amik hasonlítanak azokhoz a dolgokhoz, melyek Jézus Krisztussal történtek vagy amelyek az Üdvözítőről tanítanak nekünk valamit. Ezt a feladatot másokkal is megbeszélheted, és így számos részlet lesz kidolgozva. Voltak tanulók, akik akár tizenöt-husz különböző dolgot találtak a szentírásokban Józsefről, amik Krisztus előképeinek tekinthetők.

1 Mózes 47–48

Jákób magáévá fogadja József fiait

1 Mózes 47 arról szól, mi történt az éhség időszakának utolsó öt évében. Az éhség annyira felerősödött, hogy az emberek élelemre cserélték személyes tárgyainkat és földjüket. A csere miatt fokozatosan szinte minden a fáraó tulajdonába került az országban.

1 Mózes 47 végén azt olvashatjuk, hogy Jákób közel állt a halálhoz. Csupán egyetlen kérése volt: abba a földbe temessék el, amit Isten ígért neki, az ő atyjainak és az ő utódainak.

Mielőtt meghalt, Jákóbnak ki kellett osztania a születési előjoggal járó kötelességeket. Általában az elsőszülött fiú kapta az elsőszülöttségi áldást és az ezzel járó kötelességeket. Ugyanakkor Izsák valójában nem az első fiúgyermek volt Ábrahámnak. Jákób nem az elsőszülött fia volt Izsáknak. József majdnem az utolsó fia volt Jákóbnak. Mégis mindhárom ember megkapta az elsőszülöttségi áldásokat. 1 Mózes 48-ban azt olvashatjuk, hogy Efraim nyerte el az elsőszülöttségi jogot idősebb fivére,

Manassé helyett. Nem tudjuk, hogy miért volt Efraim a kiválasztott fiú. Tudjuk, hogy Isten törvényei és céljai szerint választ (lásd T&Sz 130:20–21). Bár Efraim nyerte el az elsőszülöttséget, Manassé áldásai szintén nagyok azok miatt az ígérek miatt, amit József minden utódának ígért az Úr (lásd 1 Mózes 49:22–26; 5 Mózes 33:13–17). Továbbá József mindkét fiát „magáévá fogadta” Jákób (lásd 1 Mózes 48:5). Az elsőszülöttség miatt Józsefet atyja örökségének kétszer annyi (azaz kétharmadnyi) része illette meg. Efraimnak kellett vezetni Izráel családját. Efraim és Manassé is kaptak egy-egy részt József, atyja után elnyert kétharmadnyi örökségből, és Izráel két törzsévé váltak.

1 Mózes 49

Pátriárkai áldás Izráel fiai számára

1 Mózes 49 a próféta és pátriárka Jákób (Izráel) közvetlenül halála előtt tizenkét fiának adott áldásait tartalmazza. Figyeld meg különösen a Júdának adott áldásokat, akinek a leszármazottjai közé tartozik Jézus Krisztus, és a Józsefnek adott áldásokat, akinek a leszármazottjai közé tartoznak azok az emberek, akikről a Mormon könyvben olvashatunk, valamint a visszaállítás óta élt egyháztagok nagy része is!

Ahhoz, hogy jobban megértsük ezt a fejezetet, segítségünkre lehet az, hogy tudjuk, ez a rész héberül eredetileg költői formájában lett lejegyezve. Azt a költői eszközt, amit leggyakrabban alkalmaztak a szentírásokban – különösen az Ószövetségben – „megfelelésnek” hívjuk. Ez azt jelenti, hogy az író vagy beszélő mond valamit, majd megismétli azt egy másik szót használva. Figyeld meg a két kifejezést a 11. vers végén:

- „ruháját borban mossa”
- „felöltőjét a szőlő vérében [mossa]”

A szentírások megértése

1 Mózes 49

rátok következnek (1. v.) – veletek fog történni

méltóságban (3. v.) – tiszteletben

állhatatlan (4. v.) – vakmerő

megfertőztetted (4. v.) – tisztátalanná tetted (lásd 1 Mózes 35:22)

nyoszolyámba (4. v.) – ágyamba

veri őt fel (9. v.) – kelti őt fel

bot (10. v.) – jogar, ami az uralkodásra való felhatalmazást jelképezi

királyi csemegét (20. v.) – ritka, királyoknak jutott dolgokat

keserítik (23. v.) – nagy alázatra kényszerítik

mereven marad kézíve (24. v.) – erős marad

meghaladják (26. v.) – nagyobbak, mint

ragadozó (27. v.) – mohón eszik, erővel és erőszakkal veszi el az ételt

ragadományt eszik (27. v.) – mindent megeszik

kimúlék (33. v.) – meghalt

Jákób Júdának és Józsefnek adott áldásai

Júda

József

A szentírások tanulmányozása

1 Mózes 49 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Keresd meg az áldásokat!

Húzd alá a szentírásaidban Izráel tizenkét fiának a nevét azért, hogy könnyen észrevedd, hol található Izráel minden egyes fiának adott áldása! Írd le, milyen különleges áldásokat kapott Júda és József! Van két áldás, ami kiugrik a többi közül.

B Pátriárkai áldások

Az 1 Mózes 49-ben olvasható áldások a pátriárkai áldásokhoz hasonlíthatók. Ha van pátriárkai áldásod, mondd el, mit jelent az számodra!

vagy

Mondd el, miért kapunk pátriárkai áldást, és milyen követelményeknek kell eleget tenni ahhoz, hogy egy ilyen áldásban részesülhessünk!

C Hogyan teljesedett be ez a prófécia?

Magyarázd el, mit jelent 1 Mózes 49-ben a 22. vers! Segítségképp olvasd el 1 Nefi 5:14–16-ot és Jákób 2:25-öt, melyek leírják, melyik törzsből származnak a Mormon könyvében szereplő emberek! Azt se feledd el, amit elder LeGrand Richards mondott, miszerint az 1 Mózes 49:26-ban lévő „örök halmok” Észak-, Dél- és Közép-Amerikára vonatkoznak (lásd Conference Report, 1967. ápr., 20. o.)!

1 Mózes 50

Jákób és József meghal

A Biblia Izráel házáról való feljegyzés. 1 Mózes a Teremtés könyvének is szokták nevezni, ami a „kezdetekre” utal. A Teremtés könyve a kezdetek könyve, ahol a világ kezdetéről és Izráel házának a kezdetéről olvashatunk. 1 Mózes 50 az utolsó fejezete a Teremtés könyvének és Izráel (Jákób) haláláról szól. Ebben az értelemben 1 Mózes 50 a „kezdetek végét” jelenti.

Az 1 Mózes 50 nagy része nincs a Bibliában, de arról a részről, ami hiányzik, Joseph Smith próféta kinyilatkoztatást kapott. Joseph Smith kiegészítései említést tesznek Mózesről is, így átmenetet képeznek Mózes I. és II. könyve között.

A szentírások megértése

1 Mózes 50

bebalzsamozni (2–3., 26. v.) – előkészíteni a temetéshez

szérűjéhez (10. v.) – ahhoz a helyhez, ahol elkülönítik a búzaszemeket a szarától

A szentírások tanulmányozása

1 Mózes 50 tanulmányozása közben végezd el az A tevékenységet:

A Miért aggódtak?

1. Szerinted miért tették József testvérei azt, amit tettek 1 Mózes 50:14–21-ben?
2. Hogyan mutatott József krisztusi példát?

Mózes II. könyvét (továbbiakban 2 Mózes) a Kivonulás könyvének is szokták nevezni. A Kivonulás könyvében olvashatunk Mózes születéséről, prófétai elhívásáról, és arról, hogyan vezette ki Izráel gyermekeit Egyiptomból.

Miért olvassuk 2 Mózeset?

Számos oka van annak, hogy miért lényeges 2 Mózes ma az utolsó napi szentek számára. 2 Mózes első része egy inspiráló történetről szól: miként vezette ki Mózes próféta – csodával határos módon – az izraelitákat a szolgaságból.

Lényeges vallási eseményeket is megismerünk, mint például a zsidó húsvét (azaz a pászka ünnepe) bevezetése, a Vörös-tenger kettéválasztása, és a tízparancsolat megadása. A 2 Mózesben leírt tanításokból hitet meríthetünk arra vonatkozóan, hogy az Úr magához vezeti az ő népét azért, hogy prófétákat nevel, akik tanítják és vezetik az embereket, valamint azért, hogy törvényt ad a népnek, szövetséget köt velük törvénye megtartására, és templomokat állít fel, ahol elnyerhetik a szövetségeket és még inkább imádhathják őt. Az Úr azt ígéri, hogy azok az emberek, akik igazak és hithűek, az ő jelenlétében lehetnek majd.

2 Mózes tanulmányozásának előkészítése

1 Mózes vége és 2 Mózes eleje között van egy olyan időszak, amelyről nem tesz említést a Biblia. Ezalatt az idő alatt Izráel gyermekei megsokasodtak, és jólétben éltek azon a földön, amit a József idejében uralkodó fáraótól kaptak. Pár év múlva egy olyan új dinasztia jutott hatalomra, ami nem tisztelte József családját, és szolgaságba hajtották az izraelitákat.

2 Mózes első része Mózes történetéről szól, valamint arról, hogy milyen szerepe volt Mózesnek Izráel gyermekei kiszabadításában (lásd 1–18. fejezet). 2 Mózes többi része arról szól, miként állítottak fel újra vallási törvényeket és szövetségeket, és hogyan állt vissza az imádat Izráel gyermekei között. Ezeket a törvényeket és szövetségeket azért kapták az izraeliták, hogy felkészültek legyenek belépni arra a földre, melyet Isten, Ábrahám utódai lévén, nekik ígért (lásd 19–40. fejezet).

Sajnos az izraeliták sokszor zúgolódtak amiatt, Isten hogyan bánik velük. Mindez lázongáshoz és engedetlenséghez vezetett. Elégedetlenkedéseik és lázadásuk miatt az Úr nem adta meg nekik mindazt az áldást, amit szeretett volna. Olvasás közben lehet, hogy meglepődsz azon, mennyire irgalmas volt az Úr az izraelitákhoz, még akkor is, amikor azok öellene fordultak.

2 Mózes 1

Bátor bábák

Mit teszel, amikor tudod, hogy valami nem helyes, de befolyásos és fontos emberek azt mondják neked, hogy akkor is tedd meg? 2 Mózes 1 egy csoport asszonyon keresztül példázza a fent leírt helyzetet.

A szentírások megértése

2 Mózes 1

bánjunk okosan vele (10. v.) – úgy irányítsuk őket, hogy az a hasznukra váljék

robotmestereket (11. v.) – olyan embereket, akik nehéz munkára fogják őket (az izraelitákat)

bábák (15–21. v.) – asszonyok, akik gyermekek születésénél segídeknek

félék az Istent (17., 21. v.) – tisztelték Istent, és jobban törődtek vele, mint más dolgokkal

A szentírások tanulmányozása

2 Mózes 1 tanulmányozása közben végezd el az A és a B, vagy a C tevékenységet!

A Fejezd be ezeket a mondatokat!

1. A fáraó azért nehezítette meg Izráel gyermekeinek az életét, mert ...
2. A fáraó azt parancsolta a bábáknak, hogy ...
3. A bábák azért nem engedelmeskedtek a fáraó parancsának, mert ...

B Keresd meg a tantételt!

Olvasd el a Tanok és szövetségek 3:7–8-at! Miként vonatkozik ez arra, amit a bábák tettek? A 7–8. vers mellé a margóra írhatod, hogy „2 Mózes 1:15–22”.

C Alkalmazd a tantételt!

1. Írd le, szerinted könnyebb-e azt félni, amit a barátok gondolnak vagy könnyebb-e Istent félni! Miért?
2. Mondj egy példát arra, hogy a te korosztályodba tartozó fiatalok miért félnek jobban az embert, mint Istent! Írj a füzetbe egy levelet valakinek, aki ezzel a kihívással néz éppen szembe, és segíts megértetni vele, hogy mit kell tennie! A levél megírásánál használd fel a Tanok és szövetségek 3:7–8-ban tanultakat valamint a 2 Mózes 1-ben olvasott történetet!

2 Mózes 2

Mózes ifjúkora

Tudjuk, hogy az egyházban „Isten hatalmazza fel az embereket” mielőtt ezek az emberek Istent képviselnék a nép előtt. (Hittételek 1:5) Az apostolok cselekedeteiről írt könyv 7. fejezetében le van jegyezve, hogy Mózes nyilvánvalóan tudta, hogy ő lesz az, aki segíteni fog a zsidók Egyiptomból történő kiszabadulásában. 2 Mózes 2 olvasása közben, nézd meg, hogy az Úr miként

készítette fel Mózeset arra, hogy egy nagyszerű munkát vigyen véghez népéért, és hogy vajon Mózes mit tanulhatott az ő tapasztalataiból! Mózes tapasztalatairól való elmélkedéseid segítségedre lehetnek abban, hogy elgondolkozz, vajon te hogyan szolgálhatnád az Urat életed során. Hogyan készíted fel magadat most ezekre a kötelességekre? Mit teszel ahhoz, hogy ezek a felkészítő tapasztalatok a lehető legjobban váljanak hasznodra?

A szentírások megértése

2 Mózes 2

gondja vala rájuk (25. v.) – ismerte körülményeiket

A szentírások tanulmányozása

A Fordulj segítségért az Újszövetséghez!

Olvasd el Ap. csel. 7:22–29-et és Zsidók 11:24–27-et! Ezután végezd el a következő tevékenységeket!

1. Mondd el, hogy az a körülmény vagy helyzet, amiben Mózes nevelkedett, miként készítette őt fel különösen arra, hogy megszabadítsa Izráel gyermekeit!
2. Mondd el, mit próbált Mózes tenni, amikor megölt egy egyiptomi férfit! (Lásd 2 Mózes 2:11–12.)

B Mózes felkészülése

Ahhoz, hogy jobban megértsd, mi történt Mózesrel, mialatt Midián földjén tartózkodott, olvasd el 2 Mózes 2:15–22-t! Nézd meg 2 Mózes 3:1-ben, hogy mi volt Réhuel másik neve (lásd 2 Mózes 2:18)! Azután olvasd el a Tanok és szövetségek 84:6-ot, és nézd meg, mit tudott Réhuel megadni Mózesnek! Írj három olyan tapasztalatot a jegyzetfüzetedbe, melyek Mózesrel történ-

tek meg Midián földjén, és amiket te a legfontosabbaknak tartasz Mózes, Izráel gyermekeivel való munkájának előkészítésében!

2 Mózes 3

Az égő csipkebokor

Kaptál valaha olyan feladatot, amiről úgy érezted, nem tudod sikeresen elvégezni, mert alkalmatlannak találtad magad a feladatra? Ha volt már ilyen tapasztalatod, miért próbálkoztál mégis? Ha nem volt még ilyen tapasztalatod, mi kellene ahhoz, hogy mégis megpróbáld elvégezni a feladatot? 2 Mózes 3–4 arról szól, amikor az Úr elhívja Mózeset Izráel gyermekeinek, Egyiptomból történő kiszabadítására. Azt olvassuk, hogy Mózes nem érezte magát elég jónak ahhoz, hogy kiszabadítsa az ő népét. Majd arról olvashatunk, hogyan nyugtatta meg az Úr Mózeset, és miként segített neki. Éther 12:27 mit tanít az Úr, számodra és Mózes számára adott ígéretéről?

A szentírások megértése

2 Mózes 3

nem emésztetik vala (2. v.) – nem égett el
megemlékeztem rólatok (16. v.) – vigyáztam rátok

• **kinyújtom ... az én kezemet** (20. v.) – használni fogom hatalmammat

2 Mózes 3:11–16 – „Vagyok a ki vagyok”

A „Vagyok a ki vagyok” „Jehovának”, Jézus Krisztus egyik nevének egy formája. Mózes és az izraeliták a név alatt azt értették, hogy Isten örök, és nem embertől származik, mint a többi isten abból az időszakból. Ezzel a névvel azt fejezte ki Isten, hogy ő a mindenható, igaz és élő Isten. Az izraeliták nagy tiszteletben tartották ezt a nevet, és kijelentették, ha azt valaki a szájára veszi, istenkáromlást követ el.

Amikor ez a név fordul elő az Ószövetség héber nyelvű szövegében, Jehovát legtöbbször úgy fordították, hogy az „Úr”. Az Újszövetségben egy csoport zsidó meg akarta ölni Jézust, mert arról tett tanúságot, hogy ő volt az „én vagyok”, aki Mózeshez és a többi prófétához szólt (lásd János 8:58). Ez az újszövetségi utalás megerősíti azt, hogy Jézus Krisztus Jehova, az Ószövetség Istene.

A szentírások tanulmányozása

A Tudj meg többet Istenről!

2 Mózes 3 arról szól, hogy Isten megjelent Mózesnek, és elhívta őt prófétájának. A 3. fejezet tanulmányozásakor nemcsak azt tudjuk meg, mire lett elhívva Mózes, hanem magáról Istenről is megtudunk valamit.

1. Írd le, mit tudsz meg Istenről azok alapján, amit mondott és tett 2 Mózes 3 szerint!
2. Azok az igazságok, amiket Istenről tudtál meg ebben a fejezetben, hogyan segíthetnének valakinek, aki a bűn fogságában él (csakúgy, mint ahogy Izráel Egyiptom fogságában volt), vagy egy olyan embernek, akinek el kell végeznie egy nehéz feladatot (csakúgy, mint Mózesnek)?

2 Mózes 4

Mózes visszatér Egyiptomba

Olvasd el a 2 Mózes 3 bevezetőjét!

A szentírások megértése

2 Mózes 4

kebeledbe (6–7. v.) –
a mellkasodhoz

poklos (6. v.) – leprás,
bőrbetegségben szenved

ékesenszóló (10. v.) –
jól beszélő

tegnaptól (10. v.) – a múltban

A szentírások tanulmányozása

A Mi lesz, ha nem hisznek nekem?

Mózes félelmei, kétségei és aggályai	Az Úr miként háritotta el az aggodalmaskodást
☐	
☐	

Készíts az alábbihoz hasonló táblázatot! Töltsd ki a táblázatot aszerint, amit 2 Mózes 4-ben tudtál meg Mózes feladatával kapcsolatos aggályairól, és arról, hogy mit tett az Úr Mózes megnyugtató végett!

2 Mózes 5

A keményszívű fáraó

Amikor helyesen cselekszünk, nem mindig azonnal kapjuk érte a jutalmat, illetve előfordul, hogy nem azonnal sikerül elérni vágyainkat. Hitünk fontos próbája az, amikor tudásunk szerint helyesen cselekszünk és nem azonnal kapjuk meg ezért a jutalmat vagy úgy tűnik, hogy a dolgok inkább csak rosszabbra fordulnak (lásd Éter 12:6).

2 Mózes 4 végén arról olvasunk, hogy Mózes visszatért Egyiptomba, majd jeleket és csodákat mutatott az ő népének. Az emberek hittek neki, és buzgón követték őt szabadítóként betöltött szerepében. A 2 Mózes 5 olvasása közben figyelj meg, hogyan és miért változott meg az emberek hozzáállása! Azon is gondolkozz el, hogy te vajon hogyan cselekednél hasonló helyzetben!

A szentírások megértése

2 Mózes 5

ünnepet üljének nékem (1. v.) –
imádjanak és tiszteljenek engem

dőghalállal (3. v.) – járvánnyal,
pestissel

restek (8., 17. v.) – lusták

hajtsanak (9. v.) – figyeljenek
tarlót (12. v.) – a learatott búza,
árpa stb. kis, rövid szára
rossz hírbe kevertetek minket
(21. v.) – elértétek, hogy a fáraó
gyűlöljön minket

A szentírások tanulmányozása

Végezd el az A, majd vagy a B vagy a C tevékenységet!

A Foglald össze, miről szól a fejezet!

Foglald össze 2 Mózes 5-öt a következő példa szerint! Fejezz be minden mondatot a saját szavaiddal!

Mózes és Áron azt kérték a fáraótól, hogy ...

és erre

a fáraó azt válaszolta, hogy ...

és erre

az izraeliták azt mondták a fáraónak, hogy ...

és erre

a fáraó azt mondta, hogy ...

majd erre

az izraeliták azt mondták Mózesnek és Áronnak, hogy ...

B Írj egy képzeletbeli naplóbejegyzést!

Jegyezd fel, mit írtál volna le 2 Mózes 5 végére, ha hasonló élményben lett volna részed, mint Mózesnek és Áronnak!

C Magyarázz el egy fontos gondolatot!

Írd meg az izraelitáknak, miért engedi meg néha az Úr, hogy a körülmények inkább nehezedjenek, mintsem könnyebbek lennének akkor, amikor helyesen cselekszünk! Akár a régi időkbeli való, akár újkori szentírással is válaszolhatsz a kérdésre, vagy az általános felhatalmazottak kijelentéseit is felhasználhatod, ha hozzá tudsz ezekhez férni.

2 Mózes 6

Én vagyok az Úr

2 Mózes 5 végén azt látjuk, hogy Mózes is és Izráel gyermekei is elkeseredettek voltak. Úgy tűnt, hogy az Istennek való engedelmség inkább csak még több nehézséget hozott rájuk. 2 Mózes 6-ban az Úr ígéretét olvashatjuk, miszerint kiszabadítja és megtartja népét.

A szentírások megértése

2 Mózes 6

kinyújtott karra (6. v.) – ez a kifejezés a hatalom egyik szimbóluma

kislelkűség (9. v.) – elkeseredettség

A szentírások tanulmányozása

A Keress bátorításra utaló üzeneteket!

2 Mózes 6-ban válaszld ki azt a kettő, szerinted biztató dolgot, amit az Úr az izraelitáknak mondott! Mondd el, szerinted miért hatott mindkét üzenet bátorítóan Izráel gyermekei számára, és hogyan lehetne bátorító hatású egy olyan ember számára, aki megpróbáltatásokkal és kihívásokkal néz ma szembe!

2 Mózes 7–10

A csapások

2 Mózes 5-ben az Úr megadta a fáraónak azt a lehetőséget, hogy egyszerűen hagyja elmenni Izráel gyermekeit, de a fáraó nem engedte el őket. 2 Mózes 7 Mózes és Áron a fáraóval való összetűzéseivel kezdődik. Mózes és Áron arra kérték a fáraót, hogy engedje elmenni az izraelitákat. Azt mondták, ha nem engedi el őket, Isten meg fogja mutatni hatalmát: különböző csapásokkal és gondokkal sújt le majd Egyiptomra. Végül azokat a jeleket, amiket Isten küldött, úgy hívjuk hogy az „Egyiptomra mért csapások”. 2 Mózes 7–10 kilenc különböző csapásról számol be. A tizedik csapást 2 Mózes 11–13 taglalja.

Az Úr irgalmasságát fejezi ki az a tény, hogy az ilyen sok csapást mért Egyiptomra. Ahelyett, hogy azonnal elpusztította volna a fáraót és az egyiptomiakat, számos lehetőséget adott nekik, hogy elismerjék őt és az ő hatalmát. Az Úr célja az, hogy minden

gyermeke őhozzá forduljon. Csak miután kilenc alkalommal mutatta be az Úr az ő nagy hatalmát, és miután a fáraó teljes mértékben megkeményítette a szívét, csak ezután készítette elő az Úr a pusztító tizedik csapást.

Ahhoz, hogy a történetet egészében megértsd, „A szentírások megértése” című rész segíteni fog neked az egyes fejezetekben előforduló szavak és kifejezések magyarázatával. „A szentírások tanulmányozása” című rész egy nagy részbe fogja össze a négy fejezetet.

A szentírások megértése

2 Mózes 7

seregeimet (4. v.) – emberek csoportját, népemet

kinyujtándom kezemet (5. v.) – megmutatom hatalmam
edényekben (19. v.) – tartályokban

2 Mózes 7 – A fáraó varázslói hogyan tudtak „csodákat” tenni?

Amikor Joseph Fielding Smith elnök még a Tizenkét Apostol Kóvruma elnöke volt, ezt mondta: „Minden korban és szinte minden országban előfordul, hogy az emberek nagyon rejtélyes és misztikus erőkkel játszanak; ezekkel az erőkkel gyógyítanak betegeket és visznek véghez csodákat. Jövendőmondók, varázslók és csillagjósok voltak valaha az ősi királyok udvaraiban. Rendelkeztek bizonyos erőkkel, melyek segítségével jövendöltek, megfejtették és megoldották az uralkodó problémáit, álmait stb. (. . .)

Az Üdvözítő kijelentette, hogy Sátánnak hatalma van arra, hogy megszálljon férfiakat és nőket, majd fájdalmasan lesújtson rájuk [lásd Máté 7:22–23; Lukács 13:16]. (. . .) Ne feledjétek, Sátán hatalmas tudással rendelkezik, ezért hatalmat gyakorolhat és bizonyos mértékig befolyással lehet az elemekre, amikor valamilyen nagyobb erő nem lép az útjába!” (*Answers to Gospel Questions*, 5 kötet [1957], 1:176., 178. o.)

2 Mózes 8

egész határod (2. v.) – az egész országot

békáktól pozso (3. v.) – tele van békával

ártalmas (24. v.) – nagy és erős
ámítson (29. v.) – tisztességtelenül viselkedjen

2 Mózes 9

döghalállal (15. v.) – járvánnyal, pestissel

fundáltatott (18. v.) – teremtetett

2 Mózes 10

határ (4., 14., 19. v.) – ország, terület

romlásunkra (7. v.) – problémánk, valami, ami bajt okoz nekünk
fűvét (12., 15. v.) – növényét

A Miért küldött Isten csapásokat?

Olvasd el 2 Mózés 7:1–7-et és 9:16-ot, majd mondd el, mit mondott az Úr arról, miért fog jeleket és csodákat mutatni!

B Melyik csapásról van szó?

Készíts a következőhöz hasonló táblázatot, majd töltsd ki az egyes csapásokról (összesen kilenc) olvasott információkkal!

Utalás	Csapás	Mit tett Mózes és Áron a csapás előtt?	Milyen hatással volt a csapás az egyiptomiakra?	Milyen hatással volt a csapás az izraelitákra?	Miként reagált a fáraó és az ő szolgálói a csapásra?
2 Mózés 7:14–25					
2 Mózés 8:1–15					
2 Mózés 8:16–19					
2 Mózés 8:20–32					
2 Mózés 9:1–7					
2 Mózés 9:8–12					
2 Mózés 9:13–35					
2 Mózés 10:1–20					
2 Mózés 10:21–29					

2 Mózés 11–12

A zsidó húsvét, azaz a pászka ünnepe

2 Mózés 11 a 2 Mózés 10 végének a folytatása, amikor Mózes és a fáraó szemtől-szembe beszélnek egymással. Amíg Mózes még a fáraónál tartózkodott, kinyilatkoztatást kapott a tizedik és egyben végső csapásról. Elmondta a fáraónak, hogy az utolsó csapás az lesz, hogy minden elsőszülött meg fog halni az országban. A fáraó most is ugyanúgy reagált, mint előtte: megkeményítette szívét, és nem törődött Mózes figyelmeztetésével. Mózes akkor eltávozott, és soha többé nem látta a fáraó arcát. (lásd 2 Mózés 10:29; lásd még 28. vers)

A 2 Mózés 11–12-ben leírt tizedik és egyben utolsó csapás hatalmas tragédia volt az egyiptomiak számára. A végső csapás az izraeliták történelmének is egyik legfontosabb eseménye volt, ahogy Isten megmutatta hatalmát népe kiszabadítása közben. Mind azok számára, akik hisznek Jézus Krisztusban, ez az esemény – ismert nevén a pászka ünnepe – az egyik legerőteljesebb ószövetségi szimbólum Jézus Krisztusról, és ez megerősítheti az ő engeszteléséről való bizonyosságunkat. Olvasás közben figyelj meg, hogyan hasonlítható Krisztus engeszteléséhez az, ahogyan Isten csodálatos módon kiszabadította az izraelitákat az egyiptomi fogságból! Majd gondolkozz el azon, Jézus Krisztus hogyan szabadít meg minket a bűn lelki fogságából!

A szentírások megértése

2 Mózés 12

hinteni (7., 22. v.) – tenni, megjelölni
kovásztalan kenyér (8., 15., 17–18., 20. v.) – élesztő nélküli készült kenyér
keserű fűvekkel (8. v.) – keserű növényekkel
derekaitokat felövezve (11. v.) – derékszíjakokat a köpönyegetekre csatolva
örök rendtartás szerint (14., 17. v.) – szent szertartás illetve örök törvény gyanánt

kovász (15., 19. v.) – élesztő
estvéjig (18. v.) – napnyugtáig
izsópot (22. v.) – egy fajta növényt
edényben (22. v.) – egy mély tálhoz hasonló tartályban
szemöldökfa (22–23. v.) – ajtókeret felső vízszintes fája
késhetének (39. v.) – maradhatnak, időzhetnek
serege (41. v.) – emberek
idegen származású (43. v.) – nem izraelita

2 Mózés 11:2 – Miért kérte az Úr az izraelitáktól, hogy kérjenek kölcsön dolgokat, amikor elmenni készültek?

A *kérni* szó itt nem ugyanazt jelenti, mint amit nekünk ma jelent. Héberül a kérni szó követelést jelent. Más szóval az izraeliták fizetséget kértek az évek során az egyiptomiaknak nyújtott szolgálatuk fejében. Az akkori csapások hatására az egyiptomiak meglágyították szívüket, és bőkezűen odaadták azokat a dolgokat, amiket az izraeliták kértek tőlük (2 Mózés 12:35–36). 2 Mózés további fejezeteit olvasva rá fogsz jönni, mit kér tőlük az Úr, mit tegyenek ezzel a gazdagsággal.

2 Mózés 12:1–20 – Az állatáldozat hasonlatosságát mutat Krisztushoz

Joseph Fielding Smith elnök ezt mondta: „Amikor azt izraeliták elhagyták Egyiptomot, az Úr a pászka ünnepét adta nekik. Elő kellett hozniuk egy ép bárányt. Nem törhették el egyetlen csontját sem. Meg kellett ölniük, azután megsütöni, majd keserű fűvekkel és kovásztalan kenyérral el kellett fogyasztani. Ezt követően évente

meg kellett emlékezniük erről az ünnepről egészen Krisztus eljövételéig. Ez az ünnep hasonlított Jézus Krisztus áldozathozatalára is. Ha megállsz és elgondolkozsz erről, rájössz, hogy az Urat a pászka ünnepének idejében fogták el és feszítették keresztre azon ígéretet beteljesedéseképpen, hogy ő lesz a mi Megváltónk.

Mindezen dolgok az ő eljövetelére és szolgálatára mutatnak. Igazából, az áldozathozatal egészen Ádám idejéig nyúlik vissza. Az állatáldozatokhoz ép állatokat kellett megölni, mivel ez hasonlatos volt Jézus Krisztus áldozatához, és az ő eljövetelére utalt. Mózes első könyvéből nem tudjuk meg igazán, miért kellett bemutatni áldozatot az Úrnak, mert a könyvből kivették az áldozatra vonatkozó tisztán érthető részeket.” (Doctrines of Salvation, szerk. Bruce R. McConkie, 3 kötet [1954–1956], 1:22. o.)

A szentírások tanulmányozása

A Ismerd meg Krisztust a pászka ünnepe kapcsán!

A pászka ünnepe Jézus Krisztus engesztelésének elővetítése. Készíts az alábbihoz hasonló táblázatot! 2 Mózes 12:1–20 és 43–49 segítségével írd le, milyen részekből áll a pászka ünnepe, majd azt, hogy szerinted mit jelképeznek ezek a részek Krisztus, az ő engesztelése, a mi bűneink és világiasságunktól való, bűnbánatuk általi megszabadulásunk vonatkozásában! A következő szentírásutalások segítségre lehetnek a jelképek jelentésének megfejtésében: Jeremiás 51:6; János 19:30–36; 1 Péter 1:18–20; Móziás 27:24–26; Alma 5:21, 27, 57; 34:8–10; Tanok és szövetségek 19:16–19, 31.

Próbáld megfejteni legalább az alábbiakat: új időszámítás, (ép) bárány, vér az ajtófélfán, kovásztalan kenyér keserű füvekkel fogyasztva. Van egy rövid rész a tanulmányi kalauz elején, aminek a címe: „Keress szimbólumokat és szimbolikus jelentéseket!” (Lásd 6. o.) Ez a rész segítségre lesz abban, hogy megfejtse a szimbólumok lelki jelentőségét. A pászka ünnepének első két részének jelentését megadtuk neked példaként.

vers	A pászka ünnepének részei	Lelki jelentősége illetve jelentése
2	új időszámítás kezdődött el; a pászka ünnepe lett a „hónapok elseje”	A bűnbánat és Jézus Krisztus engesztelése által „egy új kezdet” elé nézhetünk.
3	a bárány	Isten bárányának – vagyis Jézus Krisztusnak – vére megtisztít minket a bűntől, ha megbánjuk azt.

B Mi a helyzet ma?

Jézus Krisztus, feltámadása után útmutatásokat adott a Mózes törvényébe tartozó áldozatokra és felajánlásokra vonatkozóan.

1. Olvasd el Máté 26:17–30-at, majd mondd el, az Úr milyen szertartásokban kéri, hogy részt vegyünk ma, ami segít ugyanazokra a lelki dolgokra emlékeznünk, mint amelyekre az emberek a régi időben emlékeztek a pászka ünnepe által!
2. Olvasd el 1 Korinthusbeliek 5:7–8-at, majd mondd el, mi miért nem tartjuk már meg a pászka ünnepét!

2 Mózes 13

Az elsőszülött

Tegyük fel, hogy egy másik országban halálra ítélnének! A kivégzés előtt valaki intézkedéseket tesz a kiszabadításodra, és nagy árat fizet a szabadságodért. Milyen érzések töltenek el bensődet ez iránt az ember iránt? Hogyan viszonyulnál ehhez az emberhez? Ez a helyzet hasonlít az Izráelben született elsőszülött fiúk helyzetéhez. A tizedik csapás hatására meghaltak volna, ha nem lett volna a bárány vére az ajtófélfájukon. A vér a szó szoros értelmében megváltotta, megmentette őket a haláltól. 2 Mózes 13 azt jegyzi fel, mit mondott az Úr ezeknek az elsőszülött fiúknak, akik attól az időtől fogva bizonyos értelemben „kölcsonadott időre” maradtak életben, mivel ők magukat nem voltak képesek megmenteni. Csakis a vér által szabadulhattak meg a haláltól.

A szentírások megértése

2 Mózes 13

annak idejében (10. v.) – akkor, amikor az Úr mondta
 méhnyitó fajzás (12., 15. v.) – elsőszülött

megváltani (13., 15. v.) – árat fizetni valamiért; más szóval egy bárányt áldoznak fel valami más helyett, hogy elismerjék, hogy ami megmenekült, az az Úrhoz tartozik

homlok-kötő (16. v.) – díszítő szalag, amit a homlokukon viseltek

megeskertvén megeskedte (19. v.) – szövetséget kötött, vagyis ígéretet tett

A szentírások tanulmányozása

A Az elsősülött

1. Képzeld el, hogy egy gyermek édesapja vagy Izráelben Mózes idejében! Írd le, mit mondanál elsősülött fiadnak arról, hogy ki ő, és miért történnek különleges dolgok őerte, valamint hogy mit kell ezért cserében tennie! Miközben azon gondolkozol, mit is fogsz mondani, figyelmesen olvasd el 2 Mózes 13:1–3-at és 8–16-ot!
2. Olvasd el 1 Korinthusbeliek 6:20-at, 1 Péter 1:18–19-et, 2 Nefi 2:8; 9:7–9-et és a Tanok és szövetségek 18:10–12-t, majd írd le, miért hasonlítasz az izráeli elsősülöttekhez! Azt is írd le, mit tehetsz azért, hogy soha ne felejtssd el, amit az Úr érted tett! Fejezd ki előtte háládat, amiért engesztelése által megváltott téged!

2 Mózes 14

A Vörös-tengeren való átkelés

Az életünkben bekövetkező megpróbáltatásainkból származó áldások közül az egyik az, hogy arra készítetnek minket, forduljunk az Úrhoz segítségért (lásd Éther 12:27). Amikor elnyerjük az Úr erejét és segítségét, növekedni fog hitünk és bizalmunk, hogy a jövőbeli megpróbáltatásokban is hozzá forduljunk. Nem szabad elfelejtenünk, hogy legtöbbször csak

azután jön el az isteni segítség, miután gyakoroltuk a hitünket azáltal, hogy megteszünk minden tőlünk telhetőt (lásd Éther 12:6). Amikor a segítség valóban elérkezik, általában olyan formában jön el, hogy képesek leszünk látni abban az Úr kezét.

2 Mózes 13:17–18-ban arról olvashattunk, hogy az Úr megmondta Mózesnek, melyik irányba vezesse Izráel gyermekeit a megígért földre. Azt mondta, nem a közvetlen és legegyszerűbb úton fogja kivezetni az izraelitákat, mert még nincs elég hitük ahhoz, hogy szembeszálljanak a filiszteusokkal, akik megpróbálnák megakadályozni az izraeliták bejövetelét. Megnyugtató számunkra az a tudat, hogy az Úr nem ad nagyobb megpróbáltatást annál, mint amit el tudunk viselni (lásd 1 Nefi 3:7).

Azonban azt megengedni, hogy olyan kihívások elé kerüljünk, amelyekről tudja, hogy le tudunk győzni, és ezáltal növekszik hitünk és bizalmunk. 2 Mózes 14 egy ilyen kihívásról szól. Miután Isten megvizsgálta az izraeliták hitét, csoda történt, amikor segített az izraelitáknak legyőzni egy lehetetlennek tűnő kihívást. Ez ismét tanúságot tett Isten hatalmáról.

A szentírások megértése

2 Mózes 14

eltévelyedtek (3. v.) – összezavarodtak, eltévedtek
megdicsőíttessem, megdicsőítetem a Faraó által (4., 17–18. v.) – az Úr azt mondja, hogy az emberek jobban fogják tisztelni őt Istenükként amiatt, amit tenni fog a fáraóval és az egyiptomi hadsereggel

serege (4. v.) – hadserege
nagy hatalommal (8. v.) – rendületlenül
vesztég legyetek (14. v.) – nyugton legyetek

A szentírások tanulmányozása

2 Mózes 14 tanulmányozása közben végezd el az A vagy a B tevékenységeket!

A Adj tanácsot!

Írj egy levelet, amiben tanácsot adsz valakinek, aki nemrég tért meg az egyházban vagy nemrég vált aktívvá, és tudod róla, hogy most gondjai vannak a régi barátaival és korábbi életmódjával kapcsolatosan, és úgy tűnik, elkezdett ismét hozzájuk húzni. A levélhez használj konkrét ötleteket és kifejezéseket a 14. fejezetből!

B Párosítsd össze!

Mózes kora	Ma
☐ Az egyiptomi kivonulás	Keresztelkedés
☐ A pusztán való átkelés	A világi dolgokkal való felhagyás
☐ A Vörös-tengeren való átkelés	A Szentlélek ajándékának elnyerése
☐ Tűz- és felhőoszlop, melyek vigyáznak az izraelitákra, valamint vezetik és megvédik őket.	Élet egy olyan világban, ahol nehéz lelkiismeret ösztönző dolgokat találni.

Párosítsd össze az első oszlopban található dolgokat a második oszlopban található dolgokkal, majd mondd el, miként kapcsolódnak egymáshoz! Segítségképp olvasd el 1 Korinthusbeliek 10:1–4-et! 2 Mózes 14 elejére odairhatod, hogy 1 Korinthusbeliek 10:1–4.

2 Mózes 15

Zúgolódás, 1. rész

Hogyan fejezed ki azt, amikor boldog és hálás vagy valamiért? Mit teszel, amivel kimutatod az Úrnak érzéseidet? 2 Mózes 15-ben olvashatunk arról, hogy az izraeliták írtak egy éneket, és elénekelték azt az Úrnak, miután csodával határos módon megmenekültek a Vörös-tengernél. Nem sokkal kiszabadulásuk után Izráel gyermekei egy újabb kihívás elé néztek. Olvasd el 2 Mózes 15:22–27-et, és nézd meg, hogyan néztek szembe ezzel az újabb kihívással!

A szentírások megértése

2 Mózes 15:22–27

zúgolódik vala (24. v.) –
siránkozott
rendtartást, rendelését
(25–26. v.) – parancsolatot

megkísérté (25. v.) – próba elé
állította

A szentírások tanulmányozása

A Mi a kedvenc himnuszod?

Amikor az izraeliták boldogok és hálásak voltak, énekeltek az Úrnak. Melyik himnusz az, ami által közelebb érzed magad Istenhez? Magyarázd el, miért! Magyarázatotban használd a himnusz szövegét is!

B Mit fogsz tenni ezzel kapcsolatban?

1. Olvasd el 2 Mózes 15:22–27-et, majd hasonlítsd össze, mit tettek az emberek, és mit tett Mózes, amikor rájöttek, hogy nincs több vizük!
2. Mit tanulhatsz Mózes és az emberek különböző magatartásáról, ahogyan ebben a helyzetben viselkedtek?

C Szorgalmi feladat

Olvasd el 2 Mózes 15:22–27-et és Alma 36:17–21-et, majd mondd el, milyen lelki jelentősége lehetett a Maránál tapasztalt fizikai élménynek!

2 Mózes 16

Zúgolódás, 2. rész

2 Mózes 15 feljegyzi, hogy Izráel gyermekei „zúgolódni” és siránkozni kezdtek Mózesrel és az Úrral szemben, amikor problémájuk adódott. Nehéz számunkra megérteni, hogy siránkozhattak ilyen hamar azután, hogy látták a Vörös-tengernél történt nagy csodát. Nem szabad elfelejtenünk azonban, hogy bár a szolgaság korlátozta az izraelitákat szabadságukban, ugyanakkor biztosított volt alapvető életszükségeik is hasonlóan egy börtönben lévő emberhez (lásd étel, víz, ruha). Mivel az izraelitáknak nem igazán volt lehetőségük a választásra, ezért lelkileg éretlenek voltak még. Mivel az Úrnak fontos a mi fejlődésünk, azt szeretné – sőt el is várja –, hogy döntéseket hozzunk. Miközben szükségünk van az ő segítségére, ő ezt oly módon adja meg, hogy nehéz dolgok megtételét követeli meg tőlünk, melyek építő és erősítő hatással vannak ránk. Ha zúgolódnak az Úrral szemben, ezt azt fejezi ki, hogy nincs elég hitünk abban, hogy ő tudja, mi a legjobb számunkra.

2 Mózes 16–17 Izráel gyermekei számtalan zúgolódásáról szól. Miközben ezeket a fejezeteket olvasod, nézd meg, mit tanított az Úr Izráel gyermekeinek, hogy megerősítse őket, és hogy több okot adjon nekik a benne való bizalomra!

A szentírások megértése

2 Mózes 16

estve (6., 8., 13. v.), **estennen**
(12. v.) – napnyugtakor

ómer (16., 18., 22., 32., 36. v.) –
körülbelül két liter

A szentírások tanulmányozása

A Mi volt a manna (vagy mán) célja?

1. 2 Mózes 16:4 szerint mi volt a manna egyik célja?
2. A 16. fejezetben olvasottak alapján szerinted a manna miként érheti el a 4. versben leírt célt?

B A manna Krisztus elővetítése volt

Olvasd el János 6:31–35-öt és 48–51-et, majd írd meg, miként hasonlítható a manna Jézus Krisztushoz, és hogy mi miben hasonlítunk Izráel gyermekeihez! Érdeklődéssel elmondjuk, hogy a héber *Betlehem* szó (a város, ahol Jézus született) azt jelenti: „a kenyér háza”.

C Ki ellen zúgolódsz valójában?

Amikor a vezetőid ellen zúgolódsz, akkor igazából ki ellen zúgolódsz? (Lásd 2 Mózes 16:8; T&S 84:36.)

2 Mózes 17

Zúgolódás, 3. rész

2 Mózes 17 olvasása közben gondolkozz el a következő dologról: ha valaki szomjas, és szeretne vizet inni, az nem bűn. Mégis miért haragudott az Úr Izráel gyermekeire?

A szentírások tanulmányozása

2 Mózes 17 tanulmányozása közben végezd el az A vagy a B tevékenységet!

A Mit mondanál?

Ha volna tizenöt perced, hogy beszélj az izraelitákkal a 2 Mózes 17-ben lejegyzett események után, mit mondanál nekik és miért?

B Ez hogy történik ma?

Hasonlítsd össze azt, amit az emberek tenni akartak Mózes prófétával 2 Mózes 17:4 alapján azzal, amit Áron és Húr tett Mózesért a 10–13. versekben!

2 Mózes 18

Levenni Mózesről a terheket

Hogyan reagálsz, amikor kritizálnak? Mi van, ha a kritizálóknak igazuk van? Elfogadod a véleményüket és megváltozol, vagy vitába szállsz csak azért, hogy ne csorbuljon büszkeséged? Mózes egy nagyszerű próféta volt, aki az emberek felett állt. Azonban figyelj meg, mi történt 2 Mózes 18-ban, amikor valaki Mózes viselkedését kritizálta, és javaslatot tett arra, hogyan változhatna meg! Ebben az esetben az az ember, aki Mózeszt kritizálta, nem személyes érdekből kifolyólag tette ezt. Csupán segíteni szeretett volna valakin, akit szeretett.

A szentírások megértése

2 Mózes 18

meghajtá magát (7. v.) –
tisztellettudóan meghajolt
végzéseit (16. v.) –
parancsolatait

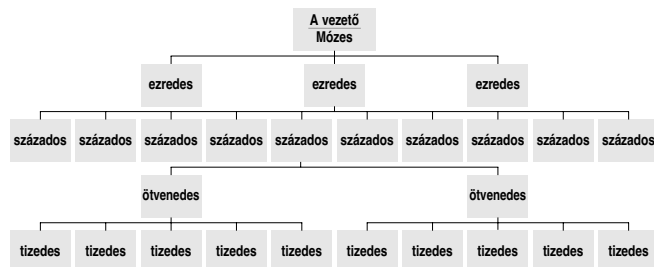
ügyüket (19. v.) – problémájukat
szemelj ki (21. v.) – válassz ki
haszonlesést (21. v.) – mások
javai iránti vágyat

A szentírások tanulmányozása

Mózes megpróbált mindent saját maga végezni.

Az Úr megtanította Mózesnek, miként szervezze meg a vezetéset Izráel gyermekei felett.

A Levenni Mózesről a terheket

A helyzet	
Amiből a probléma adódik	
A javasolt megoldás	
A megoldás kivitelezéséből származó előnyök	
Amit Mózes tett	

Készíts a fentihez hasonló táblázatot, majd töltsd ki a 2 Mózes 18:13–27-ban olvasottak alapján!

B Mit tanulhatunk Mózes példájából?

Mit tudunk meg Mózesről az alapján, ahogy Jetró kritikájára reagált?

2 Mózes 19

A Sínai-hegynél

Mózes a Sínai-hegyen volt, amikor azt Úr arra szólította fel, hogy szabadítsa ki az izraelitákat az egyiptomi fogságból (lásd 2 Mózes 3). Az Úr megígérte Mózesnek, hogy miután kivezeti Izráel gyermekeit Egyiptomból, „ezen a hegyen fog[na]k szolgálni az Istennek”, utalva ezzel a Sínai-hegyre (2 Mózes 3:12). A Vörös-tenger-nél történt csoda után Mózes írt egy dicsérő éneket, melyben

az állt, hogy az Úr kivezette Egyiptomból az izraelitákat, és így az ő szentségében, vagyis szentélyében lehettek, ami öröksége hegye (lásd 2 Mózes 15:17).

Attól kezdve, hogy Isten elhívta Mózeset prófétájává, tervében szerepelt, hogy elvezesse Izráel gyermekeit a Sínai-hegyre – vagyis az Úr által megszentelt helyre. A Tanok és szövetségekben olvasottak szerint Mózes megpróbálta népét az Úr jelenlétébe vezetni a papsági szertartások által (lásd T&Sz 84:19–24). Ma azt mondhatjuk, hogy el akarta őket vinni a templomba, hogy erőt kapjanak a magasságos égből. Mózes és Izráel gyermekei számára a Sínai-hegy egy templom volt – olyan hely, ahol az Úr kinyilatkoztathatta magát népének. Tartsd ezt észben 2 Mózes 19 olvasása közben!

A szentírások megértése

2 Mózes 19

vess határt (12., 23. v.) – szabj korlátokat

intsd meg, intettél (21., 23. v.) – parancsold meg, parancsoltad

reájok ne rontson (22., 24. v.) – meg ne jelenjen nekik

2 Mózes 19 – A kivonulás Isten jelenlétébe történő visszatérésünk szimbóluma

A következő ábra Izráel gyermekeinek egy csoportban történő utazását körvonalazza, és azt mutatja, hogy utazásuk miként hasonlítható a mienkhez, miközben arra törekszünk, hogy visszatérjünk Isten jelenlétébe.

Utazás a világon
A világot Keresztelkedés A Szentlélek át vissza Istenhez A templom Celesztális királyság

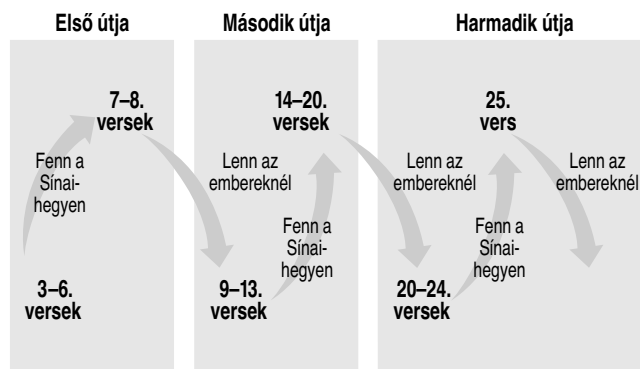

A szentírások tanulmányozása

A Mózes fel- és lemegy a Sínai-hegyről

2 Mózes 19 tartalmazza azt a feljegyzést, amikor Mózes háromszor ment fel és le a Sínai-hegyről. 2 Mózes azért ment fel a Sínai-hegyre, hogy beszéljen az Úrral, majd azért ment le a hegyről, hogy elvigye a népnek az Úr szavát. Ugyanakkor Mózes próbálta felkészíteni a népet arra, hogy ők is érdemesek lehessenek felmenni a hegyre és beszélgethessenek az Úrral. A következő ábra segítséget nyújthat abban, hogy rendszerezni tudd ezt a fejezetet azáltal, hogy felvázolod Mózes a Sínai-hegyről történő le és fel való utazásait.

Foglald össze, mi történt a fent jelzett alkalmak mindegyike során! Olvasd el 2 Mózes 20–23-at és 24:1–8 -at, majd mondd el, mi történt a következő alkalommal, amikor Mózes felment a Sínai-hegyre!

B Felkészülni a templomra

Elder J. Ballard Washburn, a hetvenek egyik tagja ezt mondta: „Nem mehetünk érdemtelenül az Ő szent házába anélkül, hogy ne vonnánk magunkra Isten ítéletét. Mert Isten nem tűri, hogy csúfot üzzenek belőle!” (Conference Report, 1995. ápr., 12–13. o.; vagy *Ensign*, 1995. máj., 11–12. o.)

1. Sorold fel azokat az igazságokat, amiket Mózes vagy az Úr mondott 2 Mózes 19 alapján, és amik annak a fontosságát hangsúlyozzák, mint amit elder Washburn is mondott!
2. Miért kell érdemesnek lenni ahhoz, hogy a templomba lépjünk? (Lényeges segítségért fordulj a T&Sz 97:15–17-hez!)

2 Mózes 20

A tízparancsolat

A három utazás közül egy alkalommal, amikor Mózes felment a Sínai-hegyre (lásd 2 Mózes 19), Isten megtanította neki azokat a parancsolatokat, amiket 2 Mózes 20-ban olvasunk. Ezek a tanítások széles körben mint tízparancsolat ismeretesek. Az Úr később azt mondta, hogy a tízparancsolat a „szövetség szavai”, vagyis a szövetség elnyeréséhez szükséges követelmények (lásd 2 Mózes 34:28). Ebből következik, hogy a tízparancsolatot elfogadásuk végett kapták meg az izraeliták, még mielőtt felmehettek volna a Sínai-hegyre. A tízparancsolat abban az időben nagyban hasonlított azokhoz a normákhoz, amelyek ma ahhoz szükségesek, hogy templomi ajánlást szerezzünk.

Később a tízparancsolatot kőtáblákra vészték, amiket a szövetség ládájába helyeztek el (melyről később fogsz olvass), és úgy hívták őket, hogy „a bizonyosság”. A tízparancsolat alapelveiről való bizonyosság alapját képezi annak, hogy megértsük az Üdvözítő és Joseph Smith próféta által később tanított evangéliumi alapelveket (lásd 5 Mózes 10:1–5).

Elder Bernard P. Brockbank, a Tizenkét Apostol Kvórumának segédje ezt mondta: „Az Isten által adott tízparancsolat még mindig alapvető részét képezi az Isten szerinti életnek valamint a királyság evangéliumának. Az, ahogyan otthonunkban élünk, és tiszteljük az Urat valamint az ő parancsolatait, kapcsolatban áll a dicsőségnek azzal a fokával, amelyet ezután az élet után kiérdemlünk. Ha az egész emberiség a tízparancsolat szerint élne, akkor lenne önbecsülés, béke, szeretet és boldogság ezen a földön.” (Conference Report, 1971. okt., 41. o.; vagy Ensign, 1971. dec., 63. o.)

A szentírások megértése

2 Mózes 20

képet (4. v.) – olyan tárgyat, melyet Istenként imádsz

hiába fel ne vedd (7. v.) – érdemtelen célból ne használj

A szentírások tanulmányozása

A Szentírás-memoriter – 2 Mózes 20:3–17

A negyedik és ötödik parancsolat (lásd 2 Mózes 20:8–12) arról szól, hogy mit *kellene* tegyünk. A többi parancsolat pedig arról, hogy mit *ne* tegyünk. Ezeket a „ne” szócskával kezdődő parancsolatokat ird át úgy, hogy állító mondatban álljanak, és azáltal megláthatod, hogyan kell betartani az egyes parancsolatokat!

B Mit gondolsz?

Szerinted a világnak melyik parancsolatra kellene több figyelmet fordítania ma a tízparancsolat közül? Miért?

C Hogyan reagáltak?

1. Mit tettek Izrael gyermekei azután, hogy hallották és látták a 2 Mózes 19–20-ban leírt dolgokat? (Lásd még 2 Mózes 20:18–21.)
2. Szerinted miért dönt úgy néhány ember, hogy nem akar közelebb kerülni Istenhez, vagy hogy eltávolodik tőle?

2 Mózes 21–23

Szemet szemért és fogat fogért

2 Mózes 21–23 Isten törvényeinek konkrét, bizonyos esetekre szóló alkalmazásait tartalmazza. Például az, hogy „ne ölj” a tízparancsolat része, de mi van akkor, ha valakit súlyosan bántalmazol? Vagy mi van akkor, ha egy állatot ölsz meg és nem egy embert? 2 Mózes 21–23 számos effajta kérdéseket tárgyal, továbbá leírja azt is, milyen büntetéssel járhat egy parancsolat megszegése. A kiszabott büntetések egy parancsolat megszegésének legsúlyosabb mértékű büntetései, és nem feltétlenül jönnek automatikusan. Ezt az ószövetségi alapelveket felváltotta Jézus Krisztus evangéliuma (lásd Máté 5:38–48).

2 Mózes 24

Hetven vén látja Istent

2 Mózes 20–30-ban azt olvashatjuk, hogy Mózes elmagyarázta Isten törvényeit Izrael gyermekeinek. Ahhoz, hogy továbbfejlődhessenek, először meg kellett fogadniuk, hogy ezen törvények szerint fognak élni. 2 Mózes 24 az izraeliták elkötelezettségéről szól, ami felkészítette őket

a templommal kapcsolatos magasabb rendű törvények elnyerésére. Következésképp az Úr negyedikjére is felhívta Mózeszt a Sínai-hegyre, hogy további információkat kapjon azokra a szertartásokra vonatkozóan, amik lehetővé teszik az emberek számára, hogy belépjenek az ő jelenlétebe.

A szentírások megértése

2 Mózes 24

egyező szóval (3. v.) – egységes
érzéssel

választottjaira (11. v.) –
vezetőire

nem bocsátá kezét (11. v.) –
Isten ereje nem sújtott le az
izraelitákra. Normális esetben
Isten látványát nem tudták
volna elviselni.

szolgája (13. v.) – segítőtársa

A szentírások tanulmányozása

A Milyen fontosak a szövetségek?

1. Miután Mózes odaadta az embereknek Isten törvényeit, mire kötelezték el magukat? (Lásd 2 Mózes 24:3–8.)
2. A 2 Mózes 24:9–11-ben leírtak szerint mi történt Izráel hetven vénével a szövetség megkötéséből adódóan?
3. Mit ígért az Úr, mi történik, ha szövetségeket kötünk vele, és megtartjuk azokat? (Lásd Móziás 18:8–10; T&Sz 20:77, 79.) Ezek az ígéretek hogyan kapcsolódnak ahhoz, ami Mózesrel és a hetven vénnel történt?

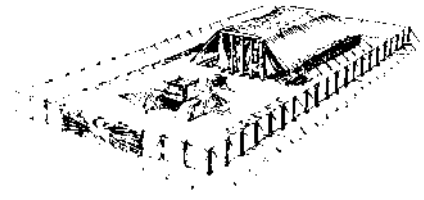
2 Mózes 25–27, 30

A szent hajlék

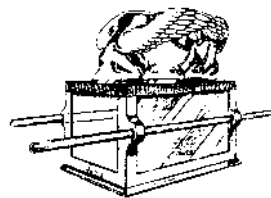
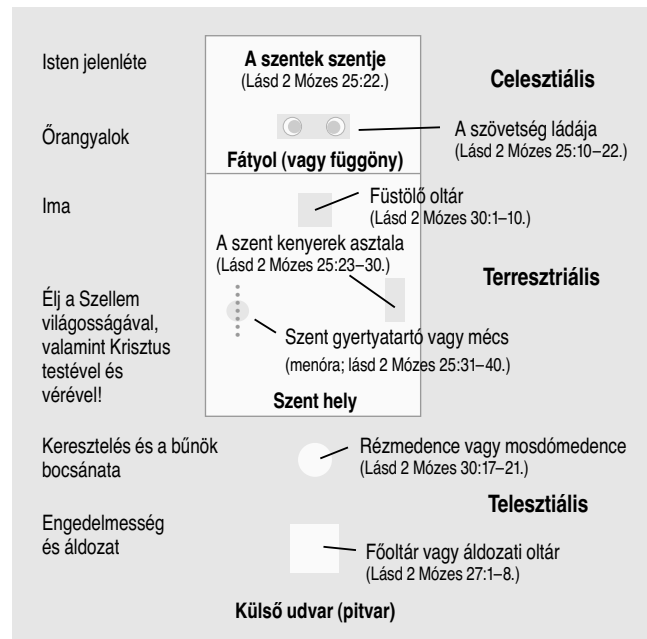
2 Mózes 25–27, 30 az Úr Mózesnek adott utasításait tartalmazza arra vonatkozóan, hogyan építse meg a szent sátrat. A szent hajlék Izráel gyermekei számára épp olyan szent hely volt, mint a templomok ma a mi számunkra. Ezt a szent sátrat úgy építették meg, hogy hordozható legyen, mivel Izráel gyermekei sokat vándoroltak egyik helyről a másikba a pusztában. A szent hajlék megépítésére vonatkozó utasítások rendkívül részletesek. Ez segít megértenünk, hogy a templommal kapcsolatban minden dolog fontos az Úrnak, miközben tanít és sugalmazásokat ad az ő népének. A templom szerkezete és berendezése fontos alapelveket tanít meg nekünk, melyek által szeretnénk közelebb érezni magunkat Istenhez és az ő parancsolataihoz. Az alábbi ábrák minden egyes dolgot illetve részt megneveznek, ami a szent hajlékban megtalálható. Néhány gondolatot is tartalmaznak az ábrák arról, hogy ezek a részek mit tanítanak nekünk Istenről és az ő gyermekei számára alkotott tervéről.

A 2 Mózes 25–27, 30-ból vett információk, melyek a szent hajlékről szólnak helyettesítik „A szentírások megértése” és „A szentírások tanulmányozása” című szokásos részeket. Az alábbi részek mindegyike tartalmaz számodra egy szentírás-tanulmányozás típusú tevékenységet, amit a jegyzetfüzetedben készítesz el, és ami valószínű segítséged nyújt neked abban,

hogyan jobban megértsd, a szent hajlék és annak berendezése miként tanított evangéliumi alapelveket.

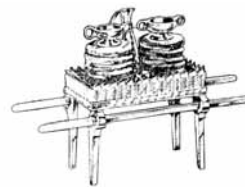

A szent hajlék

A szövetség ládája
(a frigyláda)

is neveztek, Isten jelenlétét jelképezte. Évente egyszer a pap szertartást végzett el a fedélnél, hogy kiengesztelést mutasson be az emberek javára. Mit mondott az Úr Mózesnek a fedélről a 2 Mózes 25:22-ben leírtak szerint?

A szent
kenyerek asztala

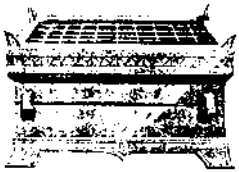
Csakis az arra felhatalmazott emberek érinthették meg a szövetség ládáját (lásd 2 Mózes 25:10–22), ezért rudakat erősítettek a ládához, hogy szállítani tudják. A lán belül voltak a kőtáblák, amik az Úr által írt törvényeket tartalmazták. Később egy manás aranykorsót és Áron kihajtott vesszejét is ide helyezték. A fedél, amit a kegyelem táblájának

A szent kenyerek asztalára (lásd 2 Mózes 25:23–30) tizenkét nagy cipőt tettek. A kenyert minden sabbat napján kicserélték, és a papok fogyasztották el. Bár 2 Mózes nem ír róla, a zsidó hagyományok szerint bor is volt az asztalon. Mit jelképezhetett a kenyér és a bor?

Szent gyertyatartó
vagy mécs

megérteni, mit jelképez az olaj a mécsesben (lásd Máté 25:1–13; T&Sz 45:56–59). Írd le, szerinted mit jelképezett az olaj!

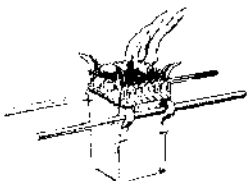

Főoltár vagy áldozati oltár

A gyertyatartó vagy mécs (lásd 2 Mózes 25:31–40) a zsidó hit egyik fontos szimbóluma, és gyakran illetik ezt azzal a héber névvel, hogy *menóra*. A gyertyatartó tetején lévő hét csészébe tiszta olívaolajat töltek, amibe kanócot tettek, és azt gyújtották meg. A hetes szám a zsidók számára az egységet és a tökéletességet jelképezi. A Jézus által elmesélt tíz szűz példázata segít

Minden égő áldozatot az áldozati oltáron végeztek el (lásd 2 Mózes 27:1–8). Az áldozat volt az első dolog, amit egy embernek meg kellett hoznia a szent hajlékba lépéskor, ha szeretett volna továbbfejlődni. Mit kér ma az Úr az ő népétől áldozat gyanánt? (Lásd 3 Nefi 9:19–20.) Ez az oltár az evangélium első alapelvei

és szertartási közül melyiket jelképezte? (Lásd Hittételek 1:4.) Elder Neal A. Maxwell ezt mondta: „A személyes áldozat valódi cselekedete ma sem és sohasem az volt, hogy állatot helyezünk az oltárra. Inkább ez azt a hajlandóságot jelenti, miszerint a bennünk rejlő állatot az oltárra helyezzük, és hagyjuk, hogy a lángok elemésszék. Ilyen az Úrnak bemutatott áldozat, »a megtört szív és a töredelmes szellem« (T&Sz 59:8).” (Conference Report, 1995. ápr., 91. o.; vagy *Ensign* 1995. máj., 68. o.)

Füstölő oltár

Minden reggel és este, amikor a főpap füstölőt égetett, forró szenet tettek a füstölő oltárra (lásd 2 Mózes 30:1–10). Olvasd el Zsoltárok 141:2-t; Jelenések 5:8-at, 8:3–4-et, majd mondd el, szerinted mit jelképezett ez az oltár!

Rézmedence
vagy mosdómedence

A papok mosakodásra használták a rézmedencét (lásd 2 Mózes 30:18–21) felkészülésképp ahhoz, hogy beléphessenek a szent hajlék szent helyeibe. Mózes idejében a rézmedence egyszerűen csak egy nagy kád volt. Azonban amikor Salamon egy állandó (vagyis nem egy helyről a másikra szállítható templomot) épített, a rézmedencét tizenkét ökör

hátára tette. Szerinted mit próbált az Úr tanítani az embereknek azáltal, hogy a rézmedencét a szent hajlék szentebb helységeinek bejárata elé tette?

2 Mózes 28–29

A templomban lévő papok

2 Mózes 28–29 az Úr Mózesnek adott kinyilatkoztatásait tartalmazza azokra a papokra vonatkozóan, akik a szent hajlékban szertartásokat végeztek el az emberek számára. Ezek között a kinyilatkoztatások között szerepelt az is, hogyan kellett a papokat elválasztani és felszentelni, mit kellett viselniük, és milyen feladatokat kellett ellátniuk. Mint ahogy a szent hajlék esetében is, ha figyelembe vesszük a cselekedetek jelentését, többet tanulhatunk az evangéliumról és arról, mit vár el tőlünk az Úr.

A szentírások megértése

2 Mózes 29

örök rendelés (9. v.) – örökké

hin (40. v.) – körülbelül hat liter
érvényes elhívásuk

Efód
(Lásd 2 Mózes 28:6–12.)

Hósen (mellre való
táblácska, mellvért)
(Lásd 2 Mózes 28:15–30.)

Palást (felöltő)
(Lásd 2 Mózes 28:31–35.)

Süveg
(Lásd 2 Mózes 28:36–38.)

A szentírások tanulmányozása

2 Mózes 28–29 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Hogy hívták el őket?

Olvasd el a következő szentírásokat: 2 Mózes 28:1; Zsidók 5:1, 4; Hittételek 1:5! Mondd el, hogy Áront és fiait hogyan hívták el

papoknak, és az, ahogyan elhívták őket, miként szolgál példaként mindenki számára, aki az egyházban elnyer egy papsági hivatal!

B Vázold fel egy szent szertartást!

2 Mózes 29:1–21 arról szól, hogyan szenteltek fel egy papot, illetve hogyan választották el ahhoz, hogy a szent hajlékban munkálkodhasson. Vázold fel a szertartást a következő versekben olvasható események alapján:

- Első esemény (lásd 4. v.)
- Második esemény (lásd 5–6. v.)
- Harmadik esemény (lásd 7. v.)
- Negyedik esemény (lásd 10–14. v.)
- Ötödik esemény (lásd 15–18. v.)
- Hatodik esemény (lásd 19–21. v.)

C Mit szimbolizál?

Áron és fiainak fülcimpáját, kezét és lábát vérrel szentelték meg. Tudjuk, hogy a vér Krisztus engesztelését jelképezte, aminek hatalma van arra, hogy megszenteljen minket. Mit szimbolizál a fülcimpa, a kéz és a láb, és mit tanít nekünk ez a jelképrendszer arról, hogyan készülünk a templomi feladatok elvégzésére?

2 Mózes 31

Eberek lettek elhívva a szent hajlék felépítéséhez

2 Mózes 31 arról szól, hogyan hívott el az Úr képzett embereket ahhoz, hogy segítsenek a szent hajlék és annak berendezése megépítésében. Isten királyságának előrevitele számos különböző tehetséget igényel. Ezért az építéset, a művészetek terén kapott tehetség, az üzleti érzék stb. mind segítségül lehet Isten királyságának az építésében, ha ezeket a tehetségeket neki ajánljuk fel. 2 Mózes 31 tartalmazza azt is, amikor az Úr emlékezteti Izráelt, hogy ne dolgozzon a sabbaton, még a szent hajlék építésén se!

2 Mózes 32

Az aranyborjú

2 Mózes 24 arról szól, hogyan ment fel Mózes a Sínai-hegyre, és beszélt az Úrral negyven napon át. Mózes ezt követően megkapta azokat a kinyilatkoztatásokat, amiket 2 Mózes 25–31-ben

találunk. Mielőtt Mózes felment a hegyre, Izráel gyermekei szövetséget kötöttek Istennel, hogy betartják az addig, Mózes által kinyilatkoztatott parancsolatokat, ide értve a tízparancsolatot is. Mint ahogy már korábban beszélünk róla, az izraeliták megfogadták, hogy a tízparancsolat szerint fognak élni. Ez azért volt lényeges, mert ezáltal elnyerhettek egy nagyobb áldást, amit Mózes kért az Úrtól a Sínai-hegyen. Ha az izraeliták megszegnék a tízparancsolatot, akkor az Úr megfosztaná őket azoktól az áldásoktól, amiket szeretne még nekik adni. Sajnos éppen ez történt.

A szentírások megértése

2 Mózes 32

öntött (4., 8. v.) – olvasztott fém
fém
kéménynyakú (9. v.) – gőgös

törüljem, eltörülje (10., 12. v.) – elpusztít

2 Mózes 32:26 – „A ki az Úré, ide hozzám!”

Elder George Albert Smith –, aki amikor a Tizenkét Apostol Kórumának egyik tagja volt – azt hangsúlyozta, miért fontos a Úr mellett állni: „Létezik egy jól meghatározott határvonal, amely elválasztja az Úr területét Luciferétől. Ha az Úr oldalán élünk, a vonalon innen, akkor Lucifer nem tud hozzánk jönni, hogy befolyásoljon minket, ha azonban átlépjük a vonalat, az ő hatalmába kerülünk. Ha megtartjuk a parancsolatokat, biztonságban vagyunk az Úr felőli oldalon, de ha nem engedelmességek tanításainak, akkor önként lépünk át a kísértés területére, és hozunk magunkra pusztulást, amely ott mindig jelen van. Ennek tudatában megértjük, mennyire fontos, hogy a vonal innenső, az Úr felőli oldalán akarjunk élni.” („Our M. I. A.”, *Improvement Era*, 1935. máj., 278. o.)

A szentírások tanulmányozása

A Rossz volt az emlékezőtehetségük?

Olvasd el 2 Mózes 20:3–6; 24:3; 32:1–6, 8-at, majd válaszolj a következő kérdésekre:

1. Mit olvashatunk 2 Mózes 32-ben, a tízparancsolat közül melyiket szegték meg Izráel gyermekei?
2. Szerinted miért tették azt, amit tettek?

B Alkalmazd az alapelvet!

1. Az emberek ma miként érznek kísértést arra, hogy türelmetlenek legyenek Istennel szemben, az ellen ahogyan a dolgokat elrendezi, és arra, hogy megszegjék parancsolatait?
2. A türelmetlenséget miként lehet hamis istenek imádatának tekinteni?

C Tanulj a bűnről és a bűnbánatról!

2 Mózes 32:19–29-ben azt látjuk, hogy Mózes gyorsan bűnbánatra hívta fel a népet. Abból, ahogyan Mózes viselkedett, és ami történt, milyen tanulság vonható le a bűn hatásairól és a bűnbánat követelményeiről?

2 Mózes 33

Mózes ismét látja az Urat

Izráel gyermekei megszegették az Úrral kötött szövetségüket, mivel az aranyborjút imádták. Ezáltal érdemtelenné váltak arra, hogy az Úr jelenlétét élvezhessék. Azonban az Úr nem hagyta el az ő népét. Bár Izráel gyermekei nem élvezhették az ő jelenlétét, 2 Mózes 32:34-ben az Úr megígérte, hogy anyaga elkíséri őket a megígért földre. 2 Mózes 33 olyan történeteket tartalmaz, amikből láthatjuk, mi volt a különbség az izraeliták és az Úr közti kapcsolat valamint Mózes és az Úr közti kapcsolata között. Ez a különbség el kell, hogy vezessen bennünket oda, hogy megkérdezzük magunktól: vajon mi vágyunk-e és keressük-e az Úr minden áldását, vagy inkább csak hagyjuk, hogy a prófétának és más egyházi vezetőknek legyenek lelki élményeik. Ha az Úr minden áldására vágyunk, mit kell tennünk?

A szentírások megértése

2 Mózes 33

eredj, menj fel innen (1. v.) – hagyj el azt a helyet, ahol vagy
ékességeket (6. v.) – díszes ruháikat és ékszereiket

sátor (7., 10. v.) – ez nem az a szent hajlék, amiről 2 Mózes 25–27. és 30. fejezetében olvashattunk
könyörülök (19. v.) – kedves és együttérző leszek

A szentírások tanulmányozása

A Mit veszítettek el?

1. Keresd meg 2 Mózes 33 harmadik és ötödik versében, hogy milyen szót használt az Úr Izráel gyermekei jellemzésére! (Ezt meg is jelölhetnéd a szentírásaidban.) Mit szimbolizál ez a szó?
2. A 7–11. versek szerint, milyen áldásokat veszítettek el Izráel gyermekei a miatt a hozzáállás miatt, amiről a fentiekben beszéltünk?
3. Írj egy rövid példát arról, hogy ma hogyan veszíthet el valaki – akinek ugyanilyen a hozzáállása – egyszerű áldásokat!

B Légy misszionárius, és használj egy szentírás-memoriter verset!

Az érdeklődőid azt mondják, nem hiszik el Joseph Smith történetét az első látomásról, mert azt mondják, a Biblia szerint az ember nem láthatja Istent. Fel is olvashatják neked 2 Mózes 33:20-at. Mondd el, mit válaszolnál nekik 2 Mózes 33:11 és további két bibliai szentírás segítségével, melyek arról írnak, hogy az ember valójában láthatja Istent! Írd 2 Mózes 33:11 mellé az odaillo utalásokat!

2 Mózes 34

Az alacsonyabb rendű törvény

A Sínai-hegyen Mózes törvényeket, parancsolatokat, szertartásokat és szövetségeket kapott az Úrtól, amik kőtáblákra vésettek. Amikor Mózes lejött a Sínai-hegyről, és meglátta, hogy Izráel gyermekei az aranyborjút imádják, ledobta a táblákat a földre, és összetörte azokat (lásd 2 Mózes 32:15–19). Izráel gyermekei nem bizonyultak érdemesnek arra, hogy megkapják mindazt, ami azokon állt.

Mi is egyszerű áldásokat veszíthetünk el, ha nem vagyunk engedelmesek. Azonban az Úr türelmes volt Izráel gyermekeivel szemben, és lehetőséget adott nekik a bűnbánatra, és arra, hogy hozzá visszatérjenek. Mivel az Úr segíteni szeretne nekünk, ezért gyakran ad további illetve új, még szigorúbb parancsolatokat. Ez lehetővé teszi számunkra, hogy alkalmunk legyen bűnbánatot tartani, és végül elnyerni minden áldást, amit nekünk szeretne adni. 2 Mózes 34 további parancsolatokról ad feljegyzést, amiket az Úr adott Izráel engedetlen gyermekeinek.

A szentírások megértése

2 Mózes 34

kegyelmezz (9. v.) – bocsáss meg
berkeiket (13. v.) – olyan helyeket, ahol hamis isteneket imádtak
féltőn szerető (14. v.) – mély érzésekkel teli, és hithűséget elváró

paráználkodnak (15–16. v.) – Istenhez hűtlenek
öntött (17. v.) – olvasztott fémből készült
mindaz a mi az anyja méhét megnyitja (19. v.) – az, aki az elsőszülött
üresen (20. v.) – a megváltás árának kifizetése nélkül

A szentírások tanulmányozása

A Miért különböztek egymástól?

Olvasd el Móziás 13:29–30-at és a Tanok és szövetségek 84:19–27-et, majd írd le, miben különböztek a másodjára adott táblák az elsőktől!

2 Mózés 35–40

Megépítik a szent sátrat és felszentelik

2 Mózés 35–40 arról szól, Izráel gyermekei hogyan vitték véghez az Úr parancsolatait, amikről 2 Mózés 25–30-ban olvashattunk a szent hajlékra vonatkozóan. Sok dolog,

ami 2 Mózés 35–40-ben meg van írva hasonlít ahhoz, amit 2 Mózés 25–30-ban olvastunk, kifejezve ezzel azt, hogy az izraeliták megpróbálták pontosan betartani Isten parancsolatait.

A szentírások tanulmányozása

A Mi történt a szent hajlék felszentelésekor?

Olvasd el 2 Mózés 40:34–38-at, majd írd le, mi történt, amikor befejezték a szent hajlék építését!

Mózés III. könyve

Mózés III. könyve (a továbbiakban 3 Mózés) a léviták egyházi szolgálatáról szól. Azt feltételezzük, hogy a 3 Mózésben leírt utasítások vagy akkor nyilatkoztattak ki Mózesnek, amikor a Sínai-hegyen volt, vagy nem sokkal a 2 Mózésben leírt események után, mert az utasítások egy része a szent hajlékban felajánlandó áldozatokkal foglalkozik. Az Úr Lévi törzsét választotta ki, hogy gondját viselje a szent hajléknak, munkát végezzen ott, és segítsen Izráel háza maradékának elvégezni a szertartásokat azon a szent helyen. 3 Mózés nagy része utasításokat tartalmaz a szent hajlékban végzendő szertartásokkal és a papságviselőkkel kapcsolatban, akik elvégzik ezeket a szertartásokat, valamint az emberek, a szertartásokra vonatkozó feladataival kapcsolatban.

„Kézikönyv” a léviták számára

Mivel a 3 Mózés egy „kézikönyv” a szent hajlékban szolgáló léviták számára, számos részletes utasítást tartalmaz olyan különféle áldozatokra és vallásgyakorlatokra vonatkozóan, melyek furcsának vagy szokatlannak tűnhetnek a modernkori olvasó számára. Ha túllépünk ezeken a szokatlan gyakorlatokon, fontos igazságokat tanulhatunk meg a bűnről, a bűnbánatról, a megbocsátásról, a szentségről és Jézus Krisztus engeszteléséről.

3 Mózés tanulmányozásának előkészítése

3 MÓZÉS ÁTTEKINTÉSE		
	Fejezetek	Jellemzés
1. rész	3 Mózés 1–16	Igazoltá válni, ami azt jelenti: bűnbocsánatot nyerünk, és érdemesek leszünk Isten előtt
	3 Mózés 1–7	Áldozatok, amik kiengesztelnek a bűnért, vagy hajlandóságot fejeznek ki arra, hogy elkötelezzük magunkat Isten előtt
	3 Mózés 8–10	Papságviselőknek adott törvények, akik a felajánlásokban segédkeznek
	3 Mózés 11–15	Az emberek tisztaságára vonatkozó törvények
	3 Mózés 16	A kiengesztelés napjának magyarázata, amikor is Izráel egész háza megtisztulhat

2. rész	3 Mózés 17–27	Megszenteltté válni, ami azt jelenti, hogy szentebb és Istenhez hasonlóbbá válni
	3 Mózés 17	Személyes szentség
	3 Mózés 18	Szentség a családi kapcsolatokban
	3 Mózés 19–20	Szentség a társas kapcsolatokban és a gyülekezetben
	3 Mózés 21–22	A papság szentsége
	3 Mózés 23–25	Ünnepségek és szent események, melyek szentségre ösztönöznek
3. rész	3 Mózés 26	Áldások, amik Isten törvényeinek betartásából származnak
4. rész	3 Mózés 27	Tulajdonaink felajánlása az Úrnak

3 Mózés 1

Az égőáldozat

Pál apostol azt tanította, hogy Mózes törvénye „Krisztusra vezérlő mesterünkké lett” (Galátziabeliek 3:24). Más szóval Mózes törvényének a célja az volt, hogy segítsen az izraelitáknak figyelmüket azokra az alapelvekre összpontosítani, amelyek Jézus Krisztushoz vezetnek őket (lásd Jákób 4:4–5; Járom 1:11; Alma 34:13–14). Mózes törvénye nagyon szigorú volt, és számos olyan cselekedetet követelt meg, amik Izráel gyermekei segítségének céljából adattak, hogy állandóan emlékezzenek Istenre és a feléje való kötelességükre. Például a bűnért való áldozatként megölt állat arra emlékeztette az embert, hogy a bűn következményei „halálosak”. Másrésztől

pedig az az ártatlan állat, ami a bűnös ember helyett halt meg, azt is szimbolizálta, hogy mi fog történni, amikor a bűntől mentes Üdvözítő a földre jön, és vérént ontja értünk, megszabadítva minket a bűntől.

3 Mózes 1 rendelkezéseket ad az égőáldozatra vonatkozóan. A papok naponta kétszer végezték el ezt a szertartást. Más emberek is felajánlhattak égőáldozatokat, hogy kifejezzék Isten iránti odaadásukat és elkötelezettségüket. Számos olyan rendelkezés, ami az égőáldozatokra vonatkozik ugyanaz, mint a többi, 3 Mózesben elmagyarázott áldozat vagy felajánlás. A legnagyobb különbség az égőáldozatok és egyéb áldozatok között az, hogy az égőáldozathoz az egész állatot elégették az oltáron, ezáltal jelképezve az Isten iránti teljes elkötelezettséget illetve odaadást.

Olvadás közben gondolkodj el azon, hogy az égőáldozatok által mit tanulhatunk Jézus Krisztus engeszteléséről és arról, hogy miként emlékeztette ez az izraelitákat Isten iránti kötelességükre!

A szentírások megértése

3 Mózes 1

ép (3., 10. v.) – hibátlan, tökéletes
begyét (16. v.) – gyomrát

el ne szakassa egymástól (17. v.) – ne szelje teljesen ketté

A szentírások tanulmányozása

A Keresd meg a bűnbánat szimbólumait!

3 Mózes 1:1–9-ben jelöld ki azokat a sajátos, égőáldozatra vonatkozó követelményeket, amiket az alábbi táblázatban soroltunk fel! Rajzold le a táblázatot a füzetedbe, majd mondd el, hogy az égőáldozat egyes elemei mit tanítanak nekünk a Jézus Krisztus engesztelése általi bűnbánatról!

Követelmény	Mit tudsz meg a bűnbánatról és Jézus Krisztus engeszteléséről?
„Áldozatok” (3 Mózes 1:2)! Nem áldozhatsz fel olyasvalamit, ami nem a tiéd.	
Hím és ép állatot kell felajánlani (lásd 3. v.).	
Először a „gyülekezet sátorának ajtajához” (3. v.) kell elvinni az áldozatot. A sátor azt a helyet jelképezi, ahol Isten lakik.	
Rá kell helyezni kezdet a feláldozandó állat fejére, és azután neked kell megölnöd (lásd 4–5. v.).	
Le kell húznod az áldozat bőrét (lásd 6. v.).	

A papok ráteszik a „fejet, ... a kövérjét, [a] belét ... és lábszárait” az oltárra (8–9. v.).

Az áldozatot teljesen elégetik (lásd 9. v.).

3 Mózes 1:8–9 az állat teste különböző részeinek a felajánlásáról szól. A fej a gondolatainkat jelképezi. A lábszárak a járásunkat illetve azt az irányt, amerre megyünk. A belek az érzéseinket, vágyainkat és motivációinkat. A kövérje, vagyis a zsír jelképezi az erőnket és egészségünket. Mit szimbolizálnak a 8–9. versben leírt események? (Lásd még T&S 59:5.)

3 Mózes 2–7

Egyéb áldozatok

3 Mózes 2–7 részletesen leírja azokat a különböző áldozatokat, amiket az izraelitáknak meg kellett hozniuk. 3 Mózes 2 a hús illetve ételáldozatról szól. 3 Mózes 3 a hálaáldozatról szól. 3 Mózes 4–5 a különféle bűnökért való engesztelő áldozatokról szól. 3 Mózes 6–7 további utasításokat tartalmaz mindenféle áldozattal kapcsolatban.

A szentírások tanulmányozása

A Az áldozathozatal törvénye

A 3 Mózesben leírt áldozatokat a ma élő egyháztagoknak már nem kell elvégezni. Viszont az áldozatokon keresztül tanított alapelvek most is igazak, és életünk részévé kell tennünk azokat, ha igazak akarunk lenni Isten szemében.

1. Olvasd el 3 Nefi 9:19–20-at, majd írd le, mit mondott az Úr, mit ajánlunk fel ma állatok helyett!
2. Mondj példákat azzal kapcsolatosan, hogy szerinted miként cselekedhetsz úgy, ahogy azt Jézus megparancsolta 3 Nefi 9:19–20-ban!

3 Mózes 8–9

Áron és fiai felszentelése

3 Mózes 8–9 pontosan lejegyzí, hogy választották el Áront és fiait a papi hivatalra, a sátorban való szolgálatra (lásd

2 Mózes 28–29). Az elválasztást az Úr dicsőségének drámai megjelenése követte, kifejezve azt, hogy egyetért azzal, ami történt.

3 Mózes 10

A papságviselők legyenek szentek!

3 Mózes 10 egyike 3 Mózes könyve azon kevés fejezeteinek, ami egy történetet ír le, és nem pedig rendelkezésekről szól. Erőteljes üzenetet hordoz a papságban való hithűségről. Olvasás közben gondold végig, vajon az Úr mit érez azzal kapcsolatosan, ahogyan szent szertartásokat végzünk!

A szentírások megértése

3 Mózes 10

vevék egyen-egyen (1. v.) –

mindegyik fogta a magáét

temjénezőjüket (1. v.) –

füstölőtartójukat

idegen (1. v.) – tiltott

kiszabott rész (13–14. v.) –

fizetség vagy bér

meglóbált szegyet (14–15. v.) –

egy feltartott és meglobogtatott

állati mellhúst a hálaáldozat

szertartásán

felmutatott lapoczkát

(14–15. v.) – egy feltartott és

az Úr előtt bemutatott állati

vállcsontot a hálaáldozat

szertartásán

vétkének (17. v.) – bűnének

rátok következnek (19. v.) –

veletek fog történni

jónak tetszék (20. v.) – meg volt

elégedve

3 Mózes 10:12–20 – Miért nem fogyasztotta el Áron az áldozati húst?

Mózes észrevette, hogy Áron és fiai, Eleázár és Ithamár nem ették meg a bűnáldozatot, ahogy azt nekik megmondták. Válaszul Áron azt mondta Mózesnek, nem érezte helyesnek, hogy megegye a húst azután, hogy látta, mi történt a többi fiával, akik engedetlenek voltak. Ez a válasz kielégítő volt Mózes számára. Nem volna

szabad részt venni bizonyos szertartásokban, úgy mint az úrvacsoravétel, ha nem tartottunk bűnbánatot, vagy ha papsági vezetőnk azt tanácsolja, hogy ne vegyünk abból. Ha valaki vágyik arra, hogy bűnbánatot tartson és fejlődjön, és nem követett el súlyos bűnt, amit még nem beszélt meg a püspökével, és nincs papsági korlátozás alatt, akkor érdemes az úrvacsora vételére.

A szentírások tanulmányozása

A Adj tanácsot, hogyan kell megfelelően tisztelni a papságot!

Ma az Úr nyilván nem üt agyon minden bectelen és tiszteletlen papsági vezetőt. 3 Mózes 10-ben azonban fontos volt, hogy az Úr ilyen erőteljesen megleckéztesse Áron fiait, mivel a papságot könnyelműen kezelték nem sokkal azután, hogy elválasztásuk alkalmával tapasztalták Isten dicsőségének drámai megjelenését. A papság megfelelő tisztelete fontosságának kihangsúlyozására használd fel 3 Mózes 10:1–7-et és a Tanok és szövetségek 121:36–38-at, és adj tanácsot egy fiatal férfinak, aki esetleg azon van, hogy viccelődjön az úrvacsora kiosztásakor.

B Miért ne?

1. Mit parancsolt az Úr, mit ne tegyen Áron és az ő életben maradt fiai? (Lásd 3 Mózes 10:8–11.)

2. Mivel indokolta az Úr ezt a parancsolatot?

3 Mózes 11

A „Bölcsesség szava” az izraeliták számára

Bármely adott napon az emberek megfélemlíhetnek az imáról, és hanyagolhatják a munkát vagy az istentiszteletet, de ritkán fordul elő, hogy elfeledkezzenek az evésről. Mivel Mózes törvényének egyik célja az volt, hogy folyamatosan, naponta emlékeztesse az izraelitákat Isten iránti kötelességükre, a törvényben olyan rendelkezések álltak, melyek arra vonatkoztak, hogy Izrael gyermekei mit ehetnek és mit nem. 3 Mózes 11 tartalmazza ezeket a rendelkezéseket. A szabályok és rendelkezések úgy ismeretesek, mint a „kóser törvények”. A kóser egy héber szóból ered, ami azt jelenti: „vallásosan tiszta”. A mostani időkben kinyilatkoztatott Bölcsesség szavához hasonlóan a kóser törvények is elősegítették a jó egészségi állapotot, de legfőbb céljuk az volt, hogy engedelmességre tanítsanak. Ez az egészségre vonatkozó törvény, csakúgy mint ma a Bölcsesség szava, segített Isten népének félretenni a világi szokásokat. Ez volt Mózes törvényének másik célja, mely segített az embereknek tisztává és szentté válni.

A szentírások megértése

3 Mózes 11

kuvik (17. v.) – bagolyfajta

A szentírások tanulmányozása

3 Mózes 11 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Ez kóser?

A *kóser* szó azt jelenti: helyes vagy a zsidó törvény által szentesített. Írd le a következő állatneveket a jegyzetfüzetedbe: csiga, bárány, egér, sáska, gólya, disznó, tehén, teve, sas, cápa! Mindegyik állat neve mellé írd oda, hogy az izraeliták számára kóser ételnek számított-e vagy sem, majd magyarázd el válaszod! Indokokként keress egy-egy verset 3 Mózes 11-ből, ami alátámasztja válaszodat!

B Tekintsd át újra a Bölcsesség szavát!

Olvasd el a Tanok és szövetségek 89:5–17-et, és sorold fel, mit parancsolt az Úr az egyháztagoknak napjainkban, hogy mit fogyasszanak és mit ne!

Ezeket a rendelkezéseket hasonlítsd össze 3 Mózes 11-gyel, ahol az Úr megtanította Izráel gyermekeinek, mit ehetnek és mit nem!

C Miért számít ez?

Szerinted miért parancsolta meg az Úr az ő népének, hogy bizonyos dolgokat ne fogyasszanak? (Ha segítségre van szükséged, lásd 3 Mózes 11:43–47; 1 Korinthusbeliek 6:19–20; T&Sz 89:1–4, 18–21.)

3 Mózes 12

Tiszta és tisztátalan

3 Mózes 12–15-ben az Úr testi működésére és betegségekre vonatkozóan adott rendelkezést Mózes törvényén belül, és elmondta, mi az, ami „tiszta”, és mi az, ami „tisztátalan”. 3 Mózes 12 olyan törvényekről szól, amelyek szülés után lévő nőkre vonatkoznak. Egy ideig „tisztátalan”-nak tartották őket, de az Úr sajátágos szertartásokról is beszámolt, melyek által egy bizonyos idő elteltével ismét „tisztá”-vá válhattak. Mária, Jézus édesanyja követte ezeket az utasításokat, miután Jézus megszületett (lásd Lukács 2:21–24, 39).

Néhányak számára zavart okoz az az elképzelés, miszerint a természetes testi működések valakit tisztátalanná tesznek. Azonban meg kell értenünk, hogy Mózes törvényében a „tisztátalan” szó nem azt jelentette, hogy koszos vagy undorító, hanem egyszerűen csak azt, hogy a személy nem vehetett részt

szertartásokban. Azt se feledd, hogy Mózes törvénye azért adatott, hogy a mindennapi életben fellelhető külső testi megjelenések segítségével emlékeztesse az izraelitákat a mélyebb lelki igazságokra.

3 Mózes 13–14

Poklosság (lepra)

3 Mózes 13–14 a lepra nevű bőrbetegségről szól. Ezen fejezetek leírásaiból úgy tűnik, a leprába számos különféle fertőző bőrbetegség tartozott.

A szentírások megértése

3 Mózes 14

lóg (10., 12., 15., 21. v.) – körülbelül fél liter

A szentírások tanulmányozása

A Hasonlítsd össze a leprától való megtisztulást a bűneinktől való megtisztuláshoz!

Mivel a lepra annyira látható volt, és a test romlásával vagy pusztulával járt, kiváló példaként szolgált a bűnösség kifejezésére. A bűn úgy pusztít el egy embert lelkileg, mint ahogy a lepra testileg teszi őt tönkre. 3 Mózes 14 arról ír, mit kell tennie egy embernek, hogy szertartás szerint vagy vallásilag tiszta legyen, miután meggyógyult a leprától. Párhuzamot vonhatunk a leprától való megtisztulás folyamata és a között, ahogyan legyőzzük a bűn következményeit.

Mielőtt 3 Mózes 14-et tanulmányozod, tudnod kell, hogy amikor valaki leprás lett, a táboron kívül kellett élnie. Ugyanez igaz a bűnnel kapcsolatban is. Amikor bűnt követünk el, elzárjuk magunkat attól, hogy teljes mértékben kapcsolatban álljunk az Úrral és az ő egyházával. Például lehet, hogy nem vehetünk az úrvacsorából vagy nem kaphatunk templomi ajánlást.

A szertartás szerinti, leprától való megtisztuláshoz vezető út lépései az alábbi verscsoportokban találhatóak meg. Olvass el 3 Mózes 14-ből minden egyes verscsoportot, foglalj össze minden lépést, majd mondd el, hogy e lépések miként tanítják a bűn és a bűnbánat folyamatát! Minden kérdéscsoport mellett áll egy kérdés, hogy segítsen összeszedni gondolataidat.

- 2–3. vers. Ha a lepra a bűnt jelképezi, kit jelképezhet a pap?
- 4–8. vers. Tudnod kell, hogy: (a) a cédrusfa arról ismeretes, hogy más dolgokat megőriz a pusztulástól; (b) a karmazsin színe vörös, emlékeztetve minket a vére, ami az élet és a kiengesztelés jelképe; (c) az izsópot az Ószövetségben tisztító növényként használták, és (d) a vér és a víz pedig a születés jelképei (lásd Mózes 6:59). Figyelembe véve ezeket az információkat, mit gondolsz, mit szimbolizálnak ezek a versek?

3. 9. vers. Az újszülötteknek nincs szőrzetük, hajuk is csak nagyon kevés (ha van egyáltalán). Mi lehet ennek a versnek az üzenete? (Lásd 3 Nefi 11:37)
4. 10–14. vers. Emlékezz vissza egy hasonló szimbolikus ábrázolásra 2 Mózes 28–29-ben! Miként vonatkozhat ide a jelképrendszer?
5. 15–18. vers. Az olajfa a béke és a tisztaság jelképe; az olívaolaj a Szentlélek, valamint a jócselekedetek és a szolgálat szimbólumává vált (lásd T&S 45:56–57). Miként része ez a bűntől való megtisztulás folyamatának? (Lásd 2 Nefi 31:17)
6. 19–20. vers. Végso soron mi teszi lehetővé a bűnbánatot?

3 Mózes 15–16

A kiengesztelés napja

3 Mózes első tizenöt fejezetének mindegyike azzal foglalkozik, hogy áldozat árán miként váltak az emberek igazakká Isten előtt, illetve hogy miként válnak a szertartások végett tisztává Isten előtt az ő tisztaságra vonatkozó törvényei betartása által. 3 Mózes 15 további rendelkezéseket tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az emberi működések miként kapcsolódnak a mózesi törvények szerinti tisztasághoz és tisztátalansághoz. Azonban rá kell jönnünk, hogy nincs igazi bűnbocsánat őszinte bűnbánat és Krisztus engesztelése nélkül. 3 Mózes 16 egy olyan szertartásról ír, amit az Úr parancsolt meg az izraelitáknak, hogy egy bizonyos időben egy évben egyszer elvégezzenek. Ez azt jelképezte, hogy Jézus Krisztus miként fog kiengesztelést hozni minden ember bűne miatt. A 3 Mózes 1–15-ben leírt rítusokat a gyakorlatban egyénileg végezték ugyan, de a 3 Mózes 16-ban leírt kiengesztelés napja az egész izraelita nemzet bűnéért való kiengesztelést szimbolizálta, és olyan nap volt, amikor Izrael egész háza népe böjtölt és megpihent.

A szentírások megértése

3 Mózes 16

gyolcs (4. v.) – fehér ruhadarab
lábravaló (4. v.) – alsónemű

Azázel (8., 10. v.) – az Ószövetségben áldozati bakkecskével (bűnbakkal) engesztelt sivatagi ártó, gonosz szellem (Lásd Bakos Ferenc: Idegen szavak és kifejezések kéziszlótára, 2000., 90. o.)

sorsot vet, sors esett (8–10. v.) – Két oldalán megjelölt követ vagy (pénz)érmét feldob azért, hogy véletlenszerűen eldöntsön valamit. Amikor szent emberek

sorsot vetettek, azt a hitet fejezték ezzel ki, hogy Isten ismeri az eseményt, és megmutatja akaratát. 3 Mózes 16-ban sorsot vetettek egyrészt az Úrért, másrészt Azázélért. Amikor Áron sorsot vetett, attól függően, hogy hogyan esett, az egyik kecskebak lett az áldozat (az Úré), a másik pedig az elűzött bűnbak (Azázél).

a bizonyosság (13. v.) – a szövetség ládája

3 Mózes 16:10 – A bűnbak

A pusztába űzött kecskebakot bűnbaknak is nevezték; soha nem tért vissza, és rajta maradt az emberek vére illetve bűneik. A bűnbak azt szimbolizálta, hogy a kiengesztelés által Izrael minden bűne megbocsátható, és soha nem tér vissza.

A szentírások tanulmányozása

A Szent és fontos szertartás

3 Mózes 16:3–28 a papnak szóló rendelkezéseket tartalmazza a kiengesztelés napjára vonatkozólag. Az alábbi vázlat hat általános lépést ad a szertartásra vonatkozóan. Válaszolj a feltett kérdésekre minden lépéssel kapcsolatosan!

1. Mit szimbolizál az, amit az Úr Árontól kért a 4. versben leírtak szerint? (Lásd 3–5. v.) (*Kis segítség:* győződj meg arról, hogy tudod, mit jelent a „gyolcs”!)
2. Miért kellett Áronnak két kecskebak? (Lásd 6–10. v.)
3. Szerinted miért kellett Áronnak engesztelést szereznie magáért, mielőtt engesztelést szerzett volna az emberekért? (Lásd 11–14. v.) Ez a lépés miben különbözik attól, amikor Krisztus végezte el a kiengesztelést? (Lásd Zsidók: 9:6–14; Alma 34:8–12.)
4. Miért kellett Áronnak megtisztítani a templom szent helyét? Ez az elvárás mit mond neked az Isten előtti tisztaság fontosságáról és a kiengesztelés erejéről? (Lásd 15–19. v.)
5. Mindkét kecskebak (az egyik a bűnért való áldozat, a másik az engesztelés áldozata) miként jelképezi Krisztust és az ő engesztelését? (Lásd 20–22. v.)
6. Mit jelképeznek Áron kötelességei és annak az embernek a kötelességei, aki kivezette az Azázelnak szánt kecskebakot a pusztába? (Lásd 20–22. v.; lásd még T&S 36:5–6.)

3 Mózes 17–18

Kerüljétek a bálványimádást!

3 Mózes 17–18 az Úr utasításait jegyzi le az izraeliták számára azokkal a szokásokkal kapcsolatban, amik teljesen elkülönítik őket az akkori hamis vallásoktól. 3 Mózes 17 utasításokat tartalmaz azzal kapcsolatban, hogy mit kell tenni, amikor az izraeliták megölnek egy állatot. Akkor is, ha az izraeliták nem áldozatnak szántak egy állatot, be kellett mutatniuk az Úrnak a szent hajlékban. Ez a szokás segített az izraelitáknak abban, hogy ne áldozzanak hamis isteneknek, és abban is, hogy ne feledjék, mindenük Istentől származik. A 3 Mózes 17-ben olvasottak szerint az Úr azt is megparancsolta az izraelitáknak, hogy ne fogyassanak vért. A vér gyakran jelképezi az életet, és az akkori hamis vallások között voltak olyanok, amelyek vért ittak vallási szertartásaikon. Ezáltal a szokás által szerették volna a hívők meghosszabbítani életüket. Az Úr számos áldozatot adott az izraelitáknak, melyek Jézus Krisztus nagy áldozatát

szimbolizálták, amikor is a vérét ontja majd, hogy mindazok, akik őbenne hisznek, és engedelmeskednek parancsolatainak, örök életet nyerjenek (lásd 3 Mózes 17:11).

3 Mózes 18 az Úr azon figyelmeztetését tartalmazza az izraeliták számára, miszerint az erkölcstelen szexuális viselkedés nemzetek pusztulásához vezethet, és hogy az izraeliták elpusztulnak, ha részt vesznek ezekben a dolgokban.

3 Mózes 19–20

„Szentek legyetek,
mert én szent vagyok”

3 Mózes 19–20-ban azt olvashatjuk, hogy az Úr hangsúlyt fektet arra, hogy szentek legyünk. A szent szót héberül „kádés”-nek mondják, ami azt jelenti: megszentelt, felszentelt és elkötelezett, illetve hogy a világtól és a világiasságtól elkülönült. Nemcsak azt parancsolta az izraelitáknak az Úr, hogy legyenek szentek, hanem ebben a két fejezetben konkrét példákat is adott azzal kapcsolatban, hogy mit tehetnek mindennapi életükben ezért, hogy engedelmeskedjenek ennek a parancsolatnak. Mindezek a konkrét szokások emlékeztették az izraelitákat arra, hogy távol maradjanak a világtól és annak istentelen szokásaitól. Jézus később elmagyarázta a szentség mögött álló alapelvet, amikor is azt tanította apostolainak, hogy nem szakítja el őket a világtól, hanem távol tartja őket a gonosztól (lásd János 17:14–16).

Olvásás közben dönts el, milyen alapelv áll minden egyes parancsolat mögött, amit az Úr adott! Mi módon kért meg bennünket arra, hogy ezek szerint az alapelvek szerint éljünk ma, miközben megpróbálunk „[n]em e világból valók” lenni?

A szentírások megértése

3 Mózes 19

viselje ... terhét (8. v.) – vállaljon felelősséget
megfertőz (8., 12. v.) – megszentelteleníti azt, ami szent
elhullott gabonafejeket (9. v.) – az első aratás után a mezőn maradt gabonát
ki nem váltott (20. v.) – nem fizettek érte (váltságdíjat), és nem szabadított ki
körülmetéletlennek (23. v.) – szentségtelennek
ne varázsoljatok és ne bűvészkedjétek (26. v.) – ne jósoljatok semmiféle módon

a ti hajatokat kerekdedre ne nyírjátok (27. v.) – arra a hajviseletre utal, ami azoknak volt, akik hamis vallásokban hittek
ígézőkhöz (31. v.) – azokhoz, akik azt állítják, hogy halott szellemekkel kommunikálnak
ne nyomorgassátok (33. v.) – ne bánjatok vele rosszul, és ne mérgecsétek fel
efa, hin (36. v.) – mértékegységek

A szentírások tanulmányozása

A Keresd meg az alapelvet!

Ha megnézed a 3 Mózes 19-ben lévő minden egyes parancsolat mögött meghúzódó alapelvet, szinte mindegyik vonatkozik a mai utolsó napi szentekre. Vannak, amik egyértelműek (például a 11–12. versenkél), de vannak, amik furcsák nekünk. Válassz ki két olyan parancsolatot a 3 Mózes 19-ből, ami úgy tűnik, hogy különösképp az akkori embereknek szól! Mondd el milyen alapelv húzódik meg a parancsolatok mögött, és írd át ezeket úgy, hogy erre a korra vonatkozzanak! Például a 19-es versben az Úr azt mondta, „szántóföldedbe kétféle magot ne vess, és kétféle szövetű ruha ne legyen rajtad”. Ezeket a parancsolatokon keresztül az Úr arra emlékeztette az izraelitákat, hogy ne vegyüljenek össze a világgal, és hogy maradjanak szentek. Ma ezt az alapelvet a randevúzásra vagy a házasságra is vonatkoztathatjuk. Az egyház tagjaival kell randevúznunk, és a szövetségben belül kell házasságot kötnünk.

B Szentírás-memoriter – 3 Mózes 19:18

Olvasd el Máté 22:35–39-et, és nézd meg mit parancsolt Jézus! Mit olvashatunk 3 Mózesben, mit mondott az Úr ennek a parancsolatnak a fontosságáról?

3 Mózes 21–22

A papság szentsége

3 Mózes 21–22-ben a papok, családjuk és az általuk felajánlott áldozatok szentségére vonatkozó parancsolatokat találjuk. Ma nekünk is különleges normáink vannak a misszióban szolgálatot teljesítőkre és azokra vonatkozóan, akik valamilyen felhatalmazást kaptak. A szertartásaink elvégzésére vonatkozóan is vannak normáink.

3 Mózes 23–25

Szent napok és események

3 Mózes 23 arról szól, hogy az Úr miként adott öt szent időszakot, amikor egész Izraelnek különös erőfeszítést kellett hoznia azért, hogy szent legyen, és hogy közelebb kerüljön Istenhez. Az öt szent időszak: a szombat (lásd 1–3. v.); a kovásztalan kenyér vagy a pászka ünnepe (lásd 4–14. v.); a pünkösöd ünnepe (lásd 15–23. v.); a kiengesztelés napja (lásd 26–32. v.); a sátoros ünnep (lásd 33–44. v.).

3 Mózes 25 témájában hasonlít a 23. fejezethez. 3 Mózes 25-ben arról olvashatunk, hogy az Úr nemcsak azt parancsolta az izraelitáknak, hogy minden hetedik nap tartsák meg a sabbatot, hanem azt is, hogy minden hetedik év a sabbat éve legyen. A sabbat évében nem vethettek termőmagokat; hagyniuk kellett pihenni a földet. Ezen kívül hétszer hét év után (negyvenkilenc év után) az ötvenedik év egy különleges sabbat év kellett, hogy legyen, és jubileumi évnek (vagy más néven a kürtölés évének) nevezték ezt az évet. Az izraelitáknak nemcsak, hogy nem volt szabad magokat elvetni vagy aratást végezni a jubileumi év során, de el kellett engedniük minden őket illető tartozásokat, és szabadon kellett bocsátaniuk az összes szolgálóikat. A jubileumi év segítette arra emlékeztetni az izraelitákat, hogy mivel Isten könyörületes volt hozzájuk, ezért nekik is könyörületesnek kell lenniük másokhoz és a földhöz.

3 Mózes 24 néhány rendelkezést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy hogyan kell használni a szent hajlékban lévő gyertyatartót (más néven mécsset) és a szent kenyerek asztalát. Ezután a 24. fejezetben találunk egy történetet, ami egy olyan emberről szól, aki Isten nevét káromolta, és halálbüntetést kapott ezért, mivel az istenkáromlás különösen tiltott dolog volt Isten, Izrael gyermekeinek adott parancsolataiban. A büntetés indoklásának egy része tartalmazza a híres mondatot, amely így szól: „szemet szemért, fogat fogért” (20. v.).

3 Mózes 26–27

Áldások és átkok

Miután az Úr elmondta, mit vár el az izraelitáktól a vallási megtisztulást és a szentséget illetően, azzal zárta Mózes III. könyvét, hogy elmagyarázta a parancsolatok betartásából és be nem tartásából származó következményeket (lásd 3 Mózes 26). Az Úr végül adott néhány befejező tanácsot arról, hogyan lehet teljesen az Úr szolgálatára szentelni magunkat.

A szentírások megértése

3 Mózes 26

cséplések (5. v.) – a gabonátok learatása
És réginél régibbet ehtettek, és az új elöl is régit kell kihordanotok (10. v.) – Még akkor is a régi elraktározott élelemből ehtettek, amikor beérkezik a friss gabona, és ki kell majd vinnetek a régit, hogy betehessétek az újat.
a száraz betegséget és a forrolázt (16. v.) – különféle súlyos betegségek

ellenére jár (21., 23–24., 27., 41. v.) – szembeszegül, szembenáll
puszta, pusztaság (22., 33., 35., 43. v.) – üres, üresség
döghalált (25. v.) – járványt, betegséget
megostorozlak (28. v.) – megnevellek, helyreigazítalak
pogány népek (33., 38., 45. v.) – azok, akik nem az igaz és élő Istent imádják

A szentírások tanulmányozása

A Nevezd meg a választásokat és a következményeket!

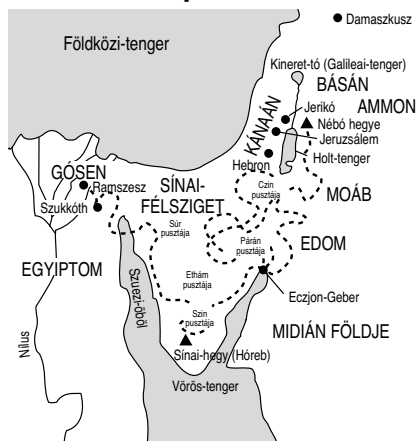
Készíts egy, az alábbi táblázathoz hasonló, kétszlopos táblázatot a saját lapodon! Az egyik oszlop neve legyen: „HA”; a másik oszlopé: „AKKOR”!

HA	AKKOR
Az izraeliták választási lehetőségei	Választásaik következményei

- 3 Mózes 26 olvasása közben keress a versekben a *ha* szócskát! Aláhúzhatod vagy be is karikázhatod a szót minden olyan helyen, ahol az a szentírásversekben szerepel. Írd be a „HA” oszlopba azokat a dolgokat, amelyekről az Úr azt mondta, hogy az izraeliták megtehetnének!
- Keress meg azokat a részeket, ahol az Úr arról beszél, hogy *akkor* milyen

következményekre számíthatnak az izraeliták! Húzd alá, vagy karikázd be ezeket a részeket a szentírásversekben! Írd az „AKKOR” oszlopban egymás alá, mit mondott az Úr, mi lesz a következménye az izraeliták egyes választásainak!

Vándorlás a pusztában

Mózes IV. könyvét (továbbiakban 4 Mózes) Az izraeliták megszámlálásáról való könyvnek is nevezzük. Ezt a nevet akkor kapta, amikor görög nyelvre lett fordítva. Két olyan esemény beszámolóját olvashatjuk benne, amikor Mózes „megszámlálta”, vagyis megszámolta Izrael népét (lásd 4 Mózes 1–4; 26). Van-

nak zsidók, akik *Vayedabbernek* nevezik (ez az első szó a könyvben héberül), ami azt jelenti: „szóla”. Ez a név találonak tűnik, mivel 4 Mózes több mint 150 olyan beszámolót tartalmaz, amikor Isten Mózeshez szól. A könyvet héberül gyakrabban a *Bemidbar* néven ismerik, ami azt jelenti: „a pusztában”, jellemezve ezzel a szinte az egész könyvben leírt események helyszínét. A könyv tartalmaz néhány nagyon fontos és inspiráló történetet arról az időről, amikor Izrael negyven évig vándorolt a Sínai sivatagban.

4 Mózes olvasásának előkészítése

4 Mózes számos olyan történetet tartalmaz, amikor még Mózes legjobb barátai és családtagjai is zúgolódnak, panaszkodnak és lázadoznak. Az Úr megadta Izrael gyermekeinek az lehetőséget, hogy elérjék a nekik ígért földet egy évvel azután, hogy elhagyják Egyiptomot. De ők félték, zúgolódtak és lázadoztak, így elvesztették a lehetőséget. Olvasás közben gondoldj arra, hogy Izrael gyermekeihez hasonlóan nekünk is van ma egy prófétánk! Hogyan kapjuk meg az ő tanácsát? Milyen következményeket von maga után az, ha valaki követi vagy nem követi a próféta tanácsát?

4 Mózes három részre lehet bontani: (1) indulás Sínaiból (lásd 1–10. fejezet), (2) vándorlás a pusztában (lásd 11–21. fejezet) és (3) felkészülés az Ígért földjére való belépésre (lásd 22–36. fejezet).

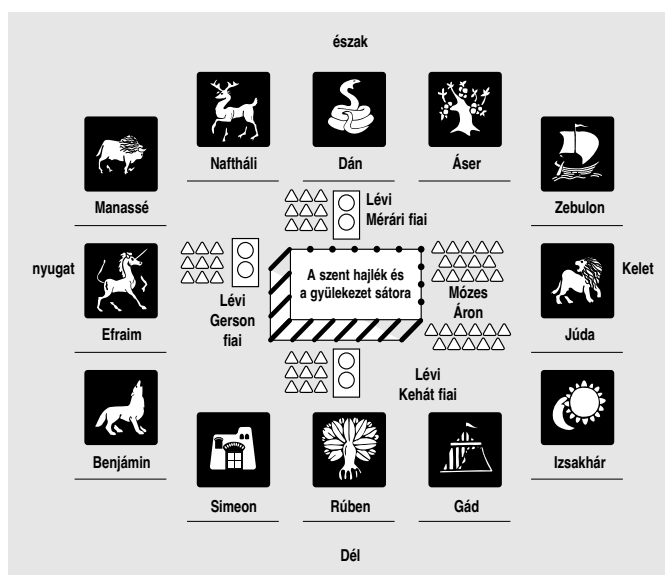
4 Mózes 1–4

A népszámlálás

4 Mózes 1–4 lejegyzik, hogyan számolták össze Izrael törzseit illetve családait. József törzse kétszer annyi (azaz kétharmadnyi) örökséget kapott az elsőszülöttség révén. A kétharmadnyi örökséget felosztották József két fia, Efraim és Manassé között. Ezáltal ez a két fiú Izrael két külön törzsévé vált (lásd 1 Mózes 48:5), tizenháromra növelve ezzel Izrael törzseinek a számát. Lévi törzsének az a különleges elhívása volt, hogy tagjai viselhették a papságot, és szertartásokat végezhetettek a mózesi törvények szerint. E miatt az elhívás miatt az összes többi törzssel elvegyülve éltek, és nem ugyanúgy számolták őket össze. Izraelt úgy tekintették, hogy tizenkét törzse van – plusz a léviták.

4 Mózes 1–2 arról szól, hogy a tizenkét törzset hadbavonulási és táborjárési csoportokra osztották és számolták meg. 4 Mózes 3–4-ben feljegyzést találunk arról, hogy a lévitákat hogyan számolták össze, és hogyan kapták meg feladataikat.

4 Mózes 3–4 azt is elmagyarázza, hogy Izrael minden elsőszülött gyermeke az Úrhoz tartozik azért, mert csak az Úr kegyelme menthette meg őket az Egyiptomot ért tizedik csapás idején, amikor ajtófélfájukra vért kentek (lásd 2 Mózes 12–13). Azonban az Úr elmondta, hogy a helyett, hogy minden családból az elsőszülött szolgálna neki teljes időben, a lévitákat kéri fel most erre a szolgálatra helyettük. A többi tizenkét törzs minden egyes elsőszülött fiú tagjának évente egy bizonyos pénzszeget kellett fizetnie a lévitáknak a szent hajlékban végzett munkájuk támogatására, kifejezve ezzel azt, hogy elismerik a léviták helyettük végzett szolgálatát. Ezt úgy hívták, hogy „váltásárpénz” (lásd 4 Mózes 3:44–51).

A szentírások tanulmányozása

A Te is lehetnél

Olvasd el 4 Mózes 3:12–13-at, 4:40–41-et és a 4 Mózes 1–4-ről szóló fenti magyarázatot, hogy megtudd, mit mondott az Úr Izrael egész népe elsőszülöttjeiről! Majd olvasd el 2 Nefi 9:6–9-et, és mondd el, miként lehet bennünket Izrael elsőszülöttjeihez hasonlítani! Más szóval mi lenne velünk Krisztus engesztelése nélkül? (Lásd még 1 Korinthusbeliek 6:19–20; 1 Péter 1:18–19.)

B Mit tegyünk?

Figyelmembe véve az A tevékenységben tanultakat, hogyan kellene befolyásolnia fontosságai sorrendünket az, hogy tudjuk, kihez tartozunk? Mit kér tőlünk az Úr, mit tegyünk, ami a „váltásárpénznek” feleltethető meg?

4 Mózes 5–8

Mózes törvényének kiegészítései

4 Mózes 5–6-ban további, az Úr által adott, betegségekre (lásd 5:1–4), bűnbánatra (lásd 5:5–10) vonatkozó rendelkezéseket találunk. Rendelkezéseket találunk arra vonatkozóan is, hogy mit tegyen egy férj, ha azt gondolja, hogy felesége hűtlen hozzá (lásd 5:11–31), azokra vonatkozóan is, akik különleges esküvel fogadják, hogy az Urat szolgálják (nazireusok; lásd 6:1–21), valamint egy olyan áldásra vonatkozóan is, amit a papok adnak az embereknek (lásd 6:22–27). 4 Mózes 7–8-ban olyan felajánlásokról olvashatunk, amiket a szent hajlék felszentelésén tettek az emberek, továbbá a lévíták elválasztásáról is olvashatunk, akik különleges papsági feladatokat teljesítettek.

Ez a tanulói kalauz különösképp a 4 Mózes 6-tal foglalkozik, ami a nazireusok törvényét írja le. Héberül a nazireus szó azt jelenti: „szentelt illetve odaadó ember”. Tehát, amikor az emberek egy különleges módon az Úrnak szentelték magukat, vagy ha szülei az Úrnak szentelték őket, „nazireusok”-nak neveztettek.

A szentírások megértése

4 Mózes 6

szakassza el magát (3. v.) – szentelje magát Istennek; válassza el magát a világtól

fogadás (2., 5. v.) – ígéret
be ne menjen (6. v.) – ne érintse meg

4 Mózes 6:22–27 – Izrael áldása vezetőitől

Az Úr felkentjei most is sokszor áldanak meg egész gyülekezeteket vagy az egyház egészét. Például gondolkozz el a következő áldásokon, amiket az egyház három különböző elnöke adott általános konferenciák alkalmával:

„Most pedig a rám ruházott szent papsági felhatalmazás által Isten áldását kérem az utolsó napi szentekre és szerte a világon élő jó emberekre.

Megáldalak benneteket még teljesebb ítélőképességgel, hogy meg tudjátok különböztetni a Krisztust az Antikrisztustól. Megáldalak benneteket még nagyobb erővel arra, hogy a jót cselekedjétek, és ellenálljatok a gonosznak. Megáldalak benneteket a Mormon könyve mélyebb megértésével.” (Ezra Taft Benson, Conference Report, 1986. ápr., 100. o.; vagy *Ensign*, 1986. máj., 78. o.)

„Most pedig, szeretett testvéreim, a rám ruházott papság ereje és felhatalmazása által, és jelenlegi elhívásom erejénél fogva Isten áldásait kérem rátok. Megáldalak azon erőfeszítéseitekben, hogy egy krisztusibb életet éljétek. Megáldalak benneteket annak még erősebb vágyával, hogy érdemesek legyetek a templomi ajánlás elnyerésére, és hogy körülményeitekhez mérten a lehető leggyakrabban járhattok a templomba. Megáldalak benneteket, hogy otthonotokban elnyerhessétek Mennyei Atyánk békességét, és hogy útmutatást adjon nektek ahhoz, hogyan tanítsatok meg

családotoknak, hogy a Mestert kövessék.” (Howard W. Hunter, Conference Report, 1994. okt., 119. o.; vagy *Ensign*, 1994. nov., 88. o.)

„Isten áldását adjuk rátok, méghozzá egy apostoli áldást. Megáldunk benneteket, hogy az Úr örömmel nézzen le rátok, hogy boldogság és békesség legyen otthonotokban és az életetekben, hogy a szeretet, a tisztelet és a megbecsülés szelleme legyen a férjek és feleségek, a gyermekek és szülei között. Járjatok Istennel, és akkor boldogságban, biztonságban, békében és hitben fogtok élni (lásd Alma 37:47).” (Gordon B. Hinckley, Conference Report, 1995. ápr., 118. o.; vagy *Ensign*, 1995. máj., 88. o.)

A szentírások tanulmányozása

4 Mózes 6 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–D) közül!

A Írj egy hirdetést!

Írj egy képzeletbeli hirdetést, amiben embereket toborzol, hogy nazireusok legyetek! A hirdetésbe foglalj bele legalább három olyan dolgot, amit az Úr elvárt egy nazireustól! (Különös figyelmet szentelj 4 Mózes 6:3–7 elolvasására!)

B Sorolj fel néhány híres nazireust!

Olvasd el a következő szentírásokat, majd nevez meg három olyan embert, akik nazireusok voltak: Bírák 13:5, 24; 1 Sámuel 1:11, 19–20, 28; Lukács 1:13–15!

C Vonatkoztasd a mára!

Mire kérnek ma bennünket, mit tegyünk, hogy Istennek szenteljük magunkat, ami megkülönböztet bennünket a világon élő számos más embertől?

D Gondolj a vezetőidtől kapott egyik áldásra!

Válassz ki egy olyan áldást a fenti „A szentírások megértése” című részből, amit szeretnél elnyerni, majd mondd el, miért! Mit kell tenned, hogy elnyerd ezt az áldást?

4 Mózes 9

Az első pászka ünnepe a pusztaságban

4 Mózes 9 az izraeliták, Egyiptomból az Ígéret földjére történő vándorlása második évének a kezdetét jelzi. A 9. fejezet arról szól, mit kell tennie Izrael gyermekeinek ahhoz, hogy elkötelezettek maradjanak az Úrhoz, és miként tudhatják, hogy ő velük van. Ma miként fejezzük ki az Úrnak, hogy elköteleztünk vagyunk felé, és ő hogyan tudja velünk, hogy velünk van?

A szentírások megértése

4 Mózes 9

a maga idejében, annak idejében (2–3., 7., 13. v.) – az Úr által kijelölt időben

estennen, estve (3., 11., 15. v.) – napnyugtakor

viselje ... terhét (13. v.) – vállaljon felelőséget azért

egy rendtartástok (14. v.) – ugyanolyan szabályaitok és szertartásaitok

rendelését (19., 23. v.) – parancsolatait

4 Mózes 9:6–14 – Kinek kell részt venni a pászka ünnepén?

Érdekes megjegyezni, hogy a 4 Mózes 9-ben olvasottak szerint voltak páran, akik halott ember testével kerültek kapcsolatba – talán csak egyszerűen úgy, hogy ők temették el egyik meghalt rokonukat –, és ezek az emberek nem vehettek részt a pászka ünnepén. Mózes törvénye értelmében „tisztátalanok” voltak. Azonban az Úr kinyilatkoztatta Mózesnek, hogy a pászka ünnepe olyan fontos, hogy még azoknak is, akik azért voltak tisztátalanok, mert halott testet érintettek, részt kell venniük az ünnepen. Továbbá azt mondta az Úr, hogy súlyos bűnnek számít az, ha valaki teljesen tiszta, és megilleti, hogy vegyen a pászka ünnepi eledeléből, ő azonban ezt visszautasítja.

Mivel az Üdvözítő bevezette az úrvacsorát a pászka ünnepe helyett, megnézhetünk néhány személyes vonatkozást. Például minden adandó alkalmat ki kell használnunk arra, hogy érdemesen részessüljünk az úrvacsora szertartásában. Ha alkalmunk van arra, hogy elmenjünk az úrvacsorai gyűlésre, de mi mégsem tesszük ezt meg, bűnt követünk el. Az úrvacsoravétel olyan fontos, hogy az Úr azt szeretné, akkor is vegyünk abból, ha van néhány személyes folt az életünkben. Papsági vezetőink tanácsot adhatnak nekünk, hogy mikor vegyünk és mikor ne vegyünk az úrvacsorából, ami a 9. fejezetben történtek mögött meghúzódó alapelv.

A szentírások tanulmányozása

A Sohase feledd!

4 Mózes 9 első fele az Egyiptomban megült pászka ünnepének első évfordulójáról beszél. Figyeld meg a következő kulcsszavakat és kifejezéseket, majd írd le miként kapcsolódnak ezek a pászka ünnepéhez! (Visszalapozhatsz 2 Mózes 12 tanulmányozásához is.)

1. az első hónap 14. napja
2. kovásztalan kenyér és keserű füvek
3. ép csontok

B Hogyan vezette őket az Úr?

1. 4 Mózes 9:15–23 alapján írd le, hogyan vezette az Úr Izráel gyermekeit!
2. Szerinted mit tanultak Izráel gyermekei abból, hogy Isten így vezette őket a pusztán át?
3. Hogyan vezet ma az Úr az ő népét?

4 Mózes 10

Elindulás Sínai pusztájából

4 Mózes 10 Izráel táborának első elmeneteléről szól, ahogy hosszú idő után elhagyják a Sínai-hegyet. Miután az izraeliták távoztak, találkoztak Mózes sógorával, és hívták, hogy menjen velük – éppen úgy, ahogyan nekünk is hívunk kell másokat, hogy jöjjenek velünk vissza Istenhez.

4 Mózes 10 azt is elmagyarázza, hogy a szent hajlék – az Úr

lakhelyét jelképezve – állt figyelmük központjában, miközben vándoroltak.

4 Mózes 11

Az izraelitákat saját vágyaik vezetik

4 Mózes 11 olvasása közben gondolkodj el azon, hogy a következő kérdés hogyan vonatkozik az izraelitákra: Mit érzel, amikor valami jót teszel egy másik embernek, és ők cserében zúgolódnak? Mi lenne, ha az Úr mindent megadna, amit csak kérsz tekintet nélkül arra, hogy az jó vagy rossz-e neked?

A szentírások megértése

4 Mózes 11

gyülelész nép (4. v.) – nem izraeliták

kívánságba esék (4. v.) – erőteljes vágyaik voltak kívánságaik kielégítésére (ebben az esetben más ételt szerettek volna a manna helyett)

a mi lelkünk eleped (6. v.) – nem kívánjuk többé (a mannát)

kóriándrum (7. v.) – koriander, petrezselyemhez hasonló növény

bdelliomnak (7. v.) – gyantának, egy viaszos anyagnak

mozsárban (8. v.) – mély tálhoz hasonló edényben

az íze pedig olyan vala, mint az olajos kalácsé (8. v.) – olyan ízű, mint amikor valamit olajban sütöttek

megesküdtél (12. v.) – megígérted

nyomorúságot (15. v.) – végtelen boldogtalanságot

útálatossá (20. v.) – émeletyítővé

megvetettétek (20. v.) – elfordultatok tőle, nem becsültétek meg
gyalogos (21. v.) – húsz év feletti katonakész férfiak
két sing magasságnyi (31. v.) – körülbelül egy méter magas

tíz hómert (32. v.) – körülbelül 2300 litert
mohó (34. v.) – fizikai kívánságait kielégíteni akaró

4 Mózes 11:29 – Mózes azt kívánta, hogy bárcsak minden ember próféta lenne

Joseph Smith próféta mondta: „Isten semmit nem nyilatkoztatott ki Josephnek anélkül, hogy azt a Tizenkettek számára is ne tette volna ismertté. Még a legkisebb szent is megtudhat mindent mielőst azt el bírja viselni.” (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, vál. Joseph Fielding Smith [1976], 149. o.)

A szentírások tanulmányozása

4 Mózes 11 tanulmányozása közben végezz el hármat a következő tevékenységek (A–E) közül!

A Ma előforduló zúgolódások és kritikák

Képzeld el, hogy a 4 Mózes 11:1–9-ben leírt módon érzel csakúgy, mint az izraeliták! Írj egy panaszlevelet Mózesnek annak szellemében, hogy szerinted mit mondogattak az emberek akkoriban!

B Írj választ!

Az alapján, amit Mózes mondott 4 Mózes 11:10–15-ben, és amit eddig megtanultál a vándorlásról, írd le, hogy mit válaszolnál az izraeliták zúgolódásaira, ha te lennél a vezetőjük!

C Mi történik, amikor zúgolódnak?

Nézd meg 4 Mózes 11:1–4-et és Júdás 1:14–16-ot, majd mondd el, mi történik végül azokkal az emberekkel, akik az Úr és az ő szolgálói ellen zúgolódnak vagy morgolódnak! Figyeld meg 4 Mózes 11:20-ban, mit mondott az Úr Izrael gyermekeinek, hogy mit csináltak valójában, amikor Mózes ellen zúgolódtak!

D Keress fontos szavakat!

Keress három olyan, szerinted fontos szót vagy kifejezést, amelyek arról szólnak, mit tett a hetven férfi, és miért hívták el őket válaszul Mózes elkeseredettségére!

E Mi a tanulság?

Olvasd el Galátziabeliek 5:16–17-et, majd mondd el, hogy ezek a versek miként fejezik ki azt, ami 4 Mózes 11 fő gondolatának tekinthető! Gondolkozz el a *kívánság* szó jelentésén, és arról, amit az Úr a hetven vénnel tett – a helyzetre válaszolva!

4 Mózes 12

A próféta támogatása avagy elutasítása

Az Úr egyházának egyik legcsodálatosabb része az, hogy a Szellem ajándékait minden arra érdemes embernek elérhetővé teszi. Ezt az igazságot mutatta be 4 Mózes 11, amikor is az Úr Szelleme leszállt hetven izraelita férfire, és prófétálni kezdtek. Habár bárki megtapasztalhatja ezeket az ajándékokat, azért rendnek kell lenni Isten királyságában. Férfiakat hív el, hogy elnököljenek, és különleges sugalmazásokat ad nekik, amelyek az egyház irányításához szükségesek. A lelki ajándékok elnyerése nem azt jelenti, hogy tovább már nem kell azokra a papsági vezetőkre hallgatnunk, akiket Isten választott ki, hogy elnököljenek felettünk.

Miután lelki ajándékokat és tudást szereznek, egyes egyháztagok kezdik jobbnak látni magukat azoknál az embereknél, akik felettük elnökölnek. Ez a büszkeség gyakran a vezetők kritizálásához vezet, és ahhoz, hogy nem követik a tanácsokat. Ha a kritizálós emberek nem válnak alázatossá, és nem bányák meg érzéseiket, hamar azt veszik észre, hogy eltávolodtak a Szellemtől, és útban vannak a hitehagyás felé. 4 Mózes 12 nemcsak a vezetőink támogatásáról szóló alapelvről tanít, de azt is megmutatja, hogy még azok is, akiknek okosabbnak kellene lenniük, azok is ebbe a kísértésbe eshetnek.

A szentírások megértése

4 Mózes 12

nyilvánvaló látásban (8. v.) – tisztán

homályos beszédek (8. v.) – olyan dolgok, amiket nehéz megérteni

hasonlatosságát (8. v.) – testet öltött alakját
poklos (10. v.) – leprás (egyfajta bőrbetegségben szenved)

A szentírások tanulmányozása

A Mi történik, amikor a prófétát vagy más egyházi vezetőket kritizálunk?

1. Szerinted milyen tanulságot szimbolizál az, ami Miriámmal történt?
2. Miriám büntetése milyen kapcsolatban áll azzal, amit a Tanok és szövetségek 1:14-ben olvashatunk?

4 Mózes 13–14

Az Ígéret földjének felkutatása

Mi az a legnehezebb dolog, amit valaha is meg kellett tenned azért, hogy betartsd az Úr parancsolatait vagy hogy elnyerj tőle egy megígért áldást? Miért tetted meg azt? Mi történt volna, ha nem tetted volna meg?

Amikor az Úr kivette az izraelitákat Egyiptomból, azt mondta, elvezeti őket Kánaán földjére, ami az Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak valamint azok utódainak örökre megígért földje volt. Számos csoda és a nehéz, egyévi pusztai vándorlás után az izraeliták végül megérkeztek ennek a megígért földnek a határához. 4 Mózes 13–14 tizenkét férfi történetét meséli el – minden egyes törzsből egy-egy férfi történetét –, akiket elküldtek, hogy megnézzék, milyen az a föld, és kik élnek rajta. A népnek szóló beszámolójukról is olvashatunk, valamint arról, hogy a nép milyen döntést hozott azzal kapcsolatban, amit hallott.

4 Mózes 13–14 olvasása közben tedd fel magadnak a következő kérdést: Amikor úgy tűnik, hogy valami nagyon nehéz feladatot kaptam az Úrtól, félelemmel vagy hittel állok elébe? Ha a körülöttem lévő legtöbb ember a félelmet választaná a hit helyett, milyen hatással lehetne ez rád? (Lásd T&Sz 30:1–2.) A válaszod kifejezi, mennyire bízol az Úrban – mennyire hiszed azt, hogy ha ad egy parancsolatot vagy egy ígéretet, akkor ő már el is készítette azt az utat számodra, amivel teljesítheted és elérheted azt (lásd 1 Nefi 3:7).

A szentírások megértése

4 Mózes 13

Hósea (9., 17. v.) – Józsué : szálás (33. v.) – nagy, derék

4 Mózes 14

prédára legyenek (3., 31. v.) – áldozatul essenek, elfogják őket : megútáltatok (31. v.) – elutasítottatok
meghasogaták ruháikat (6. v.) – nagy bánatuk jeléül : megemésztetnek a ti holttesteitek (33. v.) – meghaltok és elpusztultok
döghalállal (12. v.) – járvánnyal, betegséggel : merészkedének (44. v.) – tovább mentek, bár tudták, hogy nincs rá engedélyük (engedetlenség elkövetése)
kegyelmez, megkegyelmez (19–20. v.) – megbocsát

A szentírások tanulmányozása

4 Mózes 13–14 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–D) közül!

A Írj egy reklámszöveget!

Írj egy hirdetest Józsué vagy Káleb szemszögéből, amiben arra bátorítod az izraelitákat, hogy lépjenek be a megígért földre!

B Győzd meg az izraelitákat!

1. Mondd el, hogy a legtöbb izraelita miért nem akart belépni a megígért földre!
2. Említsd meg az 1, 2 és 3 Mózesben illetve a 4 Mózes első részében olvasott eseményeket és tanításokat, hogy meggyőzd az izraelitákat, menjenek tovább és lépjenek be a nekik ígért földre!

C Hasonlítsd össze a történet eseményeit!

1. Foglald össze Izrael gyermekeinek a reakcióját, miután a kémek beszámoltak nekik! (Lásd 4 Mózes 14:1–4.)
2. Olvasd el 4 Mózes 14:28–33-at, majd hasonlítsd össze azt, amit Izrael gyermekei mondtak azzal, amit az Úr mondott nekik hitük hiányával kapcsolatban!

D „Mi magunk is meg tudjuk csinálni!”

Milyen határozatot hoztak az izraeliták, és miért nem sikerült a tervük?

4 Mózes 15

Megbocsátást nyerni

Miután az izraeliták zömének nem volt elég hite (lásd 4 Mózes 13–14), és az Úr ellen bűnt követtek el, nem meglepő, hogy 4 Mózes 15-ben a bűnbocsánathoz szükséges áldozati felajánlásokról olvashatunk. 4 Mózes 15 a szánt szándékkal („felemelt kézzel”) elkövetett bűnről szól, vagyis amikor valaki tudja, hogy rosszat cselekszik. (Hasonlítsd össze 4 Mózes 14:44-et 4 Mózes 15:30–31-gyel!) 4 Mózes 15 egy parancsolattal fejeződik be, ami segíthet az izraelitáknak abban, hogy sohase felejtsek el, milyen fontos a parancsolatok betartása.

4 Mózes 16

Lázadás a próféta ellen

Néha az emberek azt hiszik, nem igazán kell követni a próféták tanításait, mert úgy vélik, hogy a próféták ugyanolyan emberek, mint mi vagyunk, és hogy csak a véleményüket mondják el bizonyos dolgokkal kapcsolatban. Elder Harold B. Lee, a Tizenkét Apostol Kvórumának egyik tagjaként ezt mondta: „Bizonyosságot akarom tenni nektek arról, hogy az engem ért tapasztalat megtanította nekem, hogy azokon az embereken, akik az egyház vezetőit kritizálják, megjelennek a lelki betegség jelei, és ha ezeket nem tartják féken, végül lelki halált hoznak magukra.” (Conference Report, 1947. okt., 67. o.) Pár évvel később a Tizenkét Apostol Kvórumának elnökeként és az Első Elnökség tagjaként Lee elnök azt mondta: „A ti és a mi biztonságunk attól függ, hogy követjük-e azokat, akiket az Úr az egyház vezetésére jelölt ki.” (Conference Report, 1970. okt., 153. o.)

Azoknak, akiket az Úr a vezetésünkre jelöl ki, szent kulcsok adattak, hogy kinyilatkoztatást nyerjenek az egyház vezetésével kapcsolatban, és hogy az igazlelkűsége tanítsanak minket. Az, hogy miként gondolunk a vezetőinkre és hogyan válaszolunk az általuk kértre, Mennyei Atyánkról való érzéseinket és a benne való hitünket tükrözi. Olvasd el a Tanok és szövetségek 1:14-et, 121:16–17-et és 124:45–46-ot, és figyelj meg, mit mondott az Úr az utolsó napi Izráelnek! Nézd meg, hogy 4 Mózes 16 milyen drámai módon illusztrálja ezeknek a kijelentéseknek az igazságát!

A szentírások megértése

4 Mózes 16

híres neves (2. v.) – jól ismert emberek

temjénező (6., 17–18., 37–39. v.) – tömjén égetéséhez szükséges tároló

gyülekezeted (11., 16. v.) – csoportod, családod

meghasada (31. v.) – megnyílt

vékonyra vert lapok (38–39. v.) – fémből készült lapok (a füstölőnek a fémjéből)

A szentírások tanulmányozása

A Meséld el a történetet a saját szavaiddal!

- Írd le 4 Mózes 16 történetét a saját szavaiddal!
- Mondd el, hogy ez a történet miként példázza Harold B. Lee elnök kijelentéseit, amik ennek a fejezetnek a bevezetőjében szerepelnek!

4 Mózes 17–19

A Egy tragikus esemény következményei

Jobban meg fogod érteni 4 Mózes 17–19-et, ha közben elgondolodsz arról, mi történt 4 Mózes 16-ban. A 16. fejezet fő kérdése az, hogy egy csoport férfi úgy érezte, el kell tudniuk végezni bizonyos papsági szertartásokat, amiket csak a papok végezhettek el, akik ebben az időben Áron és az ő fiai voltak. A lázadás a lázadók halálával végződött. Sokan meghaltak azok közül is, akik a lázadókot követték.

Figyeld meg, hogy a súlyos bűn után járó halálbüntetést az Úr azért rendelte el, hogy megtanítsa az ősi Izráelnek és nekünk, hogy ha folyamatosan súlyos bűnöket követtünk el, lelki halálban lehet részünk, mivel ekkor sokkal nehezebb tökéletes bűnbánatot tartani!

4 Mózes 17 arról szól, hogy az Úr miként tett csodát azokkal, akik megmenekültek, azért, hogy megtudják, Isten választotta ki Áront, és hatalmazta fel arra, hogy abban az időben ő végezze el a papsági szertartásokat.

4 Mózes 18 további kötelességeket említ meg, amelyek nemcsak Áronra, hanem az ő fiaira is vonatkoztak, akiket a papi hivatalba szenteltek fel. 4 Mózes 18 olyan kötelességekről is beszámol, amelyek más lévítákra vonatkoznak, kifejezve a papi hivatal és a lévita papság összes többi kötelessége közti különbséget.

Végezetül 4 Mózes 19 olyan szabályokat és parancsolatokat magyaráz el, melyek arra vonatkoznak, hogy mit kell tenni egy halott ember testével. Ez minden bizonnyal fontos kérdés volt a 4 Mózes 16-ban leírt események után.

4 Mózes 20

Harmincnegyzet évig tartó csalódottság

4 Mózes 20 részletesen beszámol olyan eseményekről, amelyek körülbelül 38 évvel a 4 Mózes 16-ban leírt lázadás után történtek. Nem tudjuk, mi történt ezalatt az idő alatt, vagy hogy miért nincsenek feljegyzéseink erről a 38 évről. Talán azért nem jegyezték le semmit, mert nem igazán történt változás ezek alatt az évek alatt. Például 4 Mózes 20 azzal a beszámolóval kezdődik, amikor Izráel Mózes és Áron ellen zúgolódott. Ez az állapot nagyon is hasonló volt a 38 évvel ezelőtthez. Azonban itt egy kicsit máshogy szól a történet: Mózes és Áron annyira felmérgesedtek, hogy elvesztették ítélőképességüket azzal kapcsolatban, ahogy a nép felé reagáltak. Mivel helytelenül

ítélkeztek, az Úr megfenyítette őket, és azt mondta nekik, hogy megfosztja őket attól a kiváltságtól, hogy Izráel gyermekeit a megígért földre vezessék.

5 Mózes 1:37-et és 3:25–28-at olvasva meglátjuk, hogy Mózes engedetlensége miatt fedtte meg az Úr. Azáltal, hogy az Úr megbüntette Mózeset, hathatósan megtanította Izráelnek, hogy az engedelmség elengedhetetlen a megígért földre való belépéshez – még akkor is (sőt, különösképp talán akkor), ha az illető a próféta. Ha Mózes eltért volna az Úr parancsolataitól, és nem részesült volna büntetésben, akkor ez a keményszívű nép valószínűleg felmentette volna magát egy nagyobb dologban való bűn elkövetése alól azáltal, hogy azt mondják, látták Mózeset is, ahogy eltér az Úr parancsolataitól, és mégsem büntette meg őt ezért az Úr. Azzal kapcsolatban, hogy az Úr nem ítélte el súlyosan Mózeset, bizonyítékokat találhatunk más szentírásban, miszerint Mózes a mennybe ragadtatott anélkül, hogy megízlelte volna a halált, és nagyon fontos alkalmakkor jelent meg a földön, hogy papsági kulcsokat ruházzon át a jövő nemzedékeire (lásd Lukács 9:28–36; Alma 45:19; T&S 110:11).

4 Mózes 20 arról is beszámol, hogy Izráel megpróbált békésen áthaladni Edom földjén, de ellenállásba ütköztek. Edom földje Ézsau (Jákób fivére) utódaié volt.

4 Mózes 20 elején Mózes lánytestvérének, Miriámnak a haláláról olvashatunk. A fejezet végén Mózes fivérének, Áronnak a haláláról olvashatunk, valamint arról, hogy Áron fia, Eleázár lesz a főpap.

4 Mózes 21

Az érc kígyó

4 Mózes 20-ban, Miriámhoz és Áronhoz hasonlóan valószínű, hogy számos izraelita halt meg az alatt a harmincnégy év alatt, miközben a pusztában éltek. Azonban az Úr azt mondta, hogy mindenki, aki a kivonulás kezdetekor húsz év felett volt (Józsuet és Kálebet kivéve, akik pozitívan nyilatkoztak a megígért földről) meg fog halni, mielőtt Izráel tábora belép a megígért földre. 4 Mózes 21 egy olyan eseményről számol be, ahol sokan vesztették el életüket. Ez a történet különösen azért lényeges, mert szerepel benne Krisztus egy előjele: az érc kígyó. Mivel az izraeliták egy egész nemzedéke nem nézett fel a kígyóra, fizikai és lelki halált haltak, és nem léphettek be az ígért földjére. Ez az esemény úgy tűnt, hogy kettéválasztotta a népet – voltak azok, akiknek a hite a leggyengébb volt és azok, akiknek a hite a legerősebb –, mert 4 Mózes 21 többi része arról szól, hogy az izraeliták miként győzték le azokat, akik ellenük szegültek, és miként haladtak sikeresen az Ígért földje felé. Amikor az izraeliták hite erősebb lett, sokkal sikeresebbek voltak.

A szentírások megértése

4 Mózes 21

e hitvány eledelet (5. v.) – a mannát

A szentírások tanulmányozása

A Meséld el a történetet a saját szavaiddal!

Képzeld azt, hogy Elemi tanár vagy! Mondd el 4 Mózes 21:4–9 történetét olyan szavakkal, hogy a gyerekek is megértsék azt! Rajzolj egy vagy két képet, amit a történet elmesélése közben meg tudnál mutatni a gyerekeknek!

B Keress fontos értelmezéseket más szentírásokból!

Készíts az alábbihoz hasonló táblázatot, és töltsd ki olyan meglátásokkal, amelyek a 4 Mózes 21-ben olvasható eseményre vonatkoznak!

Szentírásutalás	Ki beszélt?	Mit mondott?
János 3:14–16		
1 Nefi 17:40–41		
Alma 33:18–22		
Hélamán 8:13–15		

4 Mózes 22–24

Bálám története

Mennyit kellene, hogy fizessenek neked azért, hogy valami olyat tégy, amiről tudod, hogy nem helyes? 4 Mózes 22–24 egy olyan ember történetét meséli el, akinek ilyen fajta döntést kellett hoznia. Bálámnak hívták. Jövendőmondó volt (olyan ember, aki azt állítja, hogy megmondja a jövőt), aki olyan mértékben hitt, vagy legalább is ismerte Izráel Istenét, hogy a Szellem hatással lehetett rá.

Moáb királya megpróbálta lefizetni Bálámot, hogy átkozza meg Izráelt azért, hogy a moabiták legyőzhessék őket a harcban. Olvasás közben gondolkodj el azon, te mit tettél volna Bálám helyében, és mit tanulhattál volna ebből a tapasztalatból!

A szentírások megértése

4 Mózes 22

elnyalja (4. v.) – megeszi, elfogyasztja
megtelepszik én ellenemben (5. v.) – mellettem telepszik le
erőt vehetek rajta (6. v.) – legyőzhetem

jövendőmondásnak jutalma (7. v.) – pénzjuttatás a próféciaért
veszedelmes (32. v.) – helytelen, gonosz

4 Mózes 23

szidalmaz (7–8. v.) – kiáll valaki ellen

mívelt (23. v.) – tett

4 Mózes 24

királyi pálca (17. v.) – jogar, amit az uralkodó a kezében tartott, és ezzel jelezte hatalmát; a Messiásra utal itt, aki Izráel uralkodója

hatalmasan (18. v.) – bátran, merészen

4 Mózes 22:20–35 – Miért haragudott meg Isten Bálámra, amiért azt tette, amit mondott neki?

Az Úr azt mondta Bálámnak, hogy ha a moabita hercegek azt kériktől, hogy kísérje el őket ismét, akkor csakis azért menjen velük, hogy elmondja nekik azt, amire az Úr kérte (lásd 4 Mózes 22:20). A 21. vers feljegyzi, hogy másnap reggel Bálám egyszerűen csak felkelt, és útjára indult. Néhányan megjegyezték, úgy tűnik, Bálám szíve a pénzen csüngött, amit a szolgálataiért ajánlottak fel neki

(lásd 2 Péter 2:15). Egyáltalán nem állt szándékában az Urat követni. Következésképp része volt egy élményben a szamarával és az Úrnak egy kivont kardú angyalával. A kivont kard azt jelképezte, hogy Bálámnak hallgatnia kell az Úrra. Ezután az Úr még egyszer emlékeztette Bálámot, hogy elmehet a hercegekkel, de csak akkor, ha elmondja nekik azt, amit parancsolt neki (lásd 4 Mózes 22:35).

A szentírások tanulmányozása

4 Mózes 22–24 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A A feddhetetlenségéd áruba bocsátható?

Bálákhoz hasonlóan, aki azt akarta, hogy Bálám olyat tegyen pénzért, amiről Bálám tudta, hogy nem helyes (lásd 4 Mózes 22), hogyan látod ma az embereket, hogy olyat tesznek pénzért illetve azért a lehetőségért, hogy „igen-igen megtisztel[jék]” őket, amiről tudják, hogy nem helyes (17. v.)?

vagy

Írj valakiről, akit ismersz, és akiről tudod, hogy pénzt és tiszteletet utasított el azért, hogy olyat tegyen, amiről tudta, hogy helyes!

B Jellemezz valakit!

Képzeld azt, hogy te vagy Bálák, és egy térségben élő másik király azt írta neked, hogy fizetni akar Bálámnak azért, hogy elátkozza az ő [a király] ellenségeit. Írd le, mit válaszolnál, és vedd bele azt is, ami az alatt a három alkalom alatt történt, amikor a király arra kérte Bálámot, hogy átkozza meg Izráelt! (Első alkalom: 4 Mózes 23:1–13; második alkalom: 4 Mózes 23:14–30; harmadik alkalom: 4 Mózes 24:1–13.)

C Értelmezd a próféciaát!

4 Mózes 24:17-ben szerinted ki „Jákób csillaga” és „Izráel királyi pálcaja”? (Lásd még 14–16., 18–29. v.) Miért gondold így?

4 Mózes 25–26

Izráel elátkozása

Bár 4 Mózes 22–24-ben nem olvasunk arról, hogy Bálám elátkozta Izráelt, de arról igen, hogy az a gazdagság, amit a moabiták ajánlottak neki túl nagy volt ahhoz, hogy ellenálljon annak. 4 Mózes 31:7–8, 15–16 és Jelenések 2:14-et olvasva joggal hihetjük, hogy Bálám azt tanította a moabitáknak, hogy addig nem tudják legyőzni Izráelt, amíg az igazlelkű marad, ezért Bálám azt mondta a moabitáknak, hogy kísértsék meg Izráelt erkölcstelenséggel és bálványimádással, hogy Izráel elveszítse az Úr segítségét. Következésképp 4 Mózes 25 arról a végső csapásról szól, ami számos izraelitát pusztított el mielőtt

Izrael tábora belépett volna a megígért földre. Ez a csapás azért érte őket, mert erkölcstelenségeket követtek el a moabita nőkkel.

A csapás végére szinte mindenki, aki felnőttkorban hagyta el Egyiptomot, elvesztette életét. 4 Mózés 26 egy másik megszámlálás illetve népszámlálás az izraeliták következő nemzedékéről harminckilenc évvel azután, hogy elődeik nem érdemelték meg, hogy belépjenek a megígért földre, és arra lettek kárhóztatva, hogy a pusztaságban bolyongjanak és ott is haljanak meg.

4 Mózés 27

Izrael új vezetőjének kiválasztása

Nyilvánvaló, hogy Mózes nem tudott Izrael gyermekeivel maradni örökkön-örökké. 4 Mózés 27:12–23 olvasása közben gondolkozz el a következő kérdésekről: Milyen típusú vezetőre volt szükségük az izraelitáknak, amikor Mózes eltávozott? Ma hogyan választják ki az egyház vezetőit? Miért fontos az, ahogyan kiválasztják őket?

A szentírások megértése

4 Mózés 27

takarítottal te is a te népedhez (13. v.) – meghalsz
versengés (14. v.) – lázadás
megdicsőítettetek (14. v.) – tiszteltetek

parancsokat (19., 23. v.) – rendelkezéseket, kötelezéseket és áldásokat

A szentírások tanulmányozása

A Hisszük, hogy ...

Az ötödik hittétel mely alapelvei voltak érvényesek abban, hogy Józsuét választották vezetővé Izraelben?

4 Mózés 28–30

A régi parancsokat most is érvényben vannak

4 Mózés 28–30 arról szól, Mózes hogyan emlékeztette az izraeliták új nemzedékét arra, hogy ők is ugyanúgy kötelesek betartani az áldozatokat, ünnepnapokat, törvényeket és

parancsokat, amiket az Úr a közel negyven évvel ezelőtti vándorlás kezdetekor kért.

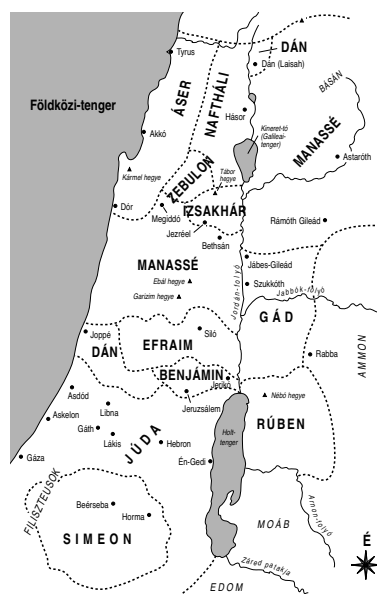
4 Mózés 31

Bálám meghal

4 Mózés 31 feljegyzi, hogy az Úr miként küldte Izrael seregét a midianiták ellen, mert azok el akarták pusztítani az izraelitákat erkölcstelenség és bálványimádás által. Az elesettek között ott volt a jövendőmondó Bálám is, aki az Úr és az ő népe ellen fordult. Győzelmük miatti hálájuk jeléül Izrael seregei az Úrnak szenteltek sok mindent, amit megszereztek.

4 Mózés 32

Rúben és Gád földje

Miközben Izrael gyermekei a Jordán-folyó keleti partján voltak, és arra vártak, hogy átkeljenek Kánaánba, Rúben és Gád törzse megkérdezte Mózeset, hogy örökségül kaphatják-e a keleti partot, mert jónak gondolták a földet a marhatartásra. Mózes azt mondta nekik, hogy a többi törzs zúgolódni fog, ha nem segítenek a Jordán (Kánaán) nyugati partjának

a meghódításában; az izraeliták zöme úgy érezte, hogy Kánaán lakosainak a legyőzése a tizenkét törzs együttes erőfeszítésével is elég nehéz feladat lesz. Rúben és Gád beleegyeztek, hogy elküldik a férfiakat a terület meghódítása céljából addig, amíg minden törzs örökséget nem kap. Azonban asszonyaikat, gyermekeiket és a jószágokat otthagyják a keleti parton. Mózes ebbe beleegyezett, és Manassé törzse felének is hagyott egy területet örökségül a Jordán keleti partján.

4 Mózes 33–36

Az Ígélet földjére vonatkozó utasítások

4 Mózes 33–36 további utasításokat tartalmaz, amelyeket az Úr adott az izraelitáknak, amikor a nekik ígért földnek a határa közelében táboroztak le.

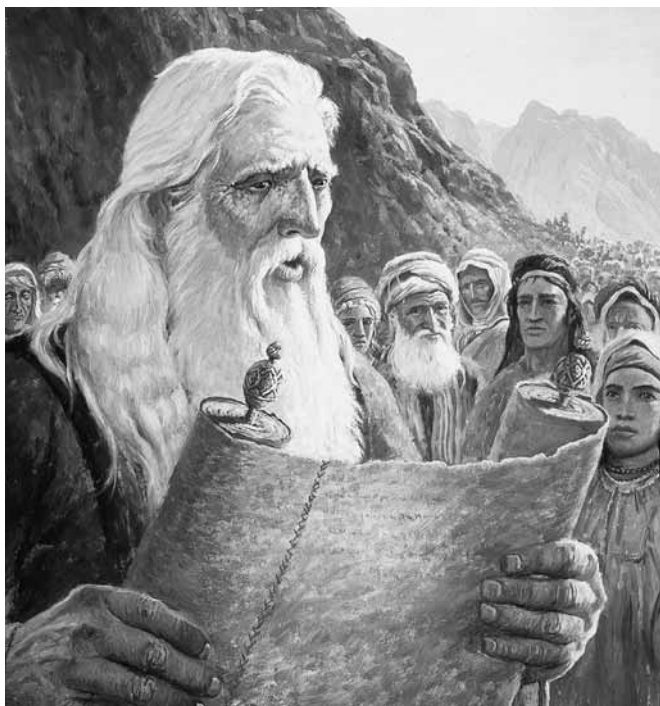
4 Mózes 33 lejegyzi, hogy az Úr arra kérte Mózeset, hogy negyven különböző vándorlásról számoljon be, amit az izraeliták tettek meg Kánaán eléréseig, talán azon okból kifolyólag, hogy emlékeztesse az izraelitákat, milyen szerencsések voltak vándorlásuk során. A listán szereplő legtöbb helyet nem tudjuk földrajzilag beazonosítani. Ezután az Úr azt parancsolta az izraelitáknak, hogy mind egy szálig őrizzék ki vagy pusztítsák el Kánaán lakosságát, hogy ne jelenthessenek azok lelki csapást a számukra.

4 Mózes 34 arról szól, hogy az Úr miként állította fel az izraeliták által elfoglalandó föld határait, és felsorolta azokat az embereket, akiknek fel kellett osztani a földet a tizenkét törzs és azok családjai között.

4 Mózes 35 az Úr azon parancsolatát tartalmazza, miszerint Kánaánban különleges városokat kellett felállítani a lévíták számára. Így a lévíták jelen lehettek az összes törzs körében, és szertartásokat végeztek el értük. Az Úr ezek közül néhány várost elnevezett „menedékvárosnak” azok számára, akik meggyilkoltak egy másik embert. Ezek a menedékvárosok segítettek megakadályozni azt, hogy bárki bosszút álljon ezeken az embereken, mielőtt a megfelelő ítékezés megszülethetne ellenük.

4 Mózes 36-ban olvashatjuk, hogy az Úr azt tanácsolta, az emberek a saját törzsükön belül kössenek házasságot azért, hogy az örökségüként szolgáló föld ugyanazon törzsön belül maradhasson.

Mózes V. könyve

A törvény megismétlése

Mózes V. könyve (5 Mózes) Mózes utolsó könyve. Az 5 Mózesben leírt események körülbelül negyven évvel azután történtek, hogy az Úr kihozta az izraelitákat Egyiptomból. Mivel harminckilenc évvel azelőtt nem gyakorolták az Úrba vetett hitet, minden, az egyiptomi kivonulás idejében élt felnőtt izraelita – Mózeset, Józsuét és Kálebet kivéve – meghalt a pusztában (lásd 4 Mózes 13–14).

Akkor, amikor Mózes megírta az ötödik könyvét, azok gyermekei, akik meghaltak a pusztában, készen álltak arra, hogy belépjenek a nekik ígért földre. Mózes próféta tudta, hogy ő nem fog belépni velük, de lehetőséget kapott arra, hogy irányítsa és tanáccsal lássa el az izraeliták ezen nemzedékét, mielőtt elhagyná őket. Mózes az ötödik könyvben lejegyzett „beszédek” Moáb földjén mondta el, ami a Jordán-folyótól és az Ígélet földjétől húzódott kicsit keletebbre. Mózes, miután még egyszer utoljára tanította a népet, elragadtatott, azaz a mennybe szállt anélkül, hogy megízlelte volna a halált (lásd Alma 45:19).

5 Mózes tanulmányozásának előkészítése

5 Mózes első négy fejezete egyfajta „emlékezés” az izraeliták történelmére. 5 Mózesben több mint húsz további alkalommal mondta Mózes azt az embereknek, hogy emlékezzenek illetve hogy ne felejtse el bizonyos fontos tanításokat azért, hogy hithűek maradhassanak. Jegyezd meg a következőket 5 Mózessel kapcsolatban:

- 5 Mózes 5-ben megismétlődik a tízparancsolat.
- 5 Mózest több mint százszor idézik az Újszövetségben. Egyik figyelemre méltó példa erre az az eset, amikor Jézus három verset idézett 5 Mózesből, hogy elűzze Sátán kísértéseit (lásd 5 Mózes 6:13, 16; 8:3 és Máté 4:1–11), és egy másik példa, amikor Jézus 5 Mózesből idézett egy verset válaszul arra a kérdésre, hogy „melyik a nagy parancsolat a törvényben?”. (Máté 22:36; lásd még 35., 37–38. v.; 5 Mózes 6:5.)

5 Mózes 1–3

Történelmi áttekintés

5 Mózes 1–3 felejgyzi, hogy Mózes miként ismertette meg üzenetét Izráel gyermekeivel azáltal, hogy felidézte az előző negyven év történelmét. Ez az áttekintés sok szempontból egy remek összefoglalása 4 Mózes könyvének. 5 Mózes többi fejezetében Mózes Izráel történelméből vett példákon keresztül hangsúlyozott ki bizonyos dolgokat.

5 Mózes 4

„[V]igyázz magadra”

5 Mózes 4 arról szól, hogy az izraeliták történelmén keresztül Mózes miként tanította a népet Isten és vallásuk iránti kötelességükre. Mózes azt is mondta, hogy tanításai az izraeliták minden jövőbeli nemzedékre vonatkoznak, és a szülőknek azt mondta, tanítsák meg gyermekeiknek azokat az igazságokat, amiket ő tanított nekik.

A szentírások megértése

5 Mózes 4

rendelések (1., 5–6., 8., 14., 40., 45. v.) – törvények, parancsolatok és szertartások

ragaszkodatok (4. v.) – közel maradtatok

vigyázz magadra, őrizd meg ... (9., 15., 23. v.) – ügyelj arra, mit teszel

Hóreb (10. v.) – a Sínai-hegy más néven

a Jordánon túl napkelet felé/felől (41., 47. v.) – a Jordán folyó keleti partján

5 Mózes 4:9, 15, 23 – Miként alkalmazzuk a következő tanácsot: „Vigyázz magadra”?

Elder M. Russell Ballard, aki a Tizenkét Apostol Kvórumának egyik tagja, mondott egy példát arra, hogy miként alkalmazzuk ezt a gondolatot: Az egyház fiataljainak szóló egyik beszédében azt mondta: „Biztatlak benneteket, hogy minden héten szenteljétek időt arra, hogy elvonultok a televízió és a tömeg elől, hogy csak magatok maradjatok. Legyenek nálatok a szentírásaitok, és miközben olvassátok azokat, elmélkedtek és imádkoztok, vessek egy őszinte pillantást az életetekre! Becsüljétek fel, meddig jutottatok azokkal az ígéretekkel, amiket Mennyei Atyánknak tettetek! Ha valami gondotok van, beszéljétek meg azt az Úrral őszinte és alázatos imában! Tanácskozzatok szüleitekkkel! Ők

segíteni fognak nektek. A püspökötök, a Fiaiat Férfiak és Fiaiat Nők felnőtt vezetői is segíteni fognak nektek. Ők szeretnek titeket, és azt akarják, hogy békesség legyen bennetek azért, hogy minden héten érdemesek legyetek az úrvacsoravételre. Azonban miután mindent elmondtak és megtettek értetek, csakis ti tudjátok, hogy az Istennel kötött szövetségitekhez hűen éltek-e vagy sem.” (Conference Report, 1993. ápr., 7. o.; vagy *Ensign*, 1993. máj., 8. o.)

A szentírások tanulmányozása

A Legyél misszionárius!

A barátod, aki nem az egyház tagja azt mondja, hogy a keresztyének *csak* a Bibliát tekinthetik szentírásnak. Bizonyításképp felolvas neked egy idézetet a Jelenések 22:18–19-ből. Keresd ki ezeket a verseket, és vedd össze 5 Mózes 4:2-vel! Írj egy rövid levelet a barátodnak, amiben elmagyarázod, mennyire hasonlít ez a két szentírás egymáshoz, és hogy mi lenne, ha 5 Mózest is úgy értelmeznéd, mint ő a Jelenések 22-t! Majd azt is magyarázd el, mit jelentenek valójában ezek a szentírások!

B Milyen mintát veszel észre a következő szentírásokban?

Keresd ki, és húzd alá 5 Mózes 4:9, 15 és 23-ban azt a kifejezést vagy szót, ami mindháromban hasonló! Ez a három vers miként segít nekünk megérteni, ki a felelős azért, hogy betartsuk a parancsolatokat? (Nézd meg elder Ballard kijelentését is az „A szentírások tanulmányozása” részben, ami arról szól, hogy miként alkalmazzuk ezt a tanácsot!)

C Használd a szentírásokat, hogy segítséget nyújts valakinek, aki bűnt követett el!

Használd az 5 Mózes 4:25–31-ben található gondolatokat, amikor tanácsot és reményt adsz valakinek, aki eltért arról az útról, amiről tudta, hogy helyes! Írd le a tanácsod a jegyzetfüzetedbe!

5 Mózes 5

A tízparancsolat

5 Mózes 5 a tízparancsolat mózesi áttekintését tartalmazza, ami eredetileg 2 Mózes 20-ban került lejegyzésre. Mózes kihangsúlyozta, hogy ez a tíz parancsolat az izraeliták minden egyes nemzedékének fontos, mert ezek jelentik Isten szövetséges népe igazlelkűségének alapját.

5 Mózes 6

A nagy parancsolat

Van olyan szentírás, ami mindig különleges erőt és útmutatást ad neked? Miért van rád ilyen hatással? Milyen gyakran jut eszedbe? Milyen gyakran osztod meg másokkal is?

5 Mózes 6 tartalmaz egy olyan részt, ami a zsidók egyik leggyakrabban idézett szentírása. Ez az az rész, amit Jézus így is hívott: „az első és nagy parancsolat” (Máté 22:38; lásd még 36–37. v.). Miután megtaláltad és elolvastad ezt a részt, tedd fel magadnak a kérdést, vajon miért ez a nagy parancsolat! Miért ez „az első és nagy parancsolat”, amikor a tízparancsolat után több száz évvel adatott? 5 Mózes 6-ban Mózes azt is elmagyarázza, hogyan kell az izraelitáknak betartani ezt a parancsolatot és miért.

A szentírások megértése

5 Mózes 6

homlokkötőül (8. v.) – szalagként vagy pántlikaként, amit a homlokukon viseltek

5 Mózes 6:4–5 – Az első és nagy parancsolat

Héberül a *hallani* szó úgy van, hogy *shema*. Következésképp a zsidók úgy hívják 5 Mózes 6:4–5-öt, hogy a *Shema*. Amikor megkérdezték, melyik a legnagyobb parancsolat az összes parancsolat közül, Jézus a *Shemát* idézte nekik. Ezra Taft Benson, az egyház elnöke elmagyarázta, miért kell, hogy ez legyen az első parancsolat: „Amikor Istent tesszük az első helyre, minden egyéb dolog a megfelelő helyére kerül, vagy pedig kihull az életünkből. Az Úr iránti szeretetünk uralja majd minden vonzalmunkat, ez szabja meg, mire fordítjuk időnket, ez határozza meg elfoglaltságainkat és dolgaink fontossági sorrendjét.” (Conference Report, 1988. ápr., 3. o.; vagy *Ensign*, 1988. máj., 4. o.)

5 Mózes 6:8–9 – Hogyan alkalmazták az izraeliták ezt a rendelkezést?

Jézus idejére sok zsidó volt, akik 5 Mózes 6:8–9-et teljesen szó szerint értelmezték. A 4–5. verseket kis papírtekercsre írták, amiket kicsiny dobozokba, a Biblia szerint úgynevezett „szíjjakra” tettek (lásd Máté 23:5). Egy szíjat kötöttek a karjukra, egyet pedig a homlokukra („homlokszíj”). Ezekből a tekercsekből raktak egyet egy kicsiny tartóába is, amit „mezúzának” hívtak. A mezúzát házuk jobb oldali ajtófélfájukra helyezték.

A szentírások tanulmányozása

A Keresztutalás

5 Mózes 6:4–5 (a *Shema*) mellé írd oda Máté 22:35–38-at utalásként! Olvasd el a Mátéban található verseket, majd foglald össze, mit mondott Jézus a *Shemáról*!

B Hogyan emlékezhetsz rá?

1. Sorold fel azokat a dolgokat, amiket Mózes mondott a népnek 5 Mózes 6:7–9-ben azért, hogy jobban eszükbe jusson a 4–5. versben leírt parancsolat, és hogy jobban be tudják azt tartani!
2. Írd le, hogy *te* hogyan tarthatnád jobban emlékezetedben ugyanezt a parancsolatot! Válassz ki legalább egyet azokból az ötletekből, amiket kigondoltál, majd alkalmazd is azt!

C Írj egy kérdést!

Írj egy olyan fontos, jelentőségteljes kérdést, amire 5 Mózes 6:24 választ adhat!

5 Mózes 7

Köss házasságot a szövetségben belül!

A Kánaán földjén élő nép iszonytatóan gonosz volt. Gonoszáguk miatt az Úr azt parancsolta az izraelitáknak, hogy pusztítsák el őket mind egy szálig. 5 Mózes 7 feljegyzi, hogy Mózes egy nagyon fontos érvet adott arra vonatkozólag, hogy miért kell teljesíteni az izraelitáknak ezt a parancsolatot, és hogy az Úr miként áldja majd meg őket ennek a kihívásokkal teli feladat elvégzéséért.

A szentírások tanulmányozása

A Mit mondanál?

Egyik barátod tanácsért fordul hozzád, hogy házasságot kössön-e valakivel, aki nem az egyház tagja. Írd le, hogy 5 Mózes 7:1–6 segítségével milyen tanácsot adnál a barátodnak!

5 Mózes 8

Emlékezz!

Elder Spencer W. Kimball, amikor a Tizenkét Apostol Kvórumának tagja volt, azt mondta: „Amikor a legfontosabb szót keressük a szótárban, tudjátok melyik az? Lehet, hogy az »emlékezni« az. Mivel mindannyian kötöttetek szövetségeket, ... leginkább az emlékezésre van szükségünk.” („Circles of Exaltation” [vallási oktatóknak szóló üzenet, 1968. június 28.], 8. o.) 5 Mózes 8 arról szól, hogy mit mondott Mózes Izráel szövetséges népének, mik azok a dolgok, amikre emlékezniük kellett és miért. Azt is elmondta nekik, mi fog történni, ha elfelejtik ezeket a dolgokat.

A szentírások megértése

5 Mózes 8:2 – A pusztában negyven évig tartó vándorlás néhány célja

Vesd össze 5 Mózes 8:2-t Ábrahám 3:24–25-tel, ahol is az Úr elmagyarázta a földi élet célját! Izráel pusztai vándorlása halandó életünk egyik szimbóluma volt.

A szentírások tanulmányozása

A Mi az üzenet?

Nézd meg az alábbi verscsoportokat, és válassz ki egy kulcsszót minden egyes csoportból, amiről úgy véled, a legfontosabb mondanivalót hordozza abban a csoportban, majd dönts el, az 5 Mózes 8-ban található mózesi üzenetnek melyek a fő mondanivalói! Mondd el röviden, miért választottad azt a bizonyos szót! Az információk rendezésének segítsége gyanánt rajzold le a következő táblázatot a jegyzetfüzetedbe, majd töltsd ki!

Versek	Kulcsszó	Magyarázat
1.		
2.		
3.		
4–6.		
7–10.		
11–17.		
18–19.		
20.		

5 Mózes 9–10

Az Úr segíteni fog

Az egyik elsődleges oka annak, hogy az izraeliták előző nemzedéke nem tudott bejutni a megígért földre az volt, hogy féltek azoktól az emberektől, akik már ott éltek. 5 Mózes 9–10 elmondja, hogy Mózes biztosította az izraelitákat afelől, hogy az Úr segíteni fog nekik elpusztítani az kánaánitákat, és beléphetnek az Ígéret földjére. Azonban Mózes figyelmeztette is az izraelitákat, hogy ne váljanak gőgössé az elnyerendő segítség miatt.

A szentírások megértése

5 Mózes 10:12–22

nem személyválogató (17. v.) – ugyanazon alapelvek alapján bánik mindenkivel

ajándékot el nem fogad (17. v.) – nem vesztegethető meg
ragaszkodjál (20. v.) – hozzá állj közel

5 Mózes 9:3–6 – Miért tudták az izraeliták kiüzni a kánaánitákat?

Lásd 1 Nefi 17:32–38.

A szentírások tanulmányozása

A Mit kíván az Úr?

1. Mit mondott az Úr, mit kér Izráeltől és miért? (Lásd 5 Mózes 10:12–22.)
2. Sorold fel, mit tanulsz Istenről ezekben a versekben, ami segíthet neked abban, hogy meg akard tenni azt, amit ő kíván!

5 Mózes 11

Áldások vagy átkok – te választasz

A bukás és a kiengesztelés megőrizte az egész emberiség szabad akaratát (lásd 2 Nefi 2:25–27). A szabad akarat egy nagyszerű áldás, de veszélyeket is rejt magában, mert maga után vonja azt, hogy el kell fogadjuk döntéseink következményeit, és felelőséget kell vállalnunk azokért. 5 Mózes 11 azt mondja, hogy Mózes Izráel elé „áldást és átkot” helyezett (lásd 26. v.). Más

szóval Mózes azt mondta Izráel gyermekeinek, hogy áldásokat vagy átkokat kaphatnak attól függően, hogy mit választottak, hogyan élnek a megígért földön. A következmény tőlük függött.

5 Mózes 12–13

Kerüld a gonosz szokásokat!

5 Mózes 12–13 arról ír, hogy Mózes figyelmeztette az izraelitákat a hamis istenek imádásával kapcsolatban. A szövetséges népnek minden más népnél különben kellett lennie, és nemcsak kerülniük kellett a hamis szokásokat, de nem volt szabad belekeveredniük sem ezekbe. A 12. fejezetben Mózes megmondta az izraelitáknak, hogy kerüljék azokat a helyeket, ahol hamis isteneket imádtak, és figyelmeztette őket, hogy ne utánozzák a hamis vallások szokásait. A 13. fejezetben Mózes figyelmeztette az izraelitákat azok ellen az emberek ellen, akik hamis isteneket imádnak vagy rá próbálják vezetni őket a hamis szokásokra.

5 Mózes 14–17

Isten népének szokásai

5 Mózes 14–17-ben az Úr előzőekben adott parancsolataira emlékezteti a népet. A 14. fejezet ételekre vonatkozó törvényeket tartalmaz (lásd még 3 Mózes 11). A 15. fejezet az adók minden hetedik évi elengedésére és a rabszolgák minden hetedik évi szabadon engedésére vonatkozó parancsolatokat tartalmazza (lásd 3 Mózes 25). A 16. fejezet feljegyezi, hogy az Úr emlékeztette az izraelitákat a fő ünnepnapokon való részvételre: a pászka ünnepére, a pünkösdi ünnepére és a sátoros ünnepre. Ezekre az ünnepekre vonatkozó parancsolatokat előzőleg 2 Mózes 12, 23-ban, 3 Mózes 23-ban és 4 Mózes 28-ban találjuk meg. A 17. fejezet bizonyos áldozási szertartásokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz, továbbá olyan rendelkezéseket, amelyek elmondják, hogyan kell bánni azokkal, akik hamis isteneket imádnak, valamint miként kell helyesen ítélni. A 17. fejezet utasításokat ad olyan jövőbeni izraelitáknak, akik valaha királyt szándékoznak felállítani maguk között. A mind-ezekben a fejezetekben található rendelkezéseket az Úr azért adta, hogy segítsen az izraelitáknak távol tartani magukat a világi szokásoktól.

5 Mózes 18

Igaz és hamis próféták

A kánaániták nagyon sok babonában hittek. Az effajta babonák gyakran azért vonzanak magukhoz embereket, mert ezek a dolgok szinte soha nem kívánnak meg semmiféle viselkedési normát, és gyakran olyan dolgokat ígérnek, mint a világi siker vagy „mágia” általi gyógyulás, mindezt anélkül, hogy az egyénnek bármiféle erőfeszítést is kellene tennie. 5 Mózes 18 arról szól, hogyan figyelmeztette Mózes az izraelitákat, hogy ne kövessék ezeket a szokásokat. Mózes azt is megmondta nekik, hogy az útmutatás valódi forrása az igaz és élő Isten, aki a prófétákon keresztül szól az emberekhez – nem pedig a mágikus vagy misztikus művészeteket űző embereken vagy bálványokon keresztül. Elmondta az embereknek, hogyan ismerhetik fel az igaz prófétát.

5 Mózes 19–25

Konkrét törvények a kiválasztott nép számára

5 Mózes 19–25 a mindennapi élet sok-sok területére vonatkozó konkrét törvényeket és parancsolatokat tartalmaz. Ide tartoznak például: a földművelés, családi kapcsolatok, hadviselés, vallási tisztaság és üzletelés. Van néhány törvény, ami furcsának tűnhet, de mindegyik olyan elven alapszik, amit az Úr szeretné, hogy Izráel az eszébe vészen. Azáltal, hogy az Úr megadta ezeket a szabályokat és parancsolatokat, folyamatos, olykor napokra lebontható emlékeztetőket adott azokról az alapelvekről, amiket szeretne volna, ha az izraeliták megtanulnának. Például 5 Mózes 22:9-ben az Úr azt mondta az izraelitáknak, ne vessenek kétféle magot a földbe. A magok elültetése fontos része volt az életnek, és amikor ezt tették, arra emlékeztette az izraelitákat az Úr, hogy ne keverjék a magokat egymással, vagyis, más szóval, ne kössenek házasságot a szövetségen kívül. Az 5 Mózes 19–25-ben lévő törvények mögött meghúzódó alapelvek közül van néhány, amelyet nehezebb meglátni, mint a többi, de ha elolvassuk ezeket a törvényeket, és megkeressük azt az alapelvet, ami ezek mögött a konkrét alapelvek mögött húzódik meg, úgy találhatjuk, hogy ezek a törvények egyáltalán nem is olyan furcsák – különösen egy olyan nép esetében, aki „csak nagysókára emlékezik az Úrra, Istenükre” (Móziás 13:29).

5 Mózes 26

Tartozásunk Isten felé

Származik az Úrnak előnye abból, amikor tizedet fizetünk? Miért kér minket arra, hogy fizessük azt? Mire szolgál számunkra a tizedfizetés? Szerinted mi a különbség a között az ember között, aki szívesen fizeti a tizedét, és aki kelleetlenül? Gondolkozz el ezekről a kérdésekről, miközben arról olvasol, hogy mit tanított Mózes Izráel gyermekeinek 5 Mózes 26-ban!

A szentírások tanulmányozása

A Készíts listát!

5 Mózes 26-ból sorold fel, mit mondott Mózes, mit tett az Úr Izráelért!

B Írj egy köszönő üzenetet!

Gondolkozz el mindazon, amit az Úr értett tette! Ha segítségre van szükséged áldásaidkal kapcsolatban, olvasd el Móziás 2:21–25-öt! Írd le, hogyan fejezhetjük ki hálánkat az Úrnak a bennünket ért áldásokért!

5 Mózes 27–28

Áldások és átkok

3 Mózes 26 szerint az Úr Izráel elé helyezte azokat az áldásokat, amiket elnyerhetnek, ha betartják a parancsolatait, és azokat a büntetéseket, amiket akkor kapnak, ha engedetlenségük miatt. 5 Mózes 27–28 arról szól, hogy miként beszélt Mózes az izraelitáknak

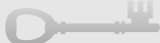
ugyanezen áldásokról és parancsolatokról, mivel ők még gyermekek voltak a 3 Mózes 26-ban leírt események idejében. Most azonban Mózes részletesebb rendelkezéseket adott, és egy „szemléltető leckét” mutatott be. A szemléltető lecke egy olyan parancsolattal kezdődött, hogy menjenek fel két hegyre: a Kánaán földjén lévő Ebál és és Garizim hegyére,

amik nagyon közel voltak egymáshoz. Hat törzset jelöltek ki az egyik hegyre, ahol ki kellett hirdetniük a megígért áldásokat. Ezalatt a másik hat törzs a másik hegyen állt, és azzal válaszoltak, hogy kihirdették az átkokat. Ez az esemény segített Izráel gyermekeinek, hogy ne feledjék: abban a kiváltságban részesültek, hogy megválaszthatják jövőjüket engedelmisségük szerint.

5 Mózes 28 olvasása közben gondolkozz el a következő kijelentésről, amit Joseph F. Smith elnök mondott, amikor a Tizenkét Apostol Kvórumának volt az elnöke: „Ezek azok az áldások, amiket az Úr az ősi időkben Izráel népének szánt, ha meghallják az Ő szavait, és engedelmeskednek a törvényeinek.

Most pedig habozás nélkül el szeretném mondani nektek ... hogy a szavak [5 Mózes 28:1–13-ban] ugyanúgy vonatkoznak rátok is, mint Izráel gyermekeire. Ti vagytok a modernkori Izráel, ők voltak az ősi Izráel. Ugyanaz az Isten szólt az Ő szolgáján, Mózesen keresztül, mint aki ma szól az emberekhez az Ő szolgáján [a prófétán] keresztül. Az Isten törvényeinek való engedelmisség ugyanazt eredményezi ma is, mint az ősi időkben.” (Conference Report, 1899. okt., 45. o.)

A szentírások megértése

A szentírások megértése

5 Mózes 28

méhednek gyümölcse (4., 11., 18., 53. v.) – gyermekeid
földednek gyümölcse (4., 11., 18. v.) – betakarított terményeid
bővelkedővé (11. v.) – sokkád
döghalált (21. v.) – járványt, betegséget
jegyzesz (30. v.) – jegyzel el

példabeszéddé és gúnynyá (37. v.) – olyan dologgá, amit az emberek lenéznek és kigúnyolnak
míveled (39. v.) – műveled, gondozod, ápolod
vad tekintetű (50. v.) – kinézetre félelmetes
megszáll (52. v.) – megtámad

A szentírások tanulmányozása

5 Mózes 28 tanulmányozása közben végezz el legalább kettőt a következő tevékenységek (A–D) közül!

A Hogyan vonatkozik ez a mostani időkre?

5 Mózes 28:1–13 azokról az áldásokról ír, amiket Izráel elnyerhet, ha hithű. Mondd el, szerinted mit jelentenek az egyes áldások a ma élő emberek számára, majd jegyezd le ezeket a jegyzetfüzetedbe egy, az alábbihoz hasonló táblázatban!

vers	Az áldás	Hogyan vonatkozik az alapelv a mostani időkre?
1.	Minden nemzet felett állhatsz.	
3.	Áldott leszel a városban és a mezőn.	
4.	Áldott leszel méhednek, földednek és állataidnak gyümölcse.	
5.	Áldott leszel kosarad és sűtőteknőd.	
6.	Áldott leszel bejöttödben és kimenetedben.	

7.	Megvéd az Úr ellenségeidőt.	
8.	Áldott leszel minden dolgokban.	
9.	Szent néppé készít fel az Úr.	
10.	Az Úr nevéről neveznek el.	
12.	Megnyitja az Úr az ő drága kincsesházát.	
13.	Fejje tesz téged az Úr és nem farokká.	

B Melyiket szeretnéd?

A fenti áldások közül írd le azokat, amiket el szeretnél nyerni, majd indokold válaszod!

C Mérlegeld az átkokat!

5 Mózes 28:15–68 az átkok nagyon hosszú sorát tartalmazza. Olvasás közben válassz ki kettőt, amiket láttál, hogy megtörtént olyan emberekkel, akik nem engedelmességek Isten parancsolatainak! Ezután írd le ezeket! A példaid között lehetnek olyan emberek, akiket ismersz vagy hallottál róluk, vagy szentírásbeli példákat is említhetsz. Nem kell megnevezned azokat az embereket, akiket ismersz.

D Szorgalmi feladat

Ha Isten szeret minket, miért kell szenvednünk, ha nem tartunk bűnbánatot? (Lásd T&S 19:17.) A következő szentírások segítségre lehetnek a kérdés megválaszolásában: Alma 39:7; 42:16–24; Hélamán 12:2–3; Tanok és szövetségek 90:36; 95:1–2.

5 Mózes 29–30

Visszatérés az Úrhoz

5 Mózes 29–30 Mózes, az izraelitákhoz intézett befejező szavait tartalmazza. Tovább taglalta az engedelmségből származó áldásokat és az engedetlenségből származó átkokat. 5 Mózes 30 arról szól, mit tesz az Úr az izraelitákért akkor, ha eltávolodnak tőle, majd bűnbánatot tartanak, és mit kell tenniük ahhoz, ha azt szeretnék, hogy az Úr visszafogadja őket. Ebből a fejezetből megtudjuk, hogy az Úr rendkívül könyörületes és hosszútűró a gyermekei iránt.

A szentírások tanulmányozása

A Készíts táblázatot!

5 Mózes 30:1–10 az Úr azon tanácsát tartalmazza az izraeliták számára, hogy mit tegyenek, ha/amikor az 5 Mózes 28-ban tárgyalt átkok érik őket. Figyeld meg, hogy számos olyan dolog van, amiről az Úr azt mondta, hogy a népnek meg kell tenni, és számos olyan ígéret van arról, amit az Úr tesz meg!

HA	AKKOR

Készíts a jegyzetfüzetedbe két oszlopot! Az egyik oszlop neve legyen: „HA”, a másik oszlopé: „AKKOR”. A „HA” oszlop alá jegyezd le azokat a dolgokat, amiket az Úr mondott az izraelitáknak, hogy tegyenek meg, ha átok éri őket (lásd 1–2., 6., 8., 10. v.)! Az „AKKOR” oszlopba sorold fel, mit ígért az Úr az izraelitáknak cserében (lásd 3–7., 9. v.)!

B Alkalmazd ezeket a tanításokat!

5 Mózes 30-ból mely verseket használnád fel ahhoz, hogy segíts valakinek, aki bűnt követett el, és eltávolodott az egyháztól? Magyarázd el, miként használnád fel ezeket a verseket!

5 Mózes 31–32

Mózes éneke

Miután Mózes megtanította az izraeliták ezen új nemzedékének Isten törvényeit, az engedelmség és az engedetlenség következményeit, készen állt arra, hogy elhagyja őket. Azonban mielőtt elment, arra buzdította őket és új vezetőjüket, Józsuét, hogy szeressék Istent, és mindenek előtt neki engedelmeskedjenek. Ekkor az Úr kinyilatkoztatott Mózesnek egy éneket, amit meg kellett tanítania az izraelitáknak (lásd 5 Mózes 32:1–43). A dal segítségükre lesz abban, hogy ne feledkezzenek meg az Úrról és azokról a parancsolatokról, amiket Mózes tanított nekik.

A szentírások megértése

5 Mózes 32

Jesurun (15. v.) – a név azt jelenti: „az egyenes, a becsületes”; Izraelre, mint népre utal

veszedelmeket (23. v.) – gondokat, bajokat
hiábavaló (47. v.) – kevés értékkel bíró

A szentírások tanulmányozása

A Keress énekcímet!

5 Mózes 32-t Mózes énekének szokták nevezni. A fejezet olvasása közben keress olyan kifejezéseket, amik szerinted jó himnuszcímek lehetnének! Írj le legalább négy címet!

B Hogyan segít neked a zene abban, hogy igazlelkű maradj?

1. Mindabból, amit az Úr az izraelitáknak adhatott volna, szerinted miért egy éneket adott nekik, hogy emlékezzenek rá, és hogy bizonyosság legyen az nekik?
2. Írd le a jegyzetfüzetedbe egy olyan egyházi himnusz vagy ének szövegét, ami arra ösztönöz, hogy megtartsd az Úr parancsolatait és emlékezz órá! Ha nem tudod a szöveget fejből, próbáld megtanulni ezen a héten azért, hogy el tudj énekelni magadban, amikor szükségé van rá!

C Választható tevékenység

1. Figyeld meg, hányszor szerepel a *kőszikla* szó Mózes énekében! 1 Korinthusbeliek 10:1–4 szerint mi a *kőszikla*?
2. Nézd meg, mit mond ez az ének a *Kőszikláról*!

5 Mózes 33

Az egyes törzsek áldásai

Jákóbbhoz (Izráelhez) hasonlóan – lásd 1 Mózes 48–49 – Mózes is megáldotta Izráel minden egyes törzsét, mielőtt eltávozott közülük. A József magjára (Efraimra és Manasséra) vonatkozó áldások különösen érdekesek (lásd 5 Mózes 33:13–17). A József törzseire vonatkozó áldások jövőbeni boldogulásukról szólnak és arról a szerepükről, miszerint ők terelik egybe Isten többi gyermekét „a földnek széléig” (lásd 17. v.). Izráel szétszórásával

József gyermekei a föld minden részére szét lettek szórva. Ma pedig Jézus Krisztus egyházába gyűjtik őket össze betöltve ezáltal Mózes prófétai áldását.

5 Mózes 34

Búcsú Mózesről

Több mint kétszáz olyan oldalt olvastál el most már a Bibliából, amit Mózes írt. Ez több, mint amennyit bármely más ószövetségi próféta írt. 5 Mózes 34 azt mondja, hogy Mózes meghalt. Viszont, amint azt korábban már megfigyelhettük (lásd 71. o.), Alma 45:19 tanítása szerint Mózes nem meghalt, hanem átváltozott.

A szentírások tanulmányozása

A Írj egy rövid életrajzot!

Amikor híres emberek halnak meg, az újságok általában egy rövid beszámolót írnak életükről, amiben elmondják, milyen események történtek az életükben, kihangsúlyozva közben néhány figyelemreméltó tetteiket. Ha újságíró lennél Mózes idejében, mit írnál bele Mózes rövid életrajzába? Írd bele azokat a dolgokat, amelyek nagy hatással voltak rád miközben Mózes életét és tanításait tanulmányoztad!

Józsué könyve

A betöltött szövetség

Józsué könyvét főszereplője, Józsué után nevezték el. A könyv arról számol be, hogy Isten miként tett eleget szövetségének, miszerint Izráel gyermekeinek adja Kánaán megígért földjét.

Héberül Józsué neve azt jelenti: „az Úr megment” vagy „az Úr adja a győzelmet”. Ennek a névnek a görög neve magyarul „Jézus”. Ennek a névnek érdekes jelképrendszere van, mivel Józsué könyve Józsué feljegyzéseit tartalmazza arról, amikor a nekik ígért földre vezeti Izráel gyermekeit, és Jézus Krisztus pedig az „örök életet adó ígért földjére” vezet minket.

Háborúk könyve

Józsué könyve számtalan beszámolót tartalmaz azzal kapcsolatban, hogy Izráel gyermekei miként töltötték be az Úr szövetségeit azáltal, hogy legyőzték háborús ellenségeiket. Talán elcsodálkozunk azon, hogyan mondhatja Isten egy népnek azt, hogy „ne ölj”, ha később ugyanennek a népnek azt mondja, hogy bizonyos városok teljes lakosságát pusztítsa el. Isten gondolatát nem ismerjük teljes mértékben ezekben az ügyekben, de a következőket tudjuk:

1. A Józsué könyvében leírt események abban az időben történtek, amikor a nemzetek istenük nevében szálltak harcba. Amikor az izraeliták az Úr erejével legyőzték a kánaánitákat, győzelmük tanúságot adott arról, hogy ő az igaz és élő Isten. Észre fogod venni, hogy Józsué könyvének és a Bírák könyvének szinte minden beszámolója azt mutatja be, miként nyerték meg az izraeliták csatáikat rendkívüli módon, segítve ezzel az izraelitáknak és az ellenségeknek megtudni, hogy az Úr Isten nyerte meg a csatát, nem pedig ember vagy haditerv. Az Úr ugyanakkor nem engedte meg Izráelnek, hogy a legyőzött ellenség javainak megszerzésével meggazdagodjon (lásd Józsué 7).

Az Úr gyakran emlékeztette az izraelitákat arra, hogy az a föld az övé, de nekik, az ő népének adta oda használatra. Kánaán gonosz és bálványimádó nemzetének elpusztítása minden embernek tanúságként szolgál arra, hogy Istennek ez az egyik módja a gonoszok megbüntetésére, és a gonoszok nagy pusztítására emlékeztet minket, ami az ítéletnapon lesz.

2. Nefi próféta azt tanította, hogy „amit [az Úr] tesz, az a világ javát szolgálja” (2 Nefi 26:24). Ezékiel próféta feljegyezte,

hogy az Úr nem leli örömét a gonoszok halálában (lásd Ezékiel 18:32; 33:11). Ezért amikor az Úr megparancsolta az izraelitáknak, hogy úzzék ki illetve pusztítsák el a kánaánitákat, akkor ő azt tette, ami az érintettek javát szolgálta, alapul véve körülményeiket.

3. A kánaániták gonoszsága elérte a végső határt (lásd 3 Mózes 18:3, 24–25; 5 Mózes 18:10–12; 1 Nefi 17:32–35). Ez a végső határ azt jelenti, hogy készek voltak megölni a prófétákat és a szenteket (lásd 2 Nefi 26:3). Miközben minden időben azt várja el az Úr a szentektől, hogy másként éljenek, mint a körülöttük lévő világ, ebben az esetben nagyon nehéz lett volna az izraelitáknak olyan igazlelkű életet élni, mint amit az Úr kért tőlük, ha a kánaániták iszonyú gonoszsága mellett kellett volna élniük. Amikor egy társadalom gonoszsága olyan hatalmas, hogy a felnövekvő nemzedékeknek nincs lehetőségük arra, hogy az igazlelkű életet válasszák, akkor Isten a jövő nemzedékei érdekében könyörületből elpusztítja azt a társadalmat a föld színéről. Megismertük ezt Noé és az árvíz történetén keresztül.
4. Isten útjai nem a mi útjaink (lásd Ésaia 55:8–9). Amikor elgondolkozunk azon, hogy az ő feladata létrehozni „az ember halhatatlanságát és örök életét” (Mózes 1:39), és hogy ő a Teremtő, akinek hatalma van a teremtményei felett, beleértve azt a képességet is, hogy megválthatja őket, akkor hihetünk abban, hogy Isten cselekedetei segítenek beteljesíteni a munkáját. Mivel mi nem mindent vagyunk képesek felfogni, nem tudjuk a dolgokat Isten szemszögéből vizsgálni.

Józsué tanulmányozásának előkészítése

Józsué könyvének egyik kezdeti témája az, hogy az Úr utasításait szigorúan be kell tartani. Amikor Izrael seregei engedelmesekek voltak, akkor sikereket értek el. Amikor nem, akkor megbuktak. Az engedelmisség következményei segítettek az izraeliták rájönni arra, hogy az Úr segítsége vitte őket győzelemre.

Józsué könyve három nagy részre osztható:

- Kánaán legyőzése
- Hogyan osztotta fel Józsué a földet
- Józsué végső utasításai és bizonyosága

Józsué 1

„Légy bátor és erős”!

Gondold el, milyen alkalmatlannak és alázatosnak érezhette magát Józsué, amikor Mózes után – aki a történelem egyik legnagyobb prófétája volt – őt hívták el Izrael gyermekeinek vezetésére! Józsué 1 olvasása közben figyeld meg, mit mondott az Úr Józsuénak, amivel bátorítást nyújtott neki új elhívásában! Gondold végig, hogy te miként alkalmaznád ezt a tanácsot életed tapasztalataira és azokra az elhívásokra nézve, amiket az Úr ad neked!

A szentírások megértése

Józsué 1

meg nem áll senki előtt (5. v.) – le nem győz, meg nem dönt vagy helyedbe nem lép senki sem
el nem maradok tőled (5. v.) – el nem fordulok tőled
el ne távozzék . . . a te szádtól (8. v.) – mindig emlékezetemben legyen

ti pedig fegyveres kézzel menjetek át atyátokfiai előtt, mindnyájan, a kik közületek erős vitézek (14. v.) – egyszerű fegyveres katonák meneteljenek a nép előtt

A szentírások tanulmányozása

Józsué 1 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Légy erős és bátor!

1. Keresd meg azokat a verseket, ahol azt mondta az Úr Józsuénak, hogy legyen erős és bátor! Ezeket megjelölheted a szentírásaidban.
2. Írj arról, hogyan lehetsz erős és bátor!

B Szentírás-memoriter: Fontos, hogy a szentírásokra támaszkodjunk

Rajzolj egy olyan képet a jegyzetfüzetedbe, ami szerinted a legjobban kifejezi Józsué 1:8 üzenetét! Győződj meg arról, hogy a képen rajta legyen az, hogy miként kell bánnunk a szentírásokkal (a törvény könyvével), és milyen áldásokat kapunk ezért!

C Milyen érzés volna?

1. Mennyire fontos egy prófétának, hogy népe támogassa?
2. Ha tudnál egy pár szót váltani az egyház mai prófétájával, mit mondanál arról, hogyan próbálsz támogatni őt?

Józsué 2

Kémek Jerikóban

Alma azt tanította, hogy a hit Istenbe vetett bizalom (lásd Alma 36:3). Józsué 2 olvasása közben figyeld meg, hogy az emberek miként fejezték ki hitüket!

A szentírások megértése

Józsué 2

parázna . . . házába (1. v.) – prostituált házába

kapuzáráskor (5. v.) – amikor a városfalon lévő ajtót vagy kaput bezárták

száras len (6. v.) – hosszú lenköteg

a Jordánhoz vivő úton a rév felé (7. v.) – oda, ahol át lehet kelni a Jordán-folyón.

megszállt minket a félelem miattatok (9. v.) – félünk tőletek

házával (12. v.) – családjával

jelt (12. v.) – (jelet) bizonyításképp, hogy betartjátok a szavakat

veres (18. v.) – vörös

annak vére az ő fején lesz (19. v.) – ő lesz felelős saját haláláért

mindannak vére . . . a mi fejünkön legyen (19. v.) – mi leszünk felelősek a haláláért

fel leszünk oldva (20. v.) – megszabadulunk

Józsué 2:1 – Miért szálltak meg a kémek egy parázna házában?

Amikor valami olyasmit olvasunk a Bibliában, aminek úgy tűnik, nem sok értelme van, akkor emlékeznünk kell arra, amit az Úrról és az ő tanításairól tudunk! Például arra kér minket, hogy tiszták legyünk, és kerüljük az olyan helyzeteket és embereket, akik erkölcstelenségre buzdítanak minket. Ismerve ezt a tényt, biztosak lehetünk abban, hogy vagy a „parázna” jelent valami mást, mint amire általában gondolunk, vagy pedig ez a parázna bűnbánatot tartott. A történetből kifolyólag arra a következtetésre juthatunk, hogy ez egy jó asszony volt, aki hitt Istenben. A kémek helyzetét is figyelembe kell vennünk. Az embereknek kevésbé tűnne fel, ha egy parázna házában szállnak meg idegenek, nem pedig valahol máshol.

A szentírások tanulmányozása

Józsué 1 tanulmányozása közben végezd el az A vagy a B tevékenységet!

A A jó Ráháb

Miután elolvastad Józsué 2-t, Zsidók 11:30–31-et és Jakab 2:24–25-öt, képzelj el, hogy te is egyike vagy a kémeknek, majd írd meg magyarázatot, ami alapján bebizonyítod, hogy Ráháb miként mutatta meg hitét! Magyarázd el, szerinted miért kell az izraeliták számára megmenteniük ezt az asszonyt, amikor legyőzik Jerikót!

B Vörös fonalú zsinór

Szerinted mit jelképezhetett a vörös fonalú zsinór? Mit tettek az izraeliták, amikor Egyiptomban voltak, ami olyan volt, mint ez a vörös fonalú zsinór? (Lásd 2 Mózes 12:7, 13.)

Józsué 3–4

A Jordánon való átkelés

Mi segít neked abban, hogy hited és bizodalmad legyen az élő prófétáinkban és apostolainkban? Miért fontos, hogy hitünk és bizodalmunk legyen bennük? Józsué 3–4 feljegyezi, mit tett az Úr, ami tanúságot tett azoknak, akik meg akarták tudni, hogy ő ugyanúgy Józsuéval van, mint ahogy Mózesrel.

A szentírások megértése

Józsué 3

menjete át (6. v.) – keljete át a Jordánon

felmagasztalni (7. v.) – nagyszerűvé tenni

a Jordán vize ketté szakad, és a felülről aláfoló víz megáll egy rakásban (13. v.) – a Jordán nem fog az áramlás irányába folyni; a lefelé áramló víz megáll, és magasabb lesz, és Izrael hadserege előtt megnyílik egy rész, amin átkelhetnek a Jordán-folyón

A szentírások tanulmányozása

Józsué 3–4 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Készíts naplóbejegyzést!

Képzelj el, hogy a lévitákat figyeled, ahogy a frigyládát cipelik! Készíts naplóbejegyzést a Józsué 3–4-ben leírt napról! Írd bele azt is, milyen érzéseid vannak Józsuéról, Isten prófétájáról!

B Hogyan történik ez ma?

Milyen módon segít ma az Úr megerősíteni bennünk azt, hogy az egyház elnöke Isten prófétája?

C Emlékeztető

Józsue 4-ben azt parancsolta az Úr Józsue-nak, hogy kövekből készítsen emlékművet. Írd le a jegyzetfüzetedbe, hogy szerinted az emlékművön lévő díszítábla mit mondhat!

Józsue 5

Egy különleges látogató

Józsue 5 néhány olyan eseményről számol be, amelyek akkor történtek, amikor Izrael tábora az Ígéret földjén a Jordán nyugati oldalán állt. Az izraeliták kifejezték az Úr iránti elkötelezettségüket, ő pedig megmutatta nekik, hogy még mindig velük van, miközben szembenéztek a követhető kihívással: Kánaán földjének meghódításával.

A szentírások megértése

Józsue 5:10–15

pörkölt (11. v.) – szárított : seregének (14. v.) – hadtestének

A szentírások tanulmányozása

A Az Úr seregének fejedelme

- Józsue 5:13–15-ben nem világos, hogy ki „az Úr seregének fejedelme”, de a 14. versben azt olvashatjuk, hogy „leborula Józsue a földre arczczal, és meghajtá magát”. A szentírásokban mások is Józsue-hoz hasonlóan reagáltak: Kornélius, amikor Péterrel találkozott (lásd Ap. csel. 10:25–26); János, amikor meglátogatta egy angyal (lásd Jelenések 19:10; 22:9); Nefi testvérei Nefivel szemben (lásd 1 Nefi 17:55). Továbbá olvasd el 2 Mózes 3:1–6. részt, amikor Mózes meglátta az Urat! Ezek az események hogyan hasonlítanak ahhoz, ami Józsueval és a „fejeledelemmel” történt? Ezekből az eseményekből mit tudunk meg arról, ki látogatta meg Józsue-t?
- Szerinted miért volt fontos Józsue-nak, hogy ebben az időben érje őt ez az élmény?

B Szorgalmi feladat

Írj egy olyan időszakról, amikor az Úr plusz erőt adott neked ahhoz, hogy szembe tudj nézni egy kihívással!

Józsue 6

Ledőlnek a falak

Józsue 2-ben arról olvasunk, hogy miként kémkedett két izraelita Jerikó után, hogyan védte meg őket Ráháb, majd miként tettek jelentést Józsue-nak. Józsue 6 elmeséli, hogy az izraelita sereg miként vette be a várost, és hogyan menekült meg Ráháb a kémek ígéretéhez híven.

A szentírások megértése

Józsue 6

atyjafiait (23. v.) – családját : legifjabb fiára (26. v.) – azért, hogy elveszítse legfiatalabb fiát
az ő elsőszülöttjére (26. v.) – azért, hogy elveszítse elsőszülött gyermekét

Józsue 6 – Hét

Figyeld meg, hányszor fordul elő ebben a történetben a hét, mint szám! Héberül a hét (*sheva*) azt jelenti: „egész, teljes vagy tökéletes”. Azáltal, hogy az Úr a hetes számot használta, kihangsúlyozta, hogy ha Izrael teljes mértékben megtartaná az ő parancsolatait és a vele kötött szövetségüket, akkor sikerrel járnának.

A szentírások tanulmányozása

A Írd le, milyen volt a jerikói csata!

Röviden írd le, hogyan zajlott a jerikói csata! Feltétlenül szódd bele mondanivalódba a következő szavakat: körülzár, kürt, hét, frigyáda és Ráháb!

B Milyen érzés töltötte el őket? Mire gondoltak?

Írd le, hogy szerinted az itt felsorolt személyek mire gondoltak, vagy mit éreztek Jerikó meghódításakor: a kürtöt cipelő izraelita

pap, a seregben lévő katona, Ráháb rokona, Jerikó polgára! Jerikó volt az első város, amivel Izráel hadserege harcot vívott, miután beléptek Kánaán földjére. Szerinted Izráel gyermekeinek milyen tanulságot kellett volna levonna abból, ahogyan megnyerték ezt a csatát, és ez miként segíthetett volna nekik az Ígéret földje további területeinek meghódításában?

Józsué 7

Ai városának meghódítása

Mi történik, amikor bűnt követünk el, és megpróbáljuk elrejtetni azt? (Lásd T&Sz 121:37.) Még ha mások nem is tudják, hogy rejtegetjük a bűneinket, ki az, aki mégis tudja? Mi történik a lelki fejlődésünkkel, amikor megpróbáljuk elrejtetni a bűneinket? Józsué 7 lejegyzí, hogy Izráel gyermekei miként vontak le egy nagyon fontos és lenyűgöző tanulságot az engedelmesség fontosságáról és arról, hogy ez milyen hatással van másokra, és hogy nem tudjuk elrejtetni engedetlenségünket az Úr előtt.

A szentírások megértése

Józsué 7

hűtlenül bántak (1. v.) – bűnt követtek el
estvéig (6. v.) – este

siklus (21. v.) – darab (mértékegység: eredetileg súlyra vonatkozott, később pénzértékre)
megkivántam ezeket (21. v.) – akartam ezeket

Józsué 7:22–26 – Megölték Ákán családját vele együtt?

Józsué 7 szövegéből nem derül ki, hogy vajon Ákán családját vele együtt ölték-e meg, vagy nézniük kellett, ahogy Ákán meghal, és az Istennek szentelt zsákmányok elégnék. Azonban lehetséges, hogy őket is megölték, főleg, ha segítettek Ákának elrejtetni azokat a dolgokat, amiket elvett. A táborban lévők közül senki nem vihetett el semmit a városból.

A szentírások tanulmányozása

A bűn következményei

1. Elder Dean L. Larsen azt mondta: „Magánjellelű bűn nem létezik.” (Conference Report, 1983. ápr., 49. o.; vagy *Ensign*, 1983. máj., 35. o.) Ákán története hogyan szemlélteti ezt az igazságot? Például Ákán bűne milyen hatással volt harminchat izraelitára és a családjukra? Válaszodban az is szerepeljen, hogy Ákán bűne milyen hatást gyakorolt családjára, valamint Izráel egész táborára, beleértve Józsuéét is!
2. Keress egy mai példát is arra vonatkozóan, hogy egy állítólagos „magánjellelű bűn” valójában milyen hatást gyakorol másokra, és írd is le!

Józsué 8

Ai meghódítása

Józsué 8 feljegyzí, hogy az Úr miként parancsolta Józsuének, hogy forduljon vissza és pusztítsa el Ai városát azután, miután rendezte az Ákán bűne által okozott helyzetet. Józsué 8 arról is beszél, hogy Józsué miként teljesítette az 5 Mózes 27-ben leírt parancsokat, hogy Izráel olvassa fel azokat az áldásokat és átkokat, amik őket érik.

Józsué 9

A gibeoniták csapdába ejtik az izraelitákat

A Józsué 9-ben bekövetkezett események idejére az izraeliták híre az egész országban elterjedt. A gibeoniták csoportja elhatározta, hogy becsapja az izraelitákat, és békeegyezményt köt velük. Az izraeliták anélkül kötötték meg az egyezményt, hogy az Úr beleegyezését kérték volna. Zúgolódní kezdtek, amikor rájöttek, hogy a gibeoniták becsapták őket, de azért továbbra is tiszteletben tartották a megállapodást. Az emberek úgy érezték, hogy nagyon fontos az ígéretet tiszteletben tartani. Az egyezmény megkötése arra tanította az izraelitákat, hogy többet tanácskozzanak az Úrral (lásd még Alma 37:37).

Józsué 10

A nap és a hold nem mozdul

Továbbterjedt annak a híre, amit az izraeliták tettek az országban. Józsué 10 arról szól, mit próbált tenni jó néhány különböző népcsoport azért, hogy megállítsák az Úr népét. Arról is olvashatunk, hogy mit tett az Úr, amikor megpróbált segíteni népének legyőzni ellenségeiket. Olvasás közben gondolkozz el azon, kik a te „ellenségeid”, miközben örök életet próbálsz elnyerni. Miként követheted Józsué példáját? Miként hasonlítható össze az, amit az Úr tett Józsuéért ahhoz, amit az Úr érted tud tenni?

A szentírások megértése

Józsué 10

Ne vond meg kezeidet a te szolgáidtól! (6. v.) – Ne fordulj el tőlünk, és segíts meg minket! köveket (11. v.) – jégesőt vesztegle (13. v.) – vesztegelt, nem mozdult

megerősített városokba (20. v.) – erős falakkal körülvett városokba
nyelvét se mozdította (21. v.) – nem szólt

Józsué katonai hódításai

A szentírások tanulmányozása

A Az Úrtól származó további segítség

1. Mi volt az a két egészen különleges cselekedet, amit az Úr tett azért, hogy segítsen az izraelitáknak legyőzni ellenségeiket?
2. Mi segít ma nekünk ellenállni a kísértéseknek és a gonoszságnak? (Erre vonatkozó ötleteket találhatsz 1 Nefi 14:12–14-ben.)

B Vonatkoztasd magadra a szentírásokat!

1. Olvasd el Józsué 10:24–25-öt, majd amit olvastál, hasonlítsd össze azzal, amit az Úr mondott az 1 Korinthusbeliek 15:21–26-ban és a Tanok és szövetségek 76:58–62, 101–106; 103:5–8-ban! Írd le, mit mondott Józsué a hadsereg vezéreinek, mit tegyenek, és hogy ez miként jelképezi azt, amit Jézus tenni fog az ő népéért!
2. Hogyan készíthetjük fel magunkat arra, hogy érdemesek legyünk az Úr segítségére és védelmére?

Józsué 11–21

Kánaán meghódítása tovább folytatódik

Józsué 11 még több csatáról ír, amit Józsué és az izraeliták megnyertek. A 11. fejezet azt is megemlíti, hogy az izraeliták „sok napon át” viseltek hadat néhány királlyal. Azt nem tudjuk, hogy ezeknek a bizonyos városoknak a meghódítása miért tartott tovább, mint azoknak az első városoknak a meghódítása, amik ellen harcoltak. Józsué 12-ben fel vannak sorolva azok a városok és királyok, amiket az izraeliták elpusztítottak. Józsué 13:1–14-ben fel van sorolva néhány olyan város és király, amiket nem pusztítottak el vagy nem űztek ki. Nem tudjuk pontosan, hogy miért nem pusztították el vagy miért nem űztek el ezeket a népeket.

Józsué 13. fejezetétől kezdve egészen a 21. fejezet végéig arról olvashatunk, hogyan osztották fel a földet Izráel törzsei között.

Józsué 22

Letelepedés a Jordán keleti partján

Mózes, átváltozása előtt, földet adott Rúben és Gád törzsének valamint Manassé törzse felének a Jordán keleti partján azzal a feltétellel, hogy segítenek a többi törzsnek megszerezni a Jordán nyugati partján lévő földet. Mindezt elérték a Józsué 22-ben leírt események idejére.

Józsué 22 arról szól, hogy ez a két és fél törzs visszamegy, hogy letelepedjenek a Jordán keleti partján lévő, örökségül kapott földjükön. A többi törzs félreértett valamit azzal kapcsolatban, amit ez a két és fél törzs tett, és úgy tekintettek erre a cselekedetre, mint Mózes törvényének a megszegésére. Azután majdnem háború tört ki e miatt. De a törzsek vezetői összegyűltek, és békésen megoldották a problémát. Ezekhez az ősi népekhez hasonlóan nekünk is meg kell ismernünk az egész történetet, mielőtt mások felett bíraskodnánk.

Józsué 23–24

„Válasszatok magatoknak még ma”!

Józsué fiatalember volt, amikor eljött Egyiptomból, és Mózes szolgája lett. Szenttanúja volt az Egyiptomot sújtó csapásoknak, a pusztaságban történt csodáknak, valamint az izraeliták zúgolódásainak és lázadásainak. Végül Izráel seregeinek vezére lett, amikor csodákkal kísért módon győzelmet arattak Kánaán városai és királyai felett. Józsué 23–24 feljegyezi ennek a nagyszerű izraelita vezetőnek (aki ekkorra már elég idős volt) az utolsó beszédét. Miután tanulmányoztad egy kicsit Józsué életét és tapasztalatait, mit gondolsz, mi volt beszédének fő témája?

A szentírások megértése

Józsué 23

igen vigyázzatok magatokra (11. v.) – nagyon figyeljetelek oda
e népek maradékaihoz (12. v.) – Kánaán nemzeteinek túlélőihöz

oldalaitokban ostorrá (13. v.) – sebekké, amelyeneket az ostorcsapás okoz
megyek már a minden földinek útján (14. v.) – meghalok

Józsué 24

a folyóvíz (2–3., 14–15. v.) – a Jordán-folyó
megsokasítám az ő magvát (3. v.) – megnöveltem családtagjainak számát

elbocsátám elöttetek a darázsokat (12. v.) – megengedtem, hogy hírnevetek megijesszen másokat
megemészt (20. v.) – elpusztít
ada eleibe rendelést és végzést (25. v.) – törvényeket adott nekik szövetségeken keresztül

Bírák könyve

A Bírák könyve Izráel történelméről szól a Józsué halála és Sámuel prófétai elhívása közötti időszakban. Bár a Bírák könyve izraelita történelemről szóló beszámolókat tartalmaz, ezek a beszámolók azonban nem feltétlenül követik egymást történelmi sorrendben, és semmiképp nem tartalmazzák az izraeliták történelmének teljességét. A Bírák könyve a bálványimádásról és törvénytelen-ségről szóló történeteket tartalmaz, amikhez hasonlóak mai társadalmunkban is találhatóak. Ezek között vannak olyan történetek, amik furcsák, tragikusak vagy felháborító dolgokat tartalmaznak, és csak azon csodálkozunk, hogy lehettek az izraeliták ennyire gonoszak. De látjuk az Úr kezét is, ahogy Izráelnek segített – még ha többnyire lelkileg gyenge népek számítottak abban az időben. A Bírák könyve bizonyosságot tesz arról, hogy az Úr megsegíthet minket gyengeségeinkben, ha hozzá fordulunk.

A szentírások tanulmányozása

A Ábrázold Józsué tanácsát!

Rajzolj a jegyzetfüzetedbe az alábbiakhoz hasonló két táblázatot, hogy ábrázolni tudd, mit mondott Józsué az izraelitáknak a Józsué 23-ban olvasottak alapján! Az első táblázatba, a „Cselekedetek” fejléc alá írd le, mit mondott Józsué Izráelnek, hogy mit kell tennie, majd a „Következmények” fejléc alá írd le, melyek voltak a megígért áldások! A második táblázatba, a „Cselekedetek” fejléc alá írd le, mit mondott Józsué Izráelnek, hogy mit *ne tegyen*, majd a „Következmények” fejléc alá írd le, mi fog történni, ha engedetlen a nép!

Cselekedetek Józsué 24:6–8, 11	→	Következmények Józsué 24:9–10
Cselekedetek Józsué 24:12, 16	→	Következmények Józsué 24:15–16

B Szentírás-memoriter – Józsué 24:15

- Józsué 24:1–13 alapján sorold fel, hogy az Úr milyen áldásokban részesítette az izraelitákat!
- Mit kért a néptől Józsué a 14–15. versek alapján, hogy mit tegyenek cserében mindazért, amit az Úr tett Izráel házáért?
- A 15. versben leírt, Józsuétól származó tanács hogyan áldhatja meg ma életedet?

Kik voltak a bírák?

A bírák azok az Izráel törzséből származó vezetők voltak, akiket vagy Isten vagy a nép választott ki arra, hogy kiszabadítsa az izraelitákat ellenségeik kezéből. A bírák inkább a katonai vezetők-höz hasonlítottak, és nem azokhoz az igazi bírókhoz, akik a törvény dolgaival foglalkoznak. Az emberek szemében hősöknek számítottak, habár az igazlelkű bírák megpróbálták azt tanítani, hogy igazából az Úr az, aki Izráelt vezeti (lásd Bírák 8:23; 11:27).

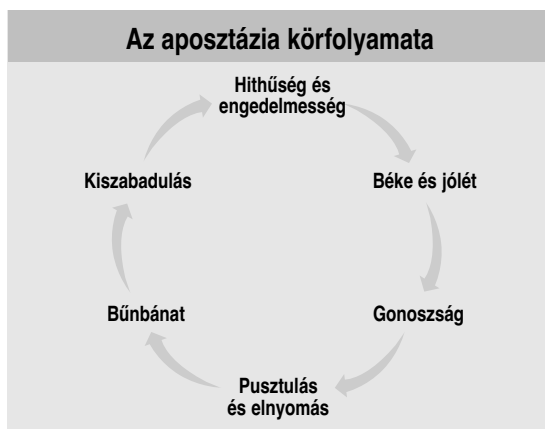
Ki?	Mit tett?
Ehud	Megölte az ellenség királyát.
Debora	Egy próféta, aki meghívta Izráel seregét.
Gedeon	Az Úrra támaszkodott, amikor egy kis hadsereggel győzelemre vitte Izráelt.
Jefté	A nép választotta ki arra, hogy győzelemre vezesse Izráelt, de ő egy ostoba ígéretet tett.
Sámson	Előre elrendeltetett egy nagyszerű munkára, de ő elfecsérelte ajándékait.

Az egyik fő mondanivaló

Miután az Úr csodának erejével elvezette az izraelitákat a nekik ígért földre, akkor ők nem fejlődtek tovább hitükben és elkötelezettségükben. Nem úzték ki az összes kánaánitát, sőt elkezdtek felvenni néhány gonosz kánaánita szokást. Ennek következtében Izráel gyermekei elveszítették egységüket, és törzsekre valamint családokra szakadtak. A Bírák könyvében megfigyelhető az aposztázia és a kiszabadulás állandó váltakozása (lásd az alábbi szemléltetést). Mindez akkor kezdődött, amikor az Isten által megáldott emberek megfélemltek róla és olyan, az Úr által megtiltott szokásokat vettek fel, mint például a kánaániták vallása. Az ebből származó bűnök és gonoszságnak következményei lettek. Az egyik fontos következmény az volt, hogy az izraeliták elveszítették az Úr védelmét ellenségeikkel szemben, és fogságba kerültek. Végül, miután őszintén megalázkodtak és bűnbánatot tartottak, az Úr ismét kiszabadította és felvirágoztatta népét.

Mit tanulhatunk a Bírák könyvéből?

Miért hagyták az izraeliták, hogy újra és újra keresztülmenjenek az aposztázia és a kiszabadulás váltakozásán – csupán a Bírák könyvében tizenkétszer? Egyének és népek keverednek bele ma is ebbe a váltakozásba. Spencer W. Kimball elnök mondta: „Kevés az olyan ember, aki szánt szándékkal választ úgy, hogy elutasítja Istent és az ő áldásait. Hanem inkább – amint azt a szentírásokból tudjuk – mivel a hit gyakorlása mindig nehezebbnek tűnik annál, minthogy azokra a dolgokra támaszkodjunk, amelyek közvetlenül a szemünk előtt vannak, a világi ember hajlamos arra, hogy Istenbe vetett bizodalját az anyagi dolgokba ültesse át. Ezért minden időben, amikor az emberek Sátán hatalmába esnek, és elveszítik hitüket, az ember erejébe helyezik reményüket, és »az ezüst- és arany-, ércz-, vas-, fa-, és kőistenek[be], a kik nem látnak, sem nem hallanak, sem nem értenek« (Dániel 5:23) – vagyis bálványokba.” („The False Gods We Worship”, *Ensign*, 1976. jún., 4. o.) Olvasás közben keresd meg ezeket a váltakozásokat a Bírák könyvében!

Bírák 1

Ki fog harcolni értünk?

A Bírák 1 első verse tartalmazza a könyv alapvető kérdését: „Ki menjen legelőször közülünk a Kananeusra, hogy hadakozzék ő ellene?” A válasznak egyértelműnek kellene lennie abból, amit Józsué könyvében olvastunk: az Úr. Amint azt Kimball elnök mondta (lásd a fenti idézet): „A hit gyakorlása mindig nehezebbnek tűnik annál, minthogy azokra a dolgokra támaszkodjunk, amelyek közvetlenül a szemünk előtt vannak.” Ez nagyon is igaznak tűnik a Bírák könyvében olvasható népről. Az izraeliták letértek a hit ösvényéről, és halandó emberekre valamint hadseregekre támaszkodtak – nem pedig az Úrra –, hogy szabadítsák ki őket.

A Bírák 1 bevezeti a Bírák könyvének egy másik fő gondolatát is azáltal, hogy azokról a népcsoportokról beszél, akiket Izráel törzsei nem úzték ki maguk közül. A Bírák 1 azt írja, hogy az izraeliták, ahelyett hogy kiúzték volna, és elpusztították volna ezeket a népeket, egyezségeket kötöttek velük. Az alábbi táblázatból megtudhatjuk, miként volt ez az izraeliták első mozzanata afelé, hogy elhagyták Istent, és bálványimádásba kezdtek.

az engedetlenség bálványimádáshoz vezet

megengedték a kánaánitáknak, hogy az ígért földjén maradjanak

egyezmények, adófizetés és tolerancia

törzsen kívüli házasság

bálványimádás

Bírák 2–3

Ehud kiszabadítja Izráelt

A fenti táblázatban lévő mintát követve a Bírák 1 leírja, hogy az izraeliták miként úzték mégis ki a kánaánitákat, és ezután hogyan kötöttek velük egyezményeket. A Bírák 2–3 leírja, hogy

ezután Izráel gyermekei hogyan lettek bálványimádók a kánaánitákkal való házasságok révén. Az aposztázia és a kiszabadulás váltakozásával az izraelitákon végül egy Ehud nevezetű bíra segített.

A Bírák 2–3-ban számtalanszor azt olvassuk, hogy az izraeliták haragra gerjesztették az Urat. Egy kicsit ismervén Baál és Aserák isteneket, jobban megérthetjük, miért gerjedt az Úr nagy haragra Izráel ellen. Baál volt a termékenység férfi istene, Aserák pedig az ő nőtársa és a termékenység istennője. Ezen istenek imádatának gyakorlásába beletartozott az is, hogy közben megszegték a testi dolgokra vonatkozó erkölcsi tisztaság törvényét. Az erkölcsi tisztaság bármilyen megszegése súlyos bűn és lelkileg romboló hatású, de ami különösen utálatos az Úr előtt az az, ha valaki a vallásgyakorlás nevében teszi ezt.

Bírák 4–5

Debora, a próféta

A Bírák 4–5 arról szól, hogy Izráel hogyan szabadult ki ellenségeik kötelékéből egy Debora nevezetű nő irányításával, aki bíra és próféta is volt egyben. Debora megjövendölte, hogy egy nő el fogja pusztítani az ellenség vezéreit. A jövendölés akkor teljesedett be, amikor egy Jáhel nevezetű, nem izraelita nő megölte az ellenséges hadsereg vezérét. A nép megtanulta, hogy ha bíznak az Úrban, akkor ő ki tudja őket szabadítani.

A Bírák 5 egy ének szövegét tartalmazza, amit az izraeliták énekeltek erről a fontos eseményről. A zene erőteljes eszköz lehet Isten dicsőítésére (lásd még T&S 25:12).

Bírák 6–8

Gedeon

A Bírák 6–8 egy Gedeon nevezetű nagyszerű bíra történetéről szól, akit az Úr azért támasztott, hogy megszabadítsa az izraelitákat, miután újból aposztáziába estek.

A szentírások megértése

Bírák 6

vetett (3. v.) – terményt ültetett
élésre valót (4. v.) – élelmet

igen megnyomorodott (6. v.) – nagyon elszegényedett
nyomorgatóitoknak (9. v.) – üldözőiteknek

búzáat csépelte (11. v.) – szétválasztotta az ocsút a búzától (vagyis a szemetes aljat, azaz a rossz búzáat a jó búzától)

kecskegödölye (19. v.) – kecske kicsinye

efa (19. v.) – kicsivel több mint egy véka (szemcsés anyag mérésére való űrmérték: 25–30 l.)

megemészte (21. v.) – teljesen elégette

Bírák 6:17 – „Adj nékem valamely jelt”!

Az Úr azt parancsolja nekünk, hogy ne keressünk jeleket. E helyett inkább hitet és engedelmisséget tanúsítsuk, mielőtt bizonyágot kapunk valamiről (lásd Éther 12:6; T&S 63:7–12). Ebben az esetben Gedeon nem igazán jelt keresett, hanem csupán megpróbálta eldönteni, hogy az a hírnök, aki meglátogatta őt, valóban igaz hírnök-e, mivel Gedeon a hamis vallások és vallásgyakorlások idejében élt, és nem akarta, hogy egy hamis forrásból származó hírnök félrevezesse őt.

Bírák 7

útravalóját (8. v.) – élelmét és más ellátmányát

a középső éjjeli őrség kezdetén (19. v.) – este 10 óra után

Bírák 8

feddőzének (1. v.) – vitatkoztak
szőlőmezgerlése (2. v.) – annak az összeszedése, ami a szüret után maradt

szüretje (2. v.) – a legjobb szőlőfürtök és szőlőszemek

biztonságban (11. v.) – támadásra nem számítva

efódot (27. v.) – mellényszerű ruhanemű, ami takarta a nyakat, a vállat és a mellkast

aláztattak meg (28. v.) – győztek le

az ő ágyékából származtak (30. v.) – akiknek ő volt az apjuk

ágyasa (31. v.) – olyan nő, aki szolgálólány volt, és ura házastársa is egyben

A szentírások tanulmányozása

A Bírák 6–8 tanulmányozása közben végezz el hármat a következő tevékenységek (A–E) közül!

A A lényeges dolgokat vegyük elsőknek

1. A Bírák 6:25–32 olvasása alapján mi volt az első dolog, amit Gedeon tett, amikor megpróbálta kiszabadítani az izraelitákat a midianiták kezéből?
2. Szerinted miért ezt parancsolta először az Úr Gedeonnak?

B Mit gondolsz?

Szerinted miért csökkentette le az Úr az izraelita hadsereg méretét, mielőtt csatába indultak?

C Fejezd be ezeket a mondatokat!

A Bírák 7-ben tanultak alapján fejezd be a következő mondatokat a saját szavaiddal!

1. Gedeon kiválasztotta azt a 300 férfit, akik ...
2. Az egyik férfi elmesélte álmát Gedeonnak, ami arról szólt, hogy ...
3. A hadsereg emberei korsójukat és kürtjeiket arra használták, hogy ...

D Király?

1. Képzeld el, hogy téged választottak ki Gedeon Izráel királyának való kinevezéséhez! Hogyan győznéd meg a többiekét arról, hogy jó király lenne?
2. Írd le, hogy szerinted mit mondana Gedeon azután, hogy kinevezted őt (lásd Bírák 8:22–23)!

E Mi a tanulság?

A Bírák 6–8-ban olvasható, Gedeonról szóló történet miként példázza azt, ami a Tanok és szövetségek 1:19-ben található?

Bírák 9–10

Az aposztázia és a kiszabadulás váltakozása tovább folytatódik

A Bírák 9 Gedeon fiáról, Abimélekről szól, aki kihasználta atyja népszerűségét, és Sikem királya lett. A történet segít észrevenni a problémákat abban, amikor figyelmen kívül hagyjuk az Urat, és pusztán az emberi erőre támaszkodunk, hogy egyedül az vezessen és irányítson minket.

A Bírák 10-ben az áll, hogy Izráel továbbra is bálványimádó volt. Következésképp elveszítették az Úr védelmét, és ellenségeik legyőzték őket. Ezután az Úrhoz könyörögtek segítségért. Ebben az esetben az Úr szigorúan megfeddte a népet, miközben azok hozzá könyörögtek. Azt mondta nekik: „menjetek és kiáltatok azokhoz az istenekhez, a kiket választottatok, szabadítsanak meg azok benneteket” (Bírák 10:14; lásd még 10:13).

Bírák 11–12

Jefte története

A Bírák könyvében szereplő vezetők mintáját követve Jefte sem tűnt egy mások szerinti ígéretes vezetőnek. Egy parázna asszony fia volt, és miután felcseperedett, féltetvére kiteszította a családból és az otthonából. Az Úr azonban ezt az alantas helyzetben lévő embert használta fel arra, hogy kiszabadítsa Izráelt ellenségei kezéből. Jefte hitt Istenben, és elfordult a bálványimádástól, ami megadta neki az Úr erejét erőfeszítései során.

Bírák 13

Sámson születése

Faggattad már valaha szüleidet születésed körülményeiről? Milyen gondolataik voltak, miközben arra készültek, hogy eljössz az ő életükbe? Milyen reményeket fűztek irántad, ahogy kezdtlé felőni? A Bírák 13 Sámson születésének körülményeiről szól. Olvasás közben figyeld meg, milyen gondolataik és reményeik voltak Sámson szüleinek születésének ideje körül!

A szentírások megértése

Bírák 13

tisztátalant (4. v.) – olyan dolgot, ami Mózes törvényével ellenkezik

beretva ne érintse annak fejét (5. v.) – ne vágják le a haját

tekintete (6. v.) – megjelenése
rettenetes (6. v.) – alázatosságot és tiszteletet kifejezve látogatója felé

könyörgött (8. v.) – imádkozott
Miként bánjunk a gyermekkel? (12. v.) – Milyen szabályok és parancsolatok szerint neveljük a gyermeket?

őrizkedjék (13. v.) – különös figyelmet szenteljen vagy engedelmeskedjen valaminek
hadd tartóztassunk meg téged, megmarasztasz (15–16. v.) – hadd marasztaljunk itt téged, marasztalsz
kecskegödölye (15., 19. v.) – kecske kicsinye
tisztességgel illethessünk téged (17. v.) – hihessünk neked

A szentírások tanulmányozása

A Különleges elhívás

Írd le, hogy a következő kifejezések miként kapcsolódnak Sámson születéséhez és elhívásához: magtalan, ital, beretva, angyal, égőáldozat!

B Írj levelet!

Képzeld el, hogy te vagy Sámson nagynénje vagy nagybácsija, és hogy Sámson most épp tizenéves! Az alapján, amit a Bírák 13-ban olvastál, írd Sámsonnak egy levelet, amiben segítesz neki megérteni, hogy milyen csodálatos szülei vannak.

Bírák 14–15

Egyik hiba a másik után

Bár Sámson nagy ígéretekkel és áldásokkal jött a világra, a Bírák 14–15 arról számol be, hogyan élt vissza ezekkel az istenadta adományokkal. A Sámsonnak ígért áldások éppen olyanok voltak, mint a pátériákai áldásunkban megígért áldásaink: az ígéreték és áldások csakis akkor teljesülnek be, ha azokra érdemesen élünk (lásd T&Sz 130: 20–21). Olvasás közben gondolkozz el azon, mit tanítanak nekünk Sámson cselekedetei arról, hogy mi volt számára igazán fontos az életben!

A szentírások megértése

Bírák 14

alkalmatosságot (4. v.) – a szembekerülés lehetőségét

Bírák 15

hálózatházba (1. v.) – hálósobába : megkötözvén (13. v.) – szorosan csóvák (4–5. v.) – fákllyák

Bírák 14:6, 19; 15:14 – „Felindítá őt az Úrnak lelke”

Azokban az esetekben, amikor azt olvassuk, hogy az „Úrnak lelke” Sámsonra szállt, ez azt jelenti, hogy volt idő, amikor érdemesen élt arra, hogy a Szellem vele legyen. Majd amikor büszke és engedetlen lett, elveszítette az Úr lelkét.

A szentírások tanulmányozása

A Mi a probléma?

- Készíts egy, az alábbihoz hasonló táblázatot a füzetedben, és töltsd ki a következő szentírásutalásokból nyert információval:

Utalás	Mit tett Sámson?	Miért?
Bírák 14:5–6		
Bírák 14:9		
Bírák 15:1–5		
Bírák 15:6–8		

- Írd le, hogy szerinted mi volt Sámson legnagyobb gyengesége (lásd Bírák 14–15)!

Bírák 16

Sámson és Delila

Miután elolvastad a Bírák 13–15-öt, mondd el, hogy szerinted milyen tanulságot vonhatott volna le Sámson előző tapasztalataiból! A Bírák 16 olvasása közben figyelj meg, hogy vajon tényleg levonta-e ezeket a tanulságokat!

A szentírások megértése

Bírák 16

csepűfonal (9. v.) – kender vagy lendarab : játszó elöttünk (25. v.) – nevetessen meg minket
 őrlőnie (21. v.) – gabonából lisztet készíteni

A szentírások tanulmányozása

A Alkalmazd a modernkori próféták és apostolok szavát!

Hogyan válhatott volna Sámson javára a következő tanács? Írd le válaszodat a füzetedbe! Az Első Elnökségben szolgált N. Eldon Tanner elnök azt mondta: „Ismét el szeretném nektek mondani, hogy emlékezzetek erre a négy szóra: tartsátok be a szövetségeket! És azt hiszem, biztonsággal mondhatom, hogy ha ti és családotok betartjátok ezeket a szövetségeket, akkor boldogok lesztek, sikeresek lesztek, tisztelni fognak benneteket, és jó családok lesz, akiket visszavihettek Mennyei Atyánk jelenlétébe. Mindehhez négy szóra kell emlékeznetek: tartsátok be a szövetségeket – a kötelezettségeket, melyeket magatokra öltöttetek és a fogadalmaitokat! Tartsátok be a szövetségeket!” (Conference Report, 1966. okt., 99. o.)

B Nem igazán engedelmes

Olvasd el 4 Mózes 6:1–9-et, majd sorold fel, hogy egy nazireusnak milyen elvárásoknak kellett megfelelnie! Írj minden egyes elvárás mellé egy szentírásutalást a Bírák 14–16-ból, ami arról az időszokról számol be, amikor Sámson nem engedelmeskedett annak a bizonyos elvárásnak! Ezután röviden magyarázd el, mit tett Sámson!

Bírák 17–21

Izráel szenved engedetlensége miatt

A *Bírák* 17–21-et össze lehet kötni azzal az állítással, amit a *Bírák* 17:6-ban találunk, és amit később újra megtalálunk a *Bírák* utolsó versében a 21:25-ben: „Ebben az időben nem volt király Izráelben; azért mindenki azt cselekedte, a mi jónak látszott

az ő szemei előtt.” Úgy tűnik, hogy az író ezeknek a verseknek az igazságát mutatta be azáltal, amit a *Bírák* 17–21-ben írt. Ezek a fejezetek Izráel történelmének néhány legszörnyűbb időszakáról számolnak be, és talán arra készítik fel minket, hogy megértsük, miért hitte azt Izráel, hogy királyra van szüksége (ami ezután nem sokkal be is következik, és amiről egy későbbi könyv, *Sámuel* első könyvének elején olvashatunk). Sajnos Izráel nem ismerte fel, hogy az Urat is megtehették volna királyukká, és hogy ő békességet hozott volna rájuk, és megadta volna nekik a módot arra, hogy megoldják a problémákat, amikkel szembekerültek. Most Izráel hibáiból kell tanulnunk és nem a sikereiből.

Ruth könyve

Ez a rövid, de fontos történet a *Bírák* könyvének idejében játszódott. Azonban a *Bírák* könyvében található legtöbb történettel szemben ez egy reményteljes, hittel teli történet, ami jól végződik.

Egy megtért hite

Rendkívül érdekes megjegyeznünk azt, hogy Ruth nem izraelita születésű volt, hanem moabita. Ruth egy Júda törzséből származó izraelitához ment feleségül, aki Moábban élt egy éhínség idején. Ruth könyvében egy olyan ember hitéről tanulhatunk, aki megtért az igaz evangéliumhoz. Azt is megtudjuk, hogy az Úr szeretete és könyörülete kiárad azokra, akik vágnak erre, még akkor is, ha a szövetségen kívül nőttek fel.

Nemes utódok

Talán érdekes lehet számodra, hogy Ruth leszármazottai közé tartozik Dávid is, aki Izráel királya volt, valamint az Úr Jézus Krisztus is. Olvasás közben nézd meg, mit tett Ruth, ami azt fejezte ki, hogy ő az Üdvözítő egyik méltó előde volt!

Ruth 1

„Mert a hova te mégy,
oda megyek”

Mi volt az a legfontosabb dolog, amit valaha is feladtál azért, mert az igaz evangéliumnak köteleztél el magad? Ruth 1 olvasása közben gondolkozz el azon, mit adott fel Ruth!

A szentírások megértése

Ruth 1

meglátogatta (6. v.) – megáldotta	megszállni (16. v.) – élni
ragaszkodék hozzá (14. v.) – vele maradt	megmozdult az egész város (19. v.) – egymás között beszéltek
unszolgj (16. v.) – kér	

A szentírások tanulmányozása

A Szembenézés a kihívásokkal

1. Sorolj fel legalább három olyan megpróbáltatást Ruth 1-ből, amivel az embereknek szembe kellett nézniük!
2. Válassz ki egy olyan megpróbáltatást, ami hasonlít ahhoz, amivel neked is szembe kellett nézni, majd írd róla röviden!
3. Mit tudhatsz meg az ebben a fejezetben lévő példákön keresztül, hogy miként kezeld a kihívásokat?

Ruth 2

Ruth találkozik Boázzal

Spencer W. Kimball elnök azt mondta: „Isten valóban észrevesz minket és figyel ránk. Általában viszont egy másik ember által elégíti ki a szükségleteinket.” („*The Abundant Life*”, *Ensign*, 1978. júl., 4. o.) Keresd ezt a gondolatot, miközben továbbolvasod Ruth történetét!

A szentírások megértése

Ruth 2

nemzettségéből (3. v.) –
családjából

kévék (7., 15. v.) – levágott
gabonaszálakból összekötött
nyaláb

edényekhez (9. v.) – tartályokhoz

merítenek (9. v.) – húznak
a kútból

meg ne pirongassátok (15. v.) –
szégyenbe ne hozzátok

estiglen (17. v.) – napnyugtáig

kicsépelé (17. v.) – szétválasz-
totta az ocsút a búzától

efa (17. v.) – kicsivel több
mint egy véka (szemcsés anyag
mérésére való űrmérték:
25–30 liter)

Ruth 2 – „Szedegetés” Boáz földjének mezején

Mózes törvénye szerint a földművesek nem arathatták le az összes terményüket. A mezőn kellett hagyniuk egy keveset, hogy a szegények is arathassanak a terményükből (lásd 3 Mózes 19:9–10).

A szentírások tanulmányozása

A Mit gondolsz?

Magyarázd el, hogy szerinted miért volt Boáz olyan kedves Ruthhoz!

Ruth 3–4

Ruth és Boáz házasságot köt

Ruth 3–4 számtalan olyan szokásról ír, amiket ma nem gyakorlunk. A következő magyarázatok segítségedre lehetnek a fejezetek olvasása során:

- Mózes törvénye értelmében a legközelebbi rokonnak kellett gondoskodnia az özvegyekről, beleértve azt is, hogy házasságot kellett kötnie azokkal, akiknek még lehetett gyermekük (lásd 5 Mózes 25:5–10).
- Ruth 3-ban azt olvashatjuk, hogy Ruth követett bizonyos szokásokat, hogy Boáz tudomására juttassa, hogy készen áll

házasságot kötni. Nem történt semmiféle erkölcsstelenség. Amikor Ruth megkérte Boáz, hogy vegye őt a takarója alá, akkor tulajdonképpen azt mondta, hogy „kérlek, gondoskodj rólam”.

- Volt egy férfi, aki Boáznál közelebbi rokonságban állt Ruthal, de ő nem volt hajlandó elfogadni a felelősséget, hogy gondoskodjon Naómiról és Ruthról – különösen azt a felelősséget, hogy feleségül vegye Ruthot. Így Boáznak lehetősége nyílt elfogadni a felelősséget.

A szentírások megértése

Ruth 3

szérűn (2. v.) – a cséplés
számára előkészített területen

kend meg magadat (3 v.) –
illatosítsd be magad

derék (11. v.) – gondolataiban
és cselekedeteiben tiszta

Ruth 4

füledbe juttatom (4. v.) –
tudatom veled

nevet támaszsz a megholtak
(5. v., lásd még 10. v.) – gyerme-
keket szülsz egy rokonnak, aki
meghalt

bizonyosság (7. v.) – jel vagy
tanúság egy hivatalos
megállapodásról
istápolója (15. v.) – olyan valaki,
aki ellát egy másik embert, és
gondoskodik szükségleteikről

A szentírások tanulmányozása

A Férj és feleségválasztás

(Ha lány vagy): Mondj példát Ruth 1–4-ből, ami arra utal, hogy Boáz, mint férj milyen tulajdonságokkal rendelkezett! (Ha fiú vagy): Mondj példát Ruth 1–4-ből, ami arra utal, hogy Ruth, mint feleség milyen tulajdonságokkal rendelkezett!

B Szorgalmi feladat – Válaszolj a kérdésekre!

1. Miben hasonlítanak Boáz Ruthért tett cselekedetei ahhoz, amit Krisztus tett (és tesz) értünk?
2. Miként példázzák Ruth cselekedetei azt, hogy mit tehetünk azért, hogy Krisztushoz térjünk?

Sámuel első könyve

Próféták vagy királyok?

Sámuel első könyve (1 Sámuel) Sámuel születésének történetével kezdődik, és szolgálatának beszámolóját tartalmazza. A könyv egy próféta, Izrael királyainak tett szolgálatáról szól, így 1 Sámuel gyakorlatilag Izrael nemzetének a története is egyben. Az izraeliták nem fogadták meg az Úr tanácsát: nem bíztak benne, és nem

akarták, hogy bírák és próféták legyenek uralkodóik. E helyett királyt akartak.

1 Sámuel tanulmányozásának előkészítése

Nyilvánvalóan nem Sámuel írta 1 és 2 Sámuel, mivel 1 Sámuel vége előtt már olvashatunk Sámuel haláláról. Sámuel első könyvét Salamon király idejében írta meg valaki.

Fontos személyek 1 Sámuelben

Éli és Sámuel

Saul

Jonatán

Dávid és Góliát

1 Sámuel 1

„Ezért a fiúért könyörögtem”

Spencer W. Kimball elnök ezt mondta: „Egyszer, amikor ismertem ezt a fiút, az egész története, telve az asszonyaink derék történeteivel, az ő bölcsességükkel, odaadásukkal és bátorságukkal. Mert az az érzésem, hogy talán csak úgy, mint ahogy nők voltak azok, akik elsőként ott termettek az Úr Jézus Krisztus sírjánál az ő feltámadása előtt, a mi igazlelkű asszonyaink

is oly sokszor ösztönösen érzékenyek az örökkévaló következményeket magával ragadó dolgokra.” (Conference Report, 1978. ápr., 6. o.; vagy Ensign, 1978. máj., 5. o.)

Sámuel édesanyját, Annát mindenképp egy olyan nőnek lehetne tekinteni, mint amiről Kimball elnök beszélt. 1 Sámuel 1 olvasása közben keress példákat Anna nagyszerűségére vonatkozóan! Gondolkozz el azon, mit jelentenek a gyermekeknek az olyan szülők, mint Anna és Elkána! Azáltal, hogy tanulunk róluk, példát vehetünk róluk, és emlékezhetünk rájuk, amikor szülővé válunk.

A szentírások megértése

1 Sámuel 1

áldozati részt ad vala (4. v.) – Mózes törvénye megengedte, hogy a pap megtartson egy kis áldozati húst étel gyanánt. A maradék egy részét visszavitték a családnak, miután a húst megsütötték az oltáron. Minden egyes családtag kapott egy „részt” abból, ami visszakerült hozzájuk.

kétakkora részt (5. v.) – nagyobb részt

vetélkedő társa (6. v.) – ellensége, vagyis a másik feleség, aki Anna riválisa volt
igen (10. v.) – nagyon
fogadás (11., 21. v.) – ígéret
borotva nem érinti az ő fejét (11. v.) – nem vágja le a haját
ismeré (19. v.) – gyermeket nemzett a feleségével
elválasztándom (22–24. v.) – nem etetem tovább anyatejjel. (Ebben az időben az izraelita anyák általában három évig szoptattak.)

A szentírások tanulmányozása

1 Sámuel 1 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A) Hogyan nézzünk szembe a megpróbáltatásokkal?

Az 1 Sámuel 1-ben olvasott eseményekben mit tanultál Annától, amit alkalmazhatsz saját élettapasztalataidban?

B) Szerinted milyen volna?

Írd le, hogy szerinted milyen volna Anna gyermekének lenni! Válaszodban írd néhány olyan tulajdonságot az 1 Sámuel 1-ben olvasottak alapján, ami azt mutatja, hogy milyen anya volt Anna!

C) Miként ajánlod fel magad Istennek?

Mivel Anna az Úr szolgálatába ajánlotta fel Sámuel, ezért Sámuel a papokkal nőtt fel, és egész életében a szent hájlékban szolgált. Természetesen ma mi nem így ajánljuk fel gyermekeinket az Úrnak. Azonban mit gondolsz, mit tehetsz meg szülőként azért, hogy azt az érzést tápláld gyermekeidben, ami Sámuelben volt, miközben nevelkedett – azt a különleges érzést, hogy az Úrhoz tartozik, és hogy egész életében az Úr szolgálatára lett felajánlva?

1 Sámuel 2

Éli fiai

Miért kell a szülőknek megfeddni gyermekeiket, ha valami rosszat tesznek? Mi történik, ha nem igazítják őket ki? Mít érez az Úr azok iránt a gyermekek iránt, akiket elhanyagolnak?

1 Sámuel 2-ben található egy másik példa is arra, hogy milyen hatással vannak a szülők gyermekeik életére.

A szentírások megértése

1 Sámuel 2

felmagasztaltatott (1. v.) – magasra emelt

kevélyen (3. v.) – büszkén

övezi fel (4. v.) – ruhazza fel

magtalan (5. v.) – nem szülehetnek gyermekei

oszlop (8. v.) – Ez egy költői nyelvezet. Az emberek nem hitték azt, és a Biblia sem azt tanítja, hogy a föld a szó szoros értelmében oszlopokon áll.

a kik vele versengenek (10. v.) – az ellenségei

felkent (10., 35. v.) – kiválasztott

Béliál fiai (12. v.) – érdemtelen, gonosz emberek

villácska (13–14. v.) – olyan eszköz, amivel a papok hozzá tudtak érni az áldozathoz, és húsdarabokat vágtak le vele

körül övezve (18. v.) – felruházva

efód (18., 28. v.) – a főpap öltözékének egy része

magzatot (20. v.) – gyermekeket

hálnak (22. v.) – szexuális kapcsolatot létesítenek

közbenjáró (25. v.) – kegyelemért esedező

hajlék (29., 32. v.) – ház

levágom a te karodat (31. v.) – úgy büntetlek meg, hogy elveszem erődet. A kar az erőt szimbolizálja.

szemeidet emészszem (33. v.) – állandóan a gondolataidban legyek

férfikorban (33. v.) – fiatalon

építek neki állandó házat (35. v.) – folyamatosan utódokkal látom el

1 Sámuel 2:12–17, 22 – Éli fiainak bűnei

Mózes törvénye szerint a papoknak kijárt egy rész az áldozati húsból, de csak akkor kaphatták meg, miután a zsírt elégették az oltáron, és ezután már nem kaphattak több részt. Miután Éli fiai elvették azt, ami nem nekik járt, és még idő előtt elvették azt, akkor Istent fosztották meg a neki szánt felajánlástól, és becsapták ezzel az embereket is. Figyeld meg, hogy Éli fiai cselekedetei miatt az emberek nem szerették az áldozati felajánlást (lásd 1 Sámuel 2:17)! Továbbá azzal tetézték bűneiket, hogy paráznaságot követtek el azokkal a nőkkel, akik a templomba jöttek (lásd 22. v.).

A szentírások tanulmányozása

1 Sámuel 2 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–D) közül!

A Az Úr dicsőítése

1. Szerinted milyen címet lehetne adni Anna énekének, ami 1 Sámuel 2:1–10-ben található?
2. Mit mondott Anna az Úrról ebben az énekben, ami nagy hatást gyakorol rád? Miért?

B Alkalmazzuk a történetet a mostani időben!

Miután elolvastad 1 Sámuel 2:12–17-et, mondd el, hogy szerinted a mostani ároni papságviselők mit tanulhatnak ebből a történetből! Különösen figyeld meg, mit mond a 17. vers!

C Légy a vád képviselője!

Téged jelöltek ki arra, hogy Éli és fiai ellen vádat emelj. Olvasd el 1 Sámuel 3:13-at, majd gyűjtsd össze a vádpontokat és a bizonyítékaidat bűnösségüket illetően!

D A szülői kötelesség

Olvasd el Móziás 4:14–15-öt, a Tanok és szövetségek 68:25–31; 93:40–43-at, majd sorold fel, mit parancsol az Úr a szülőknek, hogy mit tanítsanak gyermekeiknek!

1 Sámuel 3

Sámuel meghallja az Urat

1 Sámuel 2-ben arról olvastunk, hogy az Úrnak nem tetszett Éli viselkedése. Az Úr azt mondta Élinek, hogy egy másik prófétát

fog választani. A 3. fejezet arról szól, hogy Sámuel lesz Éli helyett a pap, és ő lesz Izráel prófétája is.

Miközben arról olvasol, hogy mi történt Sámuellel, tedd fel magadnak a következő kérdéseket: Mikor és hogyan tudja velem akarát az Úr? Hogyan reagálok az általa kapott útmutatásra és sugalmazásra?

A szentírások megértése

1 Sámuel 3

eszébe jutott (8. v.) – felismerte, megértette

és semmit az ő igéiből a földre nem hagy vala esni (19. v.) – Sámuel az Úr minden szavát beteljesítette

A szentírások tanulmányozása

A Egy új próféta elhívása

- 1 Sámuel 3:1 szerint miért kellett az Úrnak új prófétát elhívnia?
- Sámuel miként példázza azt, hogy hogyan kell válaszolnunk, amikor az Úr szolgálatra hív el minket az ő szolgálain keresztül?

1 Sámuel 4–6

A szövetség ládája (frigyláda)

Amikor betartjuk a parancsolatokat, akkor növekszik Istenbe vetett bizodalmunk és hitünk. Amikor nem tartjuk be a parancsolatokat, akkor kezdjük elveszíteni hitünket és bizodalmunkat, és sokszor külső dolgokhoz fordulunk, hogy ezek által pótoljuk belső erősségünk hiányát. Az izraeliták ebben a helyzetben voltak az 1 Sámuelben olvasott események szerint. A 4. fejezet arról szól, hogy az izraeliták azt hitték, legyőzhetik ellenségeiket, ha a szövetség ládját magukkal viszik a csatába. Nem értették meg, hogy a frigyláda, a templomhoz hasonlóan egy mély lelki jelentéssel bíró külső szimbólum volt, ami csak akkor hozott áldást az izraelitákra, ha hűek voltak az Úrhoz és a szövetségekhez, amiket a frigyláda szimbolizált. Más szóval Isten akkor szabadíthatta ki az izraelitákat ellenségeik kezéből, ha igazak voltak őhozzá. De e helyett ők egy Istent szimbolizáló dologra tekintettek, és azt hitték, hogy maga a fizikai tárgy

természetfeletti erővel rendelkezik. Nagy csalódásukra az izraeliták nemcsak, hogy elveszítették csatájukat, hanem még azt is megengedték a filiszteusoknak, hogy a szövetség ládája a kezükbe kerüljön.

Bár nem volt helyes, hogy az izraeliták bálványként használták a szövetség ládját, de mégis fontos szimbóluma maradt ez az izraeliták vallásának, és az Úr azt akarta, hogy a frigyláda benn legyen az ő szent sátrában. Így 1 Sámuel 5–6 arról szól, mi történt a filiszteusokkal, miután megszerezték a frigyládát, ami arra készítette őket, hogy később visszaadják azt az izraelitáknak.

1 Sámuel 7

A bűnbánat győzelmet hoz

Miután az izraeliták elveszítették a csatát a filiszteusokkal szemben azáltal, hogy a jószerencse jelképeként használták a frigyládát, két választásuk maradt. Választhatnak egy másik istent, aki megmentené őket (számtalan bálványimádó nép ezt tette), vagy bűnbánatot tarthatnak, és az élő Istenbe vethetik hitüket és bizodalmukat az élő Isten jelképe helyett. 1 Sámuel 7 olvasása közben figyelj meg, mit tanácsolt Sámuel az embereknek, és mi történt, miután az emberek követték a tanácsát!

A szentírások megértése

1 Sámuel 7

vizet merítvén, kiönték az Úr előtt (6. v.) – egy tartály megtöltése vízzel, és annak egy meghatározott módon történő kiöntése

ítél (6., 15–17. v.) – vezet, irányít megaláztatának (13. v.) – legyőzték őket

A szentírások tanulmányozása

A Mi ment meg?

- Olvasd el 1 Sámuel 4:3-at, majd mondd el, az emberek mit gondoltak, mi mentheti meg őket!
- Mit gondolnak ma az emberek, hogy mi menti meg őket?
- Mit tett Sámuel 1 Sámuel 7 szerint, és mit mondott az embereknek, mit tegyenek azért, hogy megmeneküljenek ellenségeiktől?
- Hogyan használhatnánk ma ugyanezeket a dolgokat arra, hogy legyőzzük kihívásainkat és kísértéseinket? Mondj egy példát!

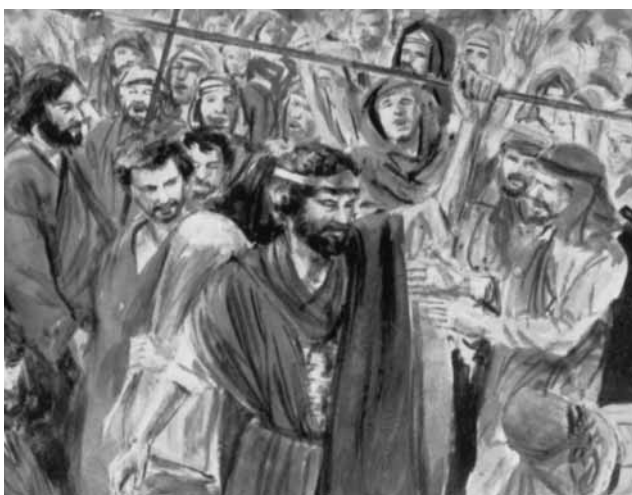
1 Sámuel 8

„Adj nekünk királyt”!

A izraeliták filiszteusok elleni sikereikről 1 Sámuel 7 számol be. Az izraeliták, győzelmük után, azt gondolhatnánk, hogy jobban odafigyelnek majd arra, amit Sámuel kért tőlük. De még mindig gyengébbek voltak. Az izraeliták nem akarták követni Sámuelét. Királyt követeltek! Nem fogadták el az Urat királyukként. 1 Sámuel 8. fejezete arról számol be, hogy az Úr megvizsgálta Sámuelét. Az Úr azt mondta neki, hogy a nép nem Sámuelét utasította el, hanem őt. Később rájöttek arra, hogy védelmük forrása és a siker kulcsa nem a szövetség ládája, hanem egy erős vezető.

Az őket körülvevő nemzeteknek királyaik voltak. Azonban Mózes prófétán keresztül az Úr azt mondta Izraelnek, hogy ők az ő „tulajdon népe”. Ez azt jelenti, hogy az izraeliták az Úr különleges módon kiválasztott népe, akiket azért választott el a világtól, hogy megmentsék az Úr többi gyermekét. Mózes törvényének nagy része segített az izraeliták eszébe juttatni, hogy ők mások, mint a többi nemzet, és hogy egyszerű áldások várhatnak rájuk, ha megőrzik másságukat, és nem a földi javak után sóvárognak, és nem a világi elfogadásra törekcsenek. Természetesen nemcsak a régi idők problémája volt az, hogy az izraeliták olyanok akartak lenni, mint a körülöttük élő népek. Ma is van néhány egyháztag, akik úgy akarnak élni, ahogyan a körülöttük lévő emberek, akik hite és normái eltérnek az övékétől. A világ dolgai sokszor nagyon csábítóknak tűnnek.

Anélkül, hogy erős bizonyosságunk lenne arról, hogy Isten él, és hogy az általa kapott parancsolatok a mi javunkat szolgálják, előfordulhat, hogy azért cselekszünk így vagy úgy, mert mindenki más is ezt teszi. Ezáltal elveszítjük azokat az áldásokat, amiket Isten szövetséges népeként elnyerhetnénk. 1 Sámuel 8-ban azt tanítja az Úr, hogy a világi szokásokhoz való vonzódás kísértésbe hozta az izraelitákat, és veszélybe sodorta azt az állítást, hogy ők az Úr „tulajdon népe”, vagyis választott népe.

A szentírások megértése

1 Sámuel 8

telhetetlenség (3. v.) – pénz ajándékot (3. v.) – pénzt vagy előnyt fogadni el fizetségképp, hogy valami törvénytelen vagy tisztességtelen dolgot tegyen meg valaki számára

legszébb (16. v.) – legerősebb, legjobb

A szentírások tanulmányozása

1 Sámuel 8 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–D) közül!

A Mi fog történni?

Az Úr arra kérte Sámuelét, hogy magyarázza el a népnek, mi fog történni, ha királyt választanak. 1 Sámuel 8:10–18 alapján írd le, mi fog történni az alábbi esetek mindegyikében, ha Izrael királyt választana! Írj mindegyik mellé egy szentírásutalást, ami alátámasztja válaszodat!

1. A király úgy határoz, hogy több szolgára van szüksége.
2. A királyt megbántja egy másik király, így ő úgy határoz, hogy háborút indít, és megvédi becsületét.
3. A király határozza meg kiadásai költségvetését, és úgy határoz, hogy több pénzre van szüksége.
4. Az emberek nincsenek megelégedve a királlyal, ő pedig tudomást szerez elégedetlenségükről.

B Indítékok

1. Olvasd el 1 Sámuel 8:1–9-et és 19–22-t, majd mondd el, miért akart a nép királyt!
2. Miért nem volt helyes az indokuk arra vonatkozóan, hogy királyt szerettek volna?

C Készítsd el egy beszéd vázlatát!

Tegyük fel, hogy valaki megkér, mondj egy beszédet arról, amit az utolsó napi szentek tanulhatnak 1 Sámuel 8-ból! Nevez meg három fő gondolatot, amit belevennél a beszédedbe!

D Mindenki szabadon választhat

Tudva azt, hogy az Úr továbbra is megengedte az izraelitáknak, hogy királyt válasszanak maguk közül, mit tanít számokra az Úrról 1 Sámuel 8? (Alma 29:4–5 segítségévelre lehet a válaszban.)

1 Sámuel 9–10

Sault királlyá kenik fel

tásában és tanításában. Olvasás közben nézd meg, mit tanulhatsz az Úr elhívásairól!

1 Sámuel 8-ban arról olvashatunk, hogy Izráel népe királyt akart Sámuel próféta tanácsa ellenére. 1 Sámuel 9. fejezete arról tanít, hogy mennyire szereti az Úr az ő népét, mivel azt látjuk, hogy bár Izráel népe nem követte az Úr tanácsát, ő akkor is segített nekik azáltal, hogy sugalmazást adott az ő prófétájának a király kiválasztásában és tanításában.

A szentírások megértése

1 Sámuel 9

szép (2. v.) – kedves, barátságos : elvetve a ... gondját (5. v.) – nem aggódva valamiért

1 Sámuel 10

szelenczét (1. v.) – fedeles dobozt : felhagyott ... a szamarakkal (2. v.) – nem aggódott tovább a szamarakért

1 Sámuel 9–10 – A próféta királyt választ Izráel számára

Sault, ugyanazt a sémát követve, amit ma mi használunk az egyházban, egy olyan ember hívta el, akinek erre felhatalmazása volt az Úrtól (lásd Hittételek 1:5). Olyan ember választotta el, akinek erre felhatalmazása volt, majd oktatásban részesült, és a nép elé vezették, hogy kikérjék az emberek támogató szavazatait (lásd 1 Sámuel 10:24).

A szentírások tanulmányozása

1 Sámuel 9–10 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Írj híradást!

Képzeld el, hogy egy hithű izraelita tudósító vagy, aki végigkísérte Sault az 1 Sámuel 9–10-ben leírt tapasztalatain keresztül! Írj egy rövid cikket arról, miért lesz jó Saul Izráel királyának! Használj szentírásutalásokat gondolataid alátámasztásához!

B Írj naplóbejegyzést!

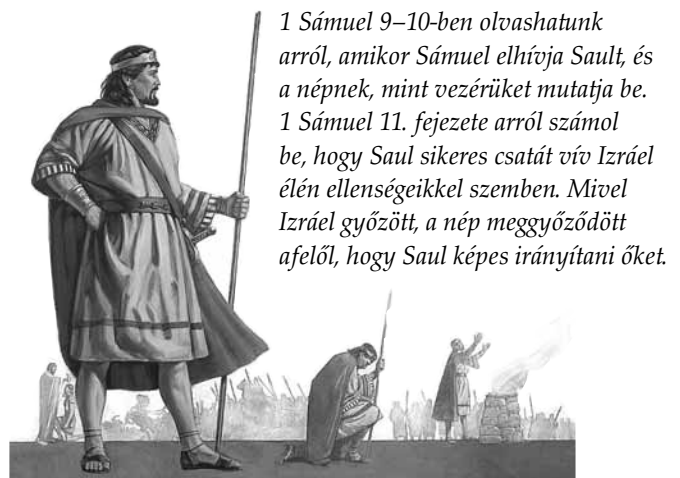
Az alapján, amit 1 Sámuel 9–10-ben megtudtál, írd le, hogy szerinted mit érezhetett Saul, amikor Izráel királyává választották! Felhívjuk figyelmedet a következő versekre: 1 Sámuel 9:21; 10:6, 9, 20–27.

C Alkalmazd a modernkori próféták és apostolok szavát!

Hogyan kapcsolódik a következő, Harold B. Lee elnök által idézett kijelentés ahhoz, ami 1 Sámuel 10:26–27-ben történt? Idézet: „Az ilyen ember nem tért meg igazán addig, amíg nem látja Isten hatalmát ennek az egyháznak a vezetőin nyugodni, és amíg ez tűzként nem hatol szíve velejéig.” (Conference Report, 1972. ápr., 118. o.; vagy Ensign, 1972. júl., 103. o.)

1 Sámuel 11

Saul csatába vezeti Izráelt

1 Sámuel 9–10-ben olvashatunk arról, amikor Sámuel elhívja Sault, és a népnek, mint vezérüket mutatja be. 1 Sámuel 11. fejezete arról számol be, hogy Saul sikeres csatát vív Izráel élén ellenségeikkel szemben. Mivel Izráel győzött, a nép meggyőződött afelől, hogy Saul képes irányítani őket.

1 Sámuel 12

Az Úr továbbra is király

Miután az izraeliták legyőzték ellenségeiket (lásd 1 Sámuel 11), az emberek akár mondhatták is volna Sámuelnek, hogy „mi megmondtuk, hogy király kell nekünk”. 1 Sámuel 12-ben azonban lejegyzésre került, amit Sámuel az izraelitáknak mondott azért, hogy meggyőződjön afelől, hogy az emberek ne essenek ebbe a kísértésbe. Sámuel emlékeztette Izráelt, hogy az Úr szabadította ki őket ellenségeik kezéből – tekintet nélkül arra, hogy ki az ő halandó vezérük. Annak ellenére, hogy az Úr megengedte nekik, hogy egy embert válasszanak meg

királyukká, azért még továbbra is ő volt Izráel igazi királya (lásd 1 Sámuel 12:12). Sámuel azt ígérte a népnek, hogy ha fellázadnak az Úr ellen, akkor az Úr leveszi róluk segítők kezét, és nem számít, hogy milyen nagyszerű földi királyuk van.

1 Sámuel 13

Saul ostobaságot követ el

Tegyük fel, hogy egy szigeten vagy tizenkilenc másik egyházztaggal, és csak az ároni papság diakónusai azok, akik a papságot viselik a szigeten! Helyes volna, ha ezek a diakónusok végeznék el az úroacsorai szolgálatot ahelyett, hogy engednék, hogy az egyházztagok e nélkül a fontos szertartás nélkül maradjanak? Miért nem? 1 Sámuel 13-ban egy ehhez hasonló helyzetről olvashatunk.

A szentírások megértése

1 Sámuel 13

szorongattott (6. v.) – aggodalmaskodott

dúló sereg (17. v.) – az a férfiakból álló sereg, aminek el kellett pusztítani a terményeket, otthonokat, jószágokat stb.

1 Sámuel 13:8 – „A Sámuel által meghagyott ideig”

1 Sámuel 10:8-ban arról olvashatunk, hogy Sámuel megkérte Sault, hogy találkozzanak Gilgálban, ahol is Sámuel áldozatokat ajánl majd fel érte.

A szentírások tanulmányozása

A Ha újra kezdhetné

Néha azt kívánjuk, bárcsak újra átélhetnénk egy bizonyos dolgot, és akkor másképp választanánk. Írd át az 1 Sámuel 13:1–16-ban található történetet úgy, hogy az, amit Saul tett, tetszett az Úrnak és Sámuelnek!

1 Sámuel 14

Ostoba eskü

Amikor engedetlenek vagyunk, és nem tartunk bűnbánatot, akkor elveszítjük a Szentlélek társaságát. A Szentlélek nélkül nagyobb a valószínűsége annak, hogy nem a legjobb döntést

fogjuk hozni. Saul cselekedetei az 1 Sámuel 14-ben ezt az alapelvet példázzák.

Az 1 Sámuel 14-ben található beszámoló arról szól, hogy Saul – miközben abban reménykedett, hogy ösztönözni tudja embereit, és segítséget kaphat Istentől – megparancsolta Izráel seregének, hogy amint készülődnek a filiszteusok elleni harcra, böjtöljenek. A parancs végrehajtása érdekében Saul azt mondta, hogy bárkit, aki enni fog, megöleti. Azt azonban nem tudta, hogy Jonatán, az ő saját fia nem volt jelen, amikor ezt a parancsot adta. Jonatán evett egy kis mézet, és Saul ezért fia életét készült elvenni. Szerencsére az emberek könyörögni kezdtek Saulnak, és ezért nem tett eleget ennek az ostoba eskünek.

1 Sámuel 15

Az engedelmisség fontossága

Elder Bruce R. McConkie azt mondta: „Az engedelmisség a menny első törvénye; az a szegletkö, amelyen minden igazlelkűség és fejlődés nyugszik.” (Mormon Doctrine, 2. kiad. [1966], 539. o.) 1 Sámuel 15 olvasása közben gondolkozz el azon, mit tanít ez a fejezet az engedelmisség alapelvéről!

A szentírások megértése

1 Sámuel 15

megvetett és értéktelen dolog (9. v.) – olyan dolog, ami Mózes törvénye szerint méltatlan és tisztátalan

estél néki (19. v.) – igyekeztél, hogy minden jó dolgot megszerezz
kényesen (32. v.) – alázatosan

1 Sámuel 15:2–3 – Miért kell teljes mértékben kipusztítani az amalekitákat?

Nagyon ritkán fordul elő a szentírásban az, hogy Isten egy egész nép elpusztítására ad parancsot. Amikor Izráel gyermekei kijöttek Egyiptomból, az amalekiták borzasztóan kegyetlenek voltak velük (lásd 5 Mózes 25:17–19). Kiszemelték a gyengéket, a betegeket és az időseket, akik a gyalogos menet végén kullogtak, és megölték őket.

A szentírások tanulmányozása

1 Sámuel 15 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Végezz összehasonlítást!

Hasonlítsd össze azt, amit Sámuel mondott Saulnak (lásd 1 Sámuel 15:1–3) azzal, amit Saul valójában megtett (lásd 1 Sámuel 15:4–9)!

B Kifogások

1. Milyen kifogásokkal állt elő Saul arra vonatkozóan, amit tett, és hogy miért nem engedelmeskedett a neki adott parancsnak?
2. Írj egy levelet Saulnak, és magyarázd el neki, hogy az engedetlenségére utaló kifogásai miért nem elfogadhatók! Győződj meg afelől, hogy az összes kifogását megemlítetted a levélben!

C Az igazi ok

1. 1 Sámuel 15:24-ben láthatjuk, hogy Saul végül beismerte, miért cselekedett úgy, ahogy. Milyen okokat találnak ki ma az emberek engedetlenségük igazolására? Miben hasonlítanak ezek Saul válaszához?
2. Szerinted mi segíthet abban, erősek maradjunk, és ne essünk abba a kísértésbe, hogy megpróbáljuk igazolni cselekedeteinket?

1 Sámuel 16

Az Úr új királyt választ

Mivel Saul engedetlen volt, az Úr azt mondta neki, hogy egy másik királyt választ Izráelnek (lásd 1 Sámuel 13:13–14; 15:26–28). Ha új királyt kellene választanod, milyen típusú

embert keresnél? 1 Sámuel 16 olvasása közben figyeld meg, mit mondott az Úr Sámuelnek az új király megválasztásáról!

A szentírások megértése

1 Sámuel 16

üszöt (2. v.) – fiatal tehenet   :: kecskegödölyét (20. v.) – kecske
:: kicsinyét

1 Sámuel 16:14–15 – „Gonosz lélek . . . az Úrtól”

1 Sámuel 16:14–15 Joseph Smith-féle fordításában az áll, hogy a gonosz lélek *nem* az Úrtól származott.

A szentírások tanulmányozása

A Szentírás-memoriter – 1 Sámuel 16:7

Mit tanít 1 Sámuel 16:7 arról, ahogyan az Úr tekint ránk, és arról, hogy mi hogyan tekintsünk másokra?

B A zene ereje

1. A zene nagy hatással van az érzéseinkre. Milyen hatással volt Saulra Dávid zenéje?
2. Fel kell ismernünk, hogy csupán ideiglenes volt az, ahogyan Dávid zenéje Saulra hatott. Mitől váltak volna állandóbbá Saul érzései?
3. A ma élő emberek miként használják a zenét ugyanúgy, ahogy Saul?
4. Nevez meg egy himnuszt vagy éneket, ami segít érezned a Szentlélek hatását!

1 Sámuel 17

Dávid és Góliát

Dávid és Góliát története az egyik legismertebb történet a Bibliában. Miközben elolvasod a történetet 1 Sámuelben, figyeld meg, mit tekintett Dávid ereje és bátorsága forrásának! Tégy fel magadnak a következőkhöz hasonló kérdéseket: A 16. fejezet

eseményei milyen hatással lehettek a 17. fejezet eseményeire? Miért volt lényeges, hogy Dávid azután győzte le Góliátot, miután „felkente” őt az Úr prófétája?

1 Sámuel 17. fejezete a következő kérdések megválaszolásában is segítséget nyújthat: Milyen „Góliátok” vannak az életedben? Milyen szövetségeket kötöttél az Úrral, amik erőt adhatnak neked „Góliátjaid” leküzdésében? Miként alkalmazhatod élethelyzeteidben azt, amit Dávid tett azért, hogy kifejezze az Úr ígéretei iránti hitét?

A szentírások megértése

1 Sámuel 17

csatarend (2., 8., 21. v.) – harcra készülődő csapatok rendje

bajnok, hős (4., 51. v.) – az a férfi, aki az egész hadsereget képviselve megküzd a másik hadsereget képviselő férfival, hogy eldöntsék, ki nyeri a csatát

hat sing és egy arasz (4. v.) – hossz mértékegységek (1 sing = 44,4 cm)

síklyszőlő (5. v.) – súlymértékegység

gyalázattal illet (10., 25–26. v.) – kihív valakit, gúnyt űz valakiből

efa (17. v.) – kicsivel több mint egy véka (szemcsés anyag mérésére való űrmérték: 25–30 liter)

hozz tőlük jelt (18. v.) – mondd el, hogy hogy vannak

megvetette őt (42. v.) – azzal sértette meg (a filiszteus Dávidot), hogy nem méltó arra, hogy kiálljon ellene

A szentírások tanulmányozása

1 Sámuel 17 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Mit mondtak?

- Írj le egy-egy olyan dolgot, amit az 1 Sámuel 17-ben szereplő következő személyek mondtak: Góliát, Isai, Eliáb, Dávid és Izráel férfiai!
- Írd le, hogy szerinted mi az a két lényeges dolog 1 Sámuel 17-ben, amit Dávid mondott vagy tett! Indokold meg válaszod!

B Rajzolj egy képet!

Rajzolj le Dávid és Góliát történetének valamely részletét, felhasználva az 1 Sámuel 17-ben lévő információkat!

C Sorold fel!

- Szerinted mi az a három legnagyobb kísértés, amivel a térségedben lévő, veled egykorú egyháztag fiataloknak szembe kell nézni?
- Sorold fel 1 Sámuel 17-ből öt olyan gondolatot vagy idézetet, amit fel tudnál használni egy beszédedben, melynek címe a következő volna: „Személyes kihívásaink legyőzése”!

1 Sámuel 18–23

Saul Dávid életére tör

Dávid nemzeti hőssé vált, miután legyőzte Góliátot. Dávid Saulnál lakott. Szorosan együttműködött Saullal, és mély barátságba került Saul fiával, Jonatánnal. De Saul megirigyelte Dávid népszerűségét; számtalan kísérletet tett Dávid megölésére, és arra, hogy rávegye Dávid ellenségeit Dávid megölésére.

1 Sámuel 18–23-ból kiderül, hogy Saul megpróbálta kioltani Dávid életét, és Dávid továbbra is menekült és bujdosott Saul elől. Ezen események közben Dávid fenntartotta a barátságot Jonatánnal. Jonatán számtalanszor segítette Dávidnak megmenekülni a veszélytől.

Ezekben a fejezetekben egyre nagyobb különbséget találunk Dávid és Saul között. Dávid Istennek tetszőn akart élni, Saul pedig – mivel engedetlen volt és nem volt hajlandó bűnbánatot tartani – kizárta magát Isten hatása alól. Saul egyre gonoszabbá és vérengzőbbé vált, Dávid pedig elnyerte az Úr segítségét ahhoz, hogy kiszabaduljon Saul kezei közül.

Ezen fejezetek végén azt látjuk, hogy Dávid számos követőt szerzett, akik nagyon várták már azt a napot, amikor Dávid lesz Izráel királya.

1 Sámuel 24

Tisztelet az Úr felkentje iránt

1 Sámuel 18–23-ban számtalan olyan esemény található, amikor Saul megpróbálja kioltani Dávid életét. 1 Sámuel 24 arról az időszokról beszél, amikor Dávidnak lehetősége lett volna kioltani Saul életét, de ő mégsem tette ezt meg. Ennek okai egy fontos leckét taníthatnak nekünk arról, hogy miként tiszteljük és legyünk hűségesek azokhoz, akiket az Úr hívott el.

A szentírások megértése

1 Sámuel 24

kiírtani maradékomat (22. v.) – megölni gyermekeimet és azok gyermekeit

erősségükbe (23. v.) – biztonságos hely, búvóhely

A Mit válaszolnál?

Alkalmazd Dávid indoklását – arra vonatkozóan, hogy miért nem ölte meg Saul – egy olyan mai helyzetre, amikor a barátok a te jelenlétben kritizálnak egy egyházi vezetőt! Írd le, mit válaszolnál!

1 Sámuel 25–26

Szeressétek ellenségeiteket!

Dávid kedves maradt Saulhoz, aki meg akarta őt ölni. 1 Sámuel 25 leírja, hogy Dávid a következőt tanulta meg: másokat is ugyanúgy kell tisztelnie, mint Saul. Dávid és emberei egy Nábál nevezetű embertől kértek eleséget. Nábál durván bánt velük. Válaszul Dávid és emberei támadásra készültek ellenük. Nábál felesége, Abigél meghallotta, hogy mi fog történni, és bölcsen cselekedett, amikor megakadályozta Dávidot abban, hogy megtámadja és megölje a férjét. Dávid közben felismerte, hogy bosszúálló cselekedetei helytelenek voltak. Kis idő múlva Nábál meghalt, és így a probléma magától megoldódott. Nábál halála után Dávid feleségül vette Abigélt, így ő is egyike lett Dávid feleségeinek.

Jézus a hegyi beszédben így szólt az emberekhez: „Szeressétek ellenségeiteket, [és] áldjátok azokat, a kik titeket gyűlölnék” (Máté 5:44). Több mint ezer évvel korábban Dávid gyakorolta ezeket az alapelveket annak során, ahogyan Saullal bánt. Olvasás közben gondolkozz el Howard W. Hunter elnök alábbi kijelentésén, és azon, hogy miként vonatkozik ez nemcsak erre a fejezetre, hanem – ami még ennél is fontosabb – a mi mostani életünkre:

„Gondoljátok el, egyedül ez a figyelmeztetés [hogy szeressétek ellenségeiteket] mire lenne képes a ti szomszédságokban és az enyémben, a közösségekben, melyekben ti és gyermekeitek élnek, az országokban, amelyek nagy, globális családunkat alkotják! Elismerem, ez a tantétel jelentős kihívást rejt magában,

mégis bizonyos, hogy ez a kihívás sokkal elfogadhatóbb, mint azok a szörnyű feladatok, amelyek elé a világ néz a háború, a nyomor és a fájdalom miatt.

Miképpen kellene cselekednünk, amikor támadnak vagy félreértenek minket, amikor igazságtalanul, barátságtalanul bánnak velünk, vagy amikor bűnt követnek el ellenünk? Mit kellene tennünk, amikor megsértenek minket olyanok, akiket szeretünk, akik az előrejutás érdekében keresztüllépnek rajtunk, akik hamisan vádolnak minket, vagy akik indítékainkat tisztességtelenül támadják?

Vágjunk vissza? Küldjünk egy még nagyobb sereget? Térjünk vissza a szemet szemért, fogat fogért törvényhez, vagy ... ismerjük fel, hogy ez végül megvakít és fogatlanná tesz minket?” (Conference Report, 1992. okt., 23. o.; vagy Ensign, 1992. nov., 18. o.)

A szentírások megértése

1 Sámuel 26

kerített táborban (5., 7. v.) – a tábor közepén lévő védett (biztonságos) területen

A szentírások tanulmányozása

A Végezz összehasonlítást!

Először olvasd el 1 Sámuel 18:10–11; 19:9–12; 24:2–3-at, és nézd meg, mit tett Saul Dáviddal! Ezután nézd meg 1 Sámuel 24; 26-ban, hogy mit tett Dávid Saullal! Dávid 1 Sámuel 26:23-ban található kijelentése mit mond el nekünk, miért tette azt, amit tett az 1 Sámuel 26-ban leírt eseménykor? Gondolkodj el azon, hogyan alkalmazhatnád Dávid példáját az életedben, és kezdj hozzá ehhez még ma!

1 Sámuel 27

Dávid a filiszteusok között jár

Dávid nem bízott Saulban még az 1 Sámuel 26-beli események után sem. 1 Sámuel 27-ből kiderül, hogy Dávid a filiszteusokhoz menekült, és közöttük élt egy darabig. A 27. fejezet arról is beszámol, hogy azalatt az idő alatt miként próbálta teljesíteni az Úr eredeti, izraelitáknak adott parancsát, vagyis hogy távolítsanak el az országból minden bálványimádó és gonosz embert.

1 Sámuel 28

Saul lelki sötétségben él

Saul lesüllyedésének legmélyebbi pontja talán 1 Sámuel 28-ban található. Mivel Saul semmilyen kinyilatkoztatást nem kaphatott Istentől, ami arra vonatkozott volna, hogy miként vezesse Izráelt, elment egy halottidézőhöz, hogy megnézzé, kaphat-e segítséget szellemidézőktől vagy azoktól, akik a halottak szellemeivel állnak kapcsolatban, hogy valamilyen tanácsot kapjanak.

A 28. fejezetben a boszorkány azt állította, hogy felidézte a halott Sámuel prófétát. Joseph Fielding Smith elnök azt mondta, hogy nyilvánvalóan kellene lennie annak, hogy az elhunyt próféták nem válaszolnak a boszorkányok hívására, és hogy az egész esemény a gonosz befolyása alatt történt, aki bizonyára örült annak, ami Saul életében bekövetkezett (lásd Answers to Gospel Questions, 5 kötet [1957–1966], 109. o.).

1 Sámuel 29–31

Dávid sikere és Saul halála

1 Sámuel 29–31 feljegyezi, hogy a filiszteusok miként határozták el, hogy ismét megtámadják az izraelitákat. Mivel félő volt,

hogy Dávid ellenük fordul, arra kérték, hogy hagyja el földjüket. Dávid és emberei elhagyták a filiszteusok földjét. Távozás közben Dávid és emberei tovább pusztították Izráel bálványimádó ellenségeit. Miután Dávid javakat és marhákat szerzett, elküldött ezekből Júda minden egyes városának. Így Dávid támogatókat kezdett gyűjteni arra az időre, amikor Saul meg fog halni, és ő veszi majd át Izráel irányítását.

Sámuel első könyve Izráel első királyának halálával végződik. Saul látta, hogy el fogják veszíteni a filiszteusok elleni csatát. Saul, nem akarván a filiszteusok kezében meghalni, arra kérte fegyverhordozóját, hogy oltsa ki életét. De a fegyverhordozó nem akarta ezt megtenni. Így Saul saját kardjába dőlt, és kioltotta saját életét.

Sámuel második könyve

A második király története

Saul, vagyis Izráel első királyának története 1 Sámuelben található. Sámuel második könyvében (2 Sámuelben) olvashatunk Dávidról, Izráel második királyáról. Biztos, hogy nem Sámuel írta 2 Sámuel, mivel ő már meghalt az 1 Sámuel végén olvasható események előtt.

Fontos személyek 2 Sámuelben

Isbóset – Saul fia, aki atyja halála után a királyságot követelte

Abner – Saul hadseregének vezére, aki először Isbósetet támogatta, de később Dávidhoz csatlakozott

Joáb – Dávid hadseregének vezére, aki megölte Abnert

Méfibóset – Jonatán fia, aki sánta volt, és akit Dávid tisztelt és védelmezett

Bethsabé – az a nő, akivel Dávid házasságtörést követett el

Uriás – Bethsabé férje, akit Dávid azért ölt meg, hogy elvehesse a feleségét

Nátán – Dávid idejéből való próféta

Amnon – Dávid fia, akit bátyja, Absolon ölt meg

Absolon – Dávid fia, aki megölte öccsét, majd megpróbálta atyjától megszerezni a trónt

Amikor a férfi nem volt erre hajlandó, Saul beledőlt saját kardjába, és meghalt. 2 Sámuel 1-ben a történet egy olyan emberről szól, aki azt hitte, elnyerheti Dávid kegyeit, ha azt mondja, hogy ő ölte meg Sault. Ez az ember Dávid elé vitte a koronát és az arany karperecet, ami Saul királyságát bizonyította. Amikor Dávid megtudta, hogy Saul és Jonatán halottak, mély gyászba borult. Meg is ölette azt az embert, aki Saul halálát a maga érdemének tekintette. 2 Sámuel 1 utolsó versei egy olyan zsoltár vagy ének szövege, amit Dávid Saul és Jonatán emlékére írt.

Az Úr ezután Júda földjére vezette Dávidot. Ott az emberek Júda királyává választották. Ugyanebben az időben Saul hadseregének vezére segített Saul fiát, Isbósetet Izráel maradéknak királyává tenni. 2 Sámuel 2–3-ban olvashatunk néhány összetűzésről, ami Dávid emberei és Isbóset emberei között zajlott. Ezek a fejezetek segítenek megérteni velünk, hogy Dávidnak nem volt szándékában bosszúállóan cselekedni ellenségeivel szemben [Megjegyzés: A magyar nyelvű Biblia Károli Gáspár-féle fordításában (Magyar Bibliatársulat, 1999. kiad.) 2 Sámuel 3:2-ben Amnon helyett tévesen Ammon szerepel].

2 Sámuel 1–3

Saul halála után

1 Sámuel utolsó fejezetében arról olvashatunk, hogy Saul megpróbálta rávenni fegyverhordozóját, hogy ölje meg őt.

2 Sámuel 4–5

Dávid király lesz

2 Sámuel 4-ben lejegyzésre került, hogy idővel azok, akik Dávid kegyeit keresték, megölték Isbósetet, és Dávid elé vitték a fejét. Dávid ezért megölette ezeket az embereket. Mindazok ellenére, amit Saul vele tett, Dávid továbbra is szerette és tisztelte Sault és családját. Isbóset halála után

Izrael vezetőinek maradéka Dávid elé járult, és arra kérték, legyen a királyuk.

Ezután 2 Sámuel 5. fejezete arról szól, hogy miként foglalta el Dávid Jeruzsálem városát – azt a várost, ami akkoriban szinte bevehetetlennek tűnt, mert egy természet alkotta hegyen állt, amit három mély völgy vett körül. Jeruzsálemet könnyű volt megvédeni azok miatt a völgyek miatt. Jeruzsálem elfoglalása nagy jelentőséggel bírt, mert itt állt Mórija hegye is, ahová Ábrahám felment, hogy feláldozza Izsákot. Dávid Izrael fővárosává tette Jeruzsálemet.

2 Sámuel 6

A szövetség ládája Jeruzsálembe kerül

Miután az izraeliták visszakapták a szövetség ládáját a filiszteusoktól, egy biztonságos helyre vitték, és ott őrizték, hogy ne rabolhassák el még egyszer. 2 Sámuel 6 arról szól, hogy miként tette meg Dávid Jeruzsálemet Izrael fővárosává, és hogyan döntött úgy, hogy oda viszi a szövetség ládáját azt jelképezve, hogy az Úr velük van székhelyükön.

2 Sámuel 7

Dávid templomot akar építeni

Milyen érzéssel töltene el, ha véleményed szerint valami nagyon különleges dolgot gondolnál ki és terveznél meg, hogy azt megteszed az Úrnak és az ő egyházának, és ezután megtudnád, hogy ő valami mást szeretne kérni tőled? A 2 Sámuel 7. fejezetének feljegyzése szerint épp egy ilyen dolog történt meg Dáviddal. Olvasás közben figyelj meg, hogyan válaszolt Dávid arra, amit az Úr mondott neki.

A szentírások megértése

2 Sámuel 7

nyomorgatni (10. v.) – háborgatni

mely ágyékból származik (12. v.) – közvetlen utódod vagy leszármazottad

megfenyítem (14. v.) – megfegyelmelmezem szerető helyreigazítás céljából
megerősítetted (24. v.) – felállítottad, biztossá tetted

2 Sámuel 7:11 – Milyen háznak a felépítését ígerte meg az Úr Dávidnak?

Az a „ház”, amit Dávid meg szeretett volna építeni az Úrnak, a templom volt. Az a „ház”, amit az Úr megígért, hogy felépít Dávidnak, az utódok voltak – főként az uralkodók utódai. Bár Dávid nem építhette meg a templomot (lásd az alábbi A tevékenység), az Úr akkor is megépítette azt a házat, amit Dávidnak ígért. Júda királyai Dávid leszármazottjai voltak csakúgy, mint a királyoknak Királya – Jézus Krisztus – aki érdekes módon azt ígerte, hogy segíteni fog abban mindazoknak, akik követik őt, hogy a következő világban keresnek „lakóhelyet” (lásd János 14:1–3).

A szentírások tanulmányozása

A Gondolatok más szentírásokból

Olvasd el 1 Krónikák 22:7–8-at, majd mondd el, miért nem akarta az Úr, hogy Dávid egy állandó (nem mozgatható) templomot építsen!

B Milyen érzés töltötte el Dávidot?

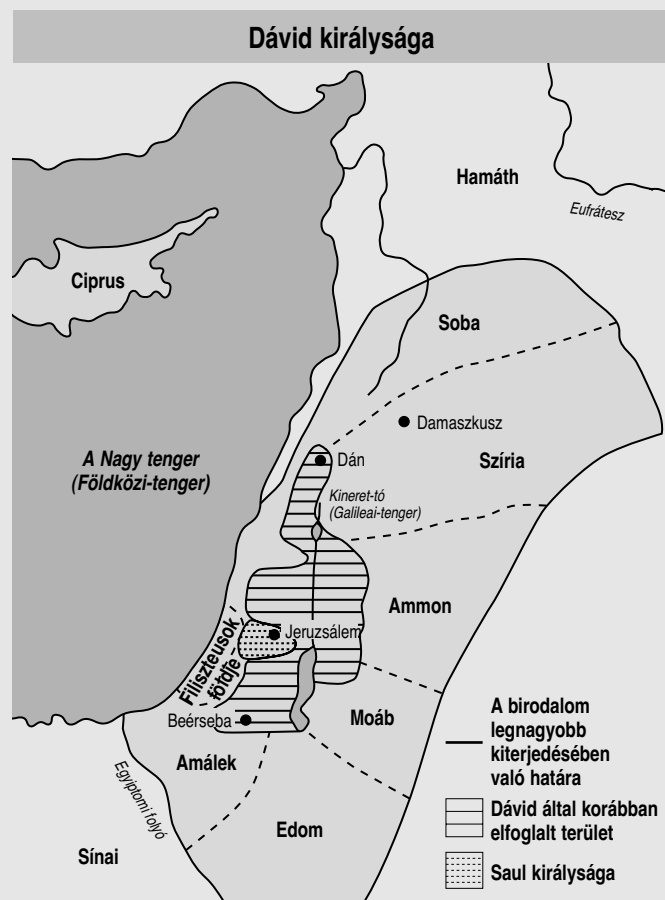
1. Olvasd el újra a 2 Sámuel 7 előtt lévő bevezetőt, és gondolkodj el azon, hogyan éreznéd magad, ha Dávidhoz hasonló helyzetbe kerülnél! Ezután olvasd el 2 Sámuel 7:18–29-et, és mondd el, milyen érzéssel töltötte el Dávidot az, amit az Úr mondott neki!
2. Írd le a jegyzetfüzetedbe, és jelöld meg a szentírásaidban azokat a versrészeket, amikről úgy véled, hogy a legjobban kifejezik Dávid érzéseit!
3. Mondd el, szerinted miért érzett így Dávid!

2 Sámuel 8–10

Dávid politikai és személyes sikere

2 Sámuel 8 és 10-ben arról olvashatunk, hogyan hódította meg Dávid azt a földet, amit Isten az izraelitáknak ígért. Az Úr megparancsolta az izraelitáknak, hogy igázzák le azokat, akik azon a földön éltek, melyet az Úr Józsué idejétől fogva nekik ígért. De Dávid volt az, aki végül a legteljesebben teljesítette a parancsot. Ugyanakkor – a feljegyzés szerint – igazságosan uralkodott saját népe felett. 2 Sámuel 9. fejezete Dávid igazságosságának nagyszerű példáját mutatja be abban a történetben, amikor arról olvasunk, hogy miként tartotta be Dávid Saul fiának, Jonatánnak tett ígését, miszerint gondoskodni fog Saul családjáról.

A szentírások megértése

A szentírások tanulmányozása

A Mit gondolsz?

Miért lehetett meglepő néhány ember számára az, hogy Dávid azt fogja tenni, amit Saul egyik leszármazottjéért tett 2 Sámuel 9-ben?

B Keress meg egy szentírást!

Keress egy olyan szentírársverset, ami azt tanítja, hogy úgy kell cselekednünk, ahogyan Dávid cselekedett a 2 Sámuel 9-ben olvasottak szerint! Írd le a szentírást a jegyzetfüzetedbe, majd mondd el, miért választottad azt! Írd le a szentírástulást a Bibliádba a 2 Sámuel 9 margójára!

2 Sámuel 11–12

Dávid végzetes hibái

Olykor nem ismerjük fel az életünkben hozott „kicsiny” döntéseink fontosságát. Elder Gordon B. Hinckley mondott egy példát a kis döntések fontosságáról. Arról a tapasztalatáról beszélt, amikor egy vasúti társaságnak dolgozott. Azt mondta, felhívták telefonon New Jersey-ből, és közölték, hogy egy személyvonat poggyászkoci nélkül érkezett meg.

„Kiderítettük, hogy a vonat megfelelően kapcsolták össze Oaklandben, Kaliforniában, és megfelelően eljuttatták St. Louisba. (...) Ám a St. Louisi pályaudvar egy gondatlan váltósa csupán hét és fél centiméternyire elmozdított egy fémdarabot.

Az a fémdarab egy váltókar volt, és a kocsinak, aminek a New Jersey-beli Newarkban kellett volna lennie, 2400 kilométernyi távolságra volt a Louisiana állambeli New Orleansban.” (Conference Report, 1972. okt., 106. o; vagy lásd Liahona, 2001. ápr., 34. o.)

Amikor első alkalommal olvastál Dávidról, úgy tűnt, hogy példaértékű izraelita király. 2 Sámuel 1–10. fejezetében azok a nagyszerű sikerek lettek lejegyezve, amiket az ország vezetőjeként elért. 2 Sámuel 11–12 olvasása közben keress olyan „váltókarokat” Dávid életében, amik egy másik „vágányra” terelték őt, és nem azon a vágányon maradt, amin fiatalkori éveiben járt!

A szentírások megértése

2 Sámuel 11

megszállják (1. v.) – megtámadják

tisztátalanságából megtisztul (4. v.) – szertartásszerű tisztulás

Mózes törvényének azon része szerint, ami a menstruációs ciklussal és a terhességgel áll kapcsolatban

2 Sámuel 12

megvet, megútál (9–10. v.) – könnyelműen vesz

magának bajt szerezzen (18. v.) – felidegesítse magát

alá vetteté (31. v.) – azokkal dolgoztatta (a népet)

2 Sámuel 12:1 – „Elküldé azért az Úr Dávidhoz Nátán prófétát”

Amikor a bűnbánat igaz és őszinte, a bűnös beismeri bűnét Istennek, azoknak, akiket megbántott, valamint papsági vezetőjének, ha a bűn olyan súlyos, mint amilyen Dávidé volt (lásd T&Sz 58:42–43). Azonban Dávid csak azután beszélt Nátánnal, miután megszületett a csecsemő, akit Bethsabénak nemzett. Ezért a beszélgetésre valószínű, hogy legalább kilenc hónappal Dávid első vétke után került sor. Továbbá az Úrnak kellett elküldenie Nátánt Dávidhoz, nem pedig Dávid ment Nátánhoz, hogy beismerje bűnét. Mit tudhatsz meg Dávid büntudataról és bűnbánataról, ha ennyi idő elteltével Nátánnak kellett Dávidhoz menni azért, hogy szembesítse Dávidot vétkével?

A szentírások tanulmányozása

Tanulmányozás közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–E) közül!

A Váltókarok

Rajzold le a következő táblázatot a jegyzetfüzetedbe, majd töltsd ki a hiányzó részeket azokkal az információkkal, amiket 2 Sámuel 11-ből megtudtál! Írd a táblázatba saját gondolataidat is! Egnél több dolog is szerepelhet a középső oszlopban!

Döntések, melyek megváltoztatták Dávid életét		
Versek	Mit tett Dávid?	Mit kellett volna tennie Dávidnak?
1.		
2.		
3.		
4.		
6–8., 14–17.		
26–27.		

B Korunk váltókarjai

Valószínűleg észrevetted, hogy minden egyes „váltókar” egyre inkább közelebb vitte Dávidot a bűnhöz. Írj rövid leveled egy

képzletbeli, veled egyidős fiatalnak, és figyelmeztess azokra a „váltókarokra”, amelyekkel szerinted szembe fog kerülni, és amik erkölcsstelen cselekedetekhez vezethetnek! Javaslatokért fordulhatsz az *A fiatalság erősségéért* című füzethez (36550 135). Dávid történetét is használd fel ahhoz, hogy segíteni tudj ennek a fiatalnak megérteni az effajta választások következményeit!

C Értelmezd a példabeszédet!

Magyarázd el Nátán példabeszédét 2 Sámuel 12:1–4-ből úgy, ahogy az Dávidra vonatkozott! Mondd el, hogy a példabeszéd egyes részei mit jelentenek!

D Büntudatot érezni

Dávid, valamikor a Nátánnal való beszélgetés után, megírta az 51. zoltárt. Olvasd el az 51. zoltárt, és írd le, hogy szerinted mit mondana Dávid egy olyan embernek, aki úgy véli, nem kell a bűn miatt aggódalmaskodni, hiszen mindig van lehetőség a bűnbánatra (lásd még T&Sz 132:38–39)!

E Nagy változás

Hasonlítsd össze, hogy milyen ember volt Dávid, amikor Góliáttal harcolt, és akkor, amikor súlyos bűnököt követett el (lásd 2 Sámuel 11–12)! Szerinted miért van ekkora különbség? Hogyan változhatnak meg az emberek ilyen gyökeresen?

2 Sámuel 13–14

Dávid gyermekeinek bűnei

A bűn mindig hatással van azokra az emberekre, akik körülvesznek minket – különösen a családjunkra. Gyakran van hatása a szülői példának arra, ahogyan a gyermekek viselkednek. Sőt amikor a szülők rossz példát mutatnak, akkor nagyon nehéz kijavítani ugyanezt a rossz viselkedést a gyermekeikben. 2 Sámuel 13–14 olvasása közben gondolkozz el azon, hogy Dávid fiainak cselekedetei miben hasonlítanak az övére! Azon is gondolkozz el, vajon te mit tennél, ha ezekbe a helyzetekbe kerülnél!

A szentírások megértése

2 Sámuel 13

eszes (3. v.) – körmönfont
nem fog megtagadni engem tőled (13. v.) – meg fogja engedni, hogy feleségül vegyél engem

ne bánkódjál azon felettébb (20. v.) – ne tárd a nyilvánosság elé
nagy árvaságban (20. v.) – borzasztóan szomorúan
erőltette (27. v.) – unszolta, kérlelte

2 Sámuel 14

a királynak szíve vágyakozik

Absolon után (1. v.) – Dávid szerette Absolont, és a gondolataiban járt

eloltani a . . . szikrácskát (7. v.) – eloltania tüzet (kifejezés, aminek a jelentése: remény nélkül hagyni)

maradéka (7. v.) – gyermekei
eltaszított (13–14. v.) – elküldött
számkivetve (14. v.) – kiűzve
annakokáért (15. v.) – abból az okból kifolyólag
megnyiratja (26. v.) – leborotváltatja

2 Sámuel 13 – Amnon ahelyett, hogy szerette volna a húgát, gyűlölte őt

Ezra Taft Benson elnök ezt mondta: „Nincs tartós boldogság az erkölcstelenségben. (...) Épp az ellenkezője igaz. Okozhat ugyan pillanatnyi örömet. (...) De a kapcsolat hamar megsavanyodik. Bűntudat és szégyenérzet alakul ki. (...) A szerelem kezd elmúlni. Keserűség, féltékenység, harag, sőt gyűlölet kezd kibontakozni. Mindezek a bűn és a vétkek természetes velejárói.

Ugyanakkor, ha engedelmessé válnak az erkölcsi tisztaság törvényének, és erkölcsileg tiszták maradunk, akkor megtapasztaljuk az egyre növekvő szeretet és békeség áldásait, nagyobb bizalmat és tiszteletet fogunk érezni házastársunk iránt, mélyebb elkötelezettséget egymás iránt, és ezáltal mély és lényeges örömben és boldogságban lesz részünk.” („The Law of Chastity”, Brigham Young University 1987–1988 Devotional and Fireside Speeches [1988], 51. o.)

A szentírások tanulmányozása

A Olvasd el és válaszolj!

Olvasd el 2 Sámuel 14:14-et, és válaszolj erre a kérdésre: Hogyan segít Isten abban, hogy azok, akik nem lehetnek az ő jelenlétében, ne legyenek örökre eltaszítva tőle!

2 Sámuel 15–18

Absolon király szeretne lenni

2 Sámuel 14 utolsó versei arról szólnak, hogy miként fogadta Jeruzsálemben Dávid Absolont nagy szeretettel. 2 Sámuel 15. fejezete arról szól, hogy miként próbálta Absolon megszerezni az emberek támogatását ahhoz, hogy megbuktassa Dávid királyt. Amikor Dávid meghallotta, hogy Absolon megnyert magának pár embert, akkor ezt annak tudta be, hogy Isten bünteti őt mindazért, amit korábban tett. Alázatos lélekkel hagyta el Jeruzsálemet, és reménykedett, hogy az Úr könyörületes lesz hozzá.

Absolon története, miszerint megpróbálta elfoglalni a királyi széket a 2 Sámuel 16–17-ben található. Magához vette Dávid néhány tanácsosát és szolgáját, akik abban reménykedtek, hogy politikai előnyt szerezhetnek. Egyikük arra buzdította Absolont, hogy aludjon atyja ágyasával, mintegy kifejezve azt, hogy most már ő a király. Ezzel beteljesedett Nátán egyik prófécijája (lásd 2 Sámuel 12:11–12).

Végezetül Absolont arra buzdították, hogy menjen és küzdjön meg Dáviddal és Dávid embereivel. 2 Sámuel 18-ban található az a történet, hogy hogyan találta meg Joáb Absolont, és hogyan ölte meg. Dávid zokogott, amikor meghallotta a hírt. Az egyik oka annak, amiért Dávid zokogott talán az volt, hogy látta saját bűneit megnyilvánulni gyermekei életében.

2 Sámuel 19–20

Dávid további szenvedései

2 Sámuel 19. fejezete azzal kezdődik, hogy Dávid továbbra is bánkódik Absolon halála miatt. Joáb azt mondta Dávid királynak, hogy sokan nem értik, miért bánkódik egy olyan ember halála miatt, aki megpróbálta őt megfosztani királyságától, és harcra szállt ellene. Joáb azt mondta, úgy tűnt, mintha Dávid szeretné az ellenségeit, és gyűlölné a barátait. 2 Sámuel 19 hátralévő része arról szól, hogy miként fogadta meg Dávid Joáb tanácsát, és hogyan próbált kedvesen bánni a barátaival és a korábbi ellenségeivel egyaránt. Például Júda törzse összességében Absolont támogatta.

Dávid ismét arra kérte Júdát, hogy támogassa őt, majd azt mondta, hogy egy közülük valót nevez ki hadserege élére. Ez azonban haragra gerjesztette Joábot és Izráel többi törzsét is. 2 Sámuel 20-ban találunk feljegyzést arról, hogy Izráel többi törzse megpróbált egy másik embert beültetni a királyi székbe, és ezért lázadás tört ki. Dávid emberei Joáb vezetésével véget vetettek a lázadásnak, miután Joáb megölte azt az embert, akit Dávid a hadsereg vezetésére nevezett ki.

2 Sámuel 19–20. fejezetéből arra következtethetünk, hogy bár Dávid általában jó dolgokra vágyakozik, fiatalkori bölcs ítélőképességét azonban elveszítette.

2 Sámuel 21–23

További információk Dávidról

A 2 Sámuel 21-ben lévő történet vagy nincs helyesen lefordítva, vagy azt mutatja, hogy Dávid valóban nagyfokú hitehagyás

áldozata lett. Isten soha nem engedné, hogy halálra ítéljék egy ember fiúunokáit azért, amit nagyapjuk tett. A bálványimádás tanához hasonlóan egyszerűen hamis az a tan, miszerint Isten emberi áldozatot követelt volna az éhínség megszüntetése végett.

2 Sámuel 22–23. fejezeteiben nem igazán Dávid történetének a folytatását olvashatjuk, de úgy tűnik, az itt leírtak azért kerültek 2 Sámuel végére, hogy Dávidról és az ő királyságáról egy összefoglalást adjanak. 2 Sámuel 22. fejezete Dávid zsoldtára. A 23. fejezet Dávid erős vitézeiről, vagyis hadseregének tagjairól szól.

2 Sámuel 24

Dávid további hibáiról

A 24. fejezet 2 Sámuel utolsó fejezete. Itt arról olvashatunk, hogy Dávid elhatározta, népszámlálást végez Izráelben.

A feljegyzés szerint az Úrnak nem tetszett az, amit Dávid tett. Dávid nyilván azért végzett népszámlálást, hogy megtudja, milyen sikeres király is valójában. Azonban az Úr volt az, aki erőt adott Dávidnak Izráel ellenségei legyőzésében. Dávid bűne az volt, hogy saját érdemének tekintette Izráel sikerét.

2 Sámuel 24 fejezetének utolsó részében Dávid egy szerűt vett egy embertől. Ezen a szerűn Dávid áldozatot ajánlott fel az Úrnak bűnei miatt. Ez a szerű volt állítólag az a hely, ahol Ábrahám felajánlotta Izsákot, és ahol Dávid fia, Salamon templomot épített. Ma egy muzulmán mecset áll ezen a helyen, amit úgy hívnak, hogy „Sziklamecset”.

A Királyokról írt első könyv

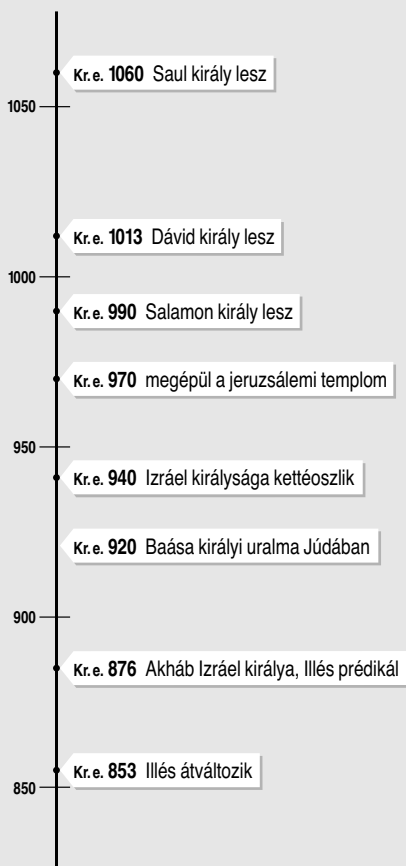
A könyv áttekintése

A Királyokról írt első könyv (továbbiakban 1 Királyok) a harmadik a közül a négy könyv közül, amely Izráel történelméről szól a királyok uralkodásának idejében. A könyv azzal kezdődik, hogy Dávid után Salamont választják meg királlyá. Körülbelül százhusz éves történelmet ölel fel; Akháb történetével fejeződik be, aki Izráel történelmének egyik gonoszabb királya volt. Mennyei Atyánk úgy száll szembe Akhábbal, hogy elküldi Illés prófétát, aki a lehető legalkalmasabb a feladatra. Gyakran nevezik Illést Izráel legnagyobb prófétájának, aki a Kármel hegyén drámai módon mutatja be Isten erejét a hamis isten, Baál ellen. Bár az 1 Királyok szót ejt a politikai háttérrel, a könyv mégis inkább arról szól, hogy miként tartották be a politikai vezetők azokat a szövetségeket, amiket Isten Izráellel kötött, különösképp amelyek a bálványimádásra vonatkoznak. Főként azokat a királyokat említi meg, akik a leghíresebbek voltak azok közül, akik betartották illetve akik nem tartották be a szövetséget, valamint azokról a prófétákról szól, akik nekik prédikáltak. Tanulhatunk az 1 Királyokban lévő jó és rossz példákban egyaránt.

Baál imádása

Az 1–2 Királyokban számtalanszor említésre kerül Baál imádása. Baál volt Izráel számos szomszédos népének hamis istene. Azok, akik őt imádták, úgy hitték, hogy ő segít nekik terményeik és csordáik növekedésében. Ez a hamis vallás, amit Sátán sugalmazott, erkölcsstelen cselekedeteket is magába foglalt az imádat közben, és a próféták úgy hivatkoztak rá, mint „gyalázat” illetve „gyalázatosság” (lásd Jeremiás 11:13; Hóseás 9:10). Több alkalommal fordult elő, hogy számos izraelita elhagyta Istent, és inkább beszennyezték magukat ezáltal a vallás által ahelyett, hogy az igaz és élő Istent imádták volna.

1 Királyok időrendi táblázata

Megjegyzés: A fent megadott évszámok hozzávetőlegesek.

1 Királyok 1–2

Dávid halála

Amint Dávid egyre idősebb lett, sokan azon tűnődtek, vajon ki veszi át a helyét, amikor meghal. Az 1 Királyok 1. fejezete Dávid egyik fiáról, Adóniáról szól (Absolon öccséről), aki nagyon szeretett volna a következő király lenni. Ebben támogatta őt Joáb, Dávid katonai vezetője és Abjátár, a pap. De Dávid megígérte Salomonnak (Bethsabé fiának), hogy ő lesz a következő király. Nátán próféta és Bethsabé emlékeztették erre Dávidot, és arra buzdították, hogy nyilvánosan jelentse be: Salomon lesz Izráel következő királya. Különös figyelmet érdemel az, amikor Dávid az ösvéjére ültette Salomont. Ez egy jelként szolgált a népnek, hogy Salomon követi Dávidot a trónon.

Amikor Adónia megtudta, hogy nyilvánosan felkenték Salomont, attól tartott, Salomon megöli őt. Salomon azonban megígérte Adóniának, hogy nem fogja bántani. Az 1 Királyok 2-ben azt olvassuk, hogy Adónia ismét megróbálta megszerezni a trónt azáltal, hogy Dávid halála után feleségül akarta venni Dávid egyik feleségét. Ezért a felségárulásért halálra ítélték.

Dávid halálának története szintén az 1 Királyok 2-ben található. Dávid, halála előtt, utasításokkal látta el Salomont. Azt is megmondta neki, hogy büntesse meg Joábot, amiért ártatlan vért ontott ki és Abjátárt, amiért Adónia trónrakerülését támogatta.

A szentírások tanulmányozása

A Készíts egy beszédet!

Tegyük fel, hogy a következő címmel kapcsolatban kell beszédet mondanod: „Mit tanulhatunk Dávid király életéből?” Nevez meg négy olyan témát, amit a beszédedbe foglalnál! Minden egyes témához keress egy olyan történetet Dávid életéből (nézd meg azt is, hol található ez meg a szentírásokban), amit felhasználnál a téma tanításához!

1 Királyok 3

Mit adjak néked?

Ha bármit megkaphatnál az Úrtól, amit szeretnél, mit kérnél? Miért? Az 1 Királyok 3. fejezete lejegyz, hogy Salomonnak volt egy ilyen lehetősége. Figyeld meg, hogy az ő vágyai miben hasonlítanak a tieidhez!

A szentírások megértése

1 Királyok 3

szolgádat (7. v.) – engemet (magára utal)

szolgálóleányod (20. v.) – én (magára utal)

megindult szíve gyermekén (26.v.) – erős érzelmi állapotban volt

A szentírások tanulmányozása

A Előtte, közben és utána

Az 1 Királyok 3-ban Salomonnak volt egy álma, amiben különleges élménye volt az Úrral. Válaszolj a következő kérdésekre ezzel az élménnyel kapcsolatosan:

Előtte. Mi történt korábban, ami azt bizonyította Salomonnak, hogy milyen nehéz királynak lenni?

Közben. Szerinted miért kért Salomon leginkább „értelmes szívet”? Úgy tűnt, tetszett az Úrnak, hogy voltak olyan dolgok, amiket nem kért Salomon. Melyek voltak ezek a dolgok?

Utána. Miként lehetett látni, hogy Salomon megkapta ezt a lelki ajándékot uralkodása elején?

B Hogyan fejleszthetők ki bölcsességet?

Olvasd el a következő szentírásokat, és írd le, mit javasolnak bölcsességed és értelmed fejlesztésére: Alma 37:35–37; T&Sz 89:18–21; 136:32–33!

1 Királyok 4

Salomon megszervezi a királyságot

Az 1 Királyok 4-ben rövid leírást találunk arról, hogyan szervezte Salomon királyságának kormányát tizenkét tartományra. A 4. fejezet szintén említést tesz Salomon és Izráel akkori gazdagságáról és jólétéről. Salomon és Izráel bölcsessége és gazdagsága annyira köztudottá vált, hogy számos más nemzet vezetői is eljöttek, hogy meghallgassák Salomon bölcsességét és tanácsát.

1 Királyok 5–7

Salamon templomot épít

Mivel Dávid hadvezér volt, nem engedte neki az Úr, hogy templomot építsen. Az Úr azonban megígérte Dávidnak, hogy fia békében fog uralkodni, és templomot fog építeni (lásd 1 Krónika 22:8–10). Az 1 Királyok 5–7. fejezete annak a templomnak az építéséről szól, melyet úgy ismerünk, hogy Salamon temploma.

Az 1 Királyok 5-ben egy egyezményről olvashatunk, melyet Salamon és Hírá, Tírus királya kötött egymással. Salamon (és Izráel) cédrusfát kapott Libanonból (ami a Hírá uralma alatt lévő föld egy része volt), cserébe pedig búzát és olajat adott Hírának. Továbbá arról is olvashatunk, hogy Salamon „munkaadót” vezetett be, ami megkövetelte Izráel férfaitól, hogy Libanonban töltsenek valamennyi időt, és készítsék elő a cédrusok Jeruzsálembé való szállítását a templom építéséhez.

Az 1 Királyok 6-ban leírást találunk a templom egyes berendezéseiről és anyagairól, amiből azokat készítették. A fejezetben feljegyzést találunk továbbá az Úr Salomonnak tett ígéretéről, miszerint ha a nép a templommal kapcsolatos törvények szerint él, akkor az Úr velük lakozik majd az ő házában.

Az 1 Királyok 7. fejezete említést tesz arról, hogy Salamon magának is építtetett egy házat, ami tizenhárom év alatt készült el, míg a templom csupán hét év alatt. A 7. fejezet ismét kihangsúlyozza, hogy a lehető legjobb minőségű munkát végezték a templom építésénél. Ma is ugyanez mondható el. Az, ahogyan felépítjük az Úr házat tükrözi azt, hogy hogyan imádjuk az Urat.

1 Királyok 8

A templomot felszentelik

Joseph Fielding Smith elnök ezt mondta: „Amikor házat szentelünk fel az Úrnak, akkor igazából magunkat szenteljük fel az Úr szolgálatára azzal a szövetséggel, hogy a házat úgy használjuk, ahogy azt Ő szeretné.” („Hyrum Smith Honored By Pres. Smith”, Church News, 1972. febr. 12., 4. o.)

Ma minden, az egyház által épített templomot egy imával szentelik fel, amit az Első Elnökség egyik tagja mond el. Ebben a sáfárságban Joseph Smith próféta készítette el az első felszentelési imát, majd felolvasta azt a Kirtland Templom felszentelésén. Az ima a Tanok és szövetségek 109. részében került feljegyzésre. Azóta az egyház elnökei Joseph próféta példáját követik.

A Salamon irányítása alatt megépült templom felszentelését az 1 Királyok 8-ban találjuk. Olvasás közben keress olyan kijelentéseket, amik a templomok fontosságáról tanítanak!

A szentírások megértése

1 Királyok 8

szentek-szentje (6., 8. v.) – Salamon templomának legjeljebb lévő, legszentebb helye

rudak (7–8. v.) – a frigyláda hordozásánál használatos rudak (lásd az illusztrációt az 52. oldalon)

szorongatod (35. v.) – alázatossá teszed

1 Királyok 8:12 – „Az Úr mondotta, hogy ő lakoznék ködében”

A héberből fordított „köd” szó Isten elfátyolozott dicsőségét jelképezi (lásd R. Laird Harris, szerk., *Theological Wordbook of the*

Old Testament, 2 kötet [1980], 2:698. o. [1701b]). Más szóval Isten azt ígérte, hogy egész közel lesz az ő népéhez, de mégsem lesz látható.

1 Királyok 8:22–54 – A templom áldásai

Az az ima, amit Salamon mondott el a templom felszentelésekor az 1 Királyok 8:22–54-ben található. Salamon azért imádkozott, hogy a templom látható módon áldást jelentsen a népnek. E szempontok közül sok érvényes még a mostani templomainkra is. Ezra Taft Benson elnök ezt mondta: „Megígérem nektek, hogy minél többször ellátogattok Istenünk templomába, akkor annál több személyes kinyilatkoztatásban lesz részetek, ami áldást hoz életetekre, miközben áldást hoztok ti is azokra, akik elhunytak.” (Conference Report, 1987. ápr., 108. o.; vagy *Ensign*, 1987. máj., 85. o.)

Howard W. Hunter elnök ezt mondta: „Felhívok minden utolsó napi szentet arra, hogy úgy tekintsen a templomra, mint egyháztagsága nagyszerű jelképére. (. . .)

Minden arra irányuló erőfeszítésünk, hogy az evangéliumot hirdessük, tökéletesítsük a szenteket, és megváltjuk a halottakat, a szent templomhoz vezet. Ez azért van, mert a templomi szertartások teljességgel elengedhetetlenek; nélkülük nem térhetünk vissza Isten jelenlétébe.” (Conference Report, 1994. okt., 8., 118. o.; vagy *Ensign*, 1994. nov., 8., 88. o.)

A szentírások tanulmányozása

A Írj szemtanúi beszámolót!

Tételezzük fel, hogy a helyi lapba neked kell írni egy szemtanúi beszámolót a templom felszenteléséről! Helykorlátozás miatt legfeljebb ötven szónyi terjedelmű lehet a cikked. Írd le az újságcikket a jegyzetfüzetedbe!

B A templom áldásai

Sorolj fel legalább négy olyan áldást, amiért Salamon imádkozott, hogy elnyerjen a nép a templom által (lásd 1 Királyok 8:22–54)!

C Szorgalmi feladat – a templom hatása

Írd le egyik legszebb élményedet a templomról! Próbálj meg szerejni egy képet a hozzád legközelebb eső templomról, és rakd ki oda, ahol gyakran láthatod!

1 Királyok 9

Az Úr megjelenik Salamonnak

Heber J. Grant elnök ezt mondta: „Csupán egyetlen biztonságos ösvény van az utolsó napi szentek számára, és ez a kötelesség ösvénye. Nem a bizonyosság, nem a csodás megnyilvánulások és nem a tudás, miszerint Jézus Krisztus evangéliuma igaz . . . fog üdvözíteni engem és titeket, hanem Isten parancsolatainak a betartása és az utolsó napi szenthez illő élet.” („The President

Speaks: Excerpts from the Utterances of Heber J. Grant”, Improvement Era, 1936. nov., 659. o.)

Salamonnak és az izraelitáknak nagyszerű lelki élményben volt része a templom felszentelésén, de a lelki élmények önmagukban nem garantálnak üdvözülést (lásd T&Sz 3:4). Az 1 Királyok 9. fejezete feljegyzi, mit mondott az Úr Salamonnak azzal kapcsolatban, hogy mit kíván azért, hogy a néppel legyen. Olvasás közben figyelj ezekre a feltételekre!

A szentírások megértése

1 Királyok 9:1–9

példabeszédül és meséül (7. v.) – olyan dologgá, amiről pletykálnak az emberek, és gúny tárgyává teszik

A szentírások tanulmányozása

A Nevezd meg a parancsolatokat és a következményeket!

HA	AKKOR

Készíts az alábbihoz hasonló táblázatot, és töltsd ki azzal az információval, amit az Úr mondott Salamonnak az 1 Királyok 9:1–9-ben!

1 Királyok 10

A sábai (sébai) királynő látogatása

Ha ellátogatna hozzád valaki egy másik országból, és megnézné, hogyan élsz mindennapjaidban, akkor jobban vagy kevésbé kezdenének érdeklődni Istened és a vallásod iránt? Az 1 Királyok 10-ben egy különleges látogatót ismerünk meg (Sába – vagy Séba – királynőjét), aki azért jött el Salamonhoz, mert nem hitte el mindazokat a nagyszerű dolgokat, amiket róla hallott. Salamon nagy hatást tett Sábára, különösen ami Salamon bölcsességét és gazdagságát illette. A 10. fejezet hátralévő része azokat a dolgokat írja le, amik Salamont lenyűgöző királlyá tették, és amiket Sába királynője is valószínűleg látott és észrevett.

1 Királyok 11

Salamon elfordul az Úrtól

Ha bármi tanulságot is levonhatnánk Izráel két első királyának a történetéből, akkor az ez volna: bármilyen jó és Istennek tetsző vagy az elején, a végsőkéig ki kell tartanod. Ez az igazság teszi Salamon történetét még inkább elgondolkodtatóvá. Miért nem tartott ki hithűen a végsőkéig? Az 1 Királyok 11 olvasása közben figyelj meg, mi történt amiatt, hogy Salamon nem volt hithű az Úrhoz!

A szentírások megértése

1 Királyok 11

idegen (1., 8. v.) – más országból való

ágyas (3. v.) – olyan nő, aki összeházasodott egy férfival, de kevesebbnek számított, mint a „feleség”, és általában házkörüli szolgálatokat végzett

romlását (27. v.) – a falban lévő lyukakra utal, ahol a fal nem lett befejezve

szorgalmatos (28. v.) – jó munkás

1 Királyok 11:4 – Valóban „tökéletes” volt Dávid szíve az Úrhoz?

Az 1 Királyok 11:4 a Joseph Smith Fordításban úgy szól, hogy Salamon szíve nem volt tökéletes az Úrhoz, és hogy olyanná vált, mint apja, Dávid.

A szentírások tanulmányozása

A A szövetségen kívüli házasság

1. Az 1 Királyok 3:1-ben azt olvastuk, hogy Salamon egy olyan feleséget választott, aki nem volt izraelita. Ő az egyiptomi fáraó lánya volt. Bölcsnek tűnt elvenni a fáraó lányát, mert egy király általában soha nem támadott meg egy másik olyan királyt, aki a lányát vette el feleségül. A házasság az egyik leggyakoribb módja volt az akkori békekötéseknek. 5 Mózés 7:1–4-ben az Úr tanácsát olvashatjuk a szövetségen kívüli házasságra vonatkozóan. Az 5 Mózésben található tanács miként vonatkozik Salamonra az 1 Királyok 11:1–8-ban?
2. Mondj egy példát arra, hogy ez az alapelv miként vonatkozik ma a veled egyidős fiatalokra!

B Mik a következmények?

Nevez meg legalább két olyan dolgot, ami amiatt történt, hogy Salamon szíve elfordult az Úrtól (lásd 1 Királyok 11:11–40)!

1 Királyok 12

A kettéosztott királyság

Az 1 Királyok 11-ben arról olvashattunk, hogy Ahija próféta azt mondta egy Jeroboám nevezetű férfinak – aki Efraim törzséből származott, és szoros kapcsolatban állt Salamonnal –, hogy Jeroboám lesz Izráel tíz törzsének a királya. Salamon tudott Jeroboám fellázadásáról, és meg akarta ölni, de Jeroboám elmenekült.

Miután Salamon meghalt, a fia, Roboám lett a király. Salamon halálakor Izráelben sokan panaszkodtak, hogy Salamon sok adót vetett rájuk. Addig vártak Roboám támogatásával, amíg meg nem mondta nekik, hogy mit fog tenni az adókkal kapcsolatban. Ekkor történtek az 1 Királyok 12-ben lejegyzett események.

Az 1 Királyok 12-ben Roboám tanácsért fordult különböző csoportokhoz arra vonatkozóan, hogy mit tegyen. Kik azok a különböző emberek az életedben, akik útmutatást nyújtanak neked? Kinek a tanácsára hallgatsz? Miért? Olvasás közben képzelj magad Roboám helyébe! Kinek a tanácsát választottad volna, és miért? Kihez fordulhatunk mindennapi életünkben útmutatásért és sugalmazásért?

A szentírások megértése

1 Királyok 12

iga (4., 9–11., 14. v.) – teher megveté (8. v.) – elutasította

ostorozlak (11., 14. v.) – fegyelmezlek

A szentírások tanulmányozása

A Mit tegyen?

1. Készíts az alábbihoz hasonló táblázatot, és töltsd ki úgy, hogy az 1 Királyok 12:1–20-ban található történetet mondja el!

A probléma
(lásd 1–5. v.)

A „vének” tanácsa
(lásd 6–7. v.)

Az „ifjak” tanácsa
(lásd 9–11. v.)

Mit tett Roboám
(lásd 8., 12–15. v.)

2. Szerinted miért határozott úgy Roboám, hogy az ifjak tanácsát fogadja meg?
3. Kik azok az emberek, akik megpróbálnak hatással lenni döntésidre? Hogyan döntöd el, hogy melyik tanácsot kövesd? Miért fontos az ima a döntéshozatal folyamatában? (Lásd T&S 30:1–2.)

B Mit tennél?

1. Az 1 Királyok 12:25–33-ban leírt történetben miért aggódott Jeroboám?
2. Ha akkoriban Izráelben éltél volna, mi lett volna a helyes cselekedet és miért?

1 Királyok 13–14

Kettős probléma

Az 1 Királyok 13–14-ben megtudjuk, hogyan vezette bűnbé népüket Jeroboám Roboámmal együtt. Érdekes módon a 13. és a 14. fejezet egyaránt tartalmaz olyan, Jeroboám tapasztalatairól szóló történeteket, ami segíthetett volna neki felismerni Isten erejét. Ennek ellenére azt olvassuk, hogy Jeroboám „[n]em tért meg... az ő gonosz útjairól” (1 Királyok 13:33).

Az 1 Királyok 13. fejezete továbbá egy olyan történetet tartalmaz egy prófétáról, ami segíthet nekünk megérteni az engedelmisség fontosságát.

Az 1 Királyok 14-ben megtudjuk, hogy Jeroboámhoz hasonlóképp Roboám is megengedte az országban a bálványimádást. Roboám engedetlensége miatt elveszítette az Úr védelmező karját, és nem tudta megakadályozni Egyiptom királyának, hogy a jeruzsálemi templomból kincseket zsákmányoljon és raboljon el onnan.

1 Királyok 15–16

Új királyok, régi problémák

Az 1 Királyok 15–16. fejezete azokról az Izráelben és Júdában uralkodó királyokról szól, akik Jeroboámot és Roboámot

követtek. Csak egy olyan királyt említ a szentírás, aki nem volt gonosz – Asát, Júda királyát. Uralkodása alatt lerombolta az országban lévő bálványokat, beleértve saját édesanyja által imádott bálványképét is. Azonban még Asa sem tudott megszabadulni a „magas helyektől” (hegytetőkön lévő oltárok, amiket a bálványimádók megszenteltek).

Az 1 Királyok 15-ben a Jeroboámra vonatkozó jövődőlés beteljesedéséről is olvasunk: minden utódja elpusztult és családja kihalt.

Az 1 Királyok 16 végén Izráel egyik új királya kerül bemutatásra, akit Akhábnak hívnak. Akháb nemcsak hogy megengedte a bálványimádást, hanem elvett egy nem izraelita nőt is, nevezetesen Jézabelt, aki bálványimádó volt. Izráel királya Baált kezdte imádni, aki Isten szemében az egyik legutálatosabb hamis isten volt.

1 Királyok 17

Illés próféta

Amikor a nép nem hallgat az Úr szolgálójának üzenetére, akkor az Úr néha valami drámaibb dolgot tesz, hogy bűnbánatra készítse az embereket. Az 1 Királyok 16 végén megtudtuk, hogy Izráel egyre gonoszabbá kezdett válni, gonosz király uralkodott, és a nép nem hallgatott

Isten szolgálójára, akik bűnbánatra szólították fel őket. Az 1 Királyok 17-ben egy Illés nevezetű prófétáról tanulunk, akit Isten azzal a hatalommal küldött, hogy zárja el a mennyek csatornáit, és okozzon ezzel szárazságot Izráelben.

Spencer W. Kimball elnök írt egy könyvet, melynek címe: *A hit megelőzi a csodát* (Faith Precedes the Miracle, 1972). Az 1 Királyok 17-ben találunk néhány nagyszerű példát, ami erről az alapelvről szól. Illés is és egy özvegyasszony is a hit valamely formáját gyakorolta, mielőtt később csodát tapasztaltak. Olvasás közben figyelj ezekre a csodákra!

A szentírások megértése

1 Királyok 17

gondoskodjék (9. v.) – etessen és adjon neked szállást

A A hit kimutatásai

A szentírásban található egyik legritkább és leginkább bámulatba ejtő csoda egy fiatal férfi feltámasztása, amiről az 1 Királyok 17:17–23-ban olvashatunk. Az ilyen események csak akkor fordulnak elő, amikor az érintett személyek mindegyikének a hite nagy, és amikor az esemény az Úr akarata szerint való. Azzal mutatjuk ki a hitünket, ha az Úr és az ő szolgálói szavát azért követjük, mert elhiszük, amit mondanak – még akkor is, ha nem értjük teljes mértékben, hogy miért vagy hogy miként lesznek a javunkra bizonyos cselekedetek. Ezt az alapvető leginkább Nefi példázza (lásd 1 Nefi 3:7).

1. Írd le, miként tanúsított Illés Úrba vetett hitet!
2. Írd le, miként tanúsított az özvegy Úrba vetett hitet!
3. Sorold fel, hogy az Úr miként gondoskodott illetve áldotta meg Illést és az özveget!

B Használd az alapelveket!

Képzeld el a következő korunkbeli helyzetet: A Török család tagjai nem voltak egyháztagok. Nagyon szegények voltak, és sokszor alig tudták megteremteni a legalapvetőbb dolgokat. Amikor tanították nekik az evangéliumot, érezték a Szellemet, és szerettek volna többet megtudni erről, hogy csatlakozhassanak az egyházhoz. A misszionáriusok tanították őket a tizedről, és elszomorodtak, mert úgy érezték, nem engedhetik meg maguknak, hogy befizessék a tizedet.

1. Milyen evangéliumi alapelveket tanítanál ennek a családnak?
2. Gondolj egy olyan időszakra, amikor neked vagy valakinek, akit ismersz, a hitre kellett támaszkodni ahhoz, hogy engedelmeskedni tudj egy parancsolatnak! Írj erről!

1 Királyok 18

Illés szemben Baál 450 papjával

Úgy tűnt, hogy háromévi szárazság nem lágyította meg Akháb király és az izraeliták szívét. Az 1 Királyok 18-ban egy drámai eseményről olvashatunk, amikor az Úr Illésen keresztül erőteljesen megmutatta, hogy ő egy élő Isten, szemben a hatalommal nem rendelkező Baállal, akit a legtöbb ember imádozott.

Ebben a történetben különös figyelmet érdemel az, hogy elvileg Baálnak kellett volna lennie a termékenység istenének, vagyis olyan istennek, aki a termés növekedését segíti elő azáltal, hogy esőt, napot, jó talajt stb. ad. Baálnak tudnia kellett volna esőt küldeni, de nem tudott, mert ő egy hamis isten, és nincs hatalma (lásd T&S 29:28–29). Így nem esett három évig – éppen úgy, ahogy azt Illés megmondta. A fejezetben lévő eset, amikor Illés és Baál papjai találkoztak Kármel hegyén valóban azt példázta, hogy az Úrnak – nem pedig Baálnak – hatalma van a természeti elemek felett.

A szentírások megértése

1 Királyok 18

sántikáltak (21. v.) – haladtok (utalva a nép tétovázására, hogy Baált vagy Istent szolgálják-e)

tulkot (23., 25–26. v.) – hím marhát vagy ökröt

felövezvén az ő derekát (46. v.) – betúrta köpenyét a szíjába, hogy gyorsabban tudjon futni

A szentírások tanulmányozása

A Mi a baj ezzel a kérdéssel?

1. Mit tudunk meg Akhábrol az 1 Királyok 18:17-ben lévő, Illésnek feltett kérdéséből adódóan?
2. Mondj példát arra, hogy szerinted miben hasonlít ma néhány ember hozzáállása Akháb hozzáállásához!

B „Meddig sántikáltak kétfelé?”

1. Mi keltett benned a legnagyobb benyomást az 1 Királyok 18:19–46-ban?
2. A modernkori próféták, Illéshez hasonlóan, arra kérnek minket, hogy válasszunk az Úr útjai és a világ útjai között – aminek nincs hatalma megmenteni bennünket. Mondj három példát arra, amikor a mai próféták arra kérnek minket, hogy válasszunk a világi dolgok és Isten útjai között!

A világ útja	„Meddig sántikáltak kétfelé?” (1 Királyok 18:21)	Az Úr útja

C Meggyőződöttél?

Figyeld meg az 1 Királyok 18:39-ben, hogy mi volt a nép reakciója! Írd le, mi győz meg téged leginkább arról, hogy „Az Úr az Isten”!

1 Királyok 19

Illés többet megtud a Szentlélekről

Úgy tűnik, az 1 Királyok 18-ban lejegyzett események bárkit, aki ott volt vagy hallott róla meggyőznének, hogy Illés Istene az igaz Isten. Azonban nem mindenki győződött meg erről, mert az igazi megtérés a Szentlelken keresztül történik, nem pedig hatalmas csodákon keresztül. A Szellem valószínűleg jelen volt az 1 Királyok 18-beli események során, de csak akik képesek voltak befogadni, azoknál történt szívbeli változás. A szívbeli változás nem a mennyből alászálló tűz miatt történik, hanem inkább a szívben lévő csendes égető érzés miatt. Nézd meg az 1 Királyok 19-ben, hogy miként emlékeztette az Úr Illést erre az alapelve!

Olvadás közben azon is elgondolkozhat, milyen érzéseid vannak, amikor helyesen cselekszel, de döntésed valamilyen formában szenvedést von maga után. Ha történt már veled hasonló eset, és úgy éreztél, igazságtalanul szenvedtél, akkor különösen kapcsolatot találhatsz Illéssel az 1 Királyok 19-ben. Figyeld meg az 1 Királyok 19-ben, mit és hogyan tanított az Úr Illésnek, amikor elszomorodott! Illés története talán segítséget nyújthat neked akkor, amikor kiállsz a jóért, de úgy érzed, egyedül vagy ebben.

A szentírások megértése

1 Királyok 19

palást (13., 19. v.) – felöltő vagy köpeny, ami a felhatalmazás és erő jelképévé is vált

1 Királyok 19:11–12 – Mi volt az Úr legerőteljesebb megnyilvánulása?

Illés elkeseredett, mert a Kármel hegyén történt csodák nem hoztak szívbeli változást Jézabelben és sok más emberben. Ezután az Úr megtanította Illésnek, hogy a lelki szívbeli változások nem az „erős szélben” vagy „földindulásban” vagy „tűzben” vagy más hangos és fizikai dologban találhatók meg, hanem a „halk és szelíd hangban” (lásd 1 Királyok 19:11–12).

Elder Boyd K. Packer ezt tanította: „A Szellem nem úgy kelti fel figyelmünket, hogy kiabál vagy erősen megráz minket. Inkább suttog. Olyan gyengéden simogat, hogy ha belefeledkezünk gondolatainkba, talán egyáltalán nem is érezzük.” („The Candle of the Lord”, *Ensign*, 1983. jan., 53. o.)

A szentírások tanulmányozása

Az 1 Királyok 19 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Elkeseredettség

Olvasd el az 1 Királyok 19:1–4, 9–10-et, és mondd el, miért volt Illés elkeseredett!

B Az elkeseredettség legyőzése

1. Az 1 Királyok 19 alapján írd legalább három olyan dolgot, amit az Úr tett azért, hogy segítsen kihúzni Illést elkeseredettségéből!
2. Magyarázd el, hogy szerinted az egyes dolgok miként húzták ki Illést elkeseredettségéből! Hogyan segít át minket ma az Úr saját elkeseredettségünkön és csüggedésünkön keresztül?

C Mit tanult?

Hogyan segített Illésnek az 1 Királyok 19-ben leírt élménye megérteni, miért nem reményei szerint alakultak a dolgok a 18. fejezetben lejegyzett események után?

1 Királyok 20–21

Akháb továbbra is engedetlen

Az 1 Királyok 20-ban Akháb és Izráel Szíriával és vezetőjével, Benhadáddal folytatott csatáiról olvashatunk. Az Úr Akháb és Izráel mellett állt a csatákban. Azonban miután Benhadádot foglyul ejtették, Akháb egyezséget kötött vele, és a próféta parancsa ellenére nem ölte meg. Következésképp azt mondta az Úr Akhábnak, hogy meg fogja büntetni engedetlensége miatt.

Az 1 Királyok 21-ben található egy másik történet arra vonatkozóan, hogy milyen gonosz volt Akháb és Jézabel. Akháb egy nagy darab földet akart egy olyan izraelitától, aki nem akarta neki eladni. Jézabel elhatározta, hogy megszerzi a földet Akhábnak úgy, hogy embereket fizet le, akik a földtulajdonos ellen hamisan tanúskodnak a bíróság előtt, és így majd halálra ítélik őt. Mindez megtörtént, és Akháb megszerezte a földet. Ezután találkozott Illéssel, aki azt mondta neki, hogy ő is ugyanúgy fog meghalni, mint az az ember, akit a halálba küldött.

1 Királyok 22

Mikeás próféta

Akháb halálának története az 1 Királyok 22-ben található. Nem meglepő, hogy Akháb halála azért történt, mert nem követte egy igaz próféta tanácsát, aki azt mondta neki, hogy ne háborúzzon. E helyett Akháb négyszáz hamis prófétára hallgatott, akik azt mondták Akhábnak, amit szerintük hallani akart.

A próféták követésével kapcsolatban elder Harold B. Lee ezt mondta: „Lehet hogy nem tetszik nektek az, ami az egyház felhatalmazottjától származik. Lehet, hogy ellentétes lesz a politikai nézeteitekkel. Lehet, hogy ellentétes lesz a társadalmi nézeteitekkel. Lehet, hogy nem lesz összeegyeztethető a társadalmi életetek egy részével. Ám ha úgy hallgattok ezekre a

tanításokra, türelemmel és hittel, mintha magának az Úrnak a szájából hangzanának el, akkor az ígéret szerint 'a pokol kapui nem vesznek erőt rajtatok; igen, akkor az Úristen majd előttemek szórja szét a sötétség erőit, és az egeket is megrázza tiértetek és az ő nevének a dicsőségére' (T&Sz 21:6).” (Conference Report, 1970. okt., 152–153. o.)

A Királyokról írt második könyv

A Királyok második könyve (továbbiakban 2 Királyok) a negyedik és egyben utolsó könyv azok közül a könyvek közül, melyek arról az időről számolnak be, amikor az izraelitáknak királyuk volt. A 2 Királyokban Izrael (az északi királyság) és Júda (a déli királyság) bukásáról és leigázásáról szól.

Szomorú vég

Körülbelül Kr.e. 725–720 között az asszírok elfoglalták Izrael királyságát, és északra, Asszíriába vitték az emberek java részét. Miután így szétszóródott Izrael tíz törzse, nincs további feljegyzésünk arról, hogy mi történt velük azon kívül, hogy a Mormon könyvében a 3 Nefi 17:4-ben találunk egy utalást, ami azt mondja, hogy az Üdvözítő meglátogatta néhányukat. Ezek a törzsek Izrael tíz elveszett törzseként ismeretesek. Majd a 2 Királyok azzal ér véget, hogy a babilóniaiak elfoglalják Júda királyságát, és az embereket Babilonba viszik fogságba. A babilóniai fogság ideje körülbelül Kr.e. 605–587 közé tehető.

A 2 Királyok tanulmányozásának előkészítése

Mivel a 2 Királyok az Úr szövetséges népének bukásáról, leigázásáról és fogságba kerüléséről szól, ezért olvasás közben különös figyelmet kell szentelnünk arra, miként jutottak el eddig, hogy mi elkerülhetjük ugyanezeket a hibákat. Például mit tanítottak nekik prófétáik? Hallgattak a tanításokra és engedelmesek voltak? Ma mit tanítanak nekünk prófétáink? Ha nem hallgatunk tanításaikra és nem követjük azokat, ugyanaz fog velünk is történni, mint ami velük történt? Ezek fontos kérdések, melyekről el kell gondolkozni olvasás és tanulmányozás közben.

A 2 Királyok fő eseményeinek ismertetése

Izrael királysága	Júda királysága
2. fejezet – Illés átváltozott (elragadtatott; egy szempillantás alatt halandóból halhatatlanná vált anélkül, hogy megízlelte volna a halált); Elizeus csodái	
4. fejezet – Elizeus feltámaszt egy gyermeket a halálból	
5. fejezet – Elizeus meggyógyít egy szíriai fővezért	
6–9. fejezet – szíriai háború; az Úr megvívta csatájukat és megóvta Elizeust	
	12. fejezet – a templom kijavítása
13. fejezet – Elizeus halála	
	16. fejezet – Júda szövetséget köt Asszíriával

17. fejezet – Izrael Asszíria fogságába kerül

18–20. fejezet – Ezékiás igazlelkű uralkodása; Ezékiás Ésaías próféta tanácsát kutatta

21. fejezet – visszatér a bálványimádás

22–23. fejezet – Jósias igazlelkű uralkodó; a templomban talált szentírások segítenek az embereknek bűnbánatot tartani

24–25. fejezet – Júda a babilóniaiak fogságába kerül

2 Királyok 1

A király bálványoktól vár segítséget

A 2 Királyok 1-ben található az a történet, ami arról szól, hogy hogyan sebesült meg Akházia, Akháb fia, és miként fordult tanácsért egy bálványhoz. Az Úr elmondta Illésnek, mi történik. Ezután Illés találkozott a király szolgáival, megfeddte őket és Akházia királyt, amiért nem az élő Istentől akartak tanácsot kapni a prófétákon keresztül. Megjövendölte, hogy Akházia meg fog halni. Akházia hallott a jövendölségről, és elküldte Illésért katonáit. Az ötven katonából álló sereg egyik vezére, miközben megpróbálta teljesíteni Akházia parancsát, végezetül felhagyott azzal a szándékkal, hogy elfogja Illést. De ekkor már száz katonával végzett az Úr. Ahogy azt Illés megjövendölte, Akházia soha nem gyógyult fel betegségéből, és meghalt.

2 Királyok 2

Illés a mennybe ragadtatik

Amikor első alkalommal találkoztunk Illéssel az 1 Királyok 17-ben, akkor már rendelkezett azzal az erővel és felhatalmazással, hogy bezárja a mennyek csatornáit, szárazságot okozva ezzel Izráelben. De Ésaiaától, Jeremiástól vagy más jól ismert próféta-tól eltérően Illés – tudomásunk szerint – nem hagyott semmilyen írást, amiben többet elmondana magáról. Azt azonban tudjuk, hogy Malakiás próféta azt mondta: Illés azelőtt jön el, „mielőtt eljön az Úrnak nagy és félelmetes napja” (Malakiás 4:5), hogy felkészítse az embereket a Messiás eljövételére.

Malakiás jövendölése miatt néhány más hithez tartozó ember még ma is az ő eljövételét várja. Az Újszövetség azonban lejegyezi, hogy Illés mint átváltozott lény jelent meg egy hegytetőn Péternek, Jakabnak és Jánosnak, Jézus három apostolának (lásd Máté 17:1–4). Ezen felül Illés, mint feltámadott lény jelent meg sáfárságunk 1836. évének április 3-i napján a Kirtland Templomban nem sokkal a templom felszentelése után. Azt

mondta, jöveteleivel Malakiás jövendölése teljessé vált, és visszaállította a földre az egymáshoz pecsételő hatalom kulcsait, előkészítve ezzel az Úr eljövételét (lásd T&S 110:13–16).

Senki nem támadhatott fel addig, amíg Krisztus elő nem jött a sírból. Így Illésnek – hogy eleget tegyen különleges küldetésének – át kellett változnia. Az átváltozás azt jelenti, hogy valaki oly módon változik, hogy a testét nem éri többé betegség, halál vagy fizikai fájdalom. Az átváltozás nem feltámadás. Ez az állapot lehetővé teszi, hogy valaki tovább folytassa azokat a szolgálatokat, melyekhez fizikai testre van szükség. Ilyen például a kézrátétel a papsági felhatalmazás esetében. Később az, aki átváltozik, ismét „megváltozik”, hogy feltámadhasson. 3 Nefi 28:36–40-ben Mormon beszámol néhány nefitáról, akik keresztül mentek az átváltozáson. A 2 Királyok 2-ben Illés átváltozásának a történetéről olvashatunk.

A szentírások megértése

2 Királyok 2

palástját (8., 13. v.) – köpenyét, ... idétlen (21. v.) – éretlen
ami a próféta vagy a próféta
felhatalmazás egyik jelképe

2 Királyok 2:8–15 – Illés palástja Elizeusra hull

Illés palástja Illés erejét és felhatalmazását szimbolizálta. Erre az eseményre szükség volt, mivel Illés rendkívüli próféta volt, és az embereknek szükségük volt további segítségre ahhoz, hogy megértsék, most Elizeus váltja fel őt. Egy hasonló eset történt sáfárságunkban is. Joseph Smith próféta halála után egy kis zavar támadt afelől, hogy ki vezesse az egyházat. Egy nauvoo-i gyűlésen Brigham Young azt mondta az egyház tagjainak, hogy a felhatalmazás kulcsai a tizenkét apostolnál vannak. Amint az emberekhez szólt, sokan tanúságot tettek arról, hogy a hangja – sőt még a kinézete is – hasonlított Joseph prófétára. Ez az élmény egy különleges bizonyosság volt a jelenlévők számára, miszerint a „palást” Brigham Youngra hullt.

2 Királyok 2:9 – „Legyen, kérlek, a te benned való léleknek kettős mértéke én rajtam.”

Amikor Elizeus „kettős mértéket” kért Illés lelkéből, akkor ugyanazt az erőt és felhatalmazást kérte, amivel Illés rendelkezett, hogy prófétaként tevékenykedhessen a nép között. A „kettős mérték” kijelentés arra az elgondolásra vonatkozik, hogy az elsőszülött fiú kétszer annyi örökséget kapott atyjától azért, hogy gondját viselje atya utódainak.

2 Királyok 2:23–24 – „Jőjj fel, kopasz, jőjj fel, kopasz!”

Nagy segítségünkre szolgálna, ha több részletet ismernénk a 2 Királyok 2-ben olvasható történethez. A versekben lévő gyermekek különösen tiszteletlenek voltak az Úr kijelölt szolgájával szemben, amikor gyakorlatilag azt mondták neki, hogy távozzon. Figyeld meg, hogy Elizeus egyszerűen csak megátkozta őket az Úr nevében, amire Isten szolgálói felhatalmazást kapnak (lásd T&S 24:15–16), és ezután az Úr döntött a büntetés módjáról!

A szentírások tanulmányozása

A 2 Királyok 2 tanulmányozása közben végezd el az A vagy a B tevékenységet!

A „Ha Istent akarjátok szolgálni”

1. Írj le legalább két olyan dolgot, ami azt jelzi, hogy mennyire szerette volna Elizeus is úgy szolgálni az Urat, ahogy azt Illés tette!
2. Az Üdvözítő vagy a próféta életéről való ismereteid alapján írd le, milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie a vezetőknél, majd mondd el, miért fontosak ezek a tulajdonságok!

B Az Úr szolgálóinak tisztelete

1. Mit tanít számunkra az Úrról és az ő szolgáiról a 2 Királyok 2-ben lévő történet?
2. Nevez meg legalább három olyan dolgot, amivel kifejezheted az Úr kiválasztott szolgálói iránti tiszteletedet és nagyrabecsülésedet!

2 Királyok 3–4

Csodák

A szentírások tanúságot tesznek arról, hogy az Úr a csodák Istene (lásd Mormon 9:10–11, 15–20). Következésképp azok is tehetnek csodákat, akik őt képviselik, ha van hitük, és az Úr akarata szerint cselekednek. Elizeus egy olyan próféta volt, aki engedelmissége és hite révén számos csodát tehetett. A 2 Királyok 1-ben olvashattál Elizeus néhány csodájáról, de számos más csodával is találkozol majd az ez után következő fejezetekben.

A fejezetek olvasása közben figyeld meg, milyen erőfeszítéseket tett Elizeus hite gyakorlásáért, és hogy a csodák miként áldották meg és tanították a hithűket arra, hogy engedjék, hogy az Úr segítsen nekik! Ne feledd, hogy a csodák csak ritkán eredményeznek megtérést! Inkább arra szolgálnak, hogy megerősítsék azoknak a reményét, akik hisznek, valamint abban az áldásban részesítik a hithűket, hogy egy szerető Isten különleges kegyelme árad rájuk (lásd T&Sz 63:7–12).

A 2 Királyok 3-ban olvashatunk arról, amikor Elizeus csodát tett, hogy segítsen ellátni vízzel Izráel, Júda és Edóm egyesített csapatait. A 2 Királyok 4. fejezete számos csodát tartalmaz.

A szentírások megértése

2 Királyok 4

hitelező (1. v.) – valaki, aki pénzt ad kölcsön másoknak
felház (10–11. v.) – hálószoba
esztendő ilyenkorra (16. v.) – jövő ilyenkor

ölelni (16. v.) – a karokban tartani (csecsemőre utalva ezzel)
övezd fel derekadat (29. v.) – öltözz fel az utazáshoz

A szentírások tanulmányozása

A Elizeus papsági áldása

1. Készíts a füzetedbe az alábbihoz hasonló táblázatot! Olvasd el a következő, Krisztus életére vonatkozó utalásokat, majd mondd el, miben hasonlítanak ahhoz, ami a 2 Királyok 4-ben történt!

Mit tett Jézus?	Elizeus papsági áldásai a 2 Királyok 4-ben
Máté 14:15–21	
Lukács 7:11–16	
János 2:1–11	

2. Az előzőleg elvégzett tevékenység értelmében miként hagyott bizonyosságot Elizeus a jövőbeni izraeliták számára, miszerint Jézus az ő Messiásuk?

2 Királyok 5

Naámán meggyógyítása

Mi az a „kis dolog”, ami nagyban előreviheti az életedet, és el kellene kezdened rendszeressé tenni azt? Miért nem fogtál még bele? Elder Rex D. Pinegar ezt mondta: „Az Úr nagy-szerű munkája elsősorban kis, kedves cselekedeteken keresztül valósul meg, melyek példázzák evangéliumának alapvető tanításait.” (Conference Report, 1994. okt., 106. o.; vagy Ensign, 1994. nov., 80. o.)

Olykor a kis parancsolatok azok, amikkel nem foglalkozunk vagy elhanyagoljuk azokat az életünkben, amikor igazából éppen ezek a parancsolatok hozhatnának nagy változásokat az életünkben. A 2 Királyok 5. fejezete egy olyan történetről szól, ami ezt az alapvetet példázza.

A szentírások megértése

2 Királyok 5

seregének (1. v.) – hadtestének
szabadította volt (1. v.) – arattak győzelmet az ellenségek felett
vitéz hős (1. v.) – bátor

lepra, leprás (1., 3., 6–7., 27. v.) – fertőző, ragályos betegség
vajha (3. v.) – bárca
megszaggat (7–8. v.) – elszakít (mintegy utalva ezzel mérgére)
kegyelmes (18. v.) – megbocsátó

A szentírások tanulmányozása

A Kis emberek nagy hite

Néha úgy gondoljuk, hogy az, amit teszünk vagy mondunk, nem igazán számít, mert nem vagyunk olyan fontos emberek. Úgy tűnik, van két ehhez hasonló hősünk Naámán történetében. Az egyik a kisleány, a másik Naámán szolgája. Egyiknek sem tudjuk a nevét, de hitük áldást hozott Naámán életére.

1. Hasonlítsd össze az idegen földön élt kisleány hitét Izráel királyának a hitével!
2. Hasonlítsd össze Naámán Elizeus felé kimutatott reakcióját Naámán szolgájának a tanácsával!
3. Írj egy olyan időszakról, amikor egy kevésbé fontosnak tartott ember nagymértékben segített neked, vagy magyarázd el, hogy Naámán története miként példázza az Alma 37:6–7, 46-ban található alapvetet!
4. Nevez meg két olyan kicsinek tűnő dolgot, amit modernkori prófétáink kérnek tőlünk! Mondd el, hogy ezek valójában mekkora változást jelenthetnek életedben!

2 Királyok 6–7

Bízzunk a prófétában!

Néha nagy hitre van szükségünk ahhoz, hogy bízzunk prófétáink tanácsában, és kövessük tanításait. A 2 Királyok 6–7-ben példákat találunk arra vonatkozóan, hogy miként ad az Úr hatalmat az ő prófétáinak, és hogyan teljesednek be a próféták szavai. Olvasás közben figyelj meg, mi történik azokkal, akik hisznek a prófétákban, majd hasonlítsd őket össze olyan emberekkel, akik kételkednek az Úr prófétájában!

A szentírások megértése

2 Királyok 6

megszállotta (24. v.) – körülvette, és semmit nem engedett ki- vagy beáramolni
véka (25. v.) – körülbelül 1,5 liter

zsákruha (30. v.) – a gyászolók által hordott sötét színű, durva szövésű, kecskebőr készített ruha

2 Királyok 6:16–17 – „A kik velünk vannak”

A nehézség pillanataiban gyakran átnézünk ezen az igazságon: „Mert többen vannak, a kik velünk vannak, mi a kik ő velök” (lásd még T&S 38:7; 84:88).

A szentírások tanulmányozása

A Használd a szentírásokat a problémák megoldásához!

Képzeld el a következő helyzeteket, és írd le, miként segíthetne megoldani a problémákat a 2 Királyok 6-ban említett valamely dolog:

1. Missziódon vagy, és számos ellenállásba ütközöl szolgálatod során. Szinte egyetlen egyháztag sem él a környéken, és úgy tűnik, szinte minden ember, akivel beszélgetsz, az egyház ellen van.
2. Van valaki az iskoládban vagy a környéken, aki nem kedvel téged, és sokszor barátságtalan veled. Ritka alkalom támadt most, hogy visszavágyj.
3. Szeretnél az egyház normái szerint élni, viszont ez nem könnyű, mert a környéken csak kevesen vagytok az egyház tagjai.

2 Királyok 8

Igazlelkűség hatalmas gonoszság közepette

A 2 Királyok 8-ban olvashatunk arról, hogy Elizeus szüntelenül kedves volt ahhoz a sunemita asszonyhoz, akinek fiát Elizeus feltámasztotta. A 8. fejezet néhány rövid magyarázatot is tartalmaz a Szíriában, Izraelben és Júdában történő vezetői változásokkal kapcsolatban. Az író segít nekünk felismerni, hogy ezeket az országokat gonosz emberek vezették, akik még nagyobb gonoszságba sodorták a népet.

2 Királyok 9–10

Akháb leszarmazottjai elpusztulnak

A 2 Királyok 9–10-ben egy másik, szintén beteljesedett jövendölésről olvasunk. Itt Illés jövendölésének beteljesedését láthatjuk, amit korábban Akhábról, Jézabelről és leszarmazottjairól mondtunk. Ezek a felkavaró fejezetek tanúságot tesznek arról, milyen borzalmas végük lesz azoknak, akik Isten ellen harcolnak. Azonban a jövendölés beteljesedése mégsem tűnt úgy, hogy kiváltotta volna a kívánt hatást. Jéhu király – aki megölte Jézabelt és Akháb utódait, teljesítve ezzel a jövendölésben foglaltakat – Baál papjait is megölte, de nem akart lemondani a kettéosztott Izrael első királyá, Jeroboám bálványai imádásáról. Így Illés jövendölései beteljesedtek, de Izrael továbbra is bálványimádó volt, bár ez különbözött a Baál-féle bálványimádástól.

2 Királyok 11–14

Még több gonosz király, 1. rész

A 2 Királyok 11–14-ben tovább folytatódik Izrael és Júda királyai története. Egy vagy két rövid történet szól minden egyes királyról. Ezáltal az olvasóban kialakul egy kép, hogy milyenek is voltak ezek a királyságok. Figyelj meg, hogy a Királyok könyvében egyetlen Izraelben uralkodó király sem szerepel, aki teljes mértékben felhagyott volna a bálványimádással! Másrészről a könyvben írnak néhány Júdában uralkodó igazlelkű királyról – de csak röviden. Például a 2 Királyok 12-ben Joás

dicséretéről olvashatunk, mivel javításokat végzett a templom egyes részein. Azonban arról is olvasunk, hogy elvitt a templomból néhány igen értékes, aranyból és ezüsből készült tárgyat, és Szíria királyának ajándékozta egyezményük részeként.

A 2 Királyok 13-ban olvashatunk Elizeus próféta haláláról.

ÁLLÁSHIRDETÉS

Igazlelkű uralkodót keresünk Izráelbe és Júdába.
Bálványimádók jelentkezését automatikusan elutasítjuk.

2 Királyok 15–16

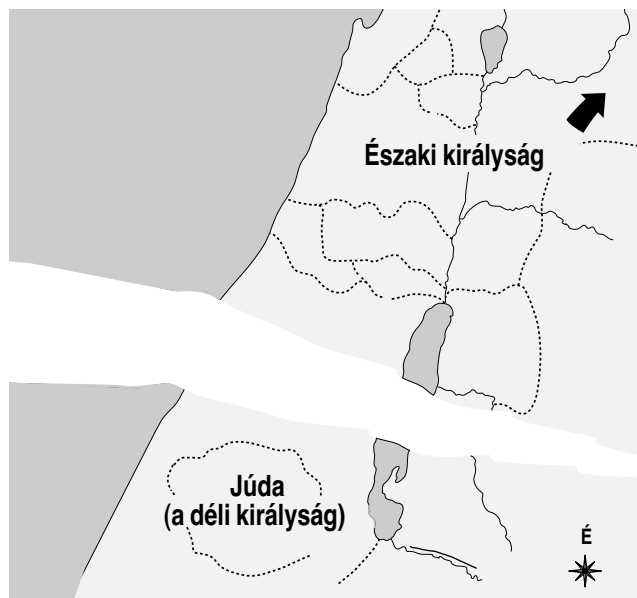
Még több gonosz király, 2. rész

A 2 Királyok 15–16-ban további beszámolókat olvashatunk az évek során Izráelben és Júdában uralkodó különböző királyokról. Ezek a beszámolók hasonlóak az előző négy fejezetben leírt történetekhez. Ami különös figyelmet érdemel ebben a két fejezetben az az, hogy Asszíria birodalma kezdett veszélyt jelenteni a két királyság számára. Júda királyai fizettek az asszíriaiaknak azért, hogy ne támadják meg és ne pusztítsák el őket (lásd 2 Királyok 15: 17–20; 16:5–9). Akház király (lásd 2 Királyok 16) még értékes dolgokat is rabolt a templomból, és Asszíria királyának adta azokat védelmi pénz gyanánt.

Asszíria megtámadta Izráel királyságát, és sok foglyot ejtett Izráel északi részében (lásd 2 Királyok 15:27–29).

2 Királyok 17

Az északi királyság (a tíz törzs) foglyul esik

Van egy történet, ami két fiatalembről szól, akik egy csónakban eveznek lefelé a folyón. Bár ahol eveztek, a víz csendes volt, de egy olyan hely felé kezdtek közeledni, ahol a sodrás gyorsabb és erősebb volt, és ami egy nagyon meredek és magas vízeséshez vezetett.

Volt egy ember a vízparton, aki észrevette a két fiatalembert, és így kiáltott: „Uraim! Mindjárt egy gyors folyószakaszhoz érnek, és utána elérik a vízesést!”

A két fiatal meghallotta a figyelmeztetést, de úgy érezték, nincs mitől tartaniuk, és a csónakot is könnyen irányításuk alatt tudják tartani. Tovább nevetgéltek, viccelődtek, és figyelmen kívül hagyták a parton álló ember figyelmeztetését és az előttük álló veszélyt.

A parton álló férfi ismét izgatottan odakiáltott: „Mindjárt elérik a zúgót és a vízesést!”

A két férfi továbbra sem törődött ezzel. Azonban ahogy a sodrás egyre erősödött, a fiatalok aggódni kezdtek, és megpróbálták a csónakot a partra evezni. De próbálkozásuk túl későnek bizonyult. Az áramlat túlságosan erős volt, és a vízesés a halálukat okozta. Elkerülhették volna végzetüket, ha hallgattak volna a figyelmeztető hangra. (Lásd David O. McKay, Gospel Ideals [1953], 912. o.)

Ez a kitalált történet nagyban hasonlít a 2 Királyok 17-ben található helyzethez, ami az izraelitákkal, különösképp az északi királysággal történt. Itt – amint azt a Királyok 1–2. könyvében olvashatod – gyakorlatilag minden király bálványimádó volt. Körülbelül kétszáz év telt el attól az időtől, miután a királyság két részre bomlott Salamon után addig az időig, amiről a

2 Királyok 17 eseményei szólnak. Más szóval az Úr kétszáz évet adott Izráelnek ahhoz, hogy megváltozzon, továbbá hogy őt és az ő törvényeit mindenek felé helyezzék, de erre az izraeliták nem voltak hajlandók. Az Úr természetesen könyörületes volt, hogy ilyen hosszú időt adott az izraelitáknak a bűnbánathoz. A 2 Királyok 17. fejezetében szintén arról olvashatunk, hogy miként engedte meg az Úr az asszíriaiaknak, hogy foglyul ejtsék az izraelitákat, és elvigyék őket a nekik ígért földről.

Az asszíriaiak az egyik legkegyetlenebb nép volt a történelemben szereplő hódító királyságok között. Az ember számára elképzelhető lehető legdurvábban bántak foglyaikkal. Továbbá ahhoz, hogy kiterjesszék saját királyságukat és kultúrájukat, mindent megtettek azért, hogy elkülönítsék kultúrájuktól azokat, akiket foglyul ejtettek. Következésképp soha nem fogjuk megtudni, mi történt azzal a több ezer, az északi királyságból származó izraelitával, akiket az asszíriaiak foglyul ejtettek. Bár voltak, akik az Ígéret földjén maradtak, és szövetségen kívüli házasságot kötöttek az asszírokkal, de a legtöbbről nem tudunk, ezért hívjuk őket úgy, hogy „Izráel tíz elveszett törzse”.

Olvadás közben figyelj meg, miért vesztették el az izraeliták az Úr védelmét, és miért ejtették foglyul őket az asszíriaiak!

A szentírások megértése

2 Királyok 17

pártot ütött ellene (4. v.) – összeesküvést szőtt ellene, és így árulóvá lett

pogányok (8., 11., 15. v.) – azok, akik nem az igaz és élő Istent imádják

öntött képeket (16. v.) – ember által készített bálványokat

kóborlók (20. v.) – ellenségek, akik lopnak és kárt tesznek

2 Királyok 18:5–18 – Asszíria megtámadja Izráelt és elhurcolja a népet

Az egyházban gyakran beszélünk az elveszett tíz törzsről (lásd Hittételek 1:10). Ezek az elveszett törzsek Izráelre (vagyis az északi királyságára) utalnak, amibe beletartozott a tíz teljes törzs örökségül kapott földje. A 2 Királyok 18-ban megtudjuk, hogy hány embert és miért hurcoltak el Asszíriába, akikről ezután soha többet nem hallottunk. Az Úr összegyűjti Izráel házát az utolsó napokban.

A szentírások tanulmányozása

Az 2 Királyok 17 tanulmányozása közben végezz el kettő a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Valóra vált figyelmeztetés

Amikor az Úr először odaadta az izraelitáknak a nekik ígért földet, adott nekik néhány figyelmeztetést:

1. Foglald össze azt a jövendölést, amit az Úr Izráelnek adott az 5 Mózés 4:24–28-ban!
2. Hogyan teljesedett be ez a jövendölés (lásd 2 Királyok 17)? Adj konkrét választ!

B Hadd számoljam össze!

1. Sorold fel, milyen bűnöket követett el Izráel az Úr ellen (lásd 2 Királyok 17:7–23)!
2. Olvasd el a Tanok és szövetségek 1:14–16-ot, és írd le, hogy napjainkban miként tekinthetők az emberek bűnösnek ugyanazon bűnök miatt, mint Izráel gyermekei!

C Elveszett, de el nem felejtett

Olvasd el 5 Mózés 4:29–31-et, majd foglald össze, mit ígért az Úr a népnek és szétszórt leszármazottjainak!

2 Királyok 18–19

Az igazlelkű Ezékiás király

Ezékiás akkor lett király, amikor Asszíria Izráel leigázását végezte. Neki sikerült igazlelkűbb magatartásra bírni a népet, talán azért, mert ekkor már látták, mi történik Izráellel, és féltek, hogy saját nemzetükbe is betörnek az asszíriaiak. De – amint gyakran előfordul azokkal, akik a bűnből az igazlelkűség felé fordulnak – Ezékiásnak és Izráelnek is be kellett bizonyítania elkötelezettségét. Például amikor valaki, aki nem fizetett tizedet és aztán elkezd fizetni, előfordulhat, hogy lesz egy olyan hónap, amikor úgy tűnik, nem tudja kifizetni a teljes tizedet. Ennek az embernek talán meg kell kérdeznie magát: „Megbízhatok az Úrban, hogy csak bátran fizessem be a tizedemet, és bízhatok abban, hogy ő, szükségleteimnek megfelelően, meg fog áldani engem?” Olvasd el Éther 12:6-ot! Figyelj meg, hogyan vezet az Úr bennünket az ilyen megpróbáltatást jelentő időkben!

A 2 Királyok 18–19-ben találjuk azt a részt, amikor Ezékiás és királysága hite próba elé állítatott. Olvasás közben gondolkoz el azon, mit éreznél, ha Ezékiás helyében lennél aközben és azután is, hogy hited megpróbáltatik!

A szentírások megértése

2 Királyok 18

térj el én rólam (14. v.) – menj vissza tőlem

rám vetsz (14. v.) – megadóztatsz

zsilip (17. v.) – kis csatorna, ami a vizet viszi

2 Királyok 18:26 – Beszélj „sirii nyelven”!

Az asszírok héberül beszéltek Jeruzsálem falain kívül, hogy a falakon belül mindenki megértse üzenetüket. A falon lévő zsidók arra kérték az asszírokat, hogy szíriul beszéljenek. Nem akarták, hogy sokan megértsék annak a hadseregnek egy olyan nagyon magabiztos katonai alakulatának ijesztő üzenetét, ami akkoriban a világ leghatalmasabb hadseregének számított.

2 Királyok 19

zsákba öltözték (1–2. v.) – kecskebőrből készült sötét színű ruhába, amit a gyász idején viseltek

a ki a Kérubok között lakol (15. v.) – a templomban lévő szentek szentjében elhelyezett szövetség ládájára (a frigyládára) utal, jelképezve azt a helyet, ahol Isten lakik
tombolás (27–28. v.) – düh

A szentírások tanulmányozása

Az 2 Királyok 18–19 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A A siker kulcsa

Hogyan szemlélteti a 2 Királyok 18:1–8 a Példabeszédek 3:5–6-ban lévő igazságot?

B Saját szavaiddal

Foglald össze írásban a 2 Királyok 18–19-ben található történetet a saját szavaiddal!

1. Mit mondott Rabsaké Ezékiás szolgáinak (lásd 2 Királyok 18:19–35)?
2. Hogyan reagált Ezékiás Rabsaké szavaira (lásd 2 Királyok 19:1–5)?
3. Mi volt Ésaiás üzenete Ezékiásnak (lásd 2 Királyok 19:6–7)?
4. Mit mondott Ésaiás Ezékiásnak Ezékiás imájára válaszolva (lásd 2 Királyok 19:20–34)?
5. Mi történt az asszírokkal (lásd 2 Királyok 19:35–37)?

C Hogyan történik ez ma?

Milyen tanulságot vonhatnak le a mai izraeliták a 2 Királyok 18–19-ben leírt történetből? Miközben írásban válaszolsz, gondold végig a következő kérdéseket: Miben hasonlít a te helyzeted Ezékiás és a Jeruzsálemben élt emberek helyzetéhez? Szükség van-e hitre ahhoz, hogy elhiggyük a következőt: amit a próféták mondanak nekünk, az be fog következni? Miben hasonlít Ezékiás e két fejezetben leírt története az Éther 12:6-ban leírtakhoz?

2 Királyok 20

További információk Ezékiásról

A 2 Királyok 20-ban arról az időszakról olvasunk, amikor Ezékiás közel állt a halálhoz. Hittel azért imádkozott, hogy még egy pár évig élhessen, és az Úr megadta neki ezt. A 20. fejezet továbbá arról szól, hogyan mutatta meg Ezékiás a babilóniai királynak a templom kincseit. Ésaiás azt mondta, mindez hiba

volt, mert a jövőben a babilóniaiak emlékezni fognak a templomban lévő hatalmas gazdagságra, eljönnek majd, hogy leigázzák Jeruzsálemet, és el fogják vinni ezeket az értékes tárgyakat.

2 Királyok 21

A gonosz Manasse király

A 2 Királyok 21-ben Ezékiás fiáról, Manasséről olvashatunk, aki apja igazlelkű uralkodása után Júda történelmének egyik leggonoszabb királya lett. A 21. fejezet végén megtudjuk, hogy Manasse fia, Amon csak rövid ideig uralkodott, aztán meggyilkolták. A nép megtalálta és kivégezte azokat az embereket, akik megölték Amon, majd egy másik királyt állítottak. Ez az esemény azt sugallja, hogy ha az emberek valóban akarták volna, akkor megfoszthatták volna a gonosz Manassét a királyi széktől, és egy igazlelkű királyt nevezhettek volna ki. Manasse uralkodása azért volt ilyen gonosz, mert a nép nem emelte fel szavát gonoszsága ellen, és a nép maga is gonosz volt. Egy hatalmon lévő gonosz ember nagy kárt okozhat. Azonban ha az emberek többsége igazlelkű, akkor sok jót tudnak kihozni a dolgokból még a gonoszság közepette is.

2 Királyok 22–23

Az ige ereje

A Mormon könyvében az Úr azt parancsolta Nefinek, hogy szerezzé meg a rézlemezeket, és élete nagy részét szentelje annak, hogy megírja Nefi első és második könyvét. Ebből látszik, mennyire fontosnak tartja az Úr a szentírásokat.

Miben volna más az életed, ha soha nem olvastad volna a szentírásokat, vagy nem tudnál róluk? Milyen változást hoznak mindennapi életedben?

A 2 Királyok 22-ben a szentírások mint „törvénykönyv” fordul elő. Miközben ezt a fejezetet olvasod, gondolkodj el azon, mit próbált az író tanítani nekünk a szentírások fontosságáról! Figyeld meg, milyen hatással voltak a szentírások Jósias királyra és az ő népére!

A szentírások megértése

2 Királyok 22

íródeákot (3. v.) – (ebben az időben) a király, a főpap vagy a város hivatalnokát vagy titkárát

2 Királyok 23

adót (33. v) – ebben az esetben olyan adóra utal, amit azért fizettek egy idegen uralkodónak, hogy ne támadja meg országukat

2 Királyok 22:8 – A törvénykönyv megtaláltatik a templomban

A 2 Királyok 22 idejében még nem létezett a nyomdagép. Egy könyv minden példányát kézzel kellett megírni. Következésképp nagyon kevés példányszám létezett. Nagy felfedezésnek számított, amikor megtalálták a törvénykönyvet, azaz a szentírásokat a templomban. Ma sokkal könnyebb hozzájutni a szentírások egy példányához. A mi kihívásunk nem az, hogy megtaláljuk a szentírásokat, hanem, hogy rájövünk, mit mondanak. Spencer W. Kimball elnök tanított arról a történetről, amikor a szentírásokat megtalálták Jósias idejében. Ezt mondta: „Biztos vagyok abban, hogy valamikor életünk során mindannyiunknak magunknak kell felfedezni a szentírásokat – és nem csak egyszer kell felfedeznünk, hanem folyamatosan újra meg újra.” („How Rare a Possession – the Scriptures!», *Ensign*, 1976. szept., 4. o.)

A szentírások tanulmányozása

A Az ige ereje

Végezz el hármat a következő négy tevékenység közül:

1. Hogyan reagált Jósias király, amikor meghallotta a törvénykönyv szavait? (Lásd 2 Királyok 22:11, 19; 23:4–14, 21, 24–25.)
2. Hogyan reagált a nép, amikor Jósias király felolvasta nekik is ugyanezeket a szavakat? (Lásd 2 Királyok 23:1–3.)
3. Írj egy olyan időszakról, amikor a szentírások nagy hatást gyakoroltak az életedre!
4. Olvasd el a következő szentírásokat, majd sorold fel, milyen hatással lehetnek a szentírások az életünkre: 2 Timóteus 3:15–17; 1 Nefi 15:23–24; 2 Nefi 32:3; Alma 31:5; Hélamán 3:29–30!

2 Királyok 24–25

Júda a babilóniaiak fogságába kerül

A 2 Királyok 23. fejezet utolsó néhány versében azt olvashatjuk, hogy Jósias fia gonosz király volt, és a népet ismét a gonosz-

ságba vezette. Ez idő alatt az egyiptomiak arra kényszerítették Júda királyait, hogy fizessenek nekik védelmi pénzt. Olyan nagy volt a befolyásuk, hogy egy új királyt neveztek ki Júda élére, miközben a régi király még mindig élt.

A 2 Királyok 24-ben lévő események idejének kezdetekor Egyiptom hatalma gyengébb lett, mint a felbukkanó világhatalomé, Babilóniáé. Nabukodonozor király vezetésével a babilóniaiak megtámadták Jeruzsálemet, és foglyul ejtettek számos gazdag, művelt és hatalommal bíró jeruzsálemi családot. A 2 Királyok 24. fejezete jelzi Júda „végének kezdetét”.

Ez idő alatt Léhi próféta figyelmeztette a népet, hogy a babilóniaiak teljesen el fogják pusztítani Jeruzsálemet. Tudván, hogy Nabukodonozor már azelőtt (a Mormon könyvében lévő 1 Nefi elején bekövetkezett eseményeket megelőzően) is sikeres támadást indított Jeruzsálem ellen, még inkább meghökkenőnek tűnik az, ahogyan az emberek semmibe vették Léhi figyelmeztetését. A Mormon könyve „Cidkijjá... uralkodása első év[vel]” (1 Nefi 1:4) kezdődik. Cidkijára, más néven Sédékiásra utalást találunk a 2 Királyok 24:17–20-ban is.

Léhi és mások jövődőlésének igaz voltát bizonyítja, hogy Nabukodonozor visszatért Jeruzsálembe, és teljesen „szétszedte” a várost (lásd 2 Királyok 25). Sédékiásnak kiszúrták a szemét (megvakították), miután arra kényszerítették, hogy nézze végig fia halálát. A Mormon könyve lejegyezi, hogy Sédékiás egyik fia, Mulek megmenekült, és a nyugati földrészre vándorolt egy csapat emberrel. A nefiták később megtalálták ezeknek a „mulekitáknak” a leszármazottjait, és Zarahemla népének nevezték őket.

A 2 Királyok 25-ben került leírásra az a történet, amikor a gonosz babilóniaiak foglyul ejtették az Úr választott népét. Izráel „aranykora” akkor kezdődött, amikor Mózes kivezette a népet az egyiptomi fogságból, és szent szövetségeket kötöttek az Úrral. Mindez az északi királyságban élő emberek asszíriai fogságba kerülésével és szétszórásával, valamint a déli királyság babilóniai fogságba kerülésével zárult azután, hogy az izraeliták egyre gonoszabbá váltak. Amint látjuk, az Úr prófétái valóban előre megmondták, hogy Izráel és Júda északi és déli királyságát egyaránt le fogják igázni az idegen népek. Izráel lényegében szabad nép volt körülbelül hatszáz éven át, és imádhatták atyáik, Ábrahám, Izsák és Jákob Istenét. De elhagyták Istenüket, fogságba estek, és azok közé szóródtak szét, akik nem az igaz és élő Istent imádták.

A Krónika első és második könyve

Kr. e. körülbelül 540–535 között a médek és a perzsák legyőzték Babilóniát, és ők váltak a Közel-Kelet és Ázsia nagyhatalmává. A perzsák királya, Círus, nem sokkal hatalomra kerülése után engedélyt adott a zsidóknak, hogy ötven évnyi babilóniai fogság

után visszatérjenek szülőföldjükre. A Krónika első és második könyve (továbbiakban 1–2 Krónika) valamikor a zsidók visszatérése után íródott. Eredetileg az 1–2 Krónika egy könyv volt, de később a fordítók kettéválasztották.

Az 1–2 Krónika tanulmányozásának előkészítése

Az 1–2 Krónika írói szerették volna újra elmesélni a zsidókkal történt, királyok uralkodása alatti időszak eseményeit. Így az 1–2 Krónika ugyanarról az időszakról szól, mint 1–2 Sámuel és az 1–2 Királyok. Sőt, vannak olyan részek az 1–2 Krónikában, amik szinte szó szerint ezekből a könyvekből lettek idézve. Alkalmanként azonban az 1–2 Krónika más részekre fekteti a hangsúlyt. Például az 1–2 Krónika sokkal részletesebben ír a templomban lévő tárgyakról és a templomi eseményekről, mivel amikor az 1–2 Krónika íródott, a zsidóknak volt templomuk, de nem volt királyuk.

Mivel az 1–2 Krónika nagyon sok olyan információt tartalmaz, amit már korábban tanulmányoztál, ezért ez a tanulmányi kalauz nem tárgyal minden egyes fejezetet. Csupán a 2 Krónika 15. és 20. fejezetéhez kapsz olvasási segítséget, mivel ezek olyan történeteket tartalmaznak, amelyek nem találhatók meg az 1–2 Királyokban. Az 1–2 Krónika többi kiválasztott részeinél csak el kell végezned a tevékenységeket.

1 Krónika 22:5–19

A templomépítés előkészületei

A szentírások tanulmányozása

A Dávid és a templom

1. Mondd el, hogy az 1 Krónika 22:5–19 szerint mit tett Dávid a templom építésének előkészületei során!
2. Az 5–19. versek alapján mondd el, miért nem építhette fel Dávid a templomot!

1 Krónika 29:29

„Dávid királynak . . . dolgai”

A szentírások tanulmányozása

A Hogyan segíthet?

Hogyan segíthet az 1 Krónika 29:29 választ adni annak, aki kritizálja a Mormon könyvét azt állítva, hogy Isten prófétáinak összes írása megtalálható a Bibliában, és más szentírások nem létezhetnek?

2 Krónika 3:1

Salamon templomépítésbe kezd

A szentírások tanulmányozása

A Mi ennek a helynek a jelentősége?

1. A 2 Krónika 3:1 szerint hová építtette Salamon a templomot?
2. Szerinted miért megfelelő hely ez a templom számára?

2 Krónika 7:1–12

Az Úr dicsősége

A szentírások tanulmányozása

A Írj szemtanúi beszámolót!

Képzeld azt, hogy egy újságíró vagy, és jelen voltál Salamon templomának felszentelésén! A 2 Krónika 7:1–12-ben olvasottak felhasználásával írd egy történetet a címdalra, ami arról szól, mi történt Salamon templomának felszentelése után!

2 Krónika 11:13–17

A léviták visszatérése

A szentírások tanulmányozása

A Mondd el, ki hol van és miért!

Amikor Izráel két nemzetre szakadt, általában az az elfogadott, hogy Júda és Benjámin törzse a déli királyságban éltek, a többi tíz törzs az északi királyságban, a léviták pedig a törzsek között éltek szétszóródva. Azt viszont tudjuk, hogy a Mormon könyvbeli Léhi nem Júda és nem is Benjámin törzséből származik, mégis Jeruzsálemben élt. Olvasd el 2 Krónika 11:13–17-et, majd mondd el, kik és miért vándoroltak Jeruzsálembe a királyságokra szakadás idejében!

2 Krónika 15

Asa megfogadja a próféta tanácsát

Amikor a próféta tanácsot ad, hogyan reagálsz arra? Mi történik, ha e miatt a tanács miatt valami népszerűtlen dolgot kell cselekedned? A 2 Krónika 15. fejezete arról szól, mit tett Asa, Júda királya, amikor meghallotta Isten prófétájának a tanácsát. Olvasás közben gondolkozz el azon, mit tanulhatsz Asa válaszából!

A szentírások tanulmányozása

A Problémák és megoldások

Problémák Júdában	Mit tegyen a nép?

Készíts az alábbihoz hasonló egyszerű táblázatot, és írd bele, melyek azok a dolgok, amiket Azáriás szerint Júda népe rosszul tett, és mit tehetnének a helyzet javítása érdekében! A 2 Krónika 15:1–7-ben megtalálod a táblázat kitöltéséhez szükséges információkat.

B Mire van szükség ahhoz, hogy kövessük a prófétát?

1. Milyen szót használ a 2 Krónika 15:8, sokszor mire van szükség ahhoz, hogy a próféta tanácsát kövessük?
2. Mit tett Asa és a nép, ami azt fejezi ki, mennyire szerettek volna engedelmessé válni az Úrnak?
3. Írd le, te hogyan hasonlíthatnál jobban Asára és a népre! Hogyan hasonlíthatnának jobban az egyháztagok általában véve Asához?

2 Krónika 20

Asa fia, Jósafát

A 2 Krónika 20-ban találunk egy másik példát arra, milyen áldásokkal jár, ha bízunk az Úrban és az ő prófétáiban.

A történet Jósafát, Júda királya uralkodásának idejében játszódik. A Jósafátról szóló teljes történet a 2 Krónika 17:20-ban található meg.

A szentírások megértése

2 Krónika 20

pogányoknak (6. v.) – azoknak, akik nem az igaz Istent imádják ; hajlékot (8. v.) – templomot

2 Krónika 20:7–9 – A templomban való imádság ígérete

Bár tudjuk, hogy Isten meghallja imáinkat, bárhol is imádkozunk hozzá, a 2 Krónika 20:7–9-ben Jósafát azt kérte, teljesedjenek be azok a különleges ígérek, amelyek Salamon templomának felszentelő imájában találhatóak (lásd 1 Királyok 8:37–40, 44–45).

A szentírások tanulmányozása

A Hogyan nyerhetjük el az Úr segítségét?

Sorold fel, mit tett Jósafát és a nép azért, hogy elnyerjék az Úr segítségét akkor, amikor nagy kihívással kellett szembenézniük!

B Mondj egy példát!

Írj egy mai példát arra, hogy te vagy valaki más, akiről talán a szentírásokban olvastál, hogyan alkalmazta a 2 Krónika 20:20-ban lévő tanácsot, és miként jött rá annak igazságára!

2 Krónika 26:14–21

Uzziás leprás lesz

A szentírások tanulmányozása

A Mi a probléma?

1. Miért lett leprás Uzziás király?
2. Mit tanít az Úr Uzziás leprássá válásán keresztül arról, hogy miként vélekedik a papság kulcsairól és felhatalmazásáról?

2 Krónika 29:1–11

„Most ne tévelyegjete!”

A szentírások tanulmányozása

A Készíts listát!

1. Sorold fel, mit mondott az Úr a következő, 2 Krónika 29:1–11-ben lévő csoportoknak vagy csoportokról: a lévíták, a „mi atyáink” és „fiaink, leányaink”!
2. Hogyan alkalmazhatnánk Ezékiás 2 Krónika 29:9–11-ben olvasható tanácsát, hogy mint nép boldogulhassunk az Úr előtt? (Lásd még T&Sz 97:10–21.)

2 Krónika 36:11–16

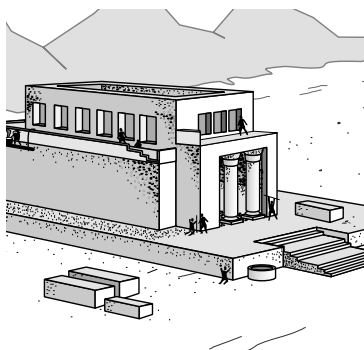
Gonoszság Jeruzsálemben

A szentírások tanulmányozása

A Hasonlíts össze két különböző szentíráskönyvet!

A 2 Krónika 36:11–16 arról az időszakról számol be, amikor Léhi Jeruzsálemben volt. A 11–16. versek miben hasonlítanak 1 Nefi 1-hez?

Ezdrás könyve

Kr. e. körülbelül 605–586. között a babilóniaiak leigázták a zsidó nemzetet, és az embereket fogságba hurcolták Babilóniába. A fogság ideje alatt (lásd Zsoltárok 137:1–4) megszegték Istennel kötött szövetségüket, és úgy tűnt, elveszítették az ábrahámi szövetség részeként nekik ígért áldásokat.

Új remény

Körülbelül ötven évvel a babilóniai betörés után a médek és a perzsák egyesültek egymással, legyőzték a babilóniaiakat, és egy birodalmat hoztak létre Ázsiában és a Közel-Keleten. Ezt a méd-perzsa birodalmat egy Círus nevezetű király vezette, aki olyan törvényeket hozott, ami jóindulatot mutatott alattvalói iránt, így tehát a Babilóniában élő zsidók iránt is. Círus, nem sokkal Babilónia legyőzése után Kr. e. 539-ben bejelentette, hogy a Babilóniában élő zsidók visszatérhetnek Jeruzsálembe, és újra felépíthetik templomukat (lásd 2 Krónika 36:22–23; Ezdrás 1). Ezt a bejelentést sok fogságban lévő zsidó nagy örömmel fogadta. A zsolttárhoz szavait idézve: „Ha elfelejtkezem rólad, Jeruzsálem felejtkezzék el rólam az én jobbkezem!” (Zsoltárok 137:5; lásd még 137:6.) A zsidók szívében új remény gyűlt.

Három fő visszatérés volt Jeruzsálembe: az első, Kr. e. körülbelül 538-ban Zerubábel vezetésével, a második Kr. e. körülbelül 465–425 között Ezdrás vezetésével és a harmadik Kr. e. 444-ben Nehémiás vezetésével.

Visszatérés a száműzetésből

- > Ezdrás veszélyes utat választ katonai kíséret nélkül
- > Ezdrás és Nehémiás vezetésével való visszatérés (Kr. e. 457–428)
- > A száműzöttek visszatérése Sesbassár és Zerubábel idejében (Kr. e. 537–515)
- Júdeai száműzöttek Nippur környékén tömörülnek

Ezdrás tanulmányozásának előkészítése

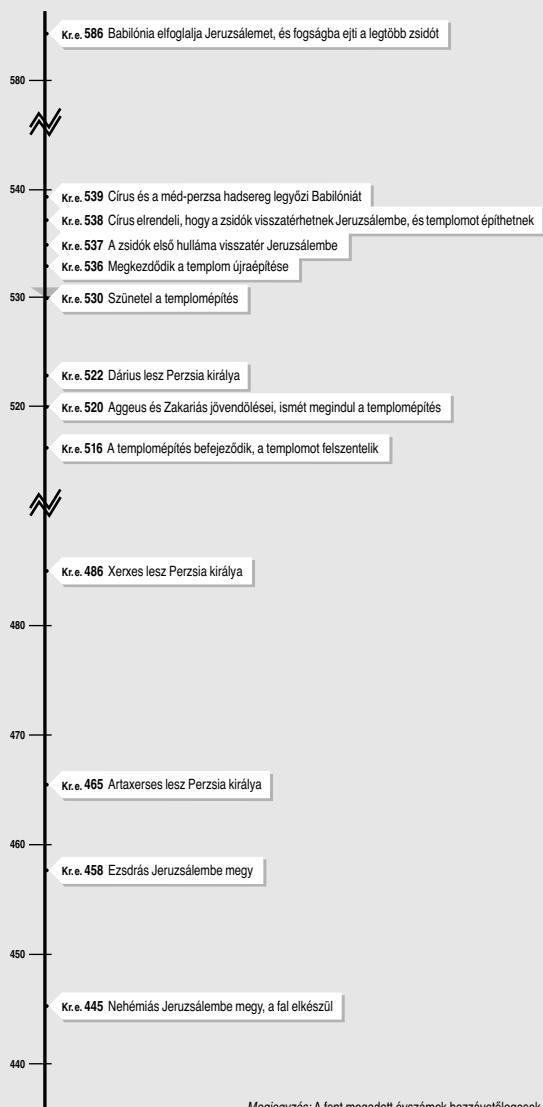
Ezdrás pap volt, és Áronnak, Mózes fivérének a leszármazottja. Írástudónak is nevezték, ami azt jelentette, hogy sokat tanulmányozta, írta és tanította a szentírásokat. Ezdrás vezette vissza Jeruzsálembe a második fő zsidó áramlatot valamikor Kr. e. 465–425 között.

Vannak, akik a modern júdaizmus „atyjának” nevezik Ezdrást, mivel sokat hangsúlyozta a törvény (szentírások) tanulmányozását. Akkoriban vezette a zsidókat, amikor az emberek jobban igyekeztek egységes egyházzá válni az egységes nemzet helyett. Nyilván vagy maga Ezdrás írt Ezdrás könyvébe vagy az eredeti író egyenesen egy Ezdrás által írt feljegyzésből idézett, mert az utolsó négy fejezetben Ezdrás egyes szám első személyben beszél (pl. „elküldém”, „rendelém” stb.).

Miután Ezsdrás ismét elmeséli azt a történetet, amikor Círus megengedte a zsidóknak, hogy visszatérjenek Jeruzsálembe (ami eredetileg a 2 Krónika 36-ban található), egy Zerubábel által vezetett csapatnak a történetét is leírja, akik visszatértek, és fel akarták építeni a templomot, és vissza akarták állítani a zsidó életmódot. Ez a csoport egyszer elkeseredett, de később újra bátorságot nyert Aggeus és Zakariás próféta által ahhoz, hogy felépítsék a templomot. A templom egyike az Ezsdrásban szereplő két fontos témának. A másik a törvény fontossága, vagyis azoké a szent feljegyzéseké, amiket szentírásoknak hívunk. Ezsdrás, a törvény tanítása által, megpróbált segíteni a zsidóknak abban, hogy belülről kifelé kezdjenek el igazlelkűek lenni.

Ezsdrás időrendi táblázata

Ezsdrás 1

Círus beteljesíti a próféciaát

Ezsdrás 1 nemcsak arról szól, hogy Círus arra buzdította a zsidókat, hogy térjenek vissza Jeruzsálembe, hanem arról is, hogy visszaadta mindazt, amit Nabukodonozor elvitt a templomból, és a babilóniai templomokban helyezett el. Círus úgy érezte, Isten sugallta neki ezt a rendelkezést. Círus rendeletével beteljesedtek az Ésaías és Jeremiás általi jóvondólések (lásd Ésaías 44:28–45:1).

Ezsdrás 2

Ki tért vissza?

Ezsdrás 2 elmondja, hány ember tért vissza Jeruzsálembe egy Zerubábel nevezetű férfi vezetése alatt, aki Júda királyainak egyik leszármazottja volt, és aki a kormányzó lett az Ígéret földjén akkor, amikor a zsidók visszatértek. A fejezetben felsorolt személyek aszerint lettek csoportosítva, hogy Izráel melyik városából származtak, majd aszerint, hogy abban a városban melyik családból származtak. Ezsdrás 2 azt is feljegyzí, hogy azoknak a papoknak, akik visszatértek, családtörténeti kutatást kellett végezniük azért, hogy bizonyítani tudják lévita származásukat, és hogy tevékenykedhessenek a papságban.

Ezsdrás 3–6

A templom építése

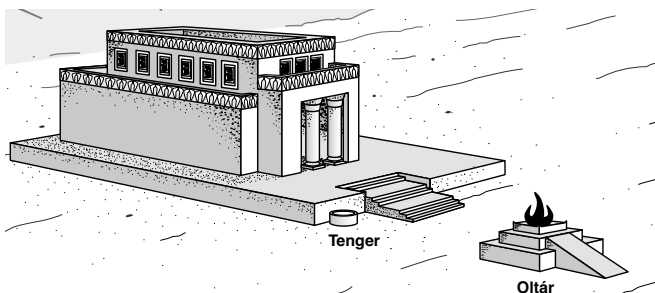
Ezsdrás 3-ban arról olvasunk, hogy a visszatért zsidók Zerubábel és Jésua (a papok vezetője) irányításával hogyan kezdtek bele a templom újraképzésébe. Az oltárral kezdték azért, hogy elvégezhessék a mózesi törvényekben parancsolt áldozatokat. Majd az alapépítés következett. Miután befejezték az alapot, ünneplésbe kezdtek és dicsőíteni kezdték Istent. Azok, akik még emlékeztek Salamon templomára, zokogni kezdtek, amikor meglátták ezt a templomot, mert tudták, közel sem lesz olyan csodálatos, mint amilyenre ők emlékeztek.

Brigham Young elnök ezt mondta: „Kirtlandben és Nauvoo-ban befejeztünk egy Templomot; és nem szóltak-e állandó jelleggel

a pokol harangjai, míg építettük azokat? De igen; így volt ez minden héten és minden nap.” (Az egyház elnökeinek tanítása: Brigham Young (1997), 300. o.) Ezsdrás 4 ennek a kijelentésnek az igazságáról számol be. A szamaritánusoknak nevezett népcsoport segíteni szeretett volna a zsidóknak újraépíteni a templomot. A zsidók nem engedték, hogy segítsenek, ami felbőszítette a szamaritánusokat. Ettől az időtől fogva a szamaritánusok a tőlük telhető mindent megpróbáltak annak érdekében, hogy megállítsák a templomépités folyamatát.

A szamaritánusok asszír letelepedők és izraeliták leszármazottjai voltak. A zsidók tisztátalannak tartották a szamaritánusokat a vegyes házasságból való származásuk miatt.

Ezsdrás 5–6 arról szól, hogyan nyertek a zsidók újra engedélyt arra, hogy tovább folytassák Jeruzsálemben a templom újraépítését azután, hogy a szamaritánusoknak sikerült leállítani az építési munkálatokat. Aggeus és Zakariás próféta arra buzdították a népet, hogy folytassák a templomépitést annak ellenére, hogy megállásra szólították fel őket (lásd Ezsdrás 5:1–2). Az Ígélet földjén élt nemzsidók kételkedtek abban, hogy a zsidóknak engedélyük lett volna a templomépitéshez, és amikor a zsidók felolvasták Círus király rendeletét, amiben az áll, hogy engedélyezi a zsidóknak a templomépitést, a nem zsidók levelet írtak Dáriusnak, és arra kérték, járjon utána, hogy Círus rendelete igaz-e. Ezsdrás 6 feljegyzí, hogy a rendeletet megtalálták, és Dárius engedélyezte a templom építésének folytatását.

Ezsdrás 6 végén arról olvashatunk, hogy a templom építése befejeződött, és felszentelték azt. A templom felszentelése örömteli esemény volt a nép számára, mert erőt nyertek az Isten házával kapcsolatos munkálatok folytatásához (lásd 22. v.). Figyeld meg, hogy e két fejezet örömteli eseményeit az eredményezte, hogy a nép hajlandó volt Aggeus és Zakariás próféta tanácsának eleget tenni!

Ezsdrás 7

Ezsdrás – A törvény tanítója

Ezsdrás 7 bemutatja Ezsdrást, a papot, aki írástudó, vagyis tanító is volt egyben. A 7. fejezet első öt versében felsorolt nevek azt mutatják, hogy Ezsdrás Mózes fivérének, Áronnak

volt az egyenes ági leszármazottja. Azt is megtudjuk ebből a fejezetből, hogy Artaxerxes megengedte Ezsdrásnak, hogy elvigyen egy pár zsidót Babilóniából Jeruzsálembé. Artaxerxes ezen felül pénzt is adományozott a templom építéséhez, és megengedte Ezsdrásnak, hogy kincseket vigyen el a babilóniai templomból, és vigye azokat vissza a jeruzsálemi templomba. Arról is olvashatunk, hogy Ezsdrásnak megadatott a hatalom, miszerint kinevezhetett bírákat a nép körében, akik a helyi zsidó kormányban szolgáltak.

A szentírások tanulmányozása

A Ezsdrás erejének forrása

1. Ezsdrás 7:10 szerint mi volt az a három dolog, amit Ezsdrás tett? (Az „Úr törvénye” a szentírásokra utal.)
2. Mondj el legalább két olyan előnyt, amire szert tett Ezsdrás azért, amiért ezeket a dolgokat cselekedte!
3. Mondj példát arra, hogy te miként teheted meg mindezt a három dologt!

Ezsdrás 8

Vándorlás Jeruzsálembé

Ezsdrás 8 ezen első része olyan embereket sorol fel, akik csoportosan útra keltek, hogy Ezsdrással Babilóniából Jeruzsálembé vándoroljanak. Megtudjuk azt is, hogy csoportonként hány ember indult útnak. Ezt követően a 8. fejezet leírja, hogyan vándoroltak a zsidók Jeruzsálembé, közben hogyan böjtöltek és imádkoztak azért, hogy biztonságban odaérjenek, és miként hallgatta meg őket az Úr, és válaszolt imájukra.

Ezsdrás 9–10

Nem izraelita nőekkel kötött házasságok

Talán leginkább azért szóródott szét és esett fogságba Izrael és Júda népe, mert bálványokat imádtak. Amint visszatértek a nekik megígért földre, Ezsdrás és a többi zsidó vezető megpróbálta távol tartani a népet attól, hogy ismét elkövessék ugyanezeket a hibákat. De amint azt olvasni fogod Ezsdrás 9–10-ben, sok zsidó kötött házasságot a szövetségén kívül. Ezáltal nagyobb lett a kísértés, hogy házastársuk isteneit imádják. Miközben elolvasod ezt a két fejezetet, gondolkodj el azon,

hogyan vonatkoztathatod ezen írások tanításait a szövetségben belüli házasságra!

A szentírások megértése

Ezsdrás 9

útálatos (1., 11., 14. v.) – Isten szemében helytelen
szent mag (2. v.) – szövetséges nép

megelegyedett (2. v.) – keveredett
veszeteg ül (3–4. v.) – megdöbben és elkecseregett

Ezsdrás 10:9 – „Aggódván e dolog és az esőzések miatt”

Az Ezsdrás 10:9-ben leírt esemény az év leghidegebb és legesősebb időszakában történt. Az emberek reszkettek a hidegtől, valamint azért, mert érezték, hogy az Úr bűneik miatt haragszik rájuk.

Nehémiás könyve

Nehémiás könyve az Ezsdrásban elkezdődött történettel folytatódik. A legkorábbi zsidó szentírásokban Ezsdrás és Nehémiás feljegyzései egy könyvet képeztek. Nehémiásra és könyvére vonatkozó hasznos információkat lásd az Ezsdráshoz írott bevezetést ebben a tanulói kalauzban!

Nehémiás tanulmányozásának előkészítése

Olvadás közben gondolkodj el azon, mit szimbolizált Jeruzsálem kőfala, amit Nehémiás kemény munkával épített fel! Miért volt olyan fontos felépíteni ezt a falat? A fal miben hasonlított a zsidókhoz?

Nehémiás 1

Nehémiás imája

Hogyan reagálsz, amikor olyan problémákról hallasz, amivel a te térségedben vagy a világ különböző részein élő embereknek

A szentírások tanulmányozása

A Interjú Ezsdrással

Képzeld azt, hogy újságíró vagy az Ezsdrás 9-ben olvasható események korában! Válassz ki három olyan kérdést, amit feltennél Ezsdrásnak, majd az alapján, amit Ezsdrás 9-ben olvastál, írd le, szerinted mit válaszolna ezekre a kérdésekre!

B Nevez meg bűnbánatra vonatkozó alapelveket!

1. A nép hallgatott Ezsdrásra, és sokan megpróbáltak igazlelkűbb életet élni. Írd le a jegyzetfüzetedbe, és húzd alá Ezsdrás 10-ben az igazi bűnbánat három alapelvét!
2. Mondd el, miért lényeges a fentebb említett alapelvek mindegyike a bűnbánat folyamatában!

szembe kell nézniük? Nehémiás 1 feljegyzi, mit tett Nehémiás, amikor mások szenvedéséről hallott.

A szentírások megértése

Nehémiás 1

az égnék utolsó szélén (9. v.) –

ama férfiú (11. v.) – a király a legtávolabb

A szentírások tanulmányozása

A Keresz fontos szavakat!

Válassz ki azt a négy szót Nehémiás 1-ből, amit te a legfontosabbnak ítélsz! Győződj meg afelől, hogy a négy szó között szerepel legalább egy olyan szó, ami Nehémiás cselekedeteit jellemzi és egy olyan is, ami amiatt fontos, amit mondott! Magyarázd el, miért választottad ezeket a szavakat!

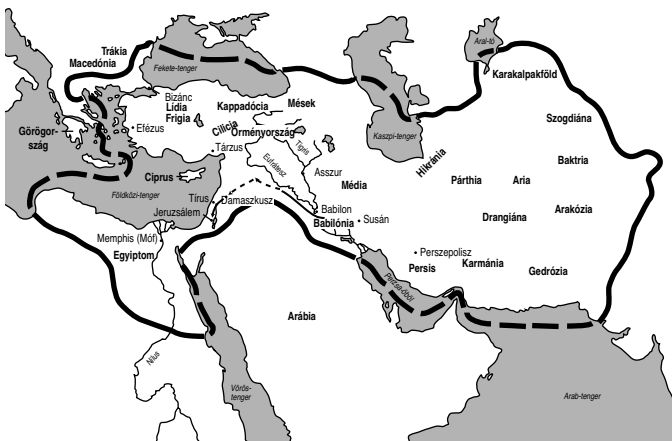
Nehémiás 2

Nehémiás Jeruzsálembe megy

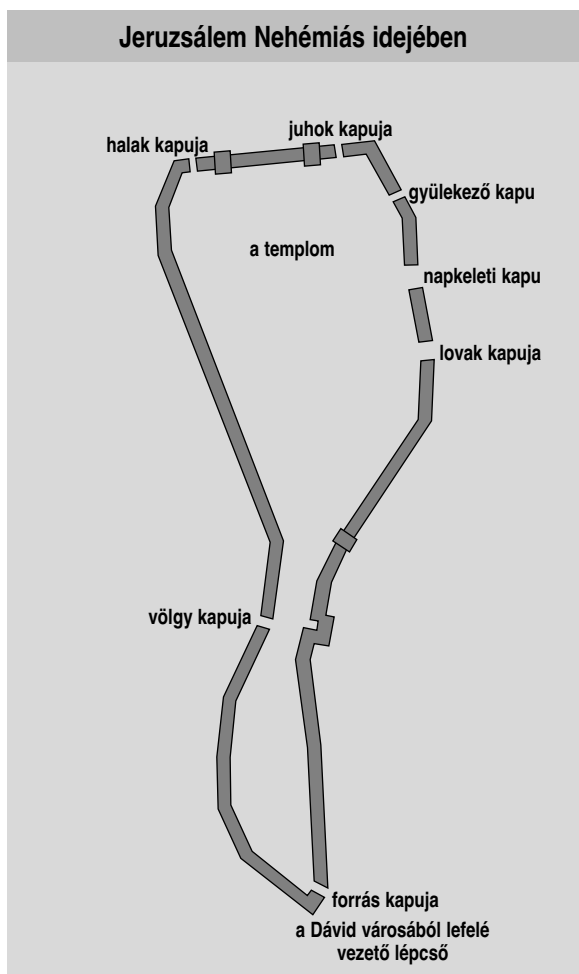
Az Úr megválaszolta Nehémiásnak az 1. fejezetben mondott imáját. Nehémiás 2 arról szól, hogy Nehémiásnak lehetősége nyílt elmondani Artaxerxes királynak azt, hogy miért szomorú. A király szíve meglágyult iránta. A király ezután megengedte, hogy Nehémiás visszatérjen Jeruzsálembe, és segítsen újra

hogy Nehémiás visszatérjen Jeruzsálembe, és segítsen újra felépíteni a város falát. Artaxerxes még pénzügyi támogatást is nyújtott, és leveleket adott Nehémiásnak, hogy vigye el azokat a tartományok kormányzóihoz. Ezek a levelek bizonyították a király jóváhagyását. Artaxerxes király beleegyezésével Nehémiás ezután Jeruzsálembe ment, felmérte a helyzetet, és tökéletesen biztos volt abban, hogy segítenie kell Jeruzsálem falának a felépítésében.

Kr. e. 500 A perzsa birodalom

Jeruzsálem Nehémiás idejében

A szentírások tanulmányozása

A Példaértékű hit

1. Hogyan bátorította Nehémiás a népet?
2. Hogyan reagált a nép?
3. Hogyan reagált Nehémiás a „csúfolódókra”?
4. Hogyan alkalmazhatjuk azt, amit Nehémiás tett abban az esetben, amikor megpróbálunk elérni valamit, amit az Úr vagy az ő szolgálói kérnek tőlünk?

Nehémiás 3–4

Az építők ellenkezésbe ütköznek

Nehémiás 3 felsorolja azokat a neveket és emberek csoportjait, akik segítettek a jeruzsálemi fal újraépítésében, és elmondja, a fal mely részén dolgoztak.

Nehémiás 4 arról szól, hogyan gúnyolódott tovább, és miként ellenezte a jeruzsálemi fal újjáépítést Szanballat, a szamaritánus kormányzó. Amikor rájött, hogy gúnyolódásaival nem tudja leállítani a munkát, megpróbálta fizikailag megtámadni a munkásokat, hogy ezzel állítsa le az építést. De Nehémiás és a nép az Úr segítségével fohászkodott, és a munkások felét őrségbe állította. Az Úr megvédte őket azért, hogy tovább folytathassák munkájukat. Ezeknek a zsidóknak nagy hitük volt az Úrban még akkor is, amikor jó cselekedeteik sátáni gúnyolódásba és ellenállásba ütköztek.

Nehémiás 5

Nehémiás: egy nagyszerű vezető

Nehémiás 5 arról szól, hogyan vezette népét Nehémiás anélkül, hogy megadóztatta volna őket, hasonlóan a Mormon könyvében szereplő Benjámín királyhoz (lásd Móziás 2). Olyan törvényeket is hozott, melyek megakadályozták, hogy a zsidók túlságosan magas kamatot számoljanak fel a kölcsönök kapcsán (ügynevezett uzsora vagy uzsorakamat gyanánt). Ezáltal azok a zsidók, akik kölcsönt adtak, nem tudták szolgaságba hajtani azokat a zsidókat, akik tartoztak nekik.

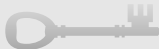

Nehémiás 6

Nehémiás befejezi a kőfal építését

Olykor nehéz lehet megmondani, ki az, aki valóban a legjobbat akarja nekünk. Vannak gonosz szándékú emberek, akik megpróbálnak becsapni bennünket, és ezáltal a mi szerencsétlenségünkől nyereszkeskedni. Azonban ha engedelmeskedünk Istennek, és bízunk a Szellem útmutatásában, akkor elkerülhetjük mindezt. Nehémiás 6 elmondja, mit tett Nehémiás egy olyan helyzetben, amikor mások ártani próbáltak neki, és félbe akarták szakítani a munkáját.

A szentírások megértése

Nehémiás 6

romlás (1. v.) – lyukak, hézagok : összeestek a saját szemekben
gonoszt gondoltak ellenem : (16. v.) – elveszítették
(2. v.) – ártani akartak nekem : bátorságukat

Nehémiás 6:10–13 – Miért nem ment be Nehémiás a templomba?

Úgy tűnik, Semája annak a tervnek a részét képezte, ami Nehémiás erőfeszítéseinek leállítására irányult, továbbá az is része volt a tervnek, hogy Semája „be volt zárkózva” a házába. Semája úgy tett, mintha Nehémiás élete veszélyben forogna, és azt mondta Nehémiásnak, hogy Mózes törvénye szerint járjon el, vagyis menjen a templomba, ragadja meg az oltáron fekvő szarvakat, és könyörögjön életbemaradásáért (lásd 2 Mózes 21:14; 1 Királyok 1:50–51; 2:28; 2 Királyok 11:15). Nehémiás rájött, hogy összeesküvést szerveztek ellene, és azt választotta, hogy az Úrban bízik, aki majd megvédelmezi. Nehémiás azért sem ment be a templomba, mert ő nem volt pap. Semája és a többiek abban reménykedtek, hogy Nehémiást rossz hírbe hozzák a nép előtt, de ez nem sikerült nekik.

A szentírások tanulmányozása

A Kerüld a félrevezetést!

1. Nehémiás 6 szerint kik voltak azok, akik ártani akartak Nehémiásnak? Hogyan?
2. Mit tett Nehémiás, hogy ne essen a csapdájukba?

3. Írd le, hogy a következő szentírások szerint mit tehetünk annak érdekében, hogy ne vezessenek félre bennünket: Hélamán 3:29–30; Tanok és szövetségek 43:2–6; 46:7–8; Joseph Smith – Máté 1:37!

Nehémiás 7

Azok nevei, akik visszatértek

Nehémiás 7-ben feljegyzést találunk azokról az emberekről, akik Zorobábelrel Jeruzsálembe jöttek (lásd Ezsdrás 2). Ezsdrás könyvéhez hasonlóan Nehémiás 7 is megjegyzi, hogy azok, akik nem tudták bebizonyítani, hogy a megfelelő rokonsági ágból származnak, nem viselhették a papságot.

Nehémiás 8

Ezsdrás felolvassa a népnek a szentírásokat

Miben lenne más az életed, ha soha nem hallottad volna vagy nem olvastad volna a szentírásokat, vagy ha nem is rendelkeznel a szentírásokkal? Nehémiás idejében a szentírásokat tekercsekre írták, így csak nagy erőfeszítés és áldozat árán lehetett hozzájutni a szentírásokhoz. Bárki, aki rendelkezett egy szentírásmásolattal, nagy szerencsének örvendhetett. A Nehémiás idejében élt emberek sok éven át nem olvasták és nem hallották a szentírásokat. Nehémiás 8 olvasása közben hasonlítsd össze azt, amit az emberek éreztek és tettek, amikor hallgatták a szentírásokat azzal, amit te érzel és teszel, amikor lehetőség van hallani vagy olvasni a szentírásokat!

A szentírások megértése

Nehémiás 8:13–18 – A szentírásokban azt olvasták, hogy „leveles színekben kell lakozniok”

Az Ezsdrás idejében élt zsidók megtalálták a szentírásokban egy parancsolatot, miszerint „leveles színekben kell lakozniok”. A parancsolat a sátoros ünnepre vonatkozik, ami egy szent ünnep volt. Az Úr ezt az ünnepet először Mózesnek és Izráel gyermekeinek adta (lásd 3 Mózes 23:33–44).

A szentírások tanulmányozása

A Keress lényeges szavakat!

1. Olvasd el Nehémiás 8:2–12-t, majd írd le, szerinted mely szavak jellemzik a leginkább azt, ahogyan az emberek éreztek, amikor Ezsdrásnak a szentírásokból való felolvasását és azok magyarázatát hallgatták! Ezeket a szavakat ki is emelheted a szentírásaidban.
2. Válassz ki egyet a leírt szavakból, és beszélj arról az időszakról, amikor te is így éreztél; vagy válassz ki egyet a leírt szavakból, és mondd el, szerinted miért így reagáltak az emberek, amikor Ezsdrás a szentírásokat tanította nekik!
3. Szerinted a Nehémiás 8:2–12-ben mely szavak jellemzik leginkább azt, amit Ezsdrás tett azért, hogy segítsen az embereknek egy egyszerű élményben részesülni a szentírásokkal kapcsolatban?

Nehémiás 9–10

Az ige ereje

A Mormon könyvében azt olvassuk, hogy „az ige hirdetés... nagyobb hatással volt gondolkodásukra, mint a kard, vagy bármi” (Alma 31:5). Nehémiás 9–10 ezen igazságok példáit tartalmazza.

Nehémiás 9-ben azt olvassuk, hogy mivel hallották Isten ígését (lásd Nehémiás 8), az emberek bűntölni kezdtek, megbánták bűneiket, és imádni kezdték az Urat. A papok ezután röviden elmesélték a népnek történelmüket Ábrahám idejétől fogva, és

megmutatták, milyen könyörületes volt az Úr velük egészen napjainkig is.

Nehémiás 10-ben azt olvassuk, hogy a papok szövetséget kötöttek, hogy teljes mértékben betartják a parancsolatokat. A többi ember követte papjaik példáját, és ők is megkötötték ezt a szövetséget. A 9–10. fejezetekben lejegyzett események arról szólnak, milyen áldással jár az, ha olvassuk, tanulmányozzuk és elgondolkodunk a szentírásokon, valamint ha alkalmazzuk azokat az életünkben.

Nehémiás 11–12

A fal felszentelése

Nehémiás 11 Izráel népe vezetőinek a nevét írja le, valamint azt, hogy közülük kiket jelöltek ki, hogy Jeruzsálemben éljenek. A 11. fejezet pedig olyan embereket említ meg, akiknek lakóhelyét az Ígéret földjének más városaiba jelölték ki.

Nehémiás 12 első része azon papok és lévíták (papságviselők) neveit tartalmazza, akik Zorobábel csoportjában tértek vissza Jeruzsálembe (lásd 1–9. v.). A következő rész a Nehémiás idejében élt papok és lévíták neveit tartalmazza, akik az első csoport leszármazottjai voltak (10–26. v.). A fejezet többi része a jeruzsálemi fal felszenteléséről szól (27–47. v.).

Nehémiás 13

Nehémiás továbbra is bűnbánatot hirdet

Nem sokkal a jeruzsálemi fal felszentelése után Nehémiás visszatért Babilóniába, hogy Artaxerxes királlyal legyen. Nehémiás 13 arról szól, mit talált, miután visszajött Jeruzsálembe. Volt három dolog, ami nagy csalódást okozott neki: (1) egy idegennek, aki nem hitt Izráel Istenében, megengedték, hogy az Úr házában lakjon, (2) az emberek nem szentelték meg a sabbat napját, és (3) a nép – beleértve még a papokat és a lévítákat is – a szövetségen kívül kötöttek házasságot. Nehémiás arra buzdította a népet, hogy maradjon hű az Úrhoz azáltal, hogy betartják ezeket a parancsolatokat. Napjainkban is azzal fejezzük ki hithűségünket az Úrnak, ha érdemesen eljárunk a templomba, megszenteljük a sabbat napját, és a szövetségen belül kötünk házasságot.

Egy zsidó hősnő története

Nem Eszter írta Eszter könyvét, de a róla való teljes történet megtalálható a könyvben. A történet akkor játszódott, amikor számos zsidó élt Perzsiában (körülbelül Kr. e. 460–430 között), és arról szól, hogy Eszter bátor cselekedetei miként mentették meg népét a haláltól. A zsidók ma is megünneplik ezt a csodálatos eseményt a purimnak nevezett ünnep keretében. A zsidók ilyenkor felolvassák a történetet. Néhányan tapsolnak és éljeneznek a hősök tettei hallatán, és átkozzák a gonoszokat. Mivel Eszter könyve egy történet, „A szentírások megértése” és „A szentírások tanulmányozása” rész az egész könyvet feldolgozza.

Eszter tanulmányozásának előkészítése

Círus volt a perzsa birodalom első királya. Őt követte a fia, Kambüszész, aki csak rövid ideig uralkodott. Kambüszész halála után egy Dárius nevű király uralkodott sok éven át. Dárius halála után fia, Xerxes lett a perzsa birodalom negyedik királya. Xerxes, ami egy görög eredetű név volt, Eszter könyvében perzsa néven ismeretes, ami Ahasvérus.

Bár Eszter Nehémiás után következik a Bibliában, azonban az Eszter könyvében leírt események igazából körülbelül harminc évvel a Nehémiás könyvében leírt események előtt történtek. Xerxes (vagyis Ahasvérus) volt Nehémiás idejében az a király, aki nagyon barátságos volt Nehémiás és a zsidók iránt. Ez talán az Eszter könyvében leírt történetek miatt van. Ha az Eszterben leírt események nem lettek volna, akkor talán Nehémiás könyve sem létezne!

A szentírások megértése

Eszter 1

udvarmesterek (12., 15. v.) – a király javait felügyelő helytartók

... **az időket mérő bölcseknek** (13. v.) – csillagjósoknak
... **királyságát** (19. v.) – pozícióját és javait

Eszter 2

rávetik kezeiket (21. v.) – megölik

Eszter 3

sorsot vetének (7. v.) – pénzdarab vagy kocka dobásával döntöttek (véletlenülre bízott döntés)

Eszter 4

mássát (8. v.) – másolatát
... **aranypálczáját** (11. v.) – jogarát
... (a hatalom jelképét)

Eszter 5

megtartóztatá magát (10. v.) – visszatartotta érzelmeit

Eszter 8

keljenek fel életükért (11. v.) – megvédjék magukat

Eszter 9

megerősíttessenek (31. v.) – el legyenek rendelve, ünnepként legyenek rendelve

A szentírások tanulmányozása

A Tanulj a példájukból!

Írd le, szerinted mit tanulhatna egy veled egyidős fiatal az Eszter könyvében szereplő következő személyek mindegyikétől: Vásti királynő, Márdokeus és Eszter! Válaszodban sorold fel konkrét példákat és utalásokat a szentírásokból!

B Egy megjegyzendő fontos vers

1. Olvasd el Eszter 4:14-et, majd írd le a verset a saját szavaiddal!
2. Nagy valószínűséggel neked is ugyanúgy ma azt a kérdést, amit Márdokeus tett fel Eszter 4:14-ben. Ezra Taft Benson elnök segített megválaszolni ezt a kérdést, amikor azt mondta: „Isten majdnem hatezer évig tartott magánál titeket, hogy az Úr második eljövetele előtti utolsó napokban jelenjete meg. Lesznek, akik elbuknak, de Isten királysága sértetlen marad, hogy örvendhessen annak feje, vagyis Jézus Krisztus visszatérésében. Bár nemzedékünk gonoszsága hasonló lesz ahhoz, ami Noé idejében volt, amikor az Úr árvízzel tisztította meg a földet, van egy fő különbség az akkori és a mostani idő között. Ez pedig az, hogy Isten a végső játszóra a legerősebb gyermekeit tartogatta, akik segíteni fognak a királyság győzelemre vitelében. És itt léptek színre ti, mert ti vagytok az a nemzedék, melynek fel kell készülni az Istenetekkel való találkozásra.” (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [1988], 104–105. o.)

Benson elnök azt is mondta: „A próféták minden időben a mostani időre tekintettek le az idők folyamán keresztül. Elhunytak és még meg nem születettek milliárdjai tartják rajtunk a szemünket. Ne tévedjetek ebben: fontos nemzedék vagytok! Soha nem vártak még el ennyit a hithűektől ilyen rövid idő leforgása alatt, mint amit most tőlünk elvárnak.” (*Teachings of Ezra Taft Benson*, 105. o.) Írj egy naplóbejegyzést, amiben elmondod az osztályodnak, miért kell emlékezniük arra, hogy „e mostani időért” jöttek el a királyságba!

Miért történnek rossz dolgok a jó emberekkel?

Naponta érik tragédiák és szenvedések az embereket. Szeretteink halnak meg vagy egy egész életre szóló sérülést szenvednek valamilyen betegség, baleset vagy természeti katasztrófa miatt. Hogyan engedheti meg Isten ezeket a dolgokat? Hogy lehet, hogy ezek a dolgok azokkal is megtörténnek, akik szorgalmasan

szolgálgják az Urat? Isten okozza mindezt a szenvedést, bánatot és a halált?

Spencer W. Kimball elnök a következőket mondta e kérdésekkel kapcsolatban: „Válaszoljatok, ha tudtok. Én nem tudok, mert bár tudom, hogy Istennek nagy szerepe van az életünkben, mégsem tudom, mennyi az, amennyit ő okoz, és mennyi az, amennyit pusztán enged, hogy megtörténjen. Bármi legyen is a válasz, van valami más, amiben biztos vagyok.

Megakadályozhatta volna az Úr ezeket a tragédiákat? A válasz: Igen! Az Úr mindenható. Minden hatalma megvan ahhoz, hogy irányítsa életünket, megóvjon minket a fájdalomtól, meggátoljon minden balesetet, vezessen minden repülőt és autót, tápláljon minket, megszabadítson minket a fáradozásoktól, az erőfeszítésektől, a betegségektől, sőt még a haláltól is, ha úgy kívánja. De ezeket ő nem teszi meg.” (*Faith Precedes the Miracle* [1972], 96. o.) Miért nem véd és ment meg minket az Úr életünk összes bajától és ellenszegülésétől? (Lásd Ábrahám 3:25.) Ha ezt megtenné, erősödnénk vagy gyengülnénk?

Jób könyve nehéz kérdéseket taglal. Egy igazlelkű ember történetét meséli el, aki rendkívüli szenvedéseken megy keresztül. Abból, ahogyan kezeli problémáját, és amit tapasztalataiból tanul, fontos tanulságot vonhatunk le a mi szenvedéseinkkel és a körülöttünk lévő emberek fájdalmaival kapcsolatban. Az Úr Jób történetét használta arra, hogy Joseph Smith prófétának a megpróbáltatásról tanítson abban az időben, amikor a prófeta a Liberty Börtönben volt, és azon tanakodott, miért kell szenvednie (lásd T&Sz 121:1–33). Jób olvasása közben gondolkozz el azon, mit tudsz meg Mennyei Atyánk tervéről, és mi a szenvedés célja ebben a tervben!

Jób könyve tanulmányozásának előkészítése

Bár csak nagyon keveset tudunk Jóbról, valószínűleg a pátriárkák (Ábrahám, Izsák és Jákób) idejében élt. Az ő könyve a Biblia „költemények” részében található, mert a történet verses formában íródott, ami által az ószövetségi könyvek egyik talán legnehezebben olvasható és érthető könyvévé teszi ezt. Azonban a verses forma segít abban, hogy nagyobb érzelmi hangsúlyt kapjon a történet. Mivel a verset fel szokták olvasni, ezért talán te is felolvashatsz egy pár neked tetsző verset. Ezáltal megnézheted, hogy jobban megértetted-e Jób érzéseit, és azt, amit ki akart fejezni.

Jób 1

Jób elveszíti mindenét, kivéve ...

Amikor valami rossz történik veled, hogyan reagálsz erre? Mit érzel Isten iránt? Másképp érzel Isten vagy önmagad iránt, ha valami rossz történik veled, és te semmi rosszat nem tettél? Jób 1 arról szól, hogyan reagált Jób arra, ami vele történt. Gondolkozz el azon, te hogyan reagálnál egy ugyanilyen helyzetben!

A szentírások megértése

Jób 1

feddhetetlen (1., 8. v.) – igazlelkű

mezszenelé (5. v.) – tisztává és szentté tette Isten előtt a szertartások által

Jób 1:6–12 – Isten és Sátán valóban egyezségeket kötnek?

Természetesen az Úrnak hatalma van Sátán felett, és nincs szükség a vele való „üzletkötésre”. Jób 1:6–12-ben megtudjuk, hogy az Úrnak tetszett az, ahogyan Jób élt, de mégis megengedte, hogy Sátán megkísértse és próbák elé állítsa Jóbot. Jób 2 egy hasonló helyzetről szól. Figyeld meg, hogy mindkét alkalommal, amikor Jób megpróbáltatás elé nézett, az Úr szabta meg a „szabályokat” arra vonatkozólag, hogy mi az, amit Sátán megtehet, és mi az, amit nem! Abban biztosak lehetünk, hogy ameddig hűek vagyunk az Úrhoz, ő soha nem fogja megengedni Sátánnak, hogy több megpróbáltatás elé állítson bennünket annál, mint amennyit képesek vagyunk legyőzni (lásd 1 Korinthusbeliek 10:13).

A szentírások tanulmányozása

A Írj egy ajánlást Jób számára!

Ha Jób éppen egy munkára jelentkezne, és megkérne téged, hogy írd róla egy ajánlást, mit írnál – alapul véve a Jób 1-ben olvasottakat?

B Ugyanúgy vagy másképp?

Írd le, hogyan reagált Jób arra, ami vele történt, és hogy miként hasonlítható össze reakciója ahhoz, ahogyan az igazlelkű emberek szerinted reagáltak volna!

Jób 2

Jób további megpróbáltatásai

Jób kiállta a Jób 1-ben olvasható próbát, de az Úr megengedte, hogy Sátán tovább kínozza Jóbót. Jób 2 szintén arról szól, hogyan viselte Jób a megpróbáltatásait.

A szentírások megértése

Jób 2

erősen áll az ő feddhetetlenségében (3. v.) – hithű maradt

A szentírások tanulmányozása

A Mondd el a véleményed!

Írd le, mi volna az a dolog a Jób 1–2-ben, amit a legnehezebb volna átélned, majd indokold válaszd!

Jób 3

Miért is születtem meg egyáltalán?

Bár Jób nem hibáztatta Istent szenvedései miatt, azonban Jób 3 sejteti velünk, hogy mennyire elkeseredett volt.

A szentírások tanulmányozása

A Keress szimbolikus szavakat!

Keress három olyan szót Jób 3-ban, melyek szerinted arról szólnak, mit érezhetett Jób, majd indokold meg, miért választottad azokat a szavakat!

Jób 4–31

Jób barátai tanácsot adnak neki

Jób 4–31-ben párbeszédet olvashatunk Jób és három barátja között, akik eljöttek meglátogatni őt (lásd Jób 2:11–13). Mindegyik barát – a maga módján – azt mondta Jóbnak, hogy Isten a bűnösöket bünteti, tehát Jób biztosan elkövetett valami vétket. Azonban a Jób 1-ben tanultak alapján te tudod, hogy Jób nem követett el bűnt. Amikor Jób megpróbálta megvédeni magát és igazlelkűségét, ezek a „barátok” kérkedéssel vádolták meg. Jób elmondta, hogy számtalan gonosz embert ismert, akiket nem ért annyi balszerencse, mint őt. A „barátok” arra buzdították, hogy tartson bűnbánatot azért, hogy Isten elvegye tőle a megpróbáltatásokat. De Jób továbbra is azt állította, hogy ő nem tett semmi rosszat.

A szentírások tanulmányozása

A Szentírás-memoriter – Jób 19:25–26

1. Olvasd el Jób 14:14-et, és keresd meg a Jób által feltett kérdést, majd írd le azt a jegyzetfüzetedbe! Ezután olvasd el Jób 19:23–27-et, és foglald össze azt, amit Jób később erre a kérdésre válaszolt!
2. Szerinted miért volt olyan fontos Jób számára a bizonyosága (lásd Jób 19:25–26) akkor, amikor ezt elmondta?

Keress két további szentírást, amik választ adnak erre a kérdésre!

Jób 32–37

Egy negyedik barát

Jób 32–37 egy Elihu nevezetű barát szavait tartalmazza. Nem tudjuk pontosan, hogy mikor csatlakozott a csoporthoz, de nyilvánvalóan hallotta a Jób és a három férfi közti párbeszédet. Ő nem adott hangot véleményének, mert fiatalabb volt a többiekénél, és tiszteletben tartotta az idősebbeket (lásd Jób 32:4). Amikor Elihu végül megszólalt, azért kezdte el kritizálni Jóbót, mert ártatlanságát bizonygatta. Elihu úgy vélte, azáltal, hogy Jób az ártatlanságát bizonygatja, azt akarja mondani, hogy Isten igazságtalan vele szenvedéseit illetően. Elihu Jób barátait is kritizálta, amiért nem tudtak elfogadható magyarázatot adni Jób szenvedéseit illetően azon kívül, hogy bűnösnek kiáltották ki. Elihu egy harmadik nézőpontból vizsgálta az esetet. Ő kijelentette, hogy Isten hatalmas, és az ember nem képes megérteni

Isten gondolkodását úgy, hogy az minden esetben kielégítő magyarázattal szolgáljon. Azt sugallta, hogy a szenvedés nem minden esetben jelent bűneinkért való büntetést. De mivel Isten jó dolgokat tesz gyermekeivel, a szenvedés javára is lehet az embernek.

Jób 38–39

Az Úr szól

Az Úr végül választ adott Jób imáira. Azonban ez a válasz – úgy tűnt – nem volt tökéletes a Jób és barátai által feltett hasonló kérdésekre, mint például az, hogy Jób miért szenved. E helyett az Úr még több kérdés formájában válaszolt. Az Úr kérdéseire adott válaszok képet adnak nekünk Istenről és az életről, és nagyon fontosak azoknak az embereknek, akik megpróbáltatásokkal kerülnek szembe életük során.

A élet kihívásaival kapcsolatban a következőket mondta elder Richard G. Scott: „Amikor megpróbáltatás elé néztek, sok kérdés merülhet fel bennetek. Ezek között vannak, amik hasznos kérdések, és vannak, amik nem. Az ilyen kérdések, mint 'Miért kell ennek történnie velem?', 'Miért kell most elszervenem ezt?', 'Mit tettem, amivel kiérdemeltem ezt?' zsákutcába vezetnek. Valóban semmi jóra nem vezetnek azok a kérdések, amik az Isten akaratával való szembekerülést sugallják. Inkább azt kérdezzétek, hogy 'Mitévő legyek?', 'Milyen tanulságot kell levonnom ebből a tapasztalatból?', 'Mit kell megváltoztatnom?', 'Kit kell segítenem?' 'Hogyan tarthatom emlékezetemben a számtalan áldásomat megpróbáltatásaim idején?' (...)

Ez az élet a mély bizalomba vetett tapasztalat – bizalom Jézus Krisztusban, az Ő tanításaiban, és abban, hogy a Szentlélek vezetése által képesek leszünk engedelmeskedni ezeknek a tanításoknak. (...) Bízni annyit jelent, hogy készek vagyunk engedelmeskedni anélkül, hogy ismernénk mindent a kezdettől fogva egészen a végéig (lásd Példabeszédek 3:5–7). Ahhoz, hogy gyümölcsöt teremjete, az Úrba vetett bizalmatoknak hatalmasabbnak és maradandóbbnak kell lennie, mint a saját érseitekbe és tapasztalataitokba vetett bizalmatok.” (Conference Report, 1995. okt., 18–19. o.; vagy Ensign, 1995. nov., 17. o.)

Jób 38–39 arról szól, mi segítene Jóbnak nagyobb bizalmat érezni az Úrban azért, hogy teljesebb mértékben bízson abban: bármilyen megpróbáltatás éri, az az ő javát fogja szolgálni.

A szentírások megértése

Jób 38

ővedd fel ... derekadat (3. v.) –
készülj fel
áttekintted-é (18. v.) –
megértted-e

fiastyúk, kaszácsillag,
hajnalcsillag, gönczölszekér
(31–32. v.) – csillagképek,
csillagok állása

A szentírások tanulmányozása

A Válaszolj az Úr kérdéseire!

1. Mít válaszolnál azokra a kérdésekre, amiket az Úr Jóbnak tett fel?
2. Szerinted milyen tanulságot kellett volna Jóbnak levonnia, miközben választ adott az Úr által feltett kérdésekre?

Jób 40–42

Jób kiállja a próbát

Mit érzel, amikor kezded igazán megérteni Isten nagyságát?

Jób 40 Jóbnak az Úr kérdéseire adott válaszát tartalmazza, amikor is lehetősége nyílt röviden válaszolnia az Úrnak (lásd Jób 38–39). Jób egyszerűen alázatosságáról tett tanúságot arról, ahogyan arra válaszolt, amit az Úr mondott neki. Az Úr ezután tovább tanította Jóbót egészen a 41. fejezet végén olvasható eseményekig. Az Úr üzenete nagyban hasonlított a 38–39. fejezet üzenetére, ami a következő: Az Úr irányít minden dolgot, és minden a mi áldásunkra és boldogulásunkra fog válni, ha alázatosak és engedelmesek maradunk.

Jób 42 feljegyzi, hogy Jób ismét megszólalt, és elmondta, mit tanult az Úrtól, és hogy milyen érzései vannak ezzel kapcsolatban. Ezután az Úr azt mondta Jób barátainak, hogy tartsanak bűnbánatot. Az utolsó néhány sor arról szól, mi történt végül Jóbbal.

A szentírások megértése

Jób 42:6 – Helyénvaló magadat hibáztatni?

Amikor Jób azt mondta, hogy magát hibáztatja (lásd Jób 42:6), akkor költői nyelven azt fejezte ki, hogy nagyon sajnálja, amiért a múltban gőgösen cselekedett. Ez a büntület a megbánás egyik fontos része, és lényeges ahhoz, hogy Istenhez hasonlóvá váljunk.

A szentírások tanulmányozása

A Mondd el saját szavaiddal!

Írd le Jób 42:5-öt a saját szavaiddal, majd írd egy bekezdést arról, hogy szerinted mit érthetett Jób az alatt, amikor elmondta, mit tett!

B Mit tanult?

Szerinted mit tanult Jób ezáltal a tapasztalat által? Mielőtt válaszolnál, gondolkozd el a következő kérdéseken és kijelentésen:

- Mikor szűntek meg Jób megpróbáltatásai? Mi változott először: a Jóban kívül eső dolgok, vagy a Jób bensőjében lévő dolgok?
- Hogyan lehet összevetni azt, amit Jób később szerzett az életében (lásd Jób 42:10–17) azzal, amiye eredetileg volt (lásd Jób 1:2–3)? Mit szimbolizálhat ez a többlet?

- Elder Richard G. Scott ezt mondta: „Tanúságot teszek arról, hogy van egy Mennyei Atyátok, aki szeret benneteket. Tanúságot eszek arról, hogy az Üdvözítő életét adta a ti boldogságotokért. Ismerem Őt. Ő minden szükségleteket megérti. Határozottan tudom, hogy ha ellenvetés nélkül elfogadjátok az Ő akarataikat, akkor Ők megáldanak és megerősítenek titeket.” (Conference Report, 1995. okt., 21. o.; vagy *Ensign*, 1995. nov., 18. o.)

Zsoltárok könyve

Egy ősi énekeskönyv

A Zsoltárok könyve olyan szent versek gyűjteménye, melyek Istent dicsérik és hozzá intézett imákat tartalmaznak. A könyv címe héberül: *Tehillim*, ami azt jelenti: „dicséret”. A könyv címe görögül azt jelenti „énekek”. Ebben a könyvben a legtöbb vers hűros hangszer kíséretében játszott éneknek készült. Az éneklés a templomi szertartások és az olyan események részét képezte, mint a temetés, házasságkötés és más ünnepek.

Amint azt korábban említettük, sok zsoltár egyszerűen az Úr dicsőítése céljából íródott. Továbbá olyan zsoltárokkal is fogsz találkozni, melyek kimondottan a törvényről, a templomról, a természetéről és történelmi eseményekről szólnak. A legcsodálatosabb és legfontosabb zsoltárok között vannak azok, melyek a Messiásról, Jézus Krisztusról szólnak. A Zsoltárok könyvét idézi az Újszövetség a legtöbbször az ószövetségi könyvek közül.

Nem ismerjük minden zsoltár szerzőjét, de sok helyen megtaláljuk a szerző nevét. Dávid királyt említik a legtöbbször a különböző zsoltárok írójaként. A költők között szerepel még: Mózes, Salamon, Asáf (Dávid muzsikusa) és lévita papok (Korakh fiai). Van, hogy a szerző nem ismert.

A Zsoltárok könyve tanulmányozásának előkészítése

Ha egy kicsit értjük a héber költészetet, akkor jobban megérthetjük a Zsoltárok könyvét (továbbiakban Zsoltárok). A legtöbb vers valamilyen érzelmet fejez ki. A költők nem „beszámolnak” az eseményekről, hanem érzéseiket fejezik ki. Ez gyakran szimbólumok formájában történik, és van, hogy túlzásokba esnek. Továbbá úgy próbálják kifejezni érzéseiket és úgy akarnak hatni a közönségre, hogy valamilyen formát vagy versmértéket alkalmaznak.

A héber költészetben olyan versformát alkalmaztak, hogy megismételtek gondolatokat és ezt valamilyen „megfeleltetéssel” tették. Előfordul, hogy a költő ugyanazt a dolgot másképp fogalmazza meg, és van, hogy két gondolatot egymással szembe helyez. Figyeld meg a következő példát a Zsoltárok 1-ből! Ezt a zsoltárt úgy írtuk le ide, hogy az ismételt gondolatok egy csoportban legyenek. Figyeld meg, hogy olykor a gondolatok az első gondolatot viszik tovább vagy egészítik ki, illetve az is előfordul, hogy a későbbi gondolatok az első gondolattal szembehelyezkednek!

- A Zsoltárok 1:1–2-ben ellentétpárt találunk.

„Boldog ember az, a ki nem jár gonoszok tanácsán, bűnösök útján meg nem áll, és csúfolódók székében nem ül;

Hanem az Úr törvényében van gyönyörűsége, és az ő törvényéről gondolkodik éjjel és nappal.”

- A Zsoltárok 1:3–4-ben mindkét ellentét szimbolikus formát ölt:

Gondolat. „És olyan lesz, mint a folyóvizek mellé ültetett fa, a mely idejekorán megadja gyümölcsét, és levele nem hervad el; és minden munkájában jó szerencsés lesz.”

Ellentétes gondolat. „Nem úgy a gonoszok, hanem, mint a polyva, a mit szétszór a szél.”

- A Zsoltárok 1:5-ben egy megismételt gondolatot találunk:

„Azért nem állhatnak meg a gonoszok az ítéletben; sem a bűnösök az igazak gyülekezetében.”

- A Zsoltárok 1:6-ban ismét két szembeállított gondolatot találunk:

„Mert tudja az Úr az igazak útját; a gonoszok útja pedig elvész.”

Figyeld meg a fenti példákban, hogy a szerző szinte képeket fest szavaival. Ez a fajta írásmód hatásosabb kifejezést kölcsönöz a gondolatnak. Akár azt is mondhatnánk, hogy áldásban részesül az az ember, aki nem gonosz, és aki örömet leli az Úr törvényeiben. De e helyett a zsoltáriró a fát használta gondolata kifejező szimbólumaként, amit nagyon közel ültettek egy folyóhoz, és így állandó táplálékhoz jut, erős marad, folyamatosan növekszik, és gyümölcsöt terem. Ez a kép nagyobb hatással van az olvasó vagy a hallgató elméjére és szívére, mintha csak annyit mondott volna, hogy az az ember áldott.

Ha mindezt a héber költészetre jellemző vonást észben tartod a Zsoltárok olvasása közben, akkor sokkal érdekesebbnek fogod találni a könyvben lévő zsoltárokat, és tanításaik mélyebben megérintik a szíved.

Mivel lehetetlen tanulmányozni az egész Zsoltárok könyvét, ezért ez a tankönyv az újszövetségi írók által idézett fontos zsoltárokból fog jó néhányat bemutatni. Ezek a zsoltárok az Üdvözítőről vagy

egy fontos evangéliumi tantételről szólnak. De természetesen te elolvashatod az összes zsoltárt. Lehet, hogy egy olyan zsoltár lesz a kedvenced, ami nem került említésre ebben a tankönyvben.

Zsoltárok 22

Zsoltár Jézus Krisztusról

A Zsoltárok 22 Dávid király szavait tartalmazza, amit válaszul mondott vagy énekelt az ellenségei folyamatosan tűnő támadásaira. Nézd meg, mit jövendöl ez a zsoltár, mi fog történni az Üdvözítővel, amikor megjelenik testben!

A szentírások megértése

Zsoltárok 22

csúfja (7. v.) – olyan ember, akit az emberek elutasítanak
félrehúzzák ajkukat (8. v.) – sértegetnek

fogadásaimat megadom (26. v.) – betartom ígéreteimet

A szentírások tanulmányozása

A Mik jellemzik az Üdvözítőt?

Versek a Zsoltárok 22-ben	Mi történt?	Utalások Máté 27-ben
2.		
7-9.		
17.		
19.		

1. A Zsoltárok 22 mellett olvasd el Máté 27:27–50-et is! Készíts a jegyzetfüzetedbe egy ehhez hasonló táblázatot, és jegyezd le, hogy a Zsoltárok 22-ben lévő versek miként teljesedtek be Jézus életében a szerint, ahogy az feljegyzésre került Máté 27-ben!
2. A Zsoltárok 22-ben a 20. versről kezdve Dávid reményteljesebb érzéseket fejez ki. A 20–32. versek egy imához hasonlítanak, de fontos igazságokat is tartalmaznak. Keress valamit a 25–32. versekben, ami magyarázatot ad arra, miért hirdessük (lásd 23. v.), dicsérjük (lásd 23. v.), dicsőítsük (24. v.) és féljük (lásd 24. v.) az Üdvözítőt, amiért elszenvetted mindazt, amit a 2–19. versek írnak!

Zsoltárok 23

„Az Úr az én pásztorom”

A Zsoltárok 23 egy híres zsoltár, amit az utolsó napok szentjeinek énekeskönyvében is megörökít „Az Úr a pásztorom” című ének (lásd Himmuszok). Ez a zsoltár az Úr szerető gondoskodásáról szól.

A szentírások megértése

Zsoltárok 23

a te vesszöd és botod (4. v.) – a pásztorok által használt egyenes, kapós végű bot

A szentírások tanulmányozása

A Magyarázd meg a jelképeket!

Te vagy az Úr egyik báránya a Zsoltárok 23-ban. Írd le saját szavaiddal, hogy szerinted mit jelentenek a következő mondatok ebben a zsoltárban: „Az Úr az én pásztorom” (1. v.), „Fűves legelőkön nyugtat engem” (2. v.), „Lelkemet megvidámítja” (3. v.), „a te vesszöd és botod, azok vigasztalnak engem” (4. v.) és „csordultig van a poharam” (5. v.)!

B Melyik mondat tetszik a legjobban?

Válassz egy mondatot a Zsoltárok 23-ból, ami kifejezi, mit érzel az Úr iránt! Mondd el, miért épp ezt a mondatot választottad!

Zsoltárok 24

Az Úr eljövele miatt érzett öröm

A Zsoltárok 24 az Úrral való találkozásról szól az Ő eljövele idején.

A szentírások megértése

Zsoltárok 24

annak teljessége (1. v.) – minden, ami azon (vagyis a földön) van

nem esküszik meg családságra (4. v.) – nem hazudik

Zsoltárok 24:6, 10 – Mi az a „Szela”?

A héber szó, amit *szelának* fordítottak a zsoltárokból, olyan szótól származik, ami azt jelenti: „feleml”. (A szela hetvenegyszer fordul elő a Zsoltárokból; jelentése bizonytalan; valószínűleg a zenészekhez intézett utasítás volt, hogy hangosabban játsszanak, esetleg közjátékra hívta fel a figyelmüket.)

A szentírások tanulmányozása

A Milyen különbséget eredményez?

Szerinted milyen különbséget eredményez, ha egy ember valóban elhiszi azt az igazságot, amiről a Zsoltárok 24:1 ír?

B Szentírás-memoriter – Zsoltárok 24:3–4

1. A Zsoltárok 24:4 alapján írd le, mi szükséges ahhoz, hogy belépünk az Úr házába az Ő színe elé! Magyarázd meg saját szavaiddal azokat a szavakat, amiket leírtál!
2. Olvasd el a Tanok és szövetségek 97:15–17-et, majd a versek alapján mondd el, hogyan kerülhetünk az Úr jelenlétebe! A Zsoltárok 24:3–4 margójára írhatod a szentírásutalást!

Válogatott versek a Zsoltárok könyvéből

A következő rész segítségedre lesz abban, hogy konkrét, fontos verseket tanulmányozz különböző zsoltárokból. Nem kell elolvasnod minden egyes zsoltárt, de ha szeretnéd, megteheted.

A szentírások tanulmányozása

Végezz el legalább négyet a következő tevékenységek (A–F) közül!

A Vesd össze a gondolatokat!

1. Olvasd el a Zsoltárok 8:4–5-öt és Mózes 1:8–10-et! Miben hasonlított Mózes élménye a Zsoltárok 8 írójának élményéhez?
2. Írd le, mi segít neked felismerni Isten nagyságát, és mi biztat arra, hogy alázatosabb légy!
3. Válaszolj a Zsoltárok 8:5-ben feltett kérdésre!

B Jövendölés Krisztusról

Mondd el, hogy a Zsoltárok 41:10-ben leírt gondolatok és érzések miként teljesedtek be Jézus életében (lásd Máté 26:14–16; János 13:18–26)!

C Mit értett a próféta ezalatt?

Olvasd el a Zsoltárok 118:22-t, majd az Apostolok cselekedetei 4:10–12-t! Írd le saját szavaiddal, hogy mit mondott Péter, miről szól a Zsoltárok 118:22!

D Az ige ereje

1. Írd le mindazt, amit a Zsoltárok 119:97–105 szerzője mondott arról, hogy miként vált előnyére, hogy ismerte az Úr igéjét és tanításait!
2. Szerinted hogyan lehet az Úr igéje ösvényed „világossága”? Olvasd el 1 Nefi 17:13-at!

E Isten nevei és jellemvonásai

1. Keress a Zsoltárokból legalább öt különböző nevet Isten nevére (legalább huszonhét név szerepel a Zsoltárok könyvében)!
2. Szerinted miért ad meg ilyen sok nevet a Zsoltárok?
3. Sorolj fel legalább öt olyan szót, ami Istent jellemzi a Zsoltárokból (legalább harminckettő van)!
4. Válassz ki a fent felsorolt szavak közül egyet, ami a leginkább kifejezi az Úrról való érzéseidet!

F Keress egy idézetet!

Válassz ki egy pár zsoltárt, és olvasd el azokat! Keress bennük egy olyan gondolatot, ami szerinted jól mutatna egy plakáton! Írd le ezt a mondatot vagy kifejezést, és mondd el, miért választottad!

Példabeszédek

A példabeszéd egy rövid szólás vagy közmondás, ami a helyes és erkölcsös viselkedésre tanít. A Példabeszédek inkább gyakorlati tanácsot ad azzal kapcsolatban, hogyan élje valaki a vallását, és hogyan viselkedjen helyesen és erkölcsösen. Mindannyiunk előnyére válhat, ha követjük a könyvben leírt tanácsokat.

A Példabeszédek tanulmányozásának előkészítése

Az 1 Királyok 4:32-ben azt olvastuk, hogy Salamon számos példabeszédet mondott el. A Példabeszédek 1:1 azt írja, hogy Salamon a szerzője a könyvben szereplő példabeszédeknek, ugyanakkor más szerzők neve is felbukkan (lásd Példabeszédek 30:1; 31:1).

A Példabeszédek különböző témákat ölel fel. Az egymást követő versek vagy példabeszédek (amiket gyakran példázatoknak hívunk) nem feltétlenül állnak kapcsolatban egymással. A legtöbb példabeszéd a héber költészet formáit követi (lásd a Zsoltárok könyve bevezetését).

Ugyanúgy fogjuk átvenni a Példabeszédeket, mint a Zsoltárokat. Nem taglaljuk az összes fejezetet, hanem csak néhány fontos verset fogunk tanulmányozni és kielemezni.

A szentírások tanulmányozása

A Példabeszédek tanulmányozása közben végezz el hatot a következő tizenkét tevékenység (A–L) közül!

A Adj címet!

1. Vannak, akik úgy érzik, hogy a Példabeszédek 1:7; 9:10 a Példabeszédek legfőbb mondanivalója. Olvasd el ezeket a verseket! Az alapján, amit olvastál, adj címet a Példabeszédek könyvnek! (Megjegyzés: az ezekben a versekben használt *félelem* szó Isten iránti megbecsülést és mély tiszteletet jelent.)
2. Magyarázd el abból, amit tapasztaltál és tanultál, hogy az, amit ez a két vers tanít, igaz!

B Szentírás-memoriter – Példabeszédek 3:5–6

1. Rajzolj le valamit, ami a Példabeszédek 3:5–6 jelentését fejezi ki! Például lerajzolhatsz egy ábrát vagy egy képet, amire ráírsz egy rövid, találó mondatot vagy kifejezést. Mutasd meg a rajzot a családodnak, és nézd meg, ki tudja-e találni a jelentését! Majd olvasd el a szentírást, és magyarázd el nekik a jelentését!
2. Kiról olvastál az Ószövetségben, aki a Példabeszédek 3:5–6-ot példázta? Magyarázd meg, miért!

C Mondj egy példát!

A „megdorgál” szó a Példabeszédek 3:11–12-ben azt jelenti, hogy valakit megfedd és helyreigazít. Vázolj egy olyan esetet vagy történetet, ami ennek a példabeszédnek az igazságát bizonyítja!

D Készíts táblázatot!

Készíts az alábbihoz hasonló táblázatot, és töltsd ki a Példabeszédek 6:16–19-ben található információkkal, illetve saját gondolataiddal és tapasztalataiddal azzal kapcsolatban, amit gyűlöl az Úr! (Hét dolgot sorol fel a Példabeszédek.)

Mit gyűlöl az Úr?	Szerinted miért gyűlöli az Úr ezeket a dolgokat?

E Adj tanácsot egy barátodnak!

Képzeld azt, hogy egy olyan embernek segítesz, aki azzal a kérdéssel küszködik, hogy miért éljen az erkölcsi tisztaság törvénye szerint! Mely verseket olvasnád el neki a Példabeszédek 6:23–33-ból? Minden egyes vers után mondd el, hogyan magyarázd meg, mit tanít az! (Megjegyzés: A 23. versben álló „szövétnék” szó fáklját illetve lámpást jelent.) Például ha a 32. verset választanád, felteheted a kérdést: „Szerinted mit nem ért az az ember, aki házasságtörést követ el?”

F Próbáld ki!

Próbáld meg két vagy több napig a Példabeszédek 15:1, 18; 16:32-ben lévő alapelvek szerint élni, majd jegyezd le tapasztalataidat a füzetedbe!

G Írd le a saját szavaiddal!

Írd le a Példabeszédek 27:12-t a saját szavaiddal! Hogyan vonatkozik a 12. vers ahhoz a tanácshoz, amit a prófétáktól kapunk *A fiatalság erősségéért* (36550 135) című füzetben?

H Írd le az ellenkezőjét!

Írd át a Példabeszédek 30:11–14-et úgy, hogy a versek a szentírásokban található gondolatok ellenkezőjét fejezzék ki! Tehát amikor a versek egy gonosz nemzedékről szólnak, írd át úgy, hogy az utolsó napi szentek igazlelkű nemzedékéről szólnanak! Mit tehetsz azért, hogy elősegítsd ennek az igazlelkű nemzedéknek a munkáját?

I Milyen egy derék asszony?

A Példabeszédek 31:10–31 jellemzést ad arról, milyen egy istenfélő asszony. Szerinted mi az az öt legfontosabb tulajdonság, ami ezekben a versekben említésre került? Mondd el, miért gondolod, hogy az általad kiválasztott tulajdonságok fontosak!

J Ha ilyen bölcs vagy ...

Feltételezhetően Salamon írta a példabeszédek java részét. Alapul véve azt, amit Salamon életéről tudsz, keress egy olyan példabeszédet, amiről úgy gondolod, hogy megmenthette volna őt az életében később bekövetkező problémáktól!

K Példabeszédek a gazdagságról

Olvasd el a következő példabeszédeket, majd foglald össze, mit mondanak a munkáról: 11:4, 28; 13:7–8; 15:16; 19:17; 21:6, 17; 22:1–2, 4, 7, 9, 16, 22–23; 28:6, 8, 11, 20, 22, 27; 30:7–9!

L Példabeszédek a munkáról

Olvasd el a következő példabeszédeket, majd foglald össze, mit mondanak a munkáról: 6:6–11; 10:4, 26; 12:24, 27; 13:4; 14:23; 19:15; 20:4, 13; 21:25–26; 24:30–34; 26:13–16; 28:19!

A prédikátor Salamon könyve

Élet anélkül, hogy ismernénk a tervet

Miben térne el a véleményed és a hozzáállásod az élettel kapcsolatban, ha abban hinnél, hogy csupán ebben az életben léteznénk – hogy nem leszünk felelősségre vonva a halál után?

A prédikátor Salamon könyve (továbbiakban a Prédikátor) szerzője úgy írta könyve legnagyobb részét, mintha abban hinne, hogy csak ez az élet létezik. Ebből a nézőpontból megközelítve bemutatta, milyen hasztalan lehet ez az élet az evangélium nélkül.

Az utolsó fejezetben az író beismerte, hogy valójában hisz a halál utáni életben, és mivel az élet örökké tart, ezért nem lehet marandó értelme és nem hozhat tartós boldogságot, ha nem szolgáljuk Istent, és nem készülünk az ítélet napjára – ahol mindent, ami „hiábavalóságnak” tűnt (átmenetinek és nem kielégítőnek), úgy látunk majd, amilyen a valóságban.

Prédikátor 1–2

„Minden hiábavalóság!”

A Prédikátor 1–2 arról szól, amit a prédikátor mondott arról, hogyan kereste a tartós örömet és boldogságot. Olvasás közben gondold végig, milyen érzéseid vannak azok iránt a dolgok iránt, amiket látott, tett és keresett!

A szentírások megértése

Prédikátor 1

hiábavalóság (2., 14. v.) – jelentéktelen, átmeneti, nem kielégítő dolog

a nap alatt (3., 9. v.) – a földön

Prédikátor 2

boritralra adom magamat (4. v.) – kipróbálom, hogy a bor vajon értelmet ad-e életemnek

előveszem ezt a bolondságot (4. v.) – ostoba dolgokat teszek

részem (11. v.) – bérem vagy fizetségem

hasznosb (14. v.) – hasznosabb

ugyanazon végők lesz mind-ezeknek (15. v.) – ugyanazok a dolgok történnek meg mindenkivel, tekintet nélkül arra, hogy bölcs vagy bolond emberről van szó
foglalatosság (24., 27. v.) – munka

A szentírások tanulmányozása

A Készíts listát!

Sorolj fel legalább öt dolgot a Prédikátor 1–2-ből, amiről az írója azt mondja, boldoggá kellett volna őt tennie, de nem tette! A listádon szereplő minden egyes dolog mellé írd oda a hozzátartozó versutalást! Az általad kiválasztott öt dolgot meg is jelölheted a szentírásaidban!

B Egyetértesz vagy nem?

Olvasd el Prédikátor 2:1-et! Írj a prédikátornak, és mondd el neki, miért értesz egyet vagy miért nem értesz egyet az itt található állítással!

Prédikátor 3

Amíg csak lehet, a lehető legjobban használd ki az életedet!

A Prédikátor 3 arról szól, hogy az életben milyen megpróbáltatások vannak. Mindenkivel történnek jó és rossz dolgok, legyen akár gonosz vagy igazlelkű, bölcs vagy bolond. A 3. fejezet azzal a tanulsággal végződik, hogy bár mindenkivel történnek

jó és rossz dolgok, de boldogabb az az ember, aki igaz életet él, és örömeiket keres – még akkor is, ha ezek az örömeik nem tartósak. Más szóval ha mindenkivel történnek jó és rossz dolgok, akkor akár élvezhetjük is a jót addig, amíg tart.

A Prédikátor 3:1–8 az egyik leggyakrabban idézett versek a Prédikátorban. Azonban ezek a versek félreérthetőek. Amikor a prédikátor azt mondja, hogy mindennek megvan a maga ideje, akkor egyszerűen csak azt akarta mondani, hogy vannak bizonyos dolgok, melyek mindannyiunkkal megtörténnek. Nem azt akarta ezzel sugallni, hogy mindannyiunk életében eljön az idő, amikor ölhetünk, gyűlölhethetünk vagy más rossz dolgot cselekedhetünk. Soha nem alkalmas arra az idő, hogy ellenszegüljünk a parancsolatoknak.

Prédikátor 4–5

Mi tesz téged boldoggá?

Van olyan életforma, ami boldoggá teszi az embereket akkor is, ha nem hisznek az isteni igazságokban, Isten parancsolataiban, az örök életben vagy nem fogadják el azokat? Bár a prédikátor oly sok „hiábavalóságot” látott a világban, azonban a Prédikátor 4–5-ben láthatjuk, hogy beismerte: vannak még olyan érdemes dolgok, amik nagyobb boldogsághoz vezetnek egy olyan világban, ami máskülönben nem sok értelmet adna számára (anélkül, hogy megértené Isten tervét).

A szentírások megértése

Prédikátor 4

intést (13. v.) – tanítást, helyreigazítást

Prédikátor 5

ne gyorsalkodjál a te száddal (2. v.) – ne beszélj durván

fogadás, fogadni (4–5. v.) – ígéret, ígéretet tenni

elfordítatását (8. v.) – szörnyű elferdítését és megváltoztatását

rész (18–19. v.) – jutalom, nyereség

A szentírások tanulmányozása

A Találj egy jó tanácsot!

A Prédikátor számos olyan tettet említett, amit érdemes megtenni akkor is, ha „minden hiábavalóság”. Írj két olyan dologról a Prédikátor 4–5 alapján, ami jó tanácsként szolgálhat valakinek, aki nem hisz Istenben! Magyarázd el a tanács lényegét úgy, mintha éppen egy olyan embernek adnád, aki nem hisz Istenben!

Prédikátor 6

Még mindig minden hiábavalóság

A Prédikátor 6 még több példát felhoz arra vonatkozóan, hogy a gazdagság, a tisztesség és a gyermekek nem hozhatnak tökéletes boldogságot. A fejezet azzal zárul, hogy ha a gazdagságon, a dicséreten és az utódokon kívül nincs más ezen a világon, akkor az élet értelmetlen.

Prédikátor 7–11

Megelégedettséget találni az életben

Miután a prédikátor azt mondta, hogy „minden hiábavalóság”, és igazából semmi sem nyújthat teljes örömet, a Prédikátor 7–11-ben elmondja, hogy szerinte mi nyújthat egy embernek átmeneti boldogságot. Még ha „minden hiábavalóság” is, azt prédikálta, hogy vannak olyan dolgok, amelyek nagyobb boldogságot hoznak, mint más dolgok.

A szentírások tanulmányozása

A Foglald össze a tanításokat!

Olvasd el a következő verseket a Prédikátor 7–11-ből, és foglald össze, mit mondott a prédikátor, mit kell tudnia vagy tennie valakinek ahhoz, hogy szert tegyen életében egy kis boldogságra és megelégedettségre: 7:1, 11–12, 17–22; 8:12–13; 9:6–12; 10:5, 9–11; 11:1, 8–12:2! (Megjegyzés: A „Seol” szó a halálra, a sírra utal.)

Prédikátor 12

A befejezés

Ha tudnád, hogy a mai naptól számítva egy héten belül meghalsz, mit tennél ezekben az utolsó napokban?

A Prédikátor 12 a prédikátor záróüzenetét tartalmazza. Arra emlékeztette a fiatalokat, hogy amíg lehet, éljenek igaz életet, mert

eljön majd az a nap, amikor meg fognak halni. A Prédikátor 12 utolsó két verse árulja el nekünk igazából először, hogy a prédikátor hitt az élet örökkévalóságában. Ezek a versek azt sugallják, hogy a prédikátor az előző tizenegy és fél fejezeten keresztül azt próbálta bizonyítani, hogy nem sok értelme van az életnek Isten nélkül, viszont még mindig van értelme annak, ha valaki igaz életet él. Az igaz élet még nagyobb értelmet kap, ha tudjuk, hogy az élet örökkévaló, és hogy egy nap Isten elé fogunk állni, és megítéltetünk. Ebből az okból kifolyólag a Prédikátor 12 utolsó két verse a könyv valódi üzenete.

A szentírások megértése

Prédikátor 12

megrognak (5. v.) –
megöregszenek

elmegy . . . örökös házába
(7. v.) – meghal

öszötkéhez (13. v.) – éles,
hegyes bothoz

Salamon énekek éneke

Joseph Smith próféta arra figyelmeztetett, hogy Salamon énekek éneke nem sugalmazott írás.

Ésaiás könyve

Más szentírásírók nagyobb figyelmet szenteltek Ésaiás könyvének (továbbiakban Ésaiás), és több dicséretben részesítették bármely más könyvnél. Nefi azért használta fel Ésaiás írásait, hogy „még jobban [rávezgye testvéreit], hogy higgyenek az Úrban, Megváltójukban” (1 Nefi 19:23), és azt mondta: „lelkem gyönyörködik az ő szavaiban” (2 Nefi 11:2). Továbbá Nefi azt is mondta, hogy Ésaiás szavai hatására a nép felemeli szívét, és ezáltal üzenete „minden ember öröme” szolgál (2 Nefi 11:8). Nefi fivére Jákob azt tanította, hogy azoknak, akik Izráel házából valók, magukra kell vonatkoztatni Ésaiás szavait (lásd 2 Nefi 6:5; 11:8). Maga az Üdvözítő illette a legnagyobb dicsérettel Ésaiás írásait.

„Ésaiás nagy dolgokat mondott”

Az Újszövetségben többször idézik Ésaiást, mint bármely más prófétát. A Mormon könyve írói Ésaiás könyvének mintegy 35%-át idézték vagy más szavakkal írták le. A Tanok és szövetségek körülbelül száz utalást tartalmaz Ésaiásra vonatkozóan tanításainak idézése, átfogalmazása és magyarázata formájában. Akkor, amikor Jézus Krisztus a feltámadása után ellátogatott a nefitákhoz, azt mondta az embereknek, hogy „szorgalmasan kutassátok ezeket [a dolgokat], mert Ésaiás nagy dolgokat mondott” (3 Nefi 23:1).

Fontos háttér-információk Ésaiásról

Ésaiás körülbelül Kr. e. 740–700 között élt és tanított. Ez idő alatt az asszírok elfoglalták Izráelt (az északi királyságot). Júdának (a déli királyságnak), ahol Ésaiás élt, adót kellett fizetnie Asszír

A szentírások tanulmányozása

A Készíts plakátot!

1. Készíts egy plakátot (ami legalább akkora legyen, mint egy A4-es lap) arról, amiről a Prédikátor azt mondja, hogy ez az ember fő feladata!
2. A Prédikátor 12:15–16 szerint miért kell tudnunk és ismernünk ezt a „fődolgot”?

felé, és ez a királyság is pusztulás elé nézett. Azonban megmenekültek, mert Júda királya, Ezékiás követte Ésaiás tanácsát. Ésaiás figyelmeztette Júdát, hogy továbbra is bűnbánatot kell tartaniuk, máskülönben ők is elpusztulnak – nem Asszírria által ugyan, de Babilónia által.

Ésaiás az ószövetségi próféták mindegyikénél többet beszélt Jézus Krisztus első és második eljövételéről. Tanítása egyedülálló és sugalmazott volt. Számos jövendölése nem csak az ő idejére szólt, hanem Jézus Krisztus idejére, a mostani időkre és a jövőre is. Van, hogy ugyanaz a vers vagy verscsoport több időszakra is vonatkoztatható.

Hogyan olvassuk Ésaiaát?

Ésaia Isten prófétája volt, tehetséges író, és Izráel törzseinek poétája. Ezért vannak olyan írásai, melyeket nehéz megérteni, ha lefordítjuk őket héberül más nyelvekre. Ne feledd, mit tanultál a héber költészetéről vagy versformáról a Zsoltárok bevezető részében (136. o.)! Az ott tanultak és a Szentlélek segíteni fog neked abban, hogy megértsd Ésaiaás könyvét. Ésaiaás rendkívül hatékonyan tanította üzenetét különböző képek és szimbólumok segítségével. Olvasni fogsz arról, hogy a hold elpirul, a föld olyan boldog, hogy a fák tapsolnak örömben, és egy könyv a porból szól. Ha sikerül a képek mögé nézni, és így próbálsz megérteni azokat az érzéseket és alapelveket, amikről Ésaiaás írt, akkor szavai sokkal nagyobb jelentéssel bírnak majd. Miközben hívod a Szentlélek segítségét, meg fogod látni, hogy Ésaiaás lesz az egyik legsugalmazottabb és legnagyobb hatással bíró könyv az összes szentírás között.

Ésaiaás áttekintése									
általános témakörök	ítéletek				történelmi rész	a Messiás ígérete			
utalás	1:1	13:1	24:1	28:1	36:1	40:1	49:1	58:1	66:24
Konkrét témakörök	Júda	A nemzetek	Az Úr napja	Ítélet és áldások	Jeruzsálem megmenekült a pusztulástól; Ezékiás élete meghosszabbodott	Izráel kiszabadulása	Izráel megszábadilója	Izráel dicsősége és jövője	

Ésaiaás 1

Ésaiaás bűnbánatra szólítja fel Izráelt

Nem tudjuk biztosan, hogy Ésaiaás olyan sorrendben írta-e a könyvében lévő fejezeteket, ahogy azok a Bibliában állnak. Azonban a fejezetek látszólag gondosan sorrendbe vannak állítva azért, hogy a lehető legjobban közvetítsék Ésaiaás teljes üzenetét. Ésaiaás 1 olyan, mintha Ésaiaás könyvének előszava lenne. A következőképp mutatja be és foglalja össze az egész könyvet: (1) elmondja, mit tett a nép, ami sértő az Úrra nézve (lásd 1–9. v.), (2) elmondja, miért hitték azt, hogy nem kell bűnbánatot tartaniuk (lásd 10–15. v.), (3) elmondja, mit ígért az Úr, ha bűnbánatot tartanak (lásd 16–19., 25–27. v.) és (4) elmondja, mi történik, ha nem tartanak bűnbánatot (lásd 20–24., 28–31. v.).

Olvasás közben ne feledd el Nefi és Jákób tanácsát: Mivel Izráel házából valók vagyunk, magunkra kell vonatkoztatni ezeket a szavakat (lásd 1 Nefi 19:23; 2 Nefi 6:5). Ésaiaás számos tanítása és jóvendölése ránk is vonatkozik, mert olyan, mintha ma mondaná ezeket a dolgokat.

A szentírások megértése

Ésaiaás 1

hamissággal megterhelte (4. v.) – a bűn nehéz terhet hordozó

kelevény (6. v.) – nagyobb, gennyes kelés

pusztaság (7. v.) – elpusztult

kunyhó a szőlőben, ... kaliba

az uborkaföldön (8. v.) – átmeneti menedék

• Ki kívánja azt tőletek, hogy **pitvarimat tapossátok?** (12. v.) – Ki kért arra benneteket, hogy a házámban legyetek?

• **kiterjesztitek kezeiteket** (15. v.) – imádkoztok **salak** (22., 25. v.) – a fémbe lévő szennyező anyag

A szentírások tanulmányozása

A Izráel olyan, mint ...

1. Olvasd el Ésaiaás 1:2–9-et, 21–22-t, 30–31-et, és sorold fel mindazokat a képeket, szimbólumokat, amiket Ésaiaás arra használt, hogy jellemzést adjon Júda népéről és bűneikről!
2. Júda mely bűnei a mai ember bűnei?

B Szentírás-memoriter – Ésaiaás 1:18

Bár az Úr szigorú volt, és keményen szólt az izraelitákhoz, ugyanakkor érezhetjük azt a szeretetet is, amivel felszólította a népet a bűnbánatra. Az Úr bűneinkre és problémáinkra adott válaszai nem mindig gyorsak és könnyűek, de tartós megoldást nyújtanak számunkra.

1. Foglald össze az Úr, Júda problémáira adott megoldását (lásd Ésaiaás 1:16–19)!
2. Olvasd el a Tanok és szövetségek 58:42–43-at, és mondd el, miként ígerte ugyanazt az Úr ezekben a versekben is, mint Ésaiaás 1:18-ban! Mit kell tennünk ahhoz, hogy ez az ígért beteljesedjék?

Ésaiaás 2

Jöjjetek az Úr hegyére!

Jézus Krisztus második eljövetele fogja megnyitni az ezeréves béke időszakát a földön, amit millenniumnak hívunk. Az Üdvözítő eljövetelekor elpusztulnak a gonoszok, de azok, akik készen állnak az ő fogadására, megmenekülnek, és vele együtt fognak örövendezni. Mit kell tennünk ahhoz, hogy felkészüljünk? Ésaiaás, egy nagyon jól ismert próféciaiban elmondta az ősi és az újkori Izráelnek, hogy mit kell tenniük ahhoz, hogy felkészüljenek az Úrral való találkozásra, és arra, hogy vele éljenek a millenniumban. Ez a prófécia „kettős”, ami azt jelenti, hogy nem csak egy időszakra és helyre vonatkozik. Ezért mint ilyen, a prófécia nem csak általános alapelveket tanít arról, hogy mit kell

tennie Izráelnek ahhoz, hogy felállítsa Krisztus királyságát, hanem azt is sugallja, hol lesz ennek a királyságnak a pontos helye az utolsó napokban az Úr második eljövetele és a millennium kezdete előtt.

A Mormon könyvben Nefi Ésaías 2–14. fejezetét idézi. Ha összehasonlítod Ésaías ezen fejezeteit 2 Nefi fejezeteivel, akkor talán jobban megértheted Ésaías üzenetét.

A szentírások megértése

Ésaías 2

szemfényvesztők (6. v.) – olyanok, akik jelekkel és jóslatokkal jövendölnek.

kevély (11–12. v.) – büszke

Ésaías 2:2–4 – Az Úr hegye

Az Úr hegye a templomra utal. Ésaías 2:2–4-ben Ésaías egy látomásról szól, és jövendölt valamiről, ami sokféleképp beteljesedett. Azt mondta, ha eljön az az idő, amikor az Úr népe mindenek elé helyezi az Urat és az ő házát, és amikor szüntelenül tőle kérnek tanácsot azáltal, hogy elmennek a házába, akkor Sion felépül közöttük, és elnyerik a békességet valamint az örök élet ígérését. Az újkori próféták ugyanezt a tant tanítják nekünk. Howard W. Hunter elnök ezt mondta: „Tegyük a templomot, a templomi szolgálattal, szövetségekkel és a templomi házassággal végső földi célunkká, valamint a legmagasabb halandó tapasztalattá!” (Conference Report, 1995. okt., 118. o.; vagy *Ensign*, 1994. nov., 88. o.)

Ennek a próféciónak egy másik beteljesülése kapcsolatban áll azzal, hogy az Úr házát a hegycsúcsokon állítják fel (lásd Ésaías 2:2). A jövendölésnek nemcsak az a szimbolikus jelentése van, hogy a templomot a legmagasabb helyre kell tennünk, hanem szó szerint be is teljesedik az utolsó időkben az egyházi központ helyét illetően is. Elder Bruce R. McConkie a következőket mondta Ésaías jövendölésével kapcsolatban: „Ez [a jövendölés] konkrétan vonatkozik a Salt Lake Templomra, és a többi templomra is, amit a Sziklás-hegység tetejére építettek, továbbá általános értelemben vonatkozik arra a templomra is, ami Új Jeruzsálemben, a Missouri állambeli Jackson megyében fog megépülni.” (*A New Witness for the Articles of Faith* [1985], 539. o.)

Elder B. H. Roberts a Sionból kiinduló törvény fontosságát tanította, amikor azt mondta, hogy „Számomra részben ez Sion törvénye – az ország polgárjogának alapvető tana – egy olyan törvény alapelve, ami Sionból indul ki – az a polgárjog, amit a

szabadság ezen áldott földjén állítanak fel és tartanak fenn, és végül ez lesz az, ami közvetlenül vagy közvetetten a világon lévő minden egyes országnak áldást fog hozni, és szabaddá teszi őket.” (Conference Report, 1908. ápr., 108. o.)

A szentírások tanulmányozása

A Rajzolj egy képet vagy vázlatot!

Rajzolj le az Ésaías 2:2–3-ban található gondolatokat!

B Mondj mai példát!

Ésaías 2:2–4 alapvető mondanivalója az, hogy Sion akkor épül fel, amikor Izráel minden egyéb dolog elé helyezi a templomot, annak szertartásait és törvényeit.

1. Olvasd el Ésaías 2:6–9-et, majd sorold fel, mit mondott az Úr, mi az, ami meggátolta abban az időben az embereket a templomi áldások elnyerésétől! Mondj egy mai példát is minden egyes felsorolt dolog után! (Feltétlenül hasonlítsd össze a 9. verset 2 Nefi 12:9-cel!)
2. Ésaías 2:10–22 szerint mi fog történni mindazokkal, akik túl büszkék lesznek ahhoz, hogy elfogadják Jézus Krisztust a második eljövételkor?

Ésaías 3

Jövendölések a büszkék ellen

Ésaías 3 továbbra is arról szól, milyen gonosz volt Izráel és Júda Ésaías idejében, és hogy mi történik majd velük gonoszságuk miatt. Ésaías az egyik legtalálóbb szimbólummal festette le mindent, amikor Izráel házát felfuvalkodott nőkhöz hasonlította, akik a kor legdivatosabb stílusában öltözködtek és viselkedtek. (A 24. versben lévő „kezele” szó fátyolt jelent.) Ezek a nők rendkívül el voltak foglalva azzal, hogy kívül csodálatosak legyenek, viszont nem törődtek a valódi belső lelkiséggel. Figyelmeztetés lehet számunkra ez a tanítás, ami elmondja, mi történik velünk, ha felfuvalkodottak és gonoszok vagyunk.

Ésaías 4

Az alázatosoknak szánt áldások

Ésaías 4 a 3. fejezet ellentétje: arról szól, mi lesz Izráel sorsa, ha alázatosan az Úrhoz fordul.

A szentírások megértése

Ésaiás 4

sátor (5. v.) – menedék
oltalom (5. v.) – a béke és
biztonság helye, ahol senkit
nem érhet veszély

rejtek (5. v.) – menedékhely

A szentírások tanulmányozása

A Magyarázd meg a jelképeket!

Fordíts különös figyelmet azokra a jelképekre, amiket Ésaiás ebben a rövid fejezetben használ! Szemben az Ésaiás 3-ban szereplő nőkkel, a 4. fejezetben alázatos nőkkel találkozhatunk.

1. Az 1–5. versek szerint milyen következményekkel járnak ezeknek a nőknek az alázatos cselekedetei?
2. Mit tehetünk, hogy olyanok legyünk, mint ezek a nők, hogy megszabaduljunk szégyenünktől, megtisztuljunk a szennytől, és egy csodálatos, dicsőséges nép váljék belőlünk, és hogy az Úr irányítása és védelme alatt álljunk (lásd 4–5. v.)? Mielőtt válaszolnál erre a kérdésre, keresd ki a következő szentírásokat: 2 Nefi 31:13, 17; 32:1–3; Alma 7:14–15; Mózes 6:52, 57!

Ésaiás 5

Izráel bűnei

Ésaiás 5 tovább folytatja a beszámolót Izráel bűneiről és azok következményeiről. Olvasás közben figyelj meg, miben hasonlítanak az Ésaiás korában élt emberek bűnei a korunkban élő emberek bűneihöz! Mit mondott az Úr, mi történik azokkal, akik nem hajlandók bűnbánatot tartani?

A szentírások megértése

Ésaiás 5

parlaggá (6. v.) –
megműveletlen földde
nem metszetik és nem
kapáltatik meg (6. v.) – nem
gondozzák
jogörzésre (7. v.) –
igazságosságra

jogorzás (7. v.) – vérontás
báth, efa (10. v.) –
mértékegységek
felmagasztaltatik (16. v.) –
felemeltetik

A szentírások tanulmányozása

Ésaiás 5 tanulmányozása közben végezd el az A vagy a B tevékenységet!

A Vonatkoztasd a példázatot napjainkra!

Az Ésaiás 5:1–7-ben olvasható példázat azokról szól, akiknek megadatott az evangélium. Mi a példázat üzenete korunk egyháztagjai számára? Segítséget nyújthatnak válaszd leírásához a következő szentírások: Tanok és szövetségek 1:27; 82:3; 105:6.

B „Jaj azoknak, a kik . . .”

Olvasd el Ésaiás 5:8–25-öt, majd sorold fel mindazokat az embereket, akikről azt mondja az Úr, hogy „jaj azoknak”, és jellemezd ezeket az embereket saját szavaiddal!

Ésaiás 6

Ésaiás látja az Urat

Ésaiás 6 arról szól, hogyan hívták el Ésaiást profétának, és mit mondott az Úr Ésaiás profétai küldetéséről. Az 1. és 5. versekben olvashatunk Ésaiás bizonyosságáról, miszerint látta az Urat.

Ésaiás 7–8

Bízz az Úrban!

Ésaiás 7–8 egy, a Júda királyságában történt konkrét történelmi eseményről számol be, de a profécia nemcsak arra az időre vonatkozott, hanem azt is előre megjövendölte, hogy több mint hétszáz év múlva Jézus Krisztus meg fog születni.

Ésaiás 7 arról szól, hogy Izráel (az északi királyság, amit Efraimnak is szoktak nevezni) királya, valamint Szíria királya egyesültek egy nagyobb katonai erő kialakítása céljából. Együtt abban reménykedtek, hogy leigázzák Júda királyságát (lásd 1–2., 5–6. v.). Cselekedeteik megijesztették Akházot, Júda királyát (lásd 2. v.). Az Úr azt mondta Ésaiásnak, hogy mondja el Akháznak: ne féljenek, mert az asszírok északról jönnek, és leigázzák Szíriát és Efraimot is. Ésaiás azt mondta, hogy ennek a jövendölésnek a beteljesülése bizonyosság volna Júda számára arról, hogy az Úr továbbra is megőrzi az ő népüket. Ezután Ésaiás egy jelet adott Akháznak bizonyosságul arról, hogy szavai igazak. Azt mondta, hogy egy szűz foganni fog méhében, fia születik, akit Immánuelnek fognak hívni, ami azt jelenti: „Velünk az Isten”. Immánuel neve azt szimbolizálta, hogy Isten Júda népével lesz. Ésaiás azt is megjövendölte, hogy mielőtt a gyermek

elég idős lesz ahhoz, hogy megkülönböztesse a jót a rossztól, az asszírok legyőzik Szíria és Efraim királyait egyaránt (lásd 14–16. v.).

Ennek az Ésaías 7:10–16-beli próféciónak sokkal mélyebb jelentése van. Az egyik oka annak, amiért Isten megőrizte Júda népét az az, hogy megígérte: Júda törzsén és Dávid király utódain keresztül küldi el Fiát a földre. Ez az Isten Fia lesz Immánuel. Ésaías elmondta Akháznak, hogy Isten megőrzi Júdát mostani, Szíriával és Efraimmal való konfliktusában csakúgy, mint azokban az években, melyek a Messiás születéséhez vezetnek.

Ésaías 8 az Ésaías 7-ben elkezdett történetet folytatja. Ésaías azt mondta Júda népének, ne féljenek Szíriától és Izrael királyságától (az északi királyságtól), mert Asszíria le fogja győzni őket. Azonban a legfrissebb aggály az volt, hogy Asszíria Júdát is meg fogja támadni. Júda népe azon tanakodott, hogy „konföderációba” lép más nemzetekkel az Asszíria elleni harcban (lásd 9–10. v.). Ésaías azt mondta a népnek, ha bíznak az Úrban, akkor ő vigyázni fog rájuk, és „szenthely léssen [nékik]” (13–14. v.). Továbbá arra figyelmeztette őket, hogy ne hallgassanak azokra, akik azt mondják, kinyilatkoztatást kaptak, de azt nem Istentől kapták (lásd 19–22. v.).

A szentírások tanulmányozása

A Prófécia Jézus Krisztusról

1. Olvasd el Máté könyvéből Jézus születésének történetét (lásd Máté 1:18–25)! Keresd meg és írd le, miként használta az újszövetségi író Ésaías 7:14-es versét!
2. Olvasd el Ésaías 8:13–14-et, majd mondd el, miként nevezhető Jézus sziklának, melyre biztos alapot építhetünk (lásd Hélamán 5:12), és egyben a „megütkezés kövének” valamint a „botránkozás sziklájának” is (14. v.)!

Ésaías 9

Jövendölés a Messiás eljövételéről

Ésaías 9 egy másik jól ismert jövendölést tartalmaz Jézus Krisztus eljövételéről. Az 1. vers Izraelnek (az északi királyságnak) északi részéről szól. Ezt a területet támadták meg először, amikor Asszíria és más nemzetek elkezdtek megindulni észak felől. Ésaías megjövendölte, hogy ezen a területen – ami Galílea néven ismeretes – nem lesznek mindig zavargások. Ésaías megígérte, hogy Isten világosságot és örömet fog nekik küldeni egy olyan gyermek születésével, aki összetöri „terhes igáj[ukat]” (Ésaías 9:4), és „csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének” fogják hívni (lásd 6. v.). Mindezek a nevek a Messiásra utalnak – a Királyok Királyára. Ez a prófécia a leginkább akkor teljessé vált, amikor Jézus földi küldetésének nagy részét ezen a galileai területen

töltötte (lásd Máté 4:12–16). A prófécia folyamatosan beteljesedik, ahogy Jézus Krisztus kormányzása és uralkodása szüntelenül terjeszkedik, amikor az emberek elfogadják őt királyuknak, és érdemesek lesznek az örök élet áldásainak elnyerésére (lásd Ésaías 9:7).

Ésaías 10

A pusztítók elpusztulnak

Ésaías 9-ben az Úr világossá tette, hogy megengedni Asszíriának, hogy legyőzze Izrael gyermekeit az északi királyságban. Úgy tűnik, Ésaías jövendölései azt is magába foglalják, hogy Asszíria Júda királyságának egy részét is el fogja pusztítani. Miért engedné meg az Úr, hogy az Asszíriához hasonló gonosz, hitetlen nemzetek leigázzák az ő szövetséges népét? Ésaías 10-ben választ kapunk erre a kérdésre. Az Úr azt mondta, mivel Izrael olyan nagyon gonosz és képmutató, ezért tovább már nem védelmezi meg őket. Ésaías 10 azonban tisztán leírja, hogy az asszírokat is meg fogja büntetni az Úr gonoszságuk miatt. Nem engedi meg nekik Isten, hogy teljesen elpusztítsák Júdát, mert Istennek még teljesítenie kell a „felkent” vagy Messiás eljövételére vonatkozó ígérteit (lásd Ésaías 10:27–34).

Ésaías 11

Jövőbeni események

Az egyik oka annak, amiért Ésaías számunkra fontos könyvnek számít az az, hogy sok minden, ami Ésaías idejében történt, korunkban is megtörténik. Mi is gonosz időszakban élünk, és az Úr megígérte, hogy a gonoszoknak vállalniuk kell tetteik következményeit éppúgy, ahogy az Ésaías idejében is volt. Még ha részleteiben különbözik is a mi korunk Ésaías korától, az alapelvek ugyanazok. Joseph Smith próféta ekképp tanított Ésaías 11 fontosságáról: „És mindezek mellé [Moróni] idézte még Ésaías tizenegyedik fejezetét is, mondván, hogy az közel van a beteljesedéshez.” (Joseph Smith története 1:40).

Azok, akik szeretik az Urat, és igazlelkűen próbálnak élni, elkeseredhetnek, amiért ilyen sok gonoszság közepette kell élniük. Amikor elkeseredünk, fontos, hogy Mennyei Atyánk tervének „szélesebb vásznára” tekintsünk, és felismerjük, hogy az igazlelkűség végül győzni fog, és az Úr lehetőséget adott arra, hogy minden készséges gyermekét megváltsa. Ésaías 11 erről a „szélesebb vásznonról” szól, és a remény üzenetét tartalmazza azzal kapcsolatban, hogy mit tesz az Úr azokért, akik törekednek az ő megismerésére és akaratának megtételére.

A szentírások megértése

Ésaiás 11

csecsszó (8. v.) – nagyon fiatal

vetnek zsákmányt (14. v.) – elpusztítanak egy helyet, és elviszik az itt talált kincseket

A szentírások tanulmányozása

Ésaiás 11 tanulmányozása közben végezd el az A vagy a B tevékenységet!

A Magyarázd meg Ésaiást más szentírás segítségével!

1. Miről szól Ésaiás 11:1–5 a Tanok és szövetségek 113:1–2 szerint?
2. Ki „Isai gyökere” Ésaiás 11:10-ben a Tanok és szövetségek 113:5–6 szerint?
3. Mikor fognak általánosan bekövetkezni az Ésaiás 11-ben leírt események a Joseph Smith története 1:40 szerint?

B Az utolsó napok és a millennium

Ésaiás 11:1–9 többnyire jövőbeni eseményekről szól. Ésaiás 11:10–16 arról szól, mit fog tenni az Úr, hogy bekövetkezzenek az 1–9. versben leírt események.

1. Az Ésaiás 11-ben található mely jövődöléseket láttad már bekövetkezni vagy melyeket látod most, hogy kezdenek bekövetkezni?
2. Írj egy olyan Ésaiás 11-beli tanításról, ami arra buzdít téged, hogy hitű maradj az Úrhoz!

Ésaiás 12

Dicsérd az Urat!

Ésaiás 12 egy rövid költemény, amiben Ésaiás az Urat dicséri azért, amit tesz, hogy megmentse népét. Úgy tűnik, Ésaiás 12 válaszként érkezett azokra a nagy igazságokra, melyekről Ésaiás 11-ben olvastunk a Messiás eljövételével, Izrael, utolsó napokban való összegyűjtésével és a millenniummal kapcsolatban. A 12. fejezetben lévő tanítások bármely olyan emberre is vonatkoznak, aki megismeri az Urat, csatlakozik az Úr egyházához, és elnyeri azt a békét, amit csak Jézus Krisztus nyújthat.

A szentírások tanulmányozása

A Jézus Krisztus nevei

Olvasd el Ésaiás első 12 fejezetéből a következő verseket, majd sorold fel mindazt a nevet, amit Ésaiás használ Jézus Krisztus

megnevezésére: Ésaiás 1:24; 2:3; 3:2; 5:16; 5:24; 7:14; 8:14; 9:6; 11:1; 12:2! Mondd el, szerinted miért lényeges éppen azt a bizonyos nevet használni az egyes versekben! Mit fejez ki a név az Úr jellemvonásáról és cselekedeteiről?

Ésaiás 13–14

Babilon és Lucifer

Ésaiás 13–14 Ésaiás 10-hez hasonlóan egy olyan ország elpusztulásáról tartalmaz jövődöléseket, ami leigázta az Úr szövetséges népét. Ésaiás 10-ben a jövődölés Asszíriáról szólt, arról az országról, ami körülbelül Kr. e. 725–721 között győzte le az északi királyságot. Ésaiás 13–14 Babilóniáról szól, ami körülbelül Kr. e. 600–588 között győzte le Júdát. Az ősi Babilónia a történelem egyik leggazdagabb és legvilágiasabb birodalma volt. Ezért az Úr Babilont választotta az olyan emberek szimbólumának, akik a világ dolgain csüngenek, továbbá Babilon lett Sion és a menny képének szembeállított szimbólum-párja. A 13. fejezetben található, Babilónia pusztulásáról való jövődölés azt jelképezi, hogy mi fog történni azokkal, akik Isten népe ellen harcolnak, és azokkal, akiknek a szíve a világ dolgain csüng Isten dolgai helyett.

Ésaiás 14 a babilóniai királyról szól, akit Ésaiás Luciferhez, vagyis Sátánhoz hasonlított. Ebből a fejezetből világosabbá válhat számunkra, hogyan vált Lucifer Sátánná, és hogy mi fog még történni vele és követőivel ezután.

A szentírások megértése

Ésaiás 14

kevélység (11. v.) – büszkeséged

lantjaid (11. v.) – pengetőhangszereid

A szentírások tanulmányozása

A Miért követnéd őt?

1. Ésaiás 14:12–14 arról szól, hogyan lett Luciferből Sátán. Mi az, amit rendkívül érdekesnek találsz abban, amit Ésaiás mondott?
2. Olvasd el Tanok és szövetségek 76:25–27-et és Mózes 4:1–4-et, majd írd le, mi egyebet tudtál meg Lucifer bukásáról!
3. Mi fog történni Luciferrel végezetül Ésaiás 14:4–11, 15–20 szerint?
4. Milyen egyéb információt tudsz meg a Tanok és szövetségek 76:30, 33, 36–38, 44–46-ból?
5. Az egyik oka annak, amiért megpróbálunk többet megtudni Jézus Krisztusról az az, hogy követhessük az ő példáját, és

hogy egyre inkább hasonlóná váljunk hozzá. A szentírások rövid említést tesznek arról, hogyan vált Sátán az ördögge. Ezáltal láthatjuk, mit kell tennünk azért, hogy ne őt kövessük. Az alapján, amit Ésaías 14-ben olvastál Lucifer bukásáról, írd le, miért érzel készletet arra, hogy teljesebb mértékben kövesd Jézus Krisztus példáját! A tanultak alapján írd arról is, hogyan tudsz még jobban ellenállni Sátánnak és az ő kísértéseinek!

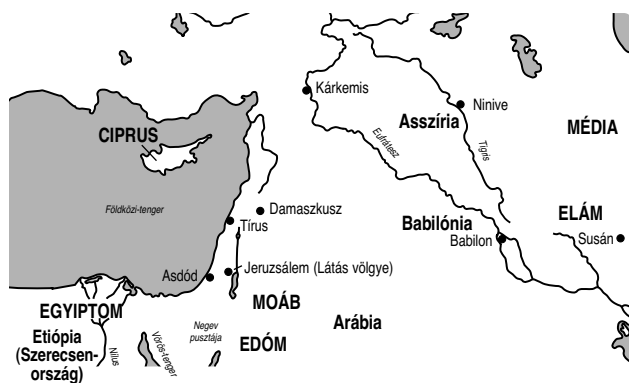
Ésaías 15–23

Jövendölések olyan nemzetek ellen, akik nem szolgálják az Urat

Ésaías 15–23 számos jövendölést tartalmaz az Izráelt körülvevő nemzetek pusztulásával kapcsolatban. Azáltal, hogy az Úr kinyilatkoztatta Izráelnek és Júdának azt, hogy a körülöttük lévő nemzetek el fognak pusztulni, jó okot adott nekik arra, hogy benne bízzanak, és ne a szomszédos országokkal kötött szövetségekben.

Ésaías 15–16 jövendöléseket tartalmaz Moábról. Az ország Moábról lett elnevezve, aki Lót legidősebb lányának volt a fia (lásd 1 Mózes 19:37), és aki abban az országban telepedett le a családjával. A moabiták gyakran harcoltak az izraelitákkal, de ebben az időben az izraeliták talán úgy gondolták, hogy a Moábbal kötött szövetség segítséget nyújthatna ellenségeik legyőzéséhez.

Ésaías 17 egy Damaszkuszra (Szíriára) és Efraimra (az északi királyságra) irányuló jövendölésről szól. Damaszkusz és Efraim szövetséget kötöttek egymással Júda leigázása céljából, de még mielőtt támadásba kezdtek volna, az asszírok megindultak észak felől, és elpusztították a két lehetséges hódítót. Ésaías 17 feljegyezi ennek a két nemzetnek a pusztulásáról szóló jövendölést, valamint azt, hogy mindez milyen hatással volt a két nemzetre.

Ésaías 18 egy olyan országhoz szól, „a mely a Szerecsenország folyóin túl van” (1. v.). Sokan Szerecsenországnak fordították Etiópiát. A 18. fejezet nagyobb segítséget nyújt, mint ezen rész számos fejezete. Nem egyeznek a vélemények arról, hogy a 18. fejezet pontosan mire is utal vagy mit jelent.

Ésaías 18-ban Ésaías azt jövendölte, hogy bár ennek a nemzetnek a népe „rettenetes, ... hatalmas és hódító”, Sion hegyére gyűjtik össze őket, ahol úgy tűnik, jó fogadtatásban részesülnek majd. A fejezet utolsó verse különösen érdekes, mert arról szól, hogy az Úr egy „ajándékot” kap ettől a néptől, „a mely rettenetes, mióta van és ezután is”. A föld népeinek összegyűjtése és felkészítése az Úrral való találkozásra az egyház egyik nagy célja az utolsó napokban.

Ésaías 19–20 jövendöléseket tartalmaz Egyiptomról, ami Ésaías idejében a világ egyik leghatalmasabb nemzete volt. Ésaías megjövendölte, milyen problémákkal kell szembenéznie Egyiptomnak, és azt, hogy Egyiptom nem lesz képes megoldani gondjait saját ereje által és a hamis istenek segítségével. Ésaías 19 tartalmazza azt a figyelemre méltó jövendölést is, miszerint valamikor a jövőben Egyiptom és Izrael ugyanazt az Istent fogja imádni, és Egyiptomot megtisztítja az Úr. Ezen felül a jövendölés azt is sugallja, hogy AsszírIA Izráellel és Egyiptommal együtt imádni fogja az Urat.

Ésaías 20 kifejezetten arról az időről szól, amikor AsszírIA elfoglalja Egyiptomot – ismét egy okot adva ezzel Júda népének arra, hogy miért ne lépjen szövetségre egy másik országgal AsszírIA ellen.

Ésaías 21 három nemzet végzetes elpusztulásáról szól: Babilóniáról (1–10. v.), Edómról (11–12. v.) és Arábiáról (13–17. v.).

A 10. versben – úgy tűnik – az Úr kifejezetten Izrael házának tagjaihoz szól, akik babiloni fogságba esnek közel kétezer évvel Ésaías kora után, és akiknek szükségük volt erre a biztatásra, amit ez a Babilon pusztulásáról szóló jövendölés nyújtott.

Ésaías 22 Jeruzsálem bukására utal, és arról az időről szól, amikor ez a „gyászüzenet” eltöröltetik, és Jeruzsálem örökre békében nyugszik majd. Ebben a jövendölésben Ésaías nemcsak azt magyarázta el, mi fog történni Jeruzsálem pusztulásának részeként, hanem azt is, hogy miért pusztul el a város. Megjegyezte, hogy a nép nagyon büszke azokra a csatornákra és elvezető vezetésekre, amiket építettek, hogy megoldják vízproblémájukat, viszont nem imádták a víz Alkotóját, és azt sem ismerték fel, hogy minden áldás tőle származik (lásd 11. v.). Azt is a szemükre vetette, hogy ünnepeket rendeztek, amikor meghallották, hogy a körülöttük élő nemzetek el fognak pusztulni, ahelyett, hogy alázatosságot mutattak volna, és bűnbánatot tartottak volna (lásd 12–14. v.).

Ésaías 22 egy rövid történelmi eseményt is tartalmaz, mely szimbolikus jelentőséggel bír. A történet Sébnáról szól, Jeruzsálem kincstárnokáról, aki a Jeruzsálemben akkor élő emberek hozzáállását szimbolizálja. Ésaías azzal vádolta Sébnát, hogy Jeruzsálem gazdagságával büszkélkedik. Ezután Ésaías azt mondta, hogy az asszírok nemcsak hogy számos kincset rabolnak el majd Jeruzsálemből, de még a legdrágább jeruzsálemi kincsek is a „legolcsóbb” kincsek lesznek AsszírIA királyának házában (lásd 18. v.). Továbbá azt mondta Ésaías, hogy egy Eliákimnak nevezett férfi – akinek a neve héberül azt jelenti, „Isten felemel téged” – váltja fel Sébna helyét. Fontos jelentőséggel bír ez a név és a történet. Csak az mentheti meg Jeruzsálemet az elpusztulástól, ha a kincsek szeretetét felváltja az Isten

íránt érzett szeretet. Amikor pedig Jeruzsálem Istenhez fordul, akkor ismét szent városként fog felemelkedni. Eliákim nevének még ennél is nagyobb szimbolikus jelentősége volt, mivel a kiengesztelésre mutatott. Jézus Krisztus engesztelése révén Isten minden embert felemel, és lehetőséget biztosít, hogy átvészeljünk minden evilági pusztulást, csalódottságot és a halált. A 22. fejezet utolsó versében Ésaías tanúságot tett ennek a megváltásnak a hatalmas erejéről, „erős [vagy biztos] helyre” vert szeghez hasonlítva azt, amit így már nem lehet eltávolítani. Ez a kép a Jézus Krisztus által felajánlott örök megváltást szimbolizálta, és azt, ahogyan meghalt, tökéletesen biztosítva ezzel az egész emberiség megváltását.

Ésaías 23 – ami Fönícia városáról, Tírusról tartalmaz egy jövendölést – az utolsó azok között a fejezetek között, melyek az Izráelt és Júdát körülvevő nemzetek leigázásáról szólnak. Az Ésaías 17-nél lévő térképen keresd meg Tírust! Tírus egy olyan város volt, ami a világi kincsek eladásával és vásárlásával foglalkozott. A világ dolgai mindig fontosabbak voltak Tírus lakosai számára, mint bármi más, beleértve Istent is. Ésaías paráznának nevezte Tírust. Azért nevezte ennek, mert a nép pénzért eladta magát és Istennel való szent kapcsolatát – hasonlóan a paráznához, aki áruba bocsátja szent erényét.

Ésaías 24

Egy gonosz világ megsemmisülése

Az előző jó pár fejezet a különböző nemzetek pusztulásáról szólt (lásd Ésaías 13–23). Ésaías 24 általánosságban beszél az egész földön bekövetkező pusztulásról. Ésaías 24 különösképp az izraelitákra vonatkozik, és arra, mi fog történni velük gonoszságuk miatt. Ugyanakkor a második eljövétel előtti utolsó napokra is vonatkozik.

Bár Ésaías 24 nagyon lehangolónak tűnik, mert annyit beszél a pusztulásról, de tartalmaz egy kis reményteljes üzenetet is, ami a megmenekült igazlelkűekről szól. Ez a reményteljes üzenet még erősebbé válik a következő néhány fejezetben.

A szentírások megértése

Ésaías 24

elhervad (4., 7. v.) – veszít erejéből

nagyjai (4. v.) – a gőgösek

rendelést (5. v.) – szent ceremóniákat

örök szövetséget (5. v.) – az evangélium törvényeit és ígéreteit

zajgása (8. v.) – hangos örvendezése

verem (17–18. v.) – csapda

A szentírások tanulmányozása

A Tanulj az ehhez kapcsolódó szentírásokból!

1. Olvasd el a Tanok és szövetségek 5:19; 84:96–98-at, majd írd le, hogyan és miért fog úgy cselekedni az Úr, ahogy azt megmondta Ésaías 24:1-ben!
2. Olvasd el a Tanok és szövetségek 1:17, 35–36; 45:31–35; 97:22–28-at, majd mondd el, hogyan menekülhet meg valaki az Ésaías 24:1–12, 19–23-ban megjövendölt pusztulások elől!
3. Ésaías 24:5 alapján írd le, mit mondott az Úr, miben vétkeztek a föld lakói! Hasonlítsd össze azt, amit Ésaíasban mondott, azzal, amit a Tanok és szövetségek 1:15–16-ban találsz, majd mondd el, szerinted mit jelent Ésaías 24:5!

B Az üdvözülés tervének része

1. Ésaías 24:21–22 szerint mi fog történni azokkal, akik akkor pusztulnak el, amikor az ebben a fejezetben történt események valóra válnak?
2. A Tanok és szövetségek 138:29–35 szerint hogyan „látogatta[nak] meg” ezek az emberek?

Ésaías 25

Ésaías dicséri az Urat

Ésaías 25 feljegyezi, milyen hálás azért, amit az Úr tett és tenni fog, beleértve azt is, hogy végül elpusztulnak a gőgösök és a gonoszok, és elnyerik jutalmukat az alázatosak, a hithűek és az engedelmesek. Azt mondta, hogy azok, akik az Urat hithűen várják (vagyis hűségesek maradnak az Úrhoz, miközben várják, hogy minden szava beteljesedjen – még akkor is, ha ez éppen nem a legkedvezőbbnek tűnik), megkapják jutalmukat a megfelelő időben, és ez a jutalom dicsőséges lesz.

Ésaías 26

Ésaías hálaéneke

Mit énekelnél el, ha Isten iránti háládat akarnád kifejezni? Ésaías 26 egy hálaének, amiben a nép köszönetet mond az Úrnak mindazért, amit érte tesz. Jézus Krisztus feltámadása, amiről a 19. vers említést tesz, egyik fő oka lehet hálánk kifejezésének.

Ésaiás 27

Az Úr és az ő szőlőskertje

Ésaiás 27-ben egy összehasonlítást találunk aközött, ahogyan az Úr működik a nép között, és ahogyan valaki egy szőlőskertet gondoz (lásd Ésaiás 5:1–7; Jákób 5). Ebben az összehasonlításban az Úr elmagyarázta, hogy a gonoszok olyanok, mint a száraz gallyak, amiket levágnak és tűzbe dobznak, ellentétben az igazlelkűekkel, akik olyanok, mint az erős szőlőtő, ami egyre mélyebbre gyökerezik le, virágba borul és „[betölti] a földnek színet gyümölcsöccsel” (Ésaiás 27:6).

Ésaiás 28

Tanács a gőgös nép számára

Ésaiás 28 szerint a gőg az izraeliták legfőbb bűne. A nép büszkesége elszakította őket azoktól az áldásoktól, amiket az Úr nekik szánt. A 23–29. versekben Ésaiás összehasonlította egy földműves tudását arról, hogyan kell ültetni és aratni azzal a még nagyobb tudással, amivel Isten rendelkezik, vagyis hogy miként kell megfelelően működni gyermekei között.

Ésaiás 29

„Csodásan cselekszem ismét e néppel, nagyon csodálatosan”

Néha azok az emberek, akik ismerik a Bibliát, és nem tagjai az egyháznak, felteszik a kérdést: „Ha a Mormon könyve ilyen fontos része Isten munkájának, akkor a Biblia miért nem tesz említést róla?” Nagyon sok válasz adható erre a kérdésre. Az egyik az, hogy „De tesz említést róla!” Ésaiás 29 az egyik hely a Bibliában, ahol utalást találunk a Mormon könyvére, bár nem nevezi ezt meg. A fejezet olvasása közben keress olyan jövendöléseket, melyek a Mormon könyve előkerüléséről szólnak és arról, hogy milyen hatással lesz a világra ez a könyv!

A szentírások megértése

Ésaiás 29

Áriel (1., 7. v.) – Jeruzsálem
körülvesszlek táborral (3. v.) – hadsereget állítok fel ellened

bezárlok tornyokkal (3. v.) – megtámadlak

erőszakosok (5. v.) – azok, akik hatalmasak, befolyásosak és gonoszok

polyva (5. v.) – más szóval pelyva; a gabonaszemet borító, csépléskor leváló hártvány levelek tömege

parancsolat (13. v.) – szabály

eltűnik (14. v.) – elpusztul

tanácsukat (15. v.) – terveiket, határozataikat

Ésaiás 29:11–12, 18–24 – Mi az az „írás”, amire ez a fejezet utal?

Azok, akik ismerik a visszaállított evangéliumot, valószínűleg érteni fogják, hogy ezek a versek a Mormon könyvére utalnak, és az evangélium utolsó napokban való visszaállításában játszott szerepére. Elder Bruce R. McConkie azt mondta:

„Kevés olyan ember van a földön, az egyházon belül és kívül, aki rálát arra, hogy miről is szól a Mormon könyve. Kevesen vannak az emberek között, akik tudják, milyen szerepet játszott és játszik majd az út előkészítésében Annak eljövételéhez, akinek új tanúja. (. . .)

A Mormon könyve oly nagy mértékben fogja megérinteni az embereket, hogy hatással lesz az egész földkerekségre és annak lakóira, és ez a könyv vezeti majd őket. (. . .)

Nincs ennél nagyobb kérdése korunk emberiségének, minthogy: „A Mormon könyve Isten szándéka, akarata és hangja minden ember számára?” (*The Millennial Messiah* [1982], 159., 170., 179. o.)

A szentírások tanulmányozása

A Betöltött jövendölés

1. Ésaiás 29:1–6 olyan emberekről ír, akik „a földből szól[na]k”, miután Jeruzsálem elpusztult. Ésaiás azt mondta, az Úr meglátogatja ezeket az embereket „mennydörgéssel, földindulással, nagy zúgással, forgószéllel, viharral és emésztő tűzi lánggal” (Ésaiás 29:6). Olvasd el a következő szentírásokat, majd írd le, hogyan tölti be a Mormon könyve az Ésaiás 29:1–6-ban leírt jövendölést: 2 Nefi 26:15–17; 33:13; 3 Nefi 8:2–19; Mormon 8:23, 26, 34–35!

2. Olvasd el a Joseph Smith története 1:61–65-öt, majd mondd el, hogy a feljegyzett esemény miként töltötte be az Ésaiás 29:11–12-ben leírt jövendölést! Elolvashatod 2 Nefi 26:9–22-t, és megnézheted, hogy ezek a versek miként mondanak többet erről a jövendölésről.

B Szentírás-memoriter – Ésaiás 29:13–14

A „hitehagyás” azt jelenti, hogy valaki elpártol hitétől. Amikor „apostáziáról” beszélünk, akkor ezalatt azt az időszakot értjük, amikor az evangélium teljessége és az evangéliumi szertartások elvégzéséhez szükséges papsági felhatalmazás elvétellett a földön élő emberektől. A „visszaállítás” arra utal, hogy az evangélium teljessége és a papsági felhatalmazás visszakerült a földre.

1. Olvasd el Ésaías 29-ben a következő verseket, és találd ki, hogy az aposztáziáról vagy a visszaállításról szólnak-e, majd mondd el, mit tanítanak ezek a versek az aposztáziáról vagy a visszaállításról: 9–10., 13–14., 15., 18–21., 24. v.!
2. Hasonlítsd össze Ésaías 29:13–14-et Joseph Smith története 1:18–19-cel! Szerinted mi az a csodálatos cselekedet, amiről Ésaías beszél? (Lásd még Joseph Smith története 1:33–34.)
3. Ésaías 29:11–12, 18–24 egy olyan írásról (vagy könyvről) szól, ami fontos szerepet játszik abban, amit Isten megígért: „Csodásan cselekszem ismét e néppel, nagyon csodálatosan.” Sorold fel azokat az igazságokat, amiket a versek szerint ez a könyv ki fog nyilatkoztatni, majd mondd el, szerinted milyen könyvre utal!

Ésaías 30–32

BÍZZ AZ ÚRBAN!

Ésaías 30–32 akkor íródott, amikor Asszíria támadással fenyegette meg Izráelt, miután legyőzte a szomszédos országokat. Sok megfélemlített izraelita abban reménykedett, hogy Egyiptom segítségével megvédhetik magukat Asszíria ellen. Viszont Mózes idejében az Úr segített Izráel gyermekeinek megmenekülni a gonosz egyiptomiak elől. Megharcolta csatáikat, és segített elnyerni a nekik ígért földet. Istenbe vetett kicsiny hitükről tettek tanúságot az izraeliták, amikor Egyiptommal akartak szövetségre lépni ahelyett, hogy az Úrra támaszkodtak volna, aki előzőleg kiszabadította őket. A 30–32. fejezetben Ésaías tanácsa az, hogy az Úrban bízzanak, aki kiszabadítja őket, és ne Egyiptomban. Ésaías azokról az áldásokról is beszélt Izráel gyermekeinek, amiket akkor nyernek el, ha az Úrba helyezik bizodalmaikat. Figyelmeztette őket, hogy milyen következményekkel jár az, ha nem bíznak benne.

Hogyan döntöd el, hogy bízz-e valakiben vagy sem? Megtörtént már veled, hogy bízta valakiben, aki ezt azután kihasználta? Kiben kell bízunk? Jobban félünk attól, amit mások tehetnek velünk, mint amennyire abban bízunk, hogy az Úr meg fog áldani minket, amiért hűek maradtunk hozzá? Saját erőnkre támaszkodunk, amikor megpróbáljuk megoldani problémáinkat ahelyett, hogy Urat is bevonnánk? Ezek talán buta kérdéseknek tűnhetnek, de mivel sokan azt gondolják, hogy a parancsolatokat „túl nehéz” betartani, vagy mert amikor betartják a parancsolatokat, nem érznek azonnali jutalmat ezért, így saját vagy mások erejében és ítélőképességében bíznak, és nem törődnek a parancsolatokkal.

A szentírások megértése

Ésaías 30:15–21

keserűségben és nyomorban (20. v.) – megpróbáltatásokban

A szentírások tanulmányozása

A Saját szavaiddal

Ésaías 30:15–21-ben az Úr elmagyarázza az izraelitáknak, miért kell benne bízniuk ahelyett, hogy saját illetve mások erejében vagy olyan tárgyakban bíznának, melyek a csatában való segítséget szolgálják. Miután elolvastad ezeket a verseket, válaszolj saját szavaiddal a következő kérdésekre:

1. Mit mondott az Úr, mi lesz, ha az izraeliták a saját erejükre támaszkodnak? (16–17. v.)
2. Miben kell bízniuk az izraelitáknak? (15. v.)
3. A 18–21. versek alapján mondd el, mit kért az Úr a néptől, és cserében mit ígért, mit tesz meg értük?
4. Szerinted ma milyen helyzetben lenne hasznos ez a tanács?

Ésaías 33–34

Jézus Krisztus második eljövetele

Mit érzel, amikor Jézus Krisztus második eljövetelére gondolsz? Várod ezt az eseményt vagy félsz tőle? Ésaías 33-ban Ésaías azt mondja, hogy vannak, akiknek gonoszságuk miatt és azért, mert nem készültek fel az Úrral való találkozásra, félniük kell a második eljöveteltől. Ésaías azokról is szólt, akik az Úrral lanknak majd, és leírta, milyen emberek lesznek ezek. Azok, akik az Úrral akarnak élni, igyekezni fognak, hogy kiaknázzák ezeket a tulajdonságokat, és hogy fejlesszék azokat.

Eddig a pontig úgy tűnik, Ésaías 34 szól a legkeményebb hangon azok közül a fejezetek közül, melyek a pusztulásról szólnak. A 34. fejezet leírja, milyen ítélet vár a gonoszokra, ami bizonyosan be fog következni Ésaías idejében és közvetlenül a második eljövetel előtt is. Azonban ne feledjük, hogy ez a szörnyű ítélet csak azokat érinti, akiket figyelmeztettek, és ennek ellenére mégis a gonoszúságot választották! Az Úr egyik gyermekének sem kívánja azt, hogy megtapasztalja az effajta ítéletet (lásd 2 Nefi 26:23–28), de mindenkinek vállalnia kell a következményeit annak, ha megszeg egy igazságos törvényt (lásd T&Sz 63:33–34).

A szentírások tanulmányozása

A Készíts listát!

1. Olvasd el Ésaías 33:14–17-et, és készíts listát arról, milyen emberekről mondta Ésaías azt, hogy túl fogják élni a pusztulást, ami Krisztus második eljövetelkor fog bekövetkezni!
2. Mondd el, hogy mit jelentenek a listádon szereplő dolgok!
3. A 17. vers alapján mondd el, mi fog történni ezekkel az emberekkel!

Ésaiás 35

A remény üzenete

Az előző fejezetekben sokszor olvashattunk a pusztulás lehangoló üzeneteiről. De Ésaiás írásainak ezt a részét egy reményteljes fejezettel zárta, mely az Úrhoz hithű emberek által elnyerhető áldásokra vonatkozik. Amikor elgondolkodunk azokon az áldásokon, amiket az Úr az igazlelkűeknek ad, akkor erőt nyerhetünk, ami a bűnbánat ösvényére való lépéshez és a jövőbeni kísértések legyőzéséhez szükséges.

Ésaiás 36–39

Ezékiás király története

Ésaiás 36–39 nagy része szinte teljesen megegyezik a 2 Királyok 18–20-ban leírtakkal. Az egyetlen lényeges különbség egy Ezékiástól származó „zsolttár”, ami Ésaiás 38-ban található. Ha fel szeretnéd eleveníteni, hogy mi történt a 36–39. fejezetben, elolvashatod a fejezeteket Ésaiásban, és megnézheted a 2 Királyok 18–20-nál lévő segítséget a tankönyv 120–121. oldalán.

Ésaiás 40

Az Úr ereje és nagysága

Ésaiás, miután feljegyezte a 36–39. fejezetben olvasható történelmi eseményeket, a 40. fejezetben ismét visszatért a prófétai és költőibb írásmódhoz. A 40. fejezet számos versét csodálatos zenei művekben hallhatjuk, mert ez a fejezet nagy mértékben ábrázolja az Úr erejét, és azt, hogy hogyan váltja meg népét. Miután Ésaiás és más próféták sokat jövendöltek a pusztulásról, Ésaiás 40 egy nagyszerű, reményteljes üzenetet tartalmaz azok számára, akik bízni fognak az Úrban. A 40. fejezet jövendölései a Messiás első és második eljövételéről szólnak. Ha a 40. fejezet tanításait magunkra vonatkoztatjuk, akkor ezek csodálatos és erőteljes bizonyosságot adnak nekünk az Úrról és az ő hatalmáról a saját életünkben.

A szentírások megértése

Ésaiás 40

egyengessetek (3. v.) – a szó szimbolikus jelentése: előkészíteni az utat (Az ösvény vagy utak egyengetését általában egy fontos személy, mint például a király fogadásának előkészítésére végezték.)

körtefontra (12. v.) – egyfajta mérlegre
ily áldozatra (20. v.) – egy hamis istennek való áldozatra utal
fundamentomait (21. v.) – kezdetét
nem lankad el (28. v.) – nem gyengül el

A szentírások tanulmányozása

Ésaiás 40 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő három tevékenység (A–C) közül!

A Fordulj segítségért az Újszövetséghez!

Olvasd el Lukács 3:4–6-ot!

1. Kiről szólnak ezek a versek?
2. Hasonlítsd össze ezeket a verseket Ésaiás 40:3–5-tel! Oda is írhatod melléjük a margóra utalásként a Lukács 3:4–6-ot.

B Vonatkoztasd magadra és másokra!

1. Hogyan tudnád magadra vonatkoztatni az Ésaiás 40:3-ban található üzenetet?
2. Mondd el, hogy szerinted hogyan fogja az Úr szó szerint valóra váltani az Ésaiás 40:4-ben leírtakat! Elolvashatod az 5. verset is, és elgondolkozhatasz azon, hogyan láthatja az Úr dicsőségét „minden test”.
3. Mondd el, hogy szerinted a 4. vers hogyan töltött be, vagy hogyan fog betölteni egy lelki és még személyesebb vonatkozásban!
4. Hogyan alkalmazhatók ezek a versek egy olyan emberre, aki azon aggódik, megéri-e igazlelkűnek lenni, vajon ő személyesen visszatérhet-e Istenhez, hogy vele éljen, és mi fog történni vele a jövőben?

C Válaszolj szentírásbéli kérdésekre!

Ésaiás 40:12–31 számos olyan kérdést tartalmaz, amire sem az Úr, sem Ésaiás nem válaszolt, mert elvileg egyértelmű. Olvass el a következő verseket, és magadban válaszolj a kérdésekre: 12, 13, 14, 18, 21, 25, 27, 28! Írd le, hogy szerinted milyen üzenetet tartalmaznak ezek a versek!

Ésaiás 41–47

Izrael Megváltója

Izrael népének talán legsúlyosabb és legegységelműbb bűne Ésaiás korában a bálványimádás volt. Ésaiás 41–47 arról szól,

mit mondott az Úr az ő népének arról, hogy miért bízzanak benne és miért őt imádják, nem pedig a bálványokat. Tanúságot tett nekik arról, hogy mindamellett, hogy számos más neve van, ő a nép Megváltója (vagyis az, aki az engesztelő áldozat révén megszabadítja őket a lelki kötelekből; lásd Ésaías 41:14; 43:1, 14; 44:6, 24; 47:4), Üdvözítője, ami a Bibliában sokszor mint Megtartó vagy Szabadító szerepel (lásd Ésaías 43:3, 11; 45:15, 21) és Teremtője vagy Alkotója (lásd Ésaías 42:5; 43:1, 7, 15, 21; 44:24; 45:9, 11, 18). Szövetséges gyermekeinek világossá tette, hogy „én vagyok az Úr, a te Istened, ... a te megtartód [vagy Üdvözítőd]. (...)

a ti megváltótok (...)

szent Istenetek, ... királyotok” (Ésaías 43:3, 14–15).

Bár ezek a fejezetek arra szólítják fel Izráel gyermekeit, hogy tartanak bűnbánatot, és térjenek vissza az Úrhoz, azonban telve vannak azzal a megígért reménnyel, hogy az Úr befogadja őket, ha őt választják, és hogy az Úrnak hatalma van megszabadítani és megváltani őket minden bűnűktől és megpróbáltatásuktól.

Bár természetesen az ezekben a fejezetekben található üzenetek korunkra is vonatkoztathatók, de különösen azoknak a zsidóknak jelentett sokat, akik fogságban voltak Babilóniában körülbelül 150 évvel Ésaías halála után. Azért estek fogságba, mert ők, mint egy nép, nem voltak hajlandók megbánni a bálványimádást és felhagyni azzal. Szükségük volt az Úr által nyújtott megváltás erejére, és főként abból az ígéretből merítettek bátorságot, miszerint Perzsia királya, Círus lesz a megszabadítójuk (lásd Ésaías 45) valamint abból a jövődőlésből, hogy Babilónia el fog pusztulni (lásd Ésaías 47).

A szentírások megértése

Ésaías 42:1–7

törvényt tanít (4. v.) – igazságot hoz

Ésaías 47:5–10

Káldeusok leánya (5. v.) –
Babilónia népe

országok úrnőjének (5. v.) –
a leghatalmasabb királyságnak

igát vetettél (6. v.) – terhet
raktál

nem emlékeztél meg annak
végéről (7. v.) – nem gondoltál
a jövőre

Ésaías 45:1 – Ki volt Círus?

Amint azt korábban olvashattad az Ószövetségben, a babilóniaiak Kr. e. 600–586 között foglalták el Júdát. Kr. e. körülbelül 540-ben a méd-perzsa birodalom, Círus király vezetésével leigázta a babilóniaiakat. Nem sokkal ezután Círus hozott egy rendeletet, amiben megengedte a zsidóknak, hogy visszatérjenek Jeruzsálembe, és újraépítsék templomukat.

A szentírások tanulmányozása

Ésaías 41–47 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Ki ő?

1. Olvasd el Ésaías 42:1–7-et és Máté 12:14–21-et, majd mondd el, ki az a szolga, akiről Ésaías írt!
2. Ésaías 42:1–7 alapján mondj két olyan tulajdonságot a szolgáról, ami különös hatást gyakorolt rád! Indokold válaszod!

B Írj rövid levelet egy barátodnak!

Írj egy rövid levelet, amiben reményt öntesz egy elkeseredett emberbe! Használj fel ehhez legalább két olyan igazságot, amit Ésaías 43:1–7-ben találsz!

C Keresd meg a problémát!

Ésaías 47:5–10 egy olyan királynőhöz hasonlítja Babilóniát, aki elvesztette dicsőségét. Ez a rész megmagyarázza bukása okát is.

1. Keresd legalább két olyan szót vagy kifejezést, ami arról szól, miért bukott el ez az „úrnő”. Mondd el saját szavaiddal, mit jelentenek ezek a szavak!
2. Írj egy olyan mai példát arra, amikor valaki ugyanazokat a hibákat követhetné el, mint az „úrnő”, majd mondd el, szerinted mindez milyen következményekkel járhat!

Megjegyzés: A Mormon könyve írói ezt és a soron következő fejezeteket sokszor idézték írásaikban. Összevetheted a Mormon könyvében és az Ésaíasban leírtakat, és közben lejegyezheted a változtatásokat, és azt, hogy ezek a változtatások miként bővítik a jelentést.

Ésaíasban lévő fejezet	Hol idézi a Mormon könyve?
48	1 Nefi 20
49	1 Nefi 21
50	2 Nefi 7
51	2 Nefi 8
52:1–2	2 Nefi 8:24–25; lásd még 3 Nefi 20:36–38
52:7–10	Móziás 15:18, 29–31; lásd még 3 Nefi 16:17–20, 20:40
52:11–15	3 Nefi 20:41–45
53	Móziás 14
54	3 Nefi 22

Ésaías 48

Felhívás a visszajövetelre

Ésaías 48 segítségével megérthetjük, hogyan bánik az Úr azokkal, akik szövetséget kötöttek vele, de könnyelműen veszik ezeket a szövetségeket, egyháztagságukkal együtt. Olvasás közben gondold végig, mit tanít ez a fejezet arról, mennyire aggodnik az Úr a tőle eltávolodók miatt! Azon is gondolkozz el,

miként használhatnád fel ezeket a tanításokat arra, hogy igaz maradj hitedhez, és hogy másokon is segíteni tudj, akiknek nehéz hűnek maradni az Úrhoz!

A szentírások megértése

Ésaiás 48

pártütőnek (8. v.) – olyannak, aki megszegi az ígéreteket, aki becsap másokat

elhalasztom (9. v.) – visszatartom
közülük (14. v.) – bálványok, hamis istenek közül

A szentírások tanulmányozása

Ésaiás 48 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Figyeld meg a változtatásokat!

1. Hasonlítsd össze Ésaiás 48:1–2-t 1 Nefi 20:1–2-vel! Miben különböznek?
2. Miután összehasonlítottad a fenti szentírásokat, figyeld meg, hogy szerinted kihez szól az Úr ezekben a versekben!

B Válassz ki egy szót!

Ésaiás 48-ban az Úr megmondta az izraelitáknak, hogy miért haragszik rájuk. Írj a következő versek mindegyikéhez egy olyan szót, ami szerinted a legjobban kifejezi azt, amit az Úr az izraelitákról mondott: 4., 6., 8.! (A szavaknak nem feltétlenül kell a versekben lenniük.)

C Hogyan segíti az Úr az ő népét?

1. Ésaiás 48:9–22 alapján figyeld meg, milyen ígéreteket tett az Úr azoknak az izraelitáknak, akik eltévelyedtek! Sorold is fel ezeket!
2. Mondj egy példát arra, hogyan váltja valóra az Úr ezeket az ígéreteket a ma élő emberek számára!
3. Írd le saját szavaiddal, mit mondott az Úr azzal kapcsolatban, amit tennünk kell ahhoz, hogy békeséget és boldogságot nyerjünk (lásd Ésaiás 48:16–22)!

Ésaiás 49

Üzenet a szétszórt Izrael számára

1 Nefi 19:23-ban Nefi azt mondta, azért olvasta fel Ésaiás néhány írását fivéreinek, hogy „még jobban rábírjam őket, hogy higgyenek az Úrban, Megváltójukban”. Nefi ezért leírta a részletekről Ésaiás 48–49-et az ő kislemezeire (lásd 1 Nefi 20–21).

1 Nefi 22-ben található a 48–49. fejezet magyarázata. Ha elolvasod 1 Nefi 22-t, akkor jobban meg fogod érteni Ésaiás 48–49 mondanivalóját.

Tudván, hogy Nefi azért olvasta fel ezeket az írásokat, hogy jobban rávegye testvéreit arra, hogy higgyenek Jézus Krisztusban, ezáltal mi is megtudhatjuk, mire kell különösen figyelniük olvasás közben. Ésaiás 49, 50–53 olvasása közben keress olyan tanításokat, melyek megerősítik Jézus Krisztus megváltó hatalmába vetett hitedet!

A szentírások megértése

Ésaiás 49

tegzébe (2. v.) – nyilvánvesszőtokba

haszontalan (4. v.) – hiába

préda (24. v.) – zsákmány
(Általában egy állat elejtett
élelmére utal.)

A szentírások tanulmányozása

Ésaiás 49 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő tevékenységek (A–C) közül!

A Keress olyan részeket, amelyek Jézus Krisztusról tanítanak!

Keress olyan verseket Ésaiás 49-ben, melyekről úgy gondolsz, hogy Jézus Krisztusról szólnak – küldetéséről, hatalmáról vagy szeretetéről –, majd mondd el, miért ezeket a verseket választottad!

B Fontos kiegészítés

1. Ésaiás 49-nek van egy nagyon fontos kiegészítése 1 Nefi 21:1-ben. Olvasd el 1 Nefi 21:1-et, majd írd le, kihez beszél az Úr ebben a fejezetben!
2. Szerinted hogyan jelképezi a napjainkban élő embereket az ezekről az emberekről adott leírás?

C Izrael megváltása

Ésaiás 49 alapvető témája Izrael összegyűjtése, vagyis megváltása. Keress olyan verset (vagy verseket), ami választ ad a következő, Izrael megváltásával kapcsolatos kérdésekre: Ki? Hogyan? Miért? Írd le ezeket a kérdéseket a jegyzetfüzetedbe, és írd a kérdések mellé az ide vonatkozó verseket! Alá is húzhatod ezeket a verseket a szentírásaidban, és az egyes versek margójára odaírhatod, mely kérdésre ad választ.

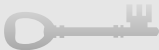
Ne feledd, hogy bár sokszor beszélünk az izraeliták csoportjának az összegyűjtéséről, fel kell ismernünk, hogy az összegyűjtés abból áll, hogy minden ember személyesen az Úrhoz és az ő egyházához jön! Párhuzamot vonhatunk aközött, ahogy Izrael összegyűjtése történt az ősi időkben, amikor kiszabadultak ellenségeik kezéből, és aközött, ahogyan mi magunk személyesen az Úrhoz jövünk, miközben megszabadulunk a bűntől és a gonzságtól.

Ésaiás 50

Visszatérés az Úrhoz

Ésaiás 50 az Ésaiás 49-ben elkezdett gondolatokat folytatja.

A szentírások megértése

Ésaiás 50

kova (7. v.) – egy nagyon kemény kő, ami szikrát szór, ha acéllal erősen összedörzsölik

megigazít (8. v.) – kijelenti, hogy igazam van

perel (8. v.) – vitatkozik

Ésaiás 50:6 – „... odaadám ... orczámat a szagगतóknak”

Ha egy ember meg akart alázni egy másik embert, akkor szórt húzhatott ki annak az embernek a szakállából, kifejezve ezzel, hogy nem tiszteli őt.

Ésaiás 50:10 – Ki az, aki valóban követi az Urat, és nem kap ezért áldást vagy nem lesz ettől boldogabb?

Az Ésaiás 50-ben található rész, ami arról szól, hogy kövessük az Urat, hasonlít Benjámin királynak a népéhez intézett tanácsához (lásd Móziás 2:41).

A szentírások tanulmányozása

Ésaiás 50 tanulmányozása közben végezd el az A vagy a B tevékenységet!

A Mit tudsz meg Jézus Krisztusról?

Olvasd el Ésaiás 50:5–7-et, 1 Nefi 19:9-et és a Tanok és szövegek 19:16–19-et, majd írd le, mit tanítanak neked ezek a szentírásrészek:

1. Mi az, amit az Üdvözítő elviselt ahhoz, hogy véghezvigye a kiengesztelést?
2. Mi motiválta őt arra, hogy egy ilyen szörnyen nehéz és fájdalmas cselekedetet vigyen véghez?

B Mondj egy példát!

1. Jellemezd azt a kétfajta típusú embert, akiről Ésaiás a 10–11. versekben beszél!
2. Gondolj egy olyan helyzetre, amivel a korodbeli fiataloknak ma szembe kell nézniük! Mondj egy-egy példát arra, hogy miként cselekedne ebben a helyzetben az Ésaiás által leírt kétfajta típusú ember!

Ésaiás 51–52

Ébredj! Jöjj hozzá!

Az előző fejezetek reményteljes témájához csatlakozva Ésaiás 51–52 szintén biztató szavakat tartalmaz azok számára, akik az Úrban bíznak. Az 51–52. fejezetben az Úr mindenképp – de különösen Izráel ellenségei – feletti hatalmas erejéről olvashatunk. Azok, akik a bűn kötelékében élnek, magukra vonatkoztathatják ezeket a szentírásokat, és a következő üzenetet vonhatják le belőle: Az Úr kimondhatatlan segítséget nyújt gyermekeinek, akik eltávolodtak ugyan, de most belé helyezik bizodalmaikat, és betartják parancsolatait.

Ésaiás 53

Jézus Krisztus szenvedésének megjövendölése

Sokan szeretik és idézik Ésaiás 53-at, mert megható bizonyosságot tesz Jézus Krisztus küldetéséről. Ebben a fejezetben Ésaiás egy olyan Messiásról jövendöl, aki nem kard és háború által szabadítja meg népét, hanem alázatos szenvedés által. Olvasd el figyelmesen Ésaiás 53-at, és próbáld meg azt érezni, amit Ésaiás szeretett volna, hogy érezzünk és megtudjunk a Messiásról!

A szentírások megértése

Ésaiás 53

álnokság (9. v.) – hamis, hazug beszéd

A szentírások tanulmányozása

A Szentírás-memoriter – Ésaiás 53:3–5

Készíts a füzetedbe az alábbihoz hasonló táblázatot! Miután elolvastad a második oszlopban található verseket, keress egy olyan verset Ésaiás 53-ban, ami az általad olvasott eseményt

látszik megjövedődni! A harmadik oszlopban vázold röviden, hogy miért választottad azt a verset Ésaías 53-ból, és mit ír az az Üdvözítőről!

Vers Ésaías 53-ban	Beteljesedés	Magyarázat
	Máté 13:54–58	
	T&Sz 19:16	
	Lukács 22:54–62	
	János 1:11	
	Máté 26:36–46	
	Móziás 3:7	
	2 Nefi 9:21	
	Alma 7:11–13	
	Márk 15:25–28	
	János 19:4–12	
	János 19:38–42	
	T&Sz 45:3–5	

B Milyen érzéssel tölt el?

Miután elolvastad a fent jelzett szentírások mindegyikét és Ésaías egész 53. fejezetét, írd egy vagy két bekezdést arról, ami a legjobban megfogott az 53. fejezetben! Írd le, milyen érzéssel tölt el az, amit az Üdvözítő érted és az egész emberiségért tett!

Ésaías 54

A kedves férj

Ésaías 54-ben az Úr, amikor Izráel szétszórt és fogságba esett gyermekeihez szólt, velük való kapcsolatát a házastársi kapcsolathoz hasonlította. Bár nem volt velük egy kis ideig, megígérte nekik, hogy irgalommal, kedvességgel fogadja majd őket vissza, és a „férjük” lesz mindörökké (Ésaías 54:5). Ez az ígéret a remény személyes üzenetét is jelentheti azon bűnösök számára, akik azt hiszik, az Úr soha nem fogadja már őket vissza, akkor sem, ha bűnbánatot tartanak.

Ésaías 55

Az Úr szólít

Ésaías 55-ben szintén arról olvashatunk, hogy az Úr magához hívja népét. Az 55. fejezetben több okot felsorol azzal kapcsolatban, hogy a szétszórt Izráel és mi mindannyian miért bízunk benne és miért kövessük őt.

A szentírások megértése

Ésaías 55

hajtsátok ide fületeket (3. v.) – üresen (11. v.) – céltalanul figyeljetelek

Ésaías 55:3–4 – Miért beszél Dávidról?

„Dávid” neve itt igazából Jézus Krisztusra utal, aki Dávid trónjának törvényes örököse volt. Érdekes módon Dávid héberül azt jelenti: „szeretett”. Általában amikor a későbbi ószövetségi próféták Dávidra utalnak, akkor Dávid trónjáról beszélnek, és a Messiásról.

A szentírások tanulmányozása

A Saját szavaiddal

- Hasonlítsd össze Ésaías 55:1–2-t 2 Nefi 9:50–51-gyel, amikor is úgy tűnik, Jákób Ésaías szavait használja! Mondd el saját szavaiddal, mit jelentenek neked ezek a versek!
- Szerinted hogyan „veheted” és „eheted” azt az ételt, amit az Úr ajánl fel ezekben a versekben? Válaszod megírásához olvasd el János 4:10–14-et vagy János 6:29–35-öt és 47–51-et!

B Szentírás-memoriter – Ésaías 55:8–9

- Rajzolj egy olyan képet, ami ezen két vers üzenetét fejezi ki!
- Miként foghatók fel ezek a versek vigasztaló üzenetként?
- Olvasd el Jákób 4:8-at, és mondd el, hogyan érthetjük meg Isten gondolatait és cselekedeteit!

Ésaiás 56

Az Úr minden nemzetet megszabadít

Ésaiás 56 feljegyzést tartalmaz arról, hogy az Úr azt mondta: megszabadítja Izráel gyermekeit, és ugyanazokat az áldásokat nyújtja mindenki más számára is, aki szeretné azokat. Figyeld meg a 6. versben, hogy „idegen” emberről beszél és a 8. versben, amikor azt mondja: „Még gyűjtök ő hozzá”!

Ésaiás 57

Az Úrnak hatalma van a gyógyításhoz

Ésaiás 56 utolsó négy versében Ésaiás nyíltan szólt az emberekhez bűneik miatt. Figyelmeztetését egészen az 59. fejezetig követhetjük nyomon. Ésaiás 57 lejegyzi azokat a kemény szavakat, amiket a bálványimádókról mondott. Ismételten a házasságot hozta fel az Izráel és az Úr közti kapcsolat jellemzése céljából. Ha azok, akik szövetséget kötöttek az Úrral, jelképesen házastársai lennének, akkor azok az izraeliták, akik más isteneket imádtak, „házasságrontóknak” nevezethetnek. Ésaiás beszélt arról, mi fog történni velük bűneik miatt, és megmutatta, hogy olykor ugyanúgy meg vagyunk büntetve bűneink által, mint bűneinkért. Ésaiás arról is beszélt, mi fog történni azokkal, akik igazak maradtak. Akkoriban nehéz volt igaznak maradni, mert a legtöbben elhagyták az Urat, és az egész nemzet érezte ennek hatásait. Következésképp az Úr ilyen szavakat használt, mint „megelevenítem” (15. v.), „meggyógyítom” (18–19. v.) és „vígasztalást nyujtok” (18. v.).

Ésaiás 58

A böjt és a sabbat

Mielőtt és miközben Ésaiás 58-at olvasod, gondolkozd el a következő kérdéseken:

Mi a böjt célja? Melyik volt eddig a legjelentősegteljesebb böjtöd? Miért? Mi a célja annak, hogy megszenteljünk a sabbat napját? Milyen áldások érnek téged azért, amiért megszenteled a sabbat napját?

A szentírások megértése

Ésaiás 58

káka (5. v.) – magas, sásféle vízinövény
iga (6., 9. v.) – Fából vagy fémből készült eszköz, amit két állat nyaka és válla köré tesznek, ezáltal együttes erővel tudják húzni a szekeret vagy az ekét. Az „iga” ezekben a versekben szimbolikusan terheket jelent, mint például a szegénység vagy a bűn.

éhezőnek megszegd (7. v.) – éhezővel megoszod
megelégít (10–11. v.) – segít valakin, enyhülést hoz valakinek
ha megtartóztatod . . . lábadat (13. v.) – jelképesen: ha nem taposod a földbe a sabbat törvényét
örökségével (14. v.) – áldásaival

A szentírások tanulmányozása

A Készíts táblázatot!

Készíts a jegyzetfüzetedbe a lenti táblázathoz hasonló táblázatot, és töltsd ki azzal, amit Ésaiás 58:3–12-ben találsz!

Mit kell tennünk, amikor bűjtölünk?	Mit nem szabad tennünk, amikor bűjtölünk?	Milyen áldásokat ígér az Úr, ha úgy bűjtölünk, ahogy azt megparancsolta nekünk?

B Mondj példákat!

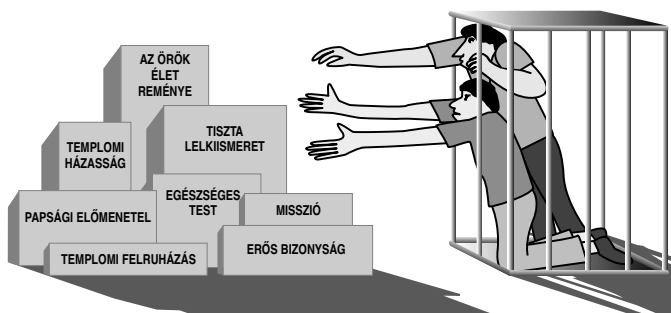
- Ésaiás 58:13–14-ben az Úr olyan alapelvekkel látott el minket, melyek segítenek abban, hogy megtudjuk, hogyan szenteljük meg a sabbat napját. Sorold fel ezeket az alapelveket! Olvasd el a Tanok és szövetségek 59:9–14-et, és egészítsd ki a listádon lévő alapelveket az itt olvasott információkkal!
- Minden felsorolt alapelv mellé írd egy-egy példát arra vonatkozóan, hogyan tudjuk betartani ezeket az alapelveket a sabbaton! Majd írd egy-egy példát arra vonatkozólag is, hogy miként szegheti meg valaki ezeket az alapelveket a sabbaton!
- Milyen áldásokat ígért az Úr akkor, ha Ésaiás 58:13–14 szavait követve megszenteljük a sabbat napját?

Ésaiás 59

bűnök és következmények

Gyakran fordul elő, hogy nem csak bűneink miatt bűnhődünk, hanem azok maguk is bűnhődést hoznak ránk, mivel minden bűn következményekkel jár. Ésaiás 59:1–15-ben az Úr felsorolta

Izráelnek bűneiket, és elmagyarázta, hogy amíg továbbra is bűnt követnek el, nem segítheti őket; tovább kell, hogy szenvedjék bűneik következményeit. Más részről a 16–21. versben az Úr arról a segítségről szól, amit az igazlelkűeknek fog nyújtani.

Ésaiás 60

Fényljék a ti világosságotok!

Elder Boyd K. Packer a következőket jövendölte: „Szerte a világon azok, akik most tízezzrel jönnek, biztos, hogy áradatként érkeznek oda, ahol a családjuk biztonságos helyen van. Itt [az egyházban] Jézus Krisztus nevében és a Szentlélek ajándéka által imádni fogják az Atyát, és tudni fogják, hogy az evangélium a boldogság és a megváltás nagyszerű terve.” (Conference Report, 1994. ápr., 26–27. o.; vagy Ensign, 1994. máj., 21. o.)

Elder Packer jövendölése nagyon hasonlít ahhoz, amit Ésaiás 60 ír. A 60. fejezetben Ésaiás arról a napról beszél, amikor sötétség borul a földre, és Sion újból felépül; tündöklő világosságként fog állni; minden nép tisztelni fogja őt, és őrá tekintenek, hogy vezetését nyújtsa nekik.

Ésaiás 61

Az Úr és szolgálói küldetése

Ésaiás 61 egy másik olyan fejezet, ami azokról az áldásokról szól, melyek Isten népét érhetik, ha hűek hozzá. Az első három versben Ésaiás arról a küldetéséről beszél, miszerint felemeli és

megáldja Izráel házáat. Azonban a küldetés nagyobb mértékben vonatkozik az Üdvözítőre, és Ésaiás egyszerűen az ő jelképét használta a népnek. Ezek a versek segíthetnek jellemezni minden olyan ember küldetését, akit azért hívtak el, hogy képviselje az Üdvözítőt.

A szentírások megértése

Ésaiás 61:1–3

beköszem (1. v.) – gyógyulást hozzak valaki(k) számára
bosszúállása napját (2. v.) – azt a napot, amikor Isten megbünteti a gonoszokat és megjutalmazza az igazlelkűeket

ékességet a hamu helyett (3. v.) – Arra a szokásra utal, amikor az, akit mély bánat nyomasztott, hamut szórt a fejére. Az Úr egy csodálatos fejdísz ígért itt, ami azt jelenti, hogy a nép nem fog tovább gyászolni és búsulni.

A szentírások tanulmányozása

A Magyarázd meg a beteljesülést!

1. Olvasd el Lukács 4:16–21-et, majd mondd el, mit mondott Jézus Ésaiás 61:1–3-ról!
2. Írd le, hogy tudomásod szerint hogyan váltotta valóra az Üdvözítő az e versekben olvasott jövendöléseket, és hogyan folytatja ezeknek a jövendöléseknek a beteljesítését!

Ésaiás 62

Izráel házának megváltása

Ésaiás 62 ismét azokról az áldásokról szól, melyek Izráel házáat fogják érni a megváltásuk napján. Ezek az ígéret azokra is vonatkozhatnak, akik bűnbánatot tartottak, és csatlakoztak Jézus Krisztushoz és az egyházhoz – az áldások ugyanazok.

Ésaiás 62 azt is tanítja, hogy Ésaiás az Úr többi szolgálójával együtt nem hagyja abba a prédikálást, tovább fáradozik és munkálkodik az Úr népe javára addig, amíg minden itt említett áldás valóra nem válik (lásd 1., 6–7., 10. v.)

Ésaiás 63

Jézus Krisztus második eljövetele

Ésaiás 63 azokról az eseményekről szól, melyek Jézus Krisztus második eljövetelekor fognak megtörténni.

A szentírások megértése

Ésaiás 63:1–9

váltotta ... meg (9. v.) – árat fizetett azért, hogy megszabadítson valakit a rabságból

A szentírások tanulmányozása

A Keress információt a második eljöveteleiről!

Olvasd el a Tanok és szövetségek 133:45–53-at, és keress válaszokat a következő kérdésekre a második eljövettel kapcsolatban:

1. Mibe öltözik az Úr?
2. Miért fog ebbe öltözni?
3. Mit fog mondani?
4. Milyen érzelmei lesznek?
5. Mit fognak mondani a „megváltottak”, amikor eljön?

Ésaiás 64

Az igazlelkűek imája

Ésaiás 64 ima formájában íródott. Az imában kifejezésre jut az a vágy, hogy az Úr jöjjön el és pusztítsa el a gonoszokat, vala-

mint jutalmazza meg az igazlelkűeket. A Tanok és szövetségek 133:38–45 segít abban, hogy megértsük: az Úr szolgálói ekképp fognak imádkozni az utolsó napokban.

Ésaiás 65

A millennium

Az egyik oka annak, amiért Ésaiás írásai oly nagyszerűek az, hogy nagyon sok mindent elmagyaráz Isten nagyszerű tervéről és Jézus Krisztus, a mi Üdvözítőnk a tervben való központi szerepéről. Ésaiásban olvastunk olyan eseményekről, melyek a halandóság előtti életben történtek és olyanokról is, melyek a millennium alatt fognak bekövetkezni. Ésaiás 65–66 a millenniumról ír. Azonban Ésaiás 65-ben az 1–16. versben az Úr befejezte az Ésaiás idejében élő izraelitáknak szóló üzenetét. Elmondta nekik: ő mindig ott volt, hogy segítsen és megváltsa őket (lásd 1–2., 12. v.), ők viszont ehelyett a gonoszságot választották (lásd 3–4., 11. v.).

Mivel az Úr szerette az izraelitákat, ezért megígérte, hogy nem pusztítja el őket teljes egészében (lásd 8–10. v.). Azt is megígérte, hogy megpróbálja ugyanazokat az áldásokat továbbadni a izraeliták eljövendő nemzedékeinek és másoknak is, amiket most ez nemzedék elutasított (lásd 13–15. v.). Még Izráel büntetésében is érezhetjük az Úr, értük és minden emberért érzett hatalmas szeretetét.

A szentírások tanulmányozása

A Tanulj a millenniumról!

1. Írd le, mit tanulhatsz Ésaiás 65:17–25-ben a millenniumról!
2. A leírtak közül mit szeretnél igazán megtapasztalni, ha a millennium alatt élnél? Miért?

Ésaiás 66

Sion reménye

Ésaiás 66 összefoglalja az Úr Ésaiás által adott üzenetét: ha hithű vagy, eljön a nap, hogy megkapod ezért jutalmad akkor is, ha most üldöznek és megpróbáltatásokon mész keresztül. Várjad az Urat, és akkor te és az egész világ tudni fogja azt a napot, amikor minden a helyére kerül – a gonoszok elnyerik büntetésüket, az igazlelkűek pedig jutalmukat.

Jeremiás könyve

Jeremiás küldetése körülbelül Kr. e. 626-ban kezdődött. Számtalan próféta közül ő volt az egyik, aki papi szolgálatát Jósias király uralkodása alatt végezte (lásd 2 Királyok 22–23).

A kezdet és a vég

Jeremiás papi szolgálata alatt a babilóniaiak leigázták az asszírokat, és óriási világhatalommá váltak. Júda vezetői és népe féltek, hogy Babilónia leigazza az ő kis nemzetüket is, ezért védelmük céljából megpróbálták szövetségre lépni az egyiptomiakkal. Jeremiás figyelmeztette a nemzetet, hogy bűnbánatot kell tartaniuk, és az Úrtól kell várniuk a szabadulást, nem pedig Egyiptomtól vagy bármely más országtól.

A számos éven át húzódo támadások sorozata eredményeként a babilóniaiak rengeteg zsidót hurcoltak el Babilóniába arról a földről, melyet nekik ígért az Úr. Dániel és Ezékiel próféta is azok között volt, akiket elhurcoltak. Léhit és családját figyelmeztette az Úr, hogy meneküljenek el Jeruzsálemből a pusztulás elől, ami hamarosan bekövetkezett a babilóniaiak hadseregének keze által. Érdekes megjegyeznünk, hogy a Léhi családja által elhozott rézlemezek

tartalmaztak jóvendőléseket Jeremiás prófétától (lásd 1 Nefi 5:13). Jeremiás tovább prédikált a bűnbánatról, de prédikálása nem nagyon hatott az emberekre. Jeruzsálem utolsó királya, Sédékiás nem szeretett Jeremiás beszédeit, ezért elfogatta és börtönbe záratta. Amikor a babilóniaiak legutoljára jöttek, és elpusztították Jeruzsálemet és rabul ejtették Sédékiást, Jeremiás életét mentve Egyiptomba menekült.

Jeremiás tanulmányozásának előkészítése

Ésaiáshoz hasonlóan Jeremiás is nagyon tehetséges író volt, aki tanításában sokszor használta fel a költészet és a szimbolika elemeit. A Mormon könyvebeli Mormonhoz hasonlóan Jeremiásnak is az a nehéz feladat jutott, hogy egy olyan népet kellett figyelmeztetnie a pusztulás ígéreteré, aki egyszerűen nem volt hajlandó bűnbánatot tartani, és aki a pusztulás szélén állt. Jeremiást sokat üldözték prédikálásai miatt.

Bár Jeremiás üzenete sokszor borús és szomorú, ugyanakkor beszél a reményről és Istennek az ő szövetséges népe iránt érzett szeretetéről is. Miután beteljesültek azok az ítéletek, melyekről Jeremiás jóvendőlt, az Úr megígérte, hogy ismét irgalommal lesz szövetséges gyermekei iránt, és visszavezeti őket hozzá. Ez egy olyan minta, melyet az Úr a mai napig követ.

Jeremiás 1

Jeremiás elhívása

Az egyház néhány missziójának viszonylag kevés megtért keresztkelése volt az elmúlt 150 évben. Hogyan reagálnál, ha

egy olyan helyre hívnának el misszióba, ahol csak nagyon kevés ember figyelne rád, és sok üldöztetés és megpróbáltatás érne, és nem sok remény volna a sikerre? Mi inspirálna arra, hogy teljesítsd ezt a missziót? Jeremiás 1 lejegyzi, mit mondott az Úr Jeremiásnak küldetéséről. Olvasás közben gondolkodj el azon, mit éreznél, ha Jeremiás helyében volnál! Szánj időt arra is, hogy elgondolkozz azon, mire hívott el téged az Úr, és hogyan kell felkészülnöd arra, hogy siker koronázza missziód!

A szentírások megértése

Jeremiás 1

megszenteltelek (5. v.) –
elválasztottalak

övezd fel derekadat (17. v.) –
készülj fel

Jeremiás 1:5 – „Mielőtt az anyaméhéből kijövé, megszenteltelek”

Joseph Smith próféta 1844-ben kijelentette: „Minden olyan embert, akinek elhívása van a világ lakóinak szolgálatára, a nagy mennyei tanácsban rendeltek el pontosan erre a feladatra még e világ létrejötte előtt.” (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, vál. Joseph Fielding Smith [1976], 365. o.)

A szentírások tanulmányozása

A Szentírás-memoriter – Jeremiás 1:4–5

Jeremiás egy előre elrendelt próféta volt. Az előre elrendelés egy fontos alapelv, mely segít megértenünk a halandóság előtti életet, és azt, hogy miként vonatkozik ez erre az életre. Olvasd el a következő szentírásokat, és írd le, mit tanultál az előre elrendelésről: Jeremiás 1:4–5; Alma 13:3; Ábrahám 3:22–23!

B Mielőtt a földre jöttünk

1. Jeremiás elhívása nehéz volt, de mit tudott meg az elhívásával kapcsolatosan? (Lásd Jeremiás 1:5.)
2. Milyen hatással lehetett Jeremiásra az, hogy tudta: már születése előtt ki lett választva? A szentírásaid szélére odáírhatod Joseph Smith próféta kijelentését, amit a fent olvasható „A szentírások megértése” című rész alatt találsz.
3. Miként világitanak rá a pátriárkai áldás és a próféták tanításai arra, hogy mire lettél már előre elrendelve?

C Az Úrtól jövő ígéretek

1. Hogyan reagált Jeremiás az Úrtól kapott elhívásra? (Lásd Jeremiás 1:6.)
2. Keresd ki és nézd meg, mit mondott az Úr Jeremiásnak Jeremiás 1:7–11 és 17–19-ben, ami segített neki legyőzni az evangélium prédikálásával kapcsolatos aggodalmait! Hogyan segíthet ez egy mostani misszionáriusnak, aki ugyanezen dolgok miatt aggodzik?

Jeremiás 2–3

Júda bűnei és Jeremiás üzenete

Jeremiás 2–3 lejegyzí, mit tanácsolt az Úr Jeremiásnak, hogy mit mondjon a népnek, miután elhívást kapott, hogy prédikáljon nekik. Az Úr azt mondta Jeremiásnak, hogy többnyire arról beszéljen Izráel gyermekeinek, hogy milyen bűnöket követtek el az Úr színe előtt. Jeremiás 2:13 nagyon jól illusztrálja problémáikat: nemcsak az élő vizet utasították el (az élő Istent), hanem még kútjuk is (vagy víztárolójuk) – ami lelki életüket szimbolizálta – repedezett, lyukas volt, és nem maradt benne a víz. Más szóval életük tele volt bűnnel, és ezáltal nem nyerhették el az Úr áldásait.

Jeremiás 3 egy másik példát mutat be azzal kapcsolatban, hogyan használja az Úr a házasságot szövetséges népeivel való kapcsolata szimbólumaként. Azt mondta, Izráel és Júda lánytestvérek, akik szimbolikusan az Úrral kötöttek házasságot. Izráel hűtlen lett férjéhez (az Úrhoz), így a férj elvált feleségétől (vagyis elutasította őt) (lásd 8. v.). A Jeremiás 3-ban lévő figyelmeztetés Izráel „lánytestvérének”, Júdának szól, aki nem úgy tűnt, mint aki tanult volna Izráel hibáiból.

Jeremiás 3 olyan ígéreteket is tartalmaz, miszerint az Úr visszaveszi Izráelt és Júdát, ha bűnbánatot tartanak, és alázatos magatartást mutatnak öelőtte. Ezt a visszatérést nevezzük úgy, hogy Izráel összegyűjtése (lásd 14–25. v.). Amikor Izráel visszatér – ha alázatosan viselkednek, és hűek maradnak „házassági szövetségükhöz” – az Úr megígérte, hogy „meggyógyítja” őket.

Jeremiás 4–6

„Nincs szükségünk bűnbánatra”

Az egyik kihívás, amivel Jeremiásnak szembe kellett néznie, miközben Júda népének prédikált, az volt, hogy a nép azt hitte, ők már igazlelkűek, és nincs szükségük a bűnbánatra. Részt vettek a bálványimádás különböző formáiban, ugyanakkor áldozatokat is bemutatnak, és igaz vallásuk más „külsőségeit” is gyakorolták. Mivel részben vallásuk szerint éltek, ezért úgy gondolták, igazlelkűek. Azt állították, hogy az Úr semmi rosszat nem enged, hogy megtörténjen egy igazlelkű néppel.

Az Úr Jeremiáson keresztül közölte Júdával, hogy nincs velük megelégedve, és pusztulást hoz rájuk, amiért úgy tesznek, mintha igazlelkűek lennének. A következő szentírásokban példákat találsz arra vonatkozóan, hogy mit mondott Jeremiás az akkori zsidók képmutató vallási gyakorlásával kapcsolatban: Jeremiás

4:2, 14; 5:3, 12; 6:14–15, 20. A 4–6. fejezet legtöbb további része Isten ítéletéről ír, ami Júdát éri majd bűnei miatt.

Jeremiás 7

Jeremiás templomi beszéde

Ha örökké a családdal akarsz lenni, és élvezni szeretnéd az örök életet, akkor a templomban kell házasságot kötnöd. Azonban a templomi házasság önmagában nem garantál számunkra helyet a celesztialis királyságban Mennyei Atyánk és családjunk mellett. Be kell tartanunk a parancsolatokat és a szövetségeket, melyek elengedhetetlen részét képezik ennek a fontos szertartásnak, és hithűnek kell maradnunk egészen a halálunkig.

A Jeremiás idejében élt zsidók úgy vélték, ha részt vesznek a templomi szertartásokban és más vallási ceremóniákban, akkor ez azt jelenti, hogy igazlelkűek, tekintet nélkül arra, hogy ezen felül mit tettek életük során. Olvasás közben nézd meg, hogyan határozta meg Jeremiás a valódi, tiszta igazlelkűséget!

A szentírások megértése

Jeremiás 7

jobbít, megjobbít (3., 5. v.) – megváltoztat

igazán ítélték (5. v.) – igazságos ítélezéseket

megszabadultunk (10. v.) – biztonságban vagyunk, tisztán állunk Isten színe előtt

el nem aluszik (20. v.) – ki nem ég

fülöket sem hajtották felém (24., 26. v.) – nem figyeltek rám

Jeremiás 7:3–4 – „Az Úr temploma”

Jeremiás nem azt mondta a népnek, hogy nem fontos a templom; a nép úgy érezte, hogy mivel a templomban imádták Istent, ezért igaznak találtatnak, mindegy, mit tesznek. Elder Bruce R. McConkie ezt tanította: „Miután megkeresztelkedtünk, miután házasságot kötöttünk a templomban, miután magunkra vettük mindezeket a szövetségeket, meg is kell tartanunk azokat. Minden ígéret beteljesülése az azt követő hithűségtől függ.” (Conference Report, 1950. okt., 16–17. o.)

Jeremiás 7:12–14 – Hol van Siló?

Siló a bírák idejében a szent hajlék és a szövetség ládájának a helye volt. Amikor a papok és a nép gonosszá váltak Éli pap idejében, az Úr megengedte a filiszteusoknak, hogy elpusztítsák a szent hajlékot és birtokba vegyék a frigyládát (vagyis a szövetség ládáját). Később az északi királyság izraelitái egy templomot építettek Silóban, amiben bálványimádás folyt, és amit az asszíriaiak elpusztítottak. Az Úr, Jeremiás prófétán keresztül azt mondta, hogy ha a nép nem tart bűnbánatot, akkor megengedi, hogy elpusztuljon a jeruzsálemi templom.

A Erdemesen menni a templomba

1. Írd le, mit mondott Jeremiás a népnek Jeremiás 7:1–22-ben, hogy mit kell tenniük ahhoz, hogy arra érdeemesen menjenek el a templomba!
2. Jelenleg mik a feltételei annak, hogy valaki érdeemesen lépjen be a templomba? (Ha nem tudod, kérdezd meg egyik vezetődtől!)
3. Jeremiás 7:8–15 szerint mit mondott az Úr, mi fog történni, ha a nép továbbra is érdemtelenül megy a templomba? Elder J. Ballard Washburn ezt mondta: „Nem mehetünk érdemtelenül [az Úr] szent házába anélkül, hogy ne vonnánk magunkra Isten ítéletét.

(...) Ha valaki, aki *tisztességtelen* a saját életében – vonatkozik ez arra, ahogyan bánik a feleségével, gyermekeivel és az üzleti életben – elmegy a templomba, akkor átkot hoz saját lelkére, és az ilyen embernek hatalmas bünbánatra van szüksége.” (Conference Report, 1995. ápr., 12–13. o.; vagy *Ensign*, 1995. máj., 11–12. o.)

B Mit kíván igazából az Úr?

1. Júda népe áldozatokat mutatott be a templomban, de mindennapjaikban nem engedelmeskedtek az Úrnak. Elder J. Ballard Washburn emlékeztetett minket: „... a templomba megyünk, hogy szövetségeket kössünk, ugyanakkor haza megyünk, hogy betartsuk a megkötött szövetségeket.” (Conference Report, 1995. ápr., 13. o.; vagy *Ensign*, 1995. máj., 12. o.) Jeremiás 7:21–28 szerint mik voltak Júda bűnei?
2. Mit akart az Úr, mit tegyenek a zsidók mellett, hogy a templomban imádják őt?
3. Vonatkoztasd ezt az alapelvet az úrvacsorai gyűléshez! Szerinted mit kér tőlünk igazán az Úr *amellet*, hogy részt veszünk az úrvacsorai gyűlésen? (Lásd T&Sz 33:12–14.)

Jeremiás 8

Még több ítélet Júda ellen

Jeremiás 8 még többet szól azokról az ítéletekről, melyek Júda népét és különösen gonosz vezetőiket fogják érni. A többi fejezethez hasonlóan a 8. fejezet is arról tanít, hogy a legnagyobb probléma Júda népe és vezetőik körében az, hogy úgy vélték, büntetlenek, és hogy az Úr meg fogja védelmezni őket az ellenségeiktől.

Jeremiás 9–10

Jeremiás kesereg és Júdáért imádkozik

Vannak, akik „zokogó” prófétának nevezik Jeremiást, amiért szomorú üzenetet közvetített a nép felé, és mert látta, hogyan teljesednek be a Júda népének pusztulásával kapcsolatos próféciai. Jeremiás – csakúgy, mint minden Istenhez hű ember – szerette az embereket, és próbálta megelőzni pusztulásukat, de meg kellett mondania neki az igazságot arról, hogy mi fog történni, ha nem tartanak bünbánatot. Jeremiás 9 egy jó példa arra, hogyan „zokogott” Jeremiás Júda közelgő pusztulása miatt, mivel továbbra is bálványimádók voltak, és ezekben bíztak. Jeremiás 10 egy bánatos imával ér véget.

A szentírások tanulmányozása

A Mi az, ami tetszik az Úrnak?

1. Jeremiás 9:23–24 szerint mivel „dicsekszik” sok ember?
2. Mit mondott az Úr, mivel kéne az embereknek dicsekedniük? Minek örülne az Úr? Hogyan válhatnak ezek a dolgok a mi örömünké?

Jeremiás 11–15

Isten ítéletei

Bár úgy tűnhet, Jeremiás elismételte azt, hogy Isten ítélete Júdára száll, viszont minden egyes fejezet illetve beszéd egy kicsit más nézőpontot vagy tanítást tartalmaz ezekről az ítéletekről.

Jeremiás 11 az Úrral való szövetségkötés fontosságáról szól. Az Úr arra emlékeztette Júda népét, hogy különleges szövetségeket kötött velük, mint néppel attól az időtől fogva, amikor Mózes kivezette őket Egyiptomból. De mivel a nép állandóan megszegte ezeket a szövetségeket, ezért büntetésben fognak részesülni. Jeremiás 11 végén olyan emberekről olvashatunk, akik Jeremiás szülővárosában éltek, és meg akarták ölni őt üzenete miatt. Az Úr azt mondta, hogy az ítéletek különösen ezeket az embereket érik majd.

Jeremiás 12-ben az Úr elmagyarázza Jeremiásnak, miért tűnik úgy néha, hogy a gonoszok jól boldogulnak. Az Úr biztosította Jeremiást afelől, hogy a gonoszok végül ítélet alá kerülnek. Továbbá azt is mondta, hogy az igazlelkűek is elnyerik végül jutalmukat cselekedeteikért.

A Noé idejében zajló özönvíz története tanulságul szolgálhat számunkra arról, hogy az emberek akár olyan gonoszok is lehetnek, hogy bűneik „gúzsba kötik” őket (2 Nefi 26:22), és ezáltal nem lesznek képesek megváltozni. Az Úr azért pusztította el az embereket, mert pontosan ez történt: már nem voltak képesek megváltozni. A Mormon könyve is beszél olyan emberekről, akik nem voltak hajlandók bűnbánatot tartani addig, amíg „már örökre késő lett” (Hélmán 13:38). Jeremiás 13 tartalmazza azt az alapvető üzenetet, hogy mivel a nép „megszokt[a] a gonoszt”, nem volt képes arra, hogy gonosz cselekedeteiken változtasson, csakúgy, mint ahogy a párduc sem tudja megváltoztatni az „ő foltosságát” (lásd Jeremiás 13:23).

Jeremiás 14-ben arról olvashatunk, milyen mély érzései voltak Jeremiásnak a nép iránt, ahogy az Úrhoz könyörgött értük. Az 1–6. versek elmondják, mit tudott meg Jeremiás az Úrtól azzal kapcsolatban, hogy miért volt „szárazság” (vagyis éhség) az országban. A 7–9. versben láthatjuk, hogyan könyörgött Jeremiás az Úrhoz azért, hogy vegye el az éhséget. A 10–12. vers tartalmazza az Úr válaszát. Jeremiás beszél a 13. versben, majd ismét az Úr szól a 14–18. versben. A 14. fejezet utolsó négy verse Jeremiás szavait tartalmazza, ami úgy hangzik, mintha egy ima volna.

Jeremiás 15:1–14-ben olvashatunk arról, hogy az Úr milyen pusztulással fenyegeti Júdát. Jeremiás félt, hogy ő is azok közé tartozik, akiket az Úr által jellemzett ítéletek sújtanak majd. A 15–18. versben elmondta az Úrnak, milyen hithű volt hozzá mindig. A 19–21. versben az Úr azt mondta Jeremiásnak, hogy életét megmenti, de ne próbálja védeni a népet.

Jeremiás 16

Remény az utolsó időkben

Az Úr Jeremiás ideje előtt több száz évig könyörgött Izráel gyermekeinek az ő prófétáin keresztül, hogy bízzanak benne és engedelmesskedjenek neki. Megígérte, hogy ha így tesznek, akkor megáldja őket békességgel, és boldogulni fognak. Azonban ők a látszólag egyszerűbb és

világiasabb bálványimádást és más hamis vallásokat választottak. Az Úr továbbra is bizonyítékokat adott hatalmáról az izraeliták számára: például amikor Illés találkozott Baál papjaival a Kármel hegyén (lásd 1 Királyok 18). De a nép még mindig nem volt hajlandó teljes mértékben követni az Urat. Az Úr útjai túl nehéznek tűntek. Azt viszont nem ismerték fel, hogy az ő útja az egyetlen módja a békességnek és az üdvözülésnek. Sajnos eljön az az idő, amikor az egyetlen mód, amivel az Úr

megmutathatja az embereknek, hogy ő az egyetlen igaz és élő, mindenható Isten az az, ha megengedni, hogy az emberek kitaszíttassanak, és hamis isteneiktől várják a megszabadulást – Isten ezt teszi, tudván, hogy ezek az istenek nem menthetik meg őket, mert nincs életük, vagyis hatalmuk. Az Úr ezt a módszert ígérte meg Jeremiás 16-ban.

Azonban a Jeremiás 16-ban lévő üzenet nem teljesen negatív. Az Úr megígérte, hogy az utolsó időkben ismét visszafogadja Izráelt, és segít nekik abban, hogy megtudják, Ő az ő Istenük. Izráel összegyűjtése egy olyan esemény, amelynek most mi is részesei lehetünk.

A szentírások megértése

Jeremiás 16

keserves halállal (4. v.) –
halálos betegségekből

össze nem metélik meg
magokat, sem hajokat ki nem
tépik ő érettek (6. v.) – néha
így siratták meg az emberek
halottaikat

A szentírások tanulmányozása

A Mi és miért?

Miután a babilóniaiak elhurcolták a zsidókat, egy Izráel számára idegen ember érkezik a kiűrt országba. Amikor megkérdezi tőled, hogy mi történt és miért, mit mondanál neki? Segítségképp olvasd el Jeremiás 16:10–13-at!

B Szentírás-memoriter – Jeremiás 16:16

1. Olvasd el Jeremiás 16:14–16-ot, majd mondd el, mit ígért az Úr, mit fog tenni Izráelért az utolsó időkben!
2. Ugyanezen versek alapján mennyire lenne bámulatba ejtő számukra az Úr cselekedete?
3. Szerinted kik azok a „halászok” és „vadászok”, akikről a 16. vers ír?
4. Szerinted miért a halászok és a vadászok szót használta az Úr ahhoz, hogy jellemezze, mit fog tenni?

Jeremiás 17

Izráel bűnei

Jeremiás 17 feljegyezi, hogy az Úr és Jeremiás arról beszéltek, miért vált Júda nem tetszővé Isten színe előtt. Úgy tűnik, az emberek csakis bűnösen tudtak élni (lásd 1–4. v.), nem bíztak az Úrban (5–8. v.), és nem szentelték meg a szombat napját (19–27. v.). Jeremiás a népért imádkozott (12–18. v.).

A szentírások megértése

Jeremiás 17:5–8, 19–27

testbe helyezi erejét (5. v.) –
halandó ember erejére
támaszkodik

hangafa (6. v.) – rózsaszín
virágú örökzöld törpecserje

A szentírások tanulmányozása

A Rajzolj egy képet!

Rajzolj egy vagy több képet arról, amit Jeremiás 17:5–8 mond azokról, akik az Úrban bíznak és azokról, aki nem!

B Írj egy mondatot!

Az itt felsorolt szavak segítségével írd egy olyan mondatot, ami összefoglalja az Úr, Jeremiás 17:19–27-ben leírt tanításait a sabbat napjának megszentelésével kapcsolatban: *teher, dolog (vagyis munka), megszentelni, szívesen hallgatni az Úrra!*

Jeremiás 18–19

A fazekasmunka és Júda

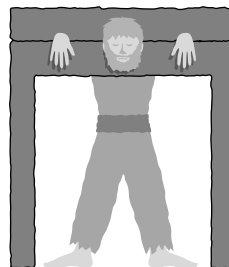
Jeremiás sokszor illusztrálta tanítását tárgyakkal. E két fejezet mindegyikében alkalmazott egy-egy tárgyi szemléltetést. A 18. fejezetben az Úr elküldte Jeremiást a fazekashoz. Amikor egy fazekasnak nem úgy sikerül elkészítenie egy tárgyat, ahogy szerette volna, akkor az agyagot teljes egészében visszadobja a korongra, és újra próbálkozik. Az Úr azt mondta, hogy minden ember olyan, mint az agyag, amivel a fazekas dolgozik: az Úr is újra megmunkálja Júda népét.

Jeremiás 19 egy befejezett fazekas tárgyról szól: a cserépkorsóról. Miután Jeremiás elmagyarázta Júda bűneit, és hogy mi fog történni ezek miatt a bűnök miatt, eltörte a cserépkorsót. Azt tanította a népnek, hogy az Úr „eltöri” őket, és mint ahogy lehetetlen egy darabokra tört cserépkorsót eredeti állapotába visszarakni, ugyanígy lehetetlen lesz az, hogy az Úr ismét felállítsa – mint népet – Júda népének ezt a nemzedékét saját földjükön, ahogy az is, hogy az Úrral való kapcsolatuk olyan legyen, mint régen.

Jeremiás 20

Jeremiás problémái

Jeremiás könyvének legnagyobb része Jeremiás jövődöléseit tartalmazza. Jeremiás 20 azonban mesél egy kicsit Jeremiás életéről. Megtudjuk, hogy Jeremiást, jövődölései miatt, tömlöcbe vetették. (Egy későbbi bibliafordításban az áll, hogy kalodába zárták, vagyis egy olyan fakeretbe, amelynek nyílásaiba beszorították az elítélt kezét és lábát.)

Jeremiás rossz dolgokat jövődölt arról az emberről, aki tömlöcbe vetette őt. Ugyanakkor olyan dolgokat is mondott, amiből feltételezhetjük, hogy jelenlegi helyzete elkedvetlenítette. Azt tette, amit az Úr akart, hogy megtegyen és azt mondta, amit az Úr akart, hogy mondjon, mégis szenvedett, amiért

engedelmes volt. Olykor azok, aki teljes szívükkel követik az Urat, ugyanezzel a megpróbáltatással néznek szembe. Jeremiás nagyszerű jelleméről tanulunk, amikor azt olvassuk, hogy továbbra sem hagyta abba a prédikálást, mert azt mondta, hogy az Úr szava „égő tűz” volt szívében (Jeremiás 20:9). Jeremiás elhatározta, hogy továbbra is bizni fog az Úrban, és hirdetni fogja az Igét a következményekre való tekintet nélkül. Bátorsága példaértékű mindannyiunk számára.

A szentírások tanulmányozása

A Mit mondanál?

Jeremiás elkeseredett megpróbáltatásai miatt. Az okozta szenvedését, hogy azt tette, amiről tudta, hogy helyes. Írd le, mit mondanál neki, ami megvigasztalhatná és bátoríthatná őt ebben az időszakban!

Jeremiás 21–22

Jövődölés két királynak

Jeremiás 21–22 Jeremiás, Júda királyairól szóló jövődöléseit tartalmazza. Ezek nem kronológiai sorrendben íródtak. A 21. fejezet a Sédékiásról (vagy Sedékiásról), Júda utolsó királyához szóló

jövendölést tartalmazza, mielőtt Babilónia elpusztította volna Jeruzsálemet és a templomot, és fogságba hurcolta volna a népet. A 22. fejezet a Sallumhoz (vagy Joakházhoz) és Joákimhoz (vagy Jojákimhoz – lásd Jeremiás 35) szóló – annak a Jósias királynak a fiaihoz, aki akkoriban volt király, amikor Jeremiás elindult küldetésébe – jövendölést tartalmazza. Tudomásunk szerint Sallum soha nem lett király, de lehetett volna, ha a babilóniaiak nem hurcolják őt is fogságba.

A 21. fejezetben leírt, Sédékiásnak szánt üzenet az volt, hogy a babilóniai pusztítás elkerülhetetlen. A jövendölésben nincs „ha”. Az egyetlen választási lehetőség, amit Jeremiás a zsidóknak kínált, az volt, hogy vagy Jeruzsálemben maradjanak, és akkor meghalnak a babilóniaiak kezétől, vagy elhagyják a várost, és akkor fogságba hurcolják őket.

Jeremiás 22 pár évvel korábban került lejegyzésre, és azt az üzenetet tartalmazza, hogy a kiszabadulás mégis lehetséges néhány zsidó számára, ha azok bűnbánatot tartanak. A két fejezet sorrendje talán arról tanít, hogy az Úr rendkívül szigorú büntetései csak számos év és számos bűnbánatra való lehetőség után jöttek el. Korábban az Úr megadta a kiszabadulás lehetőségét, de amikor a nép nem volt hajlandó bűnbánatot tartani, akkor az ítéletek bizonyossá váltak.

Jeremiás 23

Hamis próféták

Amikor a prófétákra gondolunk, általában az egyház elnöke jut az eszünkbe, vagy olyan nagyszerű emberek a szentírásokból, akik az Úr igéjét tanították. Minden próféta tanító. Azonban vannak hamis próféták és tanítók is, akik nem az igazságot tanítják. Jeremiás 23-ban az Úr a nép között élő hamis prófétákról szól. Felfedte hamis tanításait, és arról szólt, hogyan vezették bűnbe a népet ezek a hamis próféták, és hogyan érték el, hogy az emberek hamis dolgokban higgyenek. Azt is megtudjuk ebből a fejezetből, milyen különbségek vannak az igaz és a hamis próféták között.

Ezra Taft Benson elnök ezt mondta: „A próféta azt mondja el nekünk, amit tudnunk kell, és nem mindig azt, amit tudni szeretnénk.” („Fourteen Fundamentals in Following the Prophet”, Brigham Young University 1980–1981 Devotional and Fireside Speeches [1981], 28. o.) Nézd meg, hogyan hozható összefüggésbe ez az állítás azzal, amit Jeremiás ebben a fejezetben tanít!

Jeremiás 23:5–8 egy nagyon fontos rész, mert Jeremiás az Üdvözítőről jövendöl.

A szentírások megértése

Jeremiás 23

pásztoroknak (1–2. v.) – vezetőknek

elcsalták (13. v.) – megtevesztették

ürmöt (15. v.) – keserűséget

tanács (18., 22. v.) – olyan csoport, akik összegyűlnek, és határozatokat hoznak

csalárdságát (26. v.) – hazugságát

terhét (36., 38. v.) – üzenetét

elforgatjátok (36. v.) – megváltoztatjátok

felejthetetlen (40. v.) – örökké tartó

A szentírások tanulmányozása

A) Hogyan ismerheted meg a hamis prófétát?

1. Olvasd el a következő verseket, majd sorold fel, mit mondott az Úr, miről beszéltek, és mit cselekedtek ezek a hamis próféták: Jeremiás 23:1–2, 9–11, 13–14, 16–27, 29–32!
2. Válassz ki az általad felsoroltak közül egyet, és magyarázd el, hogy az a cselekedet vagy tanítás miért vall hamis prófétára!
3. Szerinted miért követik az emberek a hamis prófétákat?
4. Miért életbevágóan fontos ismernünk és követnünk az igaz prófétát? Miről ismerheted fel a hamis prófétát? (Lásd 5 Mózes 18:20–22; T&Sz 42:11–12; 46:7.)

B) A hamis próféták „ellenszere”

Mit mondott az Úr Jeremiás 23:3–8-ban, mit fog tenni azokért, akiket félrevezettek vezetőik Júdában? (Figyeld meg, hogy ez a jövendölés többnyire az utolsó napokban teljesedik majd be!)

Jeremiás 24

Jó és rossz gyümölcs

Jeremiás 24 arról szól, hogy az Úr – Jeremiáson keresztül – hogyan tanított egy kosár jó és egy kosár ehetetlen füge jelképét használva arról, hogy lesznek zsidók, akiket Babilóniába hurcolnak a saját érdekében, akik majd később visszatérhetnek szülőföldjükre. Lesznek olyanok is, akik megszegyenülnek és elpusztulnak gonoszságuk miatt.

Jeremiás 25–26

Ha nem hallgatunk a próféták szavára, szolgaságra jutunk

Jeremiás 25–26 hasonlít Jeremiás 21–22 sorrendjére és témájára. A 25. fejezetben Jeremiás arról jövendölt nagy bizonyossággal, hogy Babilónia le fogja igázni Júdát, mert a nép nem hallgatott Jeremiás és a többi próféta (mint például Léhi) szavára. Továbbá Jeremiás azt is megjövendölte, hogy Júda hetven évig fogja szolgálni Babilóniát, amikor is egy másik királyság le fogja győzni Babilóniát. A fejezet többi része más gonosz nemzetek pusztulásáról szól. Ez a fejezet arról tanít, hogy Isten megbünteti a gonoszokat, tekintet nélkül arra, hogy melyik nemzetből valók, vagy melyik nép között élnek.

Jeremiás 26 a 25. fejezetben leírt események előtt játszódik, és segít megmagyarázni a 25. fejezetben leírtakat. Jeremiás 26 arról szól, hogyan jövendölte meg Jeremiás azt, hogy a népnek bűnbánatot kell tartania, különben fogságba kerül. E miatt a jövendölés miatt – mely még mindig hagy egy kis reményt a kiszabadulásra a bűnbánaton keresztül – a júdai vezetők meg akarták ölni Jeremiást. Egy Uriás nevű prófétáról is olvasunk, akit azért öltek meg, mert hasonló jövendölést mondott. Ez a tény segít megmagyarázni, miért volt a 25. fejezetben lévő ítélet olyan biztos.

Jeremiás 27–28

Babilónia igája (vagy jáрма)

Jeremiás 27–28 egyetlen történetet mesél el. Jeremiás, az Úr irányítása alatt készített egy igát (jármot), és a nyakába tette. Az iga egy olyan tárgy, amit a nyakra tesznek teherviselés céljából. Az iga fogságot, vagyis szolgaságot jelképezett. Jeremiás azt tanította a népnek, hogy Júda és azt őt körülvevő nemzetek Babilónia „jármában” lesznek. Figyelmeztetett, hogy a hamis próféták esetleg másként tanítanak, de a fogság biztos, hogy elkerülhetetlen lesz. Jeremiás azt mondta Sédékiás királynak, hogy ha ő és a nép alázatosan aláveti magát Babilónia „jármának”, akkor nem fognak elpusztulni. Mintegy jelként, hogy szavai be fognak következni, megjövendölte, hogy Nabukodonozor, Babilónia királya el fogja vinni a templomból a megmaradt kincseket és a szent tárgyakat. A jövendölés beteljesedett.

Jeremiás 28 egy másik emberről, Hanániásról szól, aki szintén prófétának vallotta magát. Megjövendölte, hogy Isten két éven belül megtöri a babilóniai igát. Jeremiás azt mondta, hogy idővel bebizonyosodik majd, hogy igaza volt-e vagy sem. Az Úr azonban arra ösztönözte Jeremiást, hogy mondja meg Hanániásnak: jövendölései hamisak, és hamarosan meg fog halni. Ahogy azt Jeremiás megmondta, Hanániás meghalt.

A szentírások tanulmányozása

A Honnan tudod megállapítani?

Jeremiás 27–28 példát ad arra, milyen egy igaz, és milyen egy hamis próféta. Olvasd el a következő szentírásokat, majd mondd el, honnan tudhatjuk, hogy egy embert valóban Isten küldött-e azért, hogy prédikáljon vagy sem: 5 Mózés 18:20–22; T&Sz 42:11–12; 46:7; Hittételek 1:5!

Jeremiás 29

Jeremiás levele a fogságban lévőeknek

Jeremiás 29 egy levelet tartalmaz, melyet Jeremiás írt Júda népének, akik Babilóniában lettek hurcolva, és ott éltek. Azt mondta nekik, építsenek házakat, műveljék kertjeiket, és készüljenek fel a babilóniai életre, hogy amennyire csak lehet, élvezhessék az ottani életet. Ismét azt mondta, hogy hetven évig fognak ott élni. Megígérte nekik, hogy ha teljes szívükkel keresik az Urat (lásd 13. v.; 5 Mózés 4:26–31), akkor az Úr visszaviszi őket Jeruzsálembe.

Jeremiás megátkozta azokat, akik még mindig Jeruzsálemben voltak, és a hamis próféták tanításaiban bíztak, akik azonnali kiszabadulást hirdettek a babilóniaiak kezéből. Egy olyan hamis prófétát is megátkozott, aki hamis üzeneteket küldözgetett a Babilóniában élő zsidóknak.

A szentírások tanulmányozása

A Hogyan segíthet?

Olvasd el Jeremiás 29:11–14-et, majd írd arról, hogy ez az üzenet, amit a Babilóniában fogságban élő, az Úrhoz hűtlen zsidók kaptak, hogyan lehetne ma a remény üzenete egy olyan ember számára, aki a bűn fogságában van!

Jeremiás 30

Az Úr segítséget ígér

Akkor, amikor a babilóniaiak leigázták Júda királyságát, és fogságba ejtették népét, Júda népe azon gondolkodott, vajon Isten elhagyta-e őket, és megszakította-e a szövetséget, amit Ábrahámmal kötött, aminek megfelelően nekik adta Kánaán földjét, és azt ígérte, hogy áldásként fognak szolgálni a világ többi része felett azokon az igazságokon és áldásokon keresztül, melyeket nekik adott. Kérdéssé vált számukra, hogy vajon az Úr felbontotta-e azt a szövetséget, amit azért kötött, hogy felállítsa Dávid utódait Izráel királyaiként (lásd 2 Sámuel 7:13). Jeremiás 30–33-ban az Úr arról biztosította Izráel gyermekeit, akik szétszóródtak és fogságba estek, hogy nem hagyta el őket, és nem bontotta fel a velük kötött szövetségeket.

Az Úr azt mondta Jeremiásnak, hogy inkább írja le a Jeremiás 30–33-ban található jóvendölést, és ne szóban mondja el azt a népnek. Mivel Jeremiás ekkor börtönben volt, a próféta írott szavai továbbra is eljuthattak a néphez. Továbbá bár a nép ugyan nem hallgatott Jeremiásra akkor, amikor ez a kinyilatkoztatás adatott, de ha leírta szavait, a fogságban lévő emberek esetleg fogékonyabbá válhatnak a tanításra, és később elolvashatják Jeremiás üzenetét. Figyeld meg, hogy a jóvendölés Júdának és Izráelnek is szól. Izráel több mint 120 éve Asszíria fennhatósága alatt állt azelőtt, hogy az Úr megadta Jeremiásnak az ebben a fejezetben olvasható üzenetet.

Jeremiás 30 olvasása közben nézd meg, mit mondott az Úr Júda fogságával és azzal kapcsolatban, hogy mit fog tenni értük, ha bíznak benne! Ez az üzenet azokra is vonatkozhat, akik a bűn fogságában vannak, és elveszetteknek érzik magukat. Talán ezek az emberek is úgy érezhetik, hogy elhagyta őket az Úr. Olvasás közben keress olyan személyes üzenetet, amit levonhatunk ebből a fejezetből!

A szentírások megértése

Jeremiás 30

benyelnek, elnyeletnek (16. v.) – leigáznak és elpusztítanak

Jeremiás 30:12–13 – Hogyan segítheti őket az Úr, ha sebeik „gyógyíthatatlan[ok]”?

A Joseph Smith-féle bibliafordításban az szerepel, hogy a seb *nem* gyógyíthatatlan, bár nagyon súlyos. Joseph Smith értelmezése szerint az Úr ismét azt jelezte, hogy Júda sebei *nem* gyógyíthatatlanok, viszont az emberek ennek az ellenkezőjét hitték.

Jeremiás 30:9 – Melyik Dávid királyt szolgálná a nép?

Ez a „Dávid” arra a Messiásra és királyra utal, akiről Isten azt ígérte, hogy Dávid leszármazottja lesz. Az ígélet Jézus Krisztus eljövételével beteljesedett, és a második eljövételkor ismét be fog következni.

A szentírások tanulmányozása

A Sorold fel a következményeket!

1. Olvasd el Jeremiás 30:5–7, 12–15-öt, majd írd le, mi történt az izraelitákkal, amiért elhagyták Istenüket, és bálványokat imádtak!
2. Miben hasonlítanak a bálványimádás következményei a bűn következményeihez jelen korunkban?

B Hasonlítsd össze!

Olvasd el Jeremiás 30:8–11, 16–17-et! Miben hasonlít az, amit az Úr ígért a fogságban lévőknek ahhoz, amit azért az emberért tud tenni, aki a bűn fogságában van?

Jeremiás 31

Izráel összegyűjtése

Jeremiás 31 a Jeremiás 30-ban elkezdett történetet folytatja. A 31. fejezet nagyszerű ígéretekkel tartalmaz Izráel összegyűjtésével kapcsolatban: mind az ősi időkben a fogságból Jeruzsálembe való összegyűjtéssel, mint pedig az utolsó napokban történő, Jézus Krisztushoz és az ő egyházához való összegyűjtéssel kapcsolatban, amikor is a világ minden részéről összegyűlik Izráel szétszórta népe.

A szentírások megértése

Jeremiás 31

megmenekedett (2. v.) – megmenekült

messzünnen (3. v.) – messziről

Izráel maradékát (7. v.) – az el nem pusztított, a szét nem szórt és a fogságba nem került izraelitákat

síralommal (9. v.) – könyörögve

megváltotta, kimentette (11. v.) – fizetett azért, hogy megszabadítson valakit a rabságból

Rákhel (15. v.) – Jákób (Izráel) felesége; József és Benjámín édesanyja

belső részeim (20. v.) – érzéseim

baromtartók (24. v.) – állattartók

Jeremiás 31 – Izráel összegyűjtése

Jeremiás 31 egész fejezete Izráel házának összegyűjtéséről szól. Izráel kétféleképp kerül összegyűjtésre: fizikailag és lelkileg. Izráel háza egyes tagjai számára a két összegyűjtés egyidőben vagy külön-külön is megtörténhet. Mivel ez a két összegyűjtés más-más időben történt meg a történelem során, és a jövőben továbbra is meg fog történni, ezért az Izráel összegyűjtéséről szóló szentírások összezavarhatnak minket. Jeremiás 31:1–30 bizonyos, hogy Izráel családjának fizikai összegyűjtésére vonatkozik, miszerint összegyűjtötték őket azokról a földekről, amelyekre szétszórattak és fogságba kerültek, arra a földre, amit nekik ígért az Úr. De ezek

a versek azokra az emberekre is vonatkozhatnak, akik lelki értelemben az Úrhoz és az ő egyházához gyűjtettek. Jeremiás 31:31–34-nek – úgy tűnik – különleges vonatkozása van a lelki összegyűjtéshez (lásd T&Sz 45:56).

Jeremiás 31:9 – „Efraim nékem elsősülöttem”

Efraim nem volt szó szerint Izráel elsősülöttje, mivel Jákób unokája volt; annak a Józsefnek volt a fia, aki Jákóbtól, vagyis Izráeltől kapta elsősülöttségi jogát (lásd 1 Mózes 48–49). A Jeremiás 31:9-ben lévő azon utalás, miszerint Efraim az elsősülött, az elsősülöttségi jog örököseként betöltött helyére vonatkozik.

Jeremiás 31:31–34 – Az „új szövetség”

Elder Dallin H. Oaks a következőképp magyarázta el, mi is ez az „új szövetség”: „Az »új szövetség« . . . az a szövetség, melyet a Mormon könyvében és az »előző parancsolatok[ban]« [lásd T&Sz 84:57] találunk. (. . .) Ezek az előző parancsolatok valószínű, hogy az Úr korábbi kinyilatkoztatásai voltak, melyeket megtalálunk a Bibliában (az Ó- és Újszövetségben), valamint azokban a modernkori kinyilatkoztatásokban, amiket a szentek már megkaptak. (. . .)

[A] szentírásokban leírt szövetség, mely az ezekben az utolsó napokban történő megújulása és megerősítése által vált újjá, Jézus Krisztussal való szövetséges kapcsolatunkra vonatkozik. Magában foglalja az evangélium teljességét. (. . .)

A Mormon könyvében és az előző parancsolatokban található »új szövetség« az evangélium központi ígérete, ami Jézus Krisztus engesztelésében és feltámadásában gyökerezik. Ezáltal biztosított a halhatatlanság és az örök élet lehetősége, ha megbánjuk bűneinket, és ha evangéliumi szövetséget kötünk az Üdvözítővel, amit aztán meg is tartunk. Ennek, valamint kegyelmének köszönhetően felismerhetjük azt a nagyszerű ígéretet, miszerint »Krisztus engesztelő áldozata révén minden ember üdvözülhet, ha az evangélium törvényének engedelmeskedik« (Hittételek 1:3).” (Dallin H. Oaks, „Another Testament of Jesus Christ” [EOSZ esti beszélgetés, 1993. június 6.], 4–5. o.)

A szentírások tanulmányozása

A **Ábrázolj egy gondolatot!**

Rajzolj egy képet vagy készíts valamilyen ábrát, ami kifejezi a Jeremiás 31:1–30-ban olvasott egyik gondolatot! Írj egy rövid magyarázatot a képedhez!

B **Mi a különbség?**

1. Jeremiás 31:31–34 szerint mikor kötötte az Úr a régi szövetséget Izráel házával?
2. Írd le, miben különbözik az új szövetség a régitől, és miért!

Jeremiás 32

Jeremiás földet vesz

Jeremiás 32-ben feljegyzést találunk arról, hogy ahhoz, hogy az Úr hatásosan megtanítsa Izráel gyermekeinek, hogy össze lesznek gyűjtve a nekik ígért földeken még a babilóniai pusztítást követően is, azt parancsolta a bebörtönzött Jeremiásnak, hogy vegyen földet. Azután azt mondta Jeremiásnak, hogy őrizze a birtoklevelet egy biztonságos helyen, hogy bizonyítani tudja ezt a jövőndölést. A babilóniaiak hatalma miatt mindez szinte lehetetlennek látszott, de Istennel semmi sem lehetetlen (lásd 27. v.). Fontos megjegyeznünk, hogy a halandók számára sok minden lehetetlennek tűnik, de egy mindenható Isten ezt kéri: „Vajjon van-e valami lehetetlen nékem?” (Jeremiás 32:27)

Jeremiás 33

Békesség Jeruzsálemben

Jeremiás 33 néhány különleges ígéretet tartalmaz Jeruzsálemmel kapcsolatban, melyek még nem váltak teljes mértékben valóra. A 33. fejezet arról a csodálatos napról szól, amikor békeség lesz Jeruzsálemben, és minden ott élő ember imádni fogja az Urat. Ez a jövőndölés még nem teljesedett be, de Jeremiás azt mondta, mindez akkor fog bekövetkezni, amikor a „sarjadék” (Jézus Krisztus) királyként fog uralkodni Dávid trónján (lásd 15–16. v.). Más szóval Jeruzsálemben soha nem lesz tökéletes békeség és biztonság addig, amíg minden lakosa el nem fogadja Jézus Krisztust az ő királyának.

A szentírások tanulmányozása

A **Mit tudsz meg Jézus Krisztusról?**

Olvasd el Jeremiás 33:15–18-at! Ezek a versek azt mondják, hogy valamikor a jövőben Izráelben „nem vész ki [nem fogy el] a Dávid férfi sarjadéka”, aki Dávid trónján ülve uralkodni fog, és nem lesz hiány a szertartásokat végző férfiakban sem. Hogyan tölti be Jézus Krisztus örökkévaló szerepét, mint király, pap és áldozat az ő népe számára? (Lásd Lukács 1:32–33; János 18:36–37; Zsidók 2:17; 7:11, 22–27; 8:1–6; 9:11–15; 10:10–17; 3 Nefi 9:19–20.)

Jeremiás 34

Sédékiás és a zsidók megátkozása

Jeremiás 34-ben Jeremiás elmondja jóvendöléseit Sédékiás királlyal és Júda népével kapcsolatban. Jeremiás 34-ben az Úr félreérthetetlenül megátkozta Júda népét azért, amiért zsidó rabszolgákat és szolgálókat tartanak, és mert megszegték a mózesi törvényekben lévő parancsolatokat, miszerint minden hetedik évben el kellett volna engedniük az összes rabszolgájukat és szolgálójukat.

Jeremiás 35

A rékábiták

Jeremiás 35 olyan eseményekről ír, melyek valójában jó pár évvel az előző fejezetek eseményei előtt történtek. Ezt onnan tudjuk, hogy az első versben megemlített „Joákim” (más néven Joákim – lásd Jeremiás 22) Sédékiás előtt volt király (lásd 33–34. fejezet). Az eseményeknek ez a fajta „visszapörgetése” sokszor fordul elő Jeremiás könyvében.

Jeremiás 35 az úgynevezett rékábitákról beszél. Ez a népcsoport a városon kívül, sátrakban lakott, és soha nem telepedett meg egy helyen. A rékábiták bizonyos, a vezetőjük által adott szokásokat követték. Ezek a szokások nem tartoztak vallásukhoz, de ők nagyon hűen követték ezeket a szabályokat és szokásokat. Az Úr ezekkel az emberekkel illusztrálta egyik tanítását, ami így szólt: a rékábiták hűen betartják az emberalkotta szokásokat, viszont Júda népe nem tudja betartani az élő Isten parancsolatait – azokat a parancsolatokat, melyekhez valós és örökké tartó áldások fűződnek. Az Úr megígérte, hogy megáldja a rékábitákat őszinteségük és hűségük miatt.

Jeremiás 36

Báruk, az írástudó

Jeremiás 36-ban az Úr azt mondta Jeremiásnak, hogy írjon le minden jóvendölést, ami Izráel, Júda és a többi nemzet ellen szól. Mivel Jeremiás le volt tartóztatva, ezért egy Báruk nevezetű

írástudó írta le Jeremiás jóvendöléseit, majd felolvasta azokat a templom lépcsőjén. A király emberei közül voltak néhányan, akik hallották a jóvendöléseket, megszerezték az írásokat, és felolvasták azokat a királynak. A király megparancsolta, hogy égessék el az írásokat, és meg akarta öletni Jeremiást Bárukkal együtt, de az Úr elrejtette őket. Jeremiás még egy jóvendölést adott, és elküldte azt a királynak. A jóvendölés úgy szólt, hogy Joákim leszármazottja közül senki nem lesz király – ez a jóvendölés is beteljesedett.

Jeremiás 37–44

Babilónia leigazza Júdát

Jeremiás 37–44 többnyire történeti jellegű leírás. Ez a rész röviden elmeséli, mi történt Jeremiással abban az időben, amikor Babilónia leigazta Júdát, és sok embert fogságba hurcoltak.

Jeremiás 37 arról szól, hogy az egyiptomi hadsereg Júdába vonult, amikor a babilóniaiak (vagy más néven káldeusok) elfoglalták Júda földjét. Amikor a babilóniaiak meghallották, hogy Egyiptom közeledik, egy időre elmenekültek. Ez a visszavonulás abba a hamis reménybe ringatta Júdát, hogy Egyiptom majd megmenti őket. Jeremiás megmondta Sédékiásnak, hogy ez nem így lesz. Jeremiást, e miatt a jóvendölés miatt, tömlöcbe vetették. Később Sédékiás szabadon bocsátotta Jeremiást, de továbbra is letartóztatás alatt állt.

Jeremiás 38 arról ír, hogy a jeruzsálemi vezetők azt hitték, ellen tudnak állni a babilóniaiaknak. Nem tetszett nekik, hogy Jeremiás folyton azt hangoztatta: hagyják elhurcoltatni magukat Babilóniába, és majd minden rendbe jön. Úgy vélték, Jeremiás szavai különösen rossz hatással voltak a katonák harci kedvére, így egy, még az előzőtől is rosszabb tömlöcbe vetették. Egy Ebed-Melek nevezetű etióp szolga kihúzta Jeremiást a veremből, és Jeremiás még egyszer megjelent Sédékiás színe előtt. Arra emlékeztette a királyt, hogy ha engedelmes lesz, akkor minden rendbe jön. De a király nem fogadta meg a tanácsot.

Jeremiás 39 Jeruzsálem pusztulásáról, Sédékiás fogságba kerüléséről szól, arról, hogy Sédékiásnak végig kellett néznie, ahogy fiait lemészárolják, és hogy micsoda kínzásnak vetették alá Sédékiást, amikor a babilóniai betolakodók kiszúrták a szemét. A Mormon könyvből megtudjuk, hogy Sédékiás egyik fia megmenekült. Az a népcsoport, aki megmentette őt, a nyugati földrészre vándorolt, és úgy ismeretesek a Mormon könyvében, mint Zarahemla népe (lásd Omni 1:14–19; Hélamán 8:21). A babilóniaiak jól bántak Jeremiással. A 39. fejezet végén az Úr megígérte, hogy megáldja Ebed-Meleket a Jeremiás íránt tanúsított kedvességéért.

Jeremiás 40 arról ír, hogy a babilóniaiak teljes mértékben szabadon bocsátották Jeremiást. Azt tanácsolták, hogy éljen Gedáliással, akit az ország kormányzásával bíztak meg. Jeremiás így is tett. A szomszédos országokból zsidók kezdtek

Mispába vonulni, ahol Gedáliás élt. Egy Jóhanán nevű férfi tudomást szerzett arról, hogy néhány zsidó Gedáliás megölését tervezgeti, de Gedáliás nem hagyta, hogy Jóhanán meghiúsítsa a tervet.

Jeremiás 41 arról szól, hogyan ölte meg egy Ismáel nevezetű férfi Gedáliást. Ismáel és emberei azokat is megölték mind egy szálíg, akik Gedáliással együtt éltek, akár zsidók, akár babilóniaiak voltak. Jóhanán hadsereget toborzott, és megtámadta Ismáel embereit. Sokat megölt közülük, sokat pedig börtönbe zárt, és kiszabadította azokat, akiket Ismáel emberei zárattak börtönbe, amikor megtámadták Gedáliást. Mivel a Mispában élő zsidók féltek, hogy mit fognak tenni mindezért a babilóniaiak a zsidókkal, Betlehem közelébe, Gérut Kimhamba költöztek. Innen Egyiptomba akartak menni, ahol biztonságot reméltek.

Jeremiás 42-ben azt olvashatjuk, hogy Jeremiás is azok között volt, akik Gérut Kimhamba mentek. Jóhanán Jeremiáshoz fordult, és megkérte, kérdezze meg az Urat, hogy helyesen cselekszenek-e, ha Egyiptomba mennek. Megígérték, hogy bármi legyen is az Úr válasza, a szerint fognak cselekedni. Jeremiás azt mondta, hogy nem volna szabad Egyiptomba menniük. Azt mondta, ha Júda földjén maradnak, az Úr megvédi őket, de ha Egyiptomba mennek, akkor kard, éhség vagy más katasztrófa által fognak meghalni.

Jeremiás 43 arról ír, hogy Jóhanán és az e zsidó csoport többi büszke vezetője nem hitt Jeremiás szavának. Mégis elmentek Egyiptomba, és fogolyként magukkal vitték Jeremiást is. Mikor odaértek, Jeremiás megjövendölte, hogy Nabukodonozor, a babilóniai király Egyiptomot is le fogja igazni.

Jeremiás 44 arról szól, hogy Jeremiás megmondta a zsidóknak: el fognak pusztulni Egyiptomban, mert továbbra is bálványokat imádnak, és mert nem engedelmeskednek az Úrnak; csak néhányan fognak megmenekülni közülük, akik vissza fognak térni Júdába, és tanúi lesznek annak, hogy az Úr szava valóra vált. Ez a jövendölés egy másik zsidó csoport között is beteljesedett, akik egyenesen az Úrtól kaphattak volna áldásokat, ha engedelmeskedtek volna prófétájuknak. De ehelyett ők saját ítélőképességükben bíztak.

Jeremiás 45

Az igazlelkűeket is érik megpróbáltatások

Jeremiás 45 Bárukknak, az írástudónak – aki Jojákim király idejében leírta Jeremiás kinyilatkoztatásait, és felolvasta azokat a templom lépcsőjén – szóló kinyilatkoztatás. Nyilvánvalóan Báruk abban reménykedett, hogy az Úr elveszi tőle megpróbál-

tatásait és gondját-baját, mert az Ő munkáját végzi. Azonban az Úr nem ígérte meg neki, hogy nem lesz része megpróbáltatásokban; csupán azt ígérte, hogy nem fog meghalni a közeljövőben.

Nekünk sem szabad elfelejtenünk, hogy csak azért, mert helyesen élünk, nem várhatjuk el, hogy az Úr megszabadít bennünket a megpróbáltatásoktól és más nehéz tapasztalatoktól. Azokhoz hasonlóan, akik az idők kezdetétől fogva igazak és hűek az Úrhoz, nekünk is hithűnek kell maradnunk jó is rossz időben egyaránt.

Jeremiás 46–51

Nemzetek pusztulása

Jeremiás 46–51 jövendöléseket tartalmaz az Izráelt körülvevő számos nemzet pusztulásával kapcsolatban, és elmondja, miért pusztul el mindegyik. Jeremiás megjövendölte, hogy Egyiptom (lásd Jeremiás 46), Filisztea (lásd Jeremiás 47), Moáb (lásd Jeremiás 48), Ammon (lásd Jeremiás 49:1–6), Edóm (lásd Jeremiás 49:7–22), Damaszkusz (lásd Jeremiás 49:23–27), Kédár (lásd Jeremiás 49:28–29), Házor (lásd Jeremiás 49:30–37), Elám (lásd Jeremiás 49:34–39) és Babilónia (lásd Jeremiás 50–51) mind el fognak pusztulni.

Mindezen üzeneteknek talán az a célja, hogy tanúságul szolgáljanak, főleg Izrael házának arról, hogy az Úr nemcsak népe gonoszságát illeti büntetéssel, hanem minden ember gonoszságát is, tekintet nélkül arra, hogy milyen nemzetből valók. Izrael számára az a jó hír; hogy bár az Úr el fogja pusztítani mindezeket a nemzeteket, ugyanakkor megígérte, hogy népét megőrzi, és nem pusztítja el őket teljes egészében (lásd Jeremiás 46:27–28). A pusztulás üzenetei az utolsó napok gonoszainak pusztulását is jelképezik.

Jeremiás 52

Jeremiás utolsó írásai

Jeremiás 52 illő befejezése Jeremiás könyvének. Az 52. fejezet beszámol arról, amikor Babilónia meghódította Izráelt, Júda fővárosát, és vagy megölte, vagy pedig fogságba hurcolta Júda népének nagy részét.

A szentírások megértése

Jeremiás 52

tábort járának (4. v.) –
letáboroztak

rézszlopokat, talpakat,
réztengert, fazekakat,
tömjénezőket, serlegeket,
rézgömböt (17–22. v.) –
a templom értékes tárgyait

A szentírások tanulmányozása

A Állítsd sorrendbe az eseményeket!

Jeremiás 52 a Jeruzsálem bukásával kapcsolatos eseményekről szól. Gondolkozz el a következő eseményekről, és a fejezetben

olvasottak alapján állítsd ezeket időrendi sorrendbe: kiszúrják Sédékiás király szemét; Nabukodonozor ostrom alá veszi a várost; több ezer zsidó esik fogságba; lerombolják a templomot; Jeruzsálem falai leomlanak! Mindegyik esemény mellé írd oda azt a verset, ami az adott eseményről szól!

B Írj magyarázatot!

Írj egy levelet Júda népe közül azoknak, akik fogságban voltak Babilóniában! Magyarázd el nekik, miért pusztult el városuk, és miért voltak fogságban! Írj legalább két-két okot szentírásutalással együtt a zsidók pusztulására és fogságukra vonatkozóan!

Jeremiás siralmi

A *siralom* szó azt jelenti, hogy nagy bánat miatti zokogás. A hagyomány szerint a zsidók elhunyt közeli rokonoknak és barátoknak írtak és énekeltek siralmi szövegeket. Ez a rövid könyv Jeremiásnak Jeruzsálem, a templom és Júda népe miatti siralmait tartalmazza vers formában. Olvasás közben figyelj a következő pontokra:

- Nem követhetünk el bűnt anélkül, hogy ne lennének következményei.
- Gyakran könnyebb a hamis prófétákra hallgatni, mint az igaz prófétákra.
- Ostoba dolog azt gondolni, hogy a világ erői segíthetnek neked abban, hogy megmenekülj Isten büntetése alól.
- Azok a bűnösök, akiket gyakran büntet az Úr, azt hiszik, Isten igazságtalan.
- Az igaz megbánás általában csak szenvedés által érhető el.
- A remény abból adódik, hogy beismerjük bűneinket.
- Mivel Isten szerető és irgalmas, minden bűnbánó számára megadatik a bűnbocsánat és a megújulás lehetősége.

Jeremiás siralmi 1

A bűn következményei

Elder Theodore M. Burton azt mondta: „A szentírások és a lelki vezetőinktől kapott tanácsok megtanítanak bennünket arra, hogyan kerülhetjük el a bűn által óhatatlanul keltett szívfájdalmat.” (Conference Report, 1985. okt., 81. o.; vagy Ensign, 1985. nov., 64. o.)

Jeremiás siralmi 1 a Jeremiás siralmi többi fejezetéhez hasonlóan példákat ad az elder Burton által említett szívfájdalmakról. Szívzaggató szomorúsággal és büntudattal jár az, amikor vétkezünk, amit gyakran észre sem veszünk vagy figyelmen kívül hagyunk a rosszra való csábítás közepette.

Olvasás közben gondolkozz el azon, hogyan hasonlíthatók össze az 1. fejezetben lejegyzett szavak azok szavaihoz, akik elfecsérelték életüket a földön, és akik most a szellemvilágban vannak, ahol szembe kell nézniük a földi életükben hozott rossz döntéseik következményeivel!

A szentírások megértése

Jeremiás siralmi 1

robotossá lőn (1. v.) – szolgává,
mások alattvalójává vált

pogányok (3., 10. v.) – azok,
akik nem az igaz és élő Istent
imádják

szent helyébe (10. v.) –
templomába

róttá össze (14. v.) – fonta össze

A szentírások tanulmányozása

A Miért?

Jeremiás siralmi 1:1–11-ben Jeremiás magáról beszélt. A 12–22. versben úgy beszélt, mintha ő volna egész Júda országa. Válassz ki négy olyan szót Jeremiás szavai közül (1–11. v.), melyekről úgy véled, hogy magyarázatot adnak arról, miért „siránkozott”!

Jeremiás siralmi 2–4

Miért büntette meg az Úr Júdát?

Jeremiás siralmi 2–4 azt a szomorúságot fejezi ki, amit Jeremiás a Júda népével történt események miatt érzett. Jeremiás 2 világosan közli, hogy az Úr a nép bűnei miatt és az ő javukra büntette meg őket. Jeremiás siralmi 3-ban kifejezésre lel az, hogy a nép elszigetelve érezte magát Istentől, de abban a reményben bízott, hogy nem örökre hagyta el őket Isten. Jeremiás siralmi 4-ben Jeremiás bánatáról olvashatunk, amint összeveti azt, ahogyan Izráel, mint igazlelkű nép élt azzal, amivé váltak a babilóniai pusztítás után.

Jeremiás siralmi 5

Jeremiás könyörgése

Amikor bűnt követünk el, elveszítjük a Szentlélek társaságát, és érezzük azt a lehangoltságot, amit bűneink és az Úrtól való

eltávolodás okoz, akkor igazából csupán két választásunk van. Az egyik választás az, hogy takargatjuk bűneinket. Általában úgy takargatjuk bűneinket, hogy másokat hibáztatunk, elhárítjuk magunkról a felelősséget, vagy nem vagyunk őszinték, és tagadjuk, hogy bármi rosszat is tettünk volna. A másik választás az, hogy alázatosak leszünk, bűnbánatot tartunk, és elkezdünk megbékélni az Úrral.

Jeremiás siralmi 5 az alázatosságról szól. Jeremiás ebben az imaszerű fejezetben azokért az emberekért imádkozik, akik felismerték bűneiket, és megbocsátásért esedeztek.

A szentírások megértése

Jeremiás siralmi 5

örökségünk (2. v.) – földünk, házunk és ruhánk

hordozzuk vétkeiket (7. v.) – szenvedünk bűneik miatt

meggyalázták (11. v.) – megbecstelenítették

A szentírások tanulmányozása

A Honnan tudod?

Sorolj fel olyan szavakat és kifejezéseket Jeremiás siralmi 5-ből, melyek azt mutatják, hogy a nép valóban bűnbánatot tartott! Magyarázd meg, hogy miért azokat a szavakat vagy kifejezéseket választottad!

B Mit tehetsz?

Olvasd el és gondolkodj el a második hittételen! Azonban különbség van aközött, hogy büntetést kapunk bűneink miatt és aközött, hogy szenvedünk mások bűnei eredményeként. Mit tehetsz, ha a 7. versben leírt körülmények között találsz magad? Hogyan segíthet neked a második hittételben elmagyarázott tantétel?

Ezékiel könyve

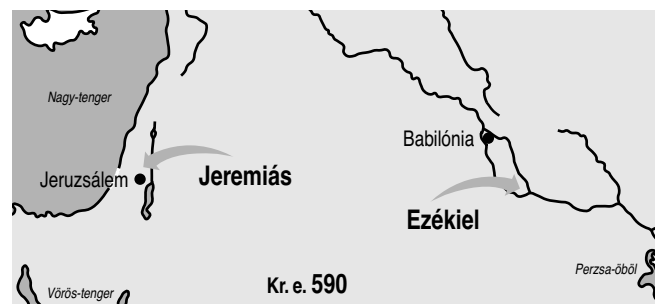
Egy fogságban lévő próféta

A babilóniaiak háromszor mértek nagyméretű támadást Júdára. A második körülbelül Kr. e. 597-ben volt. Ezékiel azok között volt, akiket fogságba hurcoltak Babilóniába. Körülbelül öt évvel később elhívták a fogságba esett zsidók prófétájává. Arra törekedett, hogy segítsen az embereknek tanulni hibáikból.

Őrálló a toronyon

Amíg Jeremiás bűnbánatra szólította fel a népet Jeruzsálemben, addig Ezékiel a babilóniai fogságba esett emberekkel törődött. Jeremiás megpróbálta megmenteni a népet a pusztulástól, Ezékiel pedig azt próbálta megértetni az emberekkel, hogy gonoszságuk okozta fogságba esésüket. Mindkét próféta azt tanította, hogy van

ok a reményre, miszerint a jövőben a nép visszatérhet az Úrhoz. Ezékielnek őrállóként kellett állnia a toronyon. A 33. fejezetben tárgyaljuk meg azt, hogy mit is jelentett ez az elhívás pontosan.

Ezékiel tanulmányozásának előkészítése

Ha választanunk kellene egy fő témát Ezékiel könyvével kapcsolatban, akkor talán azt mondhatnánk: végezetül minden néptudni fogja, hogy az Úr az Isten. Ez az alapelv, melyet a következő és az ezekhez hasonló mondatok fejeznek ki, számtalanszor előfordulnak Ezékielben: „És megismerik, hogy én vagyok az Úr”, „hadd tudják meg, hogy én vagyok az Úr!”

Az alábbi vázlatpontok hat fő témát jelölnek meg Ezékiel könyvében:

1. Ezékiel prófétai elhívása (lásd Ezékiel 1–3)
2. próféciák, melyek elítélik az Izráel földjén, különösképp a Jeruzsálemben élő emberek bűneit (lásd Ezékiel 4–11, 20–24)
3. próféciák, melyek bűnbánatra szólítják fel a Babilóniában élő zsidókat (lásd Ezékiel 12–19)
4. próféciák az Izráelt körülvevő országok pusztulásáról, akik Izráel ellenségei voltak (lásd Ezékiel 25–32)
5. Prófeciák Izráel összegyűjtéséről és más eseményekről, melyek előkészítik a második eljövetelet (lásd Ezékiel 33–39)
6. Ezékiel látomásának leírása, melyben az áll, hogy egy templomot építenek Jeruzsálemben valamikor a jövőben (lásd Ezékiel 40–48)

Ezékiel 1

Ezékiel látomása Isten dicsőségéről

Ezékiel 1 – egy rövid bevezető után – beszámol Ezékiel Istenről és az ő dicsőségéről való látomásáról. Mivel nagyon nehéz leírni Isten dicsőségét és a mennyet a halandók nyelvén, ezért a próféták gyakran szimbólumok segítségével írták le azt, amit láttak. Néhányan megpróbálták megmagyarázni, mint jelenetek a szimbólumok, de Joseph Smith próféta ezt mondta: „Amikor Isten közöl egy látomást, és abban állat vagy bármilyen más forma és kép szerepel, akkor mindig saját felelősségének tekintí, hogy kinyilatkoztatást vagy magyarázatot adjon annak jelentéséről, máskülönben nem vagyunk kötelesek hinni abban, és nem vagyunk felelősségre vonhatók. Ne tarts attól, hogy elátkoz Isten, amiért nem ismered egy látomás vagy motívum jelentését, ha Isten nem adott arról kinyilatkoztatást vagy magyarázatot!” (Teachings of the Prophet Joseph Smith, 291. o.)

Még ha nem is értjük tökéletesen azt, amit Ezékiel látott, az ő drámai módon való leírása akkor is felkeltheti bennünk azt az érzést, hogy milyen hihetetlen lehetett ez a látomás, és hogy valójában milyen óriási is Isten dicsősége.

Ezékiel 2–3

Ezékiel szolgálatra való elhívása

Ezékiel 2–3 azzal kezdődik, mit mondott Isten Ezékielnek abban a látomásban, melyben látta Isten dicsőségét (lásd Ezékiel 1). Ezek a fejezetek bizonyos tekintetben az ő „misszionáriusi elhívásáról” szólnak. Miközben arról olvasol, hogyan beszél az Úr Ezékiel küldetéséről és az emberekről, akiket tanítani fog, gondolkodj el azon, hogyan hív ma el Isten prófétája egy misszionáriust!

A szentírások megértése

Ezékiel 2

kemény orczájú (4. v.) – büszke, gőgös
pártos (3., 5., 7. v.) – engedetlen
bogácsok és tövis (6. v.) – szúrós gazok (azt az ellenállást szimbolizálja, amit az emberek tanúsíthatnak, amikor Ezékiel elviszi nekik üzeneteit)

skorpiókkal (6. v.) – mérgező teremtményekkel (azokat a gonoszokat szimbolizálja, akiknek Ezékiel prédikálni fog)

Ezékiel 2:9–10; 3:1–3 – Az Úr arra kérte Ezékielt, hogy egyen meg egy papírtekercset

Ezékiel papírtekercs („türet”) evésének szimbolikus jelentése van: elhívását jelképezi, miszerint az Úr Igéjét tanítja azáltal, hogy szó szerint önmaga részévé teszi Isten szavát. A Jelenések könyve feljegyzi azt, amikor János apostolnak hasonló élményben van része (lásd Jelenések 10).

Ezékiel 3

őrállóul adtalak (17. v.) – olyan embernek neveztelek ki, aki a városfalon áll: figyelni az ellenségeket és figyelmezteti a város lakóit

vérét a te kezedből kívánom meg (18., 20. v.) – téged tartalak majd felelősnek bűneidért
én vetek eléje botránkozást (20. v.) – bukását fogom okozni
feddőző (26. v.) – olyan ember, aki helyreigazít másokat

A szentírások tanulmányozása

Ezékiel 2–3 tanulmányozása közben végezz el kettőt a következő három tevékenység (A–C) közül!

A Foglald össze Ezékiel küldetését!

Foglald össze Ezékiel küldetését úgy, hogy elmagyarázod a következő szavak és kifejezések jelentőségét: „kemény orczájú férfiak” (Ezékiel 2:4; lásd még 3:7), bogácsok, tövis és

skorpiók (2:6); „egy könyv türete” (vagyis könyvtekerics) (2:9–10; 3:1–3); gyémánt (3:9); órálló (3:17–21); feddőző (3:26)!

vagy

Rajzolj legalább négy képet a jegyzetfüzetedbe, melyek a fent említett gondolatokat ábrázolják!

B Egy nehéz misszió

1. Olvasd el figyelmesen Ezékiel 2–3-at, és írd le, hogy szerinted miért volt Ezékielnek nehéz missziója! Magyarázataid mellé írd oda a gondolataidat alátámasztó szentírástulításokat is!
2. Nézd meg Ezékiel 2–3-ban, mit mondott az Úr, milyen lesz Ezékiel missziója, és mi adott bátorítást Ezékielnek, hogy teljesítse küldetését!

C Az órálló

1. Olvasd el Ezékiel 3:17–21-et, és mondd el, mit kell tennie egy órállónak!
2. Nevez meg egy ma élő „órállót” az egyházban, és mondd el, miért őt választottad ki!
3. Mit tanít Ezékiel 3:17–21 elhívásaink teljesítésének fontosságáról? Keresztutalást tehetsz ezek között a versek és Jákób 1:19 között!

Ezékiel 4–5

Jövendölések Jeruzsálem pusztulásával kapcsolatban

Az Úr Ezékielnek is – csakúgy, mint Jeremiásnak – azt mondta, hogy tárgyak és fizikai jellegű szimbólumok segítségével tanítsa az embereket, hogy jobban megjegyezzék üzenetét, és ne felejtsek el azt. Ezékiel 4–5 feljegyzést ad azokról a szimbólumokról, melyeket Ezékiel az Úr parancsára használt, és amelyek az izraeliták gonoszságát, valamint Jeruzsálem pusztulását fejezték ki.

Ezékiel 6–7

Bűn és pusztulás

Ezékiel 6–7 az Úr egy erőteljes üzenetét tartalmazza, ami arról szól, mi fog történni Izráel földjén, miután a babilóniaiak leigázzák őket. Ezékielt Babilóniába hurcolták, még mielőtt Jeruzsálem teljesen elesett és elpusztult volna, így jövő időben beszél erről az eseményről. A 6–7. fejezetekben olvasható jövendölésekben az Úr különösképp Izráel bálványimádó szokásait ítélte el, és azt mondta, Jeruzsálem el fog pusztulni, és akkor a zsidók megtudják, hogy ki az Úr (lásd 6:14)! Azok, akik megmenekülnek, bizonyosságot tudnak majd tenni arról, hogy Isten valóban az élő Isten, és hogy szavai beteljesedtek.

Ezékiel 8–11

Miért bukott el Jeruzsálem?

Ezékiel 8–11 egy látomásról szól, melyet az Úr adott Ezékielnek. Ezékiel egyike volt azon sok zsidónak, akiket a babilóniaiak a Júda elleni korábbi támadásaik során hurcoltak fogságba. Ezáltal a látomás által a száműzöttek (azok az emberek, akiket fogságba hurcoltak Babilóniába), megtudták, hogy mi történt Jeruzsálemben, és miért.

Ezékiel 8 a Jeruzsálemben élő emberek – ideértve vallási vezetőket is – gonoszságáról szól. Ezékiel 9 azt mondja, hogy az Úrnak volt egy angyali hírnöke, aki „megjelölte” az igazlelkűeket, hogy ne érje őket pusztulás (mint például Egyiptomban a pászka ünnepe, vagyis az első zsidó húsvét során). Ezékiel 10 egyértelművé teszi azt, hogy az Úr megengedte Jeruzsálem elpusztítását. Ezékiel 11 reménnyel szolgál a jövő nemzedékei számára: jövendölést olvashatunk arról, hogy az Úr össze fogja gyűjteni népét, és a nekik ígért földre vezeti őket, továbbá megújítja szövetséges kapcsolatukat.

A szentíráások tanulmányozása

A Az összegyűjtés

1. Keresd meg azokat a részeket Ezékiel 11:16–20-ban, ahol az Úr elmondja, mit fog tenni szövetséges népével, majd sorold fel ezeket a füzetedben!
2. Miként vagy része annak, amiről ezek a versek szólnak, vagyis hogyan váltja ma az Úr valóra ezeket az ígéreteket?

B Magyarázd meg a kifejezéseket!

Olvasd el Ezékiel 11:19-et, és mondd el, szerinted milyen különbség van a „kőszívű” ember és az „új lelket” és „hússzívet” kapott ember között!

Ezékiel 12–17

Miért kerültek a zsidók fogságba?

Ezékiel 12–17-ben az Úr kinyilatkoztatta Ezékielnek, hogy még több babilóniai támadás fogja érni Jeruzsálemet, és még több zsidó esik fogságba. Az Úr azt is kinyilatkoztatta, hogy miért fognak bekövetkezni ezek az események, és azt mondta Ezékielnek, hogy hirdessen bűnbánatot a fogságba esetteknek.

Ezékiel 12 azt bizonygatja a zsidóknak, hogy még többen kerülnek fogságba.

Ezékiel 13 arról szól, hogy az Úr elítéli azokat a hamis prófétákat, akik úgy tesznek, mintha az ő nevében szólálnának, és azokat is, akik különbözőképp eltávolították a népet tőle.

Ezékiel 14-ben feljegyzésre kerül, hogy a zsidó vezetők tanácsért fordultak Ezékielhez. Az Úr azt mondta, hogy nem ad tanácsot nekik addig, amíg bálványokhoz is fordulnak válaszáért. Kihangsúlyozta, hogy minden egyes embernek igazlelkűnek kell lenni ahhoz, hogy elviselje az eljövendő ítéleteket, és hogy nem támaszkodhatnak vezetőik igazlelkűségére.

Ezékiel 15 Izráel gyermekeit egy leégett szőlőtőhöz hasonlítja, ami semmire sem jó. A szentírásokban sok helyen az Úr egy szőlőtőhöz vagy szőlőskerthez hasonlítja Izráel gyermekeit (lásd Ésaías 5; Jákób 5).

Ezékiel 16 – csakis úgy, mint az Ószövetség más részei is – összehasonlítja az Úr Izráellel való kapcsolatát a házasság szövetségével. A 16. fejezet nagyon részletesen mutatja be, hogyan vált Izráel (Jeruzsálem) hűtlenné az ő „férjéhez”, és hogy miért érdemelte meg büntetését.

Ezékiel 17-ben megtalálható egy példázat, amit az Úr nyilatkoztatott ki Ezékielnek, és ami azt tanította a népnek, hogy ne várjanak segítséget Egyiptomtól, amíg fogságban vannak, hanem inkább hódoljanak be a babilóniaiaknak, és az Úr végül majd megmenti őket.

Ezékiel 18

Felelősek vagyunk bűneinkért

Miben hasonlítasz és miben különbözöl a szüleidtől? Miért?

Az igaz, hogy olykor „az ártatlanoknak szenvedniük kell a bűnösök gonoszága miatt”. (Teachings of the Prophet Joseph Smith, 34. o.) Néhányan azonban szüleiket vagy másokat hibáztatnak azokért a dolgokért, amiken változtatni tudnának. Izráel gyermekei úgy érezték, hogy atyáik bűnei miatt érik őket a büntetések. Közmondásban is kifejezték azt, hogy szüleik vétkei miatt szenvednek (lásd Ezékiel 18:2). Ez a példázat (vagy közmondás) részben volt igaz. Szüleik nem tanították meg gyermekeiknek, hogyan kell helyesen az Úr szerint élni, és egy olyan környezetet sem teremtettek meg, ahol gyermekeiknek nagyobb esélye lett volna arra, hogy Isten törvényeihez hűen nevelkedjenek.

Az Úr azonban minden nemzedéknek prófétákat küld, hogy megtanítsák az igazságot, és hogy bűnbánatra szólítsák fel a népet. Minden nemzedék választhat aközött, hogy meghallgatja-e és engedelmeskedik-e a próféták szavának, vagy inkább a szülei által bevezetett szokásokat követi. Az Úr világosan tanít a szabad akarat alapelveinek ezen aspektusáról ebben a fejezetben.

A szentírások megértése

Ezékiel 18

a hegyeken enni (6., 11., 15. v.) – részt venni bálványimádásban	nyomorgat (7., 12., 16., 18. v.) – igazságtalanul bánik valakivel, terheket ró valakire
megfertéztet (6., 11., 15. v.) – erkölcstelen cselekedetekbe keveredik vele	zálogot (7., 12., 16. v.) – kölcsön biztosítékául a hitelezőnek átadott vagyontárgyat
nem közeledik (6. v.) – nem létesít szexuális kapcsolatot	uzsora (8., 13. v.) – nagy anyagi ellenszolgáltatás, különösképp kamat követelése

A szentírások tanulmányozása

A Alkalmazd a szentírásokat!

Hogyan használhatnád fel Ezékiel 18:1–18-at ahhoz, hogy segíteni tudj valakinek, aki egy olyan családban él, ahol nem buzdítják arra, hogy igazlelkűn éljen? Keresztutalást tehetsz ezek között a versek és a 2. hittétel között!

B Nevez meg fontos alapelveket!

Olvasd el Ezékiel 18:19–32-t, és nézd meg, mit tanított az Úr a bűnről, a bűnbánatról, arról, hogy mindvégig ki kell tartanunk,

és hogy miként érez az Úr a bűnös emberek iránt! Írj le legalább négy egymondatos állítást, amikkel összefoglalod az ezekben a versekben tanított alapelveket!

Ezékiel 19–20

Engedetlen vezetők

Ezékiel 19–20 különösképp a zsidók vezetőihez és vezetőiről szól. A 19. fejezetben az Úr két példázattal tanított arról, hogy a nagy lehetőségek előtt álló vezetők hogyan vesztették el áldásokat ostobaságaik miatt. A 20. fejezet arról szól, hogy a Babilóniában (ahol Ezékiel is volt) fogságban élő zsidó vezetők hogyan akartak utasításokat kapni az Úrtól Ezékielen keresztül. Az Úr bűnbánatra szólította fel őket, amiért az Úrtól is és más istenektől is kinyilatkoztatást vártak. Ezékiel 20:33–44-ben az Úr azt ígérte, az izraeliták jövőbeni nemzedékének lehetőséget fog adni arra, hogy kiszabaduljanak a fogságból, és megtudják, hogy Ő az ő Uruk és Istenük. Ugyanígy járt el, amikor Izráel gyermekeit kivезette Egyiptomból. Ekkor azonban azt is ígérte, hogy összegyűjti a minden nemzetben szétszórt Izráelt.

Az ezekben a versekben megemlített, az összegyűjtés részeként tekintett események csak félig teljesedtek be az ősi időkben. Ezek az események most, az utolsó időkben teljesednek be leginkább, amikor is Izráel gyermekei az igaz egyházhoz csatlakoznak, megtisztulnak a bűntől, és az Urat szolgálják az ő „szent hegy[én]” (a templomban). Akkor igazán tudni fogják, kik ők és ki az ő Uruk és Istenük (lásd 42., 44. v.).

A szentírások megértése

Ezékiel 20:33–44

erős kézzel és kinyújtott karral (33–34. v.) – az Úr hatalmát jelképező képek

Ezékiel 20:37 – „**És átviszlek titeket a vessző alatt**”

Az Ezékiel 20:37-ben lévő vessző a pásztor botjára utal. A vessző alatti átvitel a Pásztor gondoskodásába való kerülésre utal, vagyis, ahogy Ezékiel mondja: „a frigynek [vagyis szövetségnek] kötelekébe”. Vannak, akik szerint a vessző alatti átvitel utalhat arra is, ahogyan a pásztorok „megtizedelték” juhaikat: minden tizediket megjelölték egy bottal, és az Úrnak szentelték.

A szentírások tanulmányozása

A Összefoglalás kulcsgondolatok felhasználásával

Ezékiel 20:33–44 arról szól, hogy az Úr össze fogja gyűjteni Izráelt, és szívüket feléje fordítja. Magyarázd el ezeknek a verseknek az üzenetét úgy, hogy leírod saját szavaiddal a következő

kulcsgondolatokat: erős kézzel (33. v.); egybegyűjtelek (34. v.); szemtől-szembe (35. v.); fertéztetitek (39. v.); az én szent hegyemen (40. v.); megszenteltetem (41. v.); megemlékeztek (43. v.); megtudjátok (38., 42., 44. v.)!

Ezékiel 21–24

A gonoszság pusztuláshoz vezet

Ezékiel 21–23-ban az Úr tovább magyarázta, hogy miért pusztul el Jeruzsálem. Ezékiel 21 elmondja, hogy lesznek igazlelkűek is, akik szenvedni fognak a pusztuláskor. Ez a szenvedés – melyet néhányan igazságtalannak tartanak – azért történik, mert az Úr tiszteli gyermekei szabad akaratát. Az igazlelkűek az utolsó napok csapásai bekövetkeztével is szenvedhetnek, de az Úr nagyszerű, örökkévaló jutalmat ígért az ilyen embereknek (lásd T&S 58:2).

A 21. fejezet másik érdekes jövődöleése a 25–27. versekben található, ahol Ezékiel Júda királyának bukásáról jövődöl. Azt mondja, hogy nem lesz másik király addig, amíg „el nem jő az, a kié az uralkodás” (27. v.) – Jézus Krisztusra utalva ezzel. A zsidók, a babilóniai fogság óta nem állították vissza királyságukat. Jézus Krisztus lesz az egyetlen jövőbeni királyuk.

Ezékiel 22 arról a sok bűnről beszél, melyek miatt Jeruzsálem elpusztult. Ha megnézzük, melyek azok a bűnök, amik miatt az Úr elpusztította őket, akkor megértjük, mi az ami sértő Isten szemében.

Ezékiel 23 egy másik olyan fejezet, ahol az Úr Izráelre (Samáriára) és Júdára (Jeruzsálemre) úgy tekintett, mint két nőre, akik paráznák lettek. Az összehasonlítás azt fejezi ki, hogy milyen erős érzelmeket táplál az Úr az ő szövetséges népe iránt, akik más isteneket imádnak.

Ezékiel 24-ben az áll, hogy az Úr egy forró fazék étellel jellemezte azt, amikor a zsidókat „felforralták” a babilóniaiak. A 24. fejezet Ezékiel feleségének a haláláról is szól. Az Úr azt mondta Ezékielnek, hogy ne keseregjen miatta, mintegy jelezve a zsidóknak, hogy ne keseregjenek Jeruzsálem és Júda királyságának pusztulása miatt, mert Júda hatalmas gonoszságának köszönheti megérdemelt is igazságos büntetését.

Ezékiel 25–32

Más nemzetek büntetése

Ésaías és Jeremiás prófétához hasonlóan Ezékiel is először az izraeliták ellen szólt, majd az őket körülvevő nemzetek gonoszsá-

gáról, és megjövendölte pusztulásukat. Ezékiel 25–32 az ezekre a nemzetekre vonatkozó jövendölésekről ír: az ammonitákról, a moabitákról, az edomitákról és a filiszteusokról (lásd Ezékiel 25); Tírusról és Sidonról (Ezékiel 26–28); valamint Egyiptomról (Ezékiel 29–32).

Az országok megjövendölt pusztulása

Ezékiel 33

Órállók a tornyokon

Miért tartják fontosnak a szülők és az egyházi vezetés minden szintjén lévő vezetők a tanítást és azt, hogy bűnbánatra buzdítsák az embereket?

A történelem során az embereknek védelmi rendszert kellett felállítaniuk a szomszédos törzsek és nemzetek támadásai ellen. Védelmi rendszerük kiépítése részeként tornyokat állítottak fel városaik falán, és órállókat helyeztek a tornyokba, akik figyelték, hogy közele-e az ellenség. Ha az emberek nem figyeltek az órállóra, akkor nagy veszélynek tették ki magukat. Ugyanakkor ha az órálló nem tette a dolgát, akkor egy egész város pusztulását okozhatta. Ezékiel 33 az izráeli vezetőket órállókhoz hasonlítja.

A szentírások megértése

Ezékiel 33

vér (4–6., 8. v.) – felelősség
 zálogot visszaad (15. v.) –
 kifizeti adósságait
 véreset esztek (25. v.) –
 a törvény megszegésére utal;
 a törvény úgy szól, hogy
 nem szabad megenni a vért

megfertéztette (26. v.) –
 szexuális kapcsolatot létesített
 kevélysége (28. v.) – büszkesége

Ezékiel 33:30–32 – Hogyan bántak a zsidók prófétáikkal?

Nagy áldás, ha van egy prófétánk – de csak akkor, ha engedelmeskedünk tanácsának. Ezékiel 33 utolsó verseiben az Úr azt mondta Ezékielnek, hogy a nép úgy beszél, mintha szeretnék a prófétát, és boldogan hallgatnák őt, de aztán nem a próféta tanításai szerint éltek. A 31. vers vége nagyon hasonlít ahhoz, amit az Úr mondott Joseph Smith-nek a hitehagyott emberekről (lásd Joseph Smith története 1:19).

A szentírások tanulmányozása

A Használd a szentírásokat a problémák megoldásához!

Ezékiel 33:1–9 elmagyarázza, mi az órálló szerepe és jelentősége. Az Úr prófétákat, más papsági és egyházi vezetőket, valamint szülőket hívott el népe órállóinak. Gondolkozz el a következő helyzeteken, majd válaszolj az utánuk következő kérdésekre az Ezékiel 33:1–9-ben tanított alapelvek alapján:

1. A fiatalok egyik kedvenc időtöltése a videózás. A videofilmek sokszor nem felelnek meg az egyházi normáknak. Mit kell tennie a szülőknek? A püspöknek? A Fialat Férfiak és Fialat Nők elnökségeinek? A fiataloknak? Neked?
2. A focicsapat edzője az edzés különböző időpontjai mellett a vasárnap reggelekre is berakott egy időpontot. Elvárja, hogy minden játékos jelen legyen az edzésen. Mit kell tennie a szülőknek? A püspöknek? A csapatban lévő fiataloknak?

Ezékiel 34

Izráel pásztorai

Ezékiel 34 az egyházi vezetők egyéb kötelezettségeiről is ír. Az Úr ekkor a vezetőket a juhokra (emberekre) vigyázó pásztorokhoz hasonlította. Az Úr, földi szolgálata alatt „jó pásztor[nak]” (János 10:14) nevezte magát. Ezékiel 34 olvasása közben nézd meg, mit mondott az Úr, mi teszi őt jó pásztorrá, és mit mondott a nép vezetőiről, hogy őket pedig mi teszi rossz pásztorrá! Azt is nézd meg, mit mondott a juhokról!

A szentírások megértése

Ezékiel 34

ragadománnyá (8. v.) –
zsákmánnyá, prédává
**előkérem nyájamat az ő
kezőkből** (10. v.) – felelőségre
vonom őket nyájam
akluk (14. v.) – a nyájtartásra
bekerített terület
felzavarjátok (18–19. v.) –
bepisztítjátok

eltöröm jármok keresztfáit
(27. v.) – megszabadítom őket
rabságuktól, fogságuktól és
terheiktől
**támasztok nekik drága
plántaföldet** (29. o.) – termővé,
vagyis gazdaggá teszem őket

Ezékiel 34:23–24 – „Az én szolgám, Dávid”

„Dávid” neve a Messiásra utal ezekben a versekben. *Dávid* héberül azt jelenti: „szeretett”. Az ezekben a versekben leírt csodálatos körülmények akkor jönnek el, amikor a zsidók Messiásként fogadják el Isten szeretett Fiát. Lásd még Ésaías 9:6–7; Jelenések 22:16.

A szentírások tanulmányozása

A Mitől lesz valaki jó vezető?

1. Ezékiel 34:1–10, 18–19 szerint miért voltak Izráel vezetői az Úr népének rossz „pásztorai”?
2. Sorold fel a jó pásztor tulajdonságait, ahogy azt Ezékiel 34:11–16-ban találod! Mondd el, hogyan alkalmazhatja mindezeket a tulajdonságokat egy olyan valaki, aki az ároni papság egyik kvórumának vagy a Fiatall Nők egyik osztályának elnökségében szolgál!

Ezékiel 35

Edom pusztulása

Ezékiel 35 egy másik olyan fejezet, ami Edom lesújtásáról szól. Edomot más néven Seir hegyének vagy Idumeának is nevezik.

Ezékiel 36

A remény üzenete

Bár az izraeliták szegényben voltak az őket körülvevő minden nemzet szemében, az Úr azonban azt mondta Ezékiel 36-ban, hogy ő engedte meg a szegényezést bizonyásgul nekik, miszerint az Úr nem engedi meg népének, hogy csúfot üzzenek belőle és a vele kötött szövetségekből. Ezékiel 36 egy ígéretet tartalmaz – bizonyásgul szolgálva a világnak arról, hogy az Úr az egyetlen igaz és élő Isten –, miszerint az Úr összegyűjti és visszavezeti az izraeliták jövőbeni nemzedékét ígéretük földjére, és visszaállítja a vele való szövetséges kapcsolatot. Megígérte, hogy tisztára mossa őket bűneiktől, és „új szívet, és új lelket” (26. v.) ad nekik, és be fogják tartani az Úr parancsolatait, nem úgy, mint ahogy azt tették sok-sok évvel Ezékiel kora előtt.

Ezékiel 37

Két látomás a visszaállításról

A szimbólumokkal való inspirált tanítás egyik csodálatos része az, hogy a jelképnek egynél több jelentése is lehet, és több időszakra és helyzetre vonatkoztatható. Ezékiel 37 különösen jó példa arra, hogy bemutassuk, hogyan lehet egy jelképnek több jelentése is. A 37. fejezetben az Úr két „szemléltető leckét” adott Ezékielnek Izráel összegyűjtéséről. Ezek a szemléltető tanítások további nagyszerű igazságokat tanítanak, Isten tervére és az utolsó napokban való királyságára vonatkozóan, és bizonyásgot is tesznek ezekről.

A szentírások megértése

Ezékiel 37

inakat (6. v.) – olyan rostos szájak, ami az izmokat és a csontokat egymáshoz rögzíti, és segít mozgásukban

pogányok (21. v.) – azok, akik nem hisznek Istenben

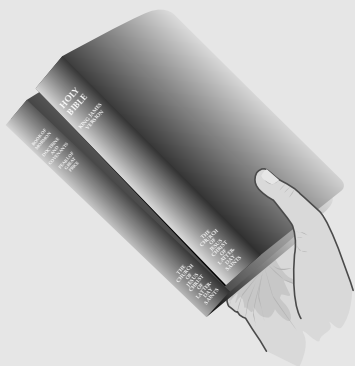
nem fertéztetik magokat (23. v.) – nem szennyezik be magukat

szenthelyem (26., 28. v.) – templomom

Ezékiel 37:15–20 – Júda fája és Efraim fája

Elder Boyd K. Packer ezt mondta: „Az ősi Izráelben fatáblákra vagy botokra tekercselt papírokra írták le feljegyzéseiket. (. . .) Júda fája, azaz feljegyzése – az Ószövetség és az Újszövetség – és Efraim fája, azaz feljegyzése – a Mormon könyve, ami egy másik tanúbizonyság Jézus Krisztusról – (. . .) valóban eggyé lettek a kezünkben. Ezékiel próféciája mostanra beteljesedett.” (Conference Report, 1982. okt., 73. o.; vagy *Ensign*, 1982. nov., 51., 53. o.)

A szentírások tanulmányozása

A Keresd meg a szimbólumot!

1. Ezékiel látomása Ezékiel 37:1–14-ben drámai módon szimbolizálja az Úr azon ígését, hogy össze fogja gyűjteni Izráel gyermekeit. Válassz ki egy szót vagy kifejezést, amiről úgy gondolsz, hogy a következő embereket vagy körülményeket ábrázolja: Izráel gyermekei, Izráel gyermekei lelkiileg elveszettek, a Szentlélek hatása Izráel gyermekein, Izráel gyermekeinek fokozatos összegyűjtése.
2. Miként tesz tanúságot Ezékiel 37:1–14 egy másik, még nagyobb „visszaállításról” Izráel gyermekeivel kapcsolatban? (Lásd még Alma 11:42–45; T&Sz 138:16–17.)

B Szentírás-memoriter – Ezékiel 37:15–17

1. Rajzolj egy képet vagy egy ábrát azokról a tárgyokról, amelyek ezekben a szentírás-memoriter versekben találhatóak!
2. Ugyanez a két fa, vagyis feljegyzés, amiről Ezékiel beszélt, megtalálható 2 Nefi 3:11–12-ben is. Mondd el, mi fog történni a Mormon könyve szerint ennek a két fának az „egyesülése” révén!
3. Amikor elérsz Ezékiel 37-ben a 22-es vershez, észre fogod venni, hogy ez a két fa fontos szerepet játszik Izráel összegyűjtésében. Magyarázd el, hogy szerinted a Biblia és a Mormon könyve összekapcsolódásának milyen szerepe van Isten házának összegyűjtésében! Válaszodhoz vedd figyelembe a Mormon könyve alcímének – Egy másik bizonyosság Jézus Krisztusról – mondanivalóját!

Ezékiel 38–39

Góg és Magóg csatája

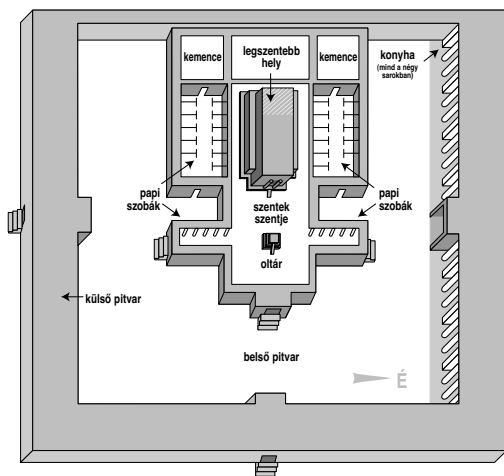
Ezékiel 38–39 egy hatalmas csatáról ír, ami Izráelben fog megtörténni az „utolsó időkben”, és szereplője lesz egy „Mágógból” származó nép is, akit egy Góg nevezetű király fog vezetni. Ezékiel úgy írta le ezt a háborút, mint amit „Izráel hegyein” vívtnak Izráel gyermekei ellen, akik ezen a földön gyűltek össze. Az Úr azt is mondta Ezékielnek, hogy csodának számító módon fogja megmenteni népét Magóg hadserege kezéből azért, hogy minden nemzet „megtudj[a], hogy én vagyok az Úr” (Ezékiel 38:23). Ezekből a leírásokból arra következtethetünk, hogy Ezékiel a második eljövétel előtti nagy csatáról ír, melyet általában úgy ismerünk, hogy az „Armageddon” (a vég, az utolsó véres csata).

Ami összezavarhat bennünket az az, hogy a Jelenések könyvét író János a millennium végén bekövetkező, a jó és a rossz között zajló csatát nevezte Góg és Magóg csatájának (lásd Jelenések 20:7–9). Tehát két csatára utalnak úgy, mint Góg és Magóg csatája: az első, ami közvetlenül a második eljövétel előtt, a másik pedig a millennium végén fog bekövetkezni. A két csata hasonlít abban, hogy hatalmas harc lesz mindkettő, ahol nagy pusztulások fognak végbemenni, és Isten ellenségei elpusztulnak, és lényeges változások lesznek a földön.

Ezékiel 40–42

Ezékiel látomása egy templomról

Ezékiel 40–42-ben Ezékiel részletesen beszámol arról, mit látott, amikor végigjárt egy templomot Izráel földjén (lásd 40:2). Vezetője, egy mennyei hírnök a templom minden részét lemérte, így Ezékiel azt is leírta, milyen méretűek a szobák, a falak, az ajtók stb. A templom, amiről beszélt, nagyon hasonlít Salamon templomára. Nem tudjuk, meg fog-e épülni az a templom, amit látott, és ha igen, akkor mikor.

Ezékiel 43–44

Isten dicsősége betölti a templomot

Milyen érzéssel tölt el, amikor egy templom képeit nézed, vagy amikor ellátogatsz oda, és körbesétálsz vagy bemész?

Ezékiel 43-ban Ezékiel látta, ahogy az Úr dicsősége a templomba tér, és megszenteli azt. Ezékielnek megmondta az Úr, hogy a templomban fog lakni népe között. Azt is megmondta neki az Úr, hogy mondja el az embereknek, mi látott, azért, hogy elszégyelljék magukat gonoszságaik miatt (lásd 11. v.), és hogy vágyat ébresszen bennük afelé, hogy visszatérjenek az Úrhoz, és érdeemesek legyenek a templomi áldások elnyerésére – egy olyan kiváltságra, amit meg nem bánt bűneik miatt elveszítettek.

Ezékiel 44 tisztán leírja az Úr parancsolatát, miszerint semmilyen tisztátalan dolog nem léphet be az Ezékiel által látott templomba, és nem imádkozhat ott az Urat. Az Úr ugyanezt a normát állította mindazok elé is, akik ma lépnek be a templomba (lásd T&Sz 97:15–17).

Ezékiel 45–46

További információk a templomról

Ezékiel 45–46 további leírásokkal szolgál a templommal kapcsolatos szertartásokról, amiket az Úr adott, mint például egyes szertartások, amiket a zsidók nem megfelelő módon végeztek el templomaikban akkor, amikor Babilóniába hurcolták őket.

Ezékiel 47

A templom gyógyító vize

Ezékiel 47 bemutatja Ezékiel látomását arról, hogyan fog Jeruzsálemben a víz a templom alól folyni; egészen keletre folyik, és egyre nagyobb és nagyobb lesz addig, amíg folyóvá nem duzzad. A folyó a „lapácson” (sivatagon) át a Holt-tengerbe ömlik, és újra „élővé” teszi azt, halakkal és növényekkel. Joseph Smith próféta ezt mondta: „Júdának vissza kell térnie, Jeruzsálemnek és a templomnak újra fel kell épülnie, és víz fog áramlani a templom alól, a Holt-tenger vize pedig életre fog kelni. Sok időbe fog telni ismét felépíteni a város falait és a templomot, ... és mindezt az Ember Fia megjelenése előtt kell megtenni.” (Teachings of the Prophet Joseph Smith, 286. o.)

Ez az esemény azt a lelki megújulást és újjászületést is szimbolizálja, ami érinti az egyéneket és a családokat is, amikor szent, felemelő, és erőt adó templomi szertartásokban vesznek részt, melyek az „élő vizek” forrásától, vagyis Jézus Krisztustól származnak.

Ezékiel 48

Izráel egybegyűl, és az Úr velük van

Ezékiel 47 végén Ezékiel leírja Izráelnek a szülőföldjükre történő összegyűjtését. Ezékiel 48 azt írja, hogy az Úr minden egyes törzsnek ad örökségül egy bizonyos területet, és közöttük fog élni.

Dániel próféta könyve

Ha egy olyan országban járnál, ahol nem gyakorolják a vallásodat, mennyire volna könnyű hű maradni ahhoz? Mi volna, ha vallásod szerint olyan dolgokat kellene tenned, melyek nem népszerűek, sőt még az ország törvényébe is ütköznek?

Egy bátor fiatalember

Dániel szembe került ezzel a helyzettel. Dániel tizenéves fiúcska volt, aki más zsidókkal együtt akkor került fogságba, amikor Babilónia először támadta meg Júdát (körülbelül Kr. e. 605-ben). Mivel Dániel bátor volt és hű maradt hitéhez, az Úr megáldotta őt a jövődélés ajándékával, és azzal, hogy hatással legyen egy idegen ország vezetőire. Az ő alakja inspiráló és példaértékű ma a számunkra, amikor olyan nyomás nehezedik ránk, amelyet ő érzett, és amikor arra vágyunk, hogy hozzá hasonlóan mi is pozitív hatással legyünk másokra.

Dániel tanulmányozásának előkészítése

Dániel könyvének kulcsszereplői

Dániel – ő írta a könyvet. Fiatalon kezdte megírni könyvét, és nyolcvanas éveiben járt, amikor a könyv végét írta.

Sidrák, Misák, Abednégó – Dániel három zsidó barátja, akik hűek maradtak vallásukhoz.

Nabukodonozor – a babilóniai birodalom királya: körülbelül Kr. e. 604-től egészen haláláig, körülbelül Kr. e. 561-ig. Ő volt az a király, aki elfoglalta Júdát, és sok zsidót hurcolt fogságba Babilóniába.

Belsazar – Nabukodonozor fia, aki atyja után került a trónra; azelőtt uralkodott, mielőtt a perzsák elfoglalták Babilóniát.

Cyrus (korábbiakban Círusként olvashattunk róla) és Dárius – a méd-perzsa birodalom uralkodói, akik körülbelül Kr. e. 539-ben elfoglalták Babilóniát. Cyrus uralkodott először. Ő volt az a király, aki olyan határozatot hozott, hogy a zsidók visszatérhetnek szülőföldjükre, és ismét felépíthetik templomukat.

Dániel könyvének kulcsfontosságú eseményei

- Dániel, más zsidókkal együtt megtagadja, hogy olyan ételt és italt vegyen magához, ami által megszegné Mózes törvényét (lásd Dániel 1).
- Dániel értelmezi a királyok álmait és a nekik adott jeleket (lásd Dániel 2; 4–5).
- Három állhatatos férfit egy égő kemencébe tesznek (lásd Dániel 3).
- Dánielt az oroszlánok vermébe dobják (lásd Dániel 6).
- Dániel saját korától kezdve megjövendöli, hogy mi fog történni egészen a világ végezetéig (lásd Dániel 7–12).

Dániel 1

Fiatal, hithű izraeliták

A babilóniaiak úgy hitték, hogy a varázslóknak és a jósooknak hatalmukban áll ismerni a jövőt. Nabukodonozor, Babilónia

királya elhatározta, hogy megnézi, be tud-e tanítani foglyul ejtett fiatal izraelitákat arra, hogy lássák a jövőt. Olvasás közben figyeld meg, hogy e pár fiatalember hithűsége miként hozta el az Úr áldásait, és nyugőzte le a királyt!

A szentírások megértése

Dániel 1

megszállá (1. v.) – megtámadta **bűnbe kevernétek az én fejemet (10. v.)** – kockára tennétek az életemet

udvarmesterek (3., 9–11. v.) – megbízható szolgaszemélyzet

nem fertőzteti meg magát a király ételével és a borral (8. v.) – nem eszik és nem iszik olyan dolgot, amit Isten megtiltott

állának a király előtt (19. v.) – a király szolgálói lettek

A szentírások tanulmányozása

A Vegyéi példát róluk!

Dániel és a többi fiatalember a hithez való hűség egyszerű példái, és rajtuk keresztül azt is láthatjuk, hogyan áldja meg az Úr azokat, akik hűségesek Őhöz. Gondold végig a következő helyzeteket, és javasolj megoldást aszerint, amit Dániel 1-ben olvastál:

1. Osztályotok egy fontos vizsga előtt áll. Vannak, akik tablettákat szednek azért, hogy ébren maradhassanak, és tovább tanulhassanak. Neked is adni akarnak ebből a tablettából. Mit teszel vagy mit mondasz?
2. Épp most kaptad meg az első állásodat. Szeretnél jó benyomást kelteni. Egy fontos hivatali összejövetelen mindenkinek illik koccintania a főnökkel egy pohár alkohol tartalmú itallal. Mit teszel?

B Testi és lelki áldások

Hogyan áldotta meg az Úr Dánielt és a barátait?

1. Mondd el, hogyan áldotta meg az Úr Dánielt és a barátait hithűségük miatt!
2. Miben hasonlítanak a fiatalemberek áldásai azokhoz az áldásokhoz, amiket azoknak ígér Mennyei Atyánk, akik napjainkban engedelmességek a Bölcsesség szavának? (Lásd T&S 89:18–21.)

Dániel 2

Nabukodonozor álma

Sok ember van a világon, akik szívesen adnának tanácsokat nekünk. Dániel 2 arról tanít, hogy Nabukodonozor király varázslóktól és jósoktól kért tanácsot, de csak egyvalaki tudta megmondani neki az igazságot. Figyeld meg, miben hasonlít ez a történet ahhoz, ami Józseffel történt Egyiptomban (lásd 1 Mózés 41:14–43)!

Nabukodonozor álma különös fontossággal bír számunkra, mert megjövendöli Isten királyságának az utolsó napokban történő megalapítását.

A szentírások megértése

Dániel 2

álma félbeszakadt (1. v.) – nem tudott tovább aludni

írástudókat, varázslókat, bűbájosokat és Káldeusokat

(2. v.) – olyan embereket, akik csodatevőknek vallják magukat, és azt állítják, hogy ismerik a jövőt és az álmok jelentését

polyva (35. v.) – más szóval pelyva; a gabonaszemet (például búza-vagy árpszemet) borító, csépléskor leváló hártványos levélkének tömege

alábbvaló (39. v.) – nem olyan hatalmas

ételáldozattal és jó illattal áldozzanak néki (46. v.) – áldozatot mutassanak be Istennek és égessenek füstölő szereket

a király udvarában vala (49. v.) – a királynál maradt tanácsadóként

Dániel 2:45 – „A hegyről kő szakad vala le”

Dániel elmagyarázta, hogy minden más királyságtól eltérően Isten királyságát, melyet a kő ábrázol, Isten fogja felállítani. Az emberi kézre kell gondolni abban a mondatban, amikor azt olvassuk, hogy „kéz érintése nélkül”.

Nabukodonozor álma

ÁBRÁZOLT KIRÁLYSÁGOK

tiszta arany fej
Babilóniai Birodalom

ezüst mell és kar
Méd és Perzsa Birodalom

réz has és oldal
Macedón Birodalom

vas láb
Római Birodalom

vas és cserép lábfej és lábujj
azok a királyságok, melyek a Római Birodalom bukása után jelentek meg

A szentírások tanulmányozása

A Fejezd be ezeket a mondatokat!

1. Mielőtt az írástudók és varázslók megfejtették volna Nabukodonozor álmát, a király azt kérte tőlük, hogy először ...
2. Dániel úgy fejtette meg a király álmának jelentését, hogy ...
3. Dániel megmondta a királynak, hogy úgy fejtette meg az álmot, hogy ...
4. Miután Dániel elmondta a királynak álma jelentését, ...

B Szentírás-memoriter – Dániel 2:44–45

1. Dániel 2:44–45 az egyházat jelképezi az utolsó napokban, ami Isten földi királysága. Rajzolj egy olyan képet, ami ezen két vers üzenetét fejezi ki! A kép hátuljára írd le rajzod magyarázatát!
2. Olvasd el a Tanok és szövetségek 65:1–2, 5–6-ot, majd írd le, miként hasonlítható az egyház ahhoz a kőhöz, amit Dániel látott, és hogy mi történt az egyházzal 1830 óta, amikor hat tagjával elkezdte működését!
3. A fenti „A Szentírások megértése” című részben találsz egy táblázatot, amely segítségével beírhatod a szentírásaidba a szimbólumok jelentését.

Dániel 3

Három bátor fiatalember

Sadrák, Misák és Abednégó ekkora hatalmas hittel rendelkezett.

Kerültél már veszélyes helyzetbe azért, mert túl közel kerültél a tűzhöz? Vagy megégetted már valaha az ujjadat? Ha igen, akkor el bírod képzelni, milyen félelmetes lehet, ha bedobnak a tűzbe. Ezek után képzeld el, mekkora hitre volna szükséged ahhoz, hogy önszántadból sétálj bele egy égő kemencébe inkább, mintsem szembeszegülj Isten tanításáival!

A szentírások megértése

Dániel 3

sing (1. v.) – hossz mérték (kb. 60 cm)

nem becsülnék téged (12. v.) – nem engedelmesskednek neked

szigorú volt (22. v.) – azonnal végre kellett hajtani

veszedelemre adták az ő testöket (28. v.) – kockára tették az életüket

A szentírások tanulmányozása

A Magyarázd meg a problémát!

1. Mit parancsolt Nabukodonozor, mit kell tennie mindenkinek? Miért volt ez helytelen? (Lásd 2 Mózés 20:1–6.)
2. Szerinted mit mondhattak a kevésbé hithű zsidók Sadráknak, Misáknak és Abednégónak még azelőtt, hogy bedobták őket az égő kemencébe? Szerinted mit válaszolhatott nekik a három férfi?

B Mondj mai példát!

Kiállok a hitem mellett

- az iskolában
- a lakóhelyemen
- a barátaim társaságában

Olykor megesik, hogy arra kéri az egyház tagjait napjainkban, hajoljanak meg a világi dolgok előtt, vagyis más szóval adjanak lejjebb normáikból azért, hogy a világ szemében elfogadottá váljanak. Mondj egy példát a következő esetekre, amikor az egyház ma élő tagjai Sadrákhhoz, Misákhhoz és Abednégóhoz hasonló hitről tanúskodhatnak:

- (1) az iskolában,
- (2) a lakóhelyükön és
- (3) a barátaik társaságában!

C Saját szavaiddal

1. Írd le saját szavaiddal, hogy mit mondott a három fiatalember Dániel 3:17–18 szerint!
2. Miben voltak a fiatalemberek biztosak, és miben voltak bizonytalanok?
3. Az alapján, amit Sadrák, Misák és Abednégó mondott és tett, szerinted mi volt biztonságuk legfontosabb és legerőteljesebb része?
4. Ha alkalmad volna beszélgetni Sadrákkal, Misákkal és Abednégóval, mit kérdeznél tőlük és miért?

Dániel 4–5

Két büszke király

Dániel 4 feljegyezi, hogy mivel Nabukodonozor ismét gögössé vált, Isten egy másik álmot adott neki. Ismét Dániel fejtette meg az álmot. Az Úr azt tanította Nabukodonozornak, hogy csakis azért egy hatalmas birodalom királya, mert a Menny Királya megengedte ezt neki.

A Dániel 4–5-ben zajló események között több mint húsz év telt el, és új királya lett Babilóniának, akit Belsazárnak hívtak. Ő is nagyon büszke volt, és egy hatalmas királyi lakoma közben kigúnyolta Izráel Istenét. Megjelent egy kéz, és a falra írt valamit. Dániel megfejtette az írást, ami azt mondta, Babilónia el fog bukni. Azon az éjjelen a médek és a perzsák elfoglalták Babilóniát.

annyira gonosszá vált, hogy „szent” szertartásaikba belevettek erkölcsstelen cselekedeteket is. Ezek a dolgok rendkívül sértették Istent, és Hóseás valószínű e gonoszságok eredményeképp prédikált erőteljes és drámai szimbólumokkal, és ezért voltak tanításai is ugyanilyenek.

Szerelmes történet

Hóseás próféta könyve házassággal kezdődik. Bár a házasság nem olyan, mint amire mindannyian vágyunk, a történet úgy íródott, hogy a szerelem rendkívül figyelemre méltó megnyilatkozását láthatjuk. A történet úgy szól, hogy Hóseás a férj, de az „igazi” férj az Úr, és a feleség ábrázolja Izráel gyermekeit. A házasság az Úr, népével kötött szövetségét ábrá-

zolja. A történet a szentírások közül talán a legdrámaibb módon írja le az Úr, gyermekei iránt érzett szeretetét és a velük kötött szövetségekhöz való elkötelezettségét. Továbbá szemlélteti Izráel gyermekei azon kötelezettségét is, hogy tartsák be Istennel kötött szövetségeiket, és sem akkor, sem pedig ma ne vegyenek részt semmiféle bálványimádásban.

Tanítás szimbólumokkal

Hóseás sokszor illusztrálta tanításait képekkel és szimbólumokkal. Például az Urat a következő szavakkal szimbolizálta: férj, atya, oroslán, párduc, anyamedve, eső, harmat stb. Izráelt ezekkel a szavakkal szimbolizálta: feleség, beteg ember, szőlőtő, szőlő, olajfa, szülő asszony, reggeli harmat stb. Még *Hóseás* neve is szimbolikus. Ugyanabból a héber szótóból származik, mint *Józsue*, ami *Jézus* héber megfelelője. Hóseás neve találó, mert üzenete által tanulhatunk Jézus Krisztus engeszteléséről, és mélyebben érezhetjük annak erejét. A könyvben szereplő többi névnek, mint például Hóseás gyermekei nevének, szintén szimbolikus a jelentése.

Hóseás 1–3

Házassági szövetség

Az Úr – csakúgy, mint Jeremiásnál és Ezékielnél is – Hóseás próféta életével illusztrált szimbolikus egy nagy erejű tanítást. Hóseás 1–3 egy olyan történetről szól, aminek a jelentése világosabb lesz a számodra, ha emlékezetedben tartod, hogy az Úr egy házassági kapcsolathoz hasonlította Izráellel való szövetséges kapcsolatát. A Hóseás könyvében található összehasonlítás különösen találó, mert az izraeliták által üzött bálványimádásban szintén voltak erkölcsstelen cselekedetek és parázna tettek.

Olvasás közben képeld magad Hóseás helyébe, és gondolkodj el azon, mire volna szükség ahhoz, amit ő tett! Azt is elképzeld, mit gondólnál, ha Gómer helyében lennél. Ne feledd, hogy Hóseás jelképezi az Urat, Gómer pedig Izráelt!

A szentírások megértése

Hóseás 1

Ló-Rukhámáh (6., 8. v.) – nem nyert kegyelmet; Rukhámáh (12. v.) – kegyelmet nyert

Ló-Ammi (9. v.) – nem az én népem; Ammi (12. v.) – az én népem

Hóseás 1:2–3 – Az Úr valóban azt mondta Hóseásnak, hogy vegyen el egy parázna nőt?

„Akár az író, akár más magyarázatát fogadjuk el Hóseás házasságával kapcsolatban, az 1–3. fejezetek vallási jelentősége elég nyilvánvaló. Hóseás feleségei Izráelt jelképezik, Jehova hűtlen és parázna házastársát. Jehova kiköti, hogy ha Izráel nem teszi félre szajhaságát és nem változik meg, szigorú intézkedés vár rá. Mert meglakol szörnyű bűnei miatt, és így keserű próbátétel által meg fogja tanulni, hogy férje többet jelent neki, mint ahogyan ő azt először gondolta.” (Sidney B. Sperry, *The Voice of Israel's Prophets* [1952], 282. o.)

Ahhoz, hogy igazán megértsük Hóseás próféta könyvének üzenetét, el kell gondoloznunk azon, mekkora erővel kellett Hóseásnak rendelkeznie ahhoz, hogy valóban megtegye azt, amit a történetben olvashatunk!

Hóseás 2

rekesztem el (5. v.) – zárom el

gyalázatát (9. v.) – erkölcsstelen viselkedését

Hóseás 3

hómer (2. v.) – mértékegység (kb. 230 liter)

efód, theráfok (4. v.) – ebben az esetben olyan tárgyakat jelentenek, amik a bálványimádással állnak kapcsolatban

A szentírások tanulmányozása

A Magyarázd meg a szimbólumokat!

1. Ha Hóseás az Urat szimbolizálja, Gómer pedig Izráelt, akkor mi az üzenete Hóseás 1-nek?
2. Hóseás 2:4 elmondja, hogy miért ment Gómer bálványai után. Miben hasonlítanak ezek az okok azokhoz, amiket az emberek ma mondanak arra, hogy miért szegik meg szövetségeiket?
3. Mondd el, szerinted miért fontos az, amit Gómer Hóseás 2:6-ban mondott, különösképp a mára vonatkoztatva, amikor valaki bűnt követ el (lásd Alma 30:60; 41:10)!
4. Hóseás 1:12–2:12 arról szól, mit tesz az Úr Izráellel (Gómerrel) amiatt, amit tett. Sorold fel ezeket az ígéreteket, és mondd el, hogyan fejezik ki az Úr Izráel iránt érzett szeretetét (lásd T&S 95:1)!

B „Jőjjetek hozzám”

1. Elder Spencer W. Kimball ezt mondta: „A szerető, megbocsátó Isten képe világosan jut el azokhoz, akik olvassák és megértik a szentírásokat. Mivel ő a mi Atyánk, természetesen felemelni, nem letaszítani akar minket; abban szeretne segíteni, hogy éljünk; nem a lelki halálunkat kívánja előidézni.” (*The Miracle of Forgiveness* [1969], 344. o.) Válassz ki két olyan sajtószerű esetet Hóseás 2:13–22-ből, ami az elder Kimball által elmondott igazságot illusztrálja! Mondd el, mi keltett benned mély benyomást az általad választott versekben!
2. Hóseás 2:13 alapján sorolj fel konkrét dolgokat arra vonatkozóan, hogyan győz meg az Úr minket, hogy térjünk meg hozzá!
3. Gómer történetéből az tűnik ki, hogy fogságba és szolgaságba jutott azokért a hibákért, amiket elkövetett. Így még ha Gómer (Izrael) meg is szeretett volna térni Hóseához (az Úrhoz), nem tudott. Ugyanez igaz a bűnösökre is. Egymaguk nem tudják kiszabadítani magukat a bűn kötelékéből. Mit ír Hóseás 3:5, mit tett Hóseás Gómerért, ami azt szimbolizálja, mit tesz az Úr az ő népéért?
4. Olvasd el 1 Korinthusbeliek 6:19–20; 1 Péter 1:18–20-at is, és mondd el, miként vonatkoznak ezek a versek arra, amit Hóseás tett Gómerért!
5. Hóseás 3:3–5 szerint mit kellett volna Gómernek tennie ahhoz, hogy elfogadja, amit Hóseás tett érte?
6. Lukács 10:25–27 és Móziás 2:21–24 szerint mit kell tennünk, hogy elfogadjuk azt, amit az Úr értünk tett? (Lásd T&Sz 59:8.)

Hóseás 4–5

Izrael és Júda bűnei

Hóseás 4–5-ben az Úr megmutatja, miben vétkeztek Izrael gyermekei. Az északi királyságot Efraimnak nevezte el azután a törzs után, ami vezette őket; a déli királyságot királyuk törzse, Júda után nevezte el.

Hóseás 6

Isten őszinte bűnbánatot kíván

Néha az emberek azt hiszik, hogy bűnt követhetnek el, majd külsőséges dolgokkal – mint például a bocsánatkérés, néhány ima, tizedbefizetés, minden egyházi gyűlésen való részvétel – helyrehozzák bűneiket. Amellett, hogy ezek a dolgok természetesen fontosak, a bűnbánat egy sokkal mélyebb folyamat. A bűnbánathoz megtört szív és bűnbánó lélek szükséges, mely

mély szomorúságot idéz elő bennünk bűneink miatt (lásd 3 Nefi 9:20). Ha őszintén megbánjuk bűneinket ilyen módon, és megújítjuk szövetségeinket az Úrral, akkor a Szellem megtisztít bennünket, megnyugtatja lelkiismeretünket, segít abban, hogy ne vágyjunk a bűnre, megtanítja, hogyan közeledhetünk továbbra is az Úrhoz, és erőt ad ahhoz, hogy betartsuk a megkötött szövetségeket.

Hóseás 6:1–3-ban láthatjuk, hogy Izrael gyermekei milyen gyorsan szeretnének bűnbánatot tartani. Ennek a kis fejezetnek a többi része azt fejezi ki, milyen csalódott az Úr hozzáállásuk miatt. A 6. versben kifejezésre kerül az Úr azon vágya, hogy a vallásosság ne csak kívülről fakadjon, hanem belülről is.

Hóseás 7–10

Izrael learatja, amit elültetett

Hóseás 7–10-ben az Úr Efraimhoz (az északi királysághoz) szól bűneik miatt. Különböző képekhez hasonlította őket, mint például „a meg nem fordított pogácsa” (7:8), „az együgyű galamb” (7:11), „magában bolygó vadszamar” (8:9), „szőlőfürtök a pusztában” (9:10), és „bujá szőlőtő” (10:1).

Az Úr fő mondanivalója az volt, hogy Efraim népe (Izrael, az északi királyság) isteneket készített és imádott annak ellenére, hogy azok nem tudták megmenteni őket. Efraim, miután rájött, hogy isteneinek nincsen hatalma, az igaz Istenhez fordult, és elvárta tőle, hogy mentse meg őket; és amikor Isten nem azonnal segített, azt mondták, hogy ő is egy hatalom nélküli Isten annak ellenére, hogy ők hozták magukra szomorúságot és pusztulást, amiért elhagyták Istent. Az Úr fő mondanivalóját jól foglalja össze Hóseás 10:13.

Hóseás 11

Isten szeretetének bizonyítéka

Hóseás 11-ben az Úr emlékezteti Efraimot (az északi királyságot), hogy milyen könnyőreletes volt hozzájuk, amikor kiszabadította őket Egyiptomból Mózes idejében. Azonban a nép nem követte az Urat teljes mértékben, és voltak olyanok, akik Egyiptomhoz akartak fordulni védelemért az asszírok ellen ahelyett, hogy az Úrban bíztak volna, aki kivette őket Egyiptomból, és megvédte őket. Hiába hagyta a nép cserben az Urat, ő mégis azt mondta, továbbra is könnyőreletes lesz hozzájuk. Azt mondta, megengedni, hogy Asszíria fogságba hurcolja Efraimot, de nem engedni, hogy teljesen elpusztítsa őt.

Hóseás 12–14

Felszólítás az Istenhez való visszatérésre

Hóseás 12–14 Hóseás írásainak utolsó fejezetei. A 12–14. fejezetben az Úr továbbra is Efraim bűnéről és azok fájdalmas következményeiről szól. Azonban az Úr végső üzenete a reményről és bűnös gyermekei iránt érzett szeretetéről szól (lásd Hóseás 13:9–14; 14).

A szentírások megértése

Hóseás 14

ajkaink tulkaival áldozunk néked (3. v.) – szavunkat és dicséretünket adjuk áldozatként

A szentírások tanulmányozása

A Mi van rád a legnagyobb hatással?

Írj azokról a szavakról, versekről vagy gondolatokról, amelyek a legnagyobb hatással vannak rád Hóseás 13:9–14; 14-ben a bűnbánattal és azzal kapcsolatban, hogy mit fog tenni az Úr, ha a bűnbánatot tartunk!

Jóel próféta könyve

Jóel Júda próféta volt. Jóel próféta könyve egy prófécia, ami arról biztosítja az embereket, hogy ha bűnbánatot tartanak, ismét elnyerik Isten áldásait. Nagyon keveset tudunk Jóel prófétáról. Jóel 1:1 elmondja, ki Jóel atyja, de semmi más információt nem tudunk meg személyes életével kapcsolatban. Nem valószínű, hogy az a Jóel, aki ezt a könyvet írta, ugyanaz a személy, mint akiről a Biblia más helyeken tesz említést. Mivel Jóel nem tesz említést Asszíria és Babilónia nemzeteiről, ezért nehéz megmondani, mikor élt, és mikor írt. Azonban mintha ismerné Júda országát, ezért azt feltételezzük, hogy ott prédikált.

„Az Úrnak napja”

Jóel üzenete az Úr napja körül forog (Jóel 1:15; 2:1; 2:11; 2:31; 3:14). Az „Úrnak napja” az ítélet napjára vagy idejére vonatkozik, amikor az Úr jutalmakat és büntetéseket oszt ki. Bár sokszor a második eljövételre gondolunk, amikor az Úr napjáról beszélünk, de vannak más idők is, melyek az Úr napját jelentik. Például az, amikor Izráelt legyőzték az asszírok – ez volt az Úr büntetésének a napja Izráel népén. Egyéni szinten az Úr napja lehet az a nap, amikor egy ember meghal.

Utolsó napi vonatkozások

Bár Jóel próféciai valószínűleg az ő napjára és idejére vonatkoztak, ugyanakkor Moróni is azt mondta Joseph Smith-nek, hogy Jóel 2:28–32 „hamarosan” be fog következni (lásd Joseph Smith története 1:41). Következésképp el kell gondolkodnunk azon, hogyan vonatkoznak Jóel próféciai korunkra, különös tekintettel az „Úrnak napjára”, ahogy Jézus Krisztus második eljövételét a legtöbbször nevezzük.

Jóel 1

A sáskajárás leckéje

A természeti katasztrófák hatalmas és leküzdhetetlen erővel szemben sokszor vagyunk gyengék és tehetetlenek. Jóel 1-ben Jóel egy természeti katasztrófával – a sáskák pusztításával – ábrázol egy tanítást. Meg akarja tanítani a népnek, hogy milyen tehetetlennek fogják érezni magukat, ha nem tartanak bűnbánatot, mielőtt eljön az „Úrnak napja”, és a bűnösöket elítéli. A sáskák beözönlését konkrétan egy hadsereg bevonulásához hasonlította, ami eljön erre a földre, és elpusztítja azokat, akik nem tartanak bűnbánatot. Hasonló ítélezéseket jövendöltek meg az utolsó időkre is (lásd T&S 5:19; 45:31; 87). Jóel azt sugallta, hogy az emberek úgy gyűlnek össze az Úr házában, hogy bőtölgjenek és imádkozzanak a szorongattatások alóli kiszabadulás céljából, mint ahogy az Úr parancsolta az utolsó napi szenteknek, hogy álljanak szent helyeken (lásd T&S 45:32).

Jóel 2

Ki élheti túl azt a napot?

Az emberek sokszor félelemmel gondolnak az Üdvözítő második eljövételére. De az Úr azt mondta, hogy „az igazaknak ... nem kell félniük” (1 Nefi 22:17). Joseph Fielding Smith még ezt is

hozzátette: „Az igazaknak nem kell rettegniük és félniük ettől a naptól.” (Doctrines of Salvation, szerk. Bruce R. McConkie, 3 kötet [1954–1956], 1:173. o.) Jóel 2 néhány sötét jövődölést is lejegyez, ami félelmetesen hangzik néhány ember számára. Olvasás közben azt is nézd meg, mit fog tenni az Úr az utolsó napokban, és második eljövételének idejében, ami bátorítást és reményt nyújt a számodra!

A szentírások megértése

Jóel 2

tarlót (5. v.) – levágott gabonának a torzsát
örökségedet (17. v.) – gyermekeidet

korai és kései esőt (23. v.) – az év két esős időszaka Izráel földjén

A szentírások tanulmányozása

A Válaszolj Jóel kérdésére!

Ki maradhat meg az Úr napján?

Jóel 2 első tíz verse borzalmas pusztulásokról számol be, melyek „az Úr napján” következnek be. A 11. vers egy olyan kérdést tesz fel, ami gondolkodóba ejthet bennünket, miután oly sötét és szörnyű jövődölésekről olvasunk. Jóel 2:12–20

és a Tanok és szövetségek 45:57 olvasása után válaszolj a Jóel 2:11 végén található kérdésre!

B Egy utolsó napi prófécia

Olvasd Jóel 2:28–32-t és a Joseph Smith története 1:41-et! Miként láttad ennek a prófécianak a beteljesülését?

Jóel 3

Egy nagy csata

Jóel 3 nagyban vonatkozik az utolsó napokra. Valóban egy olyan csatáról szól, amit a szentírások többnyire „Armageddonként” (a végként, az utolsó véres csataként) emlegetnek, ami közvetlenül az Üdvözítő második eljövetele előtt fog bekövetkezni. „Armageddon” egy olyan csata, ahol minden nemzet az Úr népe ellen fog harcolni, és ahol az Úr az ő népéért fog küzdeni, hogy segítsen nekik megnyerni a csatát. A csata a gonoszok feletti ítélet és azok elpusztításának a része, ami a millennium előtt fog bekövetkezni.

A szentírások tanulmányozása

A A háború megnyerése

Nem szabad elfelejtenünk, hogy az „armageddoni” csata nem az egyetlen olyan időszak, amikor az Úr népe háborúba kezdett vagy fog kezdeni. Sátánnal való háborúnk igazából már a halandó élet előtt elkezdődött (lásd Jelenések 12:7–11). Sátán akkor kiűzetett, de még mindig harcban áll „Isten szentjeivel” (T&Sz 76:29). Ennek a háborúnak örökkévaló következménye van. Ügyelnünk kell arra, hogy amint közeledik a második eljövétel ideje, Sátán nem csak fizikai háborút fog szítani az emberek között, hanem tovább folytatja Mennyei Atyánk gyermekei lelki pusztításának a csatáját is. Vagyis miközben majd látjuk, hogy „Armageddon” bekövetkezik az Üdvözítő eljövételének egyik jeleként, nem szabad elfelejtenünk, hogy egyszer már részt vettünk egy nagy csatában a gonosz erők ellen, és mostani erőfeszítéseinkben is bátraknak kell lennünk. Olvasd el Jóel 3:16–21; 1 Nefi 14:11–14; 22:16–17-et, majd mondd el, mit ígért az Úr, hogyan segít az ő népének az utolsó napok fizikai és lelki háborúiban!

Ámós próféta könyve

A béke és boldogulás prófétája

Ámós az északi királyságban prédikált Kr. e. 760–750 között, közel akkor, amikor Hóseás próféta. Akkoriban Izráelben (az északi királyságban) béke volt, és az emberek jól boldogultak az életben. Azonban nem mindenki élt jól, mert néhányan azért lettek gazdagok, mert semmibe vették Isten törvényeit, és másokat elszegényítettek. Továbbá a nemzet legtöbb lakosa, beleértve a királyokat is, bálványokat imádott, és csak nagyon kevesen tartották be a parancsolatokat. Az Úr elküldte Ámóst, hogy bűnbánatra szólítsa fel az embereket.

Háttér

Ámós egy kis városból származó egyszerű pásztor volt, de erőteljes és fontos üzenete volt arról, hogyan alkalmazzuk életünkben az evangéliumi alapelveket, és hogy Isten megítéli a gőgösöket.

Ámós 1–2

Izrael és az őt körülvevő nemzetek megátkozása

Ámós azzal kezdte jövendöléseit, hogy az Úr számos, Izráelt körülvevő nemzetet meg fog átkozni: Szíriát (fővárosát, Damaszkuszt nevezi meg; lásd Ámós 1:3–5), Filiszteát (főbb városait, mint Gázát, Asdódot, Askelont és Akront nevezi meg; lásd Ámós 1:6–8), Föníciát (és fő városát, Tírust; lásd Ámós 1:9–10), Edomot (lásd Ámós 1:11–12), Ammont (lásd Ámós 1:13–15) és Moábot (lásd Ámós 2:1–3). Isten megátkozta mindezeket a helyeket bűneik miatt, és mert Izráelre támadtak.

Ezek a fenyegetések bizonyára felkeltették Izrael gyermekeinek a figyelmét, és valószínű, hogy egyetértettek volna Ámós rendelkezéseivel, de ő Júdát (lásd Ámós 2:4–5) és Izráelt (lásd Ámós 2:6–16) is megátkozta. Ámós tudatta az izraelitákkal, hogy Isten igazságszolgáltatása minden ellene vétkező számára ugyanaz – végül mindannyian elnyerik büntetésüket. Ámós próféta könyvének többi része többnyire arról szól, hogy az Úr figyelmezteti Izráelt, hogy tartson bűnbánatot.

Ámós 3

A próféták szerepe

Sokan hiszik ma a világon, hogy Mennyei Atyánk már nem szól az ő gyermekeihez a prófétákon keresztül. Ámós 3 lejegyezi, mit mondott Ámós az Úrról és a prófétákról. Nézd meg, mit tanít a prófétákról és arról, hogy mit mondott az Úr, mi fog történni Izráellel, ha nem hallgatnak prófétáikra!

A szentírások megértése

Ámós 3

törbe esik (5. v.) – csapdába esik

a mit nem az Úr szerezne (6. v.) – amiről az Úr nem tudott (JSF)

letöretnek az oltár szarvai

(14. v.) – az ő istenimádatuknak nem lesz hatalma és ereje, és csak üres formalitássá válik (A szarvak a hatalmat és az erőt szimbolizálták.)

téli ház, nyári ház (lásd 15. v.) – azoknak a gazdagoknak a házai, akik nem hallgattak Istenre és az ő prófétáira

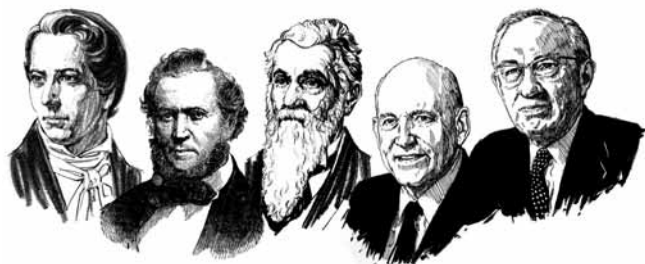
Ámós 3:7 – Az Úr mindig prófétákat hív el, hogy ismertté tegyék ő igéjét

Ámós 3:7 egy olyan igazságot tartalmaz, ami nagyon fontos a visszaállítás üzenetében: Isten mindig prófétákon keresztül állítja fel szavát és munkáját az emberek között. Elder LeGrand Richards, miután Ámós 3:7-et idézte, ezt mondta: „Nos, ha jól értjük, senki nem találhat olyan munkát ezen a földön, ami felett ne egy próféta állna. Az Úr sohasem hajtott végre olyasmit, amit annak feje, a próféta nélkül fogadott volna el.” (Conference Report, 1975. okt., 75. o.; vagy *Ensign*, 1975. nov., 50. o.)

A szentírások tanulmányozása

A Szentírás-memoriter – Ámós 3:7

1. Ámós 3:3–6-ban Ámós hét kérdést tett fel, melyekre a válasz nyilvánvalóan az, hogy „nem”. Azért tette fel ezeket a kérdéseket, hogy a 7. versben kidomborítson valamit, amiről úgy érezte, hogy éppen ilyen biztos. Milyen fontos dolgot mondott itt el Ámós? (Lásd még 1 Nefi 22:2.)
2. Mondj egy olyan „titkot”, amit az Úr napjainkban nyilatkoztatott ki! Hogyan áldotta meg ez a titok azoknak az életét, akik meghallgatják és engedelmeskednek neki?

B Mik a következmények?

Olvasd el Ámós 3:11–15-öt és a Tanok és szövetségek 1:11–16-ot, majd írd le, mit mondott az Úr, mi fog történni azokkal, akik nem hallgatnak a prófétákra és nem engedelmeskednek nekik!

Ámós 4

„Én próbáltam segíteni neked!”

Előfordult már veled, hogy valami kedveset tettél valakivel, és cserében csak elutasítást kaptál? Izrael elutasította Istent, aki kiszabadította őt az egyiptomi fogságból, és az Ígéret földjét adta neki (lásd Ámós 2:9–10). Ámós 4 arról szól, mit mondott az Úr, mit fog tenni, hogy Izráelt visszavezesse őhöz. Olvasás közben figyelj meg, mit mondott!

A szentírások megértése

Ámós 4

Básánnak ünői (1. v.) – szó szerint egy nagyon gazdag növényzetű területen lévő szarvacsordát jelent; jelképesen gazdag nőkre utal, akik csak magukkal törődnek

Béth-El, Gilgál (4. v.) – olyan istenimádó helyek, melyek megromlottak

kovászosból (5. v.) – kelesztő anyag (tilos volt kovászos kenyeret égo áldozatokkal együtt áldozni)

ajánljatok önkéntes áldozatokat, híreszteljétek (5. v.) – Izráel igazlelkűségével kapcsolatos megjegyzés; kifelé szerették azt a látszatot kelteni, hogy vallásosak, de mégsem akartak engedelmkedni Isten parancsolatainak

fogak tisztaságát, kenyérszükséget (6. v.) – éhséget

szárazsággal és ragyával (9. v.) – termést elpusztító károk

döghalált (10. v.) – szörnyű betegséget

üszök (11. v.) – hamvadó parázs

Ámós 4:2 – Hogyan viszi el az Úr az ő népét „szigonyokkal” és „halászó horgokkal”?

Az asszírok arról voltak hírhedtek, hogy kampókat szúrtak ellenségeik ajkába, orrába és arcába, és lánccal egymáshoz kötötték őket. Az így összekapcsolt foglyokat könnyű volt őrizni, és fogságba hajtani.

A szentírások tanulmányozása

A Hogyan működne ez?

1. Ámós 4:6–11-ben az Úr elmondta, mit tett annak érdekében, hogy meggyőzze Izráelt, térjenek vissza őhozzá. Készíts listát arról, amit mondott!
2. Szerinted az Úr ítéletei miként befolyásolhatnák Izráelt arra, hogy visszatérjen őhozzá? (Lásd Alma 32:13; Hélamán 12:2–6.)
3. Olvasd el a Tanok és szövetségek 122:7–8-at, majd gondoldj olyan időszakokra, amikor nehézségeid voltak! Miként lehet áldás a megpróbáltatás?

Ámós 5

Keressd az Urat és élj!

Ámós 5 arról szól, hogy az izraelitákat miként buzdították ismét arra, hogy keressék az Urat, és bánják meg gonosz cselekedeteiket. Az Úr különösképp mohóságukat és bálványimádásukat ítélte el. Azt mondta, ha az Urat keresik, élni fognak (lásd 3–6., 14–15. v.), de ha nem így tesznek, akkor fogságba hurcolják őket.

A szentírások tanulmányozása

A Mit gondolsz?

Olvasd el Ámós 5:4–6, 14–15-öt! Mivel mindannyiunknak meg kell tapasztalnia a halált valamikor és valamilyen formában, mondd el, szerinted hogy maradhatnak életben azok, akik az Urat keresik!

Ámós 6

„Jaj azoknak, a kik gondtalanul élnek”

Vannak ma az egyházban olyanok, akik azt hiszik, hogy csak azért, mert egyháztagok, megmenekülhetnek, még akkor is, ha nem igazán szeretik és szolgálják az Urat? Az izraeliták gyakran abba a hibába estek, hogy azt gondolták: az Úr sohasem hagyná, hogy elpusztuljanak – még akkor sem, ha nem igazlelkűek –, mert ők Isten kiválasztott népe (lásd 5 Mózes 7:6).

Ámós 6-ban az Úr elítélte őket, mert nagyobbra tartották gazdagságukat és jólétüket, mint az igazságot, a kegyelmet és Istenüket (lásd még 2 Nefi 28:21–24). Hozzáállásuk miatt az Úr azt mondta, hogy Izráelt rabságba fogják hurcolni ellenségeik.

Ámós 7–9

Ámós öt látomása

Ámós 7–9 öt olyan látomásról ír, amit Ámós kapott az Úrtól. Minden egyes látomás azt mutatta, hogy az Úr teljes mértékben el akarja pusztítani Izráel királyságát, ha a nép nem tart

bűnbánatot. Az első két látomás olyan pusztításokról szól, melyekre nem került sor, mert Izráel bűnbánatot tartott (lásd Ámós 7:1–6). A következő három látomás arra mutatott rá, hogy Izráel nem bánta meg bűneit (lásd Ámós 7:7–9; 8:1–3; 9:1–4). A bűnök következménye az lett volna, hogy Izráelt (az északi királyságot) leigázzák, és a népet fogságba hajtják. Azonban Isten nem hagyja, hogy Izráel teljességgel elpusztuljon. A 9. fejezetben az Úr megígérte nekik, hogy bár szét fognak szóródni a nemzetek között, az utolsó időkben viszont ismét összegyűjti őket a nekik ígért földre.

A szentírások tanulmányozása

A Szorgalmi feladat – Mit jelent?

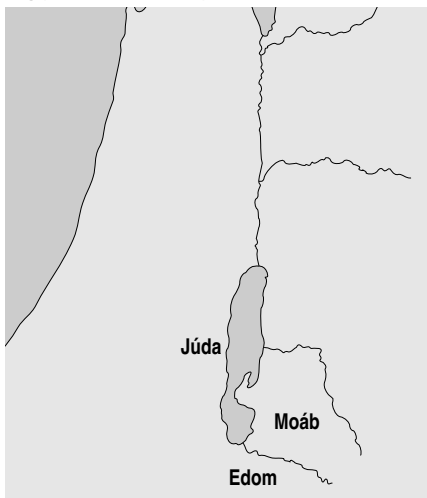
1. Ámós 8:11–12 az aposztáziára ad egy példát. Magyarázd el, mit jelent az *apostázia* szó, majd mondd el, hogy az Ámósban lévő eme versek miért ábrázolják jól a földön lévő általános aposztáziát!
2. Az evangélium ugyanazon jelképeit használva, mint amik Ámós 8:11–12-ben szerepelnek, készíts egy reklámhirdetést, amiben arra hívod fel az emberek figyelmét, hogy keressék az igazságot! Az is elég, ha csak leírod, hogy mit mondanál, de képes hirdetést is készíthetsz, ha akarsz!

Abdiás próféta könyve

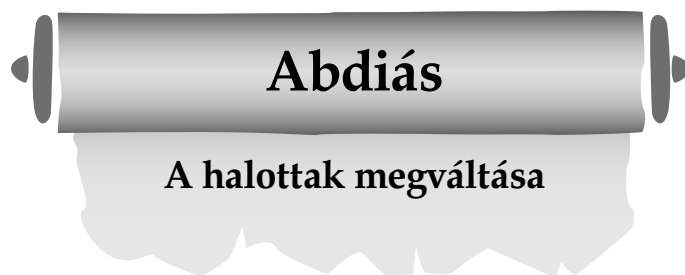
Az igazságosság üzenete

Előfordult már veled, hogy valaki kihasználta téged, amikor nehéz helyzetben voltál? Abdiás elátkozta Edom nemzetét, amiért kihasználta Jeruzsálemet. Amikor idegen erők megtámadták Jeruzsálemet, az edomiták segítettek a zsidók legyőzésében, és ellopták tulajdonait. Abdiás megjövendölte Edom pusztulását, amiért kegyetlenül bántak Júdával. Azt is megjövendölte, hogy Izráel végül üdvözülni fog Sion hegyén.

Egy rövid könyv rövid hátttere

Abdiás neve azt jelenti: Jehova szolgálója (vagy imádója). Könyve valószínűleg körülbelül Kr. e. 586-ban íródott, nem sokkal Jeruzsálem pusztulása után. Ez az Ószövetség legrövidebb könyve.

A szentírások megértése

Abdiás 1:21 – „És a Sion hegyére szabadítók mennek fel”

A modernkori próféták úgy tekintik Abdiás 1:21-et, mint ami az utolsó napi templomi munkát jövendöli meg azok számára, akik anélkül haltak meg, hogy hallottak volna az evangéliumról és elnyerték volna szertartásait. Joseph Smith próféta ezt mondta: „De hogyan mennek fel a szabadítók Sion hegyére? Úgy, hogy felépítik templomaikat, felállítják keresztelő medencéiket, és elmennek, hogy részesüljenek minden szertartásban, keresztelésben, megerősítésben, megmosásban, megkenésben, felszentelésben és pecsételéssel erőben a fejeiken minden elődjük számára, akik már halottak, és megváltásuk őket, hogy velük együtt előjőjenek az első feltámadáskor és felmagasztosuljanak a dicsőség trónjaira; és ebben van a lánc, amely összeköti az atyák szívét a gyermekekével, és a gyermekek szívét az atyákéval, amely betölti Illés küldetését.” (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, 330. o.)

Jónás próféta könyve

Szokatlan próféta és könyv

Jónás próféta könyve az egyetlen olyan könyv az Ószövetség prófétái között, ami elsősorban azt jegyzi fel, mi történik a prófétával ahelyett, hogy kinyilatkoztatásait és jövendöléseit írná le. Jónás valószínűleg akkor élt, amikor II. Jeroboám volt Izráel

királya (körülbelül Kr. e. 793–753). Jónás próféta könyvének olvasása közben gondolkozz el azon, mit tanít neked Isten szeretetéről! Azt is figyeld meg, hogy bár a könyv rövid, Jézus két különböző részre is utalt halandó küldetése alatt (lásd Máté 12:39–41; Lukács 11:29–32).

Jónás 1–2

Meg tudsz szökni az Úr elől?

Mit mondanál, vagy mit éreznél, ha vezetőid arra kérnének meg (egyedül) téged, hogy oszd meg az evangéliumot az általa ismert leggonoszabb és legkegyetlenebb emberrel? Jónás 1–2 arról szól, hogyan hívták el Jónást arra, hogy menjen el Ninivébe, AsszírIA fővárosába, és szólítsa bűnbánatra az asszírokat. Az asszírok hatalmas gonoszságukról és kegyetlenségükről voltak ismeretesek. Szíriát már bekebelezték, és Izráelt is meg akarták támadni.

A szentírások megértése

Jónás 1

kiálts ellene (2. v.) – szólítsd az embereket bűnbánatra

vevünk sorsot (7. v.) – így határozták meg az emberek Isten akaratát (hasonlít arra, amikor egy döntést az alapján hozunk, hogy ki húzza a rövidebb szalmaszálat vagy érmét dobunk fel)

foglalkozásod (8. v.) – munkád, küldetésed

fogadásokat (16. v.) – ígéreteket

Jónás 2

Seol (3. v.) – pokol
habjaid mind átmentek rajtam (4. v.) – mindenütt víz volt körülöttem
mulásból (7. v.) – halálból

A kik hiú bálványokra ügyelnek, elhagyják boldogságukat (9. v.) – azok, akik bálványokban bíznak, elveszítik az Úr segítségét

Jónás 1:2–3 – Ninive és Tarsis

Ninive és Tarsis a közel-keleti és a mediterrán világ két ellentétes pólusát jelképezi. Amikor Jónás Tarsisba indult, nyilván olyan messze próbált kerülni Ninivétől, amilyen messze csak lehetett.

Tervezett utazás Tarsisba

A szentírások tanulmányozása

A Keres részleteket!

1. Miért ébresztették fel a hajósok Jónást?
2. Kinek az ötlete volt, hogy dobják Jónást a tengerbe?
3. Mit készített elő az Úr, hogy elnyelje Jónást?

B Mit gondolsz?

Írj arról, hogy miért akarna valaki elfutni attól, amit Isten kér tőle, vagy miért utasítana el elhívásokat az egyházban! Mit tanulhatunk Jónás tapasztalatából Jónás 1-ben az Úrtól való elmenekülésről? (Lásd Mózes 4:12–16.)

C Az Üdvözítő előjele

Mennyi ideig volt Jónás a hal gyomrában? Olvasd el Máté 12:38–41-et is, majd írd le, hogy a Jónással történtek miben hasonlítanak ahhoz, ami az Üdvözítővel történt!

Jónás 3–4

Jónás Ninivében

Ninive, AsszírIA fővárosa akkoriban egy hatalmas városnak számított. Úgy 96 kilométer volt a kerülete, és lakosai száma mintegy 120 000 lehetett (lásd Jónás 4:11). Ninive egy nagyon gonosz városként volt ismeretes. Jónás 3–4 lejegyzi, mit szólnak az emberek ahhoz, amit Jónás mond el nekik a gonoszságuk miatt bekövetkező pusztulásukról, és hogy miként reagál Jónás a nép válaszára. Figyeld meg, hogy mit tesznek, és mit tanul Jónás is a küldetéséből!

A szentírások megértése

Jónás 3

három napi járó föld (3. v.) – három napig tartó út gyalog

zsákba (5., 6., 8. v.) – durva szövésű ruhába, hogy alázatos-ságot és bánatot fejezzenek ki ezzel

üle a porba (6. v.) – az alázatos-ság és a bánat jele

Jónás 4

nem ez vala-é az én mondanom (2. v.) – nem mondtam, hogy ezt fogod cselekedni

irgalmas és kegyelmes (2. v.) – a kiengesztelés hatalma által megbocsátó

tikkasztó (8. v.) – nagyon forró
tizenkétszer tízezer (11. v.) – 120 000

nem tudnak különbséget tenni jobb- és balkezük között (11. v.) – nem tudják megkülönböztetni a jót és a rosszat

Jónás 3:9–10 – Kell Istennek bűnbánatot tartania?

Joseph Smith e versekről adott fordításából nyilvánvalóvá válik, hogy az emberek bánták meg gonoszságukat, így Isten elfordította róluk haragjának ítéletét, „a melyről mondá, hogy végrehajtja rajtok” (Jónás 3:10).

A szentírások tanulmányozása

A Írj egy kiáltványt!

Ninive népéhez intézett kiáltvány

Jónás 3:5–8 azt mondja, hogy amikor a király meghallgatta Jónás üzenetét, egy kiáltványt intézett hozzájuk. A Jónás 3-ban olvasottak alapján írd le, hogy szerinted mit tartalmazhatott a kiáltvány, és mit tudsz Ninive népéről!

B Mit gondolt Jónás?

Írd le, hogy Jónás mit érezhetett arról, amit Isten tett Jónás 3:10-ben, és szerinted miért érezhetett így!

C Mi a lényege?

Mondd el, hogy szerinted Jónás könyvének mi az üzenete! (Több válaszod is lehet.)

Mikeás próféta könyve

Messiási prófécia

Mikeás neve azt jelenti: olyan, aki hasonlít Jehovára. Mikeás egy kisvárosból jött Dél-Júdából (lásd Mikeás 1:1), és körülbelül Kr. e. 740–697 között jövendölt Jóthám, Akház és Ezékiás júdai királyok uralkodása alatt. Mikeás körülbelül ugyanakkor jövendölt, mint Ésaiás. Mikeás üzenete Izraelnek és Júdának is szólt, és a pusztulás és ítélkezés mellett az Úr népének egy későbbi, kegyes visszaállításának a reménye és ígérete is jelen van. Mikeás leginkább arról nevezetes, hogy csodálatos módon megjövendölte a Messiás megszületését (lásd Mikeás 5:2).

Mikeás 1–2

Izrael és Júda is bukásra van ítélve

Mikeás 1–2 Mikeás jövendöléseit tartalmazza, miszerint az Úr ítélkezni fog mind Izrael, mind Júda felett bűneik miatt. Kifejezetten a bálványimádást és a gazdagságra való vágy bűnét, valamint a gazdagság erőszak és becstelenség árán való elérésének a bűnét említette meg. Azonban Mikeás nem hagyta Izraélt és Júdát teljesen reménytelen helyzetben. Megjövendölte, hogy a büntetések után Izrael ismét össze fog gyűlni.

Mikeás 3

A gonosz vezetőket megfeddi Isten

Milyen típusú embereket választ Isten szolgálóiként? Mikeás 3-ban Mikeás elmondja, mi volt a baj azokkal, akiknek Izrael vezetőinek és Isten szolgálóinak kellett volna lenni. Olvasás közben figyelj meg, miket mond Mikeás!

A szentírások megértése

Mikeás 3

tudni az ítéletet (1. v.) – képes lenni igazságosan ítélni
a kik levonszátok róluk bőrüket és csontjaikról az ő húsokat, lenyúzzák róluk bőrüket, és összetörik csontjaikat, és feldarabolják (2–3. v.) – Ezekkel Izrael és Júda vezetőinek a kegyetlenségét akarja kifejezni. A vezetők igazából *nem ettek* embereket. Hatalmukat használták fel arra, hogy meggazdagodjanak mások eledele, ruhája és tulajdona elvétele árán.

elámítják (5. v.) – bűnre csalják az ellen pedig, a ki nem vet valamit szájokba, hadat indítanak (5. v.) – a hamis próféták békességet hirdetnek azoknál, akik megegettik őket, és küzdeni fognak azok ellen, akik nem így tesznek
jövendöl (6., 11. v.) – ebben az esetben arra utal, hogy nem az Isten által elrendelt eszközökkel beszél a jövő történéseiről

a nap lemegy a próféták felett, és megszegyenülnek a látók, és elpirulnak a jövendőmondók (6–7. v.) – arra utal, hogy a hamis prófétákat elhallgattatja az Úr

útáljátok az ítéletet, és minden igazságot elcsavartok (9. v.) – gyűlölitek és elferdítitek az igazságot
vérrel . . . hamissággal (10. v.) – gyilkosság és gonoszság árán
fejedelmei (11. v.) – vezetői

A szentírások tanulmányozása

A Fordítsd meg!

1. Sorold fel, mit mond Mikeás 3 arról, hogy miben vétkeztek a nép vezetői!
2. Írj egy általad ismert egyházi vezetőről, vagy végy egy példát a szentírásokból, ami arról szól, milyen tulajdonságokkal rendelkezik az az illető, ami ahhoz kell, hogy kövesse az Urat, és másokat vezessen!

Mikeás 4

Az Úr Sionban fog uralkodni

Mikeás próféciáinak mintáját követve Mikeás 4 „jó hírt” is közöl a Mikeás 3-ban leírt „rossz hír” mellett. Az első három vers nagyon hasonlít Ésaías jövendöléséhez, ami a hegyek csúcsán álló Úr hegyével kapcsolatos (lásd Ésaías 2:1–4). A 4. fejezet többi része leginkább arról szól, mivé válhat Sion, ha az Urat és az ő Sionját keressük.

Mikeás 5

A Messiás eljövetele

Mikeás 5 lejegyzí, hogy Mikeás megjövendölte az Üdvözítő első eljövetelét, és hogy az utolsó napokban Izráel gyermekei kiszabadulnak ellenségeik kezéből, és igazlelkűvé válnak.

A szentírások tanulmányozása

A Hogyan teljesedett be?

A Mikeás 5:2-ben olvasható jövendölés Kr. e. körülbelül 700-ban adatott. Olvasd el Máté 2:1–6; Lukács 2:1–7-et! Ki teljesítette be Mikeás jövendölését? A Mikeás 5:2-ben található név, Efrata valószínűleg azért került használatba, hogy jelezze: itt a júdeai Betlehemről, nem pedig a zebuloni Betlehemről van szó.

Mikeás 6–7

Izráel bűnei és az Úr kegyelme

Mikeás 6 lejegyzí, hogy az Úr elítélte Izráelt becstelensége, mohósága, erőszakossága és bálványimádása miatt. Mikeás 7 előrevetíti az Úr ígését, miszerint az utolsó napokban, amikor Izráel bűnbánatot tart és visszatér az Úrhoz, akkor az Úr könyörületes lesz hozzá.

A szentírások tanulmányozása

A Mit kíván az Úr?

1. Mikeás 6:7–8 szerint mi kell ahhoz, hogy jónak lásson minket az Úr?
2. Mikeás 6:7–8 a sok-sok évvel ezelőtt élt emberek számára íródott. Írd át a 7. verset úgy, hogy példákat mondasz arra, hogy a ma élő emberek mit adnak, ami nem jó, ha azokat nem kísérik a 8. versben felsorolt krisztusi tulajdonságok!

Náhum próféta könyve

A vigasztalás üzenete

Náhum neve azt jelenti héberül: „vigasz, vigasztalás”. Mivel Náhum rövid könyve Isten Ninivén, AsszírIA fővárosán gyakorolt ítéletének megjövendölése, üzenete minden bizonnyal megvigasztalta az izraelitákat, akik az asszírok fogságában szenvedtek.

Háttér

Néhány más ószövetségi prófétához hasonlóan Náhumról is keveset tudunk. A könyv tartalma arra ad következtetést számunkra, hogy Kr. e. valamikor 663–612 között írta próféciáit, vagyis azalatt az idő alatt, amíg AsszírIA volt a közép-keleti világ leghatalmasabb nemzete.

Náhum AsszírIA pusztulásáról való próféciái a második eljövetelet megelőző világra és a második eljövetelet idejére is vonatkoznak.

Habakuk könyve

Egy próféta kérdései és Isten válaszai

Habakuk nyilvánvalóan abban az időben élt, amikor Júda szörnyű gonosszá vált annak ellenére, hogy a próféták mindent megpróbáltak, hogy megváltoztassák a nemzet lelkiségét. Habakuk rövid könyve kettő, az Úr felé intézett kérdést tartalmaz és az Úr ezekre adott válaszait, valamint egy imát, amit Habakuk mondott, elismerve az Úr tökéletes bölcsességét abban, ahogyan bánik gyermekeivel.

„Meddig kiáltok még oh Uram, és nem hallgatsz meg!”

Habakuk 1–2

Kérdések és válaszok

Habakuk 1:2–4 lejegyzí, hogy Habakuk a zsidók gonoszságával kapcsolatosan kérdezte meg az Urat, és hogy miért engedte, hogy így elszabaduljon a gonoszság az emberek között. Habakuk 1:5–11-ben olvashatjuk az Úr Habakuknak adott válaszát, amiben arra is fény derül, hogy a zsidók gonoszsága miatt a babilóniaiak hamarosan le fogják igázni őket. Habakuk 1:12–17-ben Habakuk megkérdezte az Urat, miért éppen a

babilóniaiakat – akik még a zsidóknál is gonoszabbak – választotta ki arra, hogy elpusztítsa gonosszá vált szövetséges népét. Habakuk 2:2–20-ban az Úr válaszul azt mondta, hogy a babilóniaiak is el fognak pusztulni gonoszságuk miatt annak ellenére, hogy egy kis ideig úgy tűnik majd, jólétben élnek.

Habakuk 3

Habakuk imája

Habakuk 3 egy héber versformában megírt imát tartalmaz, amiben Habakuk biznyságot tesz Isten hatalmáról és jóságáról, valamint saját személyes elkötelezettségéről, miszerint az Urat fogja követni akkor is, ha népe nehéz időszeit él át.

A szentírások tanulmányozása

A Saját szavaiddal

Isten követésére való elkötelezettségem

Olvasd el Habakuk 3:17–18-at, ahol azt találjuk, hogy Habakuk elkötelezte magát arra, hogy az Urat fogja szolgálni még a nehéz időkben is! Írj egy rövid kijelentést magadtól, amiben kifejezed Isten követésére való elkötelezettséged!

Sofóniás könyve

Sofóniás megjövendölte, hogy az Úr napja nagy erővel jön el a gonoszoknak, viszont reményteljes és csodálatos jövő vár azokra, akik keresik az Urat és igazlelkűen élnek.

Egy királyi családból származó próféta

Sofóniás első verse Sofóniást Ezékiásnak, Júda egyik igazlelkű királyának a leszármazottjaként nevezi meg, aki körülbelül száz évvel e könyv megírása előtt élt. Sofóniás Júda egy másik igazlelkű királya, Jósiás napjaiban jövendölt, ami azt jelenti, hogy akkor élhetett, amikor Habakuk, Mikeás és az ifjú Jeremiás.

Sofóniás tanulmányozásának előkészítése

Sofóniás könyve két fő gondolatot tartalmaz:

1. **Az Úr napja.** Az Úr el fogja ítélni a bűnösöket és a képmutatókat. Ez az igazság nemcsak a Sofóniás idejében élő júdai nemzetre vonatkozik, hanem minden korban érvényes a gonoszokra, különösen azokra, akik a második eljövételkor fognak élni.
2. **Visszaállítás és megtisztítás.** Isten magához húzza és megtisztítja azokat az embereket, akik megalázkodnak ítélezései közepette.

Sofóniás 1–2

Az ítélet napja

Sofóniás 1-ben Sofóniás arról jövendöl, hogy mi fog történni Júda népével bűneik miatt, melyekbe beletartozott a bálványimádás, az egymással való gonosz viselkedés, és hogy igazlelkűnek gondolták magukat, miközben gonoszul cselekedtek.

Sofóniás 2-ben Sofóniás arról jövendölt, hogy a babilóniaiak nemcsak a zsidókat fogják elpusztítani, hanem minden, Júdát körülvevő gonoszt, beleértve a filiszteusokat (lásd 4–7. v.), a moabitákat és az ammonitákat (lásd 8–11. v.), az etiópiaiakat (lásd 12. v.) és az asszírokat (lásd 13–15. v.) is.

Sofóniás 3

Biztató szavak

Ha valaki bűnt követett el, előfordulhat, hogy úgy érzi, rajta már nem lehet segíteni, és nincs mód arra, hogy „feloldozást nyerjen”. E miatt az elkeseredett érzés miatt fontos, hogy ne csak arról beszéljünk világosan, hogy miben vétkezett az illető, hanem a reményről is, hogy ezáltal a bűnös ember biztatást kapjon a bűnbánathoz, és egy szebb jövő elé tudjon nézni. Sofóniás 3-ban arról olvashatunk, hogyan biztatta az Úr Júda népét.

A szentírások megértése

Sofóniás 3

hivalkodók (4. v.) – régi jelentésében: olyanok, akik haszontalanul töltik az időt

prédára kelek (8. v.) – megbüntetem vagy elpusztítom az ellenséget

egy akarattal (9. v.) – egységben, együtt

kérkedve (11. v.) – gögősen, dicsekedve

ítéletedet (15. v.) – büntetésedet

megfordítom (20. v.) – elengedem

A szentírások tanulmányozása

A Mondd el, mi volt rád nagy hatással!

Sofóniás 3:8–20 az utolsó időkről szól, és arról, hogy az Úr csodálatos módon visszavezeti magához szövetséges népét, miután bűneik miatt szétszóródtak és fogságba kerültek. E versek olvasása közben gondolkozz el azon, miként vonatkozhatnak ezek a versek a ma élő emberekre is, akiknek vissza kell térniük az Úrhoz, vagy akik aggódnak, és tartanak attól, hogy mi lesz az utolsó időkben. Írj legalább két olyan igazságról, ami a legnagyobb hatást gyakorolta rád ebben a fejezetben, majd indokold válaszod!

Aggeus könyve

Templomépítésre való buzdítás

Kr. e. 538-ban a perzsa király, Círus (Ezsdrás könyvében is említést tesznek róla) elrendelte, hogy a zsidók visszatérhetnek Jeruzsálembe, és ismét felépíthetik templomukat, amit előzőleg a babilóniaiak elpusztítottak. Először nagyon megörültek a zsidók ennek a lehetőségnek, de a feladat nehézsége és költségei, és ellenségeik

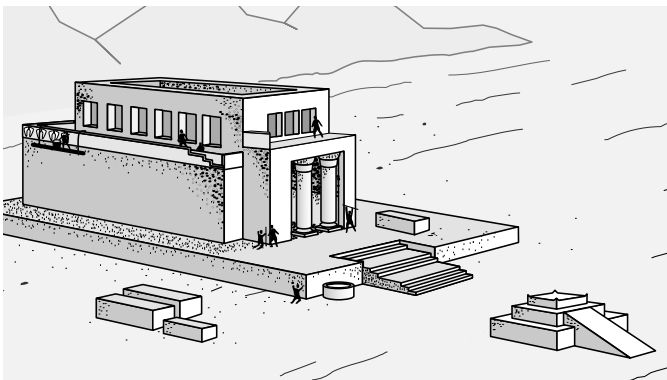
szembenállása miatt, valamint amiatt, hogy a Círust követő királyoktól nem kaptak támogatást, a zsidók elkeseredtek. Tizenhat évig szinte semmilyen előrelépés nem történt a templom építésének munkálataiban. Aggeus Kr. e. 520-ban jövendölt. Arról tanította a népet, hogy a templomot az első helyre kell tenniük, és biztatta őket, hogy a kihívások ellenére is folytassák a templom újraépítését.

Aggeus tanulmányozásának előkészítése

Aggeus egy konkrét dátumot adott rövid könyvének minden egyes részéhez. A hónapok nevei eredetileg különböző ószövetségi neveket kaptak, de mostani nevekre cserélték őket, hogy érthetőbbek legyenek a számunkra.

Aggeus 1:1–15	Kr.e. 520. augusztus 29.
Aggeus 2:1–9	Kr.e. 520. október 17.
Aggeus 2:20–23	Kr.e. 520. december 18.

A zsidók Jeruzsálembe való visszatéréséről és a templomépítésről szóló beszámolók Ezsdrás és Nehémiás könyvében találhatók.

Aggeus 1

Fejezzétek be a templomot!

Elder Claudio R. M. Costa mesélte el a következő történetet egy olyan emberről, akit Brazíliában ismert meg:

„Miután a családjával együtt megkeresztelkedett, alig várta, hogy elteljen egy év, és elvihesse a feleségét és a gyerekeit a templomba. A brazil São Paulo Templom nagyon messze van az Amazonastól. Általában négy napig tart a hajóút, majd még négy napig kell buszon utazni ahhoz, hogy elérjék a templomot – tehát majdnem egy hétig tart az út. Ez a férfi asztalos volt. Hogyan is tehetett volna félre elég pénzt ahhoz, hogy kifizesse az utat saját maga, a felesége és gyermekei számára! Bár hónapokig keményen dolgozott, nem sokat keresett.

Amikor elérkezett a templomba indulás ideje, eladta minden bútort és minden háztartási berendezését, még az elektromos fűrészt is, valamint egyetlen közlekedési eszközét, a motorbiciklijét is – vagyis mindenét –, és elment a templomba a feleségével és gyermekeivel. Nyolc napig utaztak, amíg elértek São Paulóba. Miután négy csodálatos napig végezték az Úr munkáját a templomban, még hét napig kellett utaznia ennek a családnak ahhoz, hogy hazaérjenek. De boldogan tértek haza. Úgy érezték, hogy nehézségeik és megpróbáltatásaik semmik ahhoz a hatalmas boldogsághoz és áldásokhoz képest, amiket az Úr házában tapasztaltak.” (Conference Report, 1994. okt., 34. o.; vagy Ensign, 1994. nov., 27. o.)

Ennek a brazil családnak a története Aggeus, első fejezetben lejegyzett üzenetének a lelkiségét mutatja be. Olvasás közben nézd meg, mit mond Aggeus a templom fontosságáról, és mit tesz a nép, ami azt fejezi ki, hogy nem értékeli a templomot úgy, ahogy azt kellene!

A szentírások megértése

Aggeus 1

takartok (6. v.) – a betakarításra : : : vonták meg . . . a harmatot utal (10. v.) – nem adtak nedvességet

A szentírások tanulmányozása

A A templom fontossága

1. Mit mondott Aggeus, mik a következményei annak, hogy a nép halogatta a templomépítést? (Lásd Aggeus 1:6, 9–11.) Gondolkozz el azon, milyen hatással vannak a templomi szövetségek, szertartások és áldások életünk minden területére! Szerinted mit jelent ez a mondat: „A bérlő is lyukas zacskóra bérel”?
2. Mit mond Aggeus 1:4–6 a templom elsőbbségéről a nép életében?

B A nép válasza

1. Mit tett a nép Aggeus üzenetének hatására? (Lásd Aggeus 1:12–15.)
2. Aggeushoz hasonlóan Howard W. Hunter elnök is azt mondta: „Felhívok minden utolsó napi szentet, hogy úgy tekintsen a templomra, mint egyháztagsága nagyszerű jelképére.” (Conference Report, 1994. okt., 8. o.; vagy Ensign, 1994. nov., 8. o.) Mondd el, te miként teszed a templomot egyháztagságod jelképévé, és hogyan befolyásolja a templom azt, ahogyan ma élsz!

Aggeus 2

Folytassátok az építést!

Aggeus 2 akkor íródott, amikor a nép már elkezdte a templom újjáépítését. Az építők között voltak olyan zsidók, akik látták az előző templomot, és tudták, milyen csodálatos és káprázatos volt. A most épülő templom közel sem volt olyan nagy és csodálatos, mint az, amelyiket lerombolták. Ez a tény sok zsidót elkésérített. Aggeus két fő gondolattal bátorította őket. Először is azt mondta nekik, folytassák az építést, és megígérte, hogy az

utolsó időkben az Úr még a salamoninál is (amire ők emlékeztek) nagyobb és fenségesebb templomot fog építeni. Másodsorban emlékeztette a népet, hogy attól a pillanattól fogva, hogy elkez-

ték a templom újjáépítését, elkezdtek jobban élni és boldogulni. Tehát bár a templom nem volt olyan fenséges, mint Salamoné, az Úr ugyanolyan áldásait hívta közéjük.

Zakariás könyve

Túllátott saját korán

Zakariás Lévi törzsből, egy papi családból származott. Babilóniában született, és Kr. e. körülbelül 538-ban visszatért Jeruzsálembe a zsidókkal, akik engedélyt kaptak arra, hogy hazatérjenek a babilóniai fogságból. Kr. e. körülbelül 520-ban elhívták prófétának (lásd Zakariás 1:1), ami azt jelenti, hogy körülbelül Aggeus prófétaival és Ezrával, a pappal egy időben élt. Aggeushoz hasonlóan Zakariás arra biztatta a népet, hogy folytassák a templom újjáépítését. De arra is buzdította a népet, hogy személyes lelki életüket is építsék újra. Zakariásnak nagy látnoki tulajdonságai is voltak. Látomásai messiásiak (az Üdvözítő második eljövételével kapcsolatosak) és apokaliptikusak is (az utolsó napokkal kapcsolatosak). Zakariás Jézus Krisztusról szóló jövendöléseit (lásd 9–14. fejezet) többször idézi az Újszövetség négy evangélistája, mint bármely más ószövetségi próféta jövendöléseit.

Zakariás 1–6

Zakariás nyolc látomása

Zakariás 1–6 nyolc látomásról szól, amit az Úr adott Zakariásnak Izráel házával kapcsolatban:

- A lovakról szóló látomás (lásd Zakariás 1:7–17), ami arról tanít, hogy milyen kegyelmes lesz az Úr Jeruzsálemmel.
- A négy szarvról és négy kovácsról szóló látomás (lásd Zakariás 1:18–21), mely azokról a hatalmakról (szarvak) szól, amik szétszórták Júdát, és arról, hogy mi fog történni ezekkel a hatalmakkal.
- A mérőzsinóros férfiről szóló látomás (földmérő; lásd Zakariás 2), ami tanúságot tesz az Úr, népe felett gyakorolt védelmező erejéről.
- Egy főpapról szóló látomás (lásd Zakariás 3), ami azt szimbolizálja, hogyan győzheti le Júda Sátánt, és hogyan tisztulhat meg Jézus Krisztus (a „Csemete” – 8. v.) hatalma által.
- Az arany gyertyatartóról és az olajfákról szóló látomás (lásd Zakariás 4), ami azt szimbolizálja, miként ad az Úr hatalmat az ő népének Szent Szellem által.
- A repülő könyvről szóló látomás (lásd Zakariás 5:1–4), ami arról tanít, hogy a földön élő becstelének meg lesznek büntetve.
- A mérőedényben lévő asszonyról szóló látomás (lásd Zakariás 5:5–11), ami azt tanúsítja, hogy a gonoszságot eltávolítják az emberektől.

- A négy szekérről szóló látomás (lásd Zakariás 6:1–8), ami azt szimbolizálja, hogyan terjed szét az Úr ereje az egész földön.

Zakariás 6 egy Jósua nevű férfi főpapi felszentelésével zárul, ami az embereket szolgáló Üdvözítőt szimbolizálja.

Zakariás 7–8

A mai és a jövő Jeruzsálem

Zakariás 7 feljegyzi, hogy az Úr elítélte a Zakariás idejében élő jeruzsálemi népet, mert úgy tettek, mintha igazlelkűek lennének azáltal, hogy böjtöltek, és más külsődleges szertartásokat végeztek, anélkül, hogy kedvesek és jószívűek lettek volna másokhoz. Zakariás 8 Zakariás jövendölését tartalmazza Jeruzsálem jövőjével kapcsolatban. Azt mondta, hogy amikor az emberek bűnbánatot tartanak, és igazlelkűségben gyűlnek össze ebbe a szent városba, az Úr velük lesz, és az eddigieknél még jobban megáldja őket.

Zakariás 9

Az eljövendő király

A Mormon könyvebeli Jákób próféta azt mondta, hogy minden ősi próféta tanúságot tett Jézus Krisztusról (lásd Jákób 7:11). Ezek közül néhány jövendölés hiányzik a Bibliából (lásd 1 Nefi 13:24–28), de itt Zakariás könyvében van néhány olyan, ami a mi számunkra lett megőrizve.

A szentírások tanulmányozása

A Valóra vált jövendölés

Hasonlítsd össze Zakariás 9:9-et Máté 21:1–11-gyel, majd írd arról, hogyan teljesedett be a Zakariásban leírt jövendölés!

Zakariás 10

Utolsó napi ígéretek

Izrael és Júda népe azért szóródott szét, mert nem engedelmeskedtek az Úr parancsolatainak. Zakariás 10 arról szól, mit ígért az Úr, mit tesz értük az utolsó napokban. Olvasás közben keresd meg az Úr ígéréteit!

A szentírások megértése

Zakariás 10

késői eső (1. v.) – tavaszi eső, ami ahhoz kellett, hogy megérjen a búza
a bálványok ... a varázslók ... hiábavalósággal vígasztalnak (2. v.) – hamis istenek és hamis próféták nem képesek megáldani az embereket és boldoggá tenni őket
olyanokká teszi őket, a milyen a harcra felékesített ló (3. v.) – olyanokká teszi őket, mint a vezér által megült ló (általában a legjobb ló)
a szegletkő ... a szeg ... a harci ív (4. v.) – utalások az Üdvözítőre; Ez a jövendölés jelzi, hogy a legfontosabb ember Izraelben Júda törzséből fog származni. (A szentírásaidban e vers mellé a margóra odaírhatod: „Jézus Krisztus Júda törzséből fog származni.”)

megszégyenítik a lovon ülőket (5. v.) – legyőzik őket
megszabadítom őket (8. v.) – megmentem őket a fogságból és a rabságból
És átvonulnak a nyomor tengerén (11. v.) – Efraim sok bajon át fog visszatérni
megveri a tenger hullámain, és kiszáradnak a folyam örvényei (11. v.) – arra utal, hogy Isten megkönnyíti népe összegyűjtését
az ő nevében járnak (12. v.) – mindenben engedelmeskednek Isten parancsolatainak

A szentírások tanulmányozása

A Izrael összegyűjtése

Izrael összegyűjtése fizikai és lelki értelmű is. Az emberek akkor gyűlnek össze először lelkileg, amikor megtérnek az evangéliumhoz, és maguk mögött hagyják a világiasságot. A szentek fizikailag is össze lesznek gyűjtve a nekik ígért földön, amikor a próféták ezt parancsolják nekik (lásd Alma 5:57; T&Sz 133:12–15). Olvasd el Zakariás 10:6–12; T&Sz 29:7–11; 101:63–68; 115:5–6-ot, majd írd le, mit tanultál Izrael összegyűjtéséről, és miért olyan fontos ez!

Zakariás 11–13

A zsidók és Üdvözítőjük

Zakariás 11–13 jövendöléseket tartalmaz a zsidók jövőjével kapcsolatban. A 11. fejezetben Zakariás előre megmondta, mi fog történni a zsidókkal a Jézus Krisztus idején tanúsított gonoszságuk miatt. Zakariás 12–13 jövendöléseket tartalmaz Jézus Krisztus második eljövételével kapcsolatosan, és hogy mit fog Jézus tenni a zsidókért az utolsó napokban.

A szentírások tanulmányozása

A Hogyan teljesedtek be?

1. Olvasd el Zakariás 11:12–13; Máté 26:14–16; 27:1–10-et, majd írd meg, hogyan teljesedett be Zakariás jövendölése!
2. Olvasd el Zakariás 12:10; 13:6-ot és a Tanok és szövetségek 45:47–53-at! Mikor és hogyan fog beteljesedni Zakariás jövendölése?

Zakariás 14

Jézus Krisztus második eljövetele

Amikor az Üdvözítő második eljövételére gondolsz, örülsz, megijedsz vagy egy kicsit így is, egy kicsit úgy is érzel? Zakariás 14 olyan eseményekről ír, amik a második eljövétel idején fognak történni. Olvasás közben keress olyan verseket, melyek segíthetnek valakinek abban, hogy ne féljen annyira Jézus Krisztus második eljövételétől, emlékeztetőn, hogy „ha felkészültök, akkor nem fogtok félni” (T&Sz 38:30)!

A szentírások megértése

Zakariás 14

prédádat (1. v.) – vagyonodat
élő vizek (8. v.) – szó szerint a friss vízre utalhat, jelképesen mennyből jövő tudásra utalhat
napkeleti tenger, nyugoti tenger (8. v.) – Holt-tenger, Földközi-tenger

felmagasztaltatik és a maga helyén marad (10. v.) – Jeruzsálem felemeltetik, de nem mozdíttatik el a helyéről
megsenyved (12. v.) – elrothad
háborúságot (13. v.) – zavarodottságot és pánikot

a sátorok ünnepét (16., 18–19. v.) – egy olyan ünnep, amin megemlékeztek arról, hogyan tette gazdaggá az Úr

Izrael gyermekeit Kánaán földjén azután, hogy oda vezette őket

Zakariás 14:6–7 – Világosság lesz estidőben

Hasonlítsd össze Zakariás 14:6–7-et 3 Nefi 1:8, 15–17-tel!

A szentírások tanulmányozása

A második eljövételt megelőző események

1. Zakariás 14:1–7 szerint milyen nagy csodát fog véghezvinni az Úr a zsidók számára a második eljövételkor? (Lásd még T&Sz 45:47–53.)

2. Zakariás 14:20–21 szerint miben lesz más a helyzet a földön akkor, amikor eljön az Úr?
3. A Zakariás, második eljövétellel kapcsolatos jövendöléséhez tartozó események közül melyek segítenek neked előre látni, hogy mikor jön el az Üdvözítő? A Zakariás által megjövendölt eseményekről további részleteket találsz a következő szentírásokban: Ésaías 11:4–9; Tanok és szövetségek 29:7–13; 133:17–35.
4. Olvasd el a Tanok és szövetségek 106:4–5-öt, majd mondd el, mit tehetsz azért, hogy felkészült légy a második eljövételre akkor, ha életed során jön el ez az idő. Azért fontos a felkészülés, hogy az a nap dicsőséges legyen számodra, ne pedig félelmetes.

Malakiás könyve

Malakiás könyve az Ószövetség történetileg legutoljára írott könyve. Malakiás (akinek a neve héberül azt jelenti: „követem” vagy „hírnököm”) valószínű Kr. e. körülbelül 430-ban írta ezeket a jövendöléseket, közel száz évvel azután, hogy a zsidók kezdtek visszatérni Babilóniából Izrael földjére. Nem tudunk arról, hogy az ószövetségi zsidóknak lettek volna prófétáik Malakiás után, de a Mormon könyve számos prófétáról számol be egészen Jézus Krisztus születéséig a föld nyugati féltekén élő Léhi atya leszármazottai (a nefiták) körében.

Az utolsó ismert ószövetségi próféta üzenete

Malakiás jövendölései idejére sok zsidó azt remélte, hogy Isten drámaibb módon mutatja ki hatalmát, vagyis kiszabadítja őket a perzsa uralom alól, és visszanyerhetik királyságukat. Még száz évvel azután is, hogy a zsidók visszatértek szülőföldjükre, perzsa uralom alatt álltak. Sok zsidó elkeseredett, és nem törekedtek eléggé arra, hogy vallásos életet éljenek, mert azt hitték, hogy Isten megfélemlített róluk, és elhagyta őket. Így nem annyira számított nekik, hogy igazlelkű életet élnek-e vagy sem. Malakiás üzenete ezen körülménye közepette érkezett. Azonban a Malakiás által tanított alapelvek szinte a történelem bármely időszakára vonatkozhatnak, mivel az emberek minden időben hajlamosak arra, hogy könnyelműen vegyék vallásukat.

Malakiás üzenete

Malakiás az Úr nevében válaszolt azokra a kérdésekre, amiket az ő idejében élt emberek kérdeztek. A következő problémákat, bűnöket és kihívásokat sorolta fel:

- Hogyan vették semmibe és hogyan szennyezték be az emberek Isten nevét? (Lásd Malakiás 1:6.)
- Miért nem fogadta el az Úr az emberek felajánlásait és imáit? (Lásd Malakiás 2:13–14.)
- Mivel fárasztották el az emberek az Urat? (Lásd Malakiás 2:17.)
- Hogyan kellene az embereknek visszatérniük az Úrhoz? (Lásd Malakiás 3:7.)

- Hogyan lopja és csalja meg az ember Istent? (Lásd Malakiás 3:8.)
- Hogyan szóltak az emberek az Úr ellen? (Lásd Malakiás 3:14–15.)

Malakiás az egyik leggyakrabban idézett ószövetségi próféta. Az újszövetségi írók is idézték Malakiás írásait; a feltámadt Üdvözítő szintén idézett a nefitáknak Malakiás tanításaiból azért, hogy ezek a tanítások az ő feljegyzéseikben is megtalálhatók legyenek; Moróni angyal is idézett Malakiás szavaiból az ifjú Joseph Smith-nek – azt mondta neki, hogy Malakiás jövendölései be fognak teljesedni az utolsó napokban.

Malakiás 1

Színlelt imádat

Jézus, halandó küldetése alatt elítélte a zsidó vezetőket, mert úgy tettek, mintha annyira igazlelkűek lennének, amikor az igazság az volt, hogy nem éltek igazlelkűen. Malakiás könyve segít megértenünk, hogy ez a probléma legalább négyszáz éve fennállt. Malakiás 1 lejegyezi, hogy a zsidó vezetők engedelmeskedtek az Úr által szabott áldozathozatal törvényének, de ahelyett, hogy a legszebb állatokat áldozták volna fel, sérült és beteg állatokat ajánlottak fel (lásd Malakiás 1:7–8; 12–14). Ez a kétszínűség kifejezte, mennyire nem tisztelik az Urat, és hogy életükben a vallás szinte az utolsó helyen állt.

Malakiás 2

Az Úr bűnbánatra szólítja fel a papokat

Malakiás 2-ben az Úr utasításokkal látja el Áron leszármazottait, akik papi szolgálatot végeztek a templomban az emberek javára. Az Úr azt mondta, hogy nem mutattak az embereknek jó példát, és abban sem segítettek nekik, hogy az igazlelkűség útján járjanak. Ehelyett a papok megszegték a papsági szövetségeket, amit az Úr a férj és feleség közti szövetséghez hasonlított. Az Úr azt mondta, hogy meg lesznek büntetve engedetlenségük miatt.

Malakiás 3–4

Az Úr eljövetele

Amikor Moróni meglátogatta Joseph Smith-t 1823. szeptember 21-én, és a Mormon könyvről beszélt, számtalan szentírást is idézett, beleértve Malakiás harmadik és negyedik – egyben utolsó – fejezetének egy-egy részletét (lásd Joseph Smith története 1:36). Malakiás 3–4-nek nagy jelentősége van az utolsó időkben.

Malakiás 3–4 főként „az Úrnak nagy és félelmetes napjáról” (Malakiás 4:5), vagyis a második eljövételről szól. Malakiás tanúságot tett az ő idejében élt és a ma élő embereknek, hogy az Úr napja el fog jönni. Továbbá bár úgy tűnik, hogy a gonoszok jól boldogulnak, az Úr napja az ítélet napja is lesz, amikor az igazlelkűek elnyerik jutalmukat, és a gonoszok elégnak.

E két fejezet olvasása közben nézd meg, mit kell tennünk ahhoz, hogy felkészüljünk a második eljövételre, mi segíthet abban, hogy hithűek maradjunk addig a nagy napig, és mi buzdíthat arra, hogy higgyünk a második eljövétel bekövetkezésében!

A szentírások megértése

Malakiás 3

áll meg (2. v.) – marad meg (éli túl)

ötvösnek (2. v.) – olyan valakinek, aki minden más anyagtól elválasztja a tiszta fémet; (nemesfémekkel dolgozik, és abból készíti dísz tárgyakat, ékszert stb.)

szemfényvesztők (5. v.) – olyan emberek, akik mágiával és gonosz szellemekkel befolyásolnak másokat

megrövidítik a munkásnak bérét (5. v.) – nem fizetik ki tisztességesen a munkásokat

próbálatok meg engem (10. v.) – tegyetek próbára

hiábaló (14. v.) – nem jár előnnyel

kisértik az Istent (15. v.) – provokálják Isten azáltal, hogy nem élnek a parancsolatok szerint, és kíváncsian várják, hogy valóban kapnak-e büntetést ezért

Malakiás 4

pozdorja (1. v.) – a mező aratása után maradt rövid gabonaszárak, amit aztán elégetnek

széttapodjátok (3. v.) – széttapossátok

Hőreben (4. v.) – a Sínai-hegyen

rendelésekül (4. v.) – törvényeiként

A szentírások tanulmányozása

Malakiás 3–4 tanulmányozása közben végezz el hármat a következő öt tevékenység (A–E) közül!

A A jövődőlés többféle beteljesedése

Olvasd el Máté 11:7–11-et és a Tanok és szövetségek 45:9-et, majd mondd el, hogy kiről vagy miről beszél a „követ” Malakiás 3:1-ben! Igazunk van akkor is, ha azt mondjuk, hogy Joseph Smith próféta egy „követ”, aki előkészítette az Úr útját azáltal, hogy az utolsó időkben visszaállította Jézus Krisztus egyházát.

B Egy beteljesedés

Figyeld meg, hogy Malakiás 3:1-ben mit olvasunk „az én követem[ről]” és a „szövetségnek követ[éről]”? A fent található A tevékenységben már beazonosítottad „az én követemet”. Szerinted ki lehet a „szövetségnek követe”? Miért?

C Szentírásmemoriter – Malakiás 3:8–10

1. Sorold fel, milyen áldásokat ígér Malakiás 3:8–10 azok számára, akik a tized törvénye szerint élnek! Olvasd el a 11–12. verset, és egészítsd ki a listádon lévő áldásokat!
2. Miért mondhatjuk, hogy meglopjuk vagy megcsaljuk Istent, ha nem fizetjük a tizedet és a felajánlásokat?
3. Olvasd el, mit mondott az Úr a tizedről a Tanok és szövetségek 64:23-ban! Olvasd tovább a verseket Malakiás 4:1-ig! Miben hasonlít az Úr szava Malakiás üzenetéhez?

D Saját szavaiddal

1. Olvasd el Malakiás 3:14–15-öt, majd írd le saját szavaiddal, hogy miért panaszkodott a nép!
2. Milyen ígéreteket tett az Úr Malakiás 3:16–18-ban, amik választ adtak a nép panaszkodásaira, és amik segítségre lehetnek olyan időkben, amikor úgy érzed, nem jönnek az áldások annak ellenére, hogy igazlelkűen élsz; ugyanakkor úgy tűnik, minden remekül megy azoknak, akik nem tartják be a parancsolatokat?

Szentírás-memoriter – Malakiás 4:5–6

1. Érdekesnek tűnhet a számodra, hogy Malakiás 4:5–6 az egyetlen olyan rész, melyet (bár nem szó szerint) az egyház mind a négy alapműve idéz (lásd 3 Nefi 25:5–6; T&Sz 2; 128:17; Joseph Smith története 1:36–39). A Moróni által az ifjú Joseph Smith-nek 1823-ban idézett sok-sok szentírás közül csak az került be a Tanok és szövetségekbe, amikor Malakiás arról jövendől, hogy Illés vissza fog térni az Üdvözítő második eljövetele előtt. Illés visszatérése, hogy visszaállítsa a szent kulcsokat, rendkívül fontos. Olvasd el a Tanok és szövetségek 110:13–16-ot, majd mondd el, mikor és hogyan teljesedett be ez a jövendölés!
2. Joseph Fielding Smith elnök azt mondta: „Az Illés által adományozott papság által a férjet és feleséget egymáshoz pecsételhetik, vagyis összeadhatják az örökkévalóságra; a gyermekeket a szülőkhöz pecsételhetik az örökkévalóságra, így lehet örökkévalóvá tenni a családot, melynek tagjait a halál el nem választja. Ez az a nagyszerű tantétel, ami megmenti a világot a teljes pusztulástól.” (*Doctrines of Salvation*, szerk. Bruce R. McConkie, 3 kötet [1954–1956], 2:118. o.)

Ismerve ezt az igazságot szerinted milyen átkok érhetik a földet, az embereket és a családokat, akik tudnak ezekről a tanításokról, de nem az Illés által visszaállított áldások és szövetségek szerint élnek? Más szóval az Illés által visszaállított papsági kulcsok hogyan mentik meg a földet az „elátkozódástól”? Miért olyan fontos a számunkra, hogy megosszuk ezt a csodálatos hírt másokkal is? Az Első Elnökség és a Tizenkét Apostol Kvóruma által kiadott egyik kiáltványban szerepelt eme idézet segíthet a kérdés megválaszolásában:

„Figyelmeztetjük azokat az egyéneket, akik megszegik az erkölcsi tisztaság szövetségeit, akik házastársukat vagy gyermekeiket bántalmazzák, vagy nem látják el családi kötelezettségeiket, hogy egy napon mindezért Isten előtt felelni fognak. Továbbá felhívjuk a figyelmet arra is, hogy a családok széthullása ősi és újkori próféták által megjósolt csapásokat fog hozni az egyénekre, közösségekre és nemzetekre.”

(„A család: Kiáltvány a világhoz”, *Liahona*, 1998. okt., 24. o.)

3. Magyarázd el, hogy szerinted mit tudnál tenni azért, hogy szívedet az „atyákhoz” (őseidhez) vagy gyermekeidhez fordítsd oly módon, hogy áldást jelentsen nekik mindörökre!

AZ UTOLSÓ NAPOK
SZENTJEINEK
JÉZUS KRISZTUS
EGYHÁZA

0 02341 89135 4

Hungarian 34189 135